



**ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΦΥΣΙΚΑ
ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΚΑΙ ΗΘΙΚΑ
ΤΗΣ
ΣΙΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ**

Ἡ ΕΚΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΩΤΑΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ
ΤΑΥΤΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΤΩΝ
ΑΥΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΝΤΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ.

Πρὸς χρῆσιν τῆς Νεολαίας

Συγγραφέντα μὲν Γαλλιστὶ

ὑπὸ

Α. ΚΑΙΛΛΟΤΟΥ

Μετενεχθέντα δὲ εἰς τὴν Νέαν Ἑλληνικὴν

ὑπὸ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΑ

καὶ ἐκδοθέντα μετὰ δώδεκα εἰκονογραφιῶν, συν-
τόνω ἐπιστάσια καὶ προκαταβολῇ τοῦ
ἐνταῦθα ἀγαδέλφου αὐτοῦ

Κ. ΠΕΤΡΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤᾶ

καὶ φιλοτίμῳ συνδρομῇ τῶν ἀπανταχοῦ ὁμογενῶν.

ΤΟΜΟΣ Α΄.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Η ΑΘΗΝΑ.

1846.

Ἡμεῖς δὲ τῆ περὶ τὴν ἱστορίαν διατριβῇ, παρασκευάζομεν ἑαυτοὺς τὰς τῶν ἀρίστων καὶ δοκιμωτάτων μνήμας ὑποδεχομένους ἀεὶ ταῖς ψυχαῖς, εἴτι φαῦλον, ἢ κακότητες ἢ ἀγενεῖς, αἱ τῶν συνόντων ἐξ ἀνάγκης ὀμιλῖαι προσβάλλουσιν. ἐκρούειν καὶ διωθεῖσθαι, πρὸς τὰ κάλλιστα τῶν παραδειγμάτων ἔλεω καὶ πραεῖαν ἀποστρέφοντες τὴν διάνοιαν. ΠΑΟΥΤΑΡ. ἐν βίῳ Αἰμιλίου Παύλου. 1.

Retracer la vie des empires dans leurs différens âges, développer les ressorts des révolutions, en suivant la chaîne des événemens, distinguer dans ces événemens l'ouvrage de la politique de cette cause mystérieuse que nous appelons *hasart*, déterminer l'influence et des lois et des moeurs, et de tout ce qui concourt à civiliser ou à corrompre les nations, faire sortir les faits de leurs cause et l'instructions des faits, apprendre aux rois à regner, aux peuples à obéir, à tous les hommes à vivre, tel est l'objet de l'histoire, tels sont ses avantages.

Cours de Littérature, d'Histoire et de Philosophie par M. l'abbé de Lévizac, et par M. Moysant. (Tressol, Discours sur l'utilité de l'Histoire.)

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ.

Ἀναντιρρήτως ὁμολογεῖται τοῖς πᾶσιν ὅτι οὐκ εὐκαταφρόνητος θησαυρὸς πολυμαθείας εἶναι εἰς ἕκαστον ὀπωσοῦν πεπολιτισμένον ὁμογενῆ, ἀροῦ ἐκμάθη ἀκριβῶς τὴν ἐξ ἀρχῆς ἱστορίαν τοῦ ἔθνους του, νὰ μὴν ἦναι πάντῃ ἀδαῆς καὶ τῆς τῶν ἀξιολογωτάτων ἔθνῶν τῆς ὑψηλίου, ὅσον ἀπωκισμένα καὶ ἂν ἦναι μακρὰν τῶν ἡμετέρων κλιμάτων, εἰς τὴν ἠ ἀπόστασις αὐτῶν δὲν δύναται νὰ τὸν δικαιοῦται εἰς τρόπον, ὥστε νὰ ἔχη ἀποχρῶντας λόγους τοῦ νὰ μὴ γνωρίζῃ τὴν ἱστορίαν αὐτῶν, οὔτε καὶ νὰ προθυμοποιηθῆται νὰ εὕρη τὰς πηγὰς, ἐξ ὧν ἤθελεν ἐξαντλήσει ἀμυδρὰν καὶ ἰδέαν αὐτῆς, ἐπειδὴ καὶ αὐτὰ, καίτοι μὴ ἔχοντα οὐδεμίαν σχέσιν μεθ' ἡμῶν διὰ τὸ μεταξύ μεσολαβοῦν διάστημα, εἶναι ὅμως τέκνα τῆς αὐτῆς οἰκογενείας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκομεν καὶ ἡμεῖς, καὶ κάτοικοι τοῦ αὐτοῦ πλανήτου. Ἐν λοιπὸν τούτων τῶν ἀξιολογωτάτων ἔθνῶν τῆς γῆς εἶναι καὶ τὸ ἀρχαιότατον Σινικὸν ἔθνος τὸ εἰς ἐκείνην τὴν Ἀνατολικωτάτην πλευραν τῆς Ἀσίας ἀπωκισμένον.

Ὅθεν εὐρῶν κατὰ τὴν ἐν Βουκουρεστίοις ἀκταετῆ διατριβῇ μου Γαλλικόν τι δίτομον σύγγραμμα, ἐπιγραφόμενον «Περίεργα Φυσικὰ, Ἱστορικὰ καὶ Ἠθικὰ τῆς Σινικῆς Αὐτοκρατορίας» καὶ γνωρίζων ὅτι καμμία ὀπωσοῦν περιληπτικὴ ἱστορία τούτου τοῦ ἔθνους δὲν συνετέθη εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν, οὔτε καὶ μεταφράσθη, ἐπεχειρίσθη νὰ τὸ μεταφέρω εἰς τὴν ἡμετέραν διὰ τοὺς ἀδαεῖς τῆς Γαλλικῆς, ὡς σπάνιον καὶ δυσεύρετον, ἐνταύτῳ δὲ καὶ περίεργον διὰ τοὺς φιλοῤστορας, καταναλίσκων εἰς τοῦτο τὰς ὀλίγας ἐλευθέρως στιγμὰς τῆς ζωῆς μου· ἀλλὰ διὰ τὰς μετὰ τὴν ἐκ Βουκουρεστίων ἀποδημίαν ἀλλεπαλλήλους μεταναστεύσεις μου εἰς Ζημνίτταν τῆς Βλαχίας, Σιστόβιον καὶ Γούρνοβον τῆς Βουλγαρίας, καὶ διὰ τὸ ἐπίπονον καὶ πολυάσχολον τοῦ διδασκαλικοῦ ἐπαγγέλματος, ἢ μεταφράσεις προέβαινε βραδύτητα, καὶ διότι δὲν εἰργαζόμην μὲ τὴν ἑσπέρω ὡς μὴ εὐρισκόμενος εἰς τόπον κατάλληλον πρὸς δημοσίευσιν τοῦ

συγγράμματος. Ἀφοῦ δὲ θεία εὐδοκία μετὰ τὴν πολυχρόνιον ἐκείνην καὶ ὑπερόριον ἀπουσίαν μου παρεγενόμην πρὸ δύο ἐτῶν εἰς τὴν φιλότατην πατρίδα, λέγω τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐντονώτερον ἀψάμενος τοῦ ἔργου, θεία συνάρσει ἤγαγον ἤδη εἰς πέρας.

Μετὰ δὲ τὴν αἰσίαν ἀποπεράτωσιν, ὄφειλον ἀπαραιτήτως ὡς τέκνον γνήσιον τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας νὰ καθυποβάλω τὸ πόνημα ὑπ' ὄψιν τῆς ὑπ' αὐτῆς συσταθείσης κεντρικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς· καὶ δὴ ἐκτελέσας παρευθὺς τοῦτο ἔτυχον τῆς ποθουμένης ἀδείας καὶ ἐπικυρώσεως· δὲν ἔμενε λοιπὸν ἄλλο εἰμὴ τὸ νὰ δώσω τὸ χειρόγραφον εἰς τύπον, διὰ τὸ ὁποῖον ἀναμφιβόλως ἦτο ἀνάγκη προηγουμένων συνδρομητῶν, καὶ ἐπομένως χρηματικῆς τιμῆς προκαταβολῆς, τὴν ὁποίαν καὶ εὐηρεστήθη νὰ κάμῃ ὁ ἐνταῦθα φίλτατός μοι ἀυτάδελφος, διὰ τῆς ἐπιστασίας καὶ δαπάνης τοῦ ὁποίου ἐπίσης καὶ τῆς τῶν ἀπανταχοῦ ὁμογενῶν ἠξιώθη νὰ ἰδῇ τὸ φῶς εἰς τὴν νέαν Ἑλληνικὴν τὸ παρὸν σύγγραμμα, προικισμένον ἐνταῦτῳ καὶ μὲ δώδεκα εἰκονογραφίας, ἣ ἐκτύπωσης τῶν ὁποίων ἀναβαίνει εἰς οὐκ εὐκαταφρόνητον δαπάνην.

Ἔγελος δὲ, ἔρχομαι νὰ εἰπῶ καὶ περὶ τοῦ λεκτικῆς ὅτι ἐπροσπάθησα τὸ κατὰ δύναμιν ν' ἀποφύγω τοὺς γαλλικισμοὺς, μεταχειριζόμενος τὸ ἐπικρατοῦν ὕφος τοῦ νέου συστήματος, ἀλλ' ἂν μὲ διεξέφυγον καὶ τινες, παρακαλῶ τοὺς νουνεχεῖς καὶ συγκαταβατικούς Ἀναγνώστας νὰ μὲ ἀξιώσωσι τῆς ποθουμένης συγγνώμης, εὖ εἰδότες, πόσον τοῦτο εἶναι δυσκατόρθωτον εἰς Μεταφραστὴν, ὅσον ἐνδελεχῆ ἐπεξεργασίαν καὶ ἂν κάμῃ εἰς τὸ ἔργον του, καὶ ὅτι τὸ μηδὲν ἁμαρτάνειν μόνον τοῦ Θεοῦ ἐστίν.

Ἰγιαίνοιτε εὐδαιμονοῦντες κατ' ἄμφω.

Ἐγγραφον ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὴν Ἐπιοκρήνην τοῦ Βοσπόρου περὶ τὸν Αὐγούστον τοῦ 1846 ἔτους.

Ἀναστάσιος Κωνσταντῆς.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΡΟΕΙΣΟΔΙΩΔΕΙΣ

Πρὸ πολλοῦ χρόνου ἡ Σινική Αὐτοκρατορία κατέστη ἀντικείμενον ἐνθέρμου περιεργείας εἰς τοὺς Εὐρωπαίους. Ὅλα ὅσα ἔγραψαν οἱ περιηγηταὶ περὶ τῆς ἀρχαιότητος αὐτῆς τῆς μοναρχίας, περὶ τῆς σοφίας τῶν νόμων της καὶ τῆς κυβερνήσεώς της, περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ὑπερβάλλοντος ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων της, καὶ περὶ τῆς εὐκαρπίας τῶν ἐπαρχιῶν της, εἶναι τόσον ἐκπληκτικά, ὥστε δυσκολευόμεθα νὰ πιστεύσωμεν τοὺς λόγους των, μολονότι κατ' ἐπιφάνειαν φαίνονται πιθανότατοι.

Ἡμεῖς ἔχομεν πολυαριθμοὺς διηγήσεις περὶ τῆς Κίνας, ἀπὸ τὰς ὁποίας πολλαὶ συνετάχθησαν χωρὶς ἐκλογὴν καὶ διάκρισιν. Πρέπει νὰ συγκατανεύσωμεν εἰς τὸ ὅτι αἱ βεβαιόταται γνώσεις, τὰς ὁποίας ἐλάβομεν περὶ αὐτῆς, μᾶς ἤλθαν διὰ τῶν ἱεραποστόλων, ἀνδρῶν σχεδὸν ὅλων πολυμαθεστάτων καὶ κριτικωτάτων, οἵτινες διέτριψαν τὸν περισσότερον καιρὸν τῆς ἐκεῖ θρησκευτικῆς διαμονῆς των εἰς τὴν πρωτεύουσάν, καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας ταύτης τῆς αὐτοκρατορίας. Βεβαίως κανεὶς ἄλλος δὲν ἦτον εἰς κατάστασιν νὰ εὐχαριστήσῃ πρεπτότως τὴν περιέργειάν μας.

Ἐν τούτῳ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι αἱ παρὰ τούτων τῶν ἱεραποστόλων δοθεῖσαι εἰς ἡμᾶς γνώσεις εἶναι περιωρισμέναι, καὶ ἐνίοτε μάλιστα ἐλλειπεῖς. Ὅσοι ἀπ' αὐτοὺς ἐξήντλουν τὰς ἐκθέσεις των ὡς ἐκ πηγῆς ἀλανθᾶστου ἀπὸ τὰς σινικὰς βίβλους, τῶν ὁποίων οἱ συγγραφεῖς εὐαρεστοῦνται νὰ μεγαλύνωσι τὰ θαυμάσια τῆς πατρίδος των, παρεκτρέπονται εἰς μερικὰ τῆς ἀκριβείας, κατ' ἐξοχὴν δὲ μερικοὶ ἐξ αὐτῶν ὑπέπεσαν εἰς λάθη ἐξ αἰτίας τούτων τῶν βιβλίων, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν γεωγραφίαν. Ὅταν ἐλάβανον τοὺς συγγραφεῖς αὐτῶν ὡς ὁδηγοὺς, δὲν εἶχον διέλθει ἀκόμη ὅλας τὰς ἐπαρχίας κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ αὐ-

τοκράτορος Κάγγ. Χι πρὸς σχεδίασιν ἀκριβοῦς χάρτου. Διὰ ταύτης τῆς τελευταίας ἐπεξεργασίας ἀπεκτήσαμεν λεπτομερεστέρας καὶ βεβαιωτέρας γνώσεις περὶ τῆς τοπογραφίας τῆς Σινικῆς αὐτοκρατορίας.

Τὸ περιεργώτατον πρᾶγμα τῆς Κίνας, διὰ τὸ ὁποῖον εἴμεθα εὐγνώμονες εἰς τοὺς ἱεραποστόλους, μετὰ τοὺς γενικούς καὶ μερικούς χάρτας, τοὺς ὁποίους συνέγραψαν, εἶναι αἱ κατὰ πολλὰ ἐνδιαφέρουσαι παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμαν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, ὅταν περιῆλθον τὰς ἐπαρχίας τῆς. Αὗται αἱ παρατηρήσεις εἶναι γεγραμμέναι μὲ ὕφος τόσον ζωηρὸν καὶ σκηνογραφικόν, ὥστε ἀναγινώσκων τις αὐτὰς φαντάζεται ὅτι περιηγεῖται μὲ τούτους τοὺς σεβασμίους ἄνδρας. Ἀλλὰ δὲν ἔχει οὕτω τὸ πρᾶγμα δι' ἐκείνους τοὺς πρέσβεις, οἱ ὁποῖοι προηγουμένως χωρὶς νὰ σταθῶσι διόλου, καὶ διατρίβοντες εἰς τὸ Πεκῖνον μερικούς μῆνας πάντοτε ἐπιτηρούμενοι, δὲν ἐδύναντο ν' ἀποκτήσωσι περὶ τῆς Κίνας καὶ τῶν ἐθίμων τῆς εἰ μὴ ἀτελεστάτας γνώσεις. Ὅθεν οἱ περισσότεροι ἐξ ἐκείνων, οἵτινες συνέταξαν τὴν ἱστορίαν τούτων τῶν διαφόρων πρεσβειῶν, ἔκριναν εὐλογον νὰ δανεισθῶσι συνεχῶς τὰς παρατηρήσεις τῶν ἱεραποστόλων.

Ἡ ἀφ' ἡμῶν ἀπόστασις τῆς Σινικῆς αὐτοκρατορίας, καὶ ἡ δυσκολία τοῦ νὰ εἰσχωρήσωμεν εἰς τὰ ἔνδον αὐτῆς, μᾶς δίδουν τὸ ἐνδόσιμον τοῦ νὰ θεωρῶμεν σχεδὸν πάντα τὰ περὶ ταύτης λεγόμενα ὡς ἐκεῖνα τὰ μυθώδη διηγήματα, τὰ ὑπὸ τῶν ἀράβων συγγραφέων συντεθειμένα, ὡς ἐκείνους τοὺς ὠραίους μύθους, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ ἐμπνεύσωσιν ἄλλο τι εἰ μὴ ἐφήμερον ὠφέλειαν. Ἐν τοσοῦτῳ τίποτε δὲν εἶναι ἀληθέστερον ἀπὸ τὴν ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων ἀρχαιότητα ταύτης τῆς μοναρχίας, ἣτις χάνεται εἰς τὸ σκότος τοῦ χρονικοῦ διαστήματος. Τίποτε δὲν εἶναι ἀληθέστερον ἀπὸ τὸ ὅτι ἡ Σινικὴ κυβέρνησις εἶναι θεμελιωμένη ἐπὶ τῆς ἠθικῆς καὶ τῶν πρὸς τοὺς γονεῖς χρεῶν τῶν τέκνων, καὶ ὅτι ἐπὶ ταύτης τῆς ἀκαταλύτου βάσεως ὀφίσταται πρὸ πολλῶν χιλιάδων χρόνων μὲ λαμπρότητα, ἣτις

δὲν θαμβώνεται ἀπὸ ὁποιοῦνδήποτε σκοτασμόν. (1) Τίποτε δὲν εἶναι ἀληθέστερον τέλος πάντων ἀπὸ τὸ ὅτι οἱ λαοὶ τῆς Κίνας ὑπεραγαπῶσι τὰς ἐπιστήμας, τὴν παίησιν, τὸ θέατρον καὶ τὴν ἱστορίαν, καὶ ὅτι ὁ πολιτισμὸς τῶν ἤτο τοιοῦτος ὡς εἶναι τὴν σήμερον, καὶ καθ' ὃν καιρὸν ὅλη ἡ Εὐρώπη ἤτο καταβεβυθισμένη εἰς τὴν βαρβαρότητα.

Τὰ χρονικά τῆς Σινικῆς δὲν στεροῦνται ἐκείνην τὴν ἐντύπωσιν, ἣτις ἐφέλκει τοὺς ἀναγνώστας. Εἶναι ἀληθές ὅτι εἰς μακρὰν σειρὰν αἰώνων σπανίως παρουσιάζουσι, καὶ εἰς αὐτὰς τὰς μεταβολὰς τῆς δυναστείας, τὸν πίνακα ἐκείνων τῶν μεγάλων πολιτικῶν καταστροφῶν, αἵτινες ὀνομάζονται ἐπαναστάσεις· μήτε ἐκείνους τοὺς αἱματοσταγεῖς καὶ μακροὺς πολέμους, εἰς τὸ διάστημα τῶν ὁποίων δύο ἢ πολλοὶ λαοὶ, παροργιζόμενοι ὁ εἰς κατὰ τοῦ ἄλλου, ἔχουν ὡς καύχημά των τὸ νὰ ἐξολοθρευθῶνται ἀμοιβαίως· μήτε ἐκείνας τὰς μεγάλας καὶ ἀξιομνημονεύτους ἀνακαλύψεις, αἵτινες ἐκτείνουν τὰ ὄρια τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων, καὶ ἀπειλοῦσι ν' ἀφαρπάσωσιν ἀπὸ τὴν φύσιν τὸ τελευταῖον καὶ ἀξιολογώτατον μυστήριόν τῆς. Ἀλλ' ὁποῖα ἀξιόλογος εἰκονογραφία εἶναι ἡ ἀπεύρου τινος λαοῦ, ὅστις σχηματίζει μίαν καὶ μόνην οἰκογένειαν ὑπὸ ἓνα κυριάρχην, τοῦ ὁποῖου τὰ πρὸς τοὺς ὑπηκόους αἰσθήματα εἶναι πατρικά! Ὅποια χαρακτηριστικὰ ἀρετῆς καλλωπίζουν τὴν ἱστορίαν τούτου τοῦ ἔθνους! Τί φαινόμενον εἶναι ἐκείνη ἡ ἀπαράβατος καθοσίωσις εἰς τὴν θρησκείαν, εἰς τὰ ἤθη, εἰς τὰ ἔθιμα, εἰς τοὺς βασιλεῖς του! Ὅποια ἐκείνη ἡ ἀήττητος ἀντιπάθεια πρὸς πᾶν τὸ ἐξωθεν ἐρχόμενον! Ὅποια ἐκείνη ἡ γηραιὰ ἀδιαφορία πρὸς πάντα τὰ συμβαίνοντα ἐκτὸς τῶν ὁρίων του! Ὅποια ἐκείνη ἡ ἀλαζονία, ἣτις τὸ κάμνει νὰ θεωρῆται ὡς τὸ μέγιστον, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει

(1) Αἱ ἀπροσδιόριστοι καὶ ἀνάρμοστοι μυθώδεις χιλιάδες τῶν χρόνων, τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται αἱ ἱστορικοὶ τῆς Κίνας, ἐξηγουῦνται διασαφίζονται τακτικῶς εἰς τὸ ἔγδρον κεφάλαιον παρὰ τοῦ ἰδίου Συγγραφέως. Σημ. τοῦ ἐκδότου.

ἐπὶ τῆς γῆς! ἄρα γε ἡ διάρκεια τῶν αὐτοκρατοριῶν ἐξήρτηται ἀπὸ τὴν μόνωσίν των, ὡς ἡ ἐκείνων τῶν οἰκογενειῶν, αἵτινες δὲν ὑφίστανται κατ' ἄλλον τρόπον εἰ μὴ ἀποφεύγουσαι τὰ ἀνίσων καταστάσεων συνοικέσια;

Δὲν προσφέρομεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἐντελῆ ἱστορίαν τῆς Κίνας· ἐπειδὴ ἐπελαβόμεθα τῆς γραφίδος πρὸς διδασκαλίαν τῆς νεολαίας ἐπεχειρήσθημεν νὰ συνάξωμεν ἀπὸ τὰ κάλλιστα συγγράμματα τὰ περὶ ταύτης τῆς αὐτοκρατορίας συντεθειμένα ἀποσπάσματα, τὰ ὅποια ἐκρίναμεν ἀρμοδιώτατα εἰς τὸ νὰ τὴν ἐνδιαφέρωσιν.

Ἐξηγητήσαμεν ἀπὸ τὰς μὴ τόσον ὑπόπτους πηγὰς τὰς γνώσεις, καὶ τὰς πράξεις, τὰς ὁποίας ἀνεφέραμεν· ὅθεν πρέπει νὰ στοχασθῶμεν ὅτι τὰ συγγράμματα τῶν ἱεραποστόλων δὲν μᾶς ἐχρησίμευσαν ὀλιγώτερον παρὰ τὰς διηγήσεις τῶν νεωτέρων περιηγητῶν.

Ἦρχισαμεν διὰ γενικῆς τινος ἐπόψεως ἐπὶ τῆς Σινικῆς αὐτοκρατορίας, διὰ νὰ προπαρασκευάσωμεν τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας εἰς τὰς λεπτομερείας, εἰς τὰς ὁποίας εἰσῆλθομεν περὶ ἀναφερομένων πολυαριθμῶν ὑποκειμένων. Ἐὰν ὑπεπέσαμεν εἰς τινα λάθη, τοῦτο προῆλθεν ἐκ τοῦ διότι δὲν ἐδυνήθημεν νὰ κἀμωμεν ἀλλέως, μολονότι ἀκολουθήσαμεν ἀξιότιμους ὀδηγούς. Ὅθεν, ἐπειδὴ αὐτοὶ συγχωροῦνται, ἐλπίζομεν ὅτι μῆτε ἡμεῖς θέλομεν κριθῆ ὑπεύθυνοι. Εἶναι δυνατόν νὰ ἔχη τὸ πρᾶγμα ἀλλέως ὅταν πρόκηται λόγος περὶ τόσον μεμακρυσμένης χώρας, καὶ τὴν ὁποίαν οἱ νεώτεροι περιηγηταὶ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ ἐπισκεφθῶσιν, εἰ μὴ κατὰ μέρος καὶ εἰς καιρὸν περιωρισμένον; Ἐὰν δυνάμεθα νὰ ἀπκτηθῶμεν ὀμιλοῦντες περὶ τῆς Ἀγγλίας, πῶς δὲν ἠθέλαμεν ὑποπέσει εἰς τι σφάλμα ὀμιλοῦντες περὶ τῆς Κίνας, περὶ τῆς ὁποίας ἔχομεν τόσας ἐκθέσεις, αἵτινες διαφέρουσι μεταξὺ των κατὰ πολλὰ ἀξιόλογα ἀντικείμενα.

Ἐλπίζομεν ὅτι τοῦτο τὸ σύγγραμμα, εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ ὁποίου κατεβάλομεν μεγίστην ἐπιμέλειαν, διὰ ν' ἀναμίξωμεν τὸ ὠφέλιμον μετὰ τοῦ ἡδέος, θέλει ἐγκριθῆ παρὰ τῶν ἤδη προβεβηκότων ὡς καὶ παρὰ τῆς νεολαίας, διὰ τὴν ὁποίαν εἶναι κατ' ἐξοχὴν προσδιωρισμένον.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ,

ΦΥΣΙΚΑ ΚΑΙ ΗΘΙΚΑ

ΤΗΣ

ΣΙΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ.

ΚΕΦ. ΠΡΩΤΟΝ.

Η ΚΙΝΑ. Ἡ τοποθεσία· οἱ ποταμοὶ· αἱ λίμναι· ὁ οἰκισμὸς· Ἐπαρίθμησις τῶν ἐπαρχιῶν, τῶν πόλεων καὶ τῶν φρουριῶν· Τὰ στρατεύματα· τὰ μνημεῖα· καὶ τὰ δημόσια οἰκοδομήματα αὐτῆς. κ.τ.λ.

Π Σινική (Κίνα), συμπεριλαμβάνουσα καὶ τὴν Σινικὴν Ταρταρίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν χωρίζεται διὰ τινος μεγάλου τείχους, μακροτέρου ἀπὸ τετρακοσίας λεύγας, ἀλλ' εἰς κακὴν κατάστασιν τὴν σήμερον εὐρισκομένου, ἐκτείνεται μεταξὺ τῆς ἑκατοστῆς δεκάτης καὶ ἑκατοστῆς ἐξηκοστῆς μοίρας τοῦ μήκους, καὶ μεταξὺ τῆς εἰκοστῆς καὶ τεσσαρακοστῆς πρώτης μοίρας τοῦ ἀρκικοῦ πλάτους, συνιστῶσα σχεδὸν πεντακοσίας πεντήκοντα λεύγας (α) ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς, καὶ πεντακοσίας ἀπὸ μεσημβρίας πρὸς ἀρκτον. Περιορίζεται πρὸς ἀνατολὰς ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴν Θάλασσαν· πρὸς ἀρκτον ἀπὸ ἓν μέρος τῆς

(α) Ἡ λεύγα ἰσοδυναμεῖ μὲ διάστημα μιᾶς ὄρας. ΣΗΜ. τοῦ ἐκδοτοῦ

Ῥωσικῆς Ταρταρίας· πρὸς δυσμὰς ἀπὸ ὑψηλὰ βουνὰ καὶ ἐρήμους· πρὸς μεσημβρίαν ἀπὸ τὸν Ὀκεανὸν, καὶ τὰ βασίλεια τοῦ Τονκούινου, τοῦ Λάου καὶ τῆς Κοχινχίνας.

Ἀπὸ τοὺς πλευστοὺς ποταμοὺς τῆς Σινικῆς, οἱ ὅποιοι εἶναι πολυάριθμοι, οἱ δύο πρῶτιστοι εἶναι Α'. Ὁ Κιάγγ, λέξις, ἣτις σημαίνει ὁ κατ' ἐξοχὴν ποταμὸς· ῥέει ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς, καὶ διατρέχει τέσσαρας μεγάλας ἐπαρχίας· ἡ ῥοή του εἶναι ταχυτάτη ἕως εἰς τὴν πόλιν τῆς Κιεοῦ-Κιάγγ, ὅπου ἐμποδιζόμενος ἀπὸ τὴν ῥοὴν τῆς θαλάσσης, ἀρχίζει νὰ τρέχη μὲ περισσοτέραν ἀργότητα. Διαβαίνει ἀκολούθως διὰ τοῦ Νανκίγγ, καὶ εἰσβάλλει εἰς τὸν Ἀνατολικὸν Ὀκεανόν. Οὗτος ὁ ποταμὸς εἶναι πλατὺς, βαθὺς, καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἰχθυώδης. Οἱ Σῖναι (Κινέζοι) λέγουσι ὅτι ἡ θάλασσα εἶναι χωρὶς ἄκρας, καὶ ὁ Κιάγγ χωρὶς πυθμένα. Β'. Ὁ Χοάγγ-Χῶ ἡ κίτρινος ποταμὸς· ὠνομάσθη οὕτως ἐξ αἰτίας τοῦ χρώματος τῶν μὲ κίτρινωπόν τι χῶμα μεμιγμένων ὑδάτων του, τὸ ὅποιον ἀποσπᾶ ἀπὸ τὴν κλιτύδα του διὰ τῆς ταχύτητος τῆς ῥοῆς του· λαμβάνει τὴν πηγὴν του εἰς τὰ βουνὰ τῆς Ταρταρίας, περὶ τὴν τριακοστὴν πέμπτην μοῖραν τοῦ πλάτους, δύο μοῖρας ἀρκι- κώτερον τοῦ Κιάγγ. Ἀφοῦ ῥεύσῃ εἰς χρονικόν τι διάστημα κατὰ μῆκος τοῦ μεγάλου τείχους εἰσβάλλει εἰς τὰς ἐπαρχίας τῶν Ταρτάρων Ὀρτων, καὶ ἐπανερχεται εἰς τὴν Σινικὴν με- ταξὺ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Χὰν Σι, καὶ τοῦ Χέν Σι. Ἀφοῦ δια- βρέξῃ ἄλλας δύο ἐπαρχίας, καὶ διέλθῃ σχεδὸν ἑξακοσίας λεύ- γας, χύνεται εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Θάλασσαν, ὀλίγον μακρὰν ἀπὸ τὸ στόμιον τοῦ ποταμοῦ Κιάγγ. Οὗτος ὁ ποταμὸς προ- ξενεὶ ἐπίστευτους μεγάλους λεηλατισμοὺς εἰς τὰς πεδιάδας, δι' ὧν διαβάνει, καὶ καταποντίζει χωρία ὀλόκληρα καὶ αὐτὰς τὰς πόλεις.

Πολλοὶ συγγραφεῖς ἐπαριθμοῦσιν ἕως εἰς διακόσια ἑκατομ- μύρια κατοίκων τὸν οἰκισμὸν ταύτης τῆς Αὐτοκρατορίας, ἄλ- λοι εἰς ἑκατὸν ἑκατομμύρια, καὶ τελευταῖον ὁ Ἰγγλος Βάρ-

ροβ τὸν ὑψώνει εἰς τριακόσια τριάκοντα τρία ἑκατομμύρια. Οὗτος ὁ τελευταῖος ὑπολογισμὸς φαίνεται ὅτι ἀπομακρύνεται πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν πᾶρεξ ὁ πρῶτος. Ἄν παρατηρήσωμεν ὅτι τὰ ἀρκτικά εἶναι πολὺ ὀλιγώτερον κατοι- κημένα ἀπὸ τὰ μεσημβρινὰ· ἐὰν θεωρήσωμεν ἐκείνας τὰς ἀ- πείρους πεδιάδας, αἱ ὅποιαι δὲν εἶναι σχεδὸν παντελῶς καλ- λιεργημένα ἀπὸ μέρος τῆς Ταρταρίας· ἐκείνας τὰς εὐρυ- χῶρους ἐρήμους, ἐκεῖνα τὰ ἀπρόσιτα καὶ διόλου ἀκατοίκητα ὄρη, καὶ ἐκεῖνα τὰ εὐρυχωρότατα δάση, θέλομεν κρίνει, ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῆς Σινικῆς δὲν πρέπει νὰ υπερβαίνῃ τὰ διακόσια ἑκατομμύρια κατοίκων. Ἡ Σινικὴ χωρὶς νὰ συμπεριλάβωμεν τὴν Ταρταρίαν, διαιρεῖται εἰς δεκαπέντε μεγάλας ἐπαρχίας, ἦγουν τὴν Πετχελί, τὴν Χάγγ-Τόγγ, τὴν Χὰν-Σι, τὴν Κιάγγ-Νὰν, τὴν Κουάγγ-Σι, τὴν Χέν Σι, τὴν Κουάγγ- Τόγγ, τὴν Χὸ-Νάγγ, τὴν Σὲ-Χουέν, τὴν Χοῦ-Κουάγγ, τὴν Κιάγγ Σι, τὴν Χὲ-Κιάγγ, τὴν Φὸ-Κιέν, τὴν Κοεὶ- Χοῦ, τὴν Τοῦ-Νὰν. Ἐξ ἀπ' αὐτὰς τὰς ἐπαρχίας εἶναι πρὸς ἄρκτον, καὶ αἱ ἄλλαι ἑννέα πρὸς μεσημβρίαν. Πρὸς τὰ ἀρκτικοανατολικά εὐρίσκεται τὸ βασίλειον τῆς Κορέας, μεγά- λης Χερσονήσου τῆς Κιτρίνης θαλάσσης, τὸ ὅποιον εἶναι ὑπο- τελὲς τῆς Σινικῆς, καθὼς καὶ τὰ πρὸς μεσημβρίαν κείμενα βα- σίλεια τοῦ Τογγίνου καὶ τοῦ Λάου.

Εἶναι ἀκόμη πολλοὶ νῆσοι, αἵτινες ἐξερτῶνται ἀπὸ τὴν Σινικὴν, καὶ τῶν ὁποίων ἡ κυριώτερα εἶναι ἡ τοῦ Ταϊουάν, ὀνο- μαζομένη ὑπὸ τῶν Πορτογάλλων Φορμόσα.

Εἰς ταύτην τὴν εὐρύχωρον Αὐτοκρατορίαν ἐπαριθμοῦνται τέσσαρες χιλιάδες τετρακόσiai δύο πόλεις περιτειχισμένα. Μεταξὺ αὐτῶν εὐρίσκονται ἑκατὸν ἑβδομήκοντα πέντε τῆς πρώ- τῆς τάξεως, καὶ διακόσiai ἑβδομήκοντα τέσσαρες τῆς δευτέρας. Πολεμικῶς δὲ θεωρουμένη ἡ Σινικὴ ἔχει ἑξακόσiai εἰκοσιεννέα φρούρια τῆς πρώτης τάξεως, καὶ διακόσiai ἑβδομήκοντα τέσσαρα τῆς δευτέρας, τόσον εἰς τὰ σύνορα, ὅσον καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικόν

τῆς αὐτοκρατορίας· πενταχόσια ἐξήκοντα τῆς δευτέρας, τριακόσια ἑνδεκα τῆς τρίτης, τριακόσια τῆς τετάρτης, ἑκατὸν πενήκοντα τῆς πέμπτης, ἑκατὸν τῆς ἕκτης, καὶ τέλος πάντων τριακόσια τῆς ἑβδόμης, συμποσούμενα ὅλα ἑμμοῦ εἰς δύο χιλιάδας πενταχόσια τριάκοντα ἑπτὰ φρούρια, τὰ ὅποια συμπεριλαμβανόμενα μὲ τὰς ἄλλας ἀφρουρήτους πόλεις, συνιστῶσι τὴν ποσότητα τῶν τεσσάρων χιλιάδων τετρακοσίων δύο πόλεων περιτειχισμένων, χωρὶς νὰ συμπεριλάβωμεν εἰς αὐτὰς καὶ ἄλλας πολυαριθμούς πόλεις χωρὶς ὑπεράσπισιν. Περιπλέον, ἐπαριθμοῦνται ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τοῦ μεγάλου τείχους, τὸ ὅποιον χωρίζει τὴν Σινικὴν ἀπὸ τὴν Ταρταρίαν, τρεῖς χιλιάδες πύργων φυλαττομένων στρατιωτικῶς.

Τὰ στρατεύματα, τὰ ὅποια εἰς καιρὸν εἰρήνης φυλάττουσιν καὶ συνοδεύουσιν τοὺς μανδαρίνους, τοὺς πρέσβεις, καὶ ἀποτελοῦσι τὴν νυκτοφυλακίαν, συμποσῶνται εἰς 767,970 ἄνδρας. Ἀφοῦ οὗτοι οἱ πρὸς φύλαξιν στρατιῶται κάμουν δρόμον μιᾶς ἡμέρας, ἐπιστρέφουσιν, καὶ ἄλλοι ἀντικαθιστῶνται ἀντ' αὐτῶν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἵππων, τοὺς ὁποίους ὁ Αὐτοκράτωρ διατηρεῖ μόνον διὰ τὰ στρατεύματά του εἰς μερικὰς θέσεις, εἶναι 565,000. Οἱ στρατιῶται καὶ οἱ ἵπποι, πρέπει πάντοτε νὰ ἦναι ἐτοιμοὶ εἰς καιρὸν πολέμου τὰ στρατεύματα εἶναι ἀναρίθμητα.

Εἰς τὴν Σινικὴν ἐπαριθμοῦνται ἑξακόσια ὀγδοήκοντα ἑπτὰ μαυσωλεῖα (α) σημαντικὰ διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ μεγαλοπρέπειάν των. Τετρακόσιοι ὀγδοήκοντα ναοὶ εἰδώλων εἰς ἄκρον μεγαλοπρεπεῖς, ἐρημερεύονται ἀπὸ 35,000 Βόνζους (β) οἵτινες κατοικοῦν εἰς αὐτούς. Εἶναι πολλοὶ ἄλλοι ναοὶ ὀλιγώτερον περίφημοι:

(α) Οὗτοι ὀνομάζονται καὶ μεγαλοπρεπέστατα μνημεῖα ὑπὸ Μαυσώλου, βασιλέως τῆς Κιτίας, εἰς τὸν ὄπατον ἢ σύζυγόν του Ἀρτεμισίαν ἀνίμειρε τὸ πρῶτον εἰς τὸν κόσμον φανέν μεγαλοπρεπὲς μνημεῖον. ΣΗΜ τοῦ ἐκδ.

(β) Οὕτως ὀνομάζονται οἱ ἱερεῖς τῶν Σινῶν καὶ, Ἰαπώνων.

καὶ ἑπτακόσια ἑννέα ἄλλα μνημεῖα τοῦτου τοῦ εἶδους, τὰ ἅποια οἱ Σῖνοι ἐκτίσαν εἰς διαφόρους καιροὺς, διὰ νὰ τιμήσωσι τὴν μνήμην τῶν πραγόνων των, διαπρέπουσιν ὅλα κατὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν καὶ ὠραιότητά των.

Οἱ ποταμοί, αἱ μεταλλικαὶ πηγαί, καὶ αἱ περίφημοι λίμναι εἶναι τὸν ἀριθμὸν τετρακόσια ἑβδομήκοντα δύο, καὶ δὲν ἐπαριθμοῦνται ὀλιγώτερον ἀπὸ τριακόσια βουὰ περίφημα εἰς τὴν Αὐτοκρατορίαν. Δὲν πρέπει νὰ λητμονήσωμεν διακοσίας ἑβδομήκοντα μεγάλας βιβλιοθήκας, τριάκοντα δύο παλάτια βασιλικὰ, καὶ δεκατρεῖς χιλιάδας ἑξακόσια τεσσαράκοντα ἑπτὰ παλάτια κριτῶν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν διωρύγων ἢ ποταμῶν, αἵτινες ἐσχηματίσθησαν διὰ τῆς βιομηχανίας τῶν Σινῶν, εἶναι σημαντικός. Θαυμάζεται πρὸ πάντων ἡ αὐτοκρατορικὴ διώρυξ, διὰ τῆς ὁποίας ἐμπορεῖ νὰ ὑπάγη τις ἀπὸ τὸ Καντὼν εἰς τὸ Πεκίνον, δηλ. νὰ διαπεράτῃ διάστημα τριακοσίων λευγῶν. Ἔχει ἀρχαιότητα τετρακοσίων ἑβδομήκοντα χρόνων. Ὁ Αὐτοκράτωρ Χι-Τσοῦ, ἀρχηγὸς τῶν δυτικῶν Ταρτάρων, καὶ θεμελιωτὴς τῆς εἰκοστῆς δυναστείας, ἐξετέλεσε τοῦτο τὸ μέγα ἔργον. Μετακομίζονται ἐκεῖ αἱ πρὸς ἄρκτον διευθυνόμεναι πραγματεῖαι τῆς μεσημβρίας. Κατῶρθωσαν νὰ ἔχη συνήθως ἑννέα ποδῶν ὕδωρ διὰ νὰ εὐκόλυνον τὴν θαλασσοπλοῖαν· ἀλλ' ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν ποταμῶν, οἱ ὅποιοι χρησιμεύουσιν εἰς τὸ νὰ τὴν διατρέψωσι, τὴν κρατοῦν πάντοτε ἀρκετῶς γεμάτην. Κανέν ἄλλο ἔργον δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ὠραιότερον, μήτε τολμηρότερον ὡς πρὸς αὐτὴν· αἱ ὄχθαι τῆς εἶναι λιθοκτισμέναι πανταχόθεν, ἔχουσιν δένδροφύτους καὶ λιθοστρώτους ὁδοὺς· διατέμνεται ὑπὸ πολλῶν ὠραίων γεφυρῶν, καὶ διατηροῦνται ἐκεῖ πολυάριθμοι καταρράκται διὰ νὰ μετοχετεύωσιν εἰς τὴν πεδιάδα τὸ ὕδωρ, τοῦ ὁποίου ἔχει χρεῖαν πρὸς καλλιέργειαν τῆς ὀρύξης.

Ἀριθμοῦνται ἕως ἑκατὸν τριάκοντα μίαι γέφυραι σημαντικαὶ καὶ ἡ τῆς πόλεως Χαν-χέου ὑψοῦται ἐπάνω εἰς ἑκατὸν

τριάκοντα πλοίαρια προσκολλημένα τὸ ἓν εἰς τὸ ἄλλο δι' ἀλύ-
σου, ἣτις ἐκβάλλεται διὰ τὰ δώτη πέρασμα εἰς τὰ μεγάλα
πλοῖα, τὰ ὁποῖα ἀναβαίνουν ἢ καταβαίνουν τὸν ποταμόν. Εἰς
τὸ Τχέ-Κιὰγγ ὑπάρχει γέφυρα θαυμαστὴ μεταξὺ δύο
βουνῶν καὶ ἐπάνωθεν κοιλάδος ἐπίσης πλατείας, ὅσον καὶ
βαθείας. Εἰς τὸ Φοιχέου πρώτην πόλιν τῆς ἐπαρχίας Φο-Κιέν,
φαίνεται μία ἄλλη γέφυρα πέτρινος, ἣ ὁποῖα ἔχει μῆκος ἑκα-
τὸν πεντήκοντα ὀργυιῶν, ἑκατὸν ἀψίδας, καὶ πολυαριθμούς
καλλωπισμούς γεγλυμένους κατὰ τὸν Σινικὸν τρόπον εἰς τὴν
ἰδίαν ἐπαρχίαν ἐπάνω εἰς τὸν ποταμόν Λοῦάγγ, εἶναι ἀξία
θαυμασμοῦ μία ἄλλη, ἣτις ἔχει μῆκος περισσότερον ἀπὸ
τριακοσίας ἐξήκοντα ὀργυιάς.

Ἐπειδὴ οἱ Σῖναι εἶναι φιλόκαλοι ὡς πρὸς τὰ κτίρια, βλέπει
τις εἰς τὰς περισσότερας πόλεις τῶν ὠραίους λιθοκτίστους πύρ-
γους, στολισμένους μὲ πᾶν εἶδος ἀναγλυπτικῶν σχημάτων.
Τὸ ἔργον τούτου τοῦ εἶδους, εἰς τὸ ὁποῖον φαίνεται περισσο-
τέρα τέχνη καὶ πολυτέλεια, εἶναι ὁ ὀργυλλόπλαστος περίφημος
πύργος τοῦ Νανκίγγ. Τὸ σχῆμά του εἶναι ὀκτάγωνον, καὶ πα-
ρασταίνει ἐννέα στοὰς, τὴν μίαν ἐπάνω εἰς τὴν ἄλλην, στο-
λισμένας μὲ παράθυρα, μὲ κάγκελλα, μὲ ἀνθοστεφάνους εἰς
εἶδος ἀναγλυμμάτων. Ἀναβαίνουν εἰς αὐτὸν δι' ἑκατὸν ὀγδοή-
κοντα βαθμῶν. Οὗτοι οἱ πύργοι εἶναι τὸν ἀριθμὸν χίλιοι ἑκα-
τὸν πεντήκοντα ἐννέα, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν θριαμ-
βευτικῶν τόξων τῶν ἐγγηγερμένων πρὸς τιμὴν μερικῶν περι-
φήμων ὑποκειμένων.

Ἄλλὰ τὸ ἐκπληκτικώτερον ἔργον, τὸ περιφημότερον καὶ
ἐπιτηδειότερον εἰς τὸ νὰ μᾶς δώσῃ ὑψηλὴν ἰδέαν τῆς ὑπομο-
νῆς καὶ τῆς ἀγχινοῖας τοῦ Σινικοῦ ἔθνους, εἶναι ἐκεῖνο τὸ
μεταξὺ τῆς Σινικῆς καὶ Ταρταρίας τείχος, ἐπίτηδες κτισμένον
διὰ τὰ ἀναχαιτίξῃ τοὺς πλησιοχώρους βαρβάρους γείτονας τῆς
Αὐτοκρατορίας. Τοῦτο διαβαίνει εἰς πολλὰ μέρη ἐπάνω εἰς
βουνὰ ὑπερμέτρως ὑψηλὰ, καὶ στρέφεται κατὰ τὴν τοποθεσίαν

τῶν τόπων. Περιτειχίζεται κατὰ διαστήματα ἀπὸ χονδροῦς
πύργους καὶ φρούρια· ἡ στερεότης του ἐξισοῦται μὲ τὸ πλά-
τος καὶ ὕψος του. Ἐν τούτῳ αὐτὸ πίπτει φθειρόμενον εἰς
μέρη τινά, πολὺ περισσότερον ἀπὸ παλαιότητα, πάρεξ ἀπὸ τὰς
προσβολὰς τῶν Ταρτάρων. Τοῦτο τὸ ὑπέμετρον περιτειχισμα,
ὑπερασπιζόμενον ἀπὸ ἀναρίθμητα στρατεύματα, δὲν ἤθελε πε-
ρασθῆ ποτέ, ἐὰν περὶ τὰ μέσα τοῦ δεκάτου ἐσδόμου αἰῶνος,
οἱ Σῖναι, οἵτινες ἐφύλατταν, δὲν ἐδωροδοκῶντο ἀπὸ τοὺς
Ταρτάρους, καὶ δὲν ἐπωλοῦσαν τὴν πατρίδα των. Οἱ δορυκτῆ-
τορες δὲν ὑπερέβαιναν παντελῶς τὸν ἀριθμὸν τῶν τριακοσίων
χιλιάδων καὶ τὸ Σινικὸν στρατεύμα ἐτυνίστατο ἀπὸ ἓν ἑκατομ-
μύριον στρατιωτῶν. Ἡ βῆσις τούτου τοῦ τείχους ἕως εἰς τὸ
ὕψος ἐνὸς ποδὸς εἶναι ἀπὸ χονδροῦς πελεκητὰς πέτρας, ἀλλὰ
τὰ ἀνώτερα μέρη του εἶναι σχηματισμένα ἀπὸ πλίνθους καὶ
ἀπὸ ἀσβέστην ἀνακατωμένην μὲ ἄμμον (μονολεξεῖ, λιθοκόλλαν
ἢ ψαμμωτόν)· τὸ ὕψος του εἶναι ἐξ ὀργυιῶν γεμάτων καὶ τὸ
πλάτος του τεσσάρων· ἐξ ἰσπίς ἐμποροῦν εὐκόλως νὰ περι-
έρχωνται εἰς τοῦτο ἐπὶ μιᾶς γραμμῆς. Σχεδὸν παντοῦ εἶναι
εἰς τόσον καλὴν κατάστασιν, ὥστε φαίνεται ὅτι ἐκτίσθη μόνον
πρὸ τεσσαράκοντα ἢ πεντήκοντα ἐνιαυτῶν, καὶ ὅμως ἡ ἀρχαιό-
της του ἀναβαίνει εἰς δύο χιλιάδας χρόνων. Τὸ μῆκος του
εἶναι περισσότερον ἀπὸ τετρακοσίας λεύγας. Ἐχρειάσθησαν
πέντε ἔτη διὰ τὰ κτισθῆ, καὶ πολλάκις πεντακόσιαι χιλιάδες
ἐργατῶν ἐλήφθησαν πρὸς ἐργασίαν τούτου. Ὁ Ἄγγλος Βέρροβ
λέγει ὅτι ἡ ὕλη, ἐκ τῆς ὁποίας συνίσταται, εἶναι περισσότερα
πάρεξ ἀρκετὴ πρὸς οἰκοδομὴν τείχους, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ
κάμῃ δις τὸν κύκλον τῆς ὑδρογείου σφαίρας, καὶ νὰ ἔχη ἐξ
πόδας ὕψους καὶ δύο πᾶχους.

Σχεδὸν ὅλαι αἱ πόλεις τῆς Σινικῆς ἔχουν μεταξὺ των τόσον
μεγάλην ὁμοιότητα, ὥστε, ὅταν ἰδῆ τις μίαν μόνην, δύναται νὰ
λάβῃ ἀρκετὰ ἀκριβῆ ἰδέαν ὅλων τῶν ἄλλων. Τὸ σχῆμά των
εἶναι σχεδὸν πάντοτε τετράγωνον, τοῦλάχιστον καθ' ὅσον τὸ

συγχωρεί ἡ φύσις τῶν τόπων, ὅπου κείνται εἶναι περικυκλω-
 μέναι ἀπὸ ὑψηλῶν τείχων, ἐκ διαλειμμάτων ὠχυρωμένα με πύρ-
 γους. Εἰς τὰ ἔνδον βλέπει τις πύργους ὀκτώ ἢ ἐννέα ὀροσῶν
 (πατωμάτων), θοικυβευτικὰς ἀψίδας εἰς τὸ μέσον τῶν ὁδῶν,
 ναοὺς ἀρκετὰ ὠραίους, καὶ δημόσια οἰκοδομήματα πλέον εὐρύ-
 χωρα πάρεξ μεγαλοπρεπῆ πολυαριθμούς ἀγορὰς, μακρὰς
 ὁδοὺς, περικυκλωμένας με ἀποθήκας, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἄλλαι
 μὲν εἶναι ἴται με τὸ ἔδαφος ἄλλαι δὲ ὑψώνονται ἕως εἰς μίαν
 μόνην ὀροσὴν ἐργαστήρια στολισμένα ἀπὸ ἀργιλλώδη ἀγγεῖα,
 ἀπὸ μεταξωτῶν ὑφάσματα, καὶ ἀπὸ ἐπιχειρησιμὰ χειροτε-
 χνήματα. Ἐμπροσθεν πάσης θύρας ἀναγινώσκεται ἐπάνω εἰς
 σανίδα ἐξωγραφισμένην ἢ κεχρωσμένην, τὸ ὄνομα τῶν πραγ-
 ματιῶν ὁμοῦ καὶ τὸ τοῦ πραγματευτοῦ, καὶ αὗται αἱ δύο λέ-
 ξεις ποῦ -χρὸν, αἱ ὁποῖαι σημαίνουν, δὲν ἀπατᾶ.

ΚΕΦ. ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Φυσιογνωμία, Χαρακτήρ, Ἐνδυμασία, Τέχναι, Ἔθνη τῶν Σινῶν. κτλ.

Ἡ ἐντελής ὠραιότης παρὰ τοῖς Σίνοις συνίσταται εἰς μέγα
 μέτωπον, μύτην κοντὴν καὶ ὀλίγον σιμὴν, μικροὺς ὀφθαλμοὺς
 καλῶς πεπλασμένους, πρόσωπον πλατὺ καὶ τετράγωνον, με-
 γάλια αὐτία, στόμα μέτριον, καὶ πλοκάμους μαύρους. Νομί-
 ζουσιν ὅτι ἕνας ἄνθρωπος εἶναι εὐπρεπὴς καὶ εὐσηματίστως,
 ὅταν ἦναι χονδρὸς καὶ παχὺς, καὶ γεμίξῃ καλὰ τὴν καθέ-
 θραν του. Οἱ χωρικοί, καὶ ὅσοι ζῶσιν εἰς τὴν ἐξοχὴν, ἔχουσι
 τὸ χρῶμα μελανόν καὶ ἐλαιῶδες, ἀλλ' οἱ περισσότεροι κά-
 ταικοὶ τῶν πόλεων τὸ ἔχουν ὠραιότατον ἕως εἰς τὰ τριάκοντα
 ἔτη τῆς ἡλικίας. Οἱ πεπαιδευμένοι καὶ διδάκτορες, πρὸ πάντων
 οἱ ἐξ εὐτελοῦς καταγωγῆς, δὲν κόπτουσι παντελῶς τοὺς ὄνυ-
 χὰς τῶν, ἀλλὰ νὰ γνωστοποιήσωσι με τοῦτο ὅτι δὲν εἶναι ὑπό-
 χρεοὶ νὰ κοπιᾶζωσι διὰ τὰ ζῶσιν. Αἱ γυναῖκες εἶναι ὡς ἐπὶ

τὸ πλείστον μεσαίου ἀναστήματος· ἔχουσι τὴν μύτην κοντὴν,
 τοὺς ὀφθαλμοὺς μικροὺς, τὴν κόμην μαύρην, τὰ αὐτία μακρὰ,
 τὸ δέρμα ἀρκετὰ τραχὺ, καὶ πόδας τόσον μικροὺς, ὥστε μό-
 λις ἔμποροῦν νὰ κάμωσιν ἐν βῆμα.

Οὗτος ὁ λαὸς εἶναι βαρὺς, πεπολιτισμένος, καὶ καθ' ὑπερ-
 βολὴν μετριόφρων. Οἱ πεπαιδευμένοι δείχνονται πάντοτε με
 ἤθος σεμνόν, καὶ δὲν μεταχειρίζονται κάμμιαν χειρονομίαν εἰς
 τοὺς λόγους των. Αἱ γυναῖκες ζῶσι πάντοτε εἰς τὴν μοναξίαν,
 καὶ εἶναι τόσον προσεκτικαὶ εἰς τὸ νὰ σκεπάζωνται, ὥστε δὲν
 ἀφήνουν νὰ φαίεται μήτε ἡ ἄκρα τῶν ποδῶν των, ἢ τῶν χει-
 ρῶν των. Ο' Σίνης φυσικὰ ἐκδικητικὸς κατέχει εἰς τόσον
 ὑψηλὸν βαθμὸν τὴν τέχνην τοῦ νὰ ὑποκρύπτῃ τὴν ἀγανάκτησιν
 του καὶ τὸ μίσος του, ὥστε ἔμπορεῖ νὰ τὸν νομίση τις ἀναισθη-
 τον εἰς τὰς ὕδρεις, ἀλλ' ὅταν εὐρίσκη τὴν εὐκαιρίαν τοῦ νὰ
 ἐξολοθρεύτῃ τὸν ἐχθρὸν του, δράττεται αὐτῆς με προθυμίαν.
 Ἐν γένει δὲν εἶναι τόσον ἀκριβὴς κατὰ τὴν καλοκάγαθίαν. Δὲν
 κάμνει χάριν εἰς τὴν ξένην ἰδιοκτησίαν ἄλλοτε, πάρεξ μόνον
 ὅταν δὲν ἔμπορῇ νὰ τὴν σφετερισθῇ ἀτιμωρήτως, ὅθεν αἱ κλέ-
 πται εἶναι πολυάριθμοι εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας.

Οἱ Σῖναι ἔχουσι ἐπιμονὴν καὶ ἐπιδεξιότητα εἰς τὰς πολιτικὰς
 διαπραγματεύσεις καὶ εἰς τὰ ἔμπροχὰ συναλλάγματα. Διαπραγ-
 ματεύονται περὶ ἀτημάντων ὑποθέσεων με παρομοίαν ἀκρίβειαν,
 καὶ περίσκεψιν, καθὼς ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ κλείσωσι συνθήκην
 εἰρήνης, καὶ με πολὺ περισσώτεραν ἐπιδεξιότητα ἐπ' ὅσῃν μετα-
 χειρίσθησαν πολλάκις εἰς παρομοίους συμβιβασμούς. Ἐπόσχον-
 ται πάντοτε χωρὶς νὰ διατάζωσιν, ἀλλὰ σπανίως κρατοῦν τὸν
 λόγον των, ἐπειδὴ εὐρίσκουν σχεδὸν πάντοτε πρόφασιν διὰ νὰ
 ἀποποιηθῶσι. Δὲν αἰσθάνονται παντελῶς τὰ χρέη, τὰ ὁποῖα
 ἐπιθέτει ἡ ἀλήθεια· καὶ τόσον ὀλίγον δυσκολεύονται ὡς ἐκ τῆς
 εὐσυνειδησίας των εἰς τὸ νὰ ψεύδωνται, ὥστε τὴν αὐτὴν σιγ-
 μὴν καὶ βεβαιώσιν πράγμα τι καὶ τὸ ἀνοῦνται χωρὶς νὰ ἐρη-
 θριάσωσι, καθὼς τὸ συμπερὸν των ἀπαιτῆσαι. Ἡ ὑψηλὴ ἰδέα,

τῆς ἐθνικῆς ὑπεροχῆς των καὶ τῆς προσωπικῆς ἐπισημότητός των, τὴν ὁποίαν ἔχουσιν, εἶναι αἰτία τοῦ ὅτι προσποιούνται, ὅτι δὲν βλέπουν εἰς τοὺς ἄλλους πλεονεκτήματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐμποροῦν νὰ ἐμποδισθοῦν ἀπὸ τὸ νὰ παρατηρήσωσι. Μολονότι κατανατῶσιν εἰς τὸ νὰ μεταχειρίζονται ξένους πρὸς σύνθεσιν τοῦ μνηολογίου των, καὶ πρὸς συντήρησιν τῶν τῆς ὠρολογικῆς ἐργοχειρῶν των, καὶ ἐνῶ κατὰ πᾶν ἔτος λαμβάνουσιν ἀπὸ τὴν Εὐρώπῃ διάφορα ἀριστουργήματα τεχνῶν, προσποιούνται ἰσχυρογνωμόνως ἔτι θεωροῦσιν ὅλα τὰ ἔθνη τῆς γῆς ὡς βάρβαρα συγκρινόμενα μὲ τὸ ἰδικόν των.

Ἡ φιλαυτία τῶν Σινῶν προχωρεῖ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε κἀνὲν ἀφ' ὅσα ἐμβαίνουν εἰς τὴν Αὐτοκρατορίαν δὲν φυλάττει τὸ ἰδίον του ὄνομα· δὲν εἶναι ἔθνος, ἄτομον, ἢ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ λαμβάνῃ Σινικὴν ὀνομασίαν.

Ἐν τοσοῦτῳ αὐτὸ τὸ ἔθνος, ἂν καὶ ἔχῃ μερικὰ ἐλαττώματα, ἔχει ὅμως καὶ μεγάλα προτερήματα· δὲν εἶναι ἄλλο ἔθνος εἰς ὅλον τὸν κόσμον, τὸ ὁποῖον νὰ ἦναι πλέον ἐκδοτον εἰς τὴν ἐργασίαν. Σίνης τις, ὁποῖος δῆποτε καὶ ἂν ἦναι, δὲν λείπει ποτὲ ἀπὸ τὸ νὰ δείχνῃ βαθύτατον σέβας εἰς τοὺς αἰτίους τῶν ἡμερῶν του, καὶ εἰς τοὺς ὅσοι ἔλαβαν φροντίδα τῆς ἀνατροφῆς του· σέβεται καὶ τιμᾷ τοὺς γέροντας, τοὺς ἄρχοντας, τοὺς πεπαιδευμένους· καὶ ὁ πλέον κακεντρεχῆς θαυμάζει τὴν ἀρετὴν εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι τὴν ἐξατσκοῦσι.

Τὸ βερενίκειον (ἐπίχρσιμα), ὁ ἀργιλλος καὶ τὰ ὠραῖα ὑράσματα, τὰ ὁποῖα μεταφέρουν ἀπὸ ταύτην τὴν Αὐτοκρατορίαν εἰς τὴν Εὐρώπῃ, ἀποδεικνύουν ἀρκετὰ τὴν βιομηχανίαν τῶν Σινῶν· ἢ ἐπιτηδειότης των δεικνύει ἐπίσης εἰς τὰ ἔργα των, τὰ ὁποῖα εἶναι κατεσκευασμένα ἀπὸ ἔβενον, ἀπὸ ὄστρακον, ἀπὸ ἐλεφαντόδοντα, ἀπὸ ἠλεκτρον καὶ ἀπὸ κοράλλιον. Ἰὰ γλυπτὰ των καὶ τὰ δημόσια αὐτῶν οἰκοδομήματα, ὡς αἱ πύλαι τῶν μεγάλων πόλεων, αἱ θριαμβευτικαὶ ἀψίδες, αἱ γέφυραί των, καὶ οἱ πύργοί των, ἔχουν πολλὴν εὐγένειαν καὶ μέγεθος. Ἐάν

ἀπέχουσιν ἀκόμη μακρὰν ἀπὸ τὴν ἐντέλειαν, ἣτις χαρακτηρίζει τὰ χειροτεχνήματα τῶν Εὐρωπαίων, πρέπει νὰ ἀποδοθῇ ἢ αἰτία τούτου εἰς τὴν ὑπεροψίαν (ἀκαταδεξίαν), τὴν ὁποίαν ἔχουν δι' ὅλα τὰ ἔξωτικά, καὶ εἰς τὴν πεποίθησιν, μὲ τὴν ὁποίαν πληροποροῦν τὴν ἰδίαν των τοῦ ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἔθνος δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς ἀνακαλύψεις τῶν προγόνων των.

Ἀληθεύει ὅτι ἔχουν ὀλιγώτερον πνεῦμα ἐφευρετικόν διὰ τὰς μηχανικὰς τέχνας παρ' ὅσον ἡμεῖς· ἀλλὰ μερικὰ ἀπὸ τὰ ὄργανά των εἶναι ἀπλούστερα πάρεξ τὰ ἰδικὰ μας, καὶ εἶναι εὐκολοὶ εἰς τὸ νὰ μιμῶνται ὅ,τι βλέπουν. Ὅθεν κατὰ τὸ παρὸν κατασκευάζουν μικρὰ καὶ μεγάλα ὠρολόγια, καθρέπτας, πυραυλικούς σίφωνας (τὰ παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς τουφέκια). Ἡ ναυπηγία των εὐρίσκεται εἰσέτι εἰς τὰ σπάργανα, καὶ δὲν ἐμπορεῖ κατ' οὐδένα τρόπον νὰ συγκριθῇ μὲ ὁποιαδήποτε ἄλλην.

Τὸ Σινικὸν ἔνδυμα εἶναι ἐσθῆς σηρικῆ ἢ βαμβάκινος, κατὰ τὰ περισσώτερον ἢ ὀλιγώτερον θερμὰ κλίματα, καὶ κατὰ τὰς χρηματικὰς δυνάμεις ἐκάστου. Αὐτὸ τὸ ἔνδυμα προχωρεῖ μέχρι τῆς γῆς, καὶ ἡ μία ἀπὸ τὰς πτέρυγας συμπτύσσεται (διπλώνεται) ἐπάνω εἰς τὴν ἄλλην· αἱ χειρῖδες αὐτοῦ εἶναι πλατεῖαι πρὸς τὸν ὄμον, καὶ στενεύουν ἕως εἰς τὸν καρπὸν τῆς χειρὸς· ἡ ζώνη εἶναι πλατὺς ζωστήρ ἀργυροῦς, σηρικὸς ἢ βαμβάκινος, τοῦ ὁποῖου τὰ δύο ἄκρα καταβαίνουν εἰς εἰς τὰ γόνατα προσκολλῶσιν εἰς τοῦτον ἐν ἑλυτρον (θήκη) περιέχον μᾶχαιραν, καὶ δύο μικρὰς ράβδους, τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται ὡς δίκρανα (πηρούνια). Εἰς κριτὸν χειμῶνος, ταῦτα τὰ ἐνδύματα εἶναι περραγμένα μὲ ὠραιστάτας γούνας, (κατὰ τὴν παλαιὰν Ἑλληνικὴν, διφθέρας ἢ μηλωτάς)· ἀλλ' ὅλα τὰ χρώματα δὲν φοροῦνται· ἀδιαφόρως τὸ κίτρινον εἶναι ἀποκλειστικῶς ἐναποτεταμιευμένον διὰ τὸν Αὐτοκράτορα, καὶ τῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας του Ἡγεμόνων· τὸ ἐρυθροῦν ὀλοσηρικὸν ἀτλάζιον διόλου φυλάττεται διὰ τινὰ κλάσιν Μανδαρίνων (α)

(α) Μανδαρίνος, ἀξιωματικὸς τῆς Σινικῆς Αὐτοκρατορίας. (Σημ. ἐκδότου.)

εἰς ἡμέρας θρησκευτικῶν τελετῶν καὶ παρατάξεων· οἱ ἄλλοι φοροῦν συνήθως τὸ μαῦρον, τὸ γαλάζιον, ἢ τὸ ἰσμεῖδες. Τὸ χρῶμα τοῦ λαοῦ εἶναι πάντοτε ἢ τὸ γαλάζιον, ἢ τὸ μαῦρον.

Ἄφ' αὐτοῦ τὰ ταρταρικά ἔθιμα εἰσῆχθησαν εἰς τὴν Αὐτοκρατορίαν, οἱ Σῖναι ξυρίζονται κατὰ τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀρίνουσιν ἐπὶ τὴν κεφαλήν μικρὰ τις κόμη, διὰ τὴν σχηματίζουσι πλοκίους εἴτε βοτρυχοὺς. Τὸν καιρὸν τοῦ καλοκαιρίου φοροῦν μικρὸν πῖλον εἰς σχῆμα χωνεῖου, τοῦ ὁποῦ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶναι ἐξεργασμένον μὲ πολλὴν κομψότητα, καὶ τὸ ἐπίβλημα εἶναι παρομοίως μεταξωτόν· ἀπὸ τὸ ὕψος τούτου τοῦ πῖλου ἐξήρτηται μία χονδρὴ πλεξούδα ἀπὸ τρίχας, αἱ ὁποῖαι διασκορπίζονται ἕως εἰς τὰ ἄκρα. Οἱ Μανδρινῖται καὶ οἱ λόγιοι ἔχουσιν εἰδὸς τι καλύμματος τῆς κεφαλῆς, τὸ ὁποῖον ὁ λαὸς δὲν ἔχει τὸ ἐλεύθερον νὰ φορῇ.

Τίποτε δὲν παρομοιάζει μὲ τὰ ἀπὸ τοῦ νόμου διωρισμένα ἔθιμα, τὰ ὁποῖα διατηροῦνται εἰς τὰ Σινικὰ συμπόσια· τὸ νὰ παραβῆ τις παραμικρὸν ἔθιμον, ἐκλαμβάνεται ἢ ἀποδεικνύει ὅτι ἐξυβρίζει τὴν πολιτικὴν, τὴν εὐπρέπειαν, καὶ ἀτιμᾶζει ὅλους τοὺς συνδαιτυμόνας· αἱ ἄπλαϊ ἐπιστολαί, τὰς ὁποίας οἱ ἰδιῶται γράφουσιν ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον, καθυποβάλλονται εἰς τούτους ἐκφραστικῶς τύπους ἀπὸ τὸν νόμον ἐπίτηδες διωρισμένους, ὥστε συνεχῶς περιπλέκουσι καὶ αὐτοὺς τοὺς λογίους. Δὲν ὑπάρχει κάμμία αἴθουσα θεατρίου καθ' ὅλην τὴν Σινικὴν· ἀλλὰ φαίνονται εἰς αὐτὴν αὐμορφαὶ περιαιγῶν ὑπεκριτῶν, οἱ ὁποῖοι μετακλοῦνται εἰς τὰ συμπόσια, διὰ τὴν περὶ τῆς μουσικῆς ἢ θεατρικῆς δρᾶματα ἐμπροσθεν τῶν συνδαιτυμόνων.

Ἐπειδὴ αἱ πλούσιαι γυναῖκες δὲν δεικνύονται ποτὲ εἰς τὰ βλέμματα τῶν ἀνδρῶν, τὰ συνοικέσια γίνονται μόνον διὰ τῆς ὑπουργίας τῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι κάμνουσιν λαμπροτάτην ἐκθεσίαν τῆς ὀρατικότητος, τῆς εὐφυΐας, καὶ τῶν προτερημάτων τῶν κρατικῶν, τὰ ὁποῖα οἱ γυναῖκες τῶν θέλων νὰ ὑπανδρευ-

σωσιν· ἐὰν ἡ ἐκθεσίς ἀρῆσθαι εἰς τοὺς γονεῖς τοῦ νέου, δέχονται τὴν πρότασιν, καὶ κατὰ τὴν προσδιορισμένην διὰ τοὺς γάμους ἡμέραν, ἡ νέα κόρη τίθεται εἰς φορεῖον κλειστόν, συνωδευμένον ἀπὸ ἐκείνου, οὔτινες φέρουσιν τὴν προίκα τῆς· δούλος τις πιστὸς φυλάττει τὸ κλειδίον τοῦ φορέου, καὶ χρεωστῆται νὰ τὸ δώτῃ μόνον εἰς τὸν σύζυγον, ὅστις προσμένει τὴν νέαν σύζυγόν του εἰς τὴν θύραν τοῦ οἴκου του. Συμβαίνει ἐνίοτε, ὥστε σύζυγός τις μὴ εὐχαριστούμενος εἰς ὅ,τι κατὰ συγκυρίαν τὸν ἔλαχε, ἐξανακλείει ταχέως τὸν δίφρον, καὶ στέλλει ὀπίσω τὴν κόρην μὲ ὅλην τὴν συνοδίαν τῆς· εἶναι ἐπίσης συγχωρημένον εἰς τοὺς Σίνας νὰ λάβωσι καὶ ἄλλας γυναῖκας, αἵτινες ἐπέχουσιν εἰς τὸν οἶκον τὰ δευτερεῖα μετὰ τὴν νόμιμον γυναῖκα, καὶ τῶν ἐποίων τὰ τέκνα ἐξαρτῶνται ἀπὸ ταύτην τὴν τελευταίαν.

Αἱ τελεταὶ τοῦ ἐνταφιασμοῦ εἶναι ἐτι μονοειδέστεραι ἀπὸ τὰ προβῆθέντα· εἰς αὐτὸν οἱ Σῖναι ἀναπτύσσουσιν ὅλην τὴν δυνατὴν πολυτέλειαν· ἐφάνησαν τέκνα ὅτι θυσιάζουσιν ὅλα τὰ ὑπάρχοντά των, διὰ τὴν τιμήσωσι τὰ ὄσπια τοῦ πατρὸς των. Ὅλιγοὶ Σῖναι εἶναι, οἱ ὁποῖοι δὲν κάμνουσιν προλαβόντως τὸ νεκροφορεῖον των ἀπὸ τὸ πολυτιμώτατον καὶ σπανιώτατον ξύλον· ἄλλοι οἰκοδομοῦσιν ὠραῖον μαυσωλεῖον, ὅταν δὲν ἦναι πλέον τόπος εἰς ἐκεῖνο τῶν προγόνων των. Ὁ ἐνταφιασμὸς πλουσίου εἶναι κομψωδέστατον θέαμα. Δὲ ὅλους γενικῶς πένθιμον χρῶμα εἶναι τὸ λευκόν. Ὁ ἀργυρὸς καὶ ὁ χαλκὸς εἶναι τὰ μόνον πολιτευόμενα νομίσματα εἰς τὴν Σινικὴν· ὁ χρυσοῦς εἶναι εἰς τὸν ἴδιον βαθμὸν, εἰς τὸν ὁποῖον εὐρίσκονται οἱ πολύτιμοι λίθοι εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ ἀγοράζεται ὡς καὶ αἱ ἄλλαι πραγματεῖαι. Τὸ εἰς νομίσματα κατεσκευασμένον ἀργύριον δὲν εἶναι κεχαλασμένον μὲ τὴν Αὐτοκρατορικὴν σφραγίδα, ἀλλ' εἶναι ἀναληλυμένον ἢ κεχωνευμένον εἰς κομμάτια ὀκατέργαστα ἢ ἄσθημα, τῶν ὁποίων τὸ βῆρος δεικνύει τὴν ἀξίαν, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον γίνεται αἴτιον, ὥστε τὸ ἐμπόριον θεομᾶζει μεγάλας περιπλοκάς εἰς καιρὸν πληρωμῶν.

ΚΕΦ. ΤΡΙΤΟΝ.

Σοφία, Ἠθικὴ, Γλῶσσα καὶ Θρησκεία τῶν Σινῶν. Περὶ τοῦ ἀξιώματος τῶν Μανδαρίνων.

Αἱ ἐπιστῆμαι, τὰς ὁποίας οἱ Σῖναι ἐξαγκοῦν μὲ ἐπιμέλειαν, εἶναι ἡ Ἀριθμητικὴ, ἡ Ἀστρονομία, ἡ Γεωγραφία, καὶ ἡ Φυσικὴ. Φαίνεται: ὅτι ἐλογαρίασαν τὰς ἐκλείψεις πρὸ κολλῶν αἰώνων· ἀλλὰ δὲν ἐδείξαν εἰς ταύτην τὴν ἐπιστήμην προσόδους, ἐνῶ ἐδύνατο νὰ προσδεύσωσιν ἀρκετὰ καὶ νὰ μὴ μείνωσιν εἰς τὰς πρῶτας ἀρχάς της. Κατὰ δὲ τὴν Γεωγραφίαν, ἐὰν ἔχουν γνώσεις περὶ τῆς Αὐτοκρατορίας των, τὰς χρεωστοῦν κατεξοχὴν εἰς τοὺς Ἱεραποστόλους (μισσιοναρίους)· περὶ δὲ ὄλων τῶν ἄλλων τόπων τῆς ὑδρογείου σφαίρας, εὐρίσκονται εἰς παχυλωτάτην ἄγνοιαν. Τὰ στοιχεῖα τῆς Μαθηματικῆς τοὺς ἦσαν ἄγνωστα πρὸ τοῦ ἐρχομοῦ τῶν Ἱεραποστόλων, καὶ μόλις ἤξεύρουν σήμερον τὴν φυσικὴν, ὅσῃν ἐγνώριζαν οἱ Εὐρωπαῖοι πρὸ τριῶν αἰώνων.

Μολονότι ἡ ἱατρικὴ ἐτιμᾶτο πάντοτε ἀπ' αὐτὸ τὸ ἔθνος, εἶναι μολοντοῦτο ἀκόμη πεφορτισμένη ἀπὸ ὅλας τὰς προλήψεις τῶν βαρβάρων ἑκατονταετηρίδων μας. Πιστεύει ὅτι αὐτὴ ἔχει σχέσεις μὲ τὰ ἄστρα καὶ μὲ τὰ στοιχεῖα, καὶ εἰσάγει παρὰ πολὺ τὴν δεισιδαιμονίαν εἰς τὴν ἐξάσκησιν ταύτης τῆς ἐπιστήμης. Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι οἱ ἱατροὶ τῶν Σινῶν κατέχουν καλῆτερα ἀπὸ τοὺς ἰδιούτους μας τὸ μυστήριον τοῦ νὰ γνωρίζουν τὰς ἀρρώστιας· μὲ τὴν θεώρησιν τοῦ σφυγμοῦ δὲν ἔχουν χρείαν νὰ ἐρωτήσωσι τὸν ἀρρώστον διὰ νὰ τὸν εἰποῦν τί πρέπει νὰ ἐλπίζῃ, ἢ τί πρέπει νὰ φοβῆται· τὰ τῆς ἱατρικῆς βιβλία, τὰ ὁποῖα σπουδάζουν, δὲν εἶναι ἄλλο τι, πᾶρεξ ἀπλᾶ βοτανολογία περιέχοντα τὰ διόματα καὶ τὰς ποιότητας μερικῶν φυτῶν. Οἱ χειρουργοὶ τῆς Σινικῆς Αὐτοκρατορίας ἐπιτυχᾶν οὖσιν ἐπίστεως εἰς τὸ νὰ ἀποκαταστήσωσιν εἰς τὴν προτέραν θέσιν κἀνὲν μέλος ἐξηθρωμένον, καὶ εἰς τὸ νὰ θεραπεύσωσι κἀνὲν ῥήγμα (σπάσιμον κοκκάλου), ἀλλ' εἰς περιστάσεις δυσκόλους καὶ περιπεπλεγμέ-

νας παραιτοῦν συνήθως τοὺς ἀρρώστους εἰς τὴν τύχην· ποτὲ δὲν κάμνουν ἀκρωτηριασμούς μήτε φλεβοτομίας.

Οἱ Σῖναι λέγονται ἐφευρεταὶ τῆς μουσικῆς, καὶ διΐσχυρίζονται ὅτι τὴν ἔφεραν πάλαι ποτὲ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν τῆς ἐντελείας. Ἐν τοσοῦτῳ τίποτε δὲν εἶναι πλέον ἀξιοδάκρυτον ἀπὸ αὐτὴν τὴν μουσικὴν δὲν ἔχουν τὴν ἰδέαν τῆς ἀρμονίας, καὶ εἴκοσιν ὑπεκείμενα ψάλλον τὸν ἴδιον ἦχον, λαμβάνοντα ὅλα τὸν αὐτὸν τόνον. Ἡ δὲ διὰ τῶν ὀργάνων μουσικὴ δὲν ἔκαμεν εἰς αὐτοὺς περισσοτέρας προσόδους ἀπὸ τὴν διὰ φωνῆς. Τὸ καλῆτερον ὄργανόν των δὲν ἐξισοῦται ἴσως μὲ τὸ μετριώτατον τῆς Εὐρώπης.

Ἡ ποίησις εἶναι μικρὸν πρᾶγμα εἰς τοῦτον τὸν σοβαρὸν καὶ σκεπτικὸν λαόν. Φαίνεται ὅτι ἡ ἀνατροφή, τὴν ὁποίαν λαμβάνει ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἔχει πρὸς ὃ ὅρον τὸ νὰ σβύσῃ ἐκεῖνο τὸ θεῖον πῦρ, τὸ ὁποῖον δημιουργεῖ τοὺς ποιητάς. Σχεδὸν ὅλα τὰ διὰ στίχων τεμάχια περιέχουν μόνον ἀντιθέσεις, ἀλληγορίας, καὶ τινὰς ἠθικὰς διατριβάς. Ἐν τοσοῦτῳ οἱ ποιηταὶ μεταχειρίζονται ἐπίστεως τὰ σχήματα, τὰ ὁποῖα δίδουν θερμότητα καὶ δύναμιν εἰς τὸ ὕψος καὶ εἰς τὰς ιδέας.

Ὡς πρὸς τὴν ἱστορίαν δὲ, εἶναι ὀλίγα ἔθνη, τὰ ὁποῖα κατέβησαν περισσοτέραν ἐπιμέλειαν εἰς τὸ νὰ γράψωσι καὶ νὰ διαφυλάξωσι τὰ χρονικά τῆς Αὐτοκρατορίας των. Αὐτὰ εἶναι παρακαταθήκη ἱερά, ἣτις περιέχει τὰ ἔργα τῆς βασιλείας τῶν βασιλέων των. Εἰς αὐτὰ ἐπικρατεῖ εὐγενῆς ἐλευθεροστομία κατὰ τὰς ἐκφράσεις. Οἱ Ἱστοριογράφοι δὲν εἶναι μήτε χαμερπεῖς κόλακες, μήτε μικρόψυχοι συγγραφεῖς, οἵτινες ἀκριβοθεωροῦν τὸν κίνδυνον, ὅστις ἐνδέχεται νὰ τοὺς συμβῇ, ἐὰν εἰπῶσι τὴν ἀλήθειαν. Ἐκλέγονται μερικοὶ ἀφιλοκερδεῖς σοφοί, τῶν ὁποίων χρέος εἶναι νὰ παρατηρῶσιν ἕλους τοὺς λόγους καὶ ὅλας τὰς πράξεις τοῦ Αὐτοκράτορος. Καθεὶς ἀπ' αὐτοὺς γράφει κατὰ μέρος ὅ,τι εἶδεν ἢ ἤκουσε, χωρὶς νὰ συγκοινωνήσῃ μὲ τοὺς ἄλλους. Βάλλουν ἀκολούθως τὰς παρατηρήσεις των εἰς δοχεῖόν τι προσδιωρισμένον δι' αὐτὴν τὴν χρῆσιν. Τοῦτο τὸ κουτίον

ανοίγεται μετὰ τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως, καὶ τοιαῦτα ἀπομνημονεύματα ἀκολουθοῦντες ἄλλοι πεπαιδευμένοι, γράφουσι τὴν ἱστορίαν τῆς βασιλείας των.

Ἡ ἠθικὴ τῶν Σινῶν συνίσταται εἰς πέντε κυριώτερα ἄρθρα· τὰ χρέη τῶν πατέρων καὶ τῶν τέκνων· τοῦ ἡγεμόνος καὶ τῶν ὑπηκόων· τοῦ συζύγου καὶ τῆς γυναικός· τοῦ πρωτοτόκου τῶν τέκνων καὶ τῶν ἀδελφῶν του· καὶ τὰ χρέη τῆς φιλίας καὶ κοινωνίας· ἴσως κατὰ τοῦτο ὑπερβαίνουσι κατὰ πολλὰ τὰ ἄλλα ἔθνη. Τὰ κλασικὰ βιβλία των περιέχουν τὴν ἠθικὴν, τοὺς νόμους, καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς Αὐτοκρατορίας ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς θεμελιώσεώς της.

Ἀλλὰ τὸ κοπιαστικώτατον ἀντικείμενον τῆς σπουδῆς εἶναι ἡ γνῶσις τῆς γλώσσης, καὶ ἡ τέχνη τοῦ γράφειν, καὶ εἰς τοῦτο συνίσταται ὅλη ἡ πολυμάθεια τῶν Σινῶν· ἐπειδὴ τὸ στάδιον τῶν δημοσίων ὑπουργημάτων εἶναι ἐλεύθερον διὰ καθένα· ὁ ἕσχατος ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ μανθάνει τὸ ἀναγινώσκειν καὶ τὸ γράφειν.

Ἡ Σινικὴ γλῶσσα δὲν ὁμοιάζει μὲ κἀμμίαν ἀπὸ τὰς παλαιὰς καὶ νέας γλώσσας. ἔχει τότους χαρακτήρας καὶ σχήματα, ὅσαι ἐκφράσεις καὶ ἰδέαι εὐρίσκονται εἰς αὐτὴν, καὶ ὁ ἀριθμὸς των ἀναβαίνει μέχρι τῶν ὀκτώ μυριάδων· ἴν τοσούτῳ αἱ στοιχειώδεις λέξεις δὲν ὑπερβαίνουν τὸν ἀριθμὸν τῶν τριακοσίων τριάκοντα· εἶναι δὲ αὗται μονοσύλλαβοι ἄκλιτοι, αἱ ὁποῖαι τελειώνουν σχεδὸν ὅσαι εἰς φωνῆν ἢ εἰς τὰ σύμφωνα ν, νγ. Ἡ διαφορὰ τῶν τόνων, τῶν ἐνεργειῶν, τῶν πνευματισμῶν, καὶ τῶν ἄλλων μεταβολῶν τῆς φωνῆς μετατρέπει ἀπειρως τὸν ἀριθμὸν τῶν συλλαβῶν εἰς τὴν συναναστροφὴν, εἰς τρόπον ὥστε μία μόνη λέξις σημαίνει πλῆθος διαφόρων πραγμάτων, σύμπαιμα, τὸ ὁποῖον συνεχῶς προξενεῖ ἀνάμεικτον εἰς τὸν λόγον· ἀλλ' αὕτη ἡ ἀτάρεια εὐκολύνεται εἰς τὴν γραφὴν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς θέσεως τῶν διαφόρων σημείων τῶν προστιθεμένων εἰς τὸν πρωτότυπον χαρακτήρα. Τὸ ὄφρος τῶν Σινικῶν

συγγραφέων εἶναι σύντομον, ἀλληγορικόν, καὶ γίνεται σκοτεινὸν ἀπὸ τὴν ποικιλίαν τῶν ἐννοιῶν, τὰς ὁποίας ἐμπορεῖ νὰ δώσῃ τις εἰς μίαν φράσιν, ὅταν δὲν ἦναι ἀρκετὰ γεγυμνασμένος εἰς τὴν χρῆσιν τῶν χαρακτήρων των. Ἐκφράζει πλῆθος πραγμάτων μὲ ὀλίγας λέξεις. Αἱ ἐκφράσεις εἶναι ζωηραὶ, ἔντονοι καὶ μεμιγμένοι μὲ τολμηρὰς συγκρίσεις καὶ μεταφοράς.

Ἡ Σινικὴ περιέχει τέσσαρας θρησκείας διαφόρους· α.ῶν τὴν αὐτόχθονα θρησκείαν, ἣτις εἶναι ἡ τῶν πεπαιδευμένων καὶ τῆς διοικήσεως· β.ῶν ἡ τοῦ φιλοσόφου Λαο-Κιούμ, ἣτις καταρχὰς δὲν ἦτο ἄλλο τι, εἰμὴ διαφθορὰ τοῦ φυσικοῦ νόμου, ἀνασυστηθεῖσα ἀπὸ τὸν Κομφύκιον· γ.ῶν ἡ τοῦ πλάνου Φοέ, ἣτις συνίσταται εἰς ἀπειρόκαλον τινὰ εἰδωλολατρείαν, φερθεῖσαν ἀπὸ τὰς Ἰνδίας εἰς τὴν Σινικὴν· δ.ῶν ἡ τοῦ Γου-Κουαῦ, ἣτις φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ ἰδία πρώτη, ἀλλ' ὁπωσοῦν ἐπιτετηθευμένη εἶναι ἰδιάζουσα εἰς αἴρεσιν τινὰ πεπαιδευμένων.

Ἐμποροῦμεν νὰ ἐνώσωμεν μὲ αὐτὰ τὰ τέσσαρα εἶδη τῶν λατρειῶν τὸν ἰουδαϊσμόν, τὸν μωαμεθισμόν, καὶ τὸν χριστιανισμόν, οἱ ὁποῖοι προώδευσαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον εἰς τὴν Αὐτοκρατορίαν.

Τὸ κυριώτατον ἀντικείμενον τῆς λατρείας τῶν Σινῶν πεπαιδευμένων εἶναι τὸ Ὑπέρτατον ὄν, τὸ ὁποῖον λατρεύουν ὑπὸ ταῦτα τὰ δύο ὀνόματα τοῦ Χαγγ·*Εἰ*, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὑπέρτατος Αὐτοκράτωρ, καὶ τοῦ *Τιέρ*, δηλαδὴ τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον προεδρεύει εἰς τὸν οὐρανόν. Τιμῶσι παρομοίως, ἀλλὰ μὲ λατρείαν δευτεροβάθμιον, τὰ κατώτερα πνεύματα, τὰ ὁποῖα ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ πρῶτον ὄν, καὶ τὰ ὁποῖα προεδρεύουν κατὰ τὴν ἰδίαν διδασκαλίαν, εἰς τὰς πόλεις, εἰς τοὺς ποταμούς, εἰς τὰ βουνὰ κτλ.

Οἱ Μανδαρίνοι (I) εἶναι οἱ κυριώτατοι ὑπουργοὶ τῆς Σινικῆς Αὐτοκρατορίας. Συνιστῶσιν ἑνέα τάξεις ἢ κλάσεις. Οἱ κολασί ἢ λειτουργοὶ τῆς Ἐπικρατείας σχηματίζουν τὴν πρώτην τάξιν

(I) Αὕτη ἡ λέξις παράγεται ἀπὸ τὸ πορτογαλικὸν mandar σχηματισθὲν ἀπὸ τὸ λατινικὸν mandare.

δοῦ με τοὺς πρώτους προέδρους τῶν ὑπερτάτων κριτηρίων, καὶ τῶν πρωτίστων ἀξιωματικῶν τοῦ στρατεύματος. Οὗτος ὁ βαθμὸς εἶναι ὁ ὑψηλότετος, τὸν ὁποῖον οἱ πεπαιδευμένοι ἐμποροῦν νὰ ἐπιθυμήσουν. Οἱ ἀριθμὸς τῶν κολαῶν δὲν ὑπερβαίνει τοὺς πέντε ἢ ἕξι. Οἱ εἰς ἀπ' αὐτοὺς ἀπολαμβάνει συνήθως κάποιαν διάκρισιν ὑπεράνωθεν τῶν ἄλλων. ἔχει ὅλην τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ Αὐτοκράτορος, καὶ πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς πρῶτος λειτουργός.

Οἱ Μανδαρίνοι τῆς δευτέρας κλάσεως εἶναι τρόπον τινὰ οἱ βοηθοὶ τῶν τῆς πρώτης. Ἀπὸ τὴν τάξιν των ἐκλέγονται οἱ ἀντιβασιλεῖς τῶν ἐπαρχιῶν καὶ οἱ πρόεδροι τῶν ἄλλων κριτηρίων. Φέρονται εἰς τὸ κριτήριόν των σχεδὸν ὅλαι αἱ μεγάλαι ὑποθέσεις, ὅταν ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν συναθροίῃ τὸ μέγα συμβούλιόν του.

Οἱ Μανδαρίνοι τῆς τρίτης κλάσεως εἶναι οἱ μυστικοὶ τοῦ Αὐτοκράτορος· ἐκλέγονται ἀπὸ τὰς τάξεις τετάρτην, πέμπτην, καὶ ἕκτην.

Τὸ μανδαρινάτον εἶναι ἡ πολιτικὸν ἢ πολεμικόν· οἱ πολιτικοὶ μανδαρίνοι εἶναι διεσχορπισμένοι εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Αὐτοκρατορίας. Οἱ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς δέκα τρεῖς χιλιάδας ἑξακοσίας τεσσαράκοντα ἑπτὰ, καὶ ὁ τῶν πολεμικῶν μανδαρίνων εἶναι ὀκτὼ χιλιάδες πεντακόσιοι εἴκοσι.

Καθεὶς ἀπὸ τούτους τοὺς μανδαρίνους ἀπολαμβάνει ἐντελῆ πληρεξουσιότητα εἰς τὴν ἐπαρχίαν του· ἀλλ' ἐξαρτᾶται αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους μανδαρίνους ἰσχυροτέρους, οἵτινες ἀπὸ μέρους των εἶναι ὑποτεταγμένοι εἰς τοὺς τῆς πρώτης κλάσεως, ὑπέρτερος τῶν ὁποίων εἶναι ὁ Αὐτοκράτωρ. Ὅθεν, εἰς αὐτὴν τὴν ἰσχυρὰν ἱεραρχίαν, χρεωστεῖ τις νὰ ἐννοήσῃ μὲ ποίαν εὐκολίαν ἢ τάξιν καὶ ἡ ἀρμονία χρεωστοῦν νὰ κατασταίνωνται εἰς αὐτὴν τὴν εὐρύχωρον μηχανήν.

Ἡ δύναμις ἐνὸς μανδαρίνου δὲν εἶναι πλέον περιορισμένη πᾶρεξ ἢ τοῦ Ἡγεμόνος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔχει τὴν ἐξουσίαν. Ἐνας τοιοῦτος ἀξιωματικός, ἐρχόμενος εἰς πόλιν τινὰ, βάλλει ὑπὸ φύλαξιν ὅποιον κρίνῃ εὐλογον, καὶ τὸν θανατώνει μὲ τοὺς ραβδισμοὺς,

χωρὶς νὰ δυνηθῇ κἀνεὶς νὰ τὸν ὑπερασπισθῇ. Πλήθος δημίων εἰδοποιεῖ τὴν πληρυσίαν του δι' ἐνὸς εἴδους ὀλολυγμοῦ. Ἐκεῖνος ὅστις λησμονεῖ νὰ καταταχθῇ εἰς τὴν γραμμὴν τοῦ τείχους, τιμωρίζεται εὐθὺς μὲ κτυπήματα ράβδου ἀπὸ τὸ δένδρον τὸ ὀνομαζόμενον (βαμβοῦ). Ἐν τοσοῦτῳ οὗτος ὁ ὑπερήφανος Μανδαρίνος δὲν ἐλευθερώνεται ἀπὸ τὸν ραβδισμόν· ὁ Αὐτοκράτωρ τὸν ξυλοκοπεῖ διὰ τὸ παραμικρότερον ἔγκλημα. Διὰ νὰ δείξωσι τὴν ὑποταγὴν των, οἱ μανδαρίνοι τῆς πρώτης κλάσεως φέρουν πάντοτε μαζῆ των τὰ ὄργανα τῆς τιμωρίας των· αὐτὰ εἶναι ἄλυσσοι καὶ μία μεγάλη μάχαιρα, περικλεισμένα εἰς κιβώτιον σκεπασμένον μὲ πανὶ ζωγραφισμένον, καὶ φερόμενον ἀπὸ δύο ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι προηγούνται. Ὅταν μνηύονται ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα, ὑποχρεώνονται νὰ σκεπασθῶσι μὲ αὐτὰς τὰς ἀλύσσους, καὶ νὰ παρουσιασθῶσι μὲ τοιαύτην κατάστασιν διὰ νὰ τῷ ἀποδείξωσι τὴν ὑπακοήν των.

Οἱ Μανδαρίνοι διακρίνονται δι' ἐνδυμασίας ἰδιαιτέρας· φέρουν εἰς τὸν πῖλόν των κομβίον κόκκινον, καὶ πτερὰ παγωνίου. Τὰ τῆς τελετῆς φορέματά των ἔχουν εἰς τὸ ἔμπροσθεν καὶ εἰς τὸ ὀπισθεν κέντημα τετράγωνον, τὸ ὁποῖον εἶναι πολυτιμώτατον καὶ παρασταίνει δράκοντα. Πολλοὶ ἔχουν ἐνδυμα κίτρινον, χρῶμα, τὸ ὁποῖον διακρίνει τὰ πρῶτα ὑποκείμενα τῆς ἐπικρατείας, καὶ τὸ ὁποῖον ἐμποροῦν νὰ φοροῦν μόνον δι' ἰδιαιτέρας ἀδείας τοῦ βασιλέως. Εἶναι σπάνιον, ὥστε μανδαρίνος ὑψηλοῦ βαθμοῦ νὰ περιπατῇ ἢ νὰ ἐκβάλῃ ποτὲ ἀπὸ τὸν οἶκόν του, χωρὶς συνοδίαν ἀρμοδίαν εἰς τὸ ἀξίωμα του.

ΚΕΦ. ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Διοικήσεις, Ἄρχοντες, Ἐγκληματικὴ δικαιοδοσία τῶν Σινῶν.

Ἡ διοικήσεις τῆς Σινικῆς εἶναι αὐτοκρατορικὴ καὶ δεσποτικῆς ἂν καὶ πατρικῆς. Τὸ μόνον θέσπισμα, τὸ ὁποῖον ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ περιορίσῃ τὴν δύναμιν, εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον συγχωρεῖ εἰς τοὺς Μανδαρίνους καὶ εἰς τὰ κριτήρια νὰ διευθύνουν νομοθεσίας εἰς τὸν Αὐτοκράτορα, ἀλλὰ μὲ ὑποκλινέστατον τρόπον διὰ τὰ λάθη τῆς διοικήσεώς του. Ὅταν ᾗναι ἐνάρετος, αὐτὴ ἡ ἐλευθερία δύναται νὰ ἔχῃ ὠφέλιμα ἐπακόλουθα διὰ τὸν λαόν· ὁ Αὐτοκράτωρ λαμβάνει τὸν τίτλον ἱεροῦ υἱοῦ τοῦ οὐρανοῦ, μόνου διοικητοῦ τῆς γῆς, πάππου τοῦ λαοῦ του. Ἐχει θρόνον, εἰς τὸν ὁποῖον φέρονται προσφοραὶ· λατρεύεται καὶ προσκυνεῖται γονυκλιτῶς ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ὅλοι ὅσοι τὸν ἐπερικύκλωναν, συνεμερίζοντο μὲ αὐτὸν τοῦτο τὸ εἶδος τῆς εἰδωλολατρίας πρὸ τῆς ἐνεστώσης δυναστείας. Ὅταν ἐξέβαινεν, οἱ Σῖναι εἶχον προσταγὴν νὰ κλείωνται εἰς τοὺς οἴκους των. Ἐκεῖνος, ὅστις εὕρισκετο εἰς τὴν διάθεσίν του, δὲν ἐδύνατο ν' ἀποφύγῃ τὸν θάνατον κατ' ἄλλον τρόπον, εἰμὴ στρέφωσιν τὰ νῶτα, καὶ προσκυνῶσιν κατὰ πρόσωπον ἐπὶ γῆς. Ἐκεῖνα τὰ ἔργαστήρια, ἔμπροσθεν τῶν ὁποίων ἐμελλε νὰ διαβῆ, ἐκλείοντο ἐπιμελῶς. Δὲν ἐπεριπάτει ποτὲ χωρὶς νὰ προηγῶνται δύο χιλιάδες ἀνθρώπων, οἵτινες ἔφερον ῥαβδούς, πελέκεις καὶ διάφορα ἄλλα ὄργανα ἐπιτήδεια εἰς τὸ νὰ χαρακτηρίσωσι δύναμιν καθ' ὅλα δεσποτικῆν· ὁ Αὐτοκράτωρ Κάν-Χι, ὅστις ἀγαποῦσε νὰ περιγηῆται εἰς τὴν Ἐπικράτειάν του, εἶχε γλυκάνει κατὰ πολλὰ τὴν αὐστηρότητα ταύτης τῆς καθεστῶσης νομίμου εὐταξίας.

Κάμμια χώρα εἰς τὸν κόσμον δὲν περιέχει τόσοσιν πολυαριθμούς κριτὰς ἐπιφορτισμένους τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πολιτικῆς ἢ ἐγκληματικῆς δικολογίας· οἱ κριταὶ πληρῶνονται ἐξ ἀμφοτέρων

τῶν μερῶν· ἐπειδὴ ἡ χρηματικὴ ἀμοιβὴ των δὲν εἶναι προσδιωρισμένη, ἔπεται πιθανῶς ὥστε, ἐκεῖνος ὁ κρισολογούμενος, ὅστις δύναται νὰ δωροδοκῆσῃ περισσότερο, ὑπερισχύει κατ' ἐκείνου, ὅστις δύναται νὰ δώσῃ ὀλιγώτερον.

Πᾶσα ἐπαρχία εἶναι ὑποδηρημένη εἰς μερικὰς δικαιοδοσίας, περισσότερο ἢ ὀλιγώτερον ἐκτεταμένας, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἄλλας ὑπὸ τὴν ἐξάρτησίν των· ὅλα ταῦτα τὰ κριτήρια ἐξαρτῶνται ἀπὸ ἓνα ἀντιβασιλέα, καὶ ἀπὸ τέσσαρας ἄλλους ὑπουργούς, οἱ ὁποῖοι τῷ χρησιμεύουν ὡς συμπάρεδροι κατὰ τὴν φύσιν τῶν ὑποθέσεων. Οὗτος ὁ ἀντιβασιλεὺς, ὅστις ἔχει ἐνίοτε δύο ἐπαρχίας ὑπὸ τὴν ἐξάρτησίν του, εἶναι μέγας Μανδαρίνος.

Αἱ διαφοραὶ καὶ αἱ δικολογίαι τελειῶνουν ὀλιγῶρα. Αἱ διατυπώσεις καὶ αἱ δικηγορίαι τῶν κριτηρίων δὲν εἶναι τόσοσιν πολλαὶ εἰς τὴν Σινικὴν, ὅσον εἰς τὰς πλέον πολιτισμένας χώρας. Ἡ ἰδιοκτησία εἶναι καταστημένη ἐκεῖ μὲ τρόπον τόσοσιν ἀπλοῦν, ὥστε τοῦτο τὸ δικαίωμα δίδει αἰτίαν μόνον εἰς οὐδαμινὰς φιλονεικίας ἐπὶ κριτηρίου.

Τὰ κριτήρια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐνασχολοῦνται εἰς τὴν ἐγκληματικὴν δικολογίαν, τῆς ὁποίας αἱ διατυπώσεις εἶναι ἀπλαι, καὶ αἱ ἀποφάσεις τῆς ἐκτελοῦνται ταχέως. Τιμωροῦν τὸν ἔνοχον διὰ τοῦ ῥαβδισμού, τῆς μάστιγος, τοῦ κλοιοῦ ἢ κύφωνος, ἢ τῆς κεφαλικῆς τιμωρίας. Ὁ ῥαβδισμὸς καὶ ἡ μάστιξ εἶναι αἱ τιμωρίαι, αἵτινες ἐπιβάλλονται εἰς τὸν λαόν. Ἐνας μανδαρίνος, ὁποιασδήποτε τάξεως καὶ ἂν ᾗναι, δὲν ἐμπορεῖ νὰ καταδικασθῇ μὲ αὐτάς. Μετὰ τὴν ξυλοκοπίαν καὶ τὴν μαστίγωσιν ἡ αὐστηροτέρα τιμωρία εἶναι ἡ τοῦ κλοιοῦ, σχηματιζομένη ἀπὸ δύο κομμάτια ξύλου, τὰ ὁποῖα διαφέρουν κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἐγκλήματος. Ἐπειδὴ εἶναι κεκομμένα τοξοειδῶς εἰς τὴν μέσσην, ἐμβιβάζεται εἰς τὸ κόψιμον ὁ λαιμὸς τοῦ ὑπευθύνου· ὕστερον σφίγγεται καὶ θέτεται ἐπάνω εἰς ἓν κομμάτιον χαρτίου ἢ σφραγὶς τοῦ κριτηρίου, ὁ καιρὸς, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ διαρκέσῃ ἡ τιμωρία, καὶ ἡ ποιότης τοῦ ἐγκλήματος.

Τὰ τρία εἶδη τῶν θανατηφόρων βασάνων εἶναι ἡ ἀγχόνη, ἡ ἀποτομή τῆς κεφαλῆς καὶ ἡ κατακερμάτισις. Τιμωροῦνται μὲ τοῦτο τὸ τελευταῖον εἶδος μόνον οἱ ἐπαναστάται, οἱ ἔνοχοι τῶν ἐγκλημάτων τῆς ἐσχάτης προδοσίας, οἱ δολοφόνοι τῶν κυριῶν των, καὶ οἱ κλέπται, οἵτινες ἔπραξαν σκληρότητας· ἡ κοινωτέρα τιμωρία διὰ τὰ συνήθη ἐγκλήματα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀξία θανάτου, εἶναι ἡ ἀγχόνη.

Ὁ ὑπεύθυνος, ὅστις κατεδικάσθη νὰ ἀποκεφαλισθῆ, δὲν ἐκτίθεται ἐπάνω εἰς φόνιον πῆγμα κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς θανατώσεως. Βάλλεται γονυπετῶς εἰς τινὰ δημοσίαν ἀγορὰν, μὲ τὰς χεῖρας δεμένας ὀπισθεν εἰς τὴν ῥάχην. Ἐνας δῆμιος τὸν κρατεῖ εἰς τρόπον, ὥστε δὲν ἐμπορεῖ νὰ σαλεύσῃ· ἔπειτα, ἄλλος, πιάνων αὐτὸν ὀπισθεν, τοῦ ἀφαρπάζει τὴν κεφαλὴν μὲ ἓν μόνον κτύπημα, καὶ τὸν ἀναποδογυρίζει παρευθὺς μὲ τοιαύτην ἐπιτηδειότητα, ὥστε δὲν πίπτει μήτε μία βράνις αἵματος εἰς τὰ ἐνδύματά του. Στρατιῶται εἶναι συνήθως ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται εἰς αὐτὰς τὰς θανατώσεις, καὶ λογίζεται ἔντιμον τὸ νὰ τὰς ἐκτελῶσιν ἐπιδεξίως. Εἰς τὸ Πεκῖνον, ὁ δῆμιος εἶναι ἐζωσμένος μὲ περίζωμα μεταξωτὸν κίτρινον, καὶ φέρει ξίφος περιτυλιγμένον ἀπὸ ὕφασμα τῆς αὐτῆς ὕλης, καὶ τοῦ αὐτοῦ χρώματος μὲ τὸ τοῦ Αὐτοκράτορος. Καὶ τοῦτο διὰ νὰ δείξῃ εἰς τὸν λαὸν ὅτι εἶναι περιβεβλημένος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑπουργημάτων του, μέρος τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐξουσίας.

Ἡ ἀγχόνη εἶναι ὀλιγώτερον ἀτιμαστικὴ διὰ τοὺς Σίνας πάρεξ ὁ ἀποκεφαλισμός. Γὰρ χάσιμον ἑνὸς μέρους τοῦ σώματος εἶναι δι' αὐτοὺς ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυσφημίας.

Εἶναι συνήθεια, ὥστε ὅλοι οἱ εἰς θάνατον καταδεδικασμένοι ὑπεύθυνοι νὰ μεταφέρονται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Αὐτοκρατορίας, ὅπου ἡ κρισολογία των ἐπιθεωρεῖται ἀπὸ τὸ μέγα κριτήριον τῶν ἐγκλημάτων, καὶ εἶναι σπάνιον, ὥστε μία ἀπόφασις θανάτου νὰ ἐκτελεσθῆ, χωρὶς νὰ ἐπικυρωθῆ ἀπὸ τὸν Αὐτο-

κράτορα· πράγμα, τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων θεωρεῖται ὡς μέγα τι εἰς ταύτην τὴν χώραν.

Ἐνοχὸς τις καταδεδικασμένος εἰς θάνατον δὲν θανατώνεται εὐθὺς, ὅτε ἡ ἀπόφασις ἐπικυρωθῆ ἀπὸ τὸν Βασιλέα. Ὅλοι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι μέλλουν νὰ καταδικασθοῦν εἰς θάνατον, προσμένουν συνήθως τὸν καιρὸν τοῦ φθινοπώρου. Τότε γίνεται ἡ γενικὴ θανάτωσις ὅλων τῶν καταδεδικασμένων.

ΚΕΦ. ΠΕΜΠΤΟΝ.

Στρατὸς Σινικός. Μίσθωσις τῶν στρατιωτῶν. Ἐνδυμασία καὶ ὅπλα αὐτῶν.
Σημαῖαι.

Οἱ περιηγηταί, οἱ ὁποῖοι ἔγραψαν περὶ τῆς Σινικῆς, δὲν συμφωνοῦσιν ἀναμεταξύ των, τόσον περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρατευμάτων της, ὅσον καὶ περὶ τῆς πληθύος τῶν κατοίκων της. Μερικοὶ μὲν βεβαιώνουν ὅτι συμποσοῦνται ἕως εἰς ἓν ἑκατομύριον πεζικοῦ, καὶ ἕως εἰς ὀκτακοσίας χιλιάδας ἵππικοῦ, ἄλλοι δὲ ἐπαριθμοῦν μόνον ἑξακοσίας χιλιάδας ἀπὸ τοὺς πρώτους, καὶ διακοσίας χιλιάδας ἀπὸ τοὺς δευτέρους. Μέγα μέρος τούτων τῶν στρατευμάτων, πρὸ πάντων τὸ ἵππικόν, συνίσταται ἀπὸ Ταρτάρους. Οἱ κυριώτεροι στρατηγοὶ των εἶναι ἀπ' αὐτὸ τὸ ἔθνος. Ἡ διατήρησις τούτων τῶν δυνάμεων ἀπαιτεῖ κατ' ἕτος ἑπτακόσια ἑνενήκοντα δύο ἑκατομμύρια φράγκων τῆς Γαλλίας, ἰσοδυναμοῦντα μὲ γρ. Τουρκ. 3,168,000,000.

Οἱ στρατιῶται καταγράφονται εἰς τὰ μέρη τῆς γεννήσεώς των, καὶ προσκολλῶνται εἰς τὰ τάγματα, τὰ ὁποῖα καθεδρεύουσιν εἰς τὴν ἐπαρχίαν των. Ταῦτα τὰ σώματα, καθὼς καὶ τὰ τάγματα τῶν Αὐστριακῶν συνόρων ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Τουρκίας, δὲν μεταβάλλουν ποτὲ φρουράν.

Οἱ Ἱεραπόστολοι καὶ οἱ περιηγηταὶ δὲν συμφωνοῦσι μεταξὺ τῶν περὶ τοῦ μισθοῦ τῶν στρατευμάτων· αὐτὰ τὸν λαμβάνουν καθ' ἕκαστον μῆνα, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐξόδων τῆς τροφῆς, κατὰ τὸν πιθανώτερον λογαριασμόν. Οἱ πεζοὶ λαμβάνουν δύο ταέλια ἢ δέκα φράγκα, καὶ οἱ ἵππεις τέσσαρα ταέλια ἢ εἴκοσι φράγκα.

Οἱ Τάρταροι πληρώνονται καλλήτερα ἀπὸ τοὺς Σίνας. Ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ τῶν καὶ τῶν σιτηρεσίων, τὰ ὁποῖα τοῖς χορηγοῦνται, οἱ στρατιῶται ἀπολαμβάνουν δωρεὰς ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα εἰς κάποιαις περιστάσεις, καθὼς ὅταν νυμφεύονται, ἢ ὅταν τοῖς γεννᾶται ἀρσενικὸν παιδίον.

Εἰς τὸν θάνατον τῶν γονέων τῶν λαμβάνουν δῶρον παρηγορίας, καὶ ὅταν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἀποθνήσκουν, παρόμοιον δῶρον δίδεται εἰς τὴν οἰκογένειάν των.

Ὅλοι οἱ στρατιῶται, οἱ ὁποῖοι δουλεύουν εἰς τὰ τάγματα τῆς φυλακῆς, εἰς τοὺς ποταμούς, εἰς τοὺς δρόμους καὶ εἰς ἄλλους τόπους, ἔχουν προσέτι ὑποστατικά, τὰ ὁποῖα καλλιεργοῦν, καὶ ἀπὸ τὰ ὁποῖα πληρώνουν χρονικὸν εἰσόδημα εἰς τὴν Ἐπικράτειαν· οἱ ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι ἔχουν μόνον τὸν μισθὸν των, δὲν καταγίνονται πάντοτε, καὶ ἐμποροῦν τότε νὰ ἐξασκῶσι κἀμμίαν ἐπικερδῆ τέχνην. Εἰς τὰς μικρὰς πόλεις, τὰς κώμας, καὶ τὰ ἀσήμαντα χωρία κάμνουν τὸ ὑπὸργημα δεσμοφυλάκων, ἐπιστατῶν, χωροφυλάκων, συμπαρέδρων κριτῶν, ἀργυρολόγων, φυλάκων τῶν δημοσίων σιταποθηκῶν, κ.τ.λ. Εἰς καιρὸν πολέμου, τὰ στρατεύματα, ἐκτὸς τῆς συνήθους πληρωμῆς των, λαμβάνουν προπληρωμὴν ἑξαμηνιαίαν, καὶ αἱ οἰκογένειαι των λαμβάνουν διὰ ζωτροφίαν των μέρος τοῦ μισθοῦ τῶν πολεμιστῶν, οἵτινες ταῖς ἀνήκουσι.

Ὅλοι οἱ Σινικοὶ στρατιῶται ἀπολαμβάνουν τὴν ἐλευθερίαν των, ἐκτὸς μόνον εἰς τοὺς καιροὺς τῶν γυμνάσεων. Αἱ ἑνοπλοὶ διαδρομαὶ ἢ στρατιωτικαὶ ἐξασκήσεις γίνονται κατὰ πᾶσαν νέαν σελήνην. Εἰς τὸν καιρὸν τῆς διαρκείας των οἱ πολεμι-

κοὶ μανδαρίνοι ἐπιθειροῦν τὰ ὄπλα παντὸς στρατιώτου, καὶ τὸν προσδιορίζουν νὰ ἐξασκηθῇ ἐν εἴδει πολεμικῆς παρατάξεως. Ἐὰν ἔχη κἀνὲν ἐγκλημα, διὰ τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ παιδευθῇ, τιμωρεῖται μὲ τὸν ῥαβδισμόν, ἐὰν ἦναι Σίνης, καὶ μαστιγώνεται, ἐὰν τύχη νὰ ἦναι Τάρταρος.

Τὸ πολεμικὸν φόρεμα ἀλλάζει κατὰ τὸ σχῆμα καὶ τὸ χρῶμα εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἐπαρχίας τῆς αὐτοκρατορίας. Συνήθως συνίσταται εἰς χλαμύδα ἄσπρην ἢ κιτρίνην, μελαψήν, ἢ γαλάζιαν, περικυκλωμένην ἀπὸ πλατεῖαν ταινίαν, καὶ ἦτις ἔχει χρῶμα, τὸ ὁποῖον ὅλως διόλου διαφέρει ἀπὸ τὸ τοῦ ἐνδύματος· τὰ ἄλλα μέρη τῆς ἐνδυμασίας εἶναι χιτωνίσκος καὶ χιτώνια κεντημένα, καὶ ὑποδήματα μεταξωτὰ μὲ πέλματα (πατοῦνας), ἀπὸ χάρτην σχεδὸν τόσον δυνατὸν, ὅσον ὁ λεγόμενος παχὺς χάρτης (Γαλλιστί μὲν carton, Ὁθωμανιστί δὲ μουκαβᾶς).

Εἰς μερικὰς ἐπαρχίας, οἱ στρατιῶται φέρουν θώρακας καὶ περικεφαλαίας· οἱ θώρακες συνίστανται ἀπὸ πολλὰ κομμάτια, εἰς τρόπον ὥστε φυλάττουν τὸ σῶμα χωρὶς νὰ χαλάσωσι τὰς κινήσεις αὐτοῦ. Αὐτοὶ εἶναι κατεσκευασμένοι ἐξωθεν μὲν ἀπὸ μελαψὸν πανίον, ὑποκάτωθεν δὲ εἶναι ἐπιβεβλημένοι μὲ ἄσπρον καὶ γαλάζιον πανίον· εἶναι μεταξὺ τοῦ ἐπάνωθεν καὶ τοῦ ὑποκάτωθεν πολλὰ διπλώματα, καὶ ἐκ διαλειμμάτων μικρὰ κομμάτια σιδηροῦ πετάλου, διὰ μέσου τῶν ὁποίων διαβαίνει ἐν καρφίον χάλκινον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡμβλυμένον ἐπάνω εἰς ἓν σκύτιον (δερμάτινον) κομμάτιον.

Ἡ περικεφαλαία εἶναι ἀπὸ σκύτος ἢ ἀπὸ παχὺν χάρτην, καὶ τὰ πλάγια τῆς εἶναι καταβιβασμένα εἰς τὰς παρεῖας καὶ ἕως εἰς τοὺς ὤμους· ἔχει ἐπάνω τῆς κόκκινον κροσσὸν ἢ θύσανον (φούνταν) ἀπὸ βέειον τρίχα προσκολλημένην εἰς τὸ κάτω μέρος ἐνὸς σιδήρου τῆς λόγχης. Οἱ ἀξιωματικοὶ φέρουν εἰς αὐτὸν τὸν τρόπον ἓνα λόφον κατεσκευασμένον μὲ δερμάτινα δέματα, τῶν ὁποίων ἢ λεπτότης καὶ ἢ ποιότητος διακρίνουσι τὸν βαθμόν. Ἡ περικεφαλαία στηρίζεται ὑπὸ τὸν πώγωνα μὲ ταινίας· ὀπισθεν

βάλλεται ἐν κομμάτιον τῆς αὐτῆς ὕλης μὲ τὸν θώρακα διὰ νὰ προφυλάττῃ τὸν λαιμὸν καὶ τὰ αὐτία. Οἱ στρατιῶται δὲν φέρουν συνήθως τὴν περικεφαλαίαν, ἀλλὰ μόνον ἀπλοῦς πῖλους.

Ἡ χλαμὺς τῶν πεζῶν εἶναι ὀλιγώτερον μακρὰ ἀπὸ τὴν τῶν ἱπέων καὶ δὲν ἔχει παραμηρίδια.

Τὰ ἐρίππια τοῦ ἱππικοῦ εἶναι ἐστολισμένα ἀπὸ ἐριοῦν ὕφασμα (ὀθωμανιστὶ τσόχαν), καὶ ὑψωμένα σχεδὸν καθὼς τὰ τῶν Ῥώσων Κοσάκων, τοὺς ὁποίους εἶδαμεν εἰς Παρισίους· οἱ ἀναβολεῖς (αἱ σκάλαι τῶν σελλῶν) εἶναι πολλὰ κοντοί. Ὁ ἔριππος τῆς Σινικῆς εἶναι ἀξιογέλαστον ἀντικείμενον διὰ τὸν Εὐρωπαῖον, ἐπεὶ ὑποχρεώνεται νὰ ἀνυψώσῃ τὰ γόνατα σχεδὸν εἰς τὸ ὕψος τοῦ πώγωνος.

Τὸ ἱππικὸν εἶναι ὀπλισμένον μὲ τὸ τόξον. Τοῦτο τὸ ὄπλον εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον οἱ Σῖναι καὶ οἱ Τάρταροι μεταχειρίζονται μὲ μεγίστην ἐπιδεξιότητα. Σχεδὸν ὅλα τὰ ἐνδύματα τοῦ ἱπέως, καθὼς καὶ ἡ ἐνόπλισίς του, εἶναι κεντημένα καὶ στολισμένα ἀπὸ σίδηρον· αὕτη ἡ ὁμοίωσις στρατιωτικῆς ἐνδυμασίας ἔχει τὰ ἄτοπα καὶ ὄχι τὰ πλεονεκτήματα τῆς ὀπλασίας.

Τὸ πεζικὸν ἔχει ὡς βλαπτικὰ ὄπλα τὸν ἀκινάκην, τὸ ξίφος, τὴν λόγχην, τὸ πυραυλικὸν ὄργανον (ὀθωμανιστὶ τουφέκιον) καὶ τὸ βέλος. Ὁ πύραυλος σίφων εἶναι ἀπὸ σίδηρον κτυπημένον, ἥγουν στερεὸν, ἔχων ἐνταυτῶ καὶ ξύλινον κοντάρι· ἡ καμπύλη ράβδος (τὸ τοῦ τουφεκιοῦ κοντάκι) εἶναι μικρὰ καὶ σχεδὸν ὀξεῖα, ἡ ράβδος εἶναι ἀπὸ σίδηρον, καθὼς καὶ ἡ σκαφίς, τὴν ὁποίαν σκεπάζει κομμάτιον χαλκοῦ. Ὄταν ὁ στρατιώτης θέλῃ νὰ κτυπήσῃ, βιάζεται ν' ἀνοίξῃ τὴν σκαφίδα μὲ τὴν χεῖρα. Ὄθεν εἰς τὰς κακοκαιρίας, ἡ πυρίτις μένει ἐκτεθειμένη εἰς τὸν ἀέρα, ἢ εἰς τὴν βροχὴν, ὁ πυρσογενὴς λίθος (ἡ τσακμακόπετρα) ὅστις χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ ἀνάψῃ τὴν σκαφίδα εἶναι περικλεισμένος εἰς ἓν κομμάτιον σιδήρου, στολισμένον ἀπὸ μικρὰν χειρίδα διὰ νὰ τὸ ὑψώσῃ ἢ νὰ τὸ χαμηλώσῃ. Ἐκαστος στρατιώτης ἔχει πολλοὺς ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς πυρσογενεῖς λίθους εἰς μι-

κρὸν σάκκον δερμάτινον προσκολλημένον εἰς τὸ ὄπλον τοῦ· ἡ πῆρα (παλάσκα) εἶναι εἶδος μαύρου πανίου, ζωγραφισμένου μὲ ἔλαιον, καὶ τὸ ὁποῖον χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ ὑποστηρίξῃ τὰς βαλάνους (πάλλας). Οἱ στρατιῶται ἔχουν περιπλέον ἓν μέγα χωνεῖον κεράτιον διὰ νὰ βάλλωσι τὴν πυρίτιδά των, καὶ ἓν ἄλλο πολλὰ μικρότερον διὰ ἐκεῖνην, ἣτις χρησιμεύει ὡς δέλεαρ, καὶ ἡ ὁποία εἶναι συνήθως λεπτοτέρα.

Εἶναι στρατεύματα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὀπλισμένα μόνον μὲ μίαν μακρὰν σπάθην, καὶ τῶν ὁποίων τὸ ὁμοίωσιμον ἐνδυμα ὀνομάζεται ἡ ἐνδυμασία τοῦ τίγρεως. Τοῦτο τὸ ἐνδυμα προσηρμοσμένον κατὰ τὰ σχήματα τοῦ σώματος εἶναι κίτρινον καὶ σημειωμένον μὲ σειρὰς, χρώματος μελαψοῦ βαθέος. Ὁ πῖλος σκεπάζει σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου τὸ πρόσωπον καὶ παριστάνει κεφαλὴν τίγρεως· φέρουν ἀσπίδα ἀπὸ τὸ ξύλον τοῦ δένδρου τοῦ λεγομένου βαμβοῦ (bambou) ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι ζωγραφισμένη κεφαλὴ τίγρεως ἢ δράκοντος, μὲ λάρυγγα καὶ ὀδόντας ὑπερμεγέθεις. Αὐτὰ προσάπτουν πολλὴν ἀξιολογότητα εἰς τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον ἐμπορεῖ νὰ προάξῃ αὕτη ἡ δυσειδὴς μορφή εἰς τοὺς θεωροῦντας.

Ὅλαι αἱ μοῖραι τῶν στρατιωτῶν σύγκεινται ἀπὸ εἰκοσιπέντε ἀνθρώπους, ἐκάστη μοῖρα ἔχει τρίγωνον σημαίαν καὶ ἄλλην μικρὰν τοῦ αὐτοῦ σχήματος φερομένην ἀπὸ πέντε ἀνδρας, καὶ αἱ δύο αὗται σημαῖαι εἶναι διαφόρων χρωμάτων. Οἱ Τάρταροι διακρίνονται διὰ σημαῖων κιτρίνων, ἄσπρων, κοκκίνων καὶ γαλαζίων. Τὸ πράσινον χρῶμα εἶναι τὸ τῶν Σινικῶν στρατευμάτων. Ἡ σημαία δύναται νὰ ἔχῃ σχεδὸν ἐξ ὀδοῶν μῆκος.

Ἐκτὸς τούτων τῶν σημαῖων, αἱ ὁποῖαι διακρίνουν ἐκάστην μοῖραν, ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ στρατιῶται ἔχουν μικρὸν μεταξωτὸν δέμα, προσκολλημένον εἰς τὸ ὀπισθεν τοῦ θώρακος· ἔχει τὸ χρῶμα τῆς μοῖρας, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν, καὶ φέρει γραμμὸν τὸ ὄνομα τοῦ στρατιώτου καὶ τὸ τῆς μοῖρας του, καὶ ἂν ἦναι ἀξιωματικὸς, τὸ γένος του καὶ τὸν βαθμὸν του.

ΚΕΦ. ΕΚΤΟΝ.

Περὶ τῶν κυριωτέρων προϊόντων τῆς Σινικῆς,
ζωτικῶν, φυτικῶν τε καὶ ὀρυκτῶν.

Ἡ Σινική ἔχει, ἐκτὸς τῶν οἰκιακῶν ζώων μας, πολλά ἄλλα, τὰ ὁποῖα εἰς ἡμᾶς δὲν εὐρίσκονται. Οἱ ἐλέφαντες εἶναι κοινοὶ εἰς τὰ μεσημβρινὰ ταύτης τῆς Αὐτοκρατορίας· εὐρίσκονται παρομοίως ἐδῶ ρινόκεροι, οἱ ὁποῖοι κατοικοῦν τὰς ἄκρας τῶν ἐλῶν. Ἀλλὰ τὰ πλεόν ἀξιοσημείωτα ζῶα εἶναι εἰδός τι πιθήκου, τὸ ὁποῖον ὀνομάζουν *σινσιρ*, καὶ τὸ ὁποῖον διαφέρει ἀπὸ τὰ ἄλλα, εἴτε κατὰ τὸ μέγεθός του, τὸ ὁποῖον σχεδὸν ἐξισοῦται μὲ τὸ μεσαῖον ἀνάστημα τῶν ἀνθρώπων, εἴτε κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην ὁμοιότητα πράξεων σχεδὸν ἀνθρωπίνων, καὶ μεγίστην εὐκολίαν εἰς τὸ νὰ περιπατῶσιν ἐπάνω εἰς τὰς ὀπισθινὰς κνήμας των· ἔλαφοι, αἱ ὁποῖαι δὲν φαίνονται σχεδὸν πούποτε ἄλλοῦ, καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν γίνονται μῆτε μεγαλήτεροι, μῆτε χονδρότεροι ἀπὸ τοὺς συνήθεις σκύλους. Οἱ ἡγεμόνες καὶ οἱ μεγαστᾶνες τρέφουν ἀπ'αὐτὰς χάριν περ'εργείας εἰς τοὺς κήπους των.

Εἰς τὰς μεσημβρινὰς ἐπαρχίας, καὶ εἰς τὰς πρὸς δυσμὰς τοῦ Πεκίνου, παρατηροῦνται δορκάδες φέρονται εὐωδίαν. Ταῦτα τὰ ζῶα δὲν ἔχουσι κέρατα, καὶ ἡ τρίχα των εἶναι βαθέος μελανοῦ χρώματος. Τὸ σακκούλιον, τὸ ὁποῖον περιέχει τὸν μόσχον των, συνίσταται ἀπὸ δερμάτιον λεπτότατον, σκεπασμένον ἀπὸ λεπτοτάτην τρίχα, καὶ ἡ σὰρξ τούτων τῶν ζώων εἶναι φαγώσιμος.

Εἰς ταύτας τὰς ἰδίας ἐπαρχίας φαίνονται ψιττακοὶ ὄλων τῶν εἰδῶν, καὶ καθ' ὅλα ὅμοιοι μὲ ἐκείνους, τοὺς ὁποῖους μᾶς φέρουν ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν, ἀλλὰ δὲν συγκρίνονται μὲ τὰ πουλῖα, τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται *κίγκι* ἢ *ὄρνιθες χρυσαῖ*. Δὲν ἔχομεν εἰς τὴν Εὐρώπην κἀνέν πουλίον, τὸ ὁποῖον νὰ ὁμοιάζῃ μὲ αὐτὰ· ἡ ζωηρότης τοῦ κοκκίνου καὶ τοῦ κιτρίνου τῶν πτερυῶν των, ὁ λόφος τῆς κεφαλῆς των, οἱ χρωματισμοὶ τῆς οὐρᾶς των, καὶ ἀκρι-

βέσταται ἀναλογίαι παρατηροῦνται εἰς ὅλην τὴν συνάρμοσιν τοῦ σώματός των.

Αἱ πεταλοῦδες (α) ἐνὸς βουνοῦ τῆς ἐπαρχίας *Κοῦανγ-Τόνγ* εἶναι πολλὰ ἀξιοτίμηται, ὥστε στέλλονται εἰς τὴν αὐλὴν αἱ σπανιώτεροι καὶ αἱ χονδρότεροι· ἐπειδὴ τὰ χρώματά των εἶναι καθ' ὑπερβολὴν ποικίλα, καὶ ἐκπληκτικῶς ζωηρά· εἶναι εὐχρηστοὶ εἰς κάποια στολίσματα, τὰ ὁποῖα κατασκευάζονται εἰς τὸ παλάτιον· εἶναι χονδρότεροι ἀπὸ τὰ τῆς Εὐρώπης, καὶ ἔχουν τὰ πτερά πολλὸ πλατύτερα. Μὴ κινούμεναι ἐπάνω εἰς τὰ δένδρα εἰς καιρὸν ἡμέρας, ἀφίονται νὰ πιασθῶσι χωρὶς κόπον· καὶ πρὸς τὸ ἐσπέρας μόνον ἀρχίζουσι νὰ περιφέρωνται.

Μεταξὺ τῶν πολυαριθμοτάτων ὀψαρίων, τὰ ὁποῖα τρέφουν οἱ ποταμοὶ τῆς Σινικῆς, εἶναι δύο, τὰ ὁποῖα ἀξίζουσι νὰ ἀναφερθῶσι, μολονότι διαφέρουν καθ' ὑπερβολὴν τὸ ἐν ἀπὸ τὸ ἄλλο. Τὸ πρῶτον ὀνομάζεται *κιν-νὸν* ἢτοι *ὀψάριον χρυσοῦν*. Εἶναι ἐν εἶδος χρυσοφρυός, ἔστις στολίζει, καθὼς καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, τὰ ὑδροδοχεῖα· ὅταν αὐτὰ τὰ μικρὰ ὀψάρια εἶναι εὐάρεστα εἰς τὴν θέαν, ἄλλο τόσο τὸ ὀνομαζόμενον *χαι-σὸνγ* εἶναι δύσμορφον· εἶναι μολοντοῦτο τὸ συνηθέστατον φαγητὸν τῶν Σινῶν. Δὲν ἔχει μῆτε κόκκαλα, μῆτε χόνδρους (τὰ κοινῶς λεγόμενα τραγανά) καὶ εὐθὺς ὅτε τὸ σφίξει τις ἀποθνήσκει. Διατηρεῖται εὐκόλως μὲ ὀλίγον ἄλας, καὶ ἀλατισμένον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μεταφέρεται εἰς ὅλην τὴν Αὐτοκρατορίαν, ὡς φαγητὸν ἐπιζήτητον.

Ἡ γειοργία ἀπολαμβάνει μεγάλας τιμὰς εἰς τὴν Σινικὴν. Κατὰ πᾶν ἔτος, τὴν δεκάτην πέμπτην ἡμέραν τῆς Σελήνης, ἣτις συνήθως συμπίπτει μὲ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Μαρτίου, ὁ

(α Οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες ὀνόμαζαν τὴν παρ' ἡμῶν πεταλοῦσαν ψυχὴν, ἐπειδὴ τὴν ἐμεταχειρίζοντο ὡς σύμβολον τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς διὰ τὴν γνωστὴν τῆς ἀπὸ κάμπην μεταμόρφωσιν. Πλούτ., Συμποσ. Προβαλ. 2, 8, 2. Ἀριστ. Ἱστορ.-ζ. 4, 7. ὁ Σοφὸς Κ, Μ. Κούμας, εἰς τὸ Λεξικόν του, λέξ. Ψυχῆ.

Αὐτοκράτωρ κάμνει προσωπικῶς τὴν τελετὴν τῆς ἀρχῆς τῆς γεωπονίας. Πηγαίνει μὲ μεγάλην παράταξιν εἰς τὴν πεδιάδα τὴν προσδιωρισμένην διὰ τὴν τελετὴν. Οἱ ἡγεμόνες τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας, οἱ πρόεδροι τῶν πέντε μεγάλων κριτηρίων, καὶ ἄπειροι μανδαρίνοι πάσης τάξεως τὸν συντροφεύουσι. Δύο πλάγια τῆς πεδιάδος εἶναι γεμάτα ἀπὸ τοὺς στρατηγούς καὶ τοὺς στρατιώτας τῆς φρουρᾶς τοῦ Τὸ τρίτον φυλάττεται δι' ὅλους τοὺς γεωργούς τῆς ἐπαρχίας, οἱ μανδαρίνοι κατέχουν τὸ τέταρτον. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐμβαίνει μόνος εἰς τὸ χωράφιον, κύπτει ἕως κατὰ γῆς, καὶ κτυπᾷ ἐννεὰ φορές μὲ τὴν κεφαλὴν του τὴν γῆν διὰ τὴν λατρεύσῃ τὸν Τινέν, ἡγουν τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, ἀποστοματίζει μεγαλοφώνως προσευχὴν τινα συνθεμένην ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν τῶν θεσμοθεσιῶν, διὰ τὴν ἐπικαλεσθῆ τὴν εὐλογίαν τοῦ μεγάλου ὄντος εἰς τοὺς κόπους τοὺς ἐδικούς του καὶ ὅλου τοῦ λαοῦ του. Ἀκολουθῶν, ὡς πρῶτος ἀρχιερεὺς τῆς αὐτοκρατορίας, θυσιάζει ἕνα βόα, τὸν ὅποιον προσφέρει εἰς τὸν οὐρανὸν ὡς εἰς τὸν κύριον πάντων τῶν ἀγαθῶν. Ἐνῶ θυσιάζει τὸ θῦμα, καὶ τὸ θέτει εἰς ἕν θυσιαστήριον, φέρουσιν εἰς τὸν μονάρχην ἄροτρον ἐζευγμένον μὲ δύο βόας μεγαλοπρεπῶς ἐστολισμένους. Τότε ἐκδύεται τὰ αὐτοκρατορικά του ἐνδύματα, καὶ πιάνει τὴν χειρὶδα τοῦ ἄροτρου, καὶ σχηματίζει πολλὰ αὐλακώματα εἰς τὴν ἔκτασιν τοῦ ἀγροῦ. Ἐπειτα μὲ φαιδρὰν φυσιογνωμίαν δίδει τὸ ἄροτρον εἰς τοὺς πρωτίστους μανδαρίνους, οἵτινες γεωργοῦν ἀλληλοδιαδόχως, καὶ προσβάλλονται ἀπὸ ζωηρὰν ἀμιλλαν ἀναμεταξύ των εἰς ταύτην τὴν εὐγενῆ ἐργασίαν. Ἡ τελετὴ τελειώνει μὲ διανομὴν χρημάτων καὶ ὑφασμάτων εἰς τοὺς παρόντας γεωργούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους οἱ ἐπιτηδεϊότεροι ἐκτελοῦν τὴν ἐπίλοιπον γεωργίαν μὲ ἐπιδεξιότητα καὶ ταχύτητα ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Αὐτοκράτορος.

Ἀφοῦ δώσωσιν εἰς τὴν γῆν ὅλας τὰς ἀναγκαίας ἐργασίας, καὶ κοπρίσεις, ὁ Αὐτοκράτωρ ἀρχίζει πάλιν τὸ σπάρσιμον τοῦ ἀγροῦ του, μὲ παράταξιν καὶ ἐμπροσθεν τῶν γεωργῶν. Ἡ

ἰδία τελετὴ ἐνεργεῖται τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς αὐτοκρατορίας ἀπὸ τοὺς Ἀντιβασιλεῖς, συμπαραδρευόντων ὅλων τῶν κριτῶν ἐκάστου νομοῦ, καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ παμπόλλων γεωργῶν.

Ὁ Διοικητὴς τῆς πόλεως τοῦ Πεκίνου ἐπισκέπτεται συνεχῶς τοῦτον τὸν ἀγρὸν, διὰ τὸν ὅποιον κατὰ πολλὰ φροντίζουν· διατρέχει τὰ αὐλακώματα, ἐξετάζει ἐὰν εὐρίσκονται εἰς αὐτὰ στάχυες ἀσυνήθεις καὶ καλὸν οἰωνὸν ἔχοντες. Οὗτος ὁ ἴδιος διοικητὴς προεδρεύει εἰς τὸν θερισμόν. Θέτουν τοὺς κόκκους εἰς σάκκους κιτρίνου χρώματος, καὶ οὗτοι οἱ σάκκοι ἐναποτίθενται εἰς ἀποθήκην ἐπίτηδες ὑποδομημένην. Ὄταν ὁ Αὐτοκράτωρ θυσιάζῃ εἰς τὸν Τινέν, ἢ Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, τὸν προσφέρει ἀπ' αὐτὸν τὸν σίτον· καὶ εἰς κάποιας ἡμέρας τοῦ χρόνου, προσφέρει εἰς τοὺς προγόνους του, ὡς τὰ ἕζων ἀκόμη.

Μὲ ἕλας τὰς εἰς τὴν γεωργικὴν ἀποδιδόμενας τιμὰς ἡ Σινική βιομηχανία ὠπισθοδρόμησεν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν, τῶν καρπίμων δένδρων, καὶ τῶν ἄλλων φυτῶν. Ἐὰν οἱ Σῖναι ἐφρόντιζαν διὰ τὰ καρποφόρα δένδρα παρομοίως μὲ τοὺς Εὐρωπαϊοὺς, ἤθελαν ἔχει συναμά με τοὺς καρπούς, τοὺς ὁποίους δὲν ἔχομεν, καὶ ὅλους ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἔχομεν. Μολοντοῦτο καλῶς ἀποζημιώνονται ἀπὸ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι τοὺς λείπουν, μὲ ἄλλους ἐξαιρέτους καρπούς, ξένους εἰς τὰ κλίματά μας. Μεταξύ τῶν ἄλλων, ἔχουν ἕνα, τὸν ὅποιον ὀνομάζουν τσέ-τσέ· ὁμοιάζει μὲ χονδρὸν μῆλον, καὶ ὅταν ἦναι ξηρὸς, γίνεται ἀλευρώδης καὶ ζαχαρώδης ὡς τὰ σῦκα. Καθόσον ὠριμάζει, λαμβάνει χρῶμα χρυσοειδές. Τὸ δένδρον του εἶναι ὠραιότατον.

Ἀπὸ τὰ δένδρα, διὰ τὰ ὁποῖα οἱ Εὐρωπαῖοι φθονοῦν, τὰ ἐξῆς τέσσαρα εἶναι ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα εἶναι καθ' ὑπερβολὴν ἄξια φθόνου ὡς ἐκ μέρους τῶν ἄλλων.

Τὸ πρῶτον εἶναι τὸ δένδρον τοῦ βερενικείου. Τὸ φύλλον του ὁμοιάζει μὲ τὸ τῆς ἀγρίας κερασιάς. Τὸ κόμμι, τὸ ὅποιον δι

έντομης εκβάλλεται κάμνει αξιοτίμητον βερενίκειον τὸ ὁποῖον λαμβάνει ὅ,τι χρῶμα θελήσει τις, καὶ δὲν χάνει παντελῶς τὴν λάμψιν του, μήτε ἀπὸ τὰς μεταβολὰς τοῦ ἀέρος, μήτε ἀπὸ τὴν παλαιότητα τοῦ ξύλου, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ προσάψουν.

Τὸ δεύτερον εἶναι τὸ δένδρον τοῦ ἀγαλλόχου (Ὁθωμανιστὶ, οὐ-δαγάτσι)· περιέχει ὑπὸ τὴν φλοιὸν του τρία εἶδη ξύλων. Τὸ πρῶτον εἶναι μαῦρον, εὐπαγές, καὶ βαρὺ· τὸ δεύτερον εἶναι ἑλαφρὸν ὡς τὸ σαπημένον ξύλον. Τὸ τρίτον εἶναι πρὸς τὴν καρδίαν. Πωλεῖται εἰς τὰς Ἰνδίας μὲ τὸ ζύγιον τοῦ χρυσοῦ· ἡ ὄσμή του εἶναι ἐξαίρετος. Εἶναι κάλλιστον ἰατρικὸν διὰ τὴν παράλυσιν. Μεταχειρίζονται τὰ φύλλα τούτου τοῦ δένδρου διὰ νὰ σκεπάζουσι τοὺς οἴκους· δίδουν εἰς αὐτὰ καὶ τὸ σχῆμα τρυβλίων. Τὰ νεῦρα τούτων τῶν φύλλων δίδουν ἓν εἶδος κανάβεως, ἀπὸ τὸν ὁποῖον κάμνουν τὰ λινόπανα ἢ στυππόπανα· αἱ ὀξεῖαι ἄκραι, αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται εἰς τοὺς κλάδους του, χρησιμεύουν εἰς τὸ νὰ κατασκευάζουσι καρφία, κοντάρια καὶ τρυπητήρια. Ἐὰν ἀποσπᾶσθαι τις τοὺς ὄζους τοῦ δένδρου, ἐκβαίνει ἐν ὑγρὸν οἴνωδες καὶ ζαχαρῶδες, τὸ ὁποῖον ἐνίοτε μεταβάλλεται εἰς ἐξαίρετον ὄξος· τὸ ξύλον τῶν κλάδων ἔχει τὴν γεῦσιν τοῦ ζαχαρωμένου κίτρου, καὶ τρώγεται.

Τὸ τρίτον εἶναι τὸ δένδρον, τὸ ὁποῖον καρποφορεῖ τὸ στέαρ· ἔχει τὸ ὕψος μεγάλης κερασιᾶς· ὁ καρπὸς του περιέχεται εἰς φλοιὸν, ὅστις ἀνοίγεται ἀπὸ τὸ μέσον, ὅταν ᾖ ὄριμος, καθὼς ὁ τοῦ κασιάνου. Συνίσταται ἀπὸ κόκκους ἄσπρους, χονδρούς ὡς λεπτοκάρυον, καὶ τῶν ὁποίων ἡ σὰρξ ἔχει τὴν ποιότητα τοῦ στέατος. Κατασκευάζονται ἀπ' αὐτὸ κηρία, ἀφοῦ ἀναλυθῆ, καὶ ἀνακατωθῆ μὲ ὀλίγον κοινὸν ἔλαιον. Ἐμβάπτουν ἀκολούθως αὐτὰ τὰ κηρία εἰς τὸν κηρὸν, περὶ τοῦ ὁποῖου μέλλομεν νὰ ὁμιλήσωμεν. Οὗτος ὁ κηρὸς σχηματίζει περίξ τοῦ στέατος εἶδος δερμίδος, ἣτις τὸ ἐμποδίζει ἀπὸ τὸ νὰ ρέυσῃ.

Τὸ τέταρτον δένδρον εἶναι τὸ σπανιώτατον. Φέρει κηρὸν λευκὸν προαγόμενον ἀπὸ μικροῦς σκώληκας, οἵτινες περιτυλλίσ-

σονται εἰς τὰ φύλλα του, τὰ ὁποῖα εἶναι περισσότερον μακρότερα πάρεξ πλατέα. Οὗτος ὁ κηρὸς, καλὰ ἡτοιμασμένος, εἶναι σκληρότατος καὶ φωτεινότατος, καὶ εἶναι πολὺ ἀκριβώτερος ἀπὸ τὸν κηρὸν τῶν μελισσῶν.

Μεταξὺ τῶν δένδρων, τῶν ὁποίων τὸ ξύλον μεταχειρίζονται οἱ τέκτονες καὶ οἱ ξυλουργοί, εἶναι ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων τὸ ξύλον ὀνομάζεται *γομιῦ*, καὶ *τιε - λυ - μοῦ*. Μεταχειρίζονται τὸ πρῶτον διὰ τὰς στήλας τῶν οἰκημάτων, καὶ διὰ τὰς αἰθούσας (σάλλας) τοῦ αὐτοκρατορικοῦ παλατίου. Οἱ Σῖναι λέγουσι, ὅτι πρέπει νὰ τὸ μεταχειρίζωμεθα, ὅταν θέλωμεν νὰ ἀνεγείρωμεν κτίριον, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ διαρκέσῃ πάντοτε. Αἱ ἀγκυραὶ τῶν πλοίων κατασκευάζονται ἀπὸ τοῦτο τὸ ξύλον. Τὸ *τιε - λυ - μοῦ* εἶναι εἶδος ξύλου ἀπὸ ῥόδον, χρώματος κοκκίνου βαθυτάτου, κεχαραγμένου καὶ διεσπαρμένου ἀπὸ φλέβας λεπτοτάτας. Εἶναι ἀρμόδιον εἰς τὰ λεπτότατα ἔργα τῆς ξυλουργικῆς· τὰ σκεύη, τὰ ὁποῖα κατασκευάζονται ἀπὸ τοῦτο, τιμῶνται εἰς ὅλην τὴν Αὐτοκρατορίαν.

Ἀπὸ ὅλα τὰ δένδρα τῆς Σινικῆς, τὸ βαμβοῦ πρέπει νὰ κατέχη τὸν πρῶτον βαθμὸν. Τὸ βλάστημά του εἶναι ὑψωμένον ὡς ὁ στέλεχος τῶν περισσοτέρων δένδρων, καὶ μολονότι εἶναι γεμάτον μόνον εἰς τοὺς κόμβους, εἶναι πολλὰ σκληρὸν, καὶ ἱκανὸν νὰ φέρῃ μεγάλα φορτία, καὶ μάλιστα οἴκους ξυλίνους. Δύναται νὰ κοπῆ εἰς κλωστής λελυμένας, διὰ νὰ κάμουν ψαθας, κουτία καὶ ἄλλα ἐργόχειρα εὐπρεπῆ. Ὅταν βράζωνται τὰ κομμάτια του εἰς τόσον βαθμὸν, ὥστε νὰ καταντήσουν ζυμάρι, κατασκευάζουν ἀπ' αὐτὰ χαρτίον λεπτὸν ἢ χονδρῶδες· τὸ ὁποῖον πωλεῖται εἰς τὴν ληψοδοσίαν. Τὸ βαμβοῦ εἶναι προτέτι εὐχρηστον εἰς τὰ ὑδραγωγεῖα, εἰς τοὺς σωλήνας, καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας περιστάσεις.

Τὰ Θεὲ ἢ Θεῖον (τσάιον) τὸ ὁποῖον τὰ μὲν Εὐρωπαϊκὰ ἔθνη μεταχειρίζονται κατὰ πολλὰ, οἱ δὲ Σῖναι ἐκλαμβάνουσιν ὡς ποτὸν τῆς πρώτης ἀνάγκης, εἶναι φύλλον δενδριδίου, τὸ ὁποῖον

ὁμοιάζει μὲ κλήμα ἀμπέλου, καὶ τοῦ ὁποίου τὸ λευκὸν ἄνθος ἔχει τὸ σχῆμα ῥόδου πέντε ἢ ἕξ πετάλων. Τὸ ὄνομα τοῦ θείου παρήχθη ἀπὸ τὴν χυδαίαν διάλεκτον, ἣτις ὁμιλεῖται εἰς τὸ Τσουέν - Τχεοῦ καὶ εἰς τὸ Τχανγ - Τχεοῦ φοῦ, εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Φο - Κιέν. Εἰς τὰ ἐπίλοιπα μέρη τῆς Αὐτοκρατορίας, τὸ ὀνομάζουσι τσιά. Διακρίνονται δύο εἴδη τσαζων, τὸ πράσινον τσιάιον, καὶ τὸ μαῦρον τσιάιον. Ἀπὸ αὐτὰ τὰ δύο εἴδη, σχηματίζονται τὰ ἄλλα. Εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὅπου δὲν εἶναι κοινόν, κάθε τι, τὸ ὁποῖον ἔχει μικράν τινα σχέσιν μὲ τὴν γεῦσίν του, ἢ μὲ τὰ ἀποτελέσματα του εἶναι εὐχρηστον εἰς τὸν λαόν, ὅστις δὲν θεωρεῖ τούτο τόσον ἐκ τοῦ πλησίον, καὶ διὰ τὸν ὁποῖον τὸ χονδροειδέστατον θὰ εἶναι ποτὸν ἐξάριετον. Ἀπαλλάκτως καθὼς εἰς τοὺς Παρισίους, ὁ χυδαῖος λαὸς φιλεῖται μὲ τὸν καφὲν τῆς κίχωρίας (πικραλίδων).

Τὰ ἄλλα πολύτιμα φυτὰ, τὰ ὁποῖα ἡ Σινικὴ παράγει, εἶναι μεταξὺ ἄλλων, ἡ ἱατρικὴ σμίλαξ (α), τὸ ἄκρον (β), τὸ ῥεῖον, ὁ στύραξ (μοσχολίθανον) (γ), καὶ τὸ γινσέγ. Τοῦτο τὸ τελευταῖον φυτὸν, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα σημαίνει ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἐπωλήθη κολὸν καιρὸν εἰς τὴν Σινικὴν μὲ τὸ ζύγιον τοῦ χρυσοῦ. Εἰς ταῦτα τὰ φυτὰ πρέπει νὰ προσθέσωμεν τὴν νικοσιανὴν καὶ τὸ ὄπιον, τὸ ὁποῖον εἶναι πᾶσι εὐχρηστον εἰς τοὺς Σίνας.

Τὰ μεταλλεῖα τοῦ ἀργύρου εἶναι ἄφθονα εἰς αὐτὴν τὴν αὐτοκρατορίαν· ἀλλὰ δὲν ἔχουσι τότεν δραστηριότητα εἰς τὸ νὰ τὰ ἐκκαρπῶνται ὁ χρυσὸς μεταλλεῖται κυρίως ἀπὸ τὴν ἄμμον τῶν ποταμῶν πρὸς τὰ σύνορα τοῦ Θιβητίου. Δὲν κόπτουν νομίσματα μήτε χρυσᾶ, μήτε ἀργυρᾶ.

Ὁ κίτρινος χαλκὸς μερικῶν ἐπαρχιῶν, χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ κατασκευάσων τὸ μικρὸν νόμισμα, τὸ ὁποῖον πολιτεύεται εἰς ὅλην τὴν αὐτοκρατορίαν. Τὸ πλέον ἀξιοπαρατήρητον εἶναι τὸ ὀνομαζόμενον πετούγγ· εἶναι ἄσπρον, ὅταν τὸ ἐκβάλλουν ἀπὸ

(α) Ἐξωτικὸν φυτὸν χρῆσιμον ὡς ἰδρωτικόν. (β) Φυτὸν τῆς Ἰνδίας ἔχον ἀρωματικὰς τὰς ρίζας. (γ) Βενζόϊνον, κόμμι ἀρωματικόν. Σημ. ἐκθ.

τὸ μεταλλεῖον, καὶ πολὺ ἀσπρίτερον ἔσθην παρὰ ἔξωθεν, ὁμοιάζει ὅλως διόλου μὲ τὸν ἄργυρον, μὲ τὸν ὁποῖον συμμιγνύεται.

Εὐρίσκονται εἰς τὴν Σινικὴν τὸ λαζουλί, ὁ ἱασπισ, ὁ κρύσταλλος τῆς ἀποτόμου πέτρας, ὁ μαγνήτης, ὁ συκύτης, ὁ πόρφυρος, καὶ διάφορα εἴδη μαρμάρου· τὰ μεταλλεῖα τοῦ ὄρυκτοῦ ἁλατος καὶ τοῦ νίτρου εἶναι ἀνεξάντλητα εἰς τὰ ἀρκτικὰ καὶ δυτικὰ μέρη τῆς Αὐτοκρατορίας.

ΚΕΦ. ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περιγραφή τῶν κυριωτέρων πόλεων τῆς Σινικῆς.

Ἡ Σινικὴ περιέχει πολυαριθμοὺς πόλεις τῆς πρώτης τάξεως, καὶ πολλὰς, τῶν ὁποίων ἡ πολυανθρωπία ὑπερβαίνει κατὰ πολλὰ τὴν τῶν Παρισίων. Ἐπειδὴ ἡ περιγραφή ὅλων ἀπαιτεῖ μεγάλην ἀπεραντολογίαν, περιοριζόμεθα μόνον εἰς τὰς πρωτοβαθμιαίας ὡς Πεκίγγ, Νανκίγγ, Καντῶν κτλ.

Περιγραφή τοῦ Πεκίγγ καὶ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ παλατιοῦ.

Πεκίγγ, ἡ πρωτίστη πόλις τῆς ἐπαρχίας Πετχέλι, εἶναι ἡ πρωτεύουσα ὅλης τῆς Σινικῆς. Αὕτη κεῖται εἰς καμποφορωτάτην πεδιάδα, ἀπέχουσα εἴκοσι λεύγας ἀπὸ τὸ μέγα τεῖχος. Τὸ ὄνομά της σημαίνει αὐλὴ τῆς ἀρκτου. Τὸ σχῆμά της εἶναι τετράγωνον ἐπίμηκες, καὶ διαιρεῖται εἰς πόλιν Σινικὴν, καὶ εἰς πόλιν Ταρταρικὴν. Εἰς ταύτην εὐρίσκονται τὸ παλάτιον τοῦ Αὐτοκράτορος, ἡ αἴθουσα τῶν κριτηρίων καὶ τὰ γραφεῖα τῆς διακίσεως. Αἱ δύο πόλεις συνάμα ἔχουν σχεδὸν περιφέρειαν δύο λευγῶν. Ἐξωθεν ἡ πόλις δὲν εἶναι ὁρατὴ ἐξ αἰτίας τοῦ ὕψους τῶν τειχῶν, τὰ ὁποῖα εἶναι τόσον πλατέα, ὥστε ἀναβαίνει τις ἐπιπικὸς διὰ τινος ἀναβαθρας, ἣτις ἀρχίζει πολλὰ μακρόθεν. Ὅλη ἡ ὠραιότης τῶν πυλῶν, συνίσταται εἰς τὸ ὕψος, τὸ ὁποῖον σχε-

δὸν ἐξισοῦται μὲ τὰ τείχη. Εἶναι ἐννέα τὸν ἀριθμὸν, καὶ ἔχουσι διπλὴν σημαίαν στολισμένην ἀπὸ πυροβολικὰς μηχανάς· ἡ μεσαία φέρει εἰς τὴν ταρταρικὴν πόλιν, αἱ ὁδοὶ σχεδὸν ὅλαι διευθύνονται κατὰ στάθμην, μακραὶ μίαν λεύγαν, καὶ πολλαὶ ἔχουσι πλάτος ἑκατὸν εἴκοσι ποδῶν. Τὰ ἐργαστήρια τῶν ἐμπόρων εἶναι ἀξιοπαρατήρητα διὰ τὰς ζωγραφίας των, τὸ ἐπίχρισμά των καὶ τὴν χρύσωσίν των. Διὰ τὰ προσβάλλουσι αἰσθαντικώτερον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν διαβαινόντων, βάλλουσι εἰς τὰ ἔμπροσθεν μέγαν πάσσαλον (παλοῦκι), ὃ ὁποῖος εἶναι στολισμένος ἀπ' ἐπάνω ἕως κάτω ἀπὸ μικρὰς σημαίας καὶ ταινίας (καρδέλλας) παντὸς χρώματος. Τὸ παραδοξώτερον εἶναι ὅτι, τὰ περισσότερα ἀντικείμενα τὰ ἐκτιθέμενα πρὸς ἐπίδειξιν μὲ μεγίστην λαμπρότητα, δὲν εἶναι ἄλλο τι, εἰμὴ μόνον νεκροφορεῖα καλῶς ἐστολισμένα, καὶ τὰ ὅποια εἶναι διπλασίως ὀγκωδέστερα ἀπὸ τὰ ἰδικά μας.

Ἐκπληκτικὸν εἶναι τὸ ἀναρίθμητον πλῆθος τῶν κατοίκων, οἵτινες γεμίζουν τὰς ὁδοὺς· οἱ θόρυβοι οἱ προξενούμενοι ἀπὸ ὑπέρμετρον ποσότητα ἵππων, ἡμιόνων, ὄνων, καμήλων, ἀμαξῶν, φορείων, συναθροίσεων ἀπὸ ἑκατὸν ἢ διακόσια ὑποκείμενα συναθροιζόμενα εἰς διάφορα μέρη διὰ τὰ ἀκούουν ἐκείνους, οἵτινες προμαντεύουσιν τὰ μέλλοντα, τοὺς θαυματοποιούς καὶ ἄλλους, οἵτινες διηγοῦνται τερπνὰς ἱστορίας. Τὰ σημαντικὰ ὑποκείμενα ἤθελαν ἐμποδίζεσθαι κατὰ πᾶσαν στιγμὴν, ἐὰν δὲν εἶχαν ἐπίτηδες ἓνα ἔφιππον, ὅστις προπορευόμενος παρεκτρέπει τὸ πλῆθος, φωνάζων τὸ, κάμετε τόπον. Μὲ ὅλην αὐτὴν τὴν ὑπερβολικὴν συρροήν, σπανίως συμβαίνουν φιλονεικίαι εἰς τοὺς δρόμους. Ἐὰν δύο ἀμαξαι συγκρουσθῶσιν, οἱ ὀδηγοὶ των, πλέον πολιτισμένοι ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαϊοὺς ἀμαξηλάτας, ἀντὶ τὰ ὑβρίζονται, προφθάνονται, καὶ συμβοηθοῦνται εἰρηρικῶς διὰ τὰ ἐλευθερωθῶσιν ἀπὸ τὴν σύγκρουσιν. Παρμοίως φέρονται καὶ οἱ ἀμαξηλάται τῶν μεγάλων δρόμων. Φαίνονται συνήθως πολλαὶ γυναῖκες εἰς τοὺς μεγάλους δρόμους τοῦ Πεκίγγ· ἄλλαι μὲν περιπατοῦσαι πεζαί, ἄλλαι δὲ ἔφιπποι, δὲν κάθηνται ὅμως ὡς αἱ Κυ-

ρίαι τῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ ἀναβαίνουν ὡς οἱ ἄνδρες. Αὐταὶ αἱ γυναῖκες εἶναι ὅλαι ἐκ φυλῆς ταρταρικῆς, φοροῦν μακρὰ ἐνδύματα μεταξωτὰ, τὰ ὅποια φθάνουν ἕως εἰς τὰς πτέρνας. Ὅσον δὲ διὰ τὰς Σινικὰς Κυρίας, διαμένουν ἀκριβῶς κλεισμένοι εἰς τοὺς οἴκους των, εἴτε εἰς τὸ Πεκίγγ, εἴτε εἰς τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Σινικῆς.

Τὸ αὐτοκρατορικὸν παλάτιον εἶναι ὑπερμεγέθους σωρὸς μεγάλων κτιρίων, εὐρυχώρων αὐλῶν, καὶ ἀπεράντων κήπων. Εἶναι μικρὰ πόλις, κατοικουμένη ἀπὸ τοὺς ἡγεμόνας, καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς εὐρισκομένους εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ αὐτοκράτορος. ἔχει περιφέρειαν περισσότερον ἀπὸ μίαν λεύγαν· τὸ πρόσωπόν του λάμπει ἀπὸ ζωγραφίας, χρυσώσεις καὶ ἐπίχρισματα· τὰ σκεύη καὶ τὰ καλλωπίσματα τοῦ ἐσωτερικοῦ παρουσιάζουν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ θεατοῦ ὅ,τι πρᾶγμα ὠραιότατον καὶ ἐπιζήτητον ἔχει ἡ Σινικὴ, ἡ Ἰνδία καὶ ἡ Εὐρώπη.

Οἱ κῆποι τοῦ θερινοῦ οἴκου τοῦ αὐτοκράτορος, ὅστις κεῖται δύο λεύγας πρὸς ἄρκτον τοῦ Πεκίγγ, κατέχουν εὐρύχωρον τόπον γῆς, ὅπου ὑψίζονται εἰς ἀρμόδια διαστήματα, μικρὰ βουνά, χωρισμένα τὸ ἓν ἀπὸ τὸ ἄλλο διὰ μικρῶν κοιλάδων ποτιζομένων ἀπὸ διώρυγας. Ὅλα αὐτὰ τὰ νερά, ἐνωόμενα, σχηματίζουν λίμνας πλεομένας ἀπὸ μεγαλοπρεπῆ πλοιαρία, καὶ τῶν ὁποίων τὰ ἄκρα στολίζονται ἀπὸ κτίρια ποικιλόμορφα καὶ τεκνιότατα. Εἶναι εἰς πᾶσαν κοιλάδα οἶκος πρὸς τέρψιν ἀρκετὰ εὐρύχωρος, ὥστε δύναται νὰ κατοικήτη ὁ μέγιστος εὐγενῆς τῆς Εὐρώπης μὲ ὅλην τὴν συνοδίαν του. Ἐπαριθμοῦνται τοιοῦτοι οἶκοι περισσότεροι ἀπὸ διακοσίους. Εἰς τὸ μέσον λίμνης τινὸς διεγείρει τὸν θαυμασμὸν τοῦ θεατοῦ μία βραχῶδης νῆσος, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν ἔκτισαν μεγαλοπρεπῆς παλάτιον, τὸ ὁποῖον ἔχει περισσότερα ἀπὸ ἑκατὸν οἰκήματα. Τὰ βουνά καὶ οἱ λόφοι εἶναι φυτευμένα ἀπὸ δένδρα, τὰ ὅποια φέρουν εὖσσμα ἄνθη. Αἱ διώρυγες εἶναι περιωρισμέναι ἀπὸ σκοπέλους, διατεταγμέναι μὲ τὴν τέχνην, ὥστε μιμοῦνται

έντελῶς τὴν φυσικὴν ἐρημίαν καὶ ἀγριότητα τοῦ τόπου. Εἰς τὴν κορυφὴν τῶν ὑψηλοτάτων βουνῶν, σκηναὶ καὶ κίσκια προσδικωρισμένα διὰ τὸν μονήρη βίον εἶναι περικυκλωμένα ἀπὸ μεγάλα δένδρα.

Εἰς ἓν ἀπὸ αὐτὰ τὰ οἰκημάτια συνέβη ἡ τρομερὰ σκηνή, ἣτις ἐδύσε τὴν γενεάν τῆς δυναστείας τῶν αὐτοκρατόρων, οἵτινες εἶχαν κτίσει τοῦτο τὸ παλάτιον. Κατὰ τὸ 1644, ἓνας ἀποστάτης ὀνομαζόμενος *Λιτχίγγ* ἔγεινεν ἀρχηγὸς ἐνὸς στρατεύματος Σινῶν, καὶ ἐπροχώρησεν ἕως εἰς τὰς πύλας τοῦ Πεκίγγ, σκοπεύων νὰ ἐκθρονίσῃ τὸν αὐτοκράτορα Τσονγ-Χίγγ, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας κατέστη ἀρχηγὸς τριῶν χιλιάδων ἀνδρῶν. Ὁ δυστυχὴς μονάρχης ἦτο τότε κλεισμένος εἰς τὸ παλάτιόν του, ὅπου ἐνησχολεῖτο εἰς τὰς δεισιδαιμονίας τῶν Βόνζιον. Ἀδύνατον ἦτο νὰ ἀγνοῇ πολὺν καιρὸν ὅτι συνέβαινεν εἰς τὰ ἔξω. Εὐθύς ὅτε ἐνόησεν ὅτι ἐπροδόθη, ἠθέλησε νὰ ἐκβῆ ἀπὸ τὸ παλάτιόν του μὲ ἑξακοσίους σωματοφύλακας· ἀλλὰ τὸν παρήτησαν ὡς χαῦνοι καὶ ἄνδρῳ. Τότε, χάνων ὅλην τὴν ἐλπίδα του, καὶ προτιμῶν τὸν θάνατον ἀπὸ τὴν αἰσχύνην τοῦ νὰ πέσῃ ζῶν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀποστατῶν, ἀπεχώρησεν εἰς ἓν οἰκημάτιον τοῦ κήπου του, καὶ ἀφοῦ ἔγραψε ταύτας τὰς λέξεις εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ἐνδύματός του· « Οἱ ὑπήκοοί μου ἀνάνδρως μὲ παρήτησαν, κάμε με ὅτι ἀγαπᾷς· ἀλλὰ φειδωλεύσου τὸν λαόν μου· μὲ ἓν κτύπημα σπάθης ἔρριψε κατὰ γῆς νεκράν τὴν θυγατέρα του, καὶ ὑπῆγεν ἀκολούθως νὰ κρεμασθῆ εἰς ἓν δένδρον, ἔχων τριάκοντα ἔξ ἔτη ἐκ γενετῆς.

Ὁ πρῶτος ὑπουργός, αἱ βασίλισσαι, οἱ εὐνοῦχοι, ἐμιμήθησαν τοῦτο τὸ παράδειγμα· ἐζήτησαν τὸ πτώμα τοῦ αὐτοκράτορος· ὅταν εὗρέθη, τὸ ἔβαλον ὑπ' ὄψιν τοῦ ἄρπαγος, καθυμένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. Ἀφοῦ τὸ μετεχειρίσθη ἀναξίως, ἀπεκεφάλισε δύο τέκνα του, καὶ ὅλους τοὺς ὑπουργούς του.

Ὁ θρόνος τοῦ αὐτοκράτορος εἰς τὸ Πεκίγγ εἶναι εἰς τὸ μέσον τινὸς αἰθούσας σχεδὸν τετραγώνου, ἣτις ἔχει μῆκος πε-

ρίπου 130 ποδῶν· συνίσταται εἰς ἓν βῆμα ὑψωμένον πολλὰ παστρικόν, ἀλλὰ χωρὶς μεγαλοπρέπειαν. Ὅταν ὁ μονάρχης θέλῃ νὰ καθίσῃ εἰς αὐτὸν, διὰ νὰ δεχθῆ τὰς ὑποκλίσεις τῶν ἡγεμόνων, τῶν μεγιστάνων τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τῶν ξένων πρέσβειων, φέρεται ἐκεῖ μέσα εἰς φορεῖον ἀπὸ ἀξιωματικούς ἐνδεδυμένους μὲ μακρὸν κόκκινον φόρεμα κεντημένον μὲ μετὰξην, καὶ φοροῦντας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πῖλον λοφώδη.

Οἱ ναοὶ τοῦ Πεκίγγ δὲν εἶναι κτίρια τόσο ἀξιοπαρατήρητα ἢ θεοσκεῖα τοῦ μεγάλου Λάμα, τὴν ὁποίαν προσθεύει ὁ ἐνεστὼς Αὐτοκράτωρ, εἶναι νέα εἰς τὴν Σινικήν, καὶ αἱ τελεταὶ αὐτῆς ἐνεργοῦνται αὐτοῦ μὲ πολὺ ὀλιγωτέραν πομπὴν παρέχ. εἰς τὴν Ταρταρίαν. Οἱ μανδαρίνοι καὶ οἱ πεπαιδευμένοι συναθροίζονται διὰ νὰ τιμήσωσι τὴν μνήμην τοῦ Κομφυκίου, εἰς κτίρια καθαρῶτατα, ἀλλ' ἀπλούστατα ὠκοδομημένα. Ὅσον διὰ τὰς κτωτέρας κλάσεις, αὐταὶ εὐλαβοῦνται συνηθέστερον τοὺς οἰκιστοὺς θεοὺς των, καὶ ἕκαστος οἶκος ἔχει τὸ θυσιαστήριόν του καὶ τὰς θεοειότητάς του.

Οἱ κάτοικοι τοῦ Πεκίγγ φοροῦν τὸν χειμῶνα γούνας καὶ βαμβάκερινόν πανίον κεντημένον. Δὲν εἶναι παντελῶς συνειθισμένοι νὰ βλέπουν τὸ πῦρ. Εἶναι εἰς αὐτὴν τὴν πρωτεύουσαν ἄλλαι καπνοδόχοι ἐκτὸς τῶν μαγειρείων τῶν μεγάλων ξενοδοχείων. Εἶναι μολοντοῦτο ὑπόκαυστα ἢ θερμῶνες (θερμάστραι) εἰς τοὺς πρωτίστους οἴκους, καὶ ζεσταίνονται ἔξωθεν τῶν οἰκημάτων, μὲ γαιάνθρακας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους σημαντικὰ μεταλλεῖα εὐρίσκονται εἰς πολλὰς ἐπαρχίας.

Ἡ ἀστυνομία τοῦ Πεκίγγ εἶναι τόσο καλὰ κανονισμένη, ὥστε σπανιώτατα ταράττεται ἡ ἀσφάλεια καὶ ἡ ἡσυχία τῶν κατοίκων ταύτης τῆς μεγάλης πρωτεύουσας. Εἰς τὸ ἄκρον, ἕως καὶ καθ' ὅλον τὸ μῆκος ἐκάστης ὁδοῦ, εἰς ἴσα διαστήματα, εἶναι περίφραγμα μὲ οἰκίδιον, ὅπου στέκεται στρατιώτης ἀγρυπνῶν, καὶ εἰς τὰ περισσότερα εὐρίσκεται ὀλόκληρον σῶμα φρουρᾶς. Οὗτοι οἱ στρατιῶται περιπαλοῦσιν εἰς τὸν καιρὸν τῆς νυκτός.

Περὶ τοῦ Νανκίγγ.

Ἡ πόλις κειμένη εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ *Κιάγγ-Νάν*, τῆς ὁποίας εἶναι πρωτεύουσα, εἶναι μία ἀπὸ τὰς μεγαλητέρας πόλεις τῆς Σινικῆς, καὶ λέγουσι μάλιστα, ὅτι εἶναι τριπλασίως μεγαλητέρα ἀπὸ τὸ Πεκίγγ. Ἦτο πόλις Αὐτοκρατορικὴ πρὸ τοῦ νὰ βιασθῶσιν οἱ Αὐτοκράτορες διὰ λόγους πολιτικούς νὰ ἦναι πλησιέστεροι εἰς τὴν Ταρταρίαν. Ὅθεν τὸ ὄνομά της σημαίνει αὐλή τῆς μεσημβρίας. Εἰς τὰ δημόσια ἔγγραφα ὀνομάζεται *Κιάγγ Νίγγ*. Σχεδὸν τὸ τρίτον τῆς περιοχῆς της εἶναι ὅλως ὀνόλου ἔρημον· τὸ ἐπίλοιπον εἶναι καθ' ὑπερβολὴν κατοικημένον. Αἱ ὁδοὶ της, ἂν καὶ στενώτεροι ἀπὸ τὰς τοῦ *Πεκίγγ*, εἶναι ἀρκετὰ ὠραῖαι, καλῶς λιθοστρωμέναι, καθαραὶ, καὶ πλουσίως ἐφωδιασμέναι ἀπὸ ὅλα τὰ πρὸς μεγαλοπρέπειαν συντείνοντα. Ἔχει περιφέρειαν δώδεκα λευγῶν, καὶ κατοίκους ὑπὲρ τὸ ἑκατομύριον. Δὲν ἔχει ἄλλα κτίρια, παρεκτὸς μόνον τὰς πύλας της, αἱ ὁποῖαι εἶναι καθ' ὑπερβολὴν ὠραῖαι, καὶ μερικὸς ναοὺς, ὡς ἐκεῖνον, ὅστις περιέχει τὸν περίφημον ἀργιλλώδη πύργον, ὑψηλὸν διακοσίων ποδῶν, μὲ ἑννέα ὀροφὰς καὶ περὶ τοῦ ὁποίου ἤδη ὠμιλήσαμεν. Εἰς κάμμιν ἄλλην πόλιν τῆς Σινικῆς, αἱ ἐπιστήμαι καὶ αἱ τέχναι δὲν καλλιεργοῦνται καλῆτερα. Αὕτη δίδει περισσοτέρους σοφοὺς καὶ μεγάλους μανδρινούς, ἀπὸ πολλὰς ἄλλας συνάμα. Αἱ βιβλιοθηκαὶ της εἶναι πολυαριθμώτεροι· τὰ βιβλιοπωλεῖα καλῆτερα ἐφωδιασμένα· ἡ τυπογραφία ὠραιότερα, καὶ τὸ χαρτίον, τὸ ὁποῖον κατασκευάζεται ἐκεῖ, εἶναι τὸ ὠραιότερον ὅλης τῆς Αὐτοκρατορίας. Τὰ ὀλοσηρικά της, ὁμαλὰ ἢ διεσπαρμένα ἀπὸ ἄνθη, εἶναι τὰ καλῆτερα καὶ τὰ πλέον ἀξιότιμητα.

Τὸ Νανκίγγ ἦτον ἄλλοτε ἐξαιρετικὸς λιμὴν ἐξ αἰτίας τοῦ πλάτους καὶ βάθους τοῦ ποταμοῦ *Κιάγγ* ἢ Ποταμοῦ *Κυανού*, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀπέχει μίαν μόνην λεύγαν· ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου τὰ μεγάλα πλοῖα δὲν ἐμβαίνουν πλέον εἰς αὐτόν. Κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον καὶ Μαῖον γίνεται εἰς τὸν ποταμὸν μεγάλη

ἀλεύσις ἐξαιρέτων ὀψαρίων, τὰ ὁποῖα στέλλονται εἰς τὴν αὐλήν. Εἶναι πλοῖαρια προσδιορισμένα διὰ μόνην αὐτὴν τὴν χρῆσιν. Μολονότι ἡ ἀπόστασις τοῦ *Νανκίγγ* ἀπὸ τὸ *Πεκίγγ* εἶναι διακοσίων μεγάλων λευγῶν, ταῦτα τὰ πλοῖαρια κάμνουν τὴν διάβασιν εἰς ὀκτὼ ἢ δέκα ἡμέρας.

Περὶ τῆς πόλεως Σου-Τχεού-Φού.

Αὕτη ἡ πόλις, πρωτεύουσα τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους τῆς ἐπαρχίας τοῦ Νανκίγγ, εἶναι μία ἀπὸ τὰς ὠραιότατας καὶ εὐαρεστοτάτας πόλεις τῆς Αὐτοκρατορίας. Δύναται νὰ συγκριθῆ μετὰ τὴν Βενετίαν, μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι, ἡ μὲν Βενετία κεῖται παρὰ τὴν θάλασσαν, αὕτη δὲ ἐπὶ τινος ποταμοῦ Περιφέρονται εἰς τὰς ὁδοὺς της καὶ διὰ θαλάσσης καὶ διὰ ξηρᾶς. Κυρίως εἶπεν, εἶναι πόλις ἡδονικὴ· δὲν στερεῖται τίποτε ἀπ' ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα συμβάλλουν πρὸς τρυφήν. Αὕτη ἡ μεγάλη πόλις ἔχει ἕξ θύρας διὰ ξηρᾶς, καὶ ἄλλας τόσας διὰ θαλάσσης. Τὰ κεντήματα, καὶ τὰ χρυσοῦρα, τὰ ὁποῖα κατασκευάζουν ἐδῶ, ζητοῦνται γενικῶς εἰς τὴν Αὐτοκρατορίαν, ἐπειδὴ εἶναι ὠραῖα κατὰ τὴν ἐργασίαν καὶ μέτρια κατὰ τὴν τιμὴν.

Τὸ ἐνδοξότερον τῆς Σου-Τχεού-Φού συνίσταται εἰς τὸ ὅτι αὕτη εἶναι κατοικία τῶν πλουσιωτέρων ἐμπόρων, τὸ σχολεῖον τῶν μεγαλητέρων τεχνιτῶν, τῶν ἐπιτηδειοτέρων κωμωδοποιῶν καὶ τῶν καλητέρων σχοινοβατῶν καὶ θαυματοποιῶν Περιπλέον, αὕτη εἶναι πατρὶς τῶν μικροπόδων γυναικῶν, καὶ ἡ νομοθέτρια τῆς Σινικῆς φιλοκαλίας, τοῦ νεωτερισμοῦ καὶ τῆς γλώσσης. Ὅθεν οἱ Σῖναι πρὸς ἔπαινόν της, λέγουσι ὅτι ὁ παράδεισος εἶναι εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, καὶ τὸ Σου-Τχεού-Φού εἰς τὴν Γῆν.

Περὶ τῆς πόλεως Χοεῖ-Τχέου, καὶ τῆς μελάνης ἡ ὁποία κατασκευάζεται εἰς αὐτήν.

Αὕτη ἡ πόλις εἶναι ἡ μεσημβρινωτέρα τῆς ἐπαρχίας τοῦ Νανκίγγ, καὶ μία ἀπὸ τὰς πλουσιωτάτας πόλεις τοῦ βασιλείου.

Οἱ κάτοικοι νομίζονται ὅτι εἶναι ἐπιδεξιότατοι εἰς τὸ ἐμπόριον. Εἰς αὐτὴν κατασκευάζεται ἡ καλῆτέρα μελάνη τῆς Σινικῆς· αὕτη ἡ μελάνη δὲν εἶναι ὑγρὰ ὡς ἡ ἰδική μας, ἀλλὰ συνίσταται εἰς σχῆμα μικρῶν ὄγκων, ἐπάνω εἰς τοὺς ὁποίους οἱ ἐργάται χαράττουν σχήματα ἀνθέων, ζώων καὶ ἄλλων ἀντικειμένων, τὰ ὅποια ἤθελε τοὺς ἐμπνεύσει ἡ φαντασία των.

Ἡ τέχνη τῆς μελανοποιίας, καθὼς καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι, τιμᾶται εἰς τοῦτο τὸ βασίλειον, ὅπου αἱ ἐπιστῆμαι καὶ τέχναι εἶναι βαθμίδες, διὰ τῶν ὁποίων ὑψώνονται εἰς τὰ ἀξιώματα. Προτιμῶνται ὡταύτως ὅλα τὰ ἐξ ἐπιχρίσματος ἐργόχειρα, τὰ ὅποια γίνονται εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν, ἐπειδὴ αὕτη ἡ ὕλη εἶναι ὡραιοτέρα ἐδῶ, καὶ ἤξεύρουσι νὰ τὴν μεταχειρισθοῦν καλῆτερα, πᾶρεξ ἄλλου. Ὡσαύτως ἀπὸ τὰ περίχωρά της ἐσχεταί εἰς τὸ Κίνγ-Τε-Τχίνγ τὸ χῶμα, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει πρὸς κατασκευὴν τῆς ἀργίλλου.

Περὶ τῆς κωμοπόλεως Κίνγ-Τε-Τχίνγ

Αὕτη ἡ κωμόπολις κεῖται εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Κιάνγ-Σι, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἴαο-Τχέου-Φού. Κατοικεῖται ἀπὸ τοὺς καλῆτεροὺς ἐργάτας τῶν ἀργιλλοπλάστων ἀγγείων, καὶ εἶναι ἐπίσης πολυάνθρωπος, καθὼς καὶ αἱ μεγαλῆτεραι πόλεις τῆς Σινικῆς. Ἀριθμοῦνται εἰς αὐτὴν κάτοικοι περισσότεροι ἀπὸ ἓν ἑκατομμύριον. Καταναλίσκονται εἰς αὐτὴν πᾶσαν ἡμέραν περισσότερα ἀπὸ δέκα φαρτώματα ὀρύζης, καὶ περισσότεροι ἀπὸ χιλίους χοίρους.

Τοῦτο τὸ χωρίον, κείμενον εἰς πεδιάδα περικυκλωμένην ἀπὸ ὑψηλὰ βουνά, ἔχει μῆκος μιᾶς καὶ ἡμισείας λεύγας ἐπὶ τινος ὠραίου ποταμοῦ. Αἱ ὁδοὶ εἶναι μικρόταται καὶ στενώταται διαβαίνων τις αὐτάς, νομίζει ὅτι εὐρίσκεται εἰς τὸ μέσον ἀγορᾶς τινος καὶ κωφαίνει τις ἀπὸ τὰς κραυγὰς τῶν ἀχθοφόρων (βαστάζων) οἵτινες θέλουν νὰ κάμωσι τόπον πρὸς διαβάσιν εἶναι ἄτυλον ἀπείρων πτωχῶν οἰκογενειῶν, αἱ ὅποια δὲν ἐμποροῦν νὰ κερδίσουν τὰ πρὸς ζωάρκειαν εἰς τὰς γει-

τονικάς πόλεις. Ὄταν ἐμβαίη τις εἰς τὸν λιμένα, τὴν ἀρχὴν τῆς νυκτός, ἀπὸ ἓν στενὸν τῶν βουνῶν, νομίζει ὅτι βλέπει μεγάλην πόλιν κατακαιομένην ἀπὸ πυρκαϊᾶν, ἢ εὐρύχωρον κάμιον, τῆς ὁποίας αἱ φλόγες ἐκφεύγουν διὰ πολλῶν φεγγιτῶν. Δὲν εἶναι παντελῶς συγχωρημένον εἰς τοὺς ξένους νὰ διαμείνωσι νύκτα εἰς τὸ Κίνγ-Τε-Τχίνγ, ἐξω μόνον εἰς καταλύσασιν εἰς κατοίκους, οἱ ὅποιοι θέλουσιν ἐνοχοποιηθῆ περὶ τῆς διαγωγῆς των. Αὕτη ἡ ἀστυνομία, ἐνταυτῷ καὶ ἐκείνη, ἣτις φυλάττεται ἐδῶ ἡμέραν καὶ νύκτα, διατηρεῖ ὅλα εἰς εὐταξίαν, καὶ καταστραίνει ἐντελῆ ἀσφάλειαν εἰς ἓνα τόπον, ὅπου τὰ πλούτη ἐμποροῦσαν νὰ διεγείρωσι τὴν αἰσχροκέρδειαν ἀπείρων κλεπτῶν.

Περὶ τῆς νήσου Φορμόσης, γείτονος μὲ τὴν ἐπαρχίαν Φοκιέν. Στίξις τῶν αὐτοχθόνων ταύτης τῆς νήσου.

Ἡ νῆσος Φορμόσα κείμενη εἰς τὴν Ξανθὴν θάλασσαν, δὲν εἶναι ὅλη ὑπὸ τὴν κυριαρίαν τῶν Σινῶν. Τὸ ἀνατολικὸν μέρος, τὸ ὁποῖον χωρίζεται ἀπὸ τὸ δυτικὸν διὰ βουνῶν, κατοικεῖται ἀπὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον παντελῶς δὲν διαφέρει ἀπὸ τοὺς ἀγρίους τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ διοίκησις καὶ τὰ ἥθη τῶν Σινῶν οἱ ὅποιοι κατοικοῦν εἰς αὐτὴν, δὲν διαφέρουν εἰς τίποτε ἀπὸ τὰ ἥθη καὶ τὴν διοίκησιν τῆς Σινικῆς. Ἄλλ' οἱ αὐτόχθονες, οἵτινες ὑποτάσσονται εἰς τοῦτο τὸ ἔθνος πρὸς ἄρκτον καὶ πρὸς μεσημβρίαν ἔχουν ἥθη καὶ ἔθιμα ἰδιαίτερα.

Οὔτοι οἱ λαοὶ εἶναι πολλὰ ῥυπαροὶ εἰς τὸ φαγητὸν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἠτοίμασαν, βάλλεται ἐπάνω εἰς σανίδα ἢ ψάθαν καὶ τρώγουν μὲ τοὺς δακτύλους, ὡς οἱ πίθηκοι. Τρώγουν τὸ κρέας ἐξ ἡμισείας ἀψητον, καὶ ὅταν ὀλίγον τι βαλθῆ εἰς τὸ πῦρ, εἶναι δι' αὐτοὺς ἐξαιρετὸν φαγητὸν. Διὰ κραββάτιον μεταχειρίζονται φύλλα νεωστὶ συνηγμένα ἀπὸ τι δένδρον πολλὰ κοινὸν εἰς αὐτούς. Ὅλα των τὰ ἐνδύματα εἶναι πανίον,

τὸ ὁποῖον τοὺς σκεπάζει ἀπὸ τὴν ζώνην ὡς εἰς τὰ γόνατα ἢ στίξεις εἶναι στολισμός, τὸν ὁποῖον λαμβάνουν, ἀφοῦ γένουν ἄξιοι τούτου. Χαράττουν ἐπὶ τοῦ δέματός των σῦκα γελοιώδη, δένδρα, ζῶα, ἄνθη, καὶ καταδαπανῶσιν εἰς ταύτην τὴν ἐργασίαν πολλοὺς μῆνας, ἐνίοτε δὲ καὶ ὁλόκληρον χρόνον. Ἐκεῖνοι, οἵτινες ἀπεκατεστάθησαν ἄξιοι ταύτης τῆς μεγαλοπρεπείας, διότι ὑπερέβησαν τοὺς ἄλλους εἰς τὸν δρόμον ἢ εἰς τὸ κυνήγιον, καθυποβάλλονται πᾶσαν ἡμέραν, καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο, εἰς εἶδός τι βραχάνου, τὴν ὁποίαν, ἢ ἐπιθυμία τοῦ νὰ διακριθῶσιν ἀπὸ τοὺς ἄλλους, τοὺς κάμνει νὰ ὑποφέρουν μὲ πολλὴν ὑπομονήν.

Ἐὰν ὅλοι δὲν ἐμποροῦν νὰ ἀπολαύσουν ταύτην τὴν διάκρισιν τῆς τιμῆς, ὅλοι μολοντοῦτο δύνανται νὰ μαυρίσουν τοὺς ὀδόντας των, νὰ φοροῦν ἐνώτια, βραχιόλια ἐπάνωθεν τοῦ ἀγκῶνος καὶ τῶν καρπῶν, περιδέραια, καὶ στεφάνους ἀπὸ μικροὺς κόκκους διαφόρων χρωμάτων κατὰ πολλὰς θέσεις· τὸ διάδημα τελειώνει εἰς εἶδος λόφου ἀπὸ πτερὰ ἀλεκτόρων ἢ φασσιανῶν. Ἄς φαντασθῆ τις ταῦτα τὰ παράξενα στολισματα ἐπάνω εἰς τὸ σῶμα ἐνὸς ἀνθρώπου καλοῦ ἀναστήματος, χρώματος ἐλαίου-ειδοῦς, τοῦ ὁποῖου οἱ ὀμχαλοὶ πλόκαμοι πίπτουν ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους, ὅστις φέρει εἰς τὴν χεῖρα τόξον ἢ βέλος, καὶ φορεῖ καθ' ὅλον τὸ σῶμά του μόνον ἓν πανίον μακρὸν σχεδὸν τρεῖς πόδας, καὶ θέλει ἔχει τὴν εἰκονογραφίαν ἐνὸς ἀνδρείου τοῦ μεσημβρινοῦ μέρους τῆς νήσου Φορμόσης.

Μολονότι οὗτοι οἱ λαοὶ νομίζονται ἀπὸ τοὺς Σίνας ὡς βάρβαροι, φαίνονται μολοντοῦτο ὀλιγώτερον ἀπομακρυσμένοι ἀπὸ τὴν ἀληθινὴν σοφίαν, παρ' ὅσον οἱ περισσότεροι φιλόσοφοι τῆς Σινικῆς. Δὲν φαίνονται μεταξὺ των μῆτε δόλοι, μῆτε κλοπαί, μῆτε φιλονικίαι, μῆτε κριτολογίαι· εἶναι δίκαιοι καὶ ἀγαπῶνται μεταξὺ των. Κάνεις δὲν τολμᾷ νὰ ἐγγίξῃ ὅ,τι διδεται εἰς ἓνα ἀπὸ αὐτούς· ὁ μισθὸς τῆς ἐργασίας διαμοιράζεται ἐξ ἴσου εἰς ὅλους ἐκεῖνους, οἵτινες ἐμεθεξάν ἀπ' αὐτὴν.

Περὶ τῆς πόλεως τοῦ Καντωνίου, ὀνομαζομένης ἀπὸ τοὺς Σίνας Κουάνγ-Τχου-Φού.

Αὕτη ἡ πόλις εἶναι ἡ πρωτεύουσα τοῦ Κουάνγ-Τόνγ, δωδεκάτης ἐπαρχίας τῆς Σινικῆς Αὐτοκρατορίας· εἶναι ὠκοδομημένη ἐπάνω εἰς ἓνα ἀπὸ τοὺς ὠραιότερους ποταμούς τοῦ βασιλείου. Ἡ περιφέρειά της δὲν εἶναι πολὺ κατωτέρα ἀπὸ τὴν τῶν Παρισίων, καὶ οἱ κάτοικοί της εἶναι σχεδὸν ἓν ἑκατομμύριον. Ὁ λιμὴν της, ὅστις εἶναι ὁ μόνος συχναζόμενος ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους, εἶναι γεμάτος ἀπὸ πλοῖα, τὰ ὁποῖα φέρουν ἐκεῖ τὰ πλούτη τῆς Εὐρώπης, τῶν Ἰνδιῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν τῆς Σινικῆς. Τὸ βλέμμα τοῦ ἐμβαινόντος εἰς ταύτην τὴν πόλιν καθ' ὑπερβολὴν ἐμψυχώνεται, ἄπειρα πλοιάρια διατρέχουν τὸν ποταμὸν κατὰ πᾶσαν εὐθυβολίαν, χωρὶς νὰ συνωθῶνται. Τὰ γραφεῖα, τὰ ὁποῖα κατέχουν οἱ ξένοι, δὲν ἔχουν τίποτε ἀξιοσημείωτον διὰ τὸν Εὐρωπαῖον, εἰς τὴν ὄρσιν τοῦ ὁποῖου δὲν προξενεῖ ἐντύπωσιν ἄλλο τίποτε, παρεκτός μόνον τὰ κατάρτια, τὰ ὁποῖα ὑψώνονται ἐπάνωθεν των, καὶ ἐπάνω εἰς τὰ ὁποῖα κυματίζει ἡ σημαία ἐκάστου ἔθνους. Αἱ οἰκίαι τῶν ἐγχωρίων εἶναι χαμηλαί, καὶ ἔχουν γενικῶς ἓνα μόνον πάτωμα. Δὲν εἶναι συγχωρημένον εἰς τοὺς Εὐρωπαίους νὰ ἐμβαίνουν εἰς τὴν πόλιν.

Αὕτη ἡ μεγάλη πρωτεύουσα τρόπον τινὰ συνίσταται ἀπὸ τρεῖς πόλεις διαφόρους χωριζόμενας δι' ὑψηλῶν τειχῶν, τῶν ὁποίων αἱ θύραι ἔχουν συχκοινωνίαν ἀναμεταξύ των· τὸ ὅλον ἔχει σχεδὸν σχῆμα τετραγώνου. Αἱ ὁδοί, αἱ ὁποῖαι εἶναι μακραι, ἴσαι, καὶ στρωμέναι ἀπὸ πέτρας πελεκητάς, εἶναι ὅλαι περιορισμέναι ἀπὸ ἐργαστήρια καὶ ἐπικρατεῖ εἰς αὐτάς μεγάλη καθαριότης. Οἱ μὲν εὐκατάστατοι φέρονται μὲ φορεῖα, ὁ δὲ κοινὸς λαὸς περιπατεῖ πεζὸς εἰς τὰς ὁδοὺς, πρὸ πάντων οἱ ἀχθοφόροι, οἱ περισσότεροι μὲ γυμνοὺς πόδας, μὲ γυμνάς κνήμας, καὶ μὲ γυμνὴν κεφαλὴν ἢ σκεπασμένην μὲ πῖλον ἀχύρινον εὐ-

ρυχώρου περιφέρειας, καὶ παραδόξου σχήματος· πρὸς μετακομιδὴν τῶν πραγματειῶν μεταχειρίζονται ἐδῶ μόνον τοὺς ἀχθοφόρους.

Εἰς τὴν ἄκραν πάσης ὁδοῦ εὐρίσκεται ἐν περίφραγμα, τὸ ὁποῖον κλείεται κατὰ πᾶσαν ἐσπεραν ὀλίγον ἀργότερα ἀπὸ τὰς πόλας τῆς πόλεως· ὅθεν πρέπει, καθεὶς νὰ συμμαζώνεται εἰς τὴν γειτονίαν του, ἅμα ὅτε ἡ ἡμέρα ἀρχίσῃ νὰ ἐκλείπῃ. ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ περιτειχίσματα εἶναι βαλμένα εἰς ὅλας τὰς μεγίστας πόλεις τῆς Σινικῆς, ἔπεται εἰς τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς νὰ βασιλεύῃ ἄκρα γαλήνη καὶ ἡσυχία, ὡς νὰ συνίστατο ὅλον τὸ βασίλειον ἀπὸ μίαν καὶ μόνην οἰκογένειαν. Τί ἤθελαν εἰπεῖ οἱ Παρισίνοί, ἐὰν πᾶσα μίξ ἀπὸ τὰς μεγάλαις ὁδοῦς τῶν Παρισίων ἐκλείετο τὸ καλοκαίριον, κατὰ τὰς ἑννέα ὥρας τῆς ἐσπέρας, καὶ τὸν χειμῶνα κατὰ τὰς πέντε; Ὁλος ὁ λαὸς τοῦ Καντωνίου δὲν κατοικεῖ εἰς τὴν πόλιν ἢ εἰς τὰ προάστειά της. Ὁ ποταμὸς σκεπάζεται εἰς τὸ μᾶκρος τῶν δύο του ὀχθῶν ἀπὸ ὑπέρμετρον ποσότητα πλοιαρίων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἡ μόνη κατοικία ἀναριθμήτου λαοῦ· ταῦτα τὰ πλοίαρια ἐγγιζονται πρὸς ἄλληλα, καὶ ἀποκατασταίνουσι ὁδοὺς· εἰς καθέν κατοικεῖ ὀλόκληρος οἰκογένεια. Οἱ κάτοικοι τούτων τῶν κυματιζόντων ὀκτικῶν ἐχθαίνουσι περὶ τὰ ἐξημερώματα, διὰ νὰ ὑπάγουν νὰ ὀφθαρεύσουν, ἢ νὰ ἐργασθῶσι τὴν ὄρυζαν, τὴν ὁποίαν σπεύρουσι καὶ συνάγουσι δις τοῦ ἔτους. Τὸ ἐμπόριον τῶν Σινῶν τοῦ Καντωνίου μὲ τοὺς ξένους, τοὺς ἔκαμε νὰ χάσουν ἐκείνην τὴν λαμπρότητα, ἣτις χαρακτηρίζει τοὺς κατοίκους τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Αὐτοκρατορίας.

Περὶ τινος περιφήμου μοναστηρίου Βόνζων καὶ περὶ τοῦ θεμελιωτοῦ του.

Μίαν λεύγαν μακρὰν ἀπὸ τὸ Χασ-Τιχεοῦ, δευτέραν πόλιν τῆς ἐπαρχίας τοῦ Κουάν-γ-Τοίγ, εἶναι ἐν περιφήμον μοναστήριον Βόνζων, οἱ ὅποιοι ἄλλοτε ἐσυμποσοῦντο, ὡς λέγουσι, χίλιοι.

κεῖται εἰς τοποθεσίαν τερπνοτάτην. Ἀπὸ τὸ μέσον μεγάλου τινὸς βουνοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι κτισμένον, ἀνακαλύπτεται θελκτικὴ τις ἐρημία, ἣτις ἐκτείνεται εἰς εὐρύχωρον πεδιάδα, περικυκλωμένην ἀπὸ λόφους, ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν τῶν ὁποίων ἐφύτευσαν κατ' εὐθείαν γραμμὴν δένδρα καρποφόρα, καὶ ἐκ διαλειμμάτων μικρὰ δάση ἀειθαλῆ. Ὅλη ἡ περὶ ὁχλὴ ἀνήκει εἰς τοῦτο τὸ μοναστήριον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ λογίζεται σχεδὸν πρὸ χιλίων ἐτῶν.

Διιγχυρίζονται ὅτι ὁ θεμελιωτὴς ταύτης τῆς μεγαλοπρεποῦς κατοικίας τῶν Σινικῶν Μοναχῶν, τοῦ ὁποίου τὸ σῶμα σεβάζεται ὡς τινος ἀγίου, ἐπέρασεν ἐδῶ τὴν ζωὴν του εἰς σκληρὰ γωγίαν, ἐπειδὴ ἡ σιτηρὰ ἄλυστος, τὴν ὁποίαν ἐφόρει, τὸν ἐτάπισε τὴν σάσκα εἰς τὸσον βαθμὸν, ὥστε ἐγεννήθησαν σκώληκες· τὸσον ἐπεθύμει νὰ παρατείνῃ τοὺς πόνους του, ὥστε ἐσύναγε πάλιν τοὺς σκώληκας, οἱ ὅποιοι ἐπιπταν ἀπὸ τὸ σῶμά του, καὶ τοὺς ἔβαλλον εἰς τὸν τόπον των, λέγων ὅτι ἔχουν ἀκόμη νὰ φάγουν.

ΚΕΦ. ΟΓΔΟΘΝ.

Ἀρχαιολογία, ἀρχὴ τῆς Σινικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ ἐπαρίθμησις τῶν δυναστειῶν τῶν αὐτοκρατόρων.

Κατὰ τοὺς σοφοὺς, οἱ ὅποιοι ἐπροσπάθησαν νὰ ἐρευνήσωσι κατὰ βάθος τὴν ἀρχὴν τούτου τοῦ βασιλείου, ἀφοῦ οἱ υἱοὶ τοῦ Νῶε διεσπάρησαν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἀσίαν, οἱ ἀπόγονοί του εἰσεχώρησαν εἰς τὴν Σινικὴν διακρίσιν ἔτη μετὰ τὸν κατακλυσμόν, καὶ οἱ πρῶτοι δυτικοὶ λαοὶ κατ' ἀρχὰς κατεστάθησαν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Κέν-Σι. Ἀφοῦ αὕτη ἡ ἐπαρχία ἐκατοικήθη αἱ τοῦ Χονάν, Πετχελί καὶ Χαντόνγ, ἔλαβον νέαι

κίας, αἱ ὁποῖαι, προϊόντος τοῦ χρόνου, ἐσχημάτισαν συνάμψ, ὑπὸ ἓνα μόνον βασιλέα, μίαν ἐπικράτειαν, ἣτις ἐκτείνεται μόνον πρὸς Ἄρκτον τοῦ Ποταμοῦ Ὑάνγ-Τσὲ-Κιάνγ.

Εὐθὺς ἀπὸ τὴν βασιλείαν τοῦ Αὐτοκράτορος Ὑοῦ, ἀρχηγοῦ τῆς πρώτης δυναστείας, ἔγειναν πρὸς τὰ μεσημβρινά. νέαι ἀνακαλύψεις, διὰ τὰς ὁποίας, κατὰ προσταγὴν τοῦ Αὐτοκράτορος, ἐσχεδιάσθησαν καὶ γεωγραφικοὶ χάρται. Οἱ κάτοικοι τούτων τῶν ὀλιγανθρώπων χωρῶν δὲν ἐγνώριζαν ἀκόμη τὴν ἐξουσίαν του. Οἱ διάδοχοί του, ἀποῦ ἐξητάλιαν τὸ διάδημα εἰς τοὺς πρωτοτόκους υἱοὺς των, τὰς ἄφησαν εἰς τοὺς μικροτέρους. οἷτινες συνώκισαν τὰ εἰσέτι ἄγρια ἔθνη τῶν. Οὕτως ἐσυστήθησαν πολλὰ μικρὰ βασιλεία, καὶ οἱ νέοι κάτοικοι, ἀνεπαιθῆτως συνεθιζόμενοι εἰς τὴν ὑποταγὴν ἀπὸ σοσοῦς βασιλεῖς, ἀπέκτησαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν γνῶσιν τῶν ἀναγκαιότερων τεχνῶν, καὶ πρὸ πάντων τῆς Γωργίας. Αὗται αἱ ἐπαρχίαι, ἐνωθεῖσαι ἀκολούθως διὰ τῆς σοφίας ἢ δυνάμεως τῶν Αὐτοκρατόρων, ἐσχημάτισαν αὐτὴν τὴν εὐρύχωρον Αὐτοκρατορίαν τοιαύτην, ὁποία εἶναι τὴν σήμερον.

Οἱ ἀκριβέστεροι ἱστορικοὶ τῆς Σινικῆς συμφωνοῦν, ὅτι ὁ Φδ-Χδ κατέβαλε τὰ πρῶτα θεμέλια τῆς μοναρχίας των, τρεῖς χιλιάδας τετρακόσια ἐξήκοντα ἑπτὰ ἔτη, πρὸ τῆς Χριστιανικῆς ἐποχῆς, καὶ διακόσια πενήκοντα πέντε ἔτη μετὰ τὸν κατακλυσμὸν. Συμφωνοῦν περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διαδόχων τούτου τοῦ βασιλέως, ἐπαριθμοῦντες αὐτοὺς ἐξ ἕως τοῦ αὐτοκράτορος Μαό. Ἄλλ' εἰς ποῖον καιρὸν ὁ Φδ-Χδ; Ὅποία ἦτον ἕως εἰς τὸν Μαό ἡ διάρχεια τῆς βασιλείας τούτων τῶν ἐξ Αὐτοκρατόρων; Τοῦτο δὲν ἀνιχνευθῆ ἀπὸ τὴν χρονολογίαν, καὶ ἐπομένως ἔμεινε σκοτεινὸν καὶ ἀβεβαιον. Μολις ἀπὸ τοὺς χρόνους τοῦ Μαό, τοῦ ὁποίου ἡ βασιλεία ἄρχητε δύο χιλιάδας τετρακόσια πενήκοντα ἑπτὰ ἔτη πρὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ χρονολογία τούτων τῶν ἱστοριογράφων εὐρίσκεται καλῶς τακτοποιημένη. Τὰ ὀνόματα τῶν βασιλέων, ἡ διάρχεια τῆς βασιλείας των, αἱ διχόνοια, αἱ

πολιτικαὶ μεταβολαί, αἱ μετοβασιλείαι, ὅλα αὐτὰ περιγράφονται ἀπὸ αὐτοὺς λεπτομερεστάτα, χωρὶς νὰ φαίνεται εἰς τὰς διηγήσεις των παραμικρὸν ἔχνος δόλου καὶ μηχανουργίας.

Ἐὰν αὐτὴ ἡ χρονολογία φαίνεται ἐναντία μετὰ τὴν ἐν χρήσει παρ' ἡμῖν τοῖς Δυτικοῖς μετάφρασιν τῆς ἀγίας Γραφῆς, ὀνομαζομένην Βουλγάταν, συμβιβάζεται ὁμως εὐκόλως μετὰ τὴν μετάφρασιν τῶν ἐβδομήκοντα πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εὐκολώτατα ἀποδεικνύεται. Κατὰ τοὺς ἐβδομήκοντα ἐπαριθμοῦνται τρεῖς χιλιάδες διακόσια πενήκοντα ὀκτώ ἔτη, ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸν ἕως εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. ὅθεν οἱ Σῖναι ἀναβαίνοντες εἰς τὴν πηγὴν τῆς αὐτοκρατορίας των, ἐξακολουθεῖν μετὰ ἀσφαλεῖς πληροφορίας τὴν χρονολογίαν των, ἕως εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Αὐτοκράτορος Υἱαό, ὅστις ἐβασίλευε δύο χιλιάδας τριακόσια πενήκοντα ἑπτὰ ἔτη πρὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐνεακόσια ἔτη παρήλθον ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸν ἕως εἰς τὸν Υἱαό. Ἐὰν οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε εἰσῆλθον εἰς τὴν Σινικὴν, διακόσια ἢ τριακόσια ἔτη μετὰ τὸν κατακλυσμὸν, δὲν ἔμενεν ἀκόμη καθ' ὑπερβολὴν ἀρκετὸς καιρὸς διὰ τῆς βασιλείας τοῦ Φδ-Χδ καὶ τῶν ἐξ αὐτοκρατόρων, οἵτινες ὑπῆρξαν πρὸ τοῦ Υἱαό. Ἐπειδὴ ἡ ἐκλειψὶς ἢ συμβᾶτα ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Τχοίγ-Καίγ, τετάρτου αὐτοκράτορος (1) τῆς πρώτης δυναστείας, 2157 πρὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀποδεδειγμένη ἀπὸ τοὺς ἱεραποστολοὺς ἀστρονόμους, εἶναι βεβαιωτάτη ἀπόδειξις τῆς ἀρχαιότητος τῆς Σινικῆς χρονολογίας, ἔπεται φυσικῶ τῷ λόγῳ νὰ ἐρωτήσωμεν, διατὶ πρὸ τῆς βασιλείας τούτου τοῦ αὐτοκράτορος δὲν ἀναφέρεται καμμία ἐκλειψὶς εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Σινικῆς; Ἐσυμβουλευθῆσαν περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως τοὺς σοφοὺς Σῖνας, οἵτινες ἀπεκρίθησαν, ὅτι εἰς ἐκείνους τοὺς πρώτους χρόνους, δὲν εἶχεν εἰσαχθῆ ἀκόμη ἡ συνήθεια τοῦ νὰ καταγράφωσι τὰς

(1) Ἐδῶ πρέπει νὰ σημειωθῆ ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ μέχρι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ χρονολογία γέμει πολλῶν ἀβεβαιότητων. Σ. τοῦ ἐκδ.

ἐκλείψεις, καὶ ὅτι τότε δὲν ἀπέβλεπεν ὁ σκοπὸς τῶν πεπαι-
 δευμένων εἰς ἄλλο τι, παρέξ εἰς τὸ νὰ διδάξωσι τοὺς μετα-
 γενεστέρους, σημειώνοντες τὰ οὐσιωδῶς ἀναγκαῖα εἰς τὴν διοί-
 κησιν καὶ εἰς τὸν λαὸν πράγματα, καθὼς τοὺς νόμους, τὰς προ-
 ὁδοὺς τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν, τὰς πολιτικὰς μετα-
 βολὰς καὶ τὰς αἰτίας των, τὰ μεγάλα παραδείγματα τῆς ἀρετῆς,
 τὰς εἰς τοὺς βασιλεῖς δεθείσας συμβουλὰς, καὶ τὰς πράξεις
 αὐτῶν καλὰς ἢ κακὰς, ὥστε διὰ τούτου τοῦ μέσου νὰ μάθωσιν
 οἱ διάδοχοί των, τί πρέπει νὰ κάμωσι, καὶ τί πρέπει ν' ἀπο-
 φύγωσιν. Οἱ αὐτοκράτορες τῆς Σινικῆς, τῶν ὁποίων ἡ χρονολο-
 γία εἶναι ἀκριβής, περιλαμβάνονται εἰς εἴκοσι δύο δυναστείας, αἱ-
 τινες διέπρεψαν ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὸν θρόνον, καὶ ἀπὸ τὰς
 ὁποίας πᾶσα μία ἔχει ἰδιαιτέρον ὄνομα· ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, συμ-
 περιλαμβανομένου καὶ τοῦ νῦν βασιλεύοντος, εἶναι διακόσιοι
 τριάκοντα δύο. Ἐὰν προσθέσωμεν εἰς αὐτοὺς τὸν Φό-Χι, καὶ
 τοὺς ἑξ̄ διαδόχους του, τῶν ὁποίων ἡ βασιλεία ἔχει ἄδηλον
 διάρκειαν, καὶ τὰς τοῦ Υἱαὸ καὶ Χούν, ἰδοὺ μία σειρά διακοσίων
 τεσσαράκοντα ἑνὸς μοναρχῶν, ἐπαριθμουμένης τῆς ἀρχῆς τοῦ
 βασιλείου μερικὸς αἰῶνας μετὰ τὸν κατακλυσμὸν. Πόσους λαοὺς,
 πόσους βασιλεῖς ἢ μοναρχία αὕτη εἶδεν, ὅτι παρήλθον, καὶ θέλει
 ἰδεῖ ἀναμφιβόλως ἀκόμη ὅτι θέλουν παρέλθει πρὸ τοῦ νὰ κατα-
 θυθισθῇ εἰς τὴν ἄβυσσον, ἥτις κατέπιε τόσα ἰσχυρὰ βασίλεια
 καὶ τόσους βασιλεῖς!

ΚΕΦ. ΕΝΝΑΤΟΝ.

Συγκεφαλαίωσις τῶν πρώτων μοναρχῶν
 τῆς Σινικῆς ἕως εἰς τὸν Υἱαὸ.

Ὁ Φό-Χι τὸν ὁποῖον οἱ Σῖναι θεωροῦν ὡς θεμελιωτὴν τῆς
 αὐτοκρατορίας των, ἐγεννήθη εἰς τὴν ἐπαρχίαν Χέν-Σί. Ἡ
 ὑπέροχος ἀρετὴ του ἔδωκεν αἰτίαν εἰς τοὺς συμπατριώτας του

νὰ τὸν ἐκλέξουν διὰ νὰ τοὺς διοικῇ. Εἰς ταύτας τὰς πρώτας
 ἀρχάς, οἱ ἄνθρωποι ὀλίγον διέφεραν ἀπὸ τὰ ζῶα κατὰ τὸν
 τρόπον τῆς ζωῆς. Ἐτρωγαν μόνον, ὅταν ἡ πείνα τοὺς κατεστε-
 νοχώρει· κατέπιναν τὴν τρίχα τῶν ζώων, ἔπιναν τὸ αἷμά των,
 καὶ ἐνεδύοντο τὸ δέρμα των. Ὁ Φό-Χι τοὺς ἐδίδαξε νὰ κατα-
 σκευάζουν δίκτυα διὰ τὴν ἀλίευσιν, καὶ ἰξόβεργα ἢ βρόχους διὰ νὰ
 πιάνουν τὰ πτηνὰ· τοὺς ἐδίδαξεν ὡσαύτως νὰ ἀνατρέφουν ζῶα
 οἰκιακὰ, εἴτε πρὸς τροφήν των εἴτε διὰ τὰς θυσίας. Ἐπειδὴ τὰ
 δύο φύλα. (ἦγουν τὸ ἀνδρεῖον καὶ γυναικεῖον) δὲν διεκρίνοντο ἀπὸ
 τὰ φορέματά των, καὶ συγχεόμενα ἕζων χωρὶς αἰδῶ καὶ χωρὶς
 κάμμιναν γινῶσιν τῶν νόμων τοῦ συνοικεσίου, ἐπρόσταζε νὰ ἐν-
 δύνωνται αἱ γυναῖκες διαφορετικὰ ἀπὸ τοὺς ἀνδρας· ἐθέσπισε
 νόμους διὰ τὸν ἔγγαμον βίον. Διὰ νὰ καθημερώσῃ τὸ ἄγριον
 φυσικὸν τῶν ὑπηκόων του, οὗτος ὁ μέγας ἀνὴρ ἐφεῦρε τὴν
 μουσικὴν, καὶ ἐν ὄργανον ὀνομαζόμενον Κιν, τὸ ὁποῖον ἐπά-
 νωθεν μὲν κατεσκευασεν εἰς σχῆμα καμπύλον διὰ νὰ παραστήσῃ
 τὸν οὐρανὸν, κάτωθεν δὲ εἰς σχῆμα ὀμαλὸν διὰ νὰ σχηματίσῃ
 τὴν γῆν.

Βλέπων ὅτι τὰ δεμένα σχοινία, τὰ ὁποῖα μετεχειρίζοντο
 διὰ νὰ διδάσκωσι τοὺς παῖδας τὴν ἀνάγκην, δὲν ἦσαν ἰκανὰ πρὸς
 δημοσίευσιν τῶν νόμων του, καὶ ὅτι δὲν ἐδύνατο νὰ τὰ μετα-
 χειρισθῇ διὰ νὰ διαδώσῃ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους τὰς διδα-
 σκαλίας, τὰς ὁποίας ἐπροσδιώριζε δι' αὐτοὺς, ἐφαντάσθη τρεῖς
 γραμμὰς, αἱ ὁποῖαι συζευγνύμεναι κατὰ διαφόρους τρόπους σχη-
 ματίζουσι ἐξήκοντα τέσσαρας, καὶ τὰς ἰχνογράφησεν ὡς τόσα
 σύμβολα διὰ νὰ ἐκφράξῃ τὸ σκοπούμενον. Πρὸς πρακτοποίησιν
 τῶν νόμων του κατέστησεν ἕνα πρῶτον ὑπουργὸν καὶ τέσσαρας
 μανδαρινους, τὸν ἕνα πρὸς μεσημβρίαν, τὸν ἄλλον πρὸς ἄρκτον,
 καὶ τοὺς ἄλλους δύο πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς δυσμας. Ἡ
 διάρκεια τῆς βασιλείας του ἀγνοεῖται ἐπίσης καὶ τῶν ἑξ̄ δια-
 δόχων του μέχρι τοῦ Υἱαὸ.

Ὁ Χίν-Νόνγ, ὅστις τὸν διεδέχθη ἀμέσως, ἐφεῦρε τὰ ὄρ-

γανα τῆς Γεωργίας, καὶ ἔμαθε τοὺς λαοὺς νὰ σπείρουν πέντε εἶδη κόκκων, καὶ νὰ ἐκβάλλουν ἄλας ἀπὸ τὸ θαλάσσιον ὕδωρ. Ἐπιτήδειος εἰς τὸ νὰ γνωρίζῃ τὰ ἱατρικὰ φυτὰ, ἐσύνησε βιβλία τῆς θεραπευτικῆς τέχνης. Οὗτος ὁ βασιλεὺς ἔδωκε τὴν ἰδέαν τοῦ ἐμπορίου κατασταίνων δημοσίου ἀγοράς.

Τὸν Χιν-Νόνγ διεδέχθη ὁ Χοάνγ-Τι. Αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔκοψε καὶ ἐξωμάλισε τὰ ὄρη, κατεσκεύασε μεγάλους δρόμους πρὸς εὐκολίαν τοῦ ἐμπορίου, ἐξέτεινε τὰ ὄρια τοῦ βασιλείου του, κατεσκεύασε σφαῖραν καὶ ἡμερολόγιον, διέταξε τοὺς ἀριθμούς καὶ τὰ μέτρα, ἐτελειοποίησε τὴν μουσικὴν, ἐφεῦρε τὸν πῖλον, τὰ ἐνδύματα καὶ τὰ ἄλλα βασιλικά στολίσματα, εὔρε τὸ μυστικὸν τῆς βαφῆς, ἔκτισε γεφύρας ἐπάνω εἰς τοὺς ποταμοὺς, οἶκους ἀντὶ τῶν καλυβῶν, πλοίαρια πρὸς θαλασσοπλοῖαν, καὶ ἔκοψε νόμισμα. Κατὰ προσταγὴν αὐτοῦ ἡ βασίλισσα ἐδίδαξε τοὺς λαοὺς τοῦ τὸν τρόπον τοῦ νὰ τρέφουν μεταξοσκώληκας, νὰ γίνθουν τὰ βομβύκιά των (κουκούλια) καὶ νὰ κατασκευάζουν ἀπὸ αὐτὰ ὑφάσματα (στόφαις).

Αὐτὸς ὁ ἀκάματος βασιλεὺς κατεμέτρησε τὴν εὐρύχωρον ἐπικράτειάν του καὶ τὴν διήρπασεν εἰς νομοὺς καὶ ἡγεμονίας ἀνά δέκα λεύγας μήκους, καὶ ἄλλας τέσας πλάτους, εἰς τὰς ὁποίας ἔκτισε πόλεις. Ἐντοσοῦτω, ἀπὸ ἐδίδαξε τοὺς ὑπηκόους του νὰ οἰκοδομῶσιν οἶκους, καὶ ἔκτισεν ἓν παλάτιον διὰ τὴν ἑαυτοῦ του, δὲν ἔπαυσε παντελῶς ἀπὸ τὸ νὰ κατοικῇ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, καὶ νὰ συζῆ εἰς ἓν στρατόπεδον μὲ τοὺς στρατιώτας του. Ἀπέθανεν εἰς τὸ κατωφερὲς τοῦ βουνοῦ Κίνγ-Λάν καὶ ἐνταφιάσθη εἰς τὴν ἐπαρχίαν Χαντόνγ. Ἐγέννησεν εἰκοσιπέντε υἱούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ εἰς ὀνομαζόμενος Χαό-Χαό τὸν διεδέχθη.

Ὁ Χαό-Χαό εἴλκυσε πρὸς ἑαυτὸν τὸ σέβας καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ ἔθνους του διὰ τῆς καλοκἀγαθίας τοῦ χαρακτῆρός του καὶ διὰ τῆς μεγάλης του γλυκύτητος. Ἐκυβέρνησε τὴν ἐπικράτειάν του μὲ πολλὴν δικαιοσύνην, καὶ ἐδείχθη ἐντελής μιμητῆς τοῦ Φὸ Χ' μετερῆθιμισε τὰ μέτρα τοῦ σίτου διὰ νὰ μὴ

δῶτῃ παντελῶς χώραν εἰς τὴν ἀπάτην. Κατεσκεύασεν ἓν τύμπανον διὰ νὰ φανερῶνῃ τὰς ὥρας τῆς νυκτός, ἔκαμεν ἐλευθέραν τὴν ῥοὴν πολλῶν ποταμῶν, ἀπολύων αὐτοὺς ἀπὸ τὰ ἐμπόδια, τὰ ὁποία ἐμπόδιζαν τὴν θαλασσοπλοῖαν των, ἐξωμάλισε τοὺς δρόμους ἐπάνω εἰς τὰ βουνά, καὶ ἐφεῦρε νέαν μουσικὴν. Αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ ἀπέθανε πολλὰ προβεβηκῶς τὴν ἡλικίαν, ἀφῆσας πέντε υἱούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους τέσσαρες εἶχαν πολλὰ προτερήματα ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἀνεψιὸς του Ἰχουέν Χιό, ἕγγονος τοῦ Χοάνγ-Τι, εἶχε μεγαλητέρας ἀρετάς, αὐτὸν διώρισε διαδοχόν του.

Ὁ Ἰχουέν-Χιό, διὰ ν' ἀποζημιώσῃ τοὺς ἐξαδέλφους του ἀπὸ τὴν προσημνησιν, τὴν ὁποίαν ὁ πατὴρ των τὸν ἔδωκε, τοὺς ἐδιώρισεν εἰς ὑπουργήματα σημαντικά, καὶ ὅμοια μὲ τὰ προτερήματά των. Ὁ ἓνας ὠνομάσθη γενικὸς ἐπιτηρητῆς τῶν μεταλλίων, ὁ ἄλλος μέγας κύριος τῶν ὑδάτων καὶ δασῶν, παρομοίως καὶ οἱ ἄλλοι. Ὅταν ἐδεβακίωθη περὶ τῆς ἐμπιστοσύνης των, τοὺς ὕψωσεν εἰς ἀξιώματα ποῦ πλεον ἀξιοτιμητα καὶ πλεον ἀρμοδια εἰς τὴν βασιλικὴν καταγωγὴν των.

Ἐπειδὴ εἰς πᾶσαν οὐρανόθεν ὁ ἀρχηγὸς ἐπρόσφερε θυσίας εἰς τὸ ὑπέρτατον ὄν, καὶ αὐτὴ ἡ ἀρκαγὴ τῆς ἱερωσύνης ἐπέφερε πολλὰς καταχρήσεις, ἤνωσεν αὐτὸ τὸ εὐγενὲς προνόμιον μὲ τὸ διάδημα, καὶ ἐπρόσταξεν, ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς ὁ Αὐτοκράτωρ μόνος νὰ ἔχη τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προσφέρῃ θυσίας εἰς τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ. Αὕτη ἡ συνήθεια φυλάττεται καὶ μέχρι τῆς σήμερον εἰς τὴν Σινικὴν. Ἐπειδὴ αὐτὸς ὁ μονάρχης ἦτο ἐμπειρότατος εἰς τὴν ἀστρονομίαν, μετέβαλε τὸν τρόπον τοῦ νὰ παρατηρῇ καὶ νὰ λογαριάσῃ τὰς κινήσεις τῶν οὐρανίων σωμάτων καὶ ἐπειδὴ αὐταὶ αἱ κινήσεις φαίνονται εἰς διάστημα πολλὰ ἀπομεμακρυσμένον, ἐφεῦρε μηχανὴν τινα ἰκανὴν νὰ δώσῃ καθαρωτέραν ἰδέαν περὶ τούτων ἀφ' ὅ,τι ἐνόμιζαν προλαβόντως. Μετερῆθιμισε ὡσαύτως τὸ ἡμερολόγιον, καὶ ἐπρόσταξεν, ὥστε ὁ χρόνος νὰ ἀρχίζῃ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ ἥλιος ἀρχίζει νὰ διατρέχῃ τὸ μέσον τοῦ Ἰδροχόου, ἐπειδὴ εἰς αὐτὴν τὴν

ἐποχὴν ἢ γῆ γεμίζει ἀπὸ φυτὰ καὶ ἄνθη, τὰ δένδρα ἀναλαμβάνουν τὰ φύλλα των, καὶ τὸ πᾶν φαίνεται ὅτι ἀναγεννᾶται εἰς τὴν φύσιν. Αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἀπέθανεν ὑπέργυρος. Διάδοχος τοῦ ὑπῆρξεν ὁ Καὸ - Σιν ἕγγονος τοῦ προκατόχου του. Οἱ ἀπόγονοί του, ὄντες πολυάριθμοι, ἔλαβαν ἀκολούθως, ὡς ἀπόμοιραν, μικρὰς ἐπικρατείας μὲ τίτλον Βασιλέων ἢ ὑποτελῶν ἡγεμόνων.

Ὁ Καὸ - Σιν ἐδείχθη ἄξιος τοῦ μονάρχου, τοῦ ὁποίου τὸν τόπον ἔλαβεν· ἐβλεπεν ὅλα, ἐξέταζεν ὅλα ὁ ἴδιος, καὶ τὸ παραμικρὸν δὲν ἐξέφευγε τὴν ὑπερβολικὴν ἐγρήγορσίν του (ἄοκνον ἐπιμέλειαν). Χωρὶς νὰ σμικρύνῃ ἢ ἐξευτελίξῃ διόλου τὴν βασιλικὴν ἀξίαν, ἐγένετο ἀξιγάπητος διὰ τῶν εὐπροσηγόρων καὶ δημοτικῶν τρόπων του· ἀγαπῶν καθ' ὑπερβολὴν τοὺς λαοὺς του, ἐπεδαψίλευε παντοῦ τὰς εὐεργεσίας του. Προσέχων εἰς τὸν ἑαυτὸν του δὲν συνεχῶρει κἀνὲν ἐλάττωμα νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὴν καρδίαν του· γνωρίζων κατὰ βάθος τὸ μέγεθος τοῦ Κυρίου τοῦ οὐρανοῦ, δὲν παραμελοῦσε τίποτε ἀφ' ὅσα ἀπέβλεπαν εἰς τὴν λατρείαν του. Ἡ σοβαρὰ καὶ ἀξιοσέβαστος φυσιογνωμία του, τὸ μεγαλοπρεπὲς του ἀνάστημα, καὶ πρὸ πάντων ἡ ἔξοχος ἀρετὴ του, τὸν ἀπεκατέστησαν ἀντικείμενον γενικοῦ σεβασμοῦ, καὶ εἴλκυαν τὴν ὑποταγὴν ἀπείρων ἔθνων.

Ἐπειδὴ ἡ ἀρετὴ εἶναι ὁ ἀσφαλέστερος ἐγγυητὴς τῆς ὑποδουλώσεως τῶν λαῶν, κατέστησε διδασκάλους διὰ νὰ διδάσκωσι τὴν ἠθικὴν. Ἄλλοι μὲν εἶχαν ἐφεύρει τὴν δι' ὀργάνων μουσικὴν, αὐτὸς δὲ ἐφεύρε τὴν διὰ φωνῆς, καὶ ἐσύνθεσε τραγῳδία, τῶν ὁποίων ἀποτέλεσμα ἦτο τὸ νὰ φέρωσι τὰς καρδίας εἰς τὴν εὐσέβειαν καὶ εἰς τὴν ἀρετὴν. Οἱ μὲν προκατόχοί του συνεζευγνύοντο μόνον μὲ μίαν γυναῖκα, αὐτὸς δὲ ἔδωκε τὸ παράδειγμα τῆς πολυγαμίας, λαμβάνων τέσσαρας, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀπέκτησε τέσσαρας υἱούς. Ἐπειδὴ ὁ μικρότερος ἔδιδεν ἐγκαίρως σημεῖα χρηστοηθεστέρως διαγωγῆς ἀπὸ τοὺς μεγαλητέρους, ἐκλεξεν αὐτὸν ὡς διάδοχόν του.

Οὗτος ὁ νέος Αὐτοκράτωρ, ὅστις ὠνομάζετο Τχι, δὲν ἀπέβη, ὡς ἐκ τῆς διαγωγῆς του, σύμφωνος μὲ τὴν ἐκλογὴν τοῦ πατρὸς του. Μόλις ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον, καὶ εὐθὺς ἐθεώρησε τὴν ὑπερτάτην δύνάμιν ὡς μέσον τοῦ νὰ γένη ἔκδοτος εἰς τὰ πάθη του καὶ εἰς τὰς ἡδυπαθείας μὲ νέους αὐλικοὺς ὁμοίους μὲ αὐτὸν κατὰ τὰ ἥθη. Ὅθεν οἱ ὑποτελεῖς ἡγεμόνες, οἵτινες ἕως τότε ὑπετάσσοντο χωρὶς δυσκολίαν εἰς ἐναρέτους αὐτοκράτορας, δὲν ἐδυνήθησαν νὰ ὑποφέρουν τὴν ὑπερβολὴν τῶν ἀταξιῶν του. Ἀφοῦ διεύθυναν εἰς αὐτὸν πολλάκις ἀνωφελεῖς νουθεσίας περὶ τῆς κακῆς διαγωγῆς του, τὸν κατεβίβασαν ἀπὸ τὸν θρόνον, τὸν ἐστείλαν εἰς ἔξορίαν, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἀντεκατέστησαν τὸν ἀδελφόν του Υἱαό.

Ἡ διάρκεια τούτων τῶν πρώτων βασιλείων εἶναι πολλὰ ἀβέβαιος· ἀλλὰ κατὰ πιθανὸν λόγον δὲν ὑπερέβαινε τὰ διακόσια πενήκοντα ἔτη. Ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα Υἱαό ἕως εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἡ Σινικὴ χρονολογία εἶναι τακτοποιημένη καλῶς· ἐπειδὴ οἱ συγγραφεῖς τῆς, ὡς προείπομεν, ἐσημείωσαν ὅλα μὲ ὑπερβολικὴν λεπτομέρειαν, σημειώνοντες ἐνταύτῳ καὶ τὸ ἔτος, ἕως εἰς τὰ συμβάντα, τὰ ὁποῖα ἐτάραξαν τὴν αὐτοκρατορίαν, ἕως εἰς τὰς μεσοβασιλείας, συνάμα μὲ τὸν καιρὸν τῆς διαρκείας των.

Κατὰ τὰ σινικὰ χρονικά ὁ Αὐτοκράτωρ Υἱαό ἤρχισε τὴν βασιλείαν του, ἣτις ὑπῆρξε διεξοδικωτάτη, πρὸς τὸ ἔτος 2357 πρὸ τῆς Χριστιανικῆς ἐποχῆς. Αὐτὸς ἐθέσπισε τὰ διάφορα κριτήρια τῆς αὐτοκρατορίας, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν ἀκόμη καὶ τὴν σήμερον. Ὅταν ἀπηύδησε τοῦ νὰ βασιλεύῃ, ἐσυμβουλευθὴ τοὺς ὑπουργούς του περὶ τοῦ σκοποῦ του, τοῦ νὰ δώσῃ εἰς ἄλλον τὴν φροντίδα τῆς διοικήσεως, τὸν ἀπεκρίθησαν ὅτι ἄλλον καλῆτερον δὲν ἐδύνατο νὰ ἐκλέξῃ πάρεξ τὸν πρωτότοκον υἱόν του, ἡγεμόνα νουεχῆ, προικισμένον μὲ καλὸν φυσικόν, καὶ ὅστις ἔδιδε σημεῖα ἀξιολόγων προτερημάτων. Ὁ Υἱαό, ὅστις ἐγνώριζε καλῆτερα ἀπὸ τοὺς ὑπουργούς του τὸν πανοῦργον καὶ δόλιον χαρα-

κτῆρα τοῦ υἱοῦ του, ἐξέλαβε τὴν συμβουλὴν των ὡς ἀποτέλεσμα τῆς εὐαρεσκείας των, καὶ ἀνέβαλε δι' ἄλλην ἡμέραν τὴν διάλυσιν ταύτης τῆς ὑποθέσεως.

Μετὰ μερικὸν καιρὸν, καὶ τὴν ἰδίαν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐτελείωνε τὸ ἐβδομηκαστὸν ἔτος τῆς βασιλείας του, ἐπροσκάλεσεν ἕναν ἀπὸ τοὺς πιστοτέρους ὑπουργοὺς του, καὶ τὸν ἐπληροφόρησεν ὅτι ἀπέβλεπεν εἰς αὐτὸν διὰ νὰ τὸν κάμῃ διάδοχον. Οὗτος ὁ ὑπουργὸς, ὅστις, ἂν καὶ εἶχε μεγάλα προτερήματα, ἔκρινεν ὁμῶς τὸν ἑαυτὸν του ἀνάξιον τῆς τιμῆς, τὴν ἑποῖαν ὁ βασιλεὺς του ἤθελε νὰ τὸν προσφέρῃ, ἀνέφερεν εὐθύς τὸ ὄνομα ἑνὸς νέου γεωργοῦ, ὅστις δὲν εἶχε νυμφευθῆ ἀκόμη, καὶ τὸν ὁποῖον ἐπαίνεσε μεγαλοπρεπῶς. Ὁ Υἱὰς ἐγγιχθεὶς ἐξίσου ἀπὸ τὴν μετριοφροσύνην τοῦ ὑπουργοῦ του, ὅστις ἀπέβαλε τὸν θρόνον, καὶ ἀπὸ τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον ἐγκωμιάζεν ἐκεῖνον τὸν νέον, τὸν ἐπρόσταξε νὰ τὸν προσκαλέσῃ.

Ὅταν οὗτος ὁ χωρικός ἦλθεν εἰς τὴν αὐλὴν, ὁ βασιλεὺς τὸν ὑπεχρέωσε νὰ κατοικήσῃ εἰς αὐτήν. Παρετήρησε πολλοὺς χρόνους τὴν διαγωγὴν του καθ' ὅλα, καὶ τὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐτελοῦσε τὰ ὑπουργήματα, τὰ ὁποῖα τὸν εἶχεν ἐμπιστευθῆ. Πρὸς ἀνταμοιβὴν τὸν ἔδωκε τὴν δευτέραν κόρην του εἰς σύζυγον. Τέλος, καταβεβαρυμένος ἀπὸ τὸ γηρατειὸν, μετὰ ἑκατονταετῆ βασιλείαν, τὸν ἐπροσκάλεσε καὶ τὸν εἶπε. Ἄφου πολὺν καιρὸν σὰς ἐδοκίμασα, ἔχω διδόμενα, τὰ ὁποῖα μὲ παρακινῶν νὰ πιστεύω ὅτι θέλετε διοικήτῃ τοὺς λαοὺς μου μὲ φρόνησιν. Νὰ ἦσθε περισσότερο πατὴρ των, πάρεξ κύριός των, καὶ ἐνθυμεῖσθε ὅτι σὰς κάμνω αὐτοκράτορα, ὅχι διὰ νὰ τοὺς ἔχετε ὡς ἀνδράποδα, ἀλλὰ διὰ νὰ τοὺς ὑπεραπίζεσθε, νὰ τοὺς ἀγαπᾶτε, καὶ νὰ τοὺς βοηθήτε εἰς τὰς ἀνάγκας των.

Ἡ ἐκλογὴ ἑνὸς αὐτοκράτορος ἐξεληθόντος ἀπὸ τὸν ἀγρὸν ἐνεπνευσεν εἰς τοὺς Σίνας μέγα σέβας διὰ τὴν γεωργίαν.

Ὁ Χοὺν διάδοχος τοῦ Υἱὰς, τῷ ὄντι ἀπέβη καθ' ὅλα ἄξιος τῆς ὑπερτάτης ἐξουσίας, τὴν ὁποῖαν τὸν εἶχεν δώσει ὁ ἀπο-

θανῶν βασιλεὺς, λαβὼν δι' αὐτὸν ὑψηλὰς ιδέας. Ἐπαινέθη διὰ τὴν ὑπομονὴν του, τὸ σέβας του καὶ τὴν ὑποταγὴν του πρὸς τοὺς γονεῖς του. Κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ προκατόχου του, ἐτελείωσε τὴν τακτοποίησιν τῶν τελετῶν, τὰς ὁποίας ἐχρεώστων νὰ φυλάττουν εἰς τὰς θυσίας· διεμοίρασε τὸ βασίλειον εἰς πολλὰς ἐπαρχίας, ἐπροσδιώρισε τοὺς φόρους, καὶ ἐδημοσίευσεν ἀναριθμήτους διατάξεις ὅλας ἐπιτηδείας εἰς τὸ νὰ κάμουν τοὺς ὑπηκόους του εὐδαίμονας, διευθυνούσας αὐτοὺς εἰς τὴν ἀρετὴν. Εἰς τὸ διάστημα τῆς βασιλείας του ὁ Υἱὸς, διάδοχός του, εὔρε τὸ μέσον τοῦ νὰ ἐκρεῦσων εἰς τὴν θάλασσαν τὰ νερά, τὰ ὁποῖα ἐπλημμυροῦσαν τοὺς ἀγρούς. Κατὰ μίμησιν τοῦ Υἱὰς, ἀντὶ νὰ διορίτῃ τὸν υἱὸν του διάδοχον, τὸν ὁποῖον ἐθεώρει ἀνίκανον νὰ βασιλεύῃ ἄφησε τὴν διοίκησιν εἰς αὐτὸν τὸν ἰδιὸν Υἱὸς, ὅστις τὸν εἶχε κάμει, ὡς ὑπουργὸς, ἀξιολόγους ἐκδουλεύσεις διὰ τῶν συμβουλῶν του, καὶ τῆς δραστηριότητός του εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς Ἐπικρατείας.

ΚΕΦ. ΔΕΚΑΤΟΝ.

Συγκεραλαίωσις τῆς βασιλείας τῶν περιφημοτέρων αὐτοκρατόρων τῆς Σινικῆς ἀπὸ τοὺς χρόνους τοῦ Υἱὸς, καὶ ἀνέκδοτα ἀναφερόμενα εἰς αὐτούς.

Ὁ Υἱὸς, πρῶτος αὐτοκράτορ τῆς πρώτης δυναστείας, ὅστις ἐβασίλευε 2217 ἔτη πρὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀγαπᾶτο καθ' ὑπερβολὴν ἀπὸ τὸ ἔθνος του διὰ τὴν φυσικὴν ἀγχίνουαν καὶ τὰς ἀρετάς του· εὐηρεστεῖτο, ὅταν τὸν ἐδίδαν συμβουλὰς περὶ τῆς διαγωγῆς του· ἦτο εὐπρόσιτος κατὰ πᾶσαν στιγμὴν· ἔθεσεν εἰς τὰς θύρας τοῦ παλατίου του κώδωνα, τύμπανον, καὶ τρεῖς τρα-

πέζας, τὴν μίαν σιδηρᾶν, τὴν ἄλλην λίθινον, καὶ τὴν ἄλλην μολύβδινον, καὶ ἐπροσκόλλησεν εἰς αὐτάς διαταγὴν, διὰ τῆς ὁποίας διετάττοντο ὅλοι, ὅσοι εἶχαν νὰ τὸν ὀμιλήσουν νὰ κτυποῦν ἐπάνω εἰς τὰ ὄργανα ἢ εἰς τὰς τραπέζας, κατὰ τὰς ὑποθέσεις, τὰς ὁποίας ἔμελλαν νὰ κοινοποιήσουν εἰς αὐτὸν. Ἀναφέρουν, ὅτι μίαν φορὰν ἐσηκώθη δύο φορὰς ἀπὸ τὴν τράπεζαν ἀκούσας τὸν ἦχον τοῦ κώδωνος, καὶ ἄλλοτε πάλιν ἐκδόθηκε τρεῖς φορὰς ἀπὸ τὸν λουτρὸν διὰ νὰ ἀκούσῃ τὰ παράπονα, τὰ ὁποῖα ἤρχοντο νὰ τὸν εἰποῦν.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας του ἑνας, ὀνομαζόμενος Υἱτιέ, ἐφεῦρε τὸν σινικὸν οἶνον. Τοῦτο τὸ ποτὸν γίνεται μὲ τὸ ὄρυζιον. Ὁ βασιλεὺς, ἅμα ὅτε τὸν ἐγεύθη, ἐδηλοποίησε τὴν θλίψιν του. Προφλέπων τὰς παραχὰς, τὰς ὁποίας τοῦτο τὸ ποτὸν ἤθελε προξενήσει εἰς τὸ βασίλειον, ἐξώρισε τὸν ἐφευρετὴν του, καὶ ἀπηγόρευσε ὑπὸ μεγάλας ποινάς, νὰ μὴ τὸ κατασκευάζουν πλέον εἰς τὸ ἐξῆς. Αὕτη ἡ προφύλαξις ὑπῆρξεν ἀνωφελής. Τὸ μυστικὸν τοῦ Υἱτιέ διεφυλάχθη, καὶ ὁ ἐξ ὄρυζης οἶνος συνιστᾷ εἰσέτι καὶ τὴν σήμερον τὸ ἡδονικώτερον ἄρτυμα τῶν σινικῶν συμποσίων. Ὁ Υἱὸς ἐβασίλευσε δέκα χρόνους μὲ πολλὴν σοφίαν. Ὁ Υἱὰδ, ὁ Χοὺν καὶ ὁ Υἱοῦ εἶναι οἱ ἥρωες τοῦ σινικοῦ ἔθνους.

Τχίνγ-Τάνγ, ἀρχηγὸς τῆς δευτέρας δυναστείας.

Οὗτος ὁ βασιλεὺς ἐβασίλευσε 1776 ἔτη πρὸ τῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς. Ὁ αὐτοκράτωρ Κιέ γενόμενος καθ' ὑπερβολὴν μισητὸς εἰς τοὺς λαοὺς του καὶ εἰς τοὺς μεγάλους διὰ τῶν ἐλαττωμάτων καὶ τῆς σκληρότητός του, καὶ ἐπειδὴ τὸ βασίλειον ἐκινδύνευε νὰ ἐξολοθρευθῇ ἐντὸς ὀλίγου, οἱ ἡγεμόνες καὶ οἱ ὑπουργοὶ παρεκάλεσαν τὸν Τχίνγ-Τάνγ νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ αὐτὸν τὸν τυραννικὸν ζυγόν. Αὐτὸς, διωθόμενος συ-

νεχῶς ἀπὸ τὰς συμβουλὰς των, ἔστερξε τέλος πάντων εἰς τοῦτο μὲ ὄλην τὴν ἀντιπάθειάν του. Ἐκήρυξε πόλεμον κατὰ τοῦ Κιέ, τὸν ἐνίκησεν ἐξ ὀλοκλήρου εἰς μίαν μάχην, καὶ τὸν ἠνάγκασε νὰ ἐξορισθῇ μόνος του εἰς τὸ Νάνχαιο, ὅπου μετὰ τρεῖς χρόνους καὶ ἀπέθανε.

Ὁ νέος αὐτοκράτωρ ὑπῆρξε σημαντικὸς διὰ τὴν εὐσέβειάν του καὶ διὰ τὴν πρὸς τοὺς λαοὺς ἀγάπην του. Αὐτὸς, μετὰ ἑπτὰ ἔτη κατὰ συνέχειαν γενικῆς ἀνομιβρίας, ἧτις ἐξήρανεν ἕως καὶ τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς πηγὰς, καὶ μετὰ τὴν ὁποίαν ἦλθεν ἡ πανώλη καὶ ἡ πείνα, ἐπροσφέρθη θυσία διὰ τὸν λαόν του, καὶ ἐπαρακάλεσε τὸν οὐρανὸν νὰ παύσῃ τὴν δημοσίαν ἀθλιότητα στρέφων τὴν ὀργὴν του κατ' αὐτοῦ μόνου. Ἀφοῦ ἐνήστευσε τρεῖς ἡμέρας, καὶ ἐξυράφησε τὴν γενειάδα εἰς σημεῖον θλίψεως ἀνέβη εἰς φορεῖον συρόμενον ἀπὸ λευκοὺς ἵππους, ἐπειδὴ εἰς τὴν Σινικὴν τοῦτο τὸ χρῶμα φανερώνει πένθος, καὶ συνοδευόμενος ἀπὸ ὅλους τοὺς αὐλικούς του, ἐπῆγεν ἐπάνω εἰς ἕνα λόφον. Ἐκεῖ, ἐκδυθεὶς τὸν βασιλικὸν ἐπενδύτην, καὶ σκεπασθεὶς μὲ δέρμα ἀρνίου, ἔχων τοὺς πόδας καὶ τὴν κεφαλὴν γυμνοὺς, ἐθεώρησε τὸν ἑαυτὸν του, ὡς τὴν μόνην αἰτίαν τῶν δυστυχιῶν, αἱ ὁποῖαι κατέθλιβαν τὸν λαόν του, καὶ ὁμολογῶν ταπεινῶς τὰ σφάλματά του, ὕψωσε τὰς χεῖράς του εἰς τὸν οὐρανόν, τὸν ὤρκωσε νὰ τὸν δεχθῇ ὡς θῦμα, καὶ ἐπροσφέρθη εἰς τὸν θάνατον, διὰ νὰ φειδευθῇ ὁ Θεὸς τὸν λαόν του. Μόλις ἐτελείωσε τὴν προσευχὴν του, καὶ εὐθὺς ὁ οὐρανὸς ἐγέμισεν ἀπὸ σύννεφα, γενικὴ βροχὴ κατέβρεξεν ὅλους τοὺς ἀγροὺς τοῦ βασιλείου, καὶ εἶχεν ἐπόμενον ἄφθονον εὐκαρπίαν. Πρὸς μνήμην ταύτης τῆς εὐεργεσίας ἐνομαθέτησεν ἓν εἶδος μουσικῆς, ὀνομαζόμενον Τα-χοέ, λέξεις αἱ ὁποῖαι σημαίνουν Χάρις σημαντικὴ ἀποληφθεῖσα ἀπὸ τὸν οὐρανόν.

Οἱ ἀπέγονοι τούτου τοῦ καλοῦ ἡγεμόνος ἐβασίλευσαν σχεδὸν ἑξακόσια ἔτη ἕως εἰς τὸν Τχεοῦ, ὅστις ἀνεγέννησε, διὰ τῆς τυραννίας καὶ σκληρότητός του, τὴν δύσφημον βασιλείαν τοῦ

Κιέ. Ὄθεν, ὅταν οἱ Σί-αι δμιλῶσι διὰ κακὸν ἄνθρωπον, λέγουσιν μεταφορικῶς ὅτι εἶναι Κιέ, Τχεοῦ, καθὼς ἡμεῖς ὀμιλοῦντες διὰ κακὸν βασιλέα λέγομεν, αὐτὸς εἶναι *Καλιγούλας*, εἶναι *Λέρων*.

Ὁ Βουτίνγ, εἰκοστὸς αὐτοκράτωρ τῆς δευτέρας δυναστείας, ἐβασίλευε 1317 ἔτη Π. Χ. Ἐπειδὴ ἦτον ἀκόμη πολλὰ νέος, ὅταν ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον, ἐνεπιστευθὴ τὴν κυβέρνησιν τῆς αὐτοκρατορίας εἰς τὸν πρῶτον ὑπουργὸν του, ἀκολουθῶς ἐκλείσθη τρεῖς χρόνους εἰς εἰκὸν τινα συνημμένον μὲ τὸν τάφον τοῦ πατρὸς του, διὰ τὴν κλαύσιν τὸν θάνατόν του, καὶ νὰ παρακαλέσῃ ἐνθερμῶς τὸν οὐρανὸν νὰ τὸν δώσῃ τὰς ἀρετὰς, αἵτινες ἀνέκουσιν εἰς τὸν ὑψηλὸν βαθμὸν, διὰ τὸν ὅποιον τὸν ἐπροσδιώρισε.

Ἀφοῦ ἐτελείωσεν ὁ καιρὸς τοῦ πένθους του, ἐπέστρεψεν εἰς τὸ παλάτιόν του. Μίαν νύκτα εἶδεν εἰς τὸ ὄνειρον ἄνθρωπον, τὸν ὅποιον ὁ οὐρανὸς τῷ ἐπαρουσίαζε διὰ νὰ γένη πρῶτος ὑπουργὸς του· τὸν ἐθεώρησε προσεκτικῶς, καὶ οἱ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου του ἔμειναν τόσοσιν δυνατὰ ἐντυπωμένοι εἰς τὴν μνήμην του, ὥστε ἐξυπνήσας τὸν ἰχνογράφησεν ἀκριβέστατα εἰς τοὺς ὑπουργοὺς του. Ἀκολουθῶς ἔστειλεν εἰς ὅλα τὰ μέρη πιστοὺς ἀνθρώπους διὰ νὰ ἀνακαλύψουν ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου τὴν εἰκόνα εἶχαν πρὸ ὀφθαλμῶν. Εὐρέθη εἰς ἓν χωρίον, εἰς τὸ μέσον ἑνὸς πλήθους τεχνιτῶν. Ὄνομάζετο Φοῦ - Υἱουέ, καὶ ἐκέρδιζε τὰ πρὸς ζωάρκειαν μὲ τὴν τέχνην τοῦ τέκτονος. Τὸν ἔφεραν παρευθὺς εἰς τὴν αὐλήν, ὅπου τὸν ἔκαμαν πολλὰς ἐρωτήσεις περὶ τῆς πολιτικῆς, περὶ τῶν εἰς βασιλέα ἀνηκουσῶν ἀρετῶν, περὶ τῶν πρὸς τοὺς ὑπηκόους χρεῶν τῶν βασιλέων, καὶ τῶν ὑπηκόων πρὸς τοὺς βασιλεῖς, περὶ τῶν διαφορῶν ὑπουργημάτων τῆς βασιλείας κτλ. Ὅλοι ἐχάρησαν διὰ τὰς καθαρὰς καὶ ἀκριβεῖς ἀποκρίσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμεν εἰς ὅλα.

Τότε ὁ αὐτοκράτωρ διευθύνων τὸν λόγον εἰς τοῦτον τὸν πτωχὸν τεχνίτην· « Σὺ εἶσαι ἀκριβὲς Φοῦ - Υἱουέ, λέγει, τὸν ὅποιον ὁ οὐρανὸς ἐκλεξε διὰ νὰ μὲ δώσῃ σοφὰ μαθήματα,

» σὲ θεωρῶ ὡς κύριον μου, θεώρησόν με ὡς καθρέπτην ἀνώμαλον, τὸν ὅποιον χρέος σου εἶναι νὰ διαμορφώσῃς, ἢ ὡς ἄνθρωπον ἀδύνατον καὶ κλονούμενον, τὸν ὅποιον χρεωστεῖς νὰ ὀδηγήσῃς, ἢ ὡς ξηρὰν γῆν, τὴν ὅποιαν ἀνήκει εἰς ἐσὲ νὰ καλλιεργήσῃς. Μὴ μὲ κολακεύῃς, μὴ μὲ φείδεσαι εἰς τὰ ἐλαττώματά μου, ὥστε διὰ τῶν διδασκαλειῶν σου, καὶ τῶν ἄλλων ὑπουργῶν, νὰ ἐμπορέσω ν' ἀποκτήσω τὰς ἀρετὰς τοῦ πάππου μου ».

Ὁ Φοῦ - Υἱουέ ἐπρόσπεσε εἰς τὸν αὐτοκράτορα, καὶ ἄρχησε παρευθὺς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν τοῦ ἐπαγγέλματός του. Ἀκολουθῶν τὰς διδασκαλίας του ὁ Βουτίνγ ἐγένετο πρωτότυπον τῶν καλῶν αὐτοκρατόρων, καὶ διὰ τῆς ὑπολήψεώς του, ἤτις ἐκτάνθη καὶ ἕως εἰς τὰ πλέον ἀπομεμακρυσμένα ἔθνη, τὰ ὑπεχρέωσε νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς τὴν κυριαρχίαν του. Ὁ Βουτίνγ ἐβασίλευσε πενήκοντα ἑννέα ἔτη.

Λόγος τοῦ αὐτοκράτορος Κόα-Τσοῦγ εἰς τὸν πρῶτον ὑπουργόν του.

» Μὴ παύῃς ἀπὸ τοῦ νὰ μὲ νοθεύῃς καθ' ἐκάστην καὶ νὰ μὲ ἐπιπλήτῃς συνεχῶς διὰ νὰ μὲ βοηθήσῃς νὰ ἀποκτήσω τὴν ἀληθῆ σοφίαν. Στοχάσου ὅτι εἶμαι ὡς κομμάτιον σιδήρου ἀκατεργάστου, σὺ χρεωστεῖς νὰ μὲ διαμορφώσῃς καὶ νὰ μὲ ἐξομαλύνῃς· συλλογίσου ὅτι μέλλω νὰ περάσω χεῖμαρρόν πλατὺν καὶ κινδυνώδη· σὺ χρεωστεῖς νὰ μὲ χρησιμεύσῃς ὡς πλοιάριον καὶ κωπίον· στοχάσου ὅτι εἶμαι ὡς γῆ ξηρὰ καὶ ἄκαρπος· πρέπει νὰ ἦσθε ὡς γλυκαντικὴ βροχὴ, ἣτις νὰ τὴν ὀδρῶσῃ καὶ νὰ τὴν ἀποκαταστήσῃ εὐκαρπον. Ἄνοιξον λοιπὸν τὴν καρδίαν σου, καὶ χύσον εἰς τὴν ἰδικήν μου ὅλα τὰ πλοῦτη, τὰ ὁποῖα εἶχες· Μὴ μὲ φειδεύῃς παντελῶς, ἐπειδὴ ἐὰν τὸ ἰατρικὸν δὲν εἶναι ὀλίγον θριμύ, ὁ ἄρρώστος δὲν ἰατρεύεται. Ἄλλοτε συγκοινωνοὺς ὅλους ἐκείνους, οἵτινες πλητιάζουσι εἰς ἐμὲ, καὶ ἐνωθῆτε ὅλοι διὰ νὰ μὲ διορθώσῃτε, ὥστε ὅμοιος μὲ τοὺς

- » παλαιούς βασιλείς, και άξιος κληρονόμος τών άρετών του
- » Τχίνγ-Γάνγ, να δύναμαι, καθώς αύτός, να άποκαστασταίνω
- » τούς λαούς μου ευδαίμονας Έκτελέσατε πιστώς ταύτην την
- » υποχρέωσιν, την όποιαν σας παραγγέλλω, και έξακολουθήσατε
- » έως ότου να με άποκαταστήσητε τοιοϋτον, όποιος επιθυμώ
- » να ήμαι.

Ο Τχεού είναι ο είκοστός όγδοος αυτοκράτωρ τής δευτέρας δυναστείας· έβασίλευσε σχεδόν 1142 πρό του Ίησοϋ Χριστοϋ. Η κενοδοξία, ή πολυτέλεια, ή τρυφή και ή τυραννία ανέβησαν εις τον θρόνον με τοϋτον τον βασιλέα. Η Αυτοκρατορίσσα, όνόματι Τακία, ήτον ή ώραιωτάτη γυνή του βασιλείου, και ένταϋτώ ή κακίστη. Όλα έξρεώστων να παραχωροϋν εις την προστακτικήν διάθεσίν της, και να τακτοποιώνται κατά την φαντασίαν της. Κατέπεισε τον σύζυγόν της ότι τότε μόνον θέλει ειςθαι άπόλυτος κύριος τών υπηκόων του, όταν εμπνεύση τον τρόπον εις όλα τα πνεύματα. Διά τοϋτο έφεϋρεν έν είδος τιμωρίας, τής όποιας ή μόνη κατασκευή έφερε φρίκην· έκοκκίνιζαν εις μέγα πϋρ στήλην χαλκήν, ή όποία διά προστάγης της έστήθη· έβίαζαν ακολουθώς τον υπεύθυνον να την ένάγκαλισθή έως ότου ή σάρξ του καταδραπανηθή μέχρι τών κοκκάλων. Ήτον ευάρεστον θέαμα δι αύτην την σκληράν ήγεμονίδα να βλέπη πάσχοντα τοιοϋτοτρόπως τα δυστυχή θύματα τής μανίας της, και ν' άκούη τας τραμεράς φωνάς, τας όποιας ο πόνος απέσπα άπ' αύτούς.

Λέγουν ότι τοϋτο το τέρας τής σκληρότητος έγεινεν αίτία του να θεωρηται ή μικρότης τών ποδών ως έν από τα μέγιστα θέληγητρα του γυναικείου φύλου, επειδή έχουσα ή ίδια αύτους μικροτάτους, τούς έσφιγγεν άκόμη με ταινίας (χορδέλας), ως να ήθελε να προμηθεύση εις τον έαυτόν της διά ταύτης τής άσχημίας έπι πλέον θέληγητρα. Τοϋτο υπήρξεν έν είδος ώραιότητος, το όποιον όλαι αί γυναίκες ήθέλησαν να πρακτοποιήσωσιν ακολου-

θεύσαι τα παράδειγμά της. Οϋτος ο άξιογέλαστος τρόπος του λογίζεσθαι, και αύτή ή παράξενος συνήθεια διαιωνίσθησαν εις τόσον βαθμόν, ώστε μία γυνή Σινική έκαταφρονείτο, εάν είχε πόδας έκ φύσεως μεγάλους.

Νομίζουν παρομοίως ότι ο μέγας αριθμός τών φώτων, με τα όποια εφώτιζε το παλάτιον κατά πᾶσαν νύκτα, διά να άναπληρώση την έλλειψιν του Ηλίου, έδωκεν αίτίαν εις την έορτήν τών φανών, ήτις πανηγυρίζεται κατά πᾶν έτος τον Μάρτιον μήνα.

Επειδή ο Τχεού έμισθή άπ' όλους τούς υπηκόους του, ένας άπό τούς ύπουργούς του, όνομαζόμενος Βου-Βάνγ, έπαναστάτησε κατ' αύτου, και άφρϋ τον ένίκησε, τον έβίασε να καη εις το παλάτιόν του.

Ο Κόνγ Βάνγ τρίτος αυτοκράτωρ τής τρίτης δυναστείας έβασίλευσε 1077 έτη π. Χ. Η κυριωτέρα προσοχή του ήτον το να προάξη εις άκμήν την γεωργίαν. Έσυνείθιζε να κάθηται επάνω εις τον στελεχον μιās παλαιάς ίτέας διά να κρίνη τας διαφοράς, τας μεταξύ τών γεωργών διεγειρομένας. Τοϋτο το δένδρον, το όποιον χάριν σεβασμού δέν έτόλμησαν ποτέ να κόψουν μετά τον θάνατον τούτου του βασιλέως, έγεινε περίφημον εις την σινικήν ποιήσιν.

Η έμπιστοσύνη και ή φύλαξις τών υποσχέσεων τόσον αυστηρώς έφυλάττοντο επί τής βασιλείας του, ώστε έσυγχωρείτο εις τούς δεσμίους να έκβαίνωσι πᾶσαν πρωΐαν διά να πηγαίνωσι να γεωργώσι τούς άγρούς, και το έσπέρας δέν έλειπαν πάλιν να επιστρέφουν εις την φυλακήν. Οϋτος ο βασιλεύς έβασίλευσεν είκοσιέξ χρόνους.

Ο Χι-Χοάνγ-Τι είναι ο δεύτερος αυτοκράτωρ τής δευτέρας δυναστείας· έβασίλευε περί το έτος 237 π. Χ.

Οϋτος ο ήγεμών εξέτεινε διά τών δορυκτήσεών του τα σύνορα τής βασιλείας του, και δι άποικιών έκατοίκησε τας Ιαπωνικάς νήσους.

Ἄροῦ ἐνίκητε καὶ ἀπεδίωξε τοὺς Ταρτάρους πολλὰ μακρὰν ἀπὸ τὰ ἄρκτικὰ σύνορα τῆς Αὐτοκρατορίας, ἔκτισε τείχος ἀπὸ τὴν θάλασσαν ἕως εἰς τὰς ἄκρας τῆς ἐπαρχίας τοῦ Χέν-Σι. Ἐβύθισαν κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν θάλασσαν πολλὰ πλοῖα φορτωμένα ἀπὸ σίδηρον διὰ νὰ ἐξατφαλίσωσι τὰ θεμέλιά του. Τὸ τρίτημόριον τῶν κατοίκων τοῦ βασιλείου, οἱ ὅποιοι ἦσαν ὀπιοσοῦν ἠλικιωμένοι, ἐνητχολήθη εἰς ταύτην τὴν ἐργασίαν· αἱ πέτραι ἐμελλαν νὰ συνθέλωσι τόσον καλά διὰ τῆς ἀσβέστου, ὥστε ἤθελε κινδυνεύσει τὴν ζωὴν ὁ ἀρχιτέκτων, ἐὰν ἐδύνατό τις νὰ ἐμβάσῃ μετὰ βίας καρρῖον εἰς τὰς συναφείας τῶν. Κατεσκευάσθησαν πλατεῖς θόλοι διὰ τὴν διαβάσιν τῶν ποταμῶν. Ἐκτίσθησαν ἐκ διαλειμμάτων εἰς τὸ μήκος τοῦ τείχους χονδρὶ πύργοι, καὶ ὑψώθησαν θύραι εἰς τὰ εὐχερηστότατα μέρη, εἴτε διὰ νὰ εὐκελύνωσι τὸ ἐμπόριον, εἴτε διὰ νὰ δίδωσι χώραν διαβάσεως εἰς τὰ στρατεύματα, ὅταν γένη χρῆμα νὰ σταίθωσιν εἰς τὴν Ταρταρίαν. Τοῦτο τὸ τείχος, τὸ ὅποιον ὑπάρχει ἀκόμη σχεδὸν παντοῦ, ἦτο τόσον πυκνὸν, ὥστε ἐπὶ ἕως ὀκτὼ ἔριπποι ἐδύναντο νὰ περιπατήσωσι κατὰ μέτωπον ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν.

Ἐν τόσον τερατῶδες ἔργον ἦτο ἱκανότατον ν' ἀποθανάτιση τὸν Χι-Χοάγ-Τι· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνόμιζαν ὅτι ἡ δόξα του ἐξήλειψεν τὴν τῶν προκατόχων του, καὶ θέλων ὥστε μόνον τὸ ὄνομά του νὰ φθάσῃ καὶ ἕως εἰς τὰς ἀκὰς τῶν μεταγενεστέρων, ἐπρόσταξε νὰ καύσωσιν ὅλα τὰ βιβλία, ἐκτὸς ἐκείνων, τὰ ὅποια λαμβάνουν μόνον περὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, περὶ τῆς γεωργίας καὶ περὶ τῆς ἰατρικῆς. Τοῦτο τὸ διάταγμα ἐτελέσθη καθ' ὅλους τοὺς Νομούς, μὲ ὅλην τὴν ἐνδεχομένην αὐστηρότητα· Ἦγειναν δὲ αὐτὸ αἱ ἀκριβέσταται διερευνήσεις.

Ὅλοι οἱ πεπαιδευμένοι, οἵτινες ἐτόλησαν νὰ διαφυλάξωσι τὰ βιβλία τὰ ὀνομαζόμενα Κίνγ, καὶ τὰ τοῦ Κομρυκίου, κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον· ἀλλὰ δὲν ἠμέλησαν νὰ διασώσωσι κάμποσα ἀντίτυπα, τὰ ὅποια ἔκρυψαν εἰς τρύπας τειχῶν. Τοῦτο τὸ διάταγμα, καὶ αἱ αὐστηρότητες, αἱ ὅποια ἐπραγματοποιήθησαν

διὰ νὰ ἐτελεσθῇ, ἀπεκατέστησαν τὸ ὄνομα καὶ τὴν μνήμην τοῦ αὐτοκράτορος βδελυκτὰ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους. Ἡ ἀπώλεια τούτων τῶν πολυτίμων μνημείων τῆς ἀρχαιότητος ἐρεθίζει εἰσέτι καὶ σήμερον τὸν πόθον τῶν Σινῶν. Ὁ Χι-Χοάγ-Τι ἐβασίλευσε τριάκοντα ἑπτὰ ἔτη.

Ὁ Βέν-Τι, τρίτος αὐτοκράτωρ τῆς πέμπτης δυναστείας, ἐβασίλευσεν ἑκατὸν ἑβδομήκοντα ἑπτὰ ἔτη π. Χ. Εἰς τὰς θυσίας τὰς ὅποιας ἐπρόσφερε κατὰ τὴν συνήθειάν του, εἰς τὸν Κύριον τοῦ οὐρανοῦ, τὸ ἀντικείμενον τῶν πρώτων εὐχῶν του ἦτον ἡ εὐδαιμονία τῶν λαῶν του, ἀκολούθως τὴν διαφύλαξιν τῶν προσώπων του. Ἐφερε τὴν ἀπέχθειαν διὰ τὴν πολυτέλειαν, εἰς τρόπον ὥστε δὲν ἐσυγχώρησε νὰ γένη παραμικροτάτη μεταβολὴ εἰς τὰ σκεύη του, μήτε νὰ φέρουν τὰ φαγητὰ εἰς τὴν τράπεζαν μὲ δισκάρια χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, καὶ ἀπηγόρευσε τὴν αὐτοκρατορίσσαν νὰ φορῇ ὑφάσματα διάφορως κεχρωματισμένα καὶ ποικιλιμένα διὰ κεντημάτων.

Οἱ προλαβόντες πόλεμοι εἶχον ἐρημώσει τοὺς ἀγρούς, καὶ ἀφανίσει τὴν γεωργίαν. ὅθεν, ἐκαλλιέργησε τὴν γῆν μὲ τὰς ἰδίας χεῖράς του διὰ νὰ ἐξευγενίσῃ τὸ ἐπίπονον ἐπάγγελμα τῶν γεωργῶν. Ἐφύτευσε συκαμηνέας εἰς τοὺς κήπους τοῦ παλατιοῦ του· ἀνέθρεψεν ἐκεῖ μεταξοσκώληκας, διὰ νὰ ὑποχρεώσῃ τοὺς μεγάλους ν' ἀκολουθήσουν τὸ παράδειγμά του, καὶ ἐβίασε τὴν αὐτοκρατορίσσαν καὶ τὰς γυναῖκάς της (θαλαμηπόλους) νὰ ἐργάζωνται ἐργόχειρα διὰ τῆς βελόνης, διὰ νὰ ἐμψυχώσῃ τὰς Σινικὰς κυρίας νὰ κάμωσι τὴν αὐτὴν ἐνασχόλησιν.

Ἦγειναν ὑπεραπειρίας τῶν ἐπιστημῶν, καὶ ἐδόθη πλήρης ἐλευθερία νὰ προάξωσι πάλιν εἰς φῶς τὰ βιβλία, τὰ ὅποια διεσώθησαν ἀπὸ τὴν πυρκαϊάν. Ἔως τότε δὲν ἔγραφαν εἰς ἄλλο τι, εἰ μὴ ἐπάνω εἰς φύλλα, ἢ φλοιούς μὲ σιδηροῦν βελόνι ἢ σμίλιον τρυπητήρι. Εἰς τὸν καιρὸν τούτου τοῦ βασιλέως εὐρέθη τὸ μυστήριον τοῦ νὰ κατασκευάζωσι χάρτην, τρίβοντες τὸ βαμβοῦ εἰς μύλους προσδιορισμένους δι' αὐτὴν τὴν χρῆσιν, καὶ ἐπενοήθησαν αἱ μικραὶ

γραφίδες, αἱ ὁποῖαι κατασκευάζονται μὲ τρίχα, καὶ ἡ μελάνη, ἡ ὁποία ἐξυγραίνεται μὲ ὀλίγον νερὸν ἐπάνω εἰς τὸ μάρμαρον. Ὁ Βὲν-Τί ἐβασίλευσεν εἰκοσιτρία ἔτη.

Ὁ Βὸν-Τί, πέμπτος αὐτοκράτωρ τῆς πέμπτης δυναστείας, ἐβασίλευσεν ἑκατὸν δέκα ἐπτὰ ἔτη π. Χ. Οὗτος εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς μεγίστους μονάρχας, οἵτινες ἐδιοίκησαν τὴν Σινικήν. Μόλις ἀπέδωκε τὰ ἔσχατα καθήκοντα εἰς τὸν πατέρα του Κίγγ-Τί, καὶ εὐθὺς ἐπροσκάλεσεν εἰς τὴν αὐλήν του τοὺς μεγαλητέρους φιλοσόφους τῆς αὐτοκρατορίας, διὰ νὰ τοὺς συμβουλευθῇ περὶ τῆς διοικήσεως τῆς ἐπικρατείας του. Σκοπεύων νὰ φέρῃ εἰς ἀκμὴν τὰς ἐπιστήμας, ἐπεφόρτισε τοὺς σοφοὺς νὰ τακτοποιήσωσιν ἐκεῖνα τὰ ἀρχαῖα καὶ πολύτιμα βιβλία, τὰ ὁποῖα ἀπέφυγαν τὴν γενικὴν πυρκαϊάν, καὶ τοὺς παρήγγειλε νὰ διδάσκωσι δημοσίᾳ.

Ταῦτα τὰ βιβλία ἐγράφοντο διὰ χειρὸς, ἐπειδὴ ἡ τυπογραφία ἐφευρέθη εἰς τὴν Σινικήν πενήτηκοντα ἔτη πρὸ τῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς.

Τὰ ὠραῖα προτερήματα τούτου τοῦ βασιλέως ἠμαυρώθησαν ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν, τὴν ὁποῖαν ἐπασχεν ἀκούων πλάνους, οἵτινες τὸν ἐπρότειναν ἓν χύλισμα (elixir) ἱκανὸν νὰ τὸν δώσῃ τὴν ἀθανασίαν. Μίαν ἡμέραν, καθ' ἣν ἓνας ἀπὸ τούτους τοὺς ἀγύρτας (charlatans) τὸν παρεκάλει ἐπιμόνως νὰ κάμῃ τὴν πείραν αὐτοῦ, ἓνας ὑπουργός, ἀφοῦ ἀνωφελῶς ἐπροσπάθησε νὰ μεταπέισῃ τὸν μονάρχη, ἔλαβεν ὀρμητικῶς τὴν φιάλην, καὶ ἔπιε τὸ ποτόν. Ὁ αὐτοκράτωρ ἀπελπισθεὶς, διότι ὁ ὑπουργός του τὸν ἀφήρπασε τὴν ἀθανασίαν, ἀπεφάσισε νὰ τὸν τιμωρήσῃ μὲ τὴν ἐσχάτην τιμωρίαν. ὁ ὑπουργός χωρὶς νὰ τρομαξῇ, λαμβάνων τὸν λόγον: «Βασιλεῦ, εἶπεν, εἴαν τοῦτο τὸ ποτόν» μ' ἔκαμεν ἀθάνατον, δύνασθε νὰ μ' ἀφαιρέσητε τὴν ζωὴν; » καὶ ἂν ἔχετε τὴν δύναμιν τοῦ νὰ μὲ ἀφαιρέσητε τὴν ζωὴν, ἢ » ποταπὴ κλοπὴ, τὴν ὁποῖαν ἔκαμα, εἶναι ἀξία θανάτου; » ὁ αὐτοκράτωρ κατεπραῦνθη, ἐπαίνεσε τὴν σοφίαν τοῦ ὑπουργοῦ του, ἀλλὰ δὲν μετεπέισθη διὰ τοῦτο.

Μετὰ κάμποσον καιρὸν μάγος τις ἐνεφανίσθη εἰς τὴν αὐλήν καὶ διήγειρε τὴν περιέργειαν τοῦ αὐτοκράτορος διὰ τῶν γοητῶν μαγμάτων του ὑπεσχέθη νὰ τὸν δεικνύῃ μίαν ἀπὸ τὰς γυναῖκάς του, ἡ ὁποία εἶχεν ἀποθάνει, καὶ τὴν ὁποῖαν ἠγάπα καθ' ὑπερβολήν. Ἐκατοικοῦσεν, ἔλεγεν αὐτός, εἰς τὴν Σελήνην, ὅπου ἦτο πλήρης ζωῆς, διότι ἔπιε τὸ χύλισμα τῆς ἀθανασίας. Ἐκτίσεν ἓνα πύργον ὑψηλότατον, ὅπου ἐβεβαίωσεν ὅτι διὰ τῆς δυνάμεως, τὴν ὁποῖαν εἶχεν ἐπάνω εἰς τὰ πνεύματα, θέλει τὴν κάμνει νὰ καταβαίῃ ὅσάκις θελήσει τις.

Ὁ αὐτοκράτωρ παρήδρευσε εἰς τὰς τελετάς, τὰς ὁποίας μετεχειρίσθη ὁ μάγος· ἀλλ' ἡ ἐπωδὴ δὲν ἐπροξένησε κανέν ἀποτέλεσμα. Οὗτος ὁ ἀπαταιῶν, ὅστις ἐφοβεῖτο μήπως τιμωρηθῇ, κατέφυγεν εἰς τέχνημα. Ἐγράψεν ἐπάνω εἰς μεταξωτὸν ὕφασμα τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους ἐκράτειτο ἡ γυνὴ εἰς τὴν Σελήνην, καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς μίαν δάμαλιν νὰ τὸ καταπίῃ. Δεικνύων ἀκολούθως τοῦτο τὸ ζῶον εἰς τὸν αὐτοκράτορα, «δὲν ἠξέυρω, εἶπεν, ὅποιον ἔγκλημα ἐπράξαμεν· ἀλλὰ βλέπω εἰς τὴν κοιλίαν τούτου τοῦ ζώου πράγματα, τὰ ὁποῖα μ' ἐκπλήττουν. » Βασιλεῦ, προστάξατε νὰ τὴν ἀνοιξωσιν ἐπὶ παρουσίᾳ σας » Ἡ δάμαλις ἀνοίχθη, καὶ εὗρέθη τὸ μεταξωτὸν κομμάτιον εἰς τὰ ἐντόσθιά της. Ἀφοῦ ἐπαρητηρήθη καλῶς, ἐνόησαν ὅτι τὸ γράψιμον ἦτο τοῦ μάγου. Βιασθεὶς νὰ τὸ ὁμολογήσῃ, κατεδικάσθη εἰς θάνατον.

ΚΕΦ. ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Συνέχεια τῶν κυριωτέρων συμβάντων τῆς βασιλείας μερικῶν αὐτοκρατόρων τῆς Σινικῆς.

Ὁ Κουάνγ-Βὸν-Τί, δέκατος τέταρτος αὐτοκράτωρ τῆς πέμπτης δυναστείας, ἐβασίλευεν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

έλαβε καταρχάς ἀπολίτευτον ἀνατροφήν μεταξὺ τῶν ἀγροτῶν, μὲ τούς ὁποίους συμμετεῖχεν ἀπὸ τὰς ἐργασίας καὶ ἀνάγκας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον τὸν ἀπεκατέστησεν πολλὰ εὐαίσθητον εἰς τὰς ἀθλιότητας τοῦ λαοῦ· ἦτο γλυκὺς, εὐπροσῆγορος, ἐλευθέριος καὶ πολλὰ εὐνοϊκὸς εἰς τούς πεπαιδευμένους· τούς ἐζήτησε παντοῦ, καὶ ἀροῦ τούς εἴλκυσεν εἰς τὴν αὐλήν του, τούς ἐπροίκισε μὲ ἔντιμα ὑπουργήματα. Ἐδειξε πάντοτε μεγάλην μεριοφροσύνην εἰς τὰ ἐνδύματά του, εἰς τὴν τράπεζάν του, καὶ εἰς τὴν σκευασίαν τοῦ παλατίου του· εἶχε καὶ φυσιογνωμίαν δημοτικότητος, ἡ ὁποία εἴλκυσε πρὸς αὐτὸν τὰς καρδίας ὄλων.

Ὅταν ἔκαμε τὴν ἐπίσκεψιν τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν γενέθλιόν του γῆν, ἐκάλεσε πολλοὺς γεωργοὺς συμπατριώτας του νὰ παρουσιασθῶσι καὶ τούς ἐδέχθη εἰς τὴν τράπεζάν του. Πληροφροσθηεὶς ὅτι ἓνας ἀπὸ τούς παλαιούς φίλους του, ὀνομαζόμενος Νιέν-Κουάνγ, ὅστις ἐκέρδιζε τὰ πρὸς ζω-ἀρχεῖαν διὰ τῆς ἀλιευτικῆς, ἔζη ἀκόμη, ἔστειλε νὰ τὸν ζητήσουν, τὸν ὑπεδέχθη ἐντίμως, καὶ διενυκτέρευσε διαλεγόμενος μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀνακαλῶν εἰς αὐτὸν τὴν ἀνάμνησιν τῶν παρελθόντων συμβεβηκότων αὐτῶν.

Ὁ Καὸ-Τσοῦ-Βοῦ-Τί, πρῶτος αὐτοκράτωρ τῆς δεκάτης δυναστείας, ἐβασίλευε κατὰ τὸ πεντακοσιοστὸν τεσσαρακοστὸν τέταρτον ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ. Ὦν δραστήριος καὶ ἀγρυπνος, ἤθελεν, ὥστε ὄλαι αἱ ὑποθέσεις νὰ διέλθωσι διὰ τῶν χειρῶν του, καὶ τὰς ἐτελοῦσε μὲ θαυμαστὴν ταχύτητα· ἀπεκατέστη ἔμπειρος σχεδὸν εἰς ὅλας τὰς ἐπιστήμας, πρὸ πάντων δὲ εἰς τὴν πολεμικὴν τέχνην· ἦτο σκληρὸς εἰς τὸν ἑαυτὸν του, καὶ κατήντησε νὰ κάμνη τόσην οἰκονομίαν, καθὼς βεβαιῶνουν, ὥστε νὰ φορῆ τρία ἔτη τὸν ἴδιον πῖλον (σκοῦφον).

Ἡ προσκόλλησις, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἐπομένως διὰ τούς ρεμβασμούς (βαθείας μελέτας τοῦ νοός) τῶν Βόνζων ἠύξησεν εἰς τόσον, ὥστε ἀμέλησεν ἐξ ὀλοκλήρου τὰς ὑποθέσεις τῆς Ἐπικρατείας, καὶ ἐγκολπώθη τὸ ἐπάγγελμά των, καὶ ἐσυγκα-

τοίχησε μὲ αὐτούς. Οἱ μεγιστᾶνες τῆς αὐτοκρατορίας ἐπῆγαν νὰ τὸν ζητήσωσιν εἰς τὴν μονήρη κατοικίαν του, καὶ τὸν ἔφεραν ἀκουσίως εἰς τὸ παλάτιον, ἀλλὰ δὲν ὑπέρισχυσαν παντελῶς εἰς τὸ πνεῦμά του, καὶ ἐξηκολούθησε νὰ ζῆ κατὰ τὸν τρόπον τῶν Βόνζων. Κατὰ τὰ στοιχεῖα τῆς παρ' αὐτῶν τῶν μοναχῶν διδασκομένης μετεμψυχώσεως, δὲν ἐτόλμα νὰ καταδικάσῃ τούς ὑπευθύνους εἰς θάνατον· αὕτη ἡ ἀτιμωρησία ἐνεθάρρυνε τὴν ἀναίδειαν, καὶ προήγαγεν ἀπείρους φόνους καὶ ληστείας.

Ὁ Χεοῦ - Κίγγ, ὅστις ἦτον βασιλεὺς τῆς Χονάν, καὶ ὑποτελής τῆς αὐτοκρατορίας, ὕψωσε παρευθὺς τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ἀπεκατέστη κύριος τοῦ Νανκίγ. Ὁ Αὐτοκράτωρ, γενόμενος αἰχμάλωτος, ἐπαρουσιάσθη ἔμπροσθεν τοῦ νικητοῦ του μὲ σχῆμα σταθερὸν καὶ ἀφοβόν, καὶ χωρὶς νὰ δείξῃ τὸ παραμικρὸν σημεῖον συγκινήσεως. Ὁ ἀποστάτης, ἂν καὶ ἐκ φύσεως ἄγριος, ἐδυσκολεύθη νὰ ἀντικρύσῃ μὲ τούς ὀφθαλμούς τὰ βλέμματα τοῦ βασιλέως του, καὶ ἡ ταραχὴ του ὑπῆρξε τοιαύτη, ὥστε ὁ ἰδρὼς ἔρρευσε ἀπὸ τὸ πρόσωπον. « Δὲν ἐνόμιζα, ἔκραξεν, ὅτι ἦτο τόσον δύσκολον τὸ νὰ ἐναντιωθῆ « τις εἰς μίαν δύναμιν καταστημένην ἀπὸ τὸν Θεόν. » Δὲν ἐτόλμησε νὰ βάψῃ τὰς χεῖράς του εἰς τὸ αἷμα τούτου τοῦ γέροντος· ἀλλ' εὐχαριστήθη νὰ τὸν κάμῃ ν' ἀποθάνῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἀποκόπτων καθ' ἐκάστην μέρος τῆς τροφῆς του.

Ὡραῖον ἔργον υἱικῆς φιλοστοργίας ἐκ μέρους νέου τινός.

Ἐπαινέθη κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν καθ' ὑπερβολὴν ἡ υἱικὴ φιλοστοργία ἐνὸς νέου δεκαπενταετοῦς, ὀνομαζομένου Κιέ-Φου-έν. Ὁ πατήρ του εἶχε καταδικασθῆ νὰ κατατομηθῆ διὰ πολλὰ ἐγκλήματα, τὰ ὁποῖα ἔπραξε κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πολιτικοῦ ὑπουργήματός του· εὐθὺς ὅτε τὸ ἐπληροφόρηθη ἐπῆγεν ἄμέτῳ νὰ προσπέσῃ εἰς τούς πόδας τοῦ βασιλέως, καὶ τὸν ἐπαρακάλεσεν ἐνθέρμως νὰ τὴν δώσῃ τὴν ἄδειαν ν' ἀποθάνῃ εἰς

τόπον τοῦ πατρὸς του. Ἡρώτησαν πολλὴν ὥραν τοῦτον τὸν νέον διὰ νὰ μάθωσιν, ἐὰν αὐτὴ ἡ διαγωγὴ ἦτον ἀποτέλεσμα τῆς ἰδί-
ας του κινήσεως. Ὅταν ἐβεβαιώθησαν περὶ τῆς εἰλικρινείας τῶν
αἰσθημάτων του, ὁ Αὐτοκράτωρ εὐσπλαγχνίσθη τὸν πατέρα του,
καὶ ἔδωκεν εἰς τοῦτον τὸν ἥρωα τῆς υἱικῆς φιλοστοργίας ἔντι-
μον βαθμόν. Ὁ Κιέ - Φουέν ἀπέβαλε σταθερῶς ταύτην τὴν
ὑπεροχὴν, ἐπὶ λόγῳ τοῦ ὅτι τοῦτο τὸ ἀξίωμα, μὲ τὸ ὁποῖον
θέλει τιμηθῆ, θέλει ἀνακαλεῖ ἀδιακόπως τὴν ἀνάμνησιν τοῦ
σφάλματος τοῦ πατρὸς του. Ποῦ εὐρίσκει τις περισσοτέραν με-
γαλοψυχίαν; Εἰς τὴν ἀφοσίωσιν ἢ εἰς τὴν ἀπάρησιν;

Ὁ Ταί - Τσόνγ, τρίτος Αὐτοκράτωρ τῆς δεκάτης τρίτης
δυναστείας, ἐβασίλευε περὶ τὸ 630 ἔτος τῆς Χριστιανικῆς ἐπο-
χῆς. Οἱ Σίνοι τὸν θεωροῦν ὡς ἓνα ἀπὸ τοὺς ἐξέχουσ βασι-
λεῖς, οἵτινες τοὺς ἐκυβέρνησαν. Ἡ μετριοφροσύνη καὶ λιτότης
του ἦσαν τόσοσιν μεγάλαι, ὥστε δὲν ἐσυγχώρησε ποτὲ νὰ φέ-
ρῳσιν εἰς τὴν τράπεζάν του περισσότερα ἀπὸ ὀκτὼ εἶδη φα-
γητῶν, καὶ ἐδίωξε σχεδὸν ὅλας τὰς γυναῖκας τοῦ παλατιοῦ του.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας του, ἡ χριστιανικὴ θρησκεία εἰσεχώρη-
σεν εἰς τὴν αὐτοκρατορίαν του. Εὐρίσκειται εἰς τὴν βιβλιοθήκην
τοῦ βασιλέως ἐν παλαιῶν χειρόγραφον ἀραβικόν, ἀπὸ τὸ ὁποῖον
πληροφορούμεθα ὅτι κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς καθολικὸς τις
πατριάρχης τῶν Ἰνδιῶν ἔστειλεν εἰς τὴν Σινικὴν ἱεραποστολούς
διὰ νὰ διδάξωσιν ἐκεῖ τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ ὅτι εἰσῆχθησαν εἰς
αὐτὴν ἀπὸ τὸν πρῶτον ὑπουργὸν τῆς αὐτοκρατορίας.

Ὁ Ταί - Τσόνγ ἔφερε πανταχόθεν τὰ καλῆτερα βιβλία, καὶ
ἐφρόντισε νὰ συστήσῃ εἰς τὸ παλάτιόν του ἀκαδημίαν διὰ τὴν
ἐγκύκλιον παιδείαν. Ἐπαριθμοῦντο ὀκτὼ χιλιάδες μαθητῶν, με-
ταξὺ τῶν ὁποίων εὐρίσκοντο πολλὰ τέκνα ξένων ἡγεμόνων. Τοὺς
ἔδωκεν εὐμεθόδους διδασκάλους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους δεκαοκτὼ
προέδρευαν εἰς τὰς σπουδάς.

Οὗτος ὁ βασιλεὺς εἶχεν ἀπαγορεύσει εἰς τοὺς κριτὰς, ἐπὶ
ποινῇ θανάτου, τὸ νὰ λαμβάνωσι δῶρα. Διὰ νὰ βεβαιωθῆ περὶ

τῆς ἐκτελέσεως τῶν προσταγῶν του, ἔδοκίμασεν ἓνα μανδαρί-
νον δι' ἀνθρώπου τινός, τὸν ὁποῖον ἐπεφόρτισε νὰ τὸν προσφέρῃ
ἐν δῶρον. Οὗτος ὁ μανδαρίνος τὸ ἐδέχθη καὶ κατεδικάσθη
εἰς θάνατον.

Ἀφοῦ ἤκουσεν αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν, ὁ Κολάο, ἡ πρῶτος ὑ-
πουργός, εἶπεν εἰς τὸν Αὐτοκράτορα· «Μέγα ἡγεμῶν, ἡ κρί-
σις σας εἶναι δικαία, καὶ οὗτος ὁ μανδαρίνος εἶναι ἄξιος
θανάτου· ἀλλὰ σεῖς, οἵτινες τὸν ἐπαγιδεύσατε διὰ νὰ τὸν κάμητε
νὰ πέσῃ εἰς τὸ σφάλμα, τὸ ὁποῖον ἐπραξεν, εἰσθε διόλου ἀθῶος,
καὶ δὲν μετέχετε ἀπὸ τὸ ἔγκλημά του.» Αὕτη ἡ ἐπίπληξις
ἔλαβε τὸ ἀποτέλεσμά της, καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ ἐσυγχώρησε τὸν
ἐνοχον.

Τὸ ἀκόλουθον ἔτος, ἓνας ἀπὸ τοὺς μεγαλητέρους μανδαρί-
νους τοῦ πολέμου ἔλαβε μεταξωτὸν φόρεμα, τὸ ὁποῖον τοῦ
ἐπρόσφεραν ὡς δῶρον. Ὁ Αὐτοκράτωρ, ὅστις εἰδοποιήθη αὐτὸ,
τὸν ἔστειλε παρευθὺς πολυάριθμα μεταξωτὰ ὑφάσματα. Οἱ
μεγιστᾶνες τῆς αὐλῆς, μάρτυρες τούτου τοῦ φιλοδωρήματος,
δὲν ἠμπόρεσαν νὰ ἐμποδισθοῦν ἀπὸ τὸ νὰ φωνάξουν ὅτι ὁ
μανδαρίνος ἦτο ἄξιος τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου διοριζομένης τιμω-
ρίας, καὶ ὄχι ἀνταμοιβῆς. Ἡ ταραχὴ, τὴν ὁποίαν θέλει δο-
κιμάσει, ἀπεκρίθη ὁ Αὐτοκράτωρ, θέλει εἶσθαι δι' αὐτὸν τα-
λαιπωρία ἐπαισθητοτέρα ἀπὸ τὴν αὐστηροτάτην τιμωρίαν. Ταῦτα
τὰ ὑφάσματα, τὰ ὁποῖα τῷ στέλλω, ἀντὶ νὰ τὸν τιμήσωσι,
θέλουσι τὸν ἐπιπλήττει συνεχῶς διὰ τὸ σφάλμα του.

Ἐσυνειθίζε νὰ λέγῃ· «ἓνας Αὐτοκράτωρ ὁμοιάζει μὲ ἀρχι-
τέκτωνα. Ὅταν ἐν κτίριον εἶναι καλῶς ὠκοδομημένον, καὶ ἐ-
στηριγμένον ἐπάνω εἰς στερεὰ θεμέλια, ἐὰν ὁ ἀρχιτέκτων σκο-
πεύῃ νὰ κάμη ἀδιακόπως μεταβολὰς, θέλει τὸ ἐκθέσει εἰς
βέβαιον ἐξολοθρευμόν· τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὴν αὐτοκρα-
τορίαν, ὅταν κατασταθῇ ἀπαξ καλῶς, καὶ κυβερνᾶται διὰ σο-
φῶν νόμων, πρέπει νὰ προσέχῃ ὁ βασιλεὺς καλῶς νὰ μὴν εἰ-
σάξῃ κἀνένα νεωτερισμόν.»

Τὸ ἑβδομὸν ἔτος τῆς βασιλείας του, οὗτος ὁ μέγας βασι-
λεὺς ἐπεσκέφθη αὐτοπροσώπως τὰς δημοσίους φυλακὰς, εὐρέ-
θησαν ἐκεῖ τριακόσιοι ἐννεήκοντα φυλακωμένοι, οἵτινες ὅλοι ἦ-
σαν ἄξιοι θανάτου. Ἐπρόσταξε νὰ ἀνοιχθῶσιν αἱ πύλαι τῆς
φυλακῆς, καὶ νὰ ὑπάγουν, λαμβάνων ὑπέσχεσιν ἀπ' αὐτούς, ὅτι
θέλουν ἐπανελθεῖ μετὰ τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν. Ὅλοι, χω-
ρὶς νὰ λείψῃ μήτε ἓνας, ἐκράτησαν τὸν λόγον των κατὰ τὸν
διωρισμένον καιρὸν. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐξεπλάγη τόσον πολὺ ἀπὸ
τὴν εὐπειθειάν των, καὶ ἡ χαρὰ, τὴν ὁποίαν ἠσθάνθη, ὑπῆρξε
τόσον μεγάλη, ὥστε παρεχώρησεν εἰς ὅλους τὴν ζωὴν καὶ τὴν
ἐλευθερίαν.

Δυσκολεύεται τις νὰ φαντασθῇ μὲ πόσῃν προσοχῇ ἐπαγρυ-
πνοῦσεν εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων του. Ὅ,τι ἐπαρουσιά-
ζετο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του ἐχρησίμευεν ὡς ὕλη εἰς τὰς δι-
δασκαλίαις του. Ἐὰν, παραδείγματος χάριν, ἔτρωγεν ὀρύζιον,
τοὺς ἔδιδε νὰ ἐννοήσουν πόσον τοῦτο τὸ σπέρμα ὑπῆρξεν αἴ-
τιον κόπων καὶ ἰδρώτων εἰς τοὺς πτωχοὺς γεωργοὺς. Μίαν
ἡμέραν, καθ' ἣν περιεπάτει μὲ αὐτοὺς ἐπάνω εἰς τὸ νερόν.
Βλέπετε, τέκνα μου, τοὺς εἶπε· τὸ ὕδωρ φέρει τοῦτο τὸ πλοι-
άριον, καὶ ταυτοχρόνως δύναται καὶ νὰ τὸ καταποντίσῃ· σο-
χασθῆτε ὅτι ὁ λαὸς ὁμοιάζει μὲ αὐτὸ τὸ νερόν, καὶ ὁ Αὐτο-
κράτωρ μὲ αὐτὸ τὸ πλοιάριον.

Ὁ Βού - Τσόνγ, δέκατος πέμπτος αὐτοκράτωρ τῆς τρισκαι-
δεκάτης δυναστείας, ἐβασίλευε περὶ τὸ ἔτος 840 ἀπὸ Χρι-
στοῦ· εἶχε κλίσεις πολεμικὰς, καὶ δὲν ἐφοβεῖτο μήτε κόπους,
μήτε κινδύνους. Πρὸ πάντων εἶχεν ἐξαίρετον διάκρισιν, ἥτις τὸν
ἐμπόδιζεν ἀπὸ τὸ νὰ ἀπατάται εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑπουρ-
γῶν του. Οὗτος ἐθέσπισεν ἢ ἀνενέωσε νόμον, ὅστις φυλάττε-
ται εἰσέτι καὶ τὴν σήμερον ὡς πρὸς τοὺς μανδαρίνους τῆς πρω-
τευούσης, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐξαρτῶνται οἱ τῶν ἐπαρχιῶν. Οὗ-
τος ὁ νόμος προστάζει, ὥστε κατὰ πᾶσαν πενταετίαν ἢ ἑπτα-
ετίαν νὰ ἐξετάζεται αὐστηρῶς ἡ διαγωγὴ, τὴν ὁποίαν αὐτοὶ οἱ

ἄξιωματικοὶ ἤθελον διάξει καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ὑπουρ-
γήματός των. Ὅθεν τοῦτο εἶναι συνήθεια, ἥτις πρακτοποιεῖται
σταθερῶς, τὸ ὅ,τι καθεὶς ἀπὸ τούτους τοὺς μανδαρίνους κάμνει
ἐγγράφως εἰλικρινῆ καὶ λεπτομερῆ ὁμολογίαν ὅλων τῶν σφαλ-
μάτων, εἰς τὰ ὁποῖα περιέπεσε, καὶ ζητεῖ συγχώρησιν δι' αὐτὰ
ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα. Ἐὰν εἰς αὐτὴν τὴν ὁμολογίαν ἀπο-
λογοῦνται, ἢ προσπαθοῦν νὰ μετασχηματίσουν τὰ σφάλματά των,
καὶ νὰ σμικρύνουν τὴν βαρῦτητά των, δὲν ἔχουν νὰ προσμέ-
νουν κάμμίαν χάριν, καὶ τιμωροῦνται μὲ τὸ χάσιμον τοῦ
ὑπουργήματός των.

Ὁ Μίνγ - Τσόνγ, δεῦτερος Αὐτοκράτωρ τῆς δεκάτης πέμ-
πτης δυναστείας, ἔζη περὶ τὸ ἔτος 925 τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Οἱ Σινικοὶ συγγραφεῖς ἐπαινοῦν τὴν μεγαλοδωρίαν του, τὴν με-
τριοφροσύνην του, τὴν πρὸς τὴν εἰρήνην ἀγάπην του, καὶ τὴν
ἄκραν του φιλοστοργίαν πρὸς τοὺς λαοὺς του. Μολονότι δὲν
εἶχεν οὐδεμίαν γνώσιν τῆς φιλολογίας, ἔδιδεν εἰς τοὺς σοφοὺς
συνεχεῖς ἀποδείξεις τῆς τιμῆς του. Ἐπὶ τῆς βασιλείας του
ἐφευρέθη ἡ τυπογραφία.

Ἐμψυχωμένος ἀπὸ βαθεῖαν εὐσέβειαν, ἔκαιε πᾶσαν ἐσπέ-
ραν ἀρώματα πρὸς τιμὴν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπεκαλεῖτο τὴν βοή-
θειάν του μὲ αὐτὰς τὰς λέξεις· « Ἐγεννήθην βάρβαρος, καὶ
« εἰς χώραν βαρβάρων. Ὡς τόσο, εἰς τὸ μέσον τῶν ταρα-
« χῶν, ἀπὸ τὰς ὁποίας αὕτη ἡ Αὐτοκρατορία ἦτο τεταραγμένη,
« ἔρριψαν τοὺς ὀφθαλμούς εἰς ἐμὲ διὰ νὰ τὴν διοικήσω. Ἐπι-
« θυμῶ ἐν μόνον πρᾶγμα, ὥστε ἡ οὐράνιος μεγαλοπρέπεια νὰ
« καταδεχθῇ νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν διαγωγὴν μου, καὶ νὰ
« μὲ στέλλῃ ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐμπείρους, τῶν ὁποίων αἱ συμ-
« βουλαὶ νὰ ἐμποροῦν νὰ μὲ βοηθοῦν εἰς τὸ νὰ μὴ κάμνω
« κἀνὲν σφάλμα εἰς τὴν κυβέρνησιν ταύτης τῆς Ἐπικρατείας ».

Μεταξὺ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, τοὺς ὁποίους αὐτὸς ὁ βασι-
λεὺς εἶχεν εἰς τὴν αὐλήν του, καὶ τῶν ὁποίων τὰς συμβουλάς
ἐνόμιζεν ὡς χρέος του νὰ ἀκολουθῇ, οἱ Σινικοὶ ἱστορικοὶ ἐ-

παινούν πολὺ ἓνα ὑπουργόν του, ὀνομαζόμενον Φρίγ - Τσοῦ, ὑποκείμενον πολλὰ φωτισμένον καὶ πολλὰ ἀδιάφθορον. Ἐλεγε συνεχῶς ὅτι μία ἐπικράτεια πρέπει νὰ διοικῆται κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, καθὼς καὶ ἓνας ἵππος. « Ἐταξείδευσα συνεχῶς, ἔλεγεν, « εἰς τὰ βουνὰ διὰ δρόμων ἀνωμάτων καὶ κρημνωδῶν δὲν μὲ « ἀκολούθησε ποτὲ κακὸν συμβάν, διότι ἐπρόσεχα νὰ κρατῶ τὰς « ἡνίας εἰς τὰ ὑψηλά· ἀλλ' ὅταν εὐρισκόμενος εἰς ὠραίας πε- « διάδας, καὶ ὀμαλωτάτας, ἄφησα τὸν χαλινὸν εἰς τὴν διάκρι- « σιν τοῦ ἵππου, συνεχῶς καθυπεβαλλόμενῃ εἰς τὸ νὰ πίπτω « μὲ κίνδυνον τοῦ νὰ κτυπήσω· παρόμοιον συμβαίνει καὶ εἰς « τὴν κυβέρνησιν μιᾶς ἐπικρατείας. Ὅταν ἀκμάζῃ καθ' ὑπερ- « βολήν, ὁ βασιλεὺς χρεωστεῖ νὰ διπλασιάσῃ ἄοκνον ἐπιμέ- « λειαν καὶ προσοχὴν ».

Ὁ Ταϊ - Τσοῦ, πρῶτος Αὐτοκράτωρ τῆς ἑνεακαιδεκάτης δυναστείας, ἐβασίλευσε περὶ τὸ ἔτος 960 ἀπὸ Χριστοῦ. Ὅλα τὰ προτερήματα, τὰ ὅποια συνιστῶσι τοὺς καλοὺς ἡγεμόνας, ἀνέβησαν μὲ αὐτὸν εἰς τὸν θρόνον. Εἶχε πνεῦμα στερεὸν καὶ ἐνασχολούμενον εἰς τὰς ὑποθέσεις. Ἦτο σοφὸς, φρόνιμος, ἐλευθερίος, μέτριος, ἐγκρατής, καὶ φύσει κλίνων εἰς τὴν ἐπιείκειαν.

Ἐπρόσταξεν, ὥστε αἱ τέσσαρες πύλαι τοῦ παλατιοῦ του, αἵτινες ἐθεώρουν τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ κόσμου, νὰ ἦναι πάντοτε ἀνοικταί, διὰ νὰ παρομοιάζῃ ὁ οἶκός του μὲ τὴν καρδίαν του, ἥτις ἦτον ἀνοικτὴ εἰς ἕλους τοὺς ὑπηκόους του.

Σχοπεύων νὰ ἐξορίσῃ τὴν πολυτέλειαν ἀπὸ τὸ βασιλείον του, ἄρχισε νὰ τὴν ἀποδιώκῃ ἀπὸ τὸ παλάτιόν του. Ἐφοροῦσεν ἐνδύματα ἀπλᾶ καὶ κόσμια, καὶ ἐμπόδισεν εἰς τὰς θυγατέρας του τὴν χρῆσιν τῶν μαργαριταρίων καὶ πολυτίμων λίθων.

Ἐνα βαρὺν χειμῶνα, καθ' ὃν καιρὸν τὰ στρατεύματά του ἐπολεμοῦσαν μὲ τοὺς ἀρκτικούς Ταρτάρους, ἐξεδύθη τὸ γουνομένον φόρεμά του, καὶ τὸ ἔστειλεν εἰς τὸν ἀρχιστράτηγον τοῦ στρατεύματός του, φανερώων εἰς αὐτὸν ὅτι ἤθελε νὰ ἐμπορῇ νὰ στείλῃ ἓν παρόμοιον εἰς καθένα ἀπὸ τοὺς στρατιώτας

του. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ φαντασθῇ τις ἕως εἰς ποῖον βαθμὸν οὔτοι οἱ λόγοι, ἀναφερθέντες εἰς τὰ στρατεύματα, ἐνεψύχωσαν τὴν γενναιοφυχίαν των.

Μεταξὺ τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν, οἵτινες ἤκμασαν εἰς τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας του, οἱ συχνότατα ἀναφερόμενοι πρὸ πάντων εἶναι δύο ὑποκείμενα, τὰ ὅποια διεκρίθησαν ὡς ἕξοχα, τὸ ἓν εἰς τὸ δικαστικόν, τὸ ἄλλο εἰς τὸ πολεμικόν, τὸ πρῶτον ὀνομάζετο Τχαὸ - Που, τὸ δεύτερον Καὸ - Πιν.

Ὁ Τχαὸ - Που, ὅστις εἶναι σύμβουλος τοῦ Αὐτοκράτορος, εἶχε συνεχῶς κάποιον ἀπομνημόνευμα νὰ τῷ παρουσιάσῃ διὰ νὰ τὸν εἰδοποιῇ περὶ τῶν χρεῶν του ἢ ἄλλων ὑποθέσεων ἀναφερομένων εἰς τὸ δημόσιον ἀγαθόν. Μιᾶ τῶν ἡμερῶν ὁ μονάρχης, κοπιασμένος ἀπὸ τόσας παραστάσεις, ἐπῆρε τὸ ἀπομνημόνευμά του, καὶ τὸ ἔσχισεν ἐπὶ παρουσίᾳ του.

Ὁ Τχαὸ - Που, χωρὶς νὰ ἐκπλαγῇ, συνάζει τὰ κομμάτια του, ἐπιστρέφει εἰς τὴν οἰκίαν του, τὰ ἐνώνει μὲ τὴν ὅσον τὸ δυνατόν ἐνδεχομένην ταχύτητα, καὶ τὴν αὐρίον, παρουσιαζόμενος εἰς τὸν Αὐτοκράτορα, μὲ σχῆμα εὐπρεπέστατον, τοῦ προσφέρει τοῦτο τὸ ἀπομνημόνευμα. Ὁ βασιλεὺς, ἀντὶ νὰ ὀργισθῇ κατ' αὐτοῦ, ἐθαύμασε τὴν σταθερότητά του, καὶ πρὸς ἀνταμοιβὴν, τὸν ἔκαμε πρῶτον ὑπουργόν του.

Αὐτὸς ὁ ἴδιος Αὐτοκράτωρ ἔδωκεν εἰς ἄλλην εὐκαιρίαν, μεγάλην ἀπόδειξιν τῆς πρὸς τοὺς λαοὺς φιλοστοργίας του· ὁ ἀρχιστράτηγος τοῦ Καὸ - Πιν ἐπολιόρκει τὴν πόλιν Νανκίγγ, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι εἶχαν ἐπαναστατήσῃ. Ὁ Ταϊ - Τσοῦ, προβλέπων τὴν σφαγὴν, ἥτις ἐμελλε νὰ ἀκολουθήσῃ ἀμέσως μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ φρουρίου, προσεποιήθη ὅτι εἶναι ἄρρωστος. Οἱ πρῶτιστοι ἀξιωματικοὶ του ἐλυπήθησαν διὰ τοῦτο. Καθεὶς ἀπ' αὐτοὺς, περικυκλώνων τὴν κλίνην του, τῷ ὑπαγόρευεν ἰατρικὸν τι. Τὸ δραστηριώτατον ἰατρικόν, ἀπεκρίθη, ἐξήρτηται ἀπὸ σῆς. Ὁρκωθῆτε ὅτι δὲν θέλετε χύσει τὸ αἷμα τῶν πολιτῶν. Ὅλοι ἔκαμαν αὐτὸν τὸν ὄρκον, καὶ παρευθὺς ὁ αὐτοκράτωρ ἀνεφάνη ἰατρευμένος.

Διὰ τῶν σοφῶν προφυλάξεων, τὰς ὁποίας ἔλαβαν οἱ ἄρχηγοὶ τοῦ στρατεύματος, ἔγειναν μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Νανκίγ, μόνον μερικοὶ φόνοι, ἀποτέλεσμα τῆς πρώτης μανίας τοῦ στρατιώτου. ὁ αὐτοκράτωρ δὲν ἠμπόρεσε νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα, ὅταν ἔμαθεν ὅτι ὀλιγάριθμοι κάτοικοι ἐφονεύθησαν. Ὅποια θλίβερά ἀνάγκη, ἀνέκραξεν, εἶναι ἡ τοῦ πολέμου· ἡτις δὲν ἐμπορεῖ νὰ γείνη χωρὶς νὰ χάσουν τὴν ζωὴν ἀθῶοί τινες! Ἐπειδὴ ἡ πόλις ἔπασχε πείναν πολὺν καιρὸν εἰς τὸ διάστημα τῆς πολιορκίας, ἔστειλε παρευθὺς μετὰ τὴν παράδασίν της ἑκατὸν χιλιάδας μῦδια ὄρυζιου διὰ νὰ μοιρασθῶσιν εἰς τοὺς κατοίκους. Αὐτὸς δὲ εὐάρεστος αὐτοκράτωρ ἐβασίλευσε μόνον δεκαεπτὰ ἔτη.

ΚΕΦ. ΔΕΚΑΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Συνέχεια τῶν ἀξιολογωτέρων συμβάντων ἐπὶ τῆς βασιλείας μερικῶν αὐτοκρατορῶν τῆς Σινικῆς.

Ὁ Χιν-Τσόνγ, ἕκτος αὐτοκράτωρ τῆς δεκάτης ἐνάτης δυναστείας, ἐβασίλευε περὶ τὸ ἔτος 1081 τῆς Χριστιανικῆς ἐποχῆς. Ἐπὶ τῆς βασιλείας του ἀνεφάνησαν οἱ συγγραφεῖς νέας τινὸς φιλοσοφίας, οἵτινες ἐπεχειρίσθησαν νὰ ἐξηγήσωσι τὰ παλαιὰ βιβλία. Ὁ αὐτοκράτωρ τοὺς ἐτίμησε μὲ ἀξιώματα, καὶ εἰς τὸ διάστημα τῆς ζωῆς των καὶ μετὰ θάνατον.

Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς φιλοσόφους, οἵτινες ἄρχιζαν νὰ ἐπαγγέλλωνται τὸν ἀθεϊσμόν, βλέπων ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ, εἰς καιρὸν ξηρασίας, ἐπροσπάθει νὰ ἐξιλεώσῃ τὴν θεϊαν ὀργὴν διὰ τῆς νηστείας καὶ συνεχῶν προσευχῶν, ἐτόλμησε νὰ τὸν εἰπῇ. «Διὰ τί θλίβεσθε τόσο; καὶ τί ἔχετε νὰ φοβῆσθε ἀπὸ τὸν οὐρανόν; Ἡξεύρετε βασιλεῦ, ὅτι ὅλα, ὅσα συμβαίνουν, εἶναι ἀποτελέ-

σματα τῆς τύχης, καὶ εἰς μάτην τυραννεῖσθε τοιουτοτρόπως· Ἐνας ἀπὸ τοὺς σημαντικωτέρους κολάους δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑποφέρῃ αὐτὴν τὴν ὀμίλιαν. Ὅποίαν διδασκαλίαν τολμᾶτε νὰ κοινοποιήτε, ἀπεκρίθη μὲ τόνον στερεὸν εἰς τοῦτον τὸν νομιζόμενον φιλόσοπον! Ἐὰν ἕνας αὐτοκράτωρ, ἐκαταντοῦσε νὰ μὴ σέβεται μήτε νὰ φοβῆται τὸν οὐρανόν, ποίων ἐγκλημάτων δὲν ἠθελεν εἶσθαι ἐπιδεκτικὸς;

Ὁ Νινγ-Τσόνγ, δέκατος τρίτος αὐτοκράτωρ τῆς δεκάτης ἐνάτης δυναστείας, ἔζη περὶ τὸ ἔτος 1204 ἀπὸ Χριστοῦ. Οὗτος δὲ βασιλεὺς εἶχε φυσικὸν γλυκὺ καὶ σῶφρον· ἀλλὰ τὸ πνεῦμά του ἦτο τόσο περιωρισμένον, ὥστε οἱ αὐλικοὶ του τὸν ἐδιοικοῦσαν κατὰ τὴν φαντασίαν των, καὶ δὲν ἔπαυαν νὰ κακομεταχειρίζονται τὴν ἐμπιστοσύνην του. Ἐξέδωκε προσταγὴν, διὰ τῆς ὁποίας ἀπηγόρευεν εἰς τοὺς ἰδιώτας νὰ συνθέτωσι τὰ χρονικά τῆς Αὐτοκρατορίας, καὶ ἀκόμη περισσότερον νὰ τὰ τυπώνωσι χωρὶς νὰ ἐπικυρώνωνται εἰς τοῦτο μὲ ρητὴν ἀδειαν.

Ὁ Χι-Τσοῦ, πρῶτος αὐτοκράτωρ τάρταρος τῆς εἰκοστῆς δυναστείας, ἐβασίλευσε περὶ τὸ ἔτος 1290 τῆς Χριστιανικῆς ἐποχῆς. Τὸ Σινικὸν ἔθνος, τὸ ὁποῖον πρὸ τῶν αἰώνων ἐδιοικεῖτο ἀπὸ βασιλεῖς αὐτόχθονας, τώρα κατὰ πρώτην φοράν ὑπετάχθη εἰς ξένον· ἐπὶ τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναβάσεώς του, ὁ Χι-Τσοῦ δὲν ἔκαμε καμμίαν μεταβολὴν εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ βασιλείου. Μεταχειρίσθη τοὺς αὐτοὺς ὑπουργοὺς, ἐφύλαξε τοὺς αὐτοὺς νόμους καὶ τὰ ἴδια ἔθιμα, συνεμορφώθη τόσο μὲ τὴν φυσικὴν κλίσιν τῶν νέων ὑπηκόων του, καὶ ἤξευρε τόσο καλὰ νὰ ἐλκύσῃ τὴν εὐνοίαν των διὰ τῆς ἐλευθέρως διαγωγῆς του, διὰ τῆς δικαιοσύνης του, διὰ τῆς ὑπερασπίσεως, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς τὴν φιλολογίαν, καὶ διὰ τῆς πρὸς τὸν λαὸν ἀγάπης του, ὥστε καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη, ὅταν οἱ Σῖναι ὀμιλοῦν περὶ τοῦ τρόπου, μὲ τὸν ὁποῖον ἐκυβέρνησε τὴν αὐτοκρατορίαν, τὸν ὀνομάζουσι ἡ σοφὴ κυβέρνησις.

Ὁ νέος αὐτοκράτωρ ἐδημοσίευσεν ὅτι θέλει διατηρήσει εἰς

τὰ ὑπουργήματά των καὶ εἰς τὰ ἀξιώματα ὅλους ἐκείνους, ὅσοι εἶχαν θέσεις ἐπὶ τῆς προλαβούσης βασιλείας. Πολλοὶ ἀπέβρεψαν ταύτην τὴν συγκατάβασιν, καὶ ἐπροτίμησαν ἐκούσιον θάνατον ἀπὸ ἐντιμὸν δουλείαν.

Τὸ τρίτον ἔτος τῆς βασιλείας του, ὁ Χί - Τσοῦ ἔκαυσεν ὅλα τὰ βιβλία τῆς αἰρέσεως τοῦ Ταο, ἧτις δῦσχυρίζετο ὅτι ἔχει ποτόν τι ἀθανασίας· ἐπρόσταξε παρομοίως νὰ ἦναι ἐν μόνον μνηολόγιον δι' ὅλην τὴν αὐτοκρατορίαν, νὰ συνθέτεται εἰς τὴν αὐλήν, καὶ κατὰ πᾶν ἔτος νὰ δημοσιεύηται ἡ ἀπαγόρευσις εἰς πάντα ἰδιώτην τοῦ νὰ ἐργάζεται τοῦτο τὸ ἔργον, ἐπὶ κεφαλικῇ τιμωρίᾳ. Ὄταν μωαμεθανοὶ τινες ἐπρόσφεραν εἰς τοῦτον τὸν βασιλέα ἓνα πολύτιμον λίθον ἀκριβώτατον, ἐμπόδισε τὸ νὰ τὸν ἀγοράσωσι, λέγων, ὅτι τὰ χρήματα μὲ τὰ ὁποῖα θέλει ἀγορασθῆ, πολὺ ὠφελιμώτερον ἤθελεν εἶσθαι νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς ἀνακούφισιν τῶν πτωχῶν.

Μαθὼν ὅτι τὰ πλοιάρια, τὰ ὁποῖα ἔφεραν εἰς τὴν αὐλήν τὸν φόρον τῶν μεσημβρινῶν ἐπαρχιῶν, ἢ τὰ ὁποῖα ἐχρησίμευαν διὰ τὸ ἐμπόριον τῆς αὐτοκρατορίας, ἐπήγαιναν διὰ τῆς θαλάσσης, ὅπου καθυπεβάλλοντο εἰς συχνὰ ναυάγια, ἐπεχειρίσθη νὰ σκάψῃ ἐκείνην τὴν μεγάλην διώρυγα, ἧτις εἶναι ἀκάμη καὶ τὴν σήμερον ἐν ἀπὸ τὰ θαύματα τῆς Σινικῆς. Ἐχει μῆκος τριακοσίων λευγῶν, καὶ σχηματίζει μέγαν δρόμον θαλάσσιον, διὰ τοῦ ὁποῖου περισσότερα ἀπὸ ἐννεακισχίλια αὐτοκρατορικὰ πλοιάρια μεταφέρουν εὐκόλως καὶ μὲ ὀλίγα ἔξοδα τὸν φόρον τὸν ὀσπρίων, τῶν ὑφασμάτων, καὶ ἄλλων ἀντικειμένων, εἰς τὰ ὁποῖα συνίσταται ὁ ἐτήσιος φόρος τοῦ αὐτοκράτορος. Ὁ Χί Τσοῦ ἐβασίλευσε δεκαπέντε ἔτη, καὶ ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν ὀγδοήκοντα ἑτῶν.

Ὁ Γίν - Τσονγ, τέταρτος αὐτοκράτωρ τῆς εἰκοστῆς δυναστείας, ἔζη κατὰ τὸ ἔτος 1315 ἀπὸ Χριστοῦ. Οὗτος ὁ βασιλεὺς ἦτο προικισμένος μὲ πνεῦμα ζωηρὸν καὶ ὀξύ, ἔχων ἐν ταύτῳ μεγάλην δικαιοσύνην, γλυκύτητα καὶ σωφροσύνην. Εὐαρεστεῖτο καθ' ὑπερβολὴν λαμβάνων σοφὰς συμβουλὰς· ἐτιμώ-

ρει μὲ λύπην, καὶ ἀντέμειβεν ἐλευθερίως. Ἐξέδωκε προσταγὴν ἡ ὁποία ἀπηγόρευεν εἰς τοὺς μικροὺς βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, τοὺς ὑποτελεῖς του, τὸ νὰ πηγαίνουν εἰς τὸ κυνήγιον ἀπὸ τὸν Ἰούνιον μῆνα ἕως εἰς τὸν Ὀκτώβριον, φοβούμενοι μήπως αἱ πεδιάδες βλαφθῶσι διὰ ταύτης τῆς διασκεδάσεως.

Μαθὼν ὅτι πέντε ἀδελφοὶ κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον δι' ἐγκλήματα, τῶν ὁποίων εἶχαν γίνεαι ἑνόχοι· ἄς συγχωρηθῆ τοῦλάχιστον ὁ ἓνας ἀπ' αὐτοῦς, εἶπεν οὗτος ὁ καλὸς βασιλεὺς, διὰ νὰ ἔχουν οἱ ταλαίπωροι γονεῖς των κἀνένα, ὅστις νὰ τοὺς γηροτροφῆσῃ παρηγορῶν αὐτούς.

Ὁ Βέν Τσονγ, ὄγδοος αὐτοκράτωρ τῆς εἰκοστῆς δυναστείας, ἐβασίλευε περὶ τὸ ἔτος 1331 ἀπὸ Χριστοῦ. Οὗτος ὁ βασιλεὺς ἐπροσπάθησε παντοιοτρόπως νὰ ἔχῃ καλοὺς ὑπουργοὺς καὶ νὰ ἀκολουθῆ τὰς συμβουλὰς των. Οἱ ἱστορικοὶ τῆς Σινικῆς δὲν τὸν ἐκατηγόρησαν δι' ἄλλο τι, πᾶρεξ μόνον δι' ἓν πρᾶγμα· διότι ἐδέχθη εἰς τὸ παλάτιόν του μετὰ μεγίστης τιμῆς τὸν μέγαν Λάμαν, ἀρχηγὸν τῆς θρησκείας τῶν Βόνζων τοῦ Θειβείου, καὶ ἐπρόσταξεν εἰς τοὺς μεγιστάνας τῆς αὐλῆς του νὰ προσφέρωνται εἰς αὐτὸν μὲ βαθύτατον σέβας. Τότε οἱ μέγιστοι κύριοι τῆς αὐλῆς ἠσπάζοντο τοῦτον τὸν Βόνζον γονυπετεῖς καὶ τῷ ἐπρόσφεραν οἶνον εἰς αὐτὴν τὴν ἐξευτελεστικὴν θέσιν τοῦ σώματος, ἐνῶ κατεδέχετο, μόλις νὰ σαλεύσῃ ἀπὸ τὸν τόπον του, καὶ νὰ τοὺς δώσῃ τὸ παραμικρὸν σημεῖον προσοχῆς. Ἐνας ἀπὸ τῶν πρωτίστους κυρίους δυσαρεστηθεὶς ζωηρῶς ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀλαζονείαν, ὑπέλαβε τὸν λόγον καὶ τὸν εἶπε· εὖ φίλε, ἠξέυρω ὅτι εἶσθε μαθητὴς τοῦ Φοέ, καὶ κύριος τῶν Βόνζων· ἀλλ' ἴσως ἀγνοεῖτε ὅτι καὶ ἐγὼ εἶμαι μαθητὴς τοῦ Κομφουκίου, καὶ ἐτιπέχω πρῶτον βαθμὸν μεταξὺ τῶν πεπαιδευμένων τῆς Αὐτοκρατορίας· καλὸν εἶναι νὰ σᾶς τὸ γνωστοποιήσω. Ὄθεν ἄς προσφερώμεθα χωρὶς περιέργους φιλοφροσύνας. Εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν στεκόμενος ὀρθὸς τῷ ἐπρόσφερε τὸ ποτήριον. Ὁ μέγας Λάμας ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν καθέδραν του, ἔλαβε τὴν φιάλην χαμογελῶν, καὶ τὴν ἔπιε.

Ὁ Χόνγ-Βού, πρῶτος αὐτοκράτωρ τῆς εἰκοστῆς πρώτης δυναστείας, ἐβασίλευε περί τὸ ἔτος 1384 τῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς. Οὗτος ὁ βασιλεὺς, ὅστις, ὢν δοῦλος ἐνὸς μοναστηρίου Βόνζων, εἶχε γείνει ἀρχηγὸς στρατεύματός τινος ἀποστατῶν, μετὰ τὸ ὁποῖον εἶχε διώξει τὸν τελευταῖον Αὐτοκράτορα Τάρταρον, κατέσχε τὴν Αὐτοκρατορίαν διὰ τῆς ὁμοψύχου συγκατανεύσεως τῶν λαῶν τῆς Σινικῆς, ἐδημοσίευσεν πολλὰς διατάγας, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ ἀξιολογώτερα ἦτον ἐκείνη, ἣτις ἐπρόσταζεν, ὥστε οἱ παλαιοὶ καὶ νέοι νόμοι τῆς Αὐτοκρατορίας νὰ συνταχθῶσιν εἰς ἓν σῶμα τριακοσίων τόμων. Τοῦτο τὸ μέγα σύγγραμμα ἠργοπόρησεν ὁλόκληρον αἰῶνα ἕως οὗ νὰ ἐκδοθῆ.

Μεταξὺ τῶν διαφόρων ἀπορθεγμάτων τούτου τοῦ βασιλέως, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται, εἶναι δύο, τὰ ὁποῖα ἦσαν εἰς αὐτὸν συνηθέστατα. «Ὅταν ἦναι κίνησις καὶ ταραχὴ εἰς τὸ βασίλειον, ἔλεγε συνεχῶς, δὲν πρέπει νὰ ἐνεργῶμεν μετὰ ὀρμῆν. Ἐὰν ἦναι ἄκρα ἡσυχία, πρέπει νὰ προσέχωμεν καλῶς, μήπως φερθῶμεν πρὸς τοὺς λαοὺς μετὰ πολλὴν αὐστηρότητα, καὶ καταντήσωμεν εἰς μικρολογίας.

Ἐπειδὴ ἐπεσκέπτετο τὰς ἐπαρχίας τῆς Αὐτοκρατορίας συνωδευμένος ἀπὸ τὸν πρωτότοκον υἱὸν του, ἐπρόσταζεν ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν νὰ σταθῆ ἡ ἀμαξία του εἰς τὸ μέσον τῶν ἀγρῶν, καὶ στρέψας πρὸς τοῦτον τὸν νέον βασιλόπαιδα· «Σὲ φέρω μαζῆ μου, τὸν εἶπε, διὰ νὰ γένης μάρτυς αὐτόπτης τῶν ἰδρώτων καὶ μόχθων τῶν ἀθλίων γεωργῶν, ὥστε συλλυπούμενος αὐτοὺς ὀλοφύχως, νὰ μὴ καταντήσης ποτὲ εἰς τὴν σκληροκαρδίαν, ὥστε νὰ τοὺς ἐπιβαρύνῃς μετὰ φόρους.

Νέος τις, ὅστις ἐταξείδευε μετὰ τὸν πατέρα του καὶ μετὰ τὴν σύζυγον του, ἔπεσεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν κλεπτῶν. Οὗτοι εἶχαν διάθεσιν νὰ φονεύσωσι τὸν γέροντα, ἀλλ' ὁ νέος τοὺς ὤρκωσε δακρυβρόων νὰ θανατώσωσιν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς του. Ἐπειδὴ ἤθελαν νὰ βιάσων τὴν σύζυγόν του· «δέχεσθε, τοὺς εἶπεν

αὐτῆ, νὰ πράξητε τοιαύτην δύσφημον πράξιν, ἐνῶ ὁ σύζυγός μου εὐρίσκεται εἰς τὴν ζωὴν; Παροξυνθέντες ἀπ' αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἀναψαν μεγάλην πυρὰν, καὶ κατέκαυσαν τὸν νέον. Τὴν αὐτὴν στιγμήν ὤρμησε καὶ ἡ γυνὴ, ἐνηγκαλίσθη σφιγκτικῶς τὸ σῶμα τοῦ ἀνδρός της, καὶ ὁμοῦ μετ' αὐτὸν κατηναλώθη ἀπὸ τὸ πῦρ.

Ὁ Αὐτοκράτωρ ἀνήγειρε διὰ προσταγῆς του μεγαλοπρεπὲς μνημεῖον πρὸς τιμὴν τούτου τοῦ ἐναρέτου καὶ δυστυχοῦς συνοικεσίου, διὰ νὰ διατηρηθῆ ἡ μνήμη τῆς υἱϊκῆς των φιλοστοργίας καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἐνθέρμου ἀγάπης. Ταῦτοχρόνως ἐτιμώρησε μετὰ μεγάλην αὐστηρότητα ἄλλον νέον, ὅστις, διὰ νὰ ἀπολαύσῃ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν τὴν ὑγίαν τῆς μητρὸς του, ἣτις ἔπνεε τὰ λείψθια, ἐθυσίασε τὸν ἴδιον τοῦ υἱὸν εἰς ἓν εἶδωλον.

Ὁ Αὐτοκράτωρ Χόνγ-Βού, πεπεισμένος πόσον συμφέρει εἰς τὴν Ἐπικράτειαν νὰ διεγείρῃ καὶ νὰ ἐγκαρδιώσῃ τὴν νεολαίαν εἰς τὴν σπουδὴν, ἐπρόσταζεν ἀμέσως τὸ δεύτερον ἔτος τῆς βασιλείας του, νὰ κτισθῶσι δημόσιοι σχολαὶ εἰς ὅλας τὰς πρωτοβαθμιαίας, δευτεροβαθμιαίας καὶ τριτοβαθμιαίας πόλεις. Μετὰ ἕξ ἔτη, διὰ νὰ ἐκτείνῃ περισσότερον ταύτην τὴν εὐεργεσίαν, ἐθεμελίωσε σχολὰς εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἡ διαταγὴ, τὴν ὁποίαν διεύθυνεν εἰς τοὺς πρώτους μανδαρίνους πάτης ἐπαρχίας, περιεῖχε ταύτας τὰς λέξεις.

«Βλέπομεν κατὰ τὸ παρὸν, εἰς τὴν αὐλὴν καὶ εἰς ὅλας τὰς πόλεις, κτίρια, ὅπου διδάσκονται αἱ ἐπιστῆμαι. Ὁ σκοπός μου εἶναι, ὥστε οἱ χωρικοὶ νὰ μετέχωσιν ἀπὸ τὰ μεγάλα πλεονεκτήματα καὶ ἀπὸ τὴν ἀξιοθαύμασον μεταβολὴν, τὴν ὁποίαν ἡ σπουδὴ θέλει προᾶξει ἀναμφιβόλως εἰς τὸν λαόν μου. Διὰ τοῦτο, σεῖς, ὦ μανδάρῃνοι, συστήσατε σχολὰς εἰς τοὺς ἀγρούς, καὶ φροντίσατε νὰ τὰς προμηθεύσῃτε μετὰ ἐμπείρους καθηγητάς. Ἐπειδὴ αὐτοὶ οἱ διδασκαλοὶ θέλουν εἶσθαι πολλοῦ λόγου ἀξιοὶ καὶ ἐπικυρωμένοι ἀπὸ τὴν διοίκησιν, καθεὶς ἀπὸ τοὺς κατοίκους τοῦ βασιλείου μετὰ ἄκραν εὐχαρίστησιν θέλει βλέπει, ὅτι ἡ σπουδὴ εἶναι ἡ πρώτη

καί κυριωτέρα ένασχόλησις τῶν παίδων, καί ὅτι προσπα-
θοῦν ὅλοι νά υπερέχουν ὁ εἰς τὸν ἄλλον κατὰ τὰ μαθήματα.

Διηγοῦνται περὶ τούτου τοῦ ἰδίου Αὐτοκράτορος, ὅστις ἀπὸ
ποταπὴν καταγωγὴν ὑψώθη εἰς τὸν θρόνον, ὅτι ἐρεύνησεν ἐπι-
μελῶς, ἂν ἦτο κἀνείς, ὁ ὁποῖος νά ἐγεννήθη ἀκριβῶς κατὰ τὴν
αὐτὴν στιγμὴν, καί ὑπὸ τὴν ἰδίαν ὄψιν τῶν ἄστρον ὡς καὶ αὐ-
τός. Αὕτη ἡ ἀπαράλλακτος ὁμοιότης τῆς γεννήσεως συνέπεσεν
εἰς ἓνα χωρικόν· ὁ Αὐτοκράτωρ, πλησίον τοῦ ὁποῖου ἐφέρθη,
ἐξεπλάγη βλέπων αὐτὸν τόσο πτωχόν. Ἀφοῦ ἐζέτασε λε-
πτομερῶς τοῦτον τὸν ἄχακον ἄνθρωπον, ἔμαθεν ὅτι ζωοτρο-
φεῖται μὲ τὸ μέσον δεκαπέντε κυψελῶν μελισσῶν, τὰς ὁποίας
εἶχεν. Ὑστερον ἀπὸ ὅλα αὐτὰ, εἶπεν οὗτος ὁ βασιλεὺς, εἶναι
ὁμοιότης μεταξὺ τῆς τύχης του καὶ τῆς ἰδικῆς μου. Εἶμαι
Αὐτοκράτωρ δεκαπέντε ἐπαρχιῶν, καὶ δὲν ἔχω περισσοτέρους
βασιλεῖς, οἵτινες νά ἐξαρτῶνται ἀπὸ ἐμέ, ἀπὸ ὅσους ἔχει καὶ
αὐτός ὁ ἄνθρωπος· ἐπειδὴ πᾶσα κυψέλη ἔχει τὸν βασιλέα τῆς,
καὶ οὗτοι οἱ δεκαπέντε βασιλεῖς τῷ πληρῶνουν τὸν ἐτήσιον
φόρον, διὰ τοῦ ὁποῖου ἀποκτᾶ τὰ πρὸς ζωάρκειαν. Τὸ συμ-
πέρασμα, τὸ ὅποσον ἐξηγαγεν ἀπὸ αὐτῆς τὴν παρατήρησιν, ἦτον
ὅτι οἱ ὠροσκόποι δὲν εἶναι ἄλλο τι πάρεξ ἀπλοῖ ἀπατεῶνες.

Ὁ Τχίνγ - Τσοῦ ἦτον ὁ τρίτος Αὐτοκράτωρ τῆς εἰκοστῆς
πρώτης δυναστείας, καὶ ἐβασίλευε περὶ τὸ ἔτος 1420 τῆς
Χριστιανικῆς ἐποχῆς. Ἐπειδὴ κάμπολλοι νέοι ἐηγαλίσθησαν
τὸ ἐπάγγελμα τῶν Βόνζων πρὸ τῆς ἡλικίας τῶν τεσσαρά-
κοντα ἐτῶν, παραβαίνοντες τὸν νόμον, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἐκδώ-
σει ὁ πατὴρ του Χόνγ - Βού, τοὺς ἐδίωξεν ὅλους ἀπὸ τὰ μο-
ναστήριά των. Ὡσαύτως διὰ προσταγῆς του ἔκαυσεν ὅλα τὰ
βιβλία τῆς χημείας, τὰ ὁποία ἐπραγματεύοντο περὶ τοῦ μυστη-
ρίου τῆς ἀπαθανάτισεως. Τὸ ἕβδομον ἔτος τῆς βασιλείας του,
παρήτησε τὴν πόλιν τοῦ Νανκίγγ, ὅπου εἶχε τὴν αὐλήν του,
καὶ κατέστησε τὴν καθέδραν του εἰς τὸ Πεκίνον. Ἄφησε τὸν
πρωτότοκον υἱόν του εἰς τὴν πρώτην ἀπ' αὐτὰς τὰς πόλεις

μὲ πολυάριθμα κριτήρια καὶ μανδάρινους ἰσαριθμούς μὲ τοὺς
τῆς δευτέρας.

Μίαν ἡμέραν, τῷ ἐπροσφέρθησαν πολυτίμοι πέτραι, εὑρεθεῖ-
σαι εἰς ἓν μεταλλεῖον νεωστὶ ἀνακαλυφθὲν εἰς τὴν ἐπαρχίαν
τοῦ Χάν - Σί. Ἐπρόσταξε παρευθὺς νά κλεισθῆ, μὴ θελοῦν, ὡς
ἔλεγε, νά ἀπαυδίξῃ τὸν λαόν του μὲ μάταιον κόπον, ἐπειδὴ
αἱ πέτραι, ὅσον πολυτίμοι καὶ ἂν ἦναι, δὲν ἐδύναντο μῆτε νά
τὸν ἐνδύσωσι, μῆτε νά τὸν θρέψωσιν εἰς καιρὸν ἀκαρπίας.
Ἐπρόσταξε νά ἀναλύσωσι πέντε κώδωνας χαλκοῦς, αἵτινες
ἐζύγιζον ὁ καθεὶς ἑκατὸν εἰκοσι χιλιάδας λιτρῶν.

Ὁ Τιν - Τσόγγ, τέταρτος Αὐτοκράτωρ τῆς εἰκοστῆς πρώ-
της δυναστείας, ἐβασίλευε περὶ τὸ ἔτος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ
1427. Ἐλάμπρυνε τὴν εἰς τὸν θρόνον ἀνάστασιν του διὰ τινος
θαυμαστοῦ ἔργου χαρακτηρίζοντος τὴν πρὸς τοὺς ὑπηκόους
φιλόστοργον εὐνοϊάν του. Ἐπειδὴ ἡ πείνα ἐθέριζεν ἑλλην τὴν
ἐπαρχίαν τοῦ Χάν - Τόνγ, ἀπεφάτισε νά στείλῃ ἐκεῖ ἓνα ἀπὸ
τοὺς ὑπουργούς του. Ἐπειδὴ αὐτὸς τῷ παρέσταινεν ὅτι εἶναι
εὐάρμοστον νά συμβουλευθῆ τοὺς κριτὰς περὶ τῶν μέσων τοῦ
νά βοηθήσωσιν ἓν τόσο πολυάριθμον πλῆθος, δὲν χρειάζεται
παντελῶς τόση σκέψις, τὸν ἀπεκρίθη οὗτος ὁ βασιλεὺς· ὅταν
ὁ λαός μου πάσχη, πρέπει νά σπεύσωμεν εἰς βοήθειάν του μὲ
τόσην ταχύτητα, καθὼς ἂν ἐπρόκειτο λόγος νά σβύσωμεν
πυρκαϊάν, ἢ νά σταματήσωμεν αἰφνιδίαν πλημμύραν.

Ἐπειδὴ μερικοὶ αὐλικοὶ ἔλαβον θάρρος νά τῷ παραστήσω-
σιν ὅτι ἔπρεπε νά διακρίνωσιν τοὺς ὅσοι εἶχαν μεγάλην ἀνάγκη-
ν βοήθειας ἀπὸ τοῦ ὅσοι εἶχαν περισσότερα βοηθήματα ἂς
ἦναι, ἐπανελάβεν αὐτὸς ὁ ἡγεμὼν, ἀλλ' ἂς προσέξουν καλῶς
μῆπως περιπλεχθῶσιν εἰς μεγαλωτάτην λεπτομέρειαν, καὶ ἂς
μὴ φοβηθῶσι μῆτε ὅτι παρεκτρέπονται ἀπὸ τοὺς σκοπούς μου,
μῆτε ὅτι ἐκπίπτουν εἰς ὑπερβολὴν μεγαλοδορίας.

Οὗτος ὁ ἀγαθὸς βασιλεὺς, ὁ Πίτος τῆς Σινικῆς, ἐβασίλευσε
κατὰ δυστυχίαν μόνον μερικῶς μῆνας.

Ὁ Χι-Τσόνγ, ἐνδέκατος Αὐτοκράτωρ τῆς εἰκοστῆς πρώτης δυναστείας, ἐβασίλευε κατὰ τὸ 1450 ἔτος τῆς Χριστιανικῆς ἐποχῆς. Εὐθὺς ἀπὸ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας του, ἔδωκεν ἀποδείξεις ὑπερτάτης σοφίας, ἀλλὰ τὸ τέλος δὲν ἀπέβη σύμφωνον μὲ ταύτας τὰς καλὰς ἀρχάς. Ἐπῆρεν ἀπὸ τὸ Αὐτοκρατορικὸν θησαυροφυλαίκον ποσότητος σημαντικὰς διὰ τὴν ἐλάφρωσιν τῶν λαῶν του· ἀνεκαίνισε διὰ προσταγῆς τὸ μέγα τεῖχος, περὶ τοῦ ὁποίου ὠμιλήσαμεν.

Δύο νέαι θυγατέρες, τὰς ὁποίας ὁ πατὴρ των, βιαζόμενος ἀπὸ τὴν ἐνδοξίαν, ἤθελε νὰ τὰς παραδώσῃ εἰς τὴν ἀπώλειαν τῆς πορνείας, ἀπέφυγαν ταύτην τὴν ἀτιμίαν καταβυθισθεῖσαι εἰς ἕνα ποταμὸν γειτνιάζοντα μὲ τὴν κατοικίαν των. Ὁ Χι-Τσόνγ, ἐκπλαγεὶς διὰ τὴν ἀρετὴν των, ἀνίγειρε πρὸς τιμὴν αὐτῶν μεγαλοπρεπὲς μαισωλεῖον μὲ αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴν· *Αἱ δύο ἐνδοξοὶ Παρθένοι.*

Κατὰ τὸ τριακαστὸν πρῶτον ἔτος τῆς βασιλείας τούτου τοῦ ἡγεμόνος ὁ ἅγιος Φραγκίσκος Ξαβιέρος, ἀπόστολος τῆς Ἀνατολῆς, ἀπέθανεν εἰς τὴν νῆσον Σαγκιάν, ἐξαρτωμένην ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Κουάνγ-Τόνγ, εἰς ἡλικίαν τεσσαράκοντα ἑξ ἑτῶν.

Ὁ Χίνγ-Τσόνγ, τρισκαιδεκάτος Αὐτοκράτωρ τῆς αὐτῆς δυναστείας, ἐβασίλευε περὶ τὸ σωτήριον ἔτος 1572. Μολοντί ἦτο δεκαετής, ὅταν ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον, ἔδειξεν εἰς ὅλας τὰς πράξεις του φρόνητιν πολὺ ἀνωτέραν τῆς ἡλικίας του. Εἶχε διὰ τὸν ἐπίτροπόν του, ὅστις ἦτον ὠσαύτως καὶ διδάσκαλός του, φιλοφροσύνην ἠνωμένην μὲ τόσον σέβας, ὥστε πάντοτε, ὅταν ἤρχετο νὰ τῷ δίδῃ τὸ μάθημα, ἐπρόσταζε τὸν ὑπηρέτην νὰ τὸν δρασιζῇ μὲ τὸ ἀνεμιστήριον, ἀν ἦτο καιρὸς θέρους, ἢ νὰ ἐκτείνῃ ὑπὸ τοὺς πόδας του διπλοῦν τάπητα ἀν ἦτο καιρὸς χειμῶνος. Τὸν ἐπεσκέπτετο ὅταν ἦτο ἀρόγος, καὶ τῷ ἐπρόσφερεν ὁ ἴδιος ἰατρικὰ ἢ ζωμιόν.

Τοῦτο τὸ ὠραῖον φυσικὸν ὑπεστηρίζετο ἀπὸ ὑπερβολικὴν δικαιοσύνην καὶ ἐπιείκειαν, καὶ ἠνώνετο μὲ νοῦν ἐνεργόν, ὀξύ, καὶ ἐνθερμόν διὰ τὴν σινικὴν φιλοσοφίαν.

Καθημέραν, ὁ Χίν-Τσόνγ, κατὰ τὰς τέσσαρας ὥρας τῆς πρωίας, ἐξέταζε καὶ ἀπεκρίνετο εἰς τὰς ἀγωγὰς, τὰς ὁποίας τῷ εἶχαν παρουσιάσει τὴν προτεραίαν. Ἐπρόσταζε διὰ τὴν εὐχρησίαν τοῦ κοινοῦ, νὰ τυπώνεται κατὰ πάντα τρίτον μῆνα τὸ ὄνομα, ὁ βαθμὸς, καὶ ἡ πατρὶς ἐκάστου μανδαρίνου τῆς αὐτοκρατορίας· οὗτος ὁ νόμος φυλάττεται εἰσέτι καὶ τὴν σήμερον.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τούτου, κατὰ τὸ ἔτος 1581 ἐμβῆκεν εἰς τὴν Σινικὴν ὁ πρῶτος Ἰησουΐτης ἱεραπόστολος, ὁ Π. Μιχαὴλ Ρογῆρος, διὰ νὰ διδάξῃ ἐκεῖ τὸ Εὐαγγέλιον. Κατὰ τὸ 1601, ὁ Π. Ματθαῖος Ρίκκης εἰσῆχθη κατὰ πρῶτον εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Αὐτοκράτορος. Οὗτος ὁ βασιλεὺς τῷ ἔδωκε μεγάλα σημεῖα τιμῆς καὶ ὑπολήψεως, καὶ ὑπεδέχθη ὄλα του τὰ δῶρα· μεταξύ τῶν ὁποίων ἦτο μία εἰκονογραφία τοῦ Σωτῆρος, καὶ ἄλλη τῆς Θεοτόκου, τὰς ὁποίας ἐκαλοθέτησεν εἰς τόπον ἐτιμώτατον. Κατὰ τὸ 1610, οὗτος ὁ ζηλωτὴς ἱεραπόστολος ἀπέθανε ζήσας ὄσιον βίον, εἰς ἡλικίαν πεντήκοντα ὀκτώ ἐτῶν, ἀφοῦ ἐτύπησε πολλὰς ἐταρείας χριστιανικὰς εἰς διαφόρους ἐπαρχίας τῆς αὐτοκρατορίας. Ὁ Αὐτοκράτωρ παρεχώρησε διὰ τὸν ἐνταφιασμὸν του εὐρύχωρον γῆπεδον ἔξω τῆς πόλεως τοῦ Πεκίγγ, εἰς τὸ ὁποῖον ἦτον ἕν οἰκοδόμημα καὶ ἕνας κήπος.

Μετὰ πέντε ἔτη, μανδαρινὸς τις διήγειρε σκληρὰν καταδρομὴν κατὰ τῶν νέων χριστιανῶν, εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Κιάνγ Νάν. Πολλοὶ ἱεραπόστολοι ἐρραβδίσθησαν, καὶ οἱ ἄλλοι ἐβιάσθησαν νὰ κρυφθῶσι. Κατ' ἀγαθὴν τύχην αὕτη ἡ καταδρομὴ διήρκεσε μόνον ἑξ ἔτη. Ὁ διώκτης ἀπέθανε στερημένος ἀπὸ τὰ ἀξιώματά του, καὶ ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία ἐγένετο ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἀκραιότερα. Ὁ Χίνγ-Τσόνγ ἐβασίλευσε τεσσαράκοντα ὀκτώ ἔτη.

ΚΕΦ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Τελευταία ἐπανάστασις τῆς Σινικῆς.

Ὁ Χοαί-Τσόνγ, ἑκαδέκατος αὐτοκράτωρ τῆς προφῆθείσης δυναστείας, ἐβατίλευε περί τὸ 1644 ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ. Εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ βασιλέως τελειώσατα ἡ Σινικὴ κυριαρχία, παρεχώρησεν εἰς τὴν τῶν Ταρτάρων, οἵτινες κυβερνώσιν ἀκόμη καὶ τὴν σήμερον ταύτην τὴν εὐρύχωρον αὐτοκρατορίαν με ἀπόλυτον κυριότητα. Αἱ ἐπιστῆμαι τὸν ἔβλεπαν, καὶ ἔγραφε με ἀπαραδειγματίστον σαφήνεια, προτέρημα σημαντικὸν εἰς τοὺς ὁμογενεῖς του. Ἦτον εὐπροσῆγορος, σώφρων καὶ κόσμιος, ἀλλὰ ἀμυρῖβρεπῆς καὶ δὺσπιστος. Ὦν ἐχθρὸς τῶν εὐνούχων, οἵτινες, ἐπὶ τῶν προηγηθέντων βασιλέων, εἶχαν ἀποκτήσει μεγάλην ἐξουσίαν, ἀπηγόρευσεν εἰς τοὺς μανδαρίνους νὰ μὴ ἔχουν τὴν παραμικρὰν σχέσιν με αὐτούς· εἶχε συμβουλεύσει συνεχῶς τὸν ἀδελφὸν του νὰ φονεύσῃ τὸν ἀρχηγὸν τῶν εὐνούχων του ὀνομαζόμενον Γουεῖ-Τσόνγ, ὅστις ἐδέσποζεν εἰς τὸ παλάτιον καὶ ἐνέπνεε φόβον εἰς ὅλους διὰ τῆς αὐθάδους διαγωγῆς του. Οὗτος ὁ παγκάκιστος βλέπων τὸν Χοαί-Τσόνγ ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἔλαβε φάρμακον, καὶ οὕτως ἐπρόλαβε τὴν τιμωρίαν, ἣτις τὸν ἐπρόσμενε.

Ἐπειδὴ τὰ αὐτοκρατορικὰ στρατεύματα ἐνησχολοῦντο ἐκ μέρους τῆς Ταρταρίας, καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ σπεύσωσι νὰ τὰ ἀναγκασίωσι κάμνοντες εἰρήνην με τοὺς Ταρτάρους, ὁ αὐτοκράτωρ ἔστειλεν εἰς τὴν Ταρταρίαν ἕνα εὐνούχον, ὀνομαζόμενον Ὑουέν, με νέον στρατεύμα, καὶ τὴν ἀναγκαίαν πληρεξουσιότητα διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ τὴν εἰρήνην.

Οὗτος ὁ εὐνούχος, ὅστις ἦτο προδότης, ἐδώροδοκῆθη ἀπὸ τοὺς Ταρτάρους καὶ ἔκλεισε τὴν εἰρήνην με αἰσχροτάτας διὰ τὸ βασιλεῖον συνλήκας· ὁ αὐτοκράτωρ ἀπεποιήθη νὰ τὴν ἐπικυρώτῃ. Ὁ Ὑουέν διὰ νὰ τὸν βιάτῃ, ἐπροσκάλεσεν εἰς μέγα

συμπόσιον τὸν ἀρχιστράτηγον τοῦ Σινικοῦ στρατεύματος, τοῦ ὁποῦ ἡ πρὸς τὸν βασιλέα του πίστις τῷ ἦτο γνωστὴ, καὶ τὸν ἐφαρμάκωσεν. Ἀφοῦ ἔπραξε τοῦτο τὸ ἀνοσιούργημα, ἐσυμβούλευσε τοὺς Ταρτάρους νὰ στρατεύσωσι κατὰ τοῦ Πεκίγγ, διὰ τινος ἁδοῦ διαφορετικῆς ἀπ' ἐκείνην, τὴν ὁποίαν κατεῖχε με τὸ στρατεύμα του. Οἱ Τάρταροι ἠκολούθησαν ταύτην τὴν συμβουλήν, καὶ ἐπεχείρησαν νὰ πολιορκήσωσι τὴν αὐτοκρατορικὴν πόλιν.

Ὁ Ὑουέν, λαβὼν προσταγὴν νὰ ἔλθῃ με τὰ στρατεύματά του εἰς βοήθειαν ταύτης τῆς πόλεως, ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ διατάξῃ καὶ χωρὶς νὰ ὑποπτεῖται διόλου, ὅτι ἡ προδοσία του ἀνεκαλύφθη· ἀλλὰ μόλις ἐμβῆκεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὐθὺς τὸν ἐβασάνισαν. Ἀφοῦ ἀπεδείχθη ἐνοχος, ἀπηγχονίσθη.

Ἡ τιμωρία τούτου τοῦ προδότου δὲν ἀπεκατέστησε στερεῶς τὴν ἡτυχιάν εἰς τὸ βασιλεῖον. Μετὰ μερικὰ ἔτη ἡ Σινικὴ κατέστη εὐρύχωρον θέατρον ἐπιτορικῶν διγνοιῶν, φόνων, ληστειῶν. Πολυάριθμοι ἀνευχάριστοι καὶ στασιασταὶ ἐσχημάτισαν ἕως ὀκτὼ σώματα στρατοῦ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα καθὲν εἶχε τὸν ἀρχηγὸν του. Οἱ ἀρχηγοὶ μετὰ μερικὸν καιρὸν, κατήντησαν μόνον δύο, οἵτινες εἶχαν ὅλην τὴν κυριότητα τῶν στρατευμάτων. Ὁ εἰς ἀπ' αὐτοὺς ὀνομάζετο Λι, καὶ ὁ ἄλλος Τχάνγ.

Οὗτοι οἱ δύο ἀρχιστράτηγοι συνεννοήθησαν κ' ἐσυμφώνησαν νὰ διαμοιράσωσι μεταξὺ των τὰς ἐπαρχίας τοῦ Βασιλείου. Ὁ Τχάνγ ἐπέκρινε διὰ τὸν ἑαυτὸν του τὰς δυτικὰς ἐπαρχίας Σε-Τχουέν, καὶ Χου-Κουάνγ· καὶ ὁ Λι, διαβαίνων εἰς τὰς ἀρκτικὰς, ἐκυρίευσεν μέγα μέρος τῆς ἐπαρχίας Χέν-Σι· ἀφοῦ ἐμβῆκεν εἰς τὴν Χονάν, ἐπολιόρκησε τὴν πρωτεύουσάν της, ὀνομαζομένην Καί-Φόνγ. Ἡ ἀντίστασις τῶν πολιορκουμένων ἦτο τόσον πεισματώδης, ὥστε ἐπροτίμησαν νὰ τραφῶσιν ἀπὸ ἀνθρώπινον αἷμα πάρεξ νὰ παραδοθῶσι, καὶ ἔδωκε καιρὸν εἰς τὰ αὐτοκρατορικὰ στρατεύματα νὰ ἔλθωσιν εἰς βοήθειαν ταύτης τῆς ὀχυρᾶς θέσεως. Ὁ ἀρχηγὸς τούτου τοῦ στρατεύματος ἐνόμισεν, ὅτι διαλύων τὰ προχώματα τοῦ ποταμοῦ Κι-

τρίνου, θέλει ἀφανίσει εἰς τὰ ὕδατα τὰ στρατεύματα τῶν ἀποστατῶν. Οὗτοι ἀπεχώρησαν εἰς τὰ βουνά, καὶ ἡ πόλις οὕτα χαμηλωτέρα ἀπὸ τὸν ποταμὸν, κατεποντίσθη ἐξολοκλήρου, καὶ τριακόσαιο χιλιάδες κατοίκων ἐχάθησαν εἰς αὐτὴν τὴν πλημμύραν. Ὁ Λι, γενόμενος κύριος καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν τῶν ἐπαρχιῶν Χονάν καὶ Χέν-Σι, ἐθανάτωσεν ὅλους τοὺς μανδαρίνους, καὶ ἐπῆρε μεγάλας ποσότητας ἀπὸ ὅλους ἐκείνους, οἵτινες εἶχαν ἐπικερδῆ ἀξιώματα· ἀλλὰ διὰ τὴν ἐλκύσῃ τὴν εὐνοϊαν τοῦ λαοῦ, τὸν ἠλευθέρωσεν ἀπὸ πᾶν εἶδος φόρων. Αὕτη ἡ δημοτικὴ διαγωγὴ δὲν ἔλειψε τὴν ἐλκύσῃ εἰς τὸ μέρος τοῦ μέγαν ἀριθμὸν στρατιωτῶν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ στρατεύματος. Παρευθὺς ἀνεδείχθη τόσο ἰσχυρὸς, ὥστε ἐτόλμησε τὴν λάβῃ τὸν τίτλον τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὴν αὐτοκρατορικὴν πόλιν, τὴν ὁποίαν ὑπερασπίζετο φρουρὰ ἐβδομήκοντα χιλιάδων ἀνδρῶν. Ἐπειδὴ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς στρατιώτας του, οἵτινες εἶχαν εἰσχωρήσει ἐκεῖ μετεσχηματισμένοι, ἐζητάλισαν πρὸς τὸ μέρος τῶν μεγάλων φατριῶν, ἦτο σχεδὸν βέβαιον ὅτι δὲν ἤθελεν εὖρει ἐκεῖ κάμμιαν ἀντίστασιν. Δὲν ἠπατήθη εἰς τοῦτο. Ἀμέσως τὴν τρίτην ἡμέραν τοῦ ἐρχομοῦ του, ὑπὸ τὰ τείχη τῆς πρωτεύουσας, αἱ πύλαι τῶ ἀνοίχθησαν, καὶ εἰσῆλθε μὲ τριακοσίας χιλιάδας ἀνδρῶν. Ἐδιηγῆθημεν εἰς τὴν περιγραφὴν τοῦ Πεκίγγ τὸ τραγικὸν τέλος τοῦ αὐτοκράτορος, ἐνὸς μέρους τῆς οἰκογενείας του καὶ τῶν ὑπουργῶν του. Μόνον ὁ πρωτότοκος υἱὸς τοῦ δυστυχοῦς Χοαὶ-Γσονγ, ἐσώθη ἀπὸ τὸν θάνατον διὰ τῆς φυγῆς.

Ὅταν ὅλα ἐκλιναν τὸν αὐχένα εἰς τὴν δύναμιν τοῦ ἀγρίου ἀρπαγος, ὁ ἡγεμὼν Οὐ-Σάν-Γουεῦ ἀρχιστράτηγος τῶν αὐτοκρατορικῶν στρατευμάτων εἰς τὸ Λεαὸ-Τόνγ (α) ἐτόλμησε τὴν μὴ τὸν ἀναγνωρίσῃ ὡς κυριάρχην του. Οὗτος ὁ τύραννος ἀνα-

(α) Τὸ Λεαὸ-Τόνγ εἶναι ἐπαρχία τῆς Σινικῆς Ταρταρίας, κειμένη ἀρκτικονανατολικῶς τῆς Σινικῆς.

χωρεῖ μὲ τὸ στρατεύμα του, πολιορκεῖ τὸ φρούριον, ὅπου ἐδιοικουῦσεν αὐτὸς ὁ πιστὸς ὑπῆκοος, ἐπαρουσίασεν ἔμπροσθέν του τὸν πατέρα του σιδηροδέσιμον, καὶ τῶ διακηρύττει ὅτι μέλλει νὰ τὸν σφάξῃ, ἐὰν ἀργοπορῇ νὰ ὑποταχθῇ. Ὁ Οὐ-Σάν-Γουεῦ, εἰς τοῦτο τὸ θλιβερὸν θέαμα, γονατίζει εἰς τὰ τείχη, καὶ κατατηκόμενος εἰς δάκρυα, παρακαλεῖ τὸν πατέρα του νὰ τὸν συχωρήσῃ, ἐὰν θυσιάζῃ τὴν ὑϊκὴν ἀγάπην εἰς τὸ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τὴν πατρίδα χρέος· ὁ γενναῖος γέρον ἐνέκρινε τὴν ἀπόφασιν τοῦ υἱοῦ του, καὶ παρεδόθη εἰς τὸν θάνατον.

Ὁ Οὐ-Σάν-Γουεῦ σκοπεύων νὰ ἐκδικηθῇ τὸν θάνατον τοῦ αὐτοκράτορός του καὶ τοῦ πατρός του, ἔκαμιν εἰρήνην μὲ τοὺς Ταρτάρους Μαντχέου, καὶ τοὺς ἔκραξεν εἰς βοήθειαν. Ὁ Τσονγ-Τέ, ἀρχηγὸς τούτων τῶν λαῶν, τὸν ἔφερε ταχέως ὀγδοήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν. Ὁ ἄρπαξ βλέπων ὅτι εἶναι ἀδύνατος νὰ ἀντισταθῇ εἰς τόσο μεγάλας δυνάμεις, ἐσῆκωσε τὴν πολιορκίαν, ἐπῆγε μὲ μεγίστην ταχύτητα εἰς τὸ Πεκίγγ, ὅπου μὴ νομίζων τὸν ἑαυτὸν εἰς ἀσφάλειαν, ἐλκφυραγώγησε τὸ παλάτιον, τὸ ἔκαυσε, καὶ ἔφυγε μὲ τὸ στρατεύμα του εἰς τὴν ἐπαρχίαν Χέν-Σι, πλουτήσας ἀπὸ τὰ λάφυρα τοῦ βασιλείου, καὶ ἐπιφορτισθεὶς μὲ τὴν δημοσίαν κατάραν.

Ὁ Τσονγ-Τέ μόλις ἐμβῆκεν εἰς τὴν γῆν τῆς Σινικῆς καὶ εὐθὺς ἀπέθανε. Πρὶν τοῦ θανάτου του, διεκήρυξεν αὐτοκράτορα τὸν νέον ἐξαετῆ υἱὸν του, ὀνομαζόμενον Χοὺν-Τχι. Ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν ἀδελφόν του Ἀμαβάν, τὴν ἐπιτροπὴν τούτου τοῦ νέου βασιλέως, καὶ τὴν ἀντιβασιλείαν τῆς Αὐτοκρατορίας.

Ὁ νέος αὐτοκράτωρ ἐφέρθη κατ' εὐθείαν εἰς τὸ Πεκίγγ, ἀνευφημούμενος ἀπ' ὅλον τὸν λαὸν ταύτης τῆς ἀπείρου πρωτεύουσας. Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη δὲν ἤκούετο ἄλλο τι πᾶρεξ αὐταὶ αἱ χαρμόσυνα κραυγαί: Βὰν-Σουῖ, Βὰν-Σουῖ! σινικὴ ἔκφρασις σημαίνουσα τὴν ζῆσιν πολλοὺς χρόνους. Εἰς τὸ πρόσωπον τούτου τοῦ βασιλέως ἀρχισεν ἡ δυναστεία Τσίγγ, ἣτις κἀθηται σήμερον εἰς τὸν Σινικὸν θρόνον.



ΚΕΦ. ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περίληψις τῆς βασιλείας τοῦ Χούν-Τχί.

Ἐρήμωσις πολλῶν ἐπαρχιῶν τῆς Σινικῆς.

Ἄγνοεῖται τί ἀπέγεινεν ὁ ἄρπαξ Λι, τὸν ὁποῖον οἱ Τάρταροι κατεδίωξαν μερικὸν καιρὸν. Ἱστορικοὶ τινες διηγοῦνται, ὅτι ἐφρονεύθη εἰς ἓνα πόλεμον ἀπὸ τὸν Οὐ-Σάν-Γουεῦ. Οὗτος ὁ ἀρχιστράτηγος μετενόησεν, ἀλλὰ πολλὰ ἀργά, διὰ τὸ σφάλμα τὸ ὁποῖον ἔκαμε, προσκαλῶν τοὺς Ταρτάρους εἰς βοήθειάν του, καὶ ἐνίοτε ἔλεγεν ὅτι ἔκραξε λέοντας διὰ νὰ διώξῃ σκύλους. Ἐν τσοούτω ὁ Τχού-Χι ἀπέδωκεν εἰς αὐτὸν τὸ ἀξίωμα τοῦ βασιλέως καὶ τὸν τίτλον τοῦ Πίγγ-σι, τὸ ὁποῖον σημαίνει εἰρηνευτῆς τῆς δύσεως, καὶ τῷ ἐπροσδιόρισεν ὡς καθέδραν τὴν πόλιν Σιγγάν-Φου, πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας Χέν-Σι, ἣτις ἐλεηλατήθη ἀπὸ τὸν σίδηρον καὶ ἀπὸ τὸ πῦρ.

Ὁ Ἀμαβάν, θεῖος καὶ ἐπίτροπος τοῦ νέου μονάρχου, ἔστρεψε τὰ ὄπλα του πρὸς τὰς μεσημβρινὰς ἐπαρχίας τοῦ βασιλείου, διὰ νὰ τὰς καθυποβάλλῃ εἰς τὴν ὑποταγὴν του. Ἀνηγόρευσαν αὐτοκράτορα εἰς τὸ Νανκίγγ ἓνα ἔγγονον τοῦ τρισκαιδεκάτου αὐτοκράτορος τῆς προηγουμένης δυναστείας. Συνελήφθη, ἐφέρθη εἰς τὸ Πεκίγγ, καὶ ἀπηγχονίσθη. Οἱ Τάρταροι εἰσῆλθαν ἐπομένως εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Τχέ-Χιάνγ καὶ ἐπολιόρχησαν τὴν πρωτεύουσάν της. Ἐκεῖνος ὅστις ἦτο βασιλεὺς της, καὶ ὅστις ἀπερνήθη τὸν τίτλον τοῦ αὐτοκράτορος, ἀνέβη εἰς τὰ τείχη, καὶ γονυπετήσας ἐπαρακάλεσε τοὺς πολιορκοῦντας νὰ φειδευθῶσι τὸν λαόν του, καὶ ἐφώνησεν εἰς αὐτοὺς ὅτι, ἐὰν χρειάζονται θῦμα, ἐπροσφέρετο θεληματικῶς διὰ νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν τῶν ὑπηκόων του. ἐξῆλθεν ἀκολούθως ἀπὸ τὴν πόλιν, καὶ παρεδόθη εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ νικητοῦ.

Ὁ Λόνγ-Βου, ἄλλος ἔγγονος τοῦ τρισκαιδεκάτου αὐτοκράτορος τῆς παρελθούσης δυναστείας, ἀνεκηρύχθη αὐτοκράτωρ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Φό-Κιέν, ἀλλὰ πλησιάτατος τοῦ δορυκτῆτορος, ὅλαι αἱ πόλεις παρεδόθησαν, καὶ τὸ αἷμα τούτου τοῦ βασιλέως ἐχύθη διὰ νὰ στερεώσῃ αὐτὴν τὴν δορυκτησίαν.

Ἐνας ἄνθρωπος εὐτελοῦς καταγωγῆς, ὀνομαζόμενος Τχέν-Τχί-Λόνγ, ἐσήμανε πολὺ εἰς αὐτὴν τὴν πολιτικὴν μεταβολήν. Εἶχε χρηματίσει κατὰ πρῶτον ὑπηρέτης τῶν Πορτουγάλλων εἰς Μακάο. Διδαχθεὶς τὰς ἀληθείας τοῦ χριστιανισμοῦ, ἐβαπτίσθη, ὀνομασθεὶς Νικόλαος. Ἀκολούθως γενόμενος μικρὸς ἔμπορος, ἐσύναξεν ἄπειρα πλοῦτη διὰ τῆς βιομηχανίας του καὶ τοῦ ἐμπορίου του με τοὺς Ἰσπανοὺς καὶ Ὀλλανδοὺς. Τέλος πάντων ἐφωδίασε μὲ ὄλα τὰ ἀναγκαῖα στόλον σημαντικόν. Ἀνεγνώρισε καταρχὰς τὸν Λόνγ-Βου ὡς αὐτοκράτορα· ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατόν του, ἐπροσποιεῖτο ὅτι ὑποτάσσεται εἰς τὸν Χούν-Τχί. Οὗτος ὁ αὐτοκράτωρ τῷ ἐπρόσφερε τὸ ἀξίωμα τοῦ βασιλέως, καὶ τὸν ἐπροσκάλεσεν εἰς λαμπρὸν συμπόσιον. Οὗτος ὁ ὀψίπλουτος ὑπῆγεν εἰς αὐτὴν τὴν τόσον ἐντιμον προσκάλεσιν, ἐλπίζων ν' ἀπολαύσῃ εἰς τὴν αὐλήν τὰς πλέον ἐξόχους ἀξίας. Εἰς τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας του, ὁ υἱὸς του ἔλαβε τὴν διοίκησιν τοῦ στόλου· καὶ μῆτε αἱ παρακαλέσεις τοῦ πατρὸς του, μῆτε αἱ ὑποσχέσεις τοῦ αὐτοκράτορος δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κλονήσωσι τὴν πρὸς τοὺς βασιλεῖς τῆς Σινικῆς πίστιν του.

Ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν Φό-Κιέν, τὸ Ταρταρικὸν στράτευμα ἐπροχώρησεν ἕως εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κουάνγ-Τόνγ, ὅπου δὲν εὗρθε κάμειαν ἀντίστασιν. Δὲν συνέβη τὸ αὐτὸ εἰς τὴν Κουάνγ Σι· ἐνίκηθη κατὰ κράτος ἀπὸ τὸν ἀντιβασιλέα Θωμᾶν Κιού, καὶ ἀπὸ τὸν ἀρχιστράτηγον τῶν στρατευμάτων τῆς Σινικῆς Λουκᾶν-Τχέν, ἀμροτέρους Χριστιανούς. Οἱ νικηταὶ ἐκλεξάν παρευθὺς ἓνα ἡγεμόνα ἐκ τῆς αὐτοκρατορικῆς γενεᾶς, ὀνομαζόμενον Υἱόνγ-Λιέ, καὶ ἀφοῦ τὸν ἀνηγόρευσαν αὐτοκράτορα, τὸν ἔφεραν εἰς τὴν Χαό-Κίγγ, διὰ νὰ ἔχη ἐκεῖ τὴν αὐλήν του. Ἡ

SISMANOGLIO

φήμη ταύτης τῆς μεγάλης νίκης, ἥτις διεδόθη παρευθὺς εἰς ὄλας τὰς ἐπαρχίας τοῦ βασιλείου, ἐνεψύχωσε τοὺς Σίνας· ἕνας στρατηγός, ὅστις εἶχε συνάξει στράτευμα εἰς τὸ Φό-Κιέν, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ὀψιπλοῦτου, περὶ τοῦ ὁποίου ὠμιλήσαμεν ἀνωτέρω, ὅστις διέτρεχε τὰς γειτνιαζούσας θαλάσσας μὲ τὸν στόλον του, ἐξανακυρίευσαν πολλὰς πόλεις, ὁ εἷς εἰς τὰ παραθαλάσσια, καὶ ὁ ἄλλος εἰς τὰ μεσόγεια.

Πρὸς τὰ ἀρκτικά δύο ἀρχιστράτηγοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ μὲν εἷς ὠνομάζετο Χὸ, ὁ δὲ ἄλλος Κιάνγ, ἐσύναξαν ὁ καθείς στράτευμα σημαντικόν. Ὁ πρῶτος ἐκυρίευσεν πολλὰς πόλεις τῆς ἐπαρχίας Χέν-Σι, ὁ δεῦτερος ἐμβῆκεν εἰς τὴν ἰδίαν ἐπαρχίαν μὲ ἑκατὸν τεσσαράκοντα χιλιάδας ἵππικου, καὶ πεζικὸν ἀσυγκρίτως πολυαριθμώτερον. Κατέθραυσαν δις τοὺς Ταρτάρους καὶ τοὺς ἐνέπνευσαν τοιοῦτον τρόμον, ὥστε δὲν ἐτόλμησαν πλέον νὰ συγκροτήσωσι μάχην ἐπὶ τῆς πεδιάδος. Μολον οὗτο, τελευταῖον ἐνικήθησαν μετὰ τρία ἢ τέσσαρα ἔτη, καὶ ἔχασαν ὄλας τὰς πόλεις, τῶν ὁποίων εἶχαν κατασταθῆ κύριοι.

Πρὸς δυσμὰς ἕνας ἄλλος ἀρχηγὸς ἐπαναστατῶν ἔφερε παντοῦ τὴν ἐρήμωσιν· ἦτον ἀληθὴς δαίμων ὑπὸ σχῆμα ἀνθρώπινον. Ἀφοῦ ἔπραξε τρομερὰς σκληρότητας εἰς τὰς ἐπαρχίας Κονάν, Κιάνγ-Νάν καὶ Κιάνγ-Σι, ἔδειξεν ὄλην τὴν μανίαν του εἰς τὴν Σέ-Τχουέν. Ὦν γλυκὺς καὶ εὐπροσῆγορος μὲ τοὺς στρατιώτας του, μὲ τοὺς ὁποίους ἔτρωγε καὶ ἔπαιζε, μετεχειρίζετο ἀπεριόριστον βαρβαρότητα πρὸς τοὺς ἄλλους Σίνας. Ἐθανάτωσε τὸν βασιλέα τῆς πρωτεύουσας τῆς Σέ-Τχουέν, ἡγεμόνα τῆς παρελθούσης δυναστείας. Ἐὰν ἕνας μόνος κάτοικος ἐγίνετο ἔνοχος ἐνὸς σφάλματος, ἀπηγχόλιζεν ὄλους τοὺς κατοικοῦντας τὴν αὐτὴν δδόν. Πεντακισχίλιοι εὐνοῦχοι ἐχάθησαν διὰ προσταγῆς τούτου τοῦ αἰμοβόρου ἀνδρός, ἐπειδὴ ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοῦς δὲν τῶ εἶχε δώσει τὸν τίτλον τοῦ αὐτοκράτορος. Συγκαλέσας δέκα χιλιάδας πεπαιδευμένων, τοὺς ἐθανάτωσεν ὄλους, μὲ πρόρασιν ὅτι τὰ σοφισματὰ των ἐνέπνευσαν εἰς τοὺς λαοὺς τὸ πνεῦμα τῆς ἐπαναστάσεως.

Ἐπειδὴ ἦτον εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ νὰ πραιτήσῃ τὴν πόλιν Τχέν-Του-Φου, διὰ νὰ ἐμβῇ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Χέν-Σι, ἐδέσμευσεν ὄλους τοὺς κατοίκους, καὶ ὅταν ἐσυναθροίσθησαν εἰς τὴν πεδιάδα, οἱ στρατιῶταί του τοὺς ἔσφαξαν ἐμπροσθέν του. Προφασιζόμενος ὅτι αἱ γυναῖκες των δὲν ἔκαμναν ἄλλο τι πᾶρεξ νὰ ταραττοῦν τὸ στράτευμα, ἐπρόσταξε νὰ θανατωθῶσι, καὶ ἔδωκεν ὁ ἴδιος τὸ παράδειγμα ταύτης τῆς θηριώδους σκληρότητος, λαιμοτομήσας τριακοσίας ἀπὸ τὰς ἰδικὰς του. Τέλος πάντων, παρήτησε τότε μόνον τὴν ἐπαρχίαν Σέ-Τχουέν, ἀφοῦ σχεδὸν τὴν ἠρήμωσε, καὶ παρέδωκεν εἰς τὰς φλόγας τὴν πρωτεύουσάν της καὶ πολλὰς ἄλλας πόλεις. Τοῦτο τὸ τέρας ἦτο· μάζετο νὰ συγκροτήσῃ μάχην μὲ τὸ ταρταρικὸν στράτευμα, τὸ ὅποιον ἐπλησίαζε, καθ' ἣν στιγμὴν ἦλθαν νὰ τὸν εἰδοποιήσουν, ὅτι ἐφαίνοντο μερικοὶ στρατιῶται εἰς τὰ ὑψώματα. Ἀνεχώρησεν εὐθὺς διὰ νὰ τοὺς ἀναγνωρίσῃ χωρὶς νὰ λάβῃ μῆτε περιεφαιαν μῆτε θώρακα. Μόλις ἐδείχθη εἰς τοὺς ἐχθροὺς καὶ εὐθὺς ἔπεσε νεκρὸς ἀπὸ ρίψιμον βελους. Μετὰ τοῦτο τὸ συμβάν, ὄλον τὸ στράτευμα διεσκορπίσθη, οἱ λαοὶ ἐδέχθησαν τοὺς Ταρτάρους ὡς ἐλευθερωτὰς, καὶ ὑπετάγησαν περιχαρεῖς εἰς τὴν κυριαρχίαν των.

Ἦδη ἑνδεκα ἐπαρχίαι ἐγνώριζαν τὸν Χουν-Χέ ὡς αὐτοκράτορα, καὶ τέσσαρες μόνον, κείμεναι πρὸς μεσημβρίαν, ὑπέκουαν εἰς μονάρχην Σίνην. Ὁ Ἀμαβάν ἔστειλε τρία στρατεύματα διὰ νὰ τὰς καθυποτάξῃ. Ἐπολιόρχητε τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας Κουάνγ-Τόνγ. Μετὰ θανατηφόρον πολιορκίαν, ἥτις διήρκεσεν ἕν ἔτος, αὕτη ἡ πόλις ἐκυριεύθη καὶ ἐλαφυραγωγῆθη. Ἐξστράτευσαν ἀκολούθως εἰς τὴν Χαὸ-Κίγγ, ὅπου ὁ Υἱόνγ-Λιέ εἶχε τὴν αὐλήν του. Οὗτος ὁ βασιλεὺς, ὅστις δὲν εἶχεν ἀρκετὰς δυνάμεις διὰ νὰ ἐναντιωθῇ εἰς τὸν νικητὴν, ἀπεχώρησε κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κουάνγ-Σι, ἀκολούθως εἰς τὴν Υἱού-Νάν.

Τὸ ἀκόλουθον ἔτος, οἱ Τάρταροι ἐζημιώθησαν μεγάλως μὲ

τὸν θάνατον τοῦ Ἀμαβάν. Καὶ αὐτοὶ οἱ Σίνοι τὸν ἐπόθησαν, ἐπειδὴ ἤξευρε νὰ ἐλκύῃ πρὸς ἑαυτὸν τὸ σέβας καὶ τὴν εὐνοϊάν των μὲ τὰ μεγάλα του προτερήματα. Μετὰ τὸν θάνατόν του ὁ νέος Αὐτοκράτωρ, ὅστις εἶχε φθάσει εἰς τὸ τεσσαρακαίδεκατον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἔλαβεν εἰς χεῖρας τὰς ἡνίας τοῦ βασιλείου. Πρὸ ὀλίγου καιροῦ, εἶχε νυμφευθῆ τὴν θυγατέρα τοῦ ἡγεμόνος τῶν δυτικῶν Ταρτάρων. Οὗτος ὁ βασιλεὺς ὦν πολλὰ διαφορετικὸς ἀπὸ τοὺς Σίνας μονάρχας, προκατόχους του, ἀντὶ νὰ κἀθηται κλεισμένος εἰς τὸ παλάτιόν του, ἔλαβε τὴν συνήθειαν τοῦ νὰ δεικνύεται εἰς τὸν λαόν, καὶ νὰ εἶδῃ εἰς τοὺς ὑπηκόους του εὐχολὸν πλησίαισιν εἰς τὸ ὑποκείμενόν του. Δὲν ἔκαμε κάμμίαν μεταβολὴν μήτε εἰς τοὺς νόμους μήτε εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Σινικῆς. Μήτε ἐσυγχώρησεν εἰς τοὺς Σίνας νὰ μαθάνωσι τὴν Ταρταρικὴν γλῶσσαν χωρὶς ἄδειαν ἰδιαιτέραν. Ἐφύλαξε τὰ ἕξ μεγάλα κριτήρια· ἀλλ' ἠθέλησε νὰ καθεδρεύουν μόνον εἰς τὸ Πεκίγγ, καὶ μὲ τὸν Σινικὸν πρόεδρον, νὰ ἦναι καὶ εἰς ἄλλος Τάρταρος. Ἐξηκολούθει νὰ ἐμπιστεύεται μόνον εἰς τοὺς πεπαιδευμένους τὴν κυβέρνησιν τῶν πόλεων καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ὑποχρεῶνων αὐτοὺς νὰ καθυποβάλλωνται εἰς νέαν ἐξέτασιν.

Οὗτος ὁ ἡγεμὼν εἶχεν ἐξαιρετὸν εὐνοϊαν πρὸς ἓνα Ἰησοῦ, τὴν, ὀνομαζόμενον Ἀδάμ Σχαάλ· δὲν τὸν ὠνόμαζεν ἀλλέως παρὲξ Μά - Φά, ἔκφρασις, ἣτις σημαίνει Πάτερ μου. Τὸν κατέστησεν ἀρχηγὸν τοῦ συμβουλίου τῶν μαθηματικῶν, διὰ νὰ μεταρρυθμίσῃ τὴν σινικὴν ἀστρονομίαν, καὶ ἐδῶξε τοὺς Μιαμεθανούς, οἵτινες εἶχαν τὸ κατακτήσει πρὸ τριῶν αἰῶνων. Δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς αὐτὴν τὴν διάκρισιν, τὸν ἐσυγχώρησε νὰ τῷ παρουσιάσῃ κατευθεῖαν τὰς ζητήσεις του, χωρὶς νὰ τὰς καθυποβάλλῃ ὑπ' ὄψιν τῶν κριτηρίων κατὰ τὴν συνήθειαν. Αὕτη ἡ ἐπίσημος εὐνοϊα συνεισέφερε τόσον δραστηρίως εἰς τὰς προόδους τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὥστε μετ' ὀλίγον καιρὸν ἀνηγέρθησαν εἰς τὸ Πεκίγγ δύο ὠραῖαι Ἐκκλησίαι, ὑπὸ τὴν αὐτοκρατορικὴν ὑπεράσπισιν·

Ὁ Χοὺν - Τχι ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν ἀπὸ τὴν θλίψιν, τὴν ὁποίαν τῷ ἐπροξένησεν ὁ θάνατος βασιλείου τινός, τὴν ὁποίαν ἠγάπα κατὰ πολλά. Εἶχε μόνον εἰκοσιτέσσαρα ἔτη, καὶ ἐβασίλευσε δέκα ἐπτὰ. Ἀποθνήσκων, διώρισε τέσσαρας κυρίους τῆς αὐλῆς του ἐπιτρόπους τοῦ νεωτέρου υἱοῦ του, ὀνομαζομένου Κάνγ - Χι, ὅστις δὲν εἶχεν ἀκόμη περισσότερον ἀπὸ ὀκτώ ἔτη. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου του, ὅλοι οἱ Βόνζοι ἐδιώχθησαν ἀπὸ τὸ παλάτιον, καὶ τὴν ἐπαύριον ὁ Κάνγ - Χι ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον, καὶ ἐδέχθη τὰς ὑποκλίσεις ὅλων τῶν μεγιστάνων τῆς Αὐτοκρατορίας.

ΚΕΦ. ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶληψις τῆς βασιλείας τοῦ Κάνγ - Χι.

Τὴν ἐπαύριον τοῦ θανάτου τοῦ Αὐτοκράτορος Χοὺν - Τχι, ἀνηγορεύθη Αὐτοκράτωρ ὁ υἱὸς τοῦ Κάνγ - Χι, ἔχων ἡλικίαν ὀκτώ χρόνων. Ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον· ὅλοι οἱ ἡγεμόνες, οἱ κύριοι, οἱ πρῶτοι ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατεύματος καὶ τοῦ διαδήματος, καὶ οἱ μανδαρίνοι ὅλων τῶν κριτηρίων ἐπήγαν νὰ γονυπετήσωσιν εἰς τοὺς πόδας του, καὶ ἔκαμαν τὰς ἐννέα συνήθεις προσήσεις. Τίποτε ἄλλο δὲν εἶναι μεγαλοπρεπέστερον παρὲξ ἢ μεγάλη αὐλὴ, ὅπου ἐγίνεν αὕτη ἡ τελετὴ. Τὰ δύο μέρη κατεῖχοντο ἀπὸ τοὺς μανδαρίνους ἐνδεδυμένους μὲ ἐνδύματα μεταξωτὰ μὲ χρυσοὺς στολισμοὺς εἰς σχῆμα ρόδων. Πεντήκοντα ἀπὸ αὐτοὺς ἔφερον μεγάλα σκιάδια κεντημένα μὲ χρυσὸν καὶ μέταξαν ὁμοῦ μὲ τὰς χρυσομένους ράβδους των. Τοποθετημένοι εἰς ἀριθμὸν ἴσον μὲ τὰς δύο πτέρυγας τοῦ θρόνου, εἶχαν εἰς τὰ πλάγιά των ἄλλους τριάκοντα ἀξιωματικούς μὲ μεγάλα ἀνεμιστήρια χρυσοκέντητα καὶ μεταξοκέντητα. Πλησίον αὐτῶν

ἦσαν εἰκοσιοκτὼ μεγάλοι σημαῖαι, ἐσπαρμέναι μὲ χρυσοῦς ἀσέ-
ρας, μὲ μεγάλους δράκοντας, καὶ μὲ τὸ σχῆμα τῆς σελήνης
καθ' ὅλας τὰς φάσεις τῆς. Κατόπιν αὐτῶν ἦσαν ἄλλαι ἑκατὸν
σημαῖαι, αἱ ὁποῖαι παρέστειναν σωροὺς ὄπλων, πελέκει, σφυ-
ροὺς, καὶ ἄλλα πολεμικὰ ὄργανα, μὲ παραδόξους κεφαλὰς τε-
ράτων καὶ ἄλλων ζώων.

Ὁ Κάνγ - ΧΙ, δεύτερος Αὐτοκράτωρ τῆς εἰκοστῆς δευτέρας
δυναστείας, εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς μεγίστους μονάρχας, οἵτινες
ἐδιοίκησαν τὴν Σινικήν. Τὸ ὄνομά του, σεβασζόμενον καθ' ὅλην
τὴν Ἀνατολήν, ἐσεβάζετο ἐξίσου καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅπου οἱ
ἱεραπόστολοι, τοὺς ὁποίους ὑπερασπίζετο, συνεισέφεραν πολὺ εἰς
τὸ νὰ γνωστοποιήσωσι τὰ ἔξοχα προτερήματά του.

Μία ἀπὸ τὰς πρώτας πράξεις, τὰς ὁποίας οἱ τέσσαρες ἐπί-
τροποι τούτου τοῦ βασιλέως ἔκαμαν μὲ τὴν δύναμιν τῆς ἐξου-
σίας των, ὑπῆρξε τὸ νὰ προστάξωσιν ὅλους τοὺς κατοίκους τῶν
παραθαλασσιῶν μερῶν τῶν ἑξ ἑπαρχιῶν νὰ ὑπάγωσι νὰ κα-
τασταθῶσι τρεῖς λεύγας εἰς τὰ ἐνδότερα τῶν μεσογείων. Κα-
τεστράφησαν παρομοίως διὰ προσταγῆς των ὅλαι αἱ πόλεις,
φρούρια καὶ χωρία κείμενα εἰς τὸ παραθαλάσσιον, καὶ τὸ ἐμπό-
ριον τῆς θαλάσσης ἐμποδίσθη ἐξολοκλήρου. Τοῦτο τὸ ἀγγίχουν
προφυλακτικὸν μέσον ἐξησθένησε τὴν δύναμιν τοῦ Τχίνγ-Κόνγ,
ἐκείνου τοῦ φοβεροῦ ἔχθρου, ὅστις διὰ τοῦ πολυαριθμοῦ στόλου
του, εἶχε κατασταθῆ κύριος τῆς θαλάσσης· ἀλλὰ κατήντησεν
εἰς τὴν ζητεῖαν ἀπείρους οἰκογενείας, αἱ ὁποῖαι συνετηροῦντο
ἀπὸ τὴν ἀλίευσιν. Πολλοὶ Ἐκκλησιαῖαι παρομοίως καὶ οἱ ναοὶ
τῶν εἰδώλων κατηδαρίσθησαν, καὶ ἡ πόλις Μακάο ἤθελε δοκι-
μάσει τὴν αὐτὴν τύχην, ἂν δὲν ἐπαρακάλει ἐνθέρμως ὁ ἱη-
σοῦτης, περὶ τοῦ ὁποίου ὠμιλήσαμεν ἀνωτέρω.

Ἡ εὐνοια, τὴν ὁποίαν ἀπελάμβανεν οὗτος ὁ ἀξιολύβητος
μονάρχης εἰς τὴν αὐλήν τοῦ Περίγγ, δὲν ἀργοπόρησε νὰ διε-
γείρῃ τὴν ζηλοτυπίαν τῶν πεπαιδευμένων. Ἐξ ἑξ αὐτῶν ἐπα-
ρουσίασεν εἰς τοὺς ἀντιβασιλεῖς τῆς αὐτοκρατορίας μίαν ἀγω-

γὴν γεμάτην ἀπὸ φρικῶδεις συκοφαντίας κατὰ τῆς χριστιανι-
κῆς Θρησκείας, καὶ κατὰ τῶν ἱεραποστόλων, τῶν ὁποίων ὡς
ἀρχηγὸς ἐθεωρεῖτο ὁ πατὴρ Ἀδάμ, ἡ ὁποία καὶ ἔλαβε τα-
χεῖαν τὴν ἔκβασιν. Οὗτος ὁ ἱεραπόστολος, καὶ τρεῖς ἀπὸ τοὺς
συνοπαδοὺς του ἐδεσμεύθησαν καὶ ἐφέρθησαν εἰς τὰ κριτήρια,
ὅπου καθυπεβλήθησαν εἰς διεξοδικὰς καὶ περιφρονητικὰς ἀνα-
κρίσεις. Τὰ βιβλία τῆς προσευχῆς, τὰ κομβολόγια, τὰ ἱερά
φυλακτήρια, θεωρούμενα ὡς τόσα σημεῖα, μὲ τὰ ὁποῖα οἱ συ-
νωμοταὶ ἐμελλαν νὰ γνωρισθῶσι, παρεδόθησαν εἰς τὰς φλόγας.
Ὁ Πατὴρ Ἀδάμ, ὅστις καταρχὰς ἐμελλε νὰ ἀπαγχονισθῆ,
κατεδικάσθη ἐπομένως νὰ κερματισθῆ ζῶν εἰς δεκακισχίλια τε-
μάχια. Ὄταν αὐτὴ ἡ ἀπόφασις ἐφέρθη εἰς τοὺς ἑξ αἵματος
ἡγεμόνας καὶ εἰς τοὺς ἀντιβασιλεῖς διὰ νὰ ἐπικυρωθῆ, πολλοὶ
κλονισμοὶ σεισμῶ ἐγίνοντο ἐπαισθητοὶ κατὰ πᾶσαν φορὰν, καθ' ἣν
ἀρχίζαν νὰ τὴν ἀναγινώσκουν, καὶ ἐβίασαν τὴν συνέλευσιν
νὰ διαχωρισθῆ. Τοῦτο τὸ συμβάν ἐπροξένησε τόσον μεγάλην
θλίψιν, ὥστε ἡ ἀπόφασις ἀνεπραπῆ, καὶ ἐχορηγήθη γενικὴ ἀμνη-
στεία. Ὁ Πατὴρ Ἀδάμ ἀπεφυλακίσθη μετὰ ἓνα μῆνα, ὅποτε
καὶ τὸ αὐτοκρατορικὸν παλάτιον κατεκάη. Ὅλοι οἱ ἱεραπόστο-
λοι, εἰκοσιπέντε τὸν ἀριθμὸν, ἐξωρίσθησαν εἰς τὸ Καντῶν, ἐκ-
τὸς τεσσάρων, οἵτινες ἔμειναν εἰς τὴν αὐλήν.

Ἡ θεία δικὴ δὲν ἀργοπόρησε νὰ παιδεύσῃ ἐκείνον
ἀπὸ τοὺς τέσσαρας ἀντιβασιλεῖς, ὅστις ἐθεωρεῖτο ὡς σκληρό-
τατος ἔχθρος τῶν χριστιανῶν. Ὄταν ὁ νέος Αὐτοκράτωρ ἔλα-
θεν εἰς χεῖρας τὴν διοίκησιν τῶν εὐρυχώρων Ἐπικρατειῶν του,
οὗτος ὁ ὑπουργὸς ἀπελογήθη εἰς εἰκοσι κεφάλαια κατηγορίας,
ἐκτοξευθέντα κατ' αὐτοῦ. Ἀπελέγχθη, ἐδεσμεύθη καὶ κατεδι-
κάσθη εἰς τὴν σκληροτάτην τιμωρίαν. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐμετρί-
ασε τὴν αὐστηρότητα τῆς τιμωρίας του, καὶ ἀπηγγονίσθη.
Ἐπτά ἀπὸ τὰ τέκνα του ἢ ἑγγονὰ του ἐκαραιομήθησαν, καὶ
ὁ πρωτότοκος υἱὸς του κατεκομματίσθη

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πατρὸς Ἀδάμ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀθωό-

της ανεγνωρίσθη πανδήμως, ὁ Πατὴρ Βερμπιέστ ἔγεινε πρόεδρος τοῦ κριτηρίου τῶν μαθηματικῶν· ὁ νέος Αὐτοκράτωρ, ὅστις τὸν ἐτίμα, ἤκουσε τὰ μαθήματά του πέντε μῆνας. Οὗτος ὁ ἱερομόναχος, δυνάμει τῆς πρὸς αὐτὸν εὐνοίας του, ἐπαρουσίασεν εἰς τοῦτον τὸν μονάρχην μίαν ἀγωγὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀναιροῦσε τὰς συκοφαντίας, αἱ ὁποῖαι εἶχαν δημοσιευθῆ κατὰ τοῦ χριστιανικοῦ νόμου, καὶ κατ' ἐκείνων οἵτινες τὴν ἐκήρυτταν.

Αὕτη ἡ ἀγωγή ἐξετάσθη εἰς διάστημα ἑπτὰ ἡμερῶν, εἰς γενικὴν τινα συνέλευσιν τῶν μανδαρίνων· καὶ αὕτη ἡ ἐξέτασις εἶχε κατόπιν τῆς μίαν διακήρυξιν, ἣτις διελάμβανεν ὅτι ἡ χριστιανικὴ θρησκεία δὲν διδάσκει τίποτε ἀξιοκατάκριτον, τίποτε ἐναντίον εἰς τοὺς νόμους τῆς αὐτοκρατορίας. Διάταγμα αὐτοκρατορικὸν ἀνεκάλεσε τοὺς ἐξορισθέντας ἱεραποστόλους, ἀλλὰ τοὺς ἀπηγορεύθη νὰ οἰκοδομῶσι νέας Ἐκκλησίας, καὶ εἰς τοὺς Σινὰς νὰ γίνωνται Χριστιανοί.

Κατὰ τὸ 1682, ὁ Αὐτοκράτωρ, καταδαμάσας τοὺς ἐπαναστάτας, οἵτινες εἶχαν λάβει τὰ ὄπλα εἰς πολλὰς ἐπαρχίας τῆς Αὐτοκρατορίας, ἀπεφάσισε νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν πατρίδα του, καὶ τοὺς τάφους τῶν προγόνων του. Τὴν 23 Μαρτίου, ἀνεχώρησε διὰ τὴν ἀνατολικὴν Ταρταρίαν, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν κληρονομικὸν ἡγεμόνα, ἀπὸ τὰς τρεῖς βασιλίσσας, ἀπὸ τοὺς μεγάλους κυρίους, ἀπὸ τοὺς πρωτίτους μανδαρίνους, καὶ ἀπὸ ἓν στρατεύμα σχεδὸν ἑβδομήκοντα χιλιάδων ἀνδρῶν. Ἡἔλησεν ὥστε ὁ Πατὴρ Βερμπιέστ νὰ μεθίξῃ ἀπ' αὐτὴν τὴν ὁδοπορίαν, καὶ πάντοτε εὕρισκετο πλησίον του. Τὸν ἀκόλουθον χρόνον, ἔκαμεν ἄλλην ὁδοπορίαν εἰς τὴν Δυτικὴν Ταρταρίαν μὲ πολὺ μεγαλητέραν παράταξιν, καὶ στρατεύμα ἀσυγκρίτως πολυαριθμότερον. Ὁ σκοπὸς του ἦτο νὰ κρατῆ τὰ στρατεύματά του πάντοτε εἰς κίνησιν, νὰ τὰ σκληρύνῃ εἰς τὸν κόπον, νὰ ἀγαπᾶται, καὶ νὰ ἦναι φοβερὸς συγχρόνως καὶ εἰς τοὺς ὑπηκόους του τοὺς τυχάρους ἡγεμόνας, ἐπιδεικνύων ἔμπροσθέν των ὅλην τὴν μεγαλειότητα τῆς δυνάμεώς του, καὶ ἐπιφορτίζων αὐτοὺς μὲ τὰς εὐεργεσίας του.

Ἡ Σινικὴ ἀπελάμβανε βαθεῖαν εἰρήνην, τὴν ὁποίαν ἐχρεώσται εἰς τὴν σοφίαν καὶ εἰς τὰ φῶτα τούτου τοῦ βασιλέως. Ἡ ἀκάματος εἰς τὰς ὑποθέσεις ἐνασχόλησίς του, ἡ δικαιοσύνη του, ἡ ὀρθὴ κρίσις του εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν πρώτων ὑπουργημάτων ἐπιδεξίων ὑπηκόων, ἡ λιτότης του, ἡ πρὸς τὴν παλιτέλειαν καταφρόνησίς του, ἡ ἀπλότης τῶν ἐνδυμάτων του, ἡ εἰς τὰς δημοσίας δαπάνας μεγαλοπρέπειά του, ἡ πρὸς τοὺς ὑπηκόους του ἀγάπη, ἡ σταθερότης του πρὸς πρακτοποίησιν τῶν νόμων, ἡ ἀσκνος ἐπιμέλειά του περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ἀντιβασιλέων καὶ τῶν διοικητῶν, ἡ ἀπόλυτος κυριότης, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀποκτήσει ἐπάνω εἰς τὸν ἴδιον ἑαυτὸν του, ὅλα αὐτὰ διατήρουν ἐντελεστάτην συμφωνίαν καθ' ὅλα τὰ μέρη τῆς εὐρυχώρου κυριαρχίας του.

Ἐν τοσοῦτῳ, μὲ ὅλας τὰς πολυπληθεῖς ἀσχολίας του, ὁ Κάνγ Χι εὕρισκεν ἀκόμη τὸν καιρὸν τοῦ νὰ ἐνασχολῆται εἰς τὰς ἐπιστήμας, δὲ τὰς ὁποίας εἶχε πολλὴν διάθεσιν καὶ εὐαρέσκειαν. Μὴν εὐχαριστούμενος νὰ ἦναι ἐκδοτός εἰς τὴν σινικὴν φιλολογίαν, ἤθελεσε προσέτι νὰ διδαχθῆ τὰς ἐπιστήμας τῆς Εὐρώπης· ἤγειν τὴν γεωμετρίαν, τὴν ἀλγέβραν, τὴν φυσικὴν, τὴν ἀστρονομίαν, τὴν ἰατρικὴν καὶ τὴν ἀνατομίαν. Τρεῖς ἱεραπόστολοι ἰησοῦται ἐνησχολήθησαν, εἰς διάστημα πολλῶν ἐτῶν, νὰ συντάττωσι τὰ μαθήματα αὐτῶν τῶν ἐπιστημῶν εἰς γλῶσσαν ταρταρικὴν, καὶ νὰ τὰ ἐξηγῶσιν εἰς αὐτὸν δις τῆς ἡμέρας, εἴτε εἰς τὸ Πεκίγγ, εἴτε εἰς τὸ ἐνηθητήριόν του (οἶκον ἐξοχῆς.)

Πρὸς ἀνταμοιβὴν τῶν διδασκάλων του διὰ τὸν ζῆλον, τὸν ὁποῖον εἶχαν εἰς τὸ νὰ τὸν διδάξουν, τοῖς ἐχορήγησε, καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ περίφραγμα τοῦ παλατίου του, εὐρύχωρον οἶκον διὰ νὰ κτίσωσιν οἶκον καὶ ἐκκλησίαν, ἐπρομήθευσε μάλιστα καὶ χρήματα καὶ μέρος τῆς ὕλης διὰ τὴν οἰκοδομὴν τούτων τῶν δύο κτιρίων, καὶ διώρισε μανδαρίνους διὰ νὰ προεδρεύωσιν εἰς αὐτὴν. Ὅλα ἐτελείωσαν εἰς τέσσαρα ἔτη· καὶ

κατά τὸ 1702 ἔγειναν τὰ ἐγκαινία τῆς ἐκκλησίας μὲ μεγάλην παύην.

Κατὰ τὸ 1717, εἰς μανδαρινὸς πολεμικὸς ἐπαρουσίασεν εἰς τὸν Αὐτοκράτορα ἀγωγήν γεμάτην ἀπὸ λοιδορίας καὶ διαβολάς κατὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, καὶ κατὰ τῶν ὅσοι τὴν ἐκήρυτταν Ἡ ἰσχύια τῆς ἐπικρατείας, ἔλεγεν εἰς αὐτὴν, ἐπαπειλεῖτο ἔσθωθεν μὲν ἀπὸ τοὺς ἱεραποστόλους καὶ τοὺς μαθητάς των, ἔξωθεν δὲ ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους, οἵτινες μετήρχοντο τὸ ἐμπόριον τῆς Σινικῆς. Ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν ἔλειψε νὰ ἐξετάσῃ αὐτὴν τὴν ἀγωγήν διὰ τῶν κριτῶν. Οὗτοι, ἐξομοιωθέντες μὲ ταύτην τὴν διαταγὴν, ἐξέδωκαν ἀπόφασιν, ἣτις ἀνεχάλει δύο διατάγματα, τὸ ἓν τοῦ ὀγδόου ἔτους τῆς βασιλείας τοῦ Κάνγ - Χί, καὶ τὸ ἄλλο τοῦ τεσσαρακοστοῦ πέμπτου ἔτους. Διὰ τοῦ πρώτου, ἀπηγορεύετο εἰς τοὺς ἱεραποστόλους νὰ κτίζωσιν ἐκκλησίας, καὶ εἰς τοὺς Σίνας νὰ ἐναγκαλίζωνται τὴν χριστιανικὴν πίστιν· διὰ τοῦ ἄλλου, ἐπροστάζετο εἰς ἕκαστον Εὐρωπαῖον νὰ προμηθευθῇ ἀπὸ αὐτοκρατορικὸν δίπλωμα, τὸ ὁποῖον ἐμελλε νὰ ἀναφέρῃ τὸ ὄνομα τῆς πατρίδος του, τὸ μοναχικὸν τάγμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκεν, τὸν καιρὸν τῆς διαμονῆς του εἰς τὴν Σινικὴν, καὶ τὴν ὑπόσχεσίν του νὰ μὴν ἐπιστρέψῃ πλέον εἰς τὴν Εὐρώπην. Αὕτη ἡ ἀπόφασις κατέθλιψε βαθέως τοὺς ἱεραποστόλους. Τρεῖς ἐξ αὐτῶν, τῶν ὁποίων ἀρχηγὸς ἦτο ὁ Πατὴρ Παρενίνος, προσέπεσαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ αὐτοκράτορος, ὅστις τοὺς ἀπεκρίθη, ὅτι αὕτη ἡ ἀπόφασις προσαρμόζεται μόνον εἰς τοὺς ὅσοι δὲν εἶχαν λάβει τὸ δίπλωμα.

Τὴν 22 Νοεμβρίου τοῦ 1720 ἓνας πρέσβυς τῆς Ῥωσσίας ἔκαμε τὴν εἴσοδόν του εἰς τὸ Πεκίγγ, μὲ πολλὴν παράταξιν καὶ μεγαλοπρέπειαν. ἡ συνοδία του ἐσυνίστατο περισσότερον ἀπὸ ἑκατὸν ὑποκείμενα, σχεδὸν ὅλα ἐνδεδυμένα μὲ λαμπρὰ ἱμάτια κατὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν τρόπον. Οἱ ἵππεις, οἵτινες περιεπάτουσαν πλησίον τοῦ πρέσβεως, ἔφεραν τὴν σπάθην γυμνήν. Τοῦτο ἦτο διὰ

τοὺς Σίνας θέαμα διόλου νέον, καὶ τὸ ὁποῖον ἐκέντα ζωηρῶς τὴν περιεργίαν των.

Κατὰ τὸ 1722, ὁ Κάνγ - Χί λαμβάνων τὸν Δεκέμβριον μῆνα τὴν διασκέδασιν τοῦ κυνηγίου τοῦ Τίγρειος εἰς ἓνα ἀπὸ τοὺς περιφραγμένους παραδείσους του, ἐκυριεύθη ἀπὸ ῥίγος (ἀνατριχίλαν) τόσον σφοδρὸν, ὥστε ἐπρόσταξεν ὅλην τὴν συνοδίαν του νὰ ἐπιστρέψῃ παρευθὺς εἰς τὸ ἐνηθητήριόν του. Αὕτη ἡ προσταγὴ ἐξέπληξε καταρχὰς ὅλον τὸν κόσμον· ἀλλὰ παρευθὺς ἐγνωρίσθη τὸ αἴτιον τούτου. Ἐπειδὴ τὸ αἷμα τοῦ Αὐτοκράτορος ἔπηξε, κανέν ἰατρικὸν δὲν ἐδυνήθη νὰ τὸν ἐλαφρώσῃ. Βλέπων ὅτι πησιάζει εἰς τὸ τέλος, συνήθροισεν ὅλους τοὺς μεγιστᾶνας τοῦ βασιλείου, καὶ τοῖς διεκήρυξεν ὅτι διορίζει τὸν τέταρτον υἱόν του διάδοχον τοῦ θρόνου. Ἐξέπνευσε τὴν 20 Δεκεμβρίου, εἰς ἡλικίαν ἐξήκοντα ἑννέα ἐτῶν. Τὴν αὐτὴν νύκτα τὸ σῶμά του μετεκομίσθη εἰς τὸ Πεκίγγ. Ἐβασίλευσεν ἐξήκοντα καὶ τρία ἔτη εὐτυχῶς καὶ ἐνδόξως.

Ἔργον δικαιοσύνης καὶ αὐστηρότητος τοῦ αὐτοκράτορος Κάνγ - Χί.

Περιηγούμενος τὰς μεσημβρινὰς ἐπαρχίας τῆς αὐτοκρατορίας του οὗτος ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀπομακρυνθεὶς μίαν ἡμέραν ἀπὸ τὴν συνοδίαν του, παρετίρησεν ἓνα γέροντα, ὅστις ἔκλαιε τὸν ἐρώτησε τὴν αἰτίαν τῶν δακρύων του. Κύριε, τῷ εἶπεν οὗτος ὁ ἄνθρωπος, ὅστις δὲν τὸν ἐγνώριζε, δὲν εἶχα ἄλλο τι εἰμὴ ἐν παιδίον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐσυνίστατο ὅλη ἡ εὐδαιμονία μου, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἐνεπιστερόμην ἀμερίμνως τὴν φροντίδα τῆς οἰκογενείας μου ἓνας μανδαρινὸς Τάρταρος μὲ τὸ ἀφῆρπασε. Κατὰ τὸ παρὸν στεροῦμαι ἀπὸ πᾶσαν βοήθειαν, καὶ, ὡς φαίνεται, θέλω διαμείνει ἀβοήθητος καθ' ὅλην μου τὴν ζωὴν· ἐπειδὴ ἓνας ἄνθρωπος πτωχὸς καὶ ἀδύνατος, ὡς ἐγὼ, ἐμπορεῖ νὰ ὑποχρεώτῃ διοικητὴν, ὥστε νὰ μὲ δικαίωσῃ; Τοῦτο δὲν εἶναι τόσον δύσκολον, ἅπαν τὸ στοχάζεσθαι ἀνάβα εἰς τὸν ἵππον ὀπισθεν ἐμοῦ, τῷ

εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ, καὶ δδήγησόν με εἰς τὸν οἶκον τούτου τοῦ ἀδίκου ἄρπαγος· ὁ ἀγαθὸς γέρον ὑπήκουσεν ἐλευθέρως. Οὕτως ἔφθασαν ἀμφότεροι μετὰ δύο ὥρων ὁδοιπορίαν εἰς τὸν μανδαρίνον, ὅστις δὲν ἤλπιζε μίαν ἐπίσκεψιν τόσον ἀτυχήθη.

Ἐν τοσοῦτῳ οἱ φύλακες καὶ πλῆθος κυρίων, ἀποῦ πολὺν καιρὸν ἔτρεξαν, ὑπῆγαν εἰς τὴν οἰκίαν τούτου τοῦ ἀξιωματικοῦ, καὶ χωρὶς νὰ ἠξεύρωσιν ἀκόμη περὶ τίνος ἦτο λόγος, οἱ πρῶτοι τὸν περιεκύκλωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι ἐμβῆκαν μετὰ τὸν αὐτοκράτορα. Οὗτος ὁ ἡγεμὼν ἐρωτᾷ τὸν μανδαρίνον, καὶ ἀποῦ τὸν ἀπήλεγξε περὶ τῆς βίας, περὶ τῆς ὁποίας ἐκατηγορεῖτο, παρευθὺς τὸν καταδικάζει νὰ χάσῃ τὴν ζωὴν μετὰ τὸν ἀποκεφαλισμὸν, ἐπιστρέφει πρὸς τὸ μέρος τοῦ τεθλιμμένου πατρὸς, καὶ μετὰ σπουδαῖον τόνον, τῷ λέγει. «Διὰ νὰ σ' ἀποζημιώσω διὰ τὴν στέρησιν τὴν ὁποίαν ἐδοκίματες, σὲ δίδω τὸ ἀξίωμα τοῦ ὑπευθύνου, ὅστις πρὸ ὀλίγου ἀπέθανεν· ἐτέλεσον αὐτὸ μετὰ περισσοτέραν μετριοφροσύνην παρ' αὐτὸς· ὠφελήθητι ἀπὸ τὸ σφάλμα καὶ ἀπὸ τὴν τιμωρίαν του, φοβούμενος μήπως καὶ σὺ, ὅσον ἀπὸ μέρους σου, χρησιμεύσῃς εἰς τοὺς ἄλλους ὡς παράδειγμα.»

Ὁ αὐτοκράτωρ Κάνγ-Χι ἐξετάζει ὁ ἴδιος τοὺς διδάκτορας ἐξεταστὰς τῶν ἄλλων.

Τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς βασιλείας του, οὗτος ὁ ἡγεμὼν ἐπαρτήρησεν ὅτι δὲν ἐφαίνοντο πλέον τόσον πολυάριθμα βιβλία ὅσα ἄλλοτε, καὶ ὅτι τὰ ἐκδιδόμενα βιβλία δὲν εἶχαν τὸν βαθμὸν τῆς ἐντελείας, τὸν ὁποῖον ἐπεθύμει πρὸς δόξαν τῆς βασιλείας του, καὶ διὰ νὰ γένωσιν ἄξια τῆς ἐγκρίσεως τῶν μεταγενεστέρων. Ἐκρινε λοιπὸν, ὥστε οἱ πρῶτοι διδάκτορες τῆς αὐτοκρατορίας, ἀπολαμβάνοντες εἰρηνικῶς τὸν βαθμὸν, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχαν ὑψωθῆ, καὶ τὴν ὑπόληψιν τῆς σοφίας, τὴν ὁποίαν ἀπέκτησαν, ἀμελοῦσαν τὴν σπουδὴν ἐλπίζοντες ὑπουργήματα ἐπικερδῆ.

Θέλων νὰ θεραπεύσῃ αὐτὴν τὴν ἀμέλειαν, εὐθὺς ὅτε αὐτοὶ οἱ διδάκτορες ἐξετάσωσι τοὺς ἀντιποιομένους τὸν βαθμὸν, τὸν

ὁποῖον ἐκτῶντο, ἀπεφάσισεν ἐναντίον τῆς συνηθείας, νὰ ἐξετάσῃ μόνος του τοὺς τοὺς σοφοὺς, οἱ ὅποιοι ὑπερηφανεύοντο κατὰ πολλὰ ὡς ὄντες κριταὶ καὶ ἐξετασταὶ τῶν ἄλλων. Αὕτη ἡ ἐξέτασις, ἣτις διήγειρε γενικὴν ἐκπληξιν, ἐπέφερε κρίσιν, ἣτις ἐξέπληξεν ἔτι περισσοτέρως. Πολλοὶ ἀπ' αὐτῶν τοὺς πρῶτους διδάκτορας ἔπεσαν αἰτχρῶς ἀπὸ τὸν βαθμὸν των καὶ ἐστάλησαν εἰς τὰς ἐπαρχίας των. Εἰς τὸ διάστημα τοῦτο τῆς ἀσυνήθους ἐξετάσεως ἐχάρη πολὺ ὁ βασιλεὺς, διότι ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐμπειροτάτους πεπαιδευμένους τῆς αὐλῆς, τὸν ὁποῖον ἐπεφόρτισε νὰ ἐξετάσῃ τὰς συγγραφάς, εὗρέθη σύμφωνος μετὰ τὸ φρόνημά του, καὶ κατεδίκασεν ὅλα ὅσα εἶχεν ἀποδοκιμάσει, ἐξαιρουμένης μιᾶς μόνης, ἣ ἐποῖαν αὐτὸς ὁ Μανδαρίνος δὲν ἐνέκρινε μήτε ὡς καλὴν μήτε ὡς κακὴν.

Δεῖγμα σεβάσμου τοῦ αὐτοκράτορος Κάνγ-Χι, εἰς ἕνα γέροντα ἑκατονταετῆ.

Ἐνας μικρὸς μανδαρίνος τοῦ Κριτηρίου τῶν μαθηματικῶν, ἑκατοντούτης τὴν ἡλικίαν, ὑπῆγεν εἰς τὸ παλάτιον τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ Σινικοῦ ἔτους, διὰ νὰ ἐπισκερθῆ (χαιρετήσῃ) τὸν αὐτοκράτορα. Οὗτος ὁ βασιλεὺς, ὅστις δὲν ὑπεδέχτο κανένα κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ἐπρόσταξε μολοντοῦτο νὰ εἰσαχθῆ εἰς τὸν θάλαμόν του. Ἐπειδὴ οὗτος ὁ ἀγαθὸς γέρον ἐφόρει φορέματα πενιχρά, καθεὶς ἐπροθυμοποιήθη νὰ τῷ δώσῃ πρὸς ἕν ἔνδυμα. Ὁ αὐτοκράτωρ ὅστις ἐκάθητο ἐπάνω εἰς ἕν βῆμα (ἰθωμανιστὶ σοφᾶν) κατὰ τὸν Ταρταρικὸν τρόπον, ἐσηκώθη τὸν προῦπήνησε, καὶ τὸν ἐδέχθη μετὰ μεγάλα δεῖγματα εὐνοίας. Ἡθέλησε νὰ γονυκλιτήσῃ, ἀλλ' ὁ Κάνγ-Χι τὸν ἐσήκωσε παρευθὺς, καὶ πιάνων αὐτὸν φιλοφρόνως ἀπὸ τὰς δύο χεῖρας. «Σεβάσμιε γέρον, τῷ εἶπε, εἰς τὸ ἐξῆς θὰ σὲ δέχωμαι αὐτοπροσώπως· ἀλλὰ σὲ εἶδοποιῶ διὰ πάντοτε ὅτι σὲ ἐξαιρῶ ἀπὸ παν εἶδος φιλοφρονήσεων. Ὅσον τὸ κατ' ἐμέ, θὰ προσηκῶνωμαι ἐμπρὸς σου, καὶ θέλω σὲ προῦπαντᾶ· ἐγὼ δὲ ἀποδίδω ταύτην τὴν τιμὴν, ὅχι

εἰς τὸ ὑποκείμενόν σου, ἀλλ' εἰς τὴν ἡλικίαν σου· καὶ διὰ τὰ σέ δώσω πραγματικὴν ἀπόδειξιν, σέ ὀνομάζω πρῶτον πρόεδρον τοῦ συλλόγου τῶν μαθηματικῶν. Τοῦτο ὑπῆρξε δι' αὐτὸν τὸν γέροντα ὁ ὑπέρτατος βαθμὸς τῆς εὐτυχίας· ποτὲ δὲν εἶχε δοκιμάσει χαρὰν τόσον ζωηρὰν ἢ τόσον καθαρὰν.

Ὀδοιπορία καὶ παράταξις τοῦ αὐτοκράτορος Κάνγ-Χι, ὅστις πηγαίνει νὰ προσφέρῃ θυσίαν εἰς τὸν ναόν τοῦ Τιέν, ἢ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ.

Αὕτη ἡ ὀδοιπορία ἤρχιζε μὲ εἰκοσιτέσσαρας τυμπανιστὰς διατεταγμένους εἰς δύο σειράς, καὶ εἰκοσιτέσσαρας σαλπικτὰς. Εἰς τὴν αὐτὴν γραμμὴν ὀδοιπόρουν εἰκοσιτέσσαρες ἄνδρες ὀπλισμένοι μὲ ράβδους μακρὰς ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ πόδας σκεπασμένας μὲ ἐπίχρισμα κόκκινον καὶ στολισμένας μὲ χρυσομένα ἔντεχνα φύλλα. Κατόπιν ἠκολούθουν ἑκατὸν στρατιῶται ὀπλισμένοι μὲ δόρατα, τῶν ὁποίων ἡ αἴχμη ἔτελείωνεν εἰς εἶδος δρεπάνου· ἑκατὸν ραβδοῦχοι, τῶν ὁποίων αἱ λόγχαι ἦσαν βερενικωμένοι (ἐπικεχρισμένοι) μὲ ἐρυθροῦν, στολισμένοι μὲ ἄνθη καὶ χρυσομένοι εἰς τὸ ἄκρον· τετρακόσιοι μεγάλοι φανοὶ εἰργασμένοι πολλὰ ἐντέχνως· ἰσάριθμοι λαμπάδες πεποιημένοι ἀπὸ ξύλον τι, τὸ ὁποῖον καίει πολὺν καιρὸν, καὶ διαχέει μέγα φῶς· διακόσιοι λόγχαι, καλλωπισμένοι, ἄλλαι μὲν ἀπὸ κροκίδας (φούντας) μετάξης διαφόρων χρωμάτων, ἄλλαι δὲ ἀπὸ οὐράς πανθῆρων, ἀλωπέκων καὶ ἄλλων ζώων· εἰκοσιτέσσαρες σημαῖαι, ἐπάνω εἰς τὰς ὁποίας ἦσαν παραστημένα τὰ σημεῖα τοῦ Ζωδιακοῦ, καθότι οἱ Σῖναι διαιροῦν εἰς εἰκοσιτέσσαρα μέρη· πενήκοντα ἕξ ἄλλαι σημαῖαι, ὅπου ἦσαν ἐξεικονισμένοι οἱ πενήκοντα ἕξ ἀστερισμοί, εἰς τοὺς ὁποίους περιστέλλου τὸν ἀριθμὸν ὄλων τῶν ἀστέρων· διακόσια ριπίδια ὑποστηριζόμενα ἀπὸ μακρὰς βραχτηρίας χρυσομένας, ἐπάνω εἰς τὰς

ὁποίας εἶχον ζωγραφίσει σχήματα δρακόντων, πτηνῶν καὶ ἄλλων ζώων. Τέλος πάντων, εἰκοσιτέσσαρα σκιάδια πλουσίως καλλωπισμένα, καὶ μεγαλοπρεπὲς ἐστιατήριον, φερόμενον ἀπὸ ἀξιωματικῶν, ὑπηρετοῦντας τὰ περὶ τὴν τράπεζαν τοῦ αὐτοκράτορος, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον εἶχαν θέσει πολυάριθμα ἀγγεῖα χρυσᾶ, τοιαῦτα, ὡς προχόους, λεκάνας κτλ.

Ὑστερον ἀπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν παράταξιν ἐφαίνετο ὁ μονάρχης πολυτελῶς ἐνδεδυμένος, καὶ ἔριππος, εἰς ἵππον πλουσίως ἐπεστρωμένον· ἐφέρετο εἰς τὸ πλάγιόν του μεγαλοπρεπὲς σκιάδιον ἔχον περιφέρειαν ἀρκετὰ ἐκτεταμένην διὰ τὰ σκιάζη τὸν ἵππεά καὶ τὸν ἵππον. Ἐπερικυκλῶντο ἀπὸ δέκα ἵππους λευκοῦς, οἵτινες διευθύνοντο ἀπὸ ἑκατὸν λογχοφόρους καὶ οικιακοὺς ἀκολουθοῦς.

Κατόπιν τοῦ αὐτοκράτορος ἐπροχώρουν κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν ὅλοι οἱ ἐξ αἵματος ἡγεμόνες, οἱ βασιλόπαιδες, οἱ πρῶτοι μανδαρίνοι, καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς αὐλῆς, ὅλοι μὲ ἐνδύματα παρατάξεως· πεντακόσιοι νέοι υἱοὶ ἀντιβασιλέων, ἢ ἀρχιμανδαρίνων, πολυτελῶς ἐνδεδυμένοι· χίλιοι ὑπηρέται μὲ ἐνδύματα ἐρυθρᾶ, κεντημένα μὲ ἄνθη καὶ ἄστρα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ. Ἀμέσως μετὰ ταῦτα τριάκοντα ἕξ ἄνδρες ἔφεραν μίαν καθέδραν ἀσκεπῆ, καὶ κατόπιν αὐτῆς ἑκατὸν εἴκοσι κομιστὰι ὑπεστήριζαν ἄλλην μεγαλητέραν. Τέλος πάντων ἠκολούθουν τέσσαρες μεγάλαι ἄμαξαι, ἀπὸ τὰς ὁποίας αἱ μὲν πρῶται δύο ἐσύροντο ἀπὸ ἐλέφαντας, αἱ δὲ ἄλλαι δύο ἀπὸ ἵππους σκεπασμένους μὲ ἐπιβλήματα κεντητά· ὅλαι αἱ καθέδραι καὶ ὅλαι αἱ ἄμαξαι ἐσυνωδεύοντο ἀπὸ πενήκοντα φύλακας.

Αὕτη ἡ πομπώδης παράταξις ἐτελείωνεν εἰς δύο χιλιάδας μανδαρίνων φιλολόγων, καὶ δύο χιλιάδας μανδαρίνων πολεμικῶν, ἐνδεδυμένων μὲ μεγαλοπρεπῆ φορέματα παρατάξεως.

Ἐξουσία, σύστημα κυβερνήσεως καὶ διοικήσεις τοῦ αὐτοκράτορος Κάνγ-Χί.

Ἡ ἐξουσία δὲν ὑπῆρξε ποτέ τόσο ἀπόλυτος, ὅσον εἰς τὰς ἡμέρας αὐτοῦ τοῦ μονάρχου. Εἰς τὸ διάστημα τῆς πολυχρονίου βασιλείας του δὲν ἐσεβάζετο μόνον ἀπὸ τοὺς λαοὺς τῆς Ἀσίας, ἀλλ' ἡ ἀξιότης του καὶ ἡ δόξα τῆς κυβερνήσεώς του εἰσεχώρησαν καὶ πέραν ἐκείνων τῶν εὐρυχώρων θαλασσῶν, αἱ ὁποῖαι μᾶς χωρίζουν ἀπὸ τὴν αὐτοκρατορίαν του, καὶ ἐφείλκυσαν εἰς αὐτὸν τὴν φιλοπροσύνην καὶ τὴν τιμὴν ὅλης τῆς Εὐρώπης. Οὗτος κατώρθωσε νὰ ἐνώσῃ τὴν Κίναν καὶ τὰς δύο Ταρταρίας εἰς μίαν μόνην ἐπικράτειαν, καὶ νὰ κατατάξῃ ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν του ἀπείρους χώρας, αἱ ὁποῖαι δὲν διακόπτονται εἰς κανέν μέρους ἀπὸ τὴν ἐπικράτειαν κανενὸς ἄλλου βασιλέως. Οἱ δυτικοὶ Τάρταροι ἦσαν οἱ μόνοι, οἵτινες ἐδύνατο νὰ ταραξοῦν τὴν ἡσυχίαν τῆς βασιλείας του· ἀλλ' εἴτε διὰ βίας, εἴτε διὰ πανουργίας τοὺς ἐβίασε νὰ μετοικήσωσι πέραν τοῦ μεγάλου τείχους ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν λεύγας. Ἀφοῦ διένειμεν εἰς αὐτοὺς γῆπεδα καὶ βοσκὰς, κατέστησε τοὺς Ταρτάρους, ὑπηκόους του εἰς τὰ μέρη, τὰ ὁποῖα εἶχαν παραιτήσει. Τέλος διήρρεσεν αὐτὴν τὴν εὐρύχωρον ἔκτασιν εἰς πολλὰς ἐπαρχίας, αἱ ὁποῖαι ἔγειναν ὑποτελεῖς εἰς αὐτόν· τὰς διετήρησε προσέτι εἰς τὴν ὑποταγὴν διὰ μέσου τῶν Λαμὰ, ἱερέων, τοὺς ὁποίους οὗτοι οἱ λαοὶ λατρεύουν σχεδὸν ὡς θεοὺς.

Μὲ αὐτὴν τὴν πολιτικὴν, ὁ Κάνγ-Χί ἤνωσε καὶ ἄλλην, ὅχι ὀλιγώτερον ἐπιδεξίαν· ἀντὶ νὰ μιμηθῇ τοὺς προκατόχους του, οἵτινες διαμένοντες εἰς τὸ παλάτιον ὡς εἰς ἓν θυσιαστήριον, δὲν ἐφαίνοντο ποτέ εἰς τοὺς λαοὺς των, ἐξήρχετο τρίς τοῦ ἔτους, καὶ ἐπεριηγείτο, ἢ ἔκαμνε κυνήγια ὁμοία μὲ πολεμικὰς ἐργασίας.

Ἀφοῦ κατέστησε στερεὰν εἰρήνην εἰς τὸ βασιλείον του, ἀνεκάλεσε τὰ καλῆτερα στρατεύματα ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας, ἔπου ἦσαν διεσκορπισμένα· καὶ διὰ νὰ ἐμποδίσῃ ὥστε ἡ πολυτέλεια

καὶ ἡ ἀνάπαυσις νὰ ἐκνευρώσων τὴν γενναιοψυχίαν των, ἐσυνείθιζε νὰ πηγαίνῃ κατὰ πᾶν ἔτος εἰς τὴν Ταρταρίαν, καὶ νὰ τὰ γυμναζῇ εἰς ὁδοπορίας τόσο μακρὰς καὶ κοπιαστικὰς. Ἦσαν ὑποσηκία μὴ βελη καὶ ξίφη, τὰ ὁποῖα δὲν μετεχειρίζοντο εἰς ἄλλο τι εἰ μὴ μόνον διὰ νὰ πολεμοῦν μὲ τὰς ἐλάφους, μὲ τοὺς ἀγριοχορούς, μὲ τὰς ἄρκτους, μὲ τὰς τίγρεις, καὶ μὲ ἄλλα ἄγρια ζῶα.

Τοῦτο τὸ μέγα σῶμα τοῦ στρατεύματος, τὸ ὁποῖον συνώδευε τὸν Αὐτοκράτορα εἰς τὰς μακρὰς περιηγήσεις του, ἦτο διηρημένον εἰς λόχους, καὶ ἐπορεύετο μὲ τὸν κρότον τῶν τυμπάνων καὶ τῶν σαλπίγγων. Εἶχεν ἐμπροσθοφυλακὴν, ὀπισθοφυλακὴν κέντρον τῆς μάχης, δεξιὰν πτέρυγα καὶ ἀριστερὰν πτέρυγα, τὰς ὁποῖας ἐδιοικοῦσαν ἡγεμόνες, καὶ ἀρχιμανδρινοὶ. Ὅλοι αἱ ζωοτροφίαι καὶ τὰ ἀναγκαῖα πολεμεφόδια τούτου τοῦ στρατεύματος ἐφέροντο ἐπάνω εἰς ἀμάξας, ἔππους, καμήλους καὶ ἡμιόνους. Ἔπρεπε νὰ στρατοπεδεύσων κατὰ πᾶσαν νύκτα, ἔπε δὲ εἰς τὴν δυτικὴν Ταρταρίαν δὲν εὕρισκοντο μήτε πόλεις, μήτε χωρία, καὶ οἱ λαοὶ κατοικοῦν ὑπὸ σκηνὰς στημένας εἰς τὰς πεδιάδας. Ὅθεν ὁ Κάνγ-Χί κρατῶν τοιοῦτοτρόπως τὰ στρατεύματά του πάντοτε εἰς κίνησιν, καὶ τοὺς Ταρτάρους εἰς τὴν ὑποταγὴν, δὲν ἔπαυεν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνασχολῆται καὶ εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς ἐπικρατείας. Τὰ συμβούλια του ἦσαν καλῶς διοργανισμένα, ἤκουε τοὺς ὑπουργοὺς του ὑπὸ σκηνὴν ὡς καὶ εἰς τὸ παλάτιον του. Πληροπορούμενος περὶ ὄλων, διοικῶν τὸ βασιλείον αὐτὸς ἀπ' ἑαυτοῦ, ἦτο ἡ ψυχὴ τούτου τοῦ μεγάλου σώματος. Ποτέ δὲν ἐνεπιτεῖθη τὴν φροντίδα τῶν ὑποθέσεων μήτε εἰς τοὺς ὑπουργοὺς, μήτε εἰς κανένα ἀπὸ τοὺς μεγιστᾶνας τῆς αὐλῆς του, καὶ δὲν ὑπέφερε ποτέ, ὥστε οἱ εὐνοῦχοι τοῦ παλατίου, οἵτινες εἶχαν μεγαλωτάτην ἐξουσίαν εἰς τὸν καιρὸν τῶν προλαβόντων βασιλείων, νὰ ἔχουν τὴν παραμικρὰν δύναμιν εἰς τὸν καιρὸν του.

ΚΕΦ. ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περίληψις τῆς βασιλείας τοῦ Αὐτοκράτορος Υἱούγγ-Τχένγγ.

Τὴν ἐπαύριον τοῦ θανάτου τοῦ Κάνγγ Χι, ὁ νέος αὐτοκράτωρ ἔχων ἡλικίαν τεσσαράκοντα πέντε ἐτῶν, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς Σινικῆς κατὰ τὴν πέμπτην ὥραν τῆς πρωίας, καὶ ὠνομάσθη Υἱόγγ Τχίνγγ. Ἀνεγνωρίσθη ἀπὸ ὄλους τοὺς ἡγεμόνας, ἀπὸ ὄλους τοὺς μεγιστᾶνας, καὶ ἀπὸ τοὺς μανδαρίνους τῶν κριτηρίων.

Ἀπὸ ὄλους τοὺς ἀδελφούς του εἰς μόνον τὸν τρισκαιδέκατον ἔδωκε τὴν ἐμπιστοσύνην του, καὶ τὸν εἰσήγαγεν εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς διοικήτεως. Εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν ἐφυλάκισεν ἡ ἐξώρισεν ἡγεμόνας καὶ μεγιστᾶνας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους πολλοὶ ὑπερασπίζοντο τοὺς ἱεραποστόλους.

Εὐθὺς ἀπὸ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς βασιλείας του, ἔλαβε κακὴν ὑπόληψιν κατὰ τῶν Εὐρωπαϊῶν ἐξ αἰτίας διαφόρων ἀγωγῶν, αἱ ὁποῖαι τῷ ἐπαρουσάσθησαν ἀπὸ πεπαιδευμένους. Αὗται αἱ δυσάρεστοι ἐντυπώσεις ἐπεκυρώθησαν ἀπὸ ἓν ὑπόμνημα, τὸ ὁποῖον ὁ ἀντιβασιλεὺς τῆς ἐπαρχίας Φὸ-Κιέν διεύθυνεν εἰς τοῦτον τὸν μονάρχην, διὰ νὰ τῷ παραστήσῃ ὅτι ἡ ἡσυχία τοῦ βασιλείου ἀπαιτούσε νὰ δικωθοῦν ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας οὗτοι οἱ ξένοι, καὶ νὰ περιορισθοῦν εἰς τὴν αὐλὴν καὶ εἰς τὸ Μακάον, καὶ οἱ ναοὶ των νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἄλλας χρήσεις. Γὸ κριτήριον τῶν θρησκευτικῶν ἐθίμων, εἰς τὸ ὁποῖον τοῦτο τὸ ὑπόμνημα ἐστάλη, ἀπεράσισεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀφήσωσιν εἰς τὴν αὐλὴν ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι εὕρισκοντο ἐκεῖ, καὶ νὰ φέρουν ἐδῶ ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐδύναντο νὰ ἀποκατασταθῶσιν ὡφελίμοι εἰς αὐτήν· ὅτι ὄλοι οἱ ἄλλοι ἔπρεπε νὰ μετοικήσωσι

εἰς τὸ Μακάον· οἱ ναοὶ των νὰ μετασχηματισθῶσιν εἰς δημοσίους οἴκους, καὶ ἡ θρησκεία των νὰ ἀπαγορευθῇ αὐστηρῶς. Αὕτη ἡ ἀπόφασις ἐπεκυρώθη ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα.

Δυνάμει τούτου τοῦ διατάγματος, τὸ ὅποιον ἐδημοσιεύθη καθ' ὄλην τὴν αὐτοκρατορίαν, οἱ ἱεραπόστολοι ἐδιώχθησαν ἀπὸ τὰς ἐκκλησίας των, καὶ τοὺς ἐχαρίσθη ἡ ἀνεξιθρησκεία μόνον εἰς τὸ Πεκίγγ ἢ εἰς τὸ Καντόν. Περισσότεραι ἀπὸ τριακοσίας Ἐκκλησίας κατηδαφίσθησαν, ἡ ἐτράπησαν εἰς βεβήλους χρήσεις, καὶ περισσότεροι ἀπὸ τριακοσίας χιλιάδας χριστιανῶν ἐστερήθησαν τοὺς ποιμένας των.

Ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν ἠργοπόρησε νὰ κάμῃ ἐπαισθητὸν ὄλον τὸ βῆρος τοῦ θυμοῦ του εἰς μίαν λαμπρὰν καὶ πολυάριθμον οἰκογένειαν, ἣτις εἶχεν ἐγκολπωθῆ τὸν Χριστιανισμόν· ὁ οἰκογενειάρχης ἦτον ἡγεμὼν ἐξ αἵματος, καὶ κατήγετο ἀπὸ τὸν πρωτότοκον ἀδελφὸν τοῦ θεμελιωτοῦ τῆς βασιλευούσης δυναστείας. Χωρὶς νὰ θεωρήσῃ καὶ νὰ δώσῃ ὑπόληψιν μήτε εἰς τὸ γῆρας του, μήτε εἰς τὸν βαθμὸν του, μήτε εἰς τὰς ἀξιολόγους ἐκδουλεύσεις, τὰς ὁποίας εἶχε κάμει εἰς τὴν ἐπικράτειαν, ὁ αὐτοκράτωρ τὸν ἐξώρισεν εἰς τὴν Ταρταρίαν μὲ τὰ τέκνα του, τὰ ὁποῖα ἦσαν τὸν ἀριθμὸν ἑνδεκα ἡγεμόνες, καὶ δεκαεξ ἡγεμονίδες, συνεζευγμένοι μὲ ἡγεμόνας μεγάλους, ἢ μὲ μανδαρίνους τῆς πρωτεύουσας.

Οὗτοι οἱ ἡγεμόνες καὶ ἡγεμονίδες, οἱ ὁποῖοι εἶχαν πολυάριθμον οἰκογένειαν ἐξέπεσαν ἀπὸ τὸν βαθμὸν των καὶ ἐπεριωρίσθησαν εἰς μέρος ἔρημον τῆς Ταρταρίας, ὅπου ἐφυλάττοντο ἀπὸ στρατιώτας. Ἀναχωρήσας ὁ σεβασμῖος πατριάρχης των ὑπῆγεν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐξορίας του μὲ τὰ τέκνα του, μὲ τοὺς ἐγγόνους του, τριάκοντα ἐπτὰ τὸν ἀριθμὸν χωρὶς νὰ ἀριθμησωμεν τὰς ἡγεμονίδας συζύγους ἢ θυγατέρας, αἱ ὁποῖαι ἐξισοῦντο σχεδὸν μὲ αὐτούς, καὶ τριακοσίους ὡς ἔγγιστα ὑπηρέτας καὶ ὑπηρέτριαι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους οἱ περισσότεροι ἔλαβαν τὸ βάπτισμα.

Μετὰ μερικὸν καιρὸν οὗτοι οἱ ἡγεμόνες ἐκαλέσθησαν εἰς

τὸ Πεκίγγ, ὅπου ὑπῆσαν φοροῦντες τὰς ἀλύσους, χωρὶς νὰ κλονισθῆ παντελῶς ἡ πίστις των ἀπὸ τόσον σκληρὰν διαγωγὴν. Ἐκεῖ καθυπεβλήθησαν εἰς πολλὰς ἀνακρίσεις, καὶ τοὺς ἄφησαν νὰ ἐκλέξουν ἢ τὸν ἀρχαῖον βαθμὸν των, ἢ ἀπαρνηθῶσι τὸν Χριστιανισμόν, ἢ τιμωρίας, ἢ ἐπιμείνωσι. Τίποτε δὲν ἠδυνήθη νὰ διασεισῆ τὴν σταθερότητα των, καὶ οἱ κριταὶ τοὺς κατεδίκασαν εἰς θάνατον. Ἐπειδὴ ὁ αὐτοκράτωρ μετεβλεπε τὴν κεφαλικὴν τιμωρίαν εἰς αἰωνίαν φυλακὴν, ἄλλοι μὲν ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἡγεμόνας ἐκλείσθησαν εἰς στενὰς φυλακάς, ὅπου τρεῖς ἀπέθαναν ἀπὸ ἑλλειψίν τροφῶν· ἄλλοι δὲ διασκορπισθέντες εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐταλείωσαν ἐκεῖ τὰς ἡμέρας ὑπὸ τὸ βᾶρος τῶν ἀλύσων καὶ εἰς τὸ σκότος τῆς φυλακῆς. Μολοντοῦτο, μετὰ μερικὸν καιρὸν, αὕτη ἡ δυστυχὴς οἰκογένεια ἀπῆλαυσε περισσοτέρα ἐλευθερίαν.

Ὁ Αὐτοκράτωρ Γιόνγκ Τχίνγκ, ἀφοῦ ἐβασίλευσεν εἰρηνικῶς, ἀπέθανε τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1735. Τὸν διεδέχθη ὁ υἱὸς του Κιέν-Λόνγκ, βασιλεὺς πρᾶος καὶ εὐεργετικὸς.

ΚΕΦ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Ἀξιόλογα τινα συμβάντα τῆς βασιλείας τοῦ Αὐτοκράτορος Γιόνγκ-Τχίνγκ. Τελετὴ, ἣτις ἐκτελέσθη, ὅταν οὗτος ὁ Αὐτοκράτωρ ἀκήρυξεν ὅτι ἐκλέξε βασιλίσσαν ἀπὸ τὰς γυναῖκας τοῦ παλατίου του.

Δύο διδάκτορες ἀπὸ τοὺς πλέον διακεκριμένους, καὶ μέλη τοῦ μεγάλου συμβουλίου τοῦ Αὐτοκράτορος, ἐπερορτίσθησαν νὰ σχεδιάσωσι τὴν ἐθιμοταξίαν τῆς φιλοφρονήσεως, καὶ νὰ τὴν δώσωσιν εἰς

τὸ κριτήριον τῶν ἐθίμων πρὸς ἐπιθεώρησιν. Εὐθὺς δτε ἐνεκρίθη, ἐτοιμάσθησαν διὰ τὴν τελετὴν.

Τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐμελλε νὰ γίνῃ, ἔβαλαν τὸ πρῶτ' εἰς τὴν ἀνατολικὴν πύλην τοῦ παλατίου ἓν εἶδος τραπέζης, εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς ὁποίας ἀνήγειραν τέσσαρας στήλας, αἱ ὅποιαι ὑπεστήριζαν μίαν σημαίαν.

Τοῦτο τὸ μικρὸν καὶ εὐμετακόμιστον σπουδαστήριον ἦτον ἐστολισμένον ἀπὸ μέταξαν κιτρίνην καὶ ἄλλα στολίσματα. Εἰς ὧραν προσδιωρισμένην, ἔβαλαν ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν τράπεζαν ἓν μικρὸν βιβλίον πολλὰ κομψόν, ὅπου ἦτο γραμμένη ἡ πρόσρησις, τὴν ὁποίαν εἶχαν συνθέσει διὰ τὸν Αὐτοκράτορα. Παρομοίως εἶχαν γράψει τὰ ὀνόματα τῶν ἡγεμόνων, τῶν μεγιστάνων, καὶ τῶν ἐξόχων αὐλικῶν, οἵτινες ἤρχοντο ἐν παρατάξει ταγμάτων νὰ κάμουν τὴν τελετὴν. Μερικοὶ μανδαρῖνοι, ἐνδεδυμένοι τὴν ἐνδυμασίαν τῆς ἀξίας των, ἐσήκωσαν τὴν τράπεζαν, καὶ ἐπεριπάτουσιν. Ἐπροπορεύοντο ὅλοι οἱ ἐξ αἵματος ἡγεμόνες, οἱ βασιλόπαῖδες, ἢ ἄλλοι ἡγεμόνες καὶ ἄρχοντες τοῦ πρώτου βαθμοῦ. Οἱ πρῶτοι ὑπουργοὶ τῆς αὐτοκρατορίας, οἱ διδάκτορες τῆς πρώτης τάξεως, οἱ πρόεδροι τῶν ὑπερτάτων αὐλῶν, καὶ οἱ ἄλλοι μανδαρῖνοι Τάρταροι καὶ Λῆται, ὅλοι ἐνδεδυμένοι μὲ τὰ ὀρθότατα ἐνδύματά των τὰ ἀνήκοντα εἰς τελετὴν, ἤκολούθουν περὶ χωρὶς σύγχυσιν, καὶ κατὰ τὸν βαθμὸν των. Πολυάριθμα μουσικὰ ὄργανα ἐσχημάτιζαν ἀρμονίαν κατὰ πολλὰ εὐάρεστο διὰ τὰ σινικὰ αὐτιά. Τὰ τύμπανα καὶ αἱ σάλπιγγες ἤκούοντο ὡσαύτως εἰς διάφορα μέρη τοῦ παλατίου.

Ὅταν ὅλη ἡ παράταξις ἐφθασεν εἰς μίαν ἀπὸ τὰς ἐσωτερικὰς θύρας τοῦ παλατίου, οἱ ἡγεμόνες ἠνώθησαν μὲ ἐκείνους, οἵτινες ἐσυνώδευαν τὴν πρόσρησιν, καὶ ἐπροπορεύθησαν ἐμπροσθεν αὐτῶν. Τότε ὡδοιπόρησαν ὅλοι ὁμοῦ ἕως εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς ἀκράσεως. Ὅταν ἐμβῆκαν εἰς αὐτὴν, ἐκβαλαν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν κομιστὴν τράπεζαν τὴν πρόσρησιν δεδεμένην εἰς σχῆμα βιβλιδίου, καὶ τὴν ἔβαλαν ἐπάνω εἰς μίαν ἄλλην τρά-

πέζαν εις τὸ μέσον αὐτῆς τῆς παστάδος. Τούτου γενομένου, ὅλοι οἱ ἡγεμόνες, ἄρχοντες, ὑπουργοί, προλῦται καὶ μανδαρίνοι, ἐγονυπέτησαν ἐννεάκις ἔμπροσθεν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θρόνου, ὡς νὰ ἦτο παρὼν ἐκεῖ ὁ Αὐτοκράτωρ. Ἐσηκώθησαν, ἐκάθησαν εἰς τὸν τόπον των φυλάττοντες μεγίστην σιωπὴν, καὶ τὰ μουσικὰ ὄργανα ἐξανήρχησαν νὰ ἀκούωνται. Ἐν τοσοῦτῳ οἱ πρόκριτοι τοῦ κριτηρίου τῶν θεσμοθεσιῶν εἰδοποιούσαν τὸν πρῶτον εὐνοῦχον τοῦ θαλάμου, ὅτι ὅλοι οἱ μεγιστάνες τῆς αὐτοκρατορίας παρεκάλουν τὴν μεγαλειότητά του νὰ ἔλθῃ νὰ καθίσῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου του.

Μετὰ μερικὰς στιγμὰς, οὗτος ὁ μονάρχης ἐπαρουσιάσθη καὶ ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον του. Παρευρὺς δύο νομοδιδάσκαλοι τῆς πρώτης κλάσεως ἐπροχώρησαν πλησίον τῆς τραπέζης, καὶ ἕκαστον μερικοῦς ἀσπασμοῦς γονυπετεῖς. Ὅταν ἐσηκώθησαν, ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοῦς ἔλαβε τὸ βιβλίδιον, καὶ ἀνέγνωσε μὲ μεγάλην καὶ διακεκριμένην φωνὴν τὴν φιλορρόνησιν, τὴν ὁποίαν αὕτη ἡ σεβαστὴ ὁμήγουρις διεύθυνεν εἰς τὴν μεγαλειότητά του. Ἀφοῦ ἐτελείωσεν αὕτη ἡ ἀνάγνωσις, ἥτις διήρκεσεν ὀλίγα λεπτά, οἱ νομοδιδάσκαλοι ἀπεσύρθησαν εἰς τὰ ἴδια, καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ παλατίου του.

Μετὰ μεσημβρίαν, αἱ ἐξ αἵματος ἡγεμονίδες, αἱ ἄλλαι ἡγεμονίδες, καὶ αἱ κυραὶ τοῦ πρώτου βαθμοῦ ἐπῆγαν εἰς τὸ παλάτιον μετὰ τὰς συζύγους ὄλων τῶν μεγάλων μανδαρίνων. Καθεμία, κατὰ τὸν βαθμὸν καὶ ἀξίαν τῆς, ἐπραχώρησε πρὸς τὸ παλάτιον τῆς αὐτοκρατορίσεως· αὐτὴ ἐφέροντα ἀπὸ κυρίαν τινα ἐπίσημον, ἥτις, εἰς ταύτην τὴν περίστασιν, ἔκαμεν ὡς πρὸς τὰς γυναῖκας ὅ,τι κάμουν οἱ προεδροὶ τοῦ κριτηρίου τῶν θεσμοθεσιῶν ὡς πρὸς τοὺς ἄνδρας. Κανεὶς κύριος, κανεὶς μανδαρίνος δὲν ἐτόλμησε νὰ παρουσιασθῇ.

Ὅταν ὅλαι αὐταὶ αἱ κυραὶ ἐφθασαν πλησίον τοῦ παλατίου τῆς αὐτοκρατορίσεως, ὁ πρῶτος εὐνοῦχος τῆς ἐπαρουσιάσθη. Ἐκείνη, ἥτις προεδρεύεν εἰς τὴν τελετὴν, διευθυνθεῖσα πρὸς

αὐτὸ τὸ ὑποκείμενον, « παρακαλῶ, εἶπε, ταπεινότητα τὴν αὐτοκρατορίσσαν, ἐκ μέρους ταύτης τῆς δημηγύρεως νὰ καταδεχθῇ νὰ ἐκβῇ ἀπὸ τὸ παλάτιόν της, καὶ νὰ ἔλθῃ νὰ καθίσῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου της. » Αἱ γυναῖκες δὲν ἔφεραν τὴν πρόσησιν των εἰς μικρὸν βιβλίδιον, καθὼς εἶχαν κάμει διὰ τὸν Αὐτοκράτορα· ἀλλ' ἐπρόσφεραν ἓν φύλλον ἀσυνήθους χαρτίου, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ἡ πρόσησις ἦτο γραμμμένη, εἰς τὸ μέσον διαφόρων σολισμῶν· ἡ αὐτοκρατορίσσα ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ οἶκμά της, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τινος θρόνου ὑψωμένου εἰς μίαν αἴθουσαν τοῦ παλατίου της.

Ἀφοῦ ἡ πρόσησις ἐπροσφέρθη εἰς ταύτην τὴν ἡγεμονίδα, ὅλαι αἱ γυναῖκες ἔκαμαν κατ' ἀρχὰς δύο προσαγορεύσεις. Ὁ ἀσπασμὸς τῶν σινικῶν γυναικῶν γίνεται ὡς καὶ ὁ τῶν τῆς Εὐρώπης. Αὕτη ἡ προσαγόρευσις ὀνομάζεται βὰν-φὸ, τὸ βὰν σημαίνει δέκα χιλιάδας, καὶ τὸ φὸ εὐτυχίαν· τὸ βὰν-φὸ πᾶν εἶδος εὐτυχίας. Κάμνουσαι αὐτὸ αἱ γυναῖκες δὲν λέγουν τίποτε.

Μετὰ ταύτας τὰς δύο προσαγορεύσεις, αἱ κυραὶ ἐγονάτισαν, καὶ ἐκτύπησαν δύο φορές τὴν γῆν μετὰ τὸ μέτωπόν των, καθὼς τὸ κριτήριον τῶν θεσμοθεσιῶν τὸ εἶχε διορίσει· σηκωθεῖσαι, ἐστάθησαν ὀρθαὶ φυλάττουσαι πάντοτε τὴν αὐτὴν τάξιν καὶ μεγίστην σιωπὴν, ἐνὸς τῳ ἡ αὐτοκρατορίσσα κατέβαινεν ἀπὸ τὸν θρόνον της, καὶ ἀπεχώρει εἰς τὸ οἶκμά της.

Μεγαλοδωραὶ τῆς αὐτοκρατορίσεως πρὸς τὰς γυραίας.

Ὅταν ἡ αὐτοκρατορίσσα ἐγνωρίσθη δημοσίως, ἔκαμε κατὰ τὴν συνήθειαν, τὰς μεγαλοδωρίας της εἰς ὅλας τὰς γυναῖκας τῆς αὐτοκρατορίας, αἱ ὁποῖαι ὑπερέβαιναν τὰ ἑβδομήκοντα εἰς τῆς ἡλικίας. Ὁ Γιόνγκ-Γχίνγκ ἔδωκε ταύτην τὴν διαταγὴν, ἥτις διευθύνθη εἰς τὸν ἀντιβασιλέα ἐκάστης ἐπαρχίας, καὶ ἀπὸ αὐτὸν εἰς τοὺς διοικητὰς τῶν πόλεων τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου

βαθμοῦ. Ἐκτελέσθη κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Διήρσαν εἰς τρεῖς τάξεις ταύτας τὰς γραίας. Εἰς τὴν πρώτην, ἐπέριλαμβάνοντο ἐκεῖναι, αἵτινες εἶχαν ἀπὸ ἐβδομήκοντα ἕως ὀγδοήκοντα ἔτη. Εἰς τὴν δευτέραν ἐκεῖναι, αἵτινες ἠρίθμουν ἀπὸ ὀγδοήκοντα ἕως ἑννεήκοντα· καὶ εἰς τὴν τρίτην ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι εἶχαν ἀπὸ ἑννεήκοντα ἕως ἑκατὸν καὶ ἐπέκεινα. Τὰ δῶρα τῆς αὐτοκρατορίας ἠκολούθησαν ταύτην τὴν διαφορὰν τῆς ἡλικίας. Συνίσταντο εἰς πολλὰ κομμάτια πανίου βαμβακερινοῦ, καὶ μερικὸς μεδίμνους ὀρύζης.

Ὅταν οἱ μανδάρνιοι ἔλαβον διὰ τῶν ἀντιβασιλέων τὰς προσταγὰς τῆς αὐλῆς, καθεὶς ἀπ' αὐτῶν τὰς ἐδημοσίευσεν εἰς τὴν ἔκτασιν τῆς ἐπαρχίας του. Τὰ κομμάτια τοῦ πανίου καὶ ἡ ὀρυζα διμοιράσθησαν ἀκολούθως εἰς ὅλας τὰς γυναῖκας, ὁποῖου δήποτε βαθμοῦ καὶ τάξεως, καὶ εἴτε ἐπαρουσίαζοντο αἱ ἴδιαι, εἴτε οἱ συγγενεῖς των, ἐπεῖχαν τὸν τόπον αὐτῶν. Αὐταὶ ἢ οἱ ἀντικαθιστάμενοι ἔπρεπε νὰ προμηθεύωνται ἀπὸ διακέρυξιν τινὰ, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἀρχηγὸς τῆς συνοικίας των ἢ οἱ γείτονές των ἐβεβαίωσαν ὅτι εἶχαν τὴν ἀπαιτουμένην ἡλικίαν διὰ νὰ ἦναι δεκταὶ εἰς τὴν διανομήσιν. Ὅσαι ἐπὶ τῆς πωλαβούσης αὐτοκρατορίας, εἶχαν μεθέξει ἀπὸ τὰς μεγαλοδοξίας της, δὲν εἶχαν χρειὰν νέου ἀποδεικτικοῦ.

Ὅλα ἔγειναν διὰ δαπάνης τοῦ Αὐτοκράτορος. Μετὰ τὴν διανομήσιν, οἱ διοικηταὶ τῶν πόλεων κατετάξαν ἀκριβῆ κατάλογον τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἡλικίας ὄλων τῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι εἶχαν λάβει τὰς εὐεργεσίας τῆς Αὐτοκρατορίας, κομμάτια πανίου, μεδίμνους ὀρύζης, καὶ ποσότητος, αἱ ὁποῖαι εἶχαν ἐξοδευθῆ. Αὐτοὶ οἱ κατάλογοι ἐστάλησαν εἰς τοὺς ἀντιβασιλείς, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἐξαπέστειλαν εἰς τὸ ἀνεκκλήτον δικαστήριον τοῦ Πεκίγγ.

Ἡ ἐφημερίς τῆς κυβερνήσεως, ἣτις τυπώνεται εἰς ταύτην τὴν πόλιν, καὶ στέλλεται εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τοῦ κράτους, ἀνέφερε μετὰ μερικὸν καιρὸν, περὶ τοῦ ὑπομνήματος, τὸ ὁποῖον

ὁ ἀντιβασιλεὺς τῆς ἐπαρχίας Χάν - Τόνγ εἶχε στείλει εἰς τὸν Αὐτοκράτορα περὶ ταύτης τῆς αὐτοκρατορικῆς πλουσιοδορίας· αἱ ὑπερβαίνουσαι τὰ ἐβδομήκοντα ἔτη γυναῖκες ἦσαν ἑννεήκοντα ὀκτὼ χιλιάδες καὶ διακόσιαι εἰκοσιδύο· ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι εἶχαν ὀγδοήκοντα καὶ περισσότερα, ἦσαν τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιαι ἑννεήκοντα τρεῖς, καὶ ὅσαι εἶχαν περισσότερα ἀπὸ τὰ ἑννεήκοντα, ἦσαν τρεῖς χιλιάδες καὶ τετρακόσιαι πεντήκοντα τρεῖς.

Ἐὰν ὁ ἀριθμὸς τῶν γραίων ἦτο τόσον μέγας εἰς μόνην τὴν ἐπαρχίαν Χάν - Τόνγ, ἣτις δὲν εἶναι ἀπὸ τὰς πλέον ἐκτεταμένας, ὁποῖος ἄρα γε ἦτον ὁ τῶν γυναικῶν τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν; Πόσον λοιπὸν ὑπερόγκως ἠθελεν αὐξήθῃ, ἐὰν συμπεριλαμβάνοντο καὶ ὅλαι αἱ συνομήλικαι γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐμέθεξαν εἰς αὐτὴν τὴν διανομήν, ἐπειδὴ καταγόμεναι ἐξ ἐπιστήμων οἰκογενειῶν, ἢ οὖσαι κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εἰς πολιτικὸν ὑπόργημα, ἐντρέποντο νὰ στείλωσι τὸ ὄνομά των, ἢ νὰ λάβωσι βοήθειαν, ἣτις ἐχορηγεῖτο κατὰ προτίμησιν εἰς τοὺς πτωχοὺς.

Ἄν αἱ προβεβηκυῖαι γυναῖκες ἦσαν τόσον παλλαὶ τὸν ἀριθμὸν, τί πρέπει τις νὰ νομίσῃ διὰ τὴν ποσότητα, τὴν ὁποῖαν ὁ Αὐτοκράτωρ διένειμεν εἰς ταύτην τὴν περίστασιν; δὲν ἠθελεν εἶσθαι ὑπερβολὴ νὰ τὴν ἐκτιμήσωμεν εἰς ἑκατὸν ἑκατομμύρια τοῦ ἰδικοῦ μας νομίσματος.

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ εὐεργεσία, τὴν ὁποῖαν ἡ σύζυγος τοῦ Υἱάνγ - Τχίνγ, ἐλίγον ὕστερον ἀφοῦ διεκηρύχθη Αὐτοκρατορίσσα, ἐχορήγησεν εἰς τὰς προβεβηκυῖας γυναῖκας τοῦ πολυανθρωποτάτου κράτους τῆς γῆς. Ὁ Αὐτοκράτωρ, εὐθύς ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτος τῆς βασιλείας του, εἶχε τιμῆσαι τοὺς γέροντας με παρομοίαν ἐλευθεριότητα. Τοιοῦτοτρόπως αὐταὶ αἱ δύο ἐστεμμέναι κεφαλαὶ ἐνέπνεαν διὰ τοῦ παραδείγματός των, εἰς ὅλον τὸν λαὸν τῆς Σινικῆς, τὸ βαθὺ σέβας, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ προσφέρωμεν εἰς τὸ γῆρας. Τοῦτο τὸ σέβας εἰς τὴν Σινικὴν φθάνει εἰς τόσον βαθμὸν, ὥστε, ἐὰν ἀνὴρ τις, ἢ γυνὴ ὑπερβῇ

τὰ ἑκατὸν ἔτη, ὁ Αὐτοκράτωρ προστάζει νὰ ὑψώσουν ἔμπροσθεν τοῦ οἴκου τῆς οἰκογενείας του ἓν εἶδος θριαμβευτικοῦ τόξου, καὶ ἓν λίθινον μνημεῖον, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ἐγγράπτουν ἐπιγραφὴν τινα πρὸς τιμὴν του· καὶ μάλιστα ἐὰν ὁ ἀνὴρ ᾗται ἄξιος θανάτου, ὁ βασιλεὺς τῷ παραχωρεῖ καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν, διὰ νὰ ἀναθρέψῃ τοὺς γονεῖς του εἰς τὸ γῆρας των.

Υἱὸς τις ζητεῖ τὴν χάριν τοῦ ν' ἀποθάνῃ ἀντὶ τῆς μητρός του.

Δύο γυναῖκες ἐκτυπήθησαν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς πόλεως Χοάνγ· Ἡ μία ὠνομάζετο Βάργ, καὶ ἡ ἄλλη Τχάνγ· κατώκουν εἰς τὸ ἴδιον χωρίον, καὶ ἦσαν γείτονες· ἡ πρώτη ἔλαβε τὸ ἄχυρον τοῦ κραββατίου της καὶ τὸ ἐξέθεισεν εἰς τὸν ἥλιον διὰ νὰ στεγνώσῃ τὴν ὑγρασίαν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀποκτήσει εἰς τὸν καιρὸν τῶν βροχῶν. Μὴ εὐχαριστηθεῖσα νὰ τὸ ἐκτείνῃ ἔμπροσθεν τῆς θύρας της, τὸ ἐξέτεινε καὶ ἔμπροσθεν τοῦ οἴκου τῆς ἄλλης. Αὕτη δυταρεστεῖται, ἀρχίζει νὰ κραυγάζῃ, λαμβάνει τοῦτο τὸ ἄχυρον καὶ τὸ ρίπτει ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. Ἡ γυνὴ Βάργ ἐκβαίνει κυριευθεῖσα ἀπὸ μανίαν, τρέχει ἐπάνω εἰς τὴν Τχάνγ, καὶ τῇ δίδει ἓν κτύπημα κεφαλῆς εἰς τὸν κόλπον. Ἐπιάσθησαν ἀκολούθως ἀπὸ τοὺς πλοκάμους καὶ ἐκτυπήθησαν μὲ τόσῃ ἀκράτητον λύσσαν, ὥστε ἡ Βάργ ἀπέθανε τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἀπὸ τὰ κτυπήματα, τὰ ὁποῖα ἔλαβε. Κατὰ τὸν νόμον, ἡ γυνὴ Τχάνγ ἔπρεπε νὰ ἀπαγχονισθῇ, ὡς ὑπεύθυνος φόνου· ὅθεν κατεδικάσθη ἀπὸ τὸν ἀντιβασιλέα ν' ἀποθάνῃ διὰ ταύτης τῆς τιμωρίας.

Αὕτη ἡ δυστυχὴς εἶχεν υἱὸν εἰς ἡλικίαν δεκαοκτῶ ἐτῶν· οὗτος ὁ νέος, λυπηθεὶς διὰ τὴν κατὰ τῆς μητρός του ἀπόφασιν, ἔτρεξε νὰ παρουσιασθῇ εἰς ἄλλα τὰ κριτήρια, καὶ ἐζήτησε μὲ ἔνθερμον ἐπιμονὴν, ὥστε νὰ τῷ συγχωρηθῇ ν' ἀποθάνῃ εἰς τόπον

ἐκείνης, ἥτις τῷ ἔδωκε τὸ φῶς, καὶ τῆς ὁποίας ἡ ζωὴ ἦτον ἀναγκαία εἰς ἄλλον υἱὸν νεώτερον παρ' αὐτόν. Αὕτη ἡ πράξις ὑπαγορευθεῖσα ἀπὸ τὸν ἡρώτημὸν τῆς υἱικῆς φιλοστοργίας, δὲν ἔλαβε τὸ ποθούμενον τέλος. Τὸ κριτήριον τῶν ἐγκλημάτων ἐνέκρινε τὴν κρίσιν τοῦ ἀντιβασιλέως· ὁ αὐτοκράτωρ ἐπεκύρωσε τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου, δίδων ἐγκώμια εἰς τὴν φιλοστοργίαν τοῦ υἱοῦ καὶ ὁμιλῶν περὶ τῆς μητρός, ὡς περὶ τέρατος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἐλευθερώσωμεν ὅσον τάχιστα τὴν γῆν. »Δύο γυναῖκες νὰ κτυπηθῶσιν! ἐπρόσθεσεν ὁ βασιλεὺς· μία γυνὴ νὰ φονεύσῃ ἄλλην γυναῖκα! δὲν δύναται τις νὰ στοχασθῇ τοῦτο χωρὶς φρίκης. Δὲν πρέπει νὰ μείνῃ ἀτιμώρητον τοιοῦτον ἐγκλημα.»

Ἐγκρίσις τοῦ ὑπερτάτου δικαστηρίου τῶν θεσμοθεσιῶν, ὑπὲρ τινος κόρης, ἡ ὁποία εἶχε προτιμήσει τὸν θάνατον πάρος τὴν φθορὰν τῆς σωφροσύνης της, διευθυνθεῖσα εἰς τὸν αὐτοκράτορα Χιόνγ-Τχίνγ.

Ἐ Συμφώνως μὲ τὴν προσταγὴν, τὴν ὁποίαν ἡ Μεγαλειότης σας ἐδημοσίευσεν καθ' ὅλην τὴν αὐτοκρατορίαν τοῦ νὰ ἀνεγείρωμεν μνημεῖα πρὸς τιμὴν τῶν χηρῶν, τῶν γυναικῶν καὶ τῶν θυγατέρων, αἱ ὁποῖαι ἤθελαν δοξασθῇ διὰ τῆς ἐγκρατείας των, διὰ τοῦ πρὸς τοὺς γονεῖς σεβασμοῦ των διὰ τῆς πρὸς τὴν ἀγνείαν ἀγάπης των, ὁ Τσόνγ-Τοῦ καὶ ὁ ἀντιβασιλεὺς τῆς ἐπαρχίας τοῦ Καντόνγ, παρασταίνουν ὅτι εἰς τὴν πόλιν Σεῖου· χοεὶ μία νέα κόρη ὀνομαζομένη Λεάνγ, διεκρίθη ποτὲ δι' ἐπισήμου σωφροσύνης, εἰς τόσον βαθμὸν, ὥστε ἔδωκε τὴν ζωὴν της διὰ νὰ τὴν διατηρήσῃ. Αὕτη ἡ θυγάτηρ εἶχεν ἀξιαγάπητον φυσικὸν, μεγάλην δικαιοσύνην καὶ σπανίαν ὠραιότητα. Τὸ δέκατον πέμπτον ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Κανγ·ΧΙ, πειραταί.

καταβάντες εἰς τὸ παραθαλάσσιον, ἠθέλησαν νὰ μεταχειρισθοῦν βίαν πρὸς αὐτὴν τὴν ἐνάρετον θυγατέρα. Αὐτὴ ἀντεστάθη, καὶ δὲν συγκατένευσε παντελῶς εἰς τὸν δύσφημον σκοπὸν τῶν· τὴν ἐφυλάκωσαν καὶ τὴν ἔφεραν διὰ νὰ τοὺς δουλεύῃ ὡς αἰχμάλωτος. Βιασθεῖσα νὰ διαβῇ εἰς τὸ πλοιάριον, ὑπῆρξε τόσον σταθερά, ὥστε δὲν τοὺς ἐσυγχώρησε παντελῶς τὴν παραμικρὰν ἀπρεπῆ πρᾶξιν ἐπάνω εἰς τὸ ὑποκείμενόν της, ἐξ ἐναντίας δὲν ἀπεκρίθη εἰς αὐτοὺς τοὺς κακεντρεχεῖς, εἰμὴ δι' ἐπιπλήξεων καὶ ὕδρεων, καὶ εἰς μίαν στιγμὴν καθ' ἣν τῇ εἶχαν ἀφήσει κάποιαν ἐλευθερίαν, κατεβυθίσθη εἰς τὴν θάλασσαν.»

« Ἀφοῦ ἐξετάσαμεν τὰς πληροφορίας, τὰς ὁποίας μᾶς ἔστειλαν περὶ τούτου τοῦ ὑποκειμένου, ἐστοχάσθημεν ὅτι τόσον μεγάλη ἀρετὴ ἤξιζε νὰ ἀνταμειφθῇ, καὶ ὅτι τὸ νὰ χάσῃ τις τὴν ζωὴν καλῆτερον πάρεξ τὴν παρθενίαν, εἶναι ἓν παράδειγμα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ δημοσιευθῇ διὰ νὰ κινήσῃ τὰς ἄλλας εἰς μίμησιν. Διὰ τοῦτο συμφώνως μὲ τὰ ἔθιμα τῆς αὐτοκρατορίας, καὶ μὲ τὰς προσαγὰς τῆς μεγαλειότητός σας, ἀποφασίζομεν νὰ στηθῇ πρὸς τιμὴν ταύτης τῆς νέας κόρης ἐν θριαμβευτικὸν τόξον καὶ ἐν λίθινον μνημεῖον, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον θέλει χαλκοχαραχθῇ αὐτὴ ἡ ἐνδοξὸς πρᾶξις, διὰ νὰ διατηρήσῃ αἰωνίαν ἀνάμνησιν αὐτῆς. Ἐὰν ἡ μεγαλειότης σας τὸ κρίνῃ ὀρθόν, θέλομεν εἰδοποιήσῃ τὸν ἐκεῖ διοικητὴν νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸ βασιλικὸν θησαυροφυλάκιον τριάκοντα οὐγγίας ἀργύρου διὰ τοῦτο τὸ ἀντικείμενον .

Ἄλλη ἐγκρισὶς τοῦ αὐτοῦ κριτηρίου περὶ τινος γυναικὸς, ἡ ὁποία εἶχε δεῖξει ἐνθέρμον ἀγάπην πρὸς τὸν σύζυγόν της.

« Ὁ ἀντιβασιλεὺς τῆς ἐπαρχίας Τχέ-Κιάνγ μᾶς εἰδοποίησε περὶ τῆς ἀκολούθου πράξεως. Εἰς τὴν πόλιν Βουῦ, κόρη τις ὀνομαζομένη Τχαῦ, εἰς ἡλικίαν δεκαεπτὰ ἐτῶν, εἶχε συζευχθῆ

νέον τινα, ὅστις ὀνομάζετο Σέρ-Οὐέν-Γιούρ. Μετὰ ἓνα μῆνα, αὐτὸς ἠσθένησε, καὶ ἡ ἀσθενεία του διήρκεσε τρεῖς χρόνους. Εἰς τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας του ὑπῆρξεν εὐδαίμων, διότι εἶχε σύζυγον ἐνάρετον εἰς τὸ πλευρόν του αὐτὴ ἠθέλητε πάντοτε νὰ τὸν δουλεύῃ ἢ ἰδίᾳ· ἐκάθητο ἐπιμόνως πλησίον τοῦ κραββατίου του, δὲν ἀνεπαύετο μήτε στιγμὴν, ἠτοίμαζεν ἢ ἰδίᾳ τὰ ἰατρικὰ, τῶ τὰ ἐπρόσφερε, καὶ δὲν τὸν παραιτοῦσε μήτε ἡμέραν μήτε νύκτα. ἤσθάνετο τοὺς πόνους τοῦ συζύγου της, ὡς νὰ τοὺς ἔπασχεν ἢ ἰδίᾳ· ὅλοι οἱ γείτονες ὑπῆρξαν αὐτόπται ταύτης τῆς γενναίας ἀφοσιώσεως, καὶ τὸ μαρτυροῦν εἰς πάνδημον ἀγωγὴν. Ὅταν αὐτὴ ἡ ἐξαιρετὸς γυνὴ εἶδε τὸν σύζυγόν της εἰς κίνδυνον θανάτου, παρέστησε τὴν θλίψιν της εἰς τὸν θεὸν καὶ εἰς ἐνθέρμον τινα προσευχὴν, τὸν παρεκάλεσε νὰ τῇ ἀφαιρέσῃ τὴν ζωὴν καὶ νὰ φυλάξῃ τὴν τοῦ ἀγαπητοῦ συζύγου της. Μετὰ τὸν θάνατόν του δὲν ἐδυνήθη νὰ ζῆσῃ πλέον. Μετὰ μερικὰς ἡμέρας, ἐξέπνευσεν ἀπὸ θλίψιν. Ἐν τόσον μέγα παράδειγμα καὶ πολλὰ ἄλλα, ἀναγγέλλουν τὸ ὑπέροχον τῆς διοικήσεως τῆς μεγαλειότητός σας. Ὅθεν κρίνομεν ὅτι ἡ μνήμη συζύγου τόσον ἐναρέτου πρέπει νὰ τιμηθῇ διὰ τινος μνημείου, τὸ ὁποῖον νὰ ἐμπορῇ παρομοίως νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸ νὰ ἐγκαρδιώτῃ τὰς ὁμοφύλους της πρὸς μίμησιν.

Ἔστησαν παρομοίως ἐν μνημείον πρὸς τιμὴν μιᾶς θυγατρὸς, ἥτις βλέπουσα τὸν πάππον της καὶ τὴν προμήτορά της, ὅτι δὲν ἦσαν εἰς κατάστασιν ἐξ αἰτίας τοῦ γηρατειοῦ τῶν νὰ στερῶνται τὰς φροντίδας της, παρήτησε τὸ συνοικέσιον, καὶ μετεχειρίσθη τὰς ὥραιότατας ἡμέρας της εἰς τὸ νὰ τοὺς προμηθεύῃ ὅλας τὰς ἀναγκαῖας ἀνακουφίσεις, αἱ ὁποῖαι ἐξαρτῶντο ἀπὸ αὐτὴν.

ΚΕΦ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΩΟΝ.

Πρεσβεία τῆς Πορτουγαλλίας παρὰ τῷ αὐτοκράτορι Γιόνγ-Τχίνγ κατὰ τὸ 1727.

Λεπτολογία περὶ τούτου τοῦ ἀντικειμένου.

Αἱ Εὐρωπαϊκαὶ πρεσβείαι παρὰ τοῖς μονάρχαις τῆς Σινικῆς εἶναι τόσον σπάνιαι, καὶ περιπλέκονται μὲ περιστατικὰ τόσον ἀλλόκοτα, ὥστε οἱ ἀναγνώσταί μας θέλουν εὐαρεστηθῆ ἀπὸ τὴν διήγησιν, τὴν ὁποίαν τοὺς ἐκθέτομεν ἀκολουθῶς.

Ὁ Δὸν Ἀλέξανδρος Μέτελλος δὲ Σουζα δὲ Μενεσῆς, πρέσβυς τοῦ βασιλέως τῆς Πορτουγαλλίας, ἦλθεν εἰς τὸ Μακάον μὲ τὸν Ἰητούτην Ἀντώνιον Μαγαλχάενς, τὸν ὁποῖον ὁ αὐτοκράτωρ Κάνγ-Χι πρό τινων ἐτῶν εἶχε στείλει εἰς τὴν Εὐρώπην. Οὗτος ὁ πρέσβυς ἐδοκίμασε κατὰ πρῶτον δυσκολίας ἐκ μέρους τῶν μανδαρίνων τοῦ Καντωνίου, οἵτινες παρευθὺς ἐξέπεστειλαν ἐπίτηδες ταχυδρόμους, διὰ νὰ πληροσφορηθῶσι περὶ τοῦ ὑποκειμένου του, περὶ τῆς αἰτίας τοῦ ταξειδίου του, περὶ τῶν δώρων, τὰ ὁποῖα ἔφερε, καὶ περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς συνοδίας του. Λαβόντες δὲ ἀκριβεστάτας πληροφορίας, εἰδοποίησαν τὴν αὐλήν περὶ τοῦ ἐρχομοῦ του διὰ τοῦ κριτηρίου τῶν θεσμοθεσιῶν. Ὁ πατὴρ Μαγαλχάενς ἐπῆγε πρό αὐτοῦ εἰς τὸ Πεκίγγ, καὶ προδιέθεσεν ὅλα διὰ τὸν ἐρχομὸν του εἰς ταύτην τὴν πρωτεύουσάν τοῦ βασιλείου. Ὁ Δὸν Μέτελλος διέπλευσε τὸν μέγαν ποταμὸν Κιάνγ, καὶ ἔλαβε καθ' ὅλον τὸ ταξειδίον του μεγαλωτάτας τιμὰς, συμφώνως μὲ τὰς διαταγὰς, τὰς ὁποίας οἱ Μανδαρίνοι τῶν πόλεων εἶχαν λάβει ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα. Σχεδὸν ἐννέα λεύγας μακρὰν τοῦ Πεκίγγ, κατέβη ἀπὸ τὸ πλοιάριόν του ὅπου καὶ ἔφεραν τεσσαράκοντα ἵππους, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἀγορασθῆ διὰ προσταγῆς του, μὲ τὰ ὄχηματα, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἐπιθυμῆσαι διὰ νὰ κάμη τὴν εἰσοδὸν του εἰς

ταύτην τὴν πόλιν. Αὐτὴ συνέβη τὴν 16 Μαῦ 1727. Ὁ γενικὸς διοικητὴς τοῦ Πεκίγγ εἶχεν εὐκολύνει τοὺς δρόμους, βαλὼν ἀπ' ὅλα τὰ μέρη φύλακας διὰ νὰ ἐμποδίζουσιν τὸν θόρυβον. Τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ἦτον ἀπειρον. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπροξένησε μεγίστην ἐκπληξιν εἰς τοὺς Σίνας, ἦτο ἡ ποσότης τῶν κρουζάδων, (α) τὰς ὁποίας ὁ πρέσβυς ἐρρίπτε καθ' ὅλην τὴν ὁδοιπορίαν του, καὶ ὅταν ἐπέστρεφεν εἰς τὸ παλάτιόν του, ἀφοῦ ἀπήλαυσε ἤδη τὴν πρώτην συνέντευξιν μετὰ τοῦ βασιλέως· ἐπειδὴ ὁ Ῥέγουλος (βασιλόπαις) τρισκαιδέκατος ἀδελφὸς τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ κάτοχος ὅλης τῆς ἐμπιστοσύνης του ἦτο τότε εἰς τὴν ἐξοχὴν· οἱ ἀπεσταλμένοι του ἐπαρκαλέσαν τὸν μέγαν κύριον τοῦ αὐτοκρατορικοῦ παλατίου νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν μεγαλειότητά του περὶ τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ πρέσβεως. Τὸ ἐκτέλεσε παρευθὺς, ἀλλὰ τῷ ἐπροβλήθησαν πολλαὶ ἐρωτήσεις. «Τί ἄνθρωπος εἶναι αὐτὸς ὁ πρέσβυς; ἠρώτησεν ὁ αὐτοκράτωρ· ὁποία εἶναι ἡ φυσικὴ του ἀγχίνοια; ὁ χαρακτήρ του; ὁποῖον βαθμὸν κατέχει πλησίον εἰς τὸν βασιλέα, τὸν κύριόν του; ποῖος τὸν στέλλει ἐδῶ; ὁ μέγας κύριος ὅστις εἶχε προῖδει ὅλας αὐτὰς τὰς ἐρωτήσεις, ἀπεκρίθη εἰς αὐτὰς πολλὰ εὐαρέστως.

Τὴν 28 Μαῦ ὁ Δὸν Μέτελλος δὲ Σουζα, ἀφοῦ ὑπερεπήδησε πολλαὶς δυσκολίας ὡς πρὸς τοὺς τύπους τῶν πολιτικῶν τελετῶν, ἀπήλαυσε τὴν πρώτην του συνέντευξιν ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα· περὶ τὰς ἐπτὰ καὶ ἡμίσειαν ὥρας τῆς πρωίας ἐξῆλθεν ἔφιππος μὲ τὴν συνοδίαν του, καὶ εἰσῆλθε διὰ τῆς μεσημβρινῆς πύλης ἕως εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ συνεδρίου, ὅπου τῷ ἔδωκαν γεῦμα, ἐπίσης καὶ εἰς ὅλα τὰ ὑποκείμενα τῆς συνοδίας του. Δύο μανδαρίνοι τῆς πρώτης τάξεως συνδιέτριψαν μὲ αὐτόν. Ἐκείθεν μετέβη εἰς ἄλλην αἴθουσαν, ὅπου ὁ αὐτοκράτωρ ἐπρόσταξε νὰ τῷ εἰπῶσι νὰ ἐμβιβάσῃ καὶ δύο ἀξιωματικούς του. Δύο μανδαρίνοι τῆς αὐτῆς ἐπροηγούντο· εἰς συμπάρεδρος τοῦ κριτηρίου τῶν θεσμοθεσιῶν καὶ εἰς ἱεραπόστολος τοὺς ἠκολούθησαν.

(α) Εἶδος ἀργυροῦ νομίσματος τῆς Πορτουγαλλίας.

‘Ο πρέσβυς ἤρχετο κατόπιν, φέρων εἰς τὰς δύο χεῖρας ἐπιστολὴν τοῦ βασιλέως κυρίου του· ἐσυνωδεύετο ἀπὸ δύο εὐγενεῖς τῆς συνοδίας του, τοὺς ὁποίους ὠδήγει ἕνας μανδαρίνος. Ὁδοιπόρησαν κατ’ αὐτὴν τὴν τάξιν καὶ μετ’ οἰωπὴν ἕως εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν αἵθουσαν, τῆς ὁποίας τὸ πόδιον ἦτο περικυκλωμένον πανταχόθεν ἀπὸ δύο σειρὰς μανδαρίνων μετ’ ἐνδύματα παρατάξεως· ἡ αἵθουσα ἦτο γεμάτη ἀπὸ τοὺς μεγιστᾶνας τοῦ βασιλείου, καθημένων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν εἰς τέσσαρας γραμμάς. ‘Ο αὐτοκράτωρ ἐκάθητο εἰς τὸν θρόνον του, κείμενον ἐν τῷ μέσῳ. ‘Ο πρέσβυς εἰσῆλθε διὰ τῆς δυτικῆς πύλης, καὶ ὀδηγούμενος ἀπὸ τὸν συμπάρεδρον, ἀνέβη τὰς βαθμίδας τοῦ θρόνου, ἐγονάτισε καὶ ἐπρόσφερε τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸν βασιλέα. ‘Ο αὐτοκράτωρ τὴν ἐδέχθη καὶ τὴν ἔδωκεν εἰς ἕνα μανδαρίνον, ὅστις τὴν ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖράς του, καὶ τὴν ἐκράτητε πολλὴν ὥραν ὑψωμένην ἕως εἰς τὸ τέλος τῆς συνεντεύξεως. ‘Ο πρέσβυς ἐσηκώθη, καὶ ἐπιστρέφων ἐξῆλθε διὰ τῆς αὐτῆς πύλης καὶ ἐπῆγε νὰ καθίσῃ ἔμπροσθεν τῆς εἰς τὸ μέσον, ἧις καὶ αὐτὴ ἦτο ἀνοικτή. Ἐκεῖ καὶ εἰς τὸ πόδιον ἔκαμεν ὁμοῦ μετ’ τὴν συνοδίαν του τοὺς ἐννέα ἀσπασμοὺς, πλήττων τὴν κεφαλὴν κατὰ γῆς. ἐπομένως ὠδηγήθη ἕως εἰς τοὺς πόδας τοῦ θρόνου ὑπεράνωθεν ὅλων τῶν μεγιστάνων, εἰς τὸ μέρος ὅπου εἶχον φέρει τὸ προσκεφάλαιόν του· ὅταν ἔρθασεν εἰς τὸν τόπον του, ὁ αὐτοκράτωρ ἐπρόσταξε νὰ τὸν εἰποῦν νὰ καθῆται, καὶ νὰ τὸν φέρουν θεῖον (τῶν ἄνδρων).

Μετὰ μίαν στιγμὴν ἐγονάτισεν ἐπάνω εἰς τὸ προσκεφάλαιόν του, καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἐξεφώνησε Πορτουγαλλιστί λόγον, ὅστις μεθερμηνεύθη ἀπὸ ἕνα ἱεραπόστολον. ‘Ο μονάρχης ἀπεκρίθη μετ’ ἀξιοπρέπειαν καὶ μετ’ ἰλκρὰν φυσιογνωμίαν. « ‘Ο αὐτοκράτωρ πατήρ μου, ἀφοῦ μετ’ ἐδιδάξες τεσσαράκοντα ἔτη, μετ’ ἀνεβίβασεν εἰς τὸν θρόνον. Πάντοτε ἐπροσπάθησα νὰ τὸν μιμηθῶ ὡς πρὸς τὸν τρόπον τοῦ κυβερναῖν τὴν αὐτοκρατορίαν, ἀλλὰ πρὸ πάντων εἰς τὴν εὐνοίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε πρὸς τοὺς ξένους, εἰς τοὺς ὁποίους ἐρέθη

πάντοτε εὐνοϊκῶς. Κάνεις δὲν ἀγνοεῖ ὅτι δὲν τοὺς διακρίνω ἀπὸ τοὺς ἰδίους μου ὑπηκόους. ‘Ο βασιλεὺς τῆς Πορτουγαλλίας, ἀκολουθῶν τὰς συγκινήσεις τῆς ἀγαθῆς καρδίας του, σᾶς ἔστειλεν ἐδῶ ἀπὸ τόσον μακρὰν. Πῶς ἔχει; — ἡ υἰγεία του εἶναι καλὴ, ἀπεκρίθη ὁ πρέσβυς. — ‘Υποφέρετε πολὺ εἰς τὸ διάστημα τόσον διεξοδικῆς ὁδοιπορίας· πῶς ἔχετε σεῖς ὁ ἴδιος; ‘Ο Δὸν Μέτελλος δὲ Σουζα ἔκαμε βαθεῖαν προσκύνησιν, καὶ ἀπεκρίθη ὅτι μετὰ τόσον διεξοδικὴν ὁδοιπορίαν ἠσθάνθη μερικὰς ἐνοχλήσεις, ἀλλὰ διὰ τῶν προσταγῶν τῆς μεγαλειότητός του ἀπὸ τὸ Καντὼν ἕως εἰς τὸ Πεκίγγ, τὸν ἔκαμαν τόσον μεγάλας τιμὰς καὶ τόσον καλὰ τὸν ἐπεριποιήθησαν, ὥστε παρευθὺς εἶχεν ἰατρευθῆ, καὶ ὅτι ἡ εὐδαιμονία τοῦ νὰ ἰδῆ ἕνα τόσον μέγα αὐτοκράτορα, τὸν ἔκαμεν ἐξ ὀλοκλήρου νὰ λησμονήσῃ τὰς προλαβούσας ταλαιπωρίας. ‘Ο αὐτοκράτωρ τὸν διέκοψε διὰ νὰ τὸν δώσῃ θεῖον, καθὼς καὶ εἰς ὅλους τοὺς συνιστῶντας τὴν συνοδίαν του ἔπειτα τὸν ἀπέλυσε.

Μόλις ὁ πρέσβυς ἔφθασεν εἰς τὴν φλιάν (κατώφλιον) τῆς πύλης καὶ ἤκουσε τοῦτον τὸν μονάρχην λέγοντα εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν μεγιστᾶνας· « οὗτος ὁ ἄνθρωπος εἶναι εὐάρεστος καὶ πεπολιτισμένος. » Τῷ ὄντι, ὅλα ἔγειναν εἰς αὐτὴν τὴν συνέντευξιν, ἐπίσης εὐάρεστα εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη.

Τὴν 7 Ἰουνίου, ὁ πρέσβυς ἐπῆγεν εἰς τὸν οἶκον τῆς ἐξοχῆς τοῦ αὐτοκράτορος, διὰ νὰ τῷ προσφέρῃ τὰ δῶρα τοῦ βασιλέως τῆς Πορτουγαλλίας. Ταῦτα τὰ δῶρα ἦσαν πολὺ ἠφαῖα, καὶ τὰ κιβώτια, εἰς τὰ ὁποῖα περιείχοντο, ἦσαν τόσον καλῶς καλλωπισμένα ἔξωθεν καὶ ἔσωθεν, ὥστε τὰ ἔφεραν ἔμπροσθεν τοῦ αὐτοκράτορος χωρὶς νὰ τὰ ἀδειάσωσι. Μετὰ τὸ γεῦμα τοῦ πρέσβεως τῷ ἐπροσφέρθησαν. Ἀφοῦ εἶδεν αὐτὰ τὰ δῶρα, ὁ αὐτοκράτωρ ἔστειλε τοὺς δύο μεγάλους μανδαρίνους, οἵτινες εἶχαν παρεδρεύσει εἰς τὸ γεῦμα τοῦ πρέσβεως νὰ τὸν εἰποῦν, ὅτι ἡ συνήθεια τῆς Κίνας εἶναι τὸ νὰ δέχονται μόνον τὰ ἡμίση ἀφ’ ὅσα προσφέρονται. « Μετ’ ἰσχυρῆς κατ’ ὑπερβολὴν, εἶπε,

νά βλέπω ότι ὁ βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας ἐνεργεῖ αὐτὰ μὲ καλλίστην προαίρεσιν. Πολλὰ μὲν τὰ δῶρα, ἀλλὰ δὲν εἶναι τρόπος νὰ τὰ δεχθῶ ὅλα ».

Ὁ πρέσβυς ἀπεκρίθη εἰς τοὺς μανδαρίνους, ὅτι ὁ βασιλεὺς, κύριός του, ἐνόμιζεν ὅτι προσφέρει πολλὰ μικρὸν πρᾶγμα, ἐὰν θεωρήσῃ τις τὴν βαθεῖαν ὑπόληψιν, τὴν ὁποίαν ἔχει εἰς τὴν μεγαλειότητά του· ὅτι ἤθελε κάμει πολλὰ περισσότερον ἐὰν δὲν τὸ ἐμπόδιζεν μεταξὺ τῶν δύο Ἐπικρατειῶν ἡ μεγάλη ἀπόστασις· καὶ ὅτι ἤθελε τῷ κακοφανῇ κατὰ πολλὰ, ἐὰν ὁ Αὐτοκράτωρ ἔστειλεν ὀπίσω τὸ παραμικρότερον ἀπ' ὅσα τῷ ἐπροσφέρθησαν ἀπὸ μέρους του, καὶ ὅτι ἡ συνήθεια τῆς Εὐρώπης εἶναι τὸ νὰ δέχεται τις ὅλα, ὅσα προσφέρονται.

Ἀφοῦ οἱ μανδαρίνοι ἀνέφεραν εἰς τὸν Αὐτοκράτορα ἀκριβοῦς ἐκθεσιν ταύτης τῆς συνδιαλέξεως, οὗτος ὁ μονάρχης ἐφάνη ὅτι ἀποβάλλει ἐξολοκλήρου τὴν ὑπόψιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο μήπως ὁ πρέσβυς θελήσῃ νὰ τὸν ὁμιλήσῃ ὑπὲρ τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας. Ἐπρόσταξε λοιπὸν εἰς μανδαρίνους νὰ τῷ φέρωσιν εἰς τὸ ἐξῆς κατὰ πᾶσαν δευτέραν ἡμέραν φαγητὰ ἀπὸ τὴν τράπεζάν του, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε συμβῆ ἀκόμη. Μετὰ τινὰς ἡμέρας, τῷ ἔστειλε δῶρόν τι τιμώμενον χίλια ταέλια (α) ἢ πέντε χιλιάδας πεντακόσια φράγκα (εἴκοσι δύο χιλιάδας γρόσια τῆς Τουρκίας), προστάζων νὰ τὸν εἰποῦν ὅτι δὲν ἔκαμε τοῦτο, ἐπειδὴ ἐνόμιζεν ὅτι ἓνας πρέσβυς στερεῖται ἀπὸ χρήματα, ἀλλ' ἐπειδὴ ἤθελε νὰ τὸν τιμήσῃ ὡς ξένον ἐλθόντα μακρόθεν, καὶ ὅστις περιπλέον ἔμελλε νὰ ἀγοράσῃ διάφορα περιεργα τοῦ τόπου διὰ νὰ φέρῃ εἰς τὴν Εὐρώπην.

Μετὰ μερικὰς ἡμέρας, ὁ Δὸν Μέτελλος δὲ Σουζα, λαβὼν τὴν ἄδειαν ἐπήγε νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν Μεγαλειότητά του. Ἐπιλοξενίσθη μὲ γεῦμα ὡς καὶ τὸ πρῶτον. Τὸν περιέφεραν ἀκολού-

(α) Λογιστικὸν νόμισμα τῆς Κίνας, ὡς τὸ τῆς Τουρκίας πουργιόν, συμποσούμενον εἰς γρόσια πεντακόσια.

θως εἰς τὰς διώρυγας ἐπὶ κομιστοῦ ἀκατίου διὰ νὰ τὸν δείξωσι τοὺς κήπους τοῦ παλατίου. Ἀναστενάζων ἐκ διαλειμάτων ἔλεγε. « Πρὸς τί ὅλαι αὐταὶ αἰ τιμαί, ἐὰν δὲν μὲ ἦναι συγχωρημένον νὰ ὁμιλήσω ὑπὲρ τῆς θρησκείας; ἤξευρε καλά ὅτι ἦσαν ἀποφασισμένοι νὰ μὴν τὸν ἀκούσουν περὶ αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου, καὶ ὅτι, ἐὰν ὠμιλοῦσε περὶ τούτου, ἤθελεν ἐκθέσει τοὺς ἱεραποστόλους εἰς κίνδυνον νὰ διωχθῶσιν ὁμοῦ μὲ αὐτόν. Καθ' ὅλον τὸν λοιπὸν Ἰούνιον μῆνα καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐρχομένου, δὲν ἔκαμεν ἄλλο τι, εἰμὴ νὰ παρεδρεύῃ εἰς τὰς πανηγύρεις, τὰς ὁποίας ἐώρταζαν συνεχῶς, καὶ νὰ προσμένῃ νὰ ἐτοιμασθῶσιν εἰς τὸ παλάτιον τὰ μεγαλοπρεπῆ δῶρα, τὰ ὁποῖα ὁ αὐτοκράτωρ ἤθελε νὰ στείλῃ εἰς τὸν βασιλέα τῆς Πορτογαλλίας. Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα, κάνεις ἀπὸ τοὺς συνακολούθους του δὲν κατεχράσθη τὴν ἐναντίον τῶν ἐθίμων χορηγηθεῖσαν εἰς αὐτοὺς ἐλευθερίαν, τὸ ἔθιμον τοῦ νὰ ἐκβαίνωσιν ἀπὸ τὸν οἶκόν των, καὶ νὰ διατρέχωσι τὰς συνοικίας τῆς πόλεως, καθὼς ἀγαποῦσαν. Περιπλέον ἦτο μεγαλόδωρος, καὶ ἀντέμειβεν ἐλευθερίως τοὺς ὅσοι τὸν ἔφεραν δῶρα ἐκ μέρους τοῦ Αὐτοκράτορος.

Τὴν 7 Ἰουλίου, ἔλαβε προταγὴν νὰ ὑπάγῃ πρὸς τὸ ἑσπέρας, διὰ ν' ἀποφύγῃ τὸν καύσωνα, εἰς τὸ Γιουέν - Μιργ - Γιουέν καὶ νὰ περάσῃ τὴν νύκτα εἰς τὸν οἶκον ἡγεμόνος τινός, γειτονεύοντα μὲ τὸν τοῦ αὐτοκράτορος, διὰ νὰ εὐρεθῇ τὴν ἐπαύριον τὸ πρωῖ εἰς κατάστασιν τοῦ νὰ ἔλθῃ νὰ λάβῃ τὴν ἀπολυτήριον συνέντευξίν του. Τὴν ἔλαβεν ἐμπράκτως κατὰ τὰς ἐξῆς ὥρας. Ἦσαν εἰς τὴν αἴθουσαν μόνον δύο ἢ τρεῖς ὑπουργοὶ ἢ μεγάλοι μανδαρίνοι. Ἡ ἀναβάθρα ἦτο γεμάτη ἀπὸ ἀξιωματικούς μὲ ἐνδύματα παρατάξεως, διὰ νὰ φέρουν τὸν οἶνον, καὶ τὰ ὀπωρικά. Ἐφαίνοντο εἰς τὸν ἐξώστην δύο τάγματα μουσικῶν, καὶ δὲ φωνῆς καὶ δὲ ὄργανου. Ἡ κίτρινη σκηνή, εἰς σχῆμα σημαίας, εἶχε στηθῆ. Ὁ πρέσβυς ἔφθασε μὲ τοὺς ἀνθρώπους τῆς συνοδίας του καὶ μὲ τὸν ἱεραπόστολον ὅστις τὸν ἐχρη-

σίμειεν ὡς διερμηνεύς, καὶ ἐπρόσμενεν εἰς τὸ κάτωθεν τῆς κλίμακος τῆς μεγάλης αἰθούσης, τῆς ὁποίας ὄλαι αἱ θύραι ἦσαν ἀνοικταί, νὰ ἔλθῃ ὁ αὐτοκράτωρ νὰ καθίσῃ ἐπάνω εἰς τὸ βῆμά του, κατεσκευασμένον εἰς σχῆμα μικροῦ θρόνου. Ὁ ἦχος τῶν τυμπάνων, τῶν σαλπίγγων, καὶ πολλῶν ἄλλων μουσικῶν ὀργάνων, ἔδωκε τὸ σημεῖον τοῦ ἐρχομοῦ του. Ὁ πρέσβυς ἀνέβη παρευθὺς τὴν κλίμακα, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἶθουσαν μὲ τὴν συνοδίαν του. Τὸν ἐκάθισαν ἐπάνω εἰς ἓν προσκεφάλαιον, καὶ ὄλοι οἱ ἄλλοι ἐστάθησαν ὀρθοί. Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ αὐτοκράτορος τῷ ἔφεραν τὸν οἶνον ἐν εἴδει παρατάξεως. Ὄταν ἔπιε, τῷ ἐπρόσφεραν φιάλην χρυσὴν τὴν ἐπῆρε μὲ τὰς δύο χεῖρας, καὶ συγχρόνως τρεῖς μεγάλοι μανδραῖνοι ἔφεραν τὸν πρέσβυν εἰς τοὺς πόδας τοῦ θρόνου. Ὁ Αὐτοκράτωρ τῷ ἐπρόσφερε τὴν φιάλην, λέγων· Πιέτέ τον ὄλαν, ἀν δύνασθε, εἰ δέ μὴ, κάμετε ὅπως κρίνετε εὐλογον. « Ὁ Δὸν Μέτελλος ἔλαβε γονυπετῆς τὴν φιάλην ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς μεγαλειότητός του· καὶ ἀφοῦ ἔπιεν ὀλίγον οἶνον, καὶ εὐχαρίστησε τὸν μονάρχην, ἀπεσύρθη εἰς τὸν τόπον του, ὅπου ἐπροσκαλέσθη νὰ φάγῃ ὀπώρας κατεσκευασμένας εἰς εἶδος πυραμίδος ἐπὶ ὑψηλοτάτων πινακῶν.

Ὁ Αὐτοκράτωρ τὸν ἠρώτησεν ἀκολούθως, ἐὰν ἡ πατρις του ἦναι τόσο ζεστὴ ὅσον ἡ Σινικὴ καὶ, κατὰ τὴν ἀπόκρισίν του, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ὅτι δηλ. τὸ βασιλεῖον τῆς Πορτουγαλλίας κεῖται εἰς τὸ αὐτὸ πλάτος μὲ πολλὰ μέρη αὐτῆς τῆς Αὐτοκρατορίας, καὶ ὅτι οἱ κάτοικοι δοκιμάζουν μεγάλας καύσεις· ὅταν ἐπιστρέψητε, ἐπανέλαβεν αὐτὸς, προφυλαχθῆτε καλὰ ἀπὸ τὴν θερμότητα τούτου τοῦ τόπου, διὰ νὰ ἐμπορέσητε νὰ φθάσητε ὑγιῆς εἰς τὸ βασιλεῖόν σας. Ὁ βασιλεὺς, ὅστις σὰς ἔστειλεν ἀπὸ τόσο μακρὰν, γνωρίζει τὴν ἀξίαν τῶν ὄσους μεταχειρίζεται εἰς τὰ ὑπουργήματα. Σὰς ἔκλεξε διὰ ὑπόθεσιν τὴν ὁποίαν ἐντελῶς καλὰ ἐξετελέσατε. Εἰπέτε του ὅτι ἐπιπροφορήθη περὶ τῆς ὑγείας του. Ὁ πρέσβυς ἀπεκρίθη ὅτι δὲν θέλει λείψει, καὶ ὅτι συγχρόνως θέλει περιγράψῃ εἰς τὸν

Βασιλέα, κύριόν του, τὰς εὐεργεσίας καὶ τιμὰς, τὰς ὁποίας ἐπεδαφίλευσεν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ εἰς τὴν Σινικὴν ἐρχομοῦ του». Ἀλλ', ἐπρόσθεσεν αὐτὸς, ἡ εὐαρεστοτέρα εἰδήσεις, τὴν ὁποίαν ἐμπορῶ νὰ τῷ δώσω μετὰ τὴν τῆς καλῆς ὑγείας τῆς μεγαλειότητός σας, εἶναι ἡ βεβαιότης τὴν ὁποίαν ἡ μεγαλειότης σας μ' ἔδωκεν εἰς τὴν πρώτην συνέντευξίν της, ὅτι θέλει φέρεσθαι μὲ τοὺς Εὐρωπαίους, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθὼς καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ, πατὴρ της, καὶ ὅτι θέλει τιμήσει πάντοτε μὲ τὴν ὑπεράσπισίν της τοὺς κατοίκους τοῦ Μακάου, καὶ τοὺς ἄλλους Πορτουγάλλους, οἵτινες κατοικοῦν εἰς τὴν αὐτοκρατορίαν του. « Ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπεκρίθη εἰς τούτους τοὺς τελευταίους λόγους διὰ νεύματος τῆς κεφαλῆς.

Ἐπειδὴ ὁ πρέσβυς ἐπαρακάλεσε τὴν Μεγαλειότητά του νὰ προσδιορίσῃ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεως του, « Θέλω τῷ κῆμι, ἀπεκρίθη ὁ αὐτοκράτωρ· ἀλλὰ σημερον σὰς ἐπροσκάλεσα μόνον διὰ νὰ διασκεδάσητε. Ἐπειδὴ εἶναι πολὺ ζεστὴ, προσηγορευτὸν εἶναι νὰ ὑπάγετε εἰς μέρος ἁρτοτερότερον, ὅπου ἐπρόσταξα νὰ σὰς βάλουν νὰ συμφάγετε μὲ τοὺς μεγιστᾶνας, καὶ νὰ παρατήσουν ἔμπροσθέν σας κωμικὸν τι δράμα. Ὄταν ὁ πρέσβυς ἐσηκώθη διὰ νὰ καμῆ τὰς προσηγορευσεις του, ὁ αὐτοκράτωρ τὸν εἶπεν ἀκόμη· « Εἶναι κάλλιστον διὰ τὴν ὑγείαν σας νὰ ἐπιστρέψητε εἰς τὸ βασιλεῖόν σας ὅσον τάχιστα δυνηθῆτε· μὴ λησμονήσητε νὰ ἐρωτήσητε ἀπὸ μέρους μου τὸν κύριόν σας πῶς ἔχει, καὶ νὰ τὸν εἰπῆτε ὅτι εἶμαι εὐχαριστημένος.

Ὄταν ἐκβῆκεν ἀπὸ αὐτὴν τὴν συνέντευξιν, ἐπροσφερθησαν δῶρα εἰς τὸν πρέσβυν καὶ εἰς ὅλην τὴν συνοδίαν του· ἔλαβε μερικὰ περίεργα ἐκ μέρους τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ ἐπειδὴ ἔπαιρνε τὸν δρόμον τοῦ Μεκίγγ, τῷ ἔδειξαν τριάκοντα πέντε κιβώτια. τὰ ὅπλα ἦσαν προσδιορισμένα διὰ τὸν βασιλέα, καὶ ἐπὶ αὐτόν. Τότε ἔμαθεν ὅτι ἡ ἀναχώρησίς του εἶχε προσδιορισθῆ κατὰ τὴν 12 Ιουλίου τὸ ὀγλιγωρότερον, καὶ εἰς περίστατιν ἀργότερας ἀναβολῆς κατὰ τὴν 16 τοῦ αὐτοῦ.

Ἐν τοσούτῳ ὁ αὐτοκράτωρ ἀπεκρίθη εἰς τὸ γράμμα τοῦ βασιλέως τῆς Πορτουγαλλίας. Ὁ Δὸν Μέτελλος δὲ Σοῦζα εἶχεν εἰδοποιήσει τοὺς μανδαρίνους τοῦ κριτηρίου τῶν θεσμοθεσιῶν, ὅτι δὲν τὸ ἐδέχετο, ἐὰν δὲν ἦτο γραμμένον ἀπὸ ἴσον πρὸς ἴσον. Ἐπειδὴ εἰς τὴν Κίναν δὲν ἀλλάττονται αἱ συνήθεις διατυπώσεις, εἶναι πιθανὸν ὅτι οὗτος ὁ πρέσβυς ὑπεχρεώθη νὰ συμμορφωθῇ μὲ αὐτάς, καθὼς εἶχε κάμει εἰς τὴν ἐθιμοταξίαν τῶν συνεντεύξεων. Προσμένων τὴν ἀναχώρησίν του, ἐνησχολήθη νὰ λαμβάνη καὶ εἰς τὸ νὰ δίδῃ δῶρα. Ἐπῆγεν ἀκόμη μίαν φορὰν διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν αὐτοκράτορα, ἀλλὰ δὲν εὐρέθη ἐκεῖ. Ἐδόθησαν προσέτι εἰς αὐτὸν καὶ εἰς ὄλην τὴν συνοδίαν του ἀργυρᾶ δῶρα καὶ μεταξωτὰ ὑφάσματα.

Τὴν 14 δύο μεγάλοι μανδαρίνοι ἦλθαν ἀπὸ μέρους τοῦ αὐτοκράτορος νὰ τῷ δώσωσι τὸν τελευταῖον ἀποχαιρετισμόν. Εἶχαν προσταγὴν νὰ τὸν συνοδεύσωσιν ἕως εἰς τὸ πλοιάριόν του, καὶ νὰ τὸν βραβεύσωσιν ἐκεῖ καλά. Τὴν 16 ὑπῆγαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ μὲ ἰδιαιτέρον ἀκάτιον, τὸ ὁποῖον τοὺς ἐπρόσμενεν ἑπτὰ λεύγας μακρὰν ἀπὸ τὸ Πεκίγγ, διὰ τῆς μεγάλης διώρυγος. Ὄταν ἔφθασε, τὸν ἐκάλεσαν νὰ διαβῇ ἐκεῖ διὰ νὰ παρεδρεύσῃ εἰς μεγαλοπρεπῆ τινα δεῖπνον, τὸν ὁποῖον τῷ εἶχαν ἐτοιμάσει οἱ μάγειροι τοῦ αὐτοκράτορος· ὅλα τὰ ὑποκείμενα τῆς πρεσβείας εἰστιάθησαν εἰς ἄλλο πλοιάριον· τὴν ἐπαύριον τὸ πρωὶ, οἱ δύο μανδαρίνοι ἐπέστρεψαν εἰς τὸ Πεκίγγ.

Ὁ Δὸν Μέτελλος δὲ Σοῦζα, μὲ ὅλας τὰς δυσκολίας τὰς ὁποίας εἶχε δοκιμάσει εἰς τὴν πρεσβείαν του, ἤξευρεν ἐντελῶς νὰ ὑποστηρίξῃ διὰ τῆς βαθείας ἐπιτηδειότητός του τὴν τιμὴν τοῦ βασιλέως κυρίου του, καὶ ὅλης τῆς Εὐρώπης, εἰς αὐλήν, ἣτις ἕως τότε εἶχεν ὀμιλήσει μόνον περὶ φόρων καὶ ὑποτελῶν, ὅταν ἐδέχετο πρέσβεις διὰ μέσου τῶν μεγάλων κριτηρίων· ἔκαμεν ὡς πρὸς τοῦτο διακηρύξεις, αἱ ὁποῖαι πάντοτε ἐθεωρήθησαν ὡς ἀκατόρθωτοι· ἀπέδειξε τὴν δικαιοσύνην τῶν ἀξιώσεών του διὰ τῆς μεγαλοπρεπείας, μὲ τὴν ὁποίαν ἐνεφανίσθη. Ἡ συνοδία του

ἦτο πολυάρθμος, καὶ ἡ πολυτέλεια τῶν ἐνδυμάτων τῶν συνακολουθῶν του ἐξέπληξε τὴν αὐλήν, καὶ διήγειρε τὸν θαυμασμόν τῶν κατοίκων τοῦ Πεκίγγ. Οἱ Σίνοι δὲν εἶχαν ἰδεῖ ἀκόμη τόσον πολλοὺς ξένους, οἵτινες νὰ παριστάνωσι μὲ τόσην λαμπρότητα τὴν μεγαλειότητα τῶν βασιλέων τῆς Εὐρώπης. Οὕτω κάμει ἄλλος δὲν ἔλαβε τόσον διακεκριμένην ὑποδοχὴν καὶ περιποίησιν, ὅσην ὁ Κύριος δὲ Σοῦζα. Ὁ Υἱὸν-Τχίγγ ἐπρόσταξε νὰ τῷ ἀποδοθῶσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ εἰς τὴν αὐλήν τιμαὶ ἐξαιρετοὶ καὶ ὅλως διόλου ἀσυνήθεις.

ΚΕΦ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Ἀξιομνημόνευτα συμβάντα τῆς βασιλείας τοῦ Κιέν-Δόνγ, τετάρτου αὐτοκράτορος τῆς παρελθούσης δυναστείας

Εὐθύς ἀπὸ τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναβάσεώς του, ὁ νέος αὐτοκράτωρ ἐπρόσταξεν εἰς τὸ κριτήριον τῶν ἡγεμόνων, νὰ ἀναζητήσωσι τοὺς ἐξ αἵματος ἡγεμόνας, τοὺς ἐξευτελισθέντας καὶ ἐξορισθέντας πρὸ πολλοῦ εἰς διαφόρους τόπους. Ἐδωκε παρομοίως τὴν ἐλευθερίαν εἰς πολλοὺς ἄλλους ἡγεμόνας θεῖους του, οἵτινες ἦσαν κλεισμένοι δι' ὄλην τὴν ζωὴν κατὰ προσταγὴν τοῦ προκατόχου του. Ὄταν αὐταὶ αἱ εἰδήσεις ἐδημοσιεύθησαν, ὅλος ὁ λαὸς τοῦ Πεκίγγ ἐχειροκρότησεν εἰς τὸ καλὸν φυσικὸν καὶ εἰς τὴν φιланθρωπίαν τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ εἰς διάστημα πολλῶν ἡμερῶν τὰ ἐγκώμια, τὰ ὁποῖα ἔκαμναν περὶ τῆς καλοκάγαθίας του, ὑπῆρξαν τὸ ἀντικείμενον ὅλων τῶν συνδιαλέξεων. Αἱ εὐεργεσίαι τοῦ βασιλέως ἐπιδαφιλευθεῖσαι εἰς πολλοὺς, ἕκτος τῶν Βόνζων, ἐνέπνευσαν εἰς τοὺς ἱεραποστόλους ἐλπίδα τῆς ἀποκαταστάσεώς των, καὶ τῆς στερεώσεως τῆς θρησκείας. Ἡπατήθησαν εἰς τοῦτο, διότι καὶ οἱ ἐχθροὶ των ἀπῆλυσαν.

ὥστε ἡ καταδρομὴ νὰ ἀνανεωθῇ καθ' ὄλων ἐκείνων, οἵτινες εἶχαν ἐναγκαλισθῆ τὴν χριστιανικὴν πίστιν. Εἰς ταύτην τὴν περίσασιν, πολλοὶ πιστοὶ Σῖναι ἀπέδειξαν διὰ τῆς ὑπομονῆς των εἰς τὰς τιμωρίας, αἱ ὁποῖαι τοῖς ἐπεβλήθησαν, ἀφοσίωσιν εἰς τὰς ἀληθείας, τὰς ὁποίας ἐδιδάχθησαν.

Οἱ ἱεραπόστολοι δὲν ἀπεκαρδιώθησαν. Διεύθυναν ἕν ὑπόμνημα πρὸς τὸν Πάτερ Καστιγλιόνην, ζωγράφον τοῦ αὐτοκράτορος. Ὅταν ἤλθε κατὰ τὸ σῆμα νὰ καθίσῃ πλησίον του διὰ νὰ τὸν ἰδῇ ζωγραφίζοντα, οὗτος ὁ ἱερομόναχος ἄφησε τὴν γραφίδα του, καὶ λαμβάνων φυσιογνωμίαν θλιβεράν καὶ ἀπεσβολωμένην, ἐγονάτισε καὶ ἐπέφερε μερικὰς λέξεις διακοπτομένας ἀπὸ ἀναστεναγμοῦς, καὶ ἔκβαλεν ἀπὸ τὸν κόλπον του τὸ ὑπόμνημα περιτυλιγμένον μὲ κιτρίνην μέταξαν. Ὁ αὐτοκράτωρ τὸν ἤκουσεν ἰσχύως καὶ τὸν εἶπε μὲ ἀγαθότητα. «Δὲν κατεδίκασα τὴν θρησκείαν σας, ἀπηγόρευσα μόνον τοὺς ὑπηκόους μου ἀπὸ τὸ νὰ τὴν ἐναγκαλιζῶνται.» Συγχρόνως ἔκαμε νεῦμα εἰς τοὺς εὐνούχους νὰ λάβωσι τὸ ὑπόμνημα στρεφόμενος ἀκολούθως πρὸς τὸν Πάτερ Καστιγλιόνην, ἐπρόσθετε. «Θέλω τὸ ἀναγνώσει, μείνατε ἡσυχος, καὶ ἐξακολουθήσατε τὸ ἔργον σας. Οὗτος ὁ τρόπος τῶν ἱεραποστόλων δὲν ἔλαβεν ὅλην τὴν ἔκβατην, τὴν ὁποίαν ἤλπιζαν, ἀλλ' ἐχρησίμευσε τοῦλάχιστον νὰ βραδύνη τὴν κατὰ τῶν Σινῶν χριστιανῶν καταδρομὴν ἕως εἰς τὸ 1766 ἔτος, καθ' ὃ ἀνευῶθη μὲ περισσοτέραν αὐστηρότητα παρ' ἄλλοτε.

Ὁ αὐτοκράτωρ, παροξυνθεὶς ἀπὸ ἀνατοράν τινα διευθυνθεῖσαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τὸν ἀντιβασιλέα τῆς ἐπαρχίας Φό-Κιέν, ἀνεζήτησεν ἐπιμελῶς ὅλους τοὺς ἱεραποστόλους, οἵτινες ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ πατρὸς του ἢ τῆς ἰδικῆς του, εἰσῆλθαν εἰς τὴν Σινικήν. Δὲν εὐχαριστήθη μόνον νὰ τοὺς διώξῃ ἀπὸ τὴν αὐτοκρατορίαν, ἀλλὰ καὶ κατεδίκασεν εἰς θάνατον πέντε ἀπὸ αὐτοὺς ὁμοῦ καὶ ἕνα καιτηχητὴν. Ἐφ' ἧ ἐξετάζετο εἰς τὸ Πεκῖνον ἢ κατ' αὐτῶν κηρυχθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀντιβασιλέως γνώμη, ὁ Πάτερ

Καστιγλιόνης ζωγράφος τοῦ αὐτοκράτορος, ἔκαμε μὲ αὐτὸν συνδιάλεξιν, τὴν ὁποίαν μέλλομεν νὰ ἀναφέρωμεν.

Τὴν ἀρχισεν ὁ Κιέν-Λόγγ ἐξ αἰτίας τῆς ἀρρώστιας τοῦ πατρὸς Χαλιέρου, ἱεραποστόλου. Αὐτὸς ἐπῆγε κατὰ τὸ σῆμα εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπου ὁ πάτερ Καστιγλιόνης ἐνησχολεῖτο εἰς τὸ νὰ ζωγραφίζῃ εἰκονογραφίας. Ἐλπίζετε, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ, νὰ διαφυλάξετε τὸν πάτερ Χαλιέρον; — Ἡ ἐλπίς μας εἶναι πολὺ σαθρὰ, ἀπεκρίθη ὁ ἱεραπόστολος. — Δὲν ἔχετε ἐδῶ ἰατροὺς Εὐρωπαίους; — Δὲν ἔχομεν. — Διὰ τί δὲν ἔχετε; — Ἐπειδὴ εἶναι πολλὰ δύσκολον νὰ καλέσῃ τις ἀπὸ τόσον μακρὰν ἀλλ' ἔχομεν δύο χειρουργοὺς ἐμπείρους. — Εἶναι εὐκολώτερον νὰ γίνῃ τις ἐμπειρος εἰς τὴν χειρουργικὴν, ἐπειδὴ αἱ ἀρρώστιαί τὰς ὁποίας θεραπεύει εἶναι ἐξωτερικαί. — Ἄλλ' εἶπέ μοι, σεῖς οἱ ἄλλοι χριστιανοὶ παρακαλεῖτε τὸν θεὸν σας διὰ τὸν ἀρρώστον, ἀπ' αὐτὸν ζητεῖτε νὰ τὸν θεραπεύσῃ; — Ναι κύριε, τὸν παρακαλοῦμεν καθ' ἡμέραν. — Πόθεν προέρχεται λοιπὸν ὅτι δὲν ἀπολαμβάνετε τὴν θεραπείαν του; — Ὁ θεὸς μας εἶναι παντοδύναμος· δύναται νὰ μᾶς τὴν χορηγήσῃ· ἀλλ' ἴσως εἶναι καλύτερον νὰ μὴ μᾶς τὴν δώσῃ, καὶ δὲν παύομεν ἀπὸ τὸ νὰ ὑποτασσώμεθα εἰς τὴν θέλησίν του. — Εἶπέ μοι, οἱ χριστιανοὶ φοβοῦνται τὸν θάνατον; — Ὅσοι ἔζησαν καλῶς δὲν τὸν φοβοῦνται, ἀλλ' ὅσοι ἔζησαν κακῶς τὸν φοβοῦνται κατὰ πολλὰ. — Πῶς νὰ γνωρίσῃ τις, ἐὰν ἔζησε καλῶς ἢ κακῶς; — Τὸ γνωρίζει διὰ τῆς μαρτυρίας τῆς συνειδήσεως.

Ὑστερον ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις, ὁ αὐτοκράτωρ διέβηκε τὸν λόγον εἰς ἕνα ζωγράφον Κινέζον. • Εἶπέ μοι τὴν ἀλήθειαν σὺ πρὸ πολλοῦ σέ βλέπω συναναστρεφόμενον τοὺς Εὐρωπαίους· ἐνηγκαλίσθης τὴν θρησκείαν των; ὁμολόγησόν μοι ἐλευθέρως ἂν ἦσαι χριστιανός. — Δὲν ἔχω σκοπὸν, ἀπεκρίθη ὁ Κινέζος, νὰ δοθῶ εἰς αὐτὴν τὴν θρησκείαν. Πολλάκις μὲ παρεκίνησαν νὰ γένω χριστιανός, ἀλλ' ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ θεοῦ εἶναι σημεῖον, τὸ ὅποιον πάντοτε μ' ἐσταμάτησε. — Εἶναι μὴ-

στήριον, τὸ ὁποῖον ἔμπορεῖ νὰ ἐξηγηθῆ, ἐπανελάβεν ὁ Πάτερ Καστιγιλιόνης. — Καί πῶς; ἠρώτησεν ὁ αὐτοκράτωρ. — Ὁ θεὸς διὰ τῆς παντοδυναμίας του ἐσχημάτισε σῶμα εἰς τὸν κόλπον παρθένου τινός· ἠνώσε μίαν ψυχὴν μὲ τοῦτο τὸ σῶμα, καὶ τοῦτο τὸ σῶμα καὶ αὐτὴ ἡ ψυχὴ ἠνώθησαν μὲ τὴν θεοσητά του. Δὲν δύναμαι νὰ σὰς εἰπῶ ὅλα ὅσα θελω· ἀλλὰ τὸ μυστήριον τοῦτο ἀναπτύσσεται εἰς τὰ θρησκευτικὰ βιβλία μας. — Ἐπειδὴ δὲν ἤξεύρεις ν' ἀναγινώσκῃς τὰ Εὐρωπαϊκὰ βιβλία, δὲν ἔγεινες χριστιανός, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ εἰς τὸν Κινέζον ζωγράφον. — Συγχωρήσατέ μοι. Κύριε, ἐπανελάβεν ὁ Πάτερ Καστιγιλιόνης· δότε μοι τὴν ἄδελφάν νὰ σὰς εἰπῶ, κύριε, ὅτι ἔχομεν βιβλία μὲ Κινεζικοὺς χαρακτῆρας, εἰς τὰ ὁποῖα τὸ μυστήριον τῆς ἐνανθρωπήσεως ἐξηγεῖται. — Θεώρει τὰς ζωγραφίας σου, ἐπανελάβεν ὁ αὐτοκράτωρ· τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐστειλε τὸν πρῶτον ἰατρὸν του εἰς τὸν Πάτερ Χαλιέρον.

Ἡ καταδίωξις, ἣτις ἐγεννήθη εἰς τὴν ἐπαρχίαν Φὸ-Κιέν, ἐκτάνθη ἀμέσως εἰς τὴν τοῦ Νανκίγγ, ὅπου ἐπιριθμοῦντο χριστιανοὶ περισσότεροι ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην ἐπαρχίαν.

Ὁ αὐτοκράτωρ Κιέν-Λόνγ πανηγυρίζει μὲ μεγάλην λαμπρότητα τὸ ἐξηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς μητρός του κατὰ τὸ 1752.

Μερικοὺς μῆνας πρὸ τοῦ νὰ φθάσῃ αὐτὴ ἡ βασίλισσα ταύτην τὴν ἡλικίαν, ὅλα τὰ κριτήρια τῆς πρωτεύουσας, ὅλοι οἱ ἀντιβασιλεῖς καὶ μεγάλοι μανδαρῖνοι τῆς αὐτοκρατορίας ἔλαβαν προσταγὴν νὰ ἐτοιμασθῶσι διὰ τὸν πανηγυρισμὸν τῆς ἑορτῆς, τῆς ὁποίας ἀντικείμενον ἔμελλε νὰ γένη αὐτὴ. Ὅλοι οἱ ζωγράφοι, λιθοξόοι, ἀρχιτέκτονες καὶ ξυλουργοὶ τοῦ Πεκίνου καὶ τῶν πλησιοχώρων ἐπαρχιῶν δὲν ἔπαυσαν ἀπὸ τὸ νὰ ἐνασχολῶνται περισσότερον ἀπὸ τρεῖς μῆνας κατὰ σειρὰν, εἰς τὸ νὰ κάμνουν ἀριστουργήματα τῆς τέχνης των. ἐπρόκειτο λόγος νὰ κάμωσιν

οἰκοδομὴν ἐπιτηδείαν εἰς τὸ νὰ θέλῃ τούς ὀφθαλμούς αὐλῆς φιλοκαλίου καὶ ἠδουπαθοῦς, συνειθισμένης νὰ βλέπῃ τὰ ὠραιότερα ἔργα τῶν τεσσάρων μερῶν τοῦ κόσμου. Οἱ καλλωπισμοὶ ἔμελλαν ν' ἀρχίσουν εἰς ἓνα ἀπὸ τούς τῆς ἐξοχῆς οἴκους τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ νὰ τελειώσουν εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν παλάτιον τοῦ Πεκίνου, τὸ ὁποῖον ἀπέχει τέσσαρες λεύγας.

Εἶναι δύο ὁδοὶ διὰ νὰ ὑπάγῃ τις ἀπὸ τὸ ἐν παλάτιον εἰς τὸ ἄλλο. Ὁ αὐτοκράτωρ ἀπεφάσισε νὰ γένη ἡ πορεία εἰς τὸ μῆκος τοῦ ποταμοῦ προτιμήσας τοῦτο ἀπὸ τὸν συνήθη δρόμον. Ἐπειδὴ ἦτο χειμὼν καὶ οὗτος ὁ ποταμὸς ἦτο παγωμένος, ἐτυμφωνήθη νὰ μεταχειρισθῶσι χαμουλκοὺς ἢ ἔλκυθρα (α). Ἀπὸ τὰ δύο μέρη τοῦ ποταμοῦ ὑψώνοντο κτίρια διαφόρων σχημάτων, χρυσαυμένα, ζωγραφισμένα καὶ καλλωπισμένα κατὰ τὴν λαμπροτέραν φιλοκαλίαν τῆς χώρας. Εἰς ἄλλα μὲν ἔβλεπέ τις χοροὺς μουσικῶν, εἰς ἄλλα δὲ πλῆθη κωμῶδων, καὶ εἰς πολλὰ ἦσαν δροσιτικὰ ποτὰ καὶ καθέδραι μεγαλοπρεπεῖς διὰ τὸν αὐτοκράτορα καὶ τὴν μητέρα του.

Εἰς τὴν πύλιν ὅπου κεῖται ἡ ἀγροτικὴ οἰκία, τὸ θέαμα ἦτον ἀκόμη ὠραϊότερον. Ἀπὸ τὴν δυτικὴν θύραν, διὰ τῆς ὁποίας ἔμελλε νὰ διέλθῃ ἡ αὐλὴ, ἕως εἰς τὴν τοῦ παλατίου, ἦσαν κτίρια λαμπρὰ, περίστυλα, θολοὶ, κιονοστιχίαι, παστάδες, ἀμφιθέατρα στολισμένα μὲ τρόπαια καὶ ἄλλα ἔργα κινεζικῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Ὅλα αὐτὰ ἦσαν καλλωπισμένα ἀπὸ ἔγκαρπα, ἀνθοστεφάνους, καὶ πολλοὺς ἄλλους καλλωπισμοὺς τούτου τοῦ εἶδους. Ὁ χρυσός, οἱ τεχνητοὶ ἀδάμαντες καὶ ἄλλοι πολύτιμοι λίθοι διαφόρων χρωμάτων ἔλαμπαν ἐκεῖ πανταχόθεν. Μεγάλῃ ποσότητι καθρεπτῶν ἀπὸ στιλπνότατον μέταλλον ἐπολλαπλασίαζεν ἀπὸ ἓν μέρος τὰ ἀντικείμενα, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τὰ συνῆγεν εἰς εἶδος μικρογραφίας, διὰ νὰ σχηματίσῃ ὅλον ἀληθῶς γοητευτικόν.

Ταῦτα τὰ λαμπρὰ κτίρια διεκοπτοῦτο ἐκ διαλειμμάτων ἀπὸ

(1) Εἶναι εἰς τὴν Ῥωστίαν καὶ Βλαχίαν ὀνομαζόμεναι σάνιαι.

βουνά και κοιλάδας τεχνητάς, αἵτινες ἐμιμοῦντο τὴν φύσιν τόσο ἀκριβῶς, ὥστε ἐδύναντο νὰ ἐκληθῶσιν ὡς εὐάρεστοι ἐρημίαι. Κατεσκευάσαν ἐκεῖ ῥύακας καὶ βρύσεις, ἐφύτευσαν δένδρα καὶ δενδρύλλια, εἰς τὰ ὁποῖα ἦσαν προσκολλημένα ὁμοιώματα ἀγριμαίων, τῶν ὁποίων αἱ κορμοστασίαι ἦσαν τόσο φυσικαί, ὥστε ἤθελεν εἰπεῖ τις ὅτι ἦσαν ἐμψυχωμένα. Ἐπάνω εἰς τὴν κορυφήν καὶ ἐπάνω εἰς τὸν κατήφορον μερικῶν ἀπ' αὐτὰ τὰ βουνά, ἔβλεπέ τις μικροὺς ναοὺς Βόνζων μετὰ τὰ εἰδωλά των. Εἰς ἄλλα μέρη ἐπαρτήρει τις δενδροκομεία καὶ κήπους, ὅπου ἦσαν ἀναδενδράδες μετὰ τὰς σταφυλάς των διαφόρων βαθμῶν ὠριμότητος, καὶ πᾶν εἶδος δένδρων, τὰ ὁποῖα ἔφεραν καρποὺς καὶ ἄνθη πασῶν τῶν ὠρῶν τοῦ ἔτους. Δὲν διεκρίνοντο ἀπὸ τὰ ἀληθῆ, μολονότι ἦσαν τεχνητά.

Δὲν ἐξήρκεσε μέχρι τοῦδε διένειμαν, ἐκ διαλειμμάτων εἰς τὸ πέρασμα, λίμνας καὶ δεξαμενάς μετὰ ὁψαρία των, καὶ μετὰ τὰ ἔνυδρα πολυειδῆ πτηνά των. Ἄλλοῦ, ἔβλεπέ τις παιδία, τὰ ὁποῖα μετεσχηματισμένα εἰς πιθήκους καὶ ἄλλα ζῶα, ἐκτελοῦσαν μεταξὺ των τρόπους συμπεριφορᾶς, τοὺς ὁποίους εἶχαν διδαχθῆ. Ἐπειδὴ ἦσαν ἐνδεδυμένα μετὰ τὸ ἴδιον δέρμα τῶν ζῶων, τὰ ὁποῖα πορέσταιναν, ἦτον εὐκολον νὰ ἀπατηθῆ τις. Ἄλλα παιδία, μετενδυμένα ὡς πτηνά, ἐπαιζαν τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἐπάνω εἰς στήλας ἢ εἰς πασσάλους πολλὰ ὑψωμένους, καὶ τῶν ὁποίων τὸ μεταξωτὸν σκέπασμα ἔκρυπτεν ἀνθρώπους ἐνασχολουμένους εἰς τὸ νὰ κάμνωσι νὰ κινῶνται ταῦτα τὰ αὐτόματα. Ἐβάλλθησαν εἰς ἄλλους τόπους ὁπῶραι ὑπερμεγέθεις, εἰς τὰς ὁποίας ἦσαν κλεισμένα τέκνα. Αὗται αἱ ὁπῶραι ἠνοίγοντο ἐνίστε καὶ ἔδειχναν εἰς τοὺς θεατὰς τὸ περιεχόμενον. Χοροὶ μουσικῆς, πλήθη κωμωδῶν, θαυματοποιῶν, καὶ ἄλλων, τεθειμένοι ἐκ διαλειμμάτων, ἐβιάζοντο νὰ δεῖξωσι τὰ φυσικά των προτερήματα, εἴτε διὰ ν' ἀρέσωσιν εἰς τὸν αὐτοκράτορα καὶ εἰς τὴν μητέρα του, εἴτε διὰ νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὴν δούλευσιν μερικῶν ἡγεμόνων καὶ μεγιστάνων τῆς αὐτοκρατορίας.

Ὅταν τὰ ἔργα ἄρχισαν νὰ ἔχουν κάποιον σχῆμα, ἀπήγαυρεύθη αὐστηρῶς εἰς ὅλα τὰ ὑποκείμενα, ὁποίου βαθμοῦ καὶ ἂν ἦναι, τὸ νὰ μεταχειρισθῶσι καπνοσωλήνια (Ὁθωμανιστὶ τσιμποῦκι) εἰς τὸ μῆκος τῶν νεωστὶ καλλωπισμένων ὁδῶν. Αὕτη ἢ προφύλαξις ἦτον ἀναγκαία διὰ νὰ προλαμβάνουν τὰς πυρκαϊάς. Μερικὰς ἐβδομάδας πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς παρατάξεως, ἀπεφασίσθη, ὥστε αἱ ὁδοὶ νὰ μοιρασθῶσιν εἰς τρία, διὰ νὰ ἐμποροῦν νὰ ἀπολαμβάνουν μετὰ ἀνάπαυσιν τοῦτο τὸ θέαμα, καὶ οἱ πεζοὶ καὶ οἱ ἔριπποι, καὶ οἱ πηγαίνοντες καὶ οἱ ἐρχόμενοι. Τὸ μέσον πίστεως ὁδοῦ, τὸ ὁποῖον ἦτο πολὺ πλατύτερον πάρεξ τὰ δύο πλάγια ἐφυλάττετο διὰ τοὺς ἐφιππούς καὶ ὀχήματα, τὸ ἐν πλάγιον διὰ τοὺς πηγαίνοντας, καὶ τὸ ἄλλο διὰ τοὺς ἐρχομένους. Μερικοὶ στρατιῶται ὀπλισμένοι μετὰ μάστιγα, ἐξήρκεσαν διὰ νὰ φυλάξωσι τὴν τάξιν μεταξὺ τῆς ὑπερβολικῆς πολυανθρωπίας, ἥτις εὐρίσκετο τότε εἰς τὴν πόλιν τοῦ Πεκίνου.

Ἐπειδὴ δὲν εἶναι συνήθεια εἰς τὴν Σινικήν νὰ ἐκβαίνωσιν αἱ γυναῖκες καὶ νὰ συμμιγνύωνται μετὰ τοὺς ἄνδρας, καὶ δὲν ἦτο δίκαιον νὰ στερηθῶσι θέαμα ἡτοιμασμένον διὰ ὑποκείμενον ὁμόφυλον, ὁ αὐτοκράτωρ ἐπρομήθευσε διὰ τοῦτο διορίζων ἡμέρας τινὰς, κατὰ τὰς ὁποίας αὐταὶ ἐδύναντο μόναι νὰ ἀπολαύσωσιν αὐτό. Κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας δὲν συνεχωρήθη εἰς κανένα ἄνδρα νὰ παρευρεθῆ εἰς τὴν ἐορτὴν, καὶ κανεὶς δὲν παρευρέθη. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ὅλος ὁ κόσμος εὐχάριστῆσε τὴν περιέργειάν του, χωρὶς νὰ παραβῆ κανέν ἔθιμον τοῦ βασιλείου.

Τὸ ἀξιοσημειωτέον εἶναι ἡ ἐκλογή ἑκατὸν γερόντων, οἵτινες ἐθεωροῦντο ὅτι ἀπεσπάσθησαν ἀπὸ τὰς διαφοροὺς ἐπαρχίας τοῦ βασιλείου, καὶ ὅτι ἔχουν ὁ καθείς, ἡλικίαν ἑκατὸν ἔτων. Δὲν ἐζητήθησαν οἱ γερωντιότεροι, ἀλλὰ μόνον ἐκείνοι, οἵτινες εἶχαν τὴν γενειάδα λευκοτάτην, μακροτάτην, καὶ σεβασμιωτάτην. Οὗτοι οἱ γέροντες ἦσαν ἐνδεδυμένοι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ ἔφεραν ἐπὶ τοῦ στήθους μακρὰν ἀργυρᾶν πλάκα, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦτο χαλκοχαραγμένον τὸ ὄνομα τῆς ἐπαρχίας.

τὴν ὁποίαν ἀντεπροσώπευαν. Τὸ ὑπουργημά των ἦτο νὰ ἀποδίδωσιν ὑπέκλισιν εἰς τὸν αὐτοκράτορα, καὶ νὰ τῷ εὐχωνται τόσα ἔτη ζωῆς, ὅσα εἶχαν ὅλοι αὐτοί.

Οἱ ἀρχαῖοι σοφοί, ἢ ἄλλως εἰπεῖν οἱ ἀθάνατοι, εἴκοσι τέσσαρες τὸν ἀριθμὸν, ἐμελλαν ὡσαύτως νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὸν θρίαμβον τῆς αὐτοκρατορίας, καὶ νὰ τῇ εὐχρηθῶσι τὴν σοφίαν καὶ ἀθανασίαν των. Τὰ ἀγάλματά των, ἔχοντα μέγεθος ὑπερβαῖνον τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ἐτέθησαν ὄχι μακρὰν τῆς πρώτης εἰσόδου τοῦ παλατίου. Τὰ εἶχαν δώσει σχήματα καὶ κορμοστασίας διαφόρους, ἀναμφιβόλως διὰ νὰ σημάνωσι τὰς ἀρετάς, τὰς ὁποίας ὑπέθεταν ὅτι ἐνεργήθησαν εἰδικώτερον ἀπὸ τοὺς σοφοὺς, τοὺς ὁποίους παρίσταναν.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς πορείας, ὁ Αὐτοκράτωρ ἐπιπὸς ἐπροηγέτο τῆς μητρὸς του μερικὰ βήματα, καὶ τὴν ἐχρησίμευεν ὡς ἵπποκόμος· αὕτη ἡ ἡγεμονία ἐκάθητο εἰς μίαν καθέδραν ἀνοιγμένην πανταχόθεν. Ὅλοι οἱ αὐλικοὶ ἠκολούθουν πεζοί. Τὴν αὐτὴν ἐσπέραν ἤρχισαν νὰ κρημνίζωσιν ὅλα τὰ κτίρια τῆς πόλεως, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ὅλα ἦσαν χαλασμένα· ἀλλ' ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν ἠθέλησε νὰ ἐγγίξωσι τὰ τοῦ ποταμοῦ. Τὰ διεφύλαξεν ὡς μνημεῖον τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς βασιλείας του. Ἀντέμειψεν ὅλους τοὺς μανδαρίνους τῆς πρωτεύουστος διὰ τοὺς κόπους, τοὺς ὁποίους ὑπέπεραν διὰ τὴν καλὴν ἐκβάσιν τῆς ἐορτῆς. Ὅλοι αἱ γυναῖκες τοῦ βασιλείου, αἱ ὁποῖαι εἶχαν ἡλικίαν ὀγδοήκοντα ἐτῶν καὶ περισσότερον, ἐμέθεξαν ὡσαύτως ἀπὸ τὰς μεγαλοδωρίας του· αἱ δὲ αὐτὴν τὴν πανηγύριν ἐξοδευθεῖσαι ποσότητες, εἴτε ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα, εἴτε ἀπὸ τὰς συντεχνίας καὶ ἀπὸ τοὺς ἰδιώτας, οἷτινες συνεισέφερον εἰς αὐτὴν, ὑψώθησαν εἰς περισσότερα ἀπὸ τριακόσια ἑκατομμύρια.

Διαγωγὴ δημοσία καὶ ἰδιαιτέρα τοῦ Αὐτοκράτορος Κιέν-Λόνγ, γραμμὴν ἀπὸ ἑνα ἱεραπόστολον.

Πρέπει νὰ διακριθῇ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον οὗτος ὁ μονάρχης ἐπαρουσιάζετο δημοσίᾳ, καὶ ὅταν παρέστανεν ὡς τὸν υἱὸν τοῦ οὐρανοῦ, ὡς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα τοῦ λαοῦ, ὡς τὸν βασιλέα τῆς εὐρυχώρου Αὐτοκρατορίας τοῦ μέσου τοῦ Κόσμου, ἀπ' ἐκεῖνον, μὲ τὸν ὁποῖον ἐφέρετο εἰς τὸ παλάτιόν του, ὅταν, παραιτηθεὶς εἰς τὴν ἀγχίνοιάν του, εἰς τὸν χαρακτῆρα, καὶ εἰς τὰς κλίσεις του, ἐσυγχώρει νὰ πλησιάσῃ τις εἰς τὸ σεβαστὸν πρόσωπόν του. Εἰς τὴν πρώτην περίστασιν, ἦτο πλέον ἐνωχλημένος καθ' ὅλους τοὺς τρόπους, πάρεξ ὅσοι ἦσαν γονατισμένοι εἰς τοὺς πόδας του. Ὅλα τὰ ἔργα του ἐμελλαν νὰ κριθῶσι κατὰ τὸ μεγαλεῖόν του, καὶ νὰ ἦναι ἄξια ἐπαίνων τῆς Ἱστορίας. Εἰς τὴν ἄλλην ἦτο φρόνιμος, φίλος, γραμματισμένος, οἰκογενειάρχης, ὅστις δὲν ἄφινεν ἄλλο τι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐκεῖνων, τοὺς ὁποίους ἐδέχετο εἰς τὴν συναναστροφὴν του, εἰ μὴ τὸ διάστημα, τὸ ὁποῖον δὲν ἐτολμοῦσαν νὰ διαβῶσι.

Οὗτος ὁ βασιλεὺς ἐσηκῶνετο πολλὰ πρῶτ, καὶ, εὐθύς ὅτε ὁ ἥλιος ἐνεφανίζετο ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος, ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρόνου του, καὶ ἐδίδο συνέντευξιν εἰς τοὺς ὑπουργοὺς, εἰς τοὺς μεγιστάνας, καὶ εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν κριτηρίων. Ἀφοῦ ἐξετελεῶντο αἱ ὑποθέσεις, ἐπανήρχετο εἰς τὸ δωμάτιόν του μέχρι τῆς αὔριου, ἀλλὰ δὲν διέμενε ἀργός. Κατὰ πᾶσαν ἡμέραν ἀνεγίνωσκεν, ἢ ἠγγάρευεν ἄλλους ν' ἀναγινώσκωσιν, ἀπείρους ἀναφοράς, ἀγωγὰς καὶ ἀπομνημονεύματα. Διὰ νὰ συνέρχεται ἀπὸ τῆν σύντασιν τοῦ πνεύματος, τὴν ὁποίαν ἀπῆτει αὕτη ἡ ἐνασχόλησις, ἐπήγαινε ἀκολούθως εἰς ἓν πλοιάριον ἢ ἐπὶ καθέδρας, νὰ ἐπισκέπτεται τὰ εἰς τοὺς κήτους κείμενα παλάτια, ἢ νὰ παρατηρῇ τὰ παντοειδῆ περί-

εργα, τὰ ὁποῖα εἶχε συναθροίσει ἐκεῖ, ἢ νὰ θεωρῇ τὰς ἐργασίας καὶ τὰς ἐπισκευάς, τὰς ὁποίας εἶχε προστάξει. Ἡ εἰς τὰ πράγματα ἐνασχόλησις του τὸν ἠκολούθει παντοῦ· τίποτε δὲν ἀνεβάλλετο ποτέ διὰ τὴν αὐριον, καὶ πάντοτε ἦτον ἔτοιμος εἰς τὸ νὰ δίδῃ τὰς προσταγὰς του διὰ ὁποιαδήποτε ὑπόθεσιν καὶ ἂν ἤθελε συμβῆ ἑξαίφνης. Ἐπειδὴ ἐδιορίζετο τότε ἀπὸ τὸν νόμον νὰ διαμενῇ ἐντὸς τῆς ἰδίας του οἰκίας, εἶχεν δλόγυρά του μόνον μερικὸς εὐνούχους, ἐφόρει ἐνδύματα κοινὰ, καὶ δὲν ἐφύλαττεν ἄλλο τι, διὰ νὰ εἰπῶ οὕτως, ἀπὸ τὸ μεγαλειόν του, εἰμὴ ὅ,τι δὲν ἐδύνατο ν' ἀρήσῃ. Ἐπειδὴ ἐστοχάζετο περὶ ὄλων, καὶ ἐζήτηε πολὺ ὀλιγώτερον νὰ διασκεδάσῃ πάρεξ νὰ ἐκτείνῃ τὰς γνώσεις του διὰ τὴν τελειοποίησιν τῶν εἰς τοὺς ὑπηκόους του ὠφελίμων τεχνῶν, ἐν ζήτημα ἐγέννα συνεχῶς ἄλλο, καὶ τοῦτο ἐν τρίτον, κτλ. καὶ ἡ ὀξύνοιά του ἦτο τὴν ὥστε δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ τὸν ἐπαναλαμβάνῃ τις ὅ,τι τῷ εἶχεν εἰπεῖ. Ἐπειδὴ, διὰ νὰ πληροφορηθῇ ἂν τὸ εἶχεν ἐννοήσει, τὸ ἐπανελάμβανεν ὁ ἴδιος καὶ τὸ ἀνέπτυσσεν.

Φοβερὸν παράδειγμα αὐστηρότητος ὡς πρὸς ἓνα λόγιον, κατὰ τὸ 1777.

Ἐνας λόγιος τοῦ Κιάνγ - Σι, ὀνομαζόμενος Οὐάνγ - Σι - Χεοῦ, ἔζη εἰς τὴν πατρίδα του ὡς φιλόσοφος, μακρὰν ἀπὸ τὰ ὑπουργήματα καὶ ἀπὸ τὴν αὐλὴν, μὴν ἐνασχολούμενος εἰς ἄλλο τι εἰμὴ εἰς τὸ νὰ συλλογίζεται καὶ εἰς τὸ νὰ γράφῃ. Διὰ νὰ ἠδύνη τὰ συγγράμματά του, καὶ νὰ τὰ διασπείρῃ εὐκολώτερον, τὰ ἐγέμιζεν ἀπὸ ἰδέας ἀξιωματέμπτους. Ἦτο ἐξηκοντούτης. Τὰ γεννήματα τοῦ πνεύματός του τὸν εἶχαν πλουτίσει, καὶ τὸν εἶχαν προξενήσει ὀπωσοῦν ὑπόληψιν. Φθονερός τις τὸν κατηγορήσει παρευθὺς συνελήφθη, ἐφέρθη εἰς τὸ Πεκίνον ὑπὸ καλὴν φύλαξιν, καὶ ἀπήχθη ἐμπροσθεν τοῦ κριτηρίου τῶν ἐγκλημάτων. Οἱ ἡγεμόνες, οἱ ὑπουργοὶ καὶ οἱ μανδαρίνοι

τῆς πρώτης τάξεως συναθροίσθησαν, κατὰ προσταγὴν τοῦ Αὐτοκράτορος, διὰ νὰ τὸν κρίνωσι.

Κατηγορεῖτο, α'. διότι ἐτόλμησε νὰ ἐγγίξῃ τὸ μέγα λεξικὸν τοῦ Κάνγ - Χι, καὶ ἔκαμεν ἐπιτομὴν αὐτοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἐφοβήθη νὰ ἐπικρίνῃ μερικὰ μέρη τούτου τοῦ βιβλίου, τὸ ὁποῖον ἐχρεώσται νὰ σέβεται. β'. διότι εἶχε τὴν αὐθάδειαν νὰ γράψῃ εἰς τὸν πρόλογον ταύτης τῆς ἐπιτομῆς τὰ μικρὰ ὀνόματα τοῦ Κομφυχίου, τῶν προγόνων τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τὰ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου. γ'. Ὅτι ἔγραψε, κάμων τὴν γενεαλογίαν του, ὅτι κατήγετο ἀπὸ τὸν Χοάνγ - Τι διὰ τῶν Τχεοῦ. δ'. Ὅτι παρεισήγαγεν εἰς τοὺς στίχους του αὐτὴν τὴν ψευδῆ καταγωγὴν. Ὁ κατηγορούμενος ἀπεκρίθη εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον τῆς κατηγορίας ὅτι τὸ λεξικὸν τοῦ Κάνγ - Χι ὂν πολυτόμον δὲν ἦτον εὐχρηστον, καὶ ὅτι ἡ ἐπιτομὴ, τὴν ὁποίαν εἶχε κάμει, ἦτο πρόχειρος, καὶ ὀλίγον δαπανηρά. Εἰς τὸ δεύτερον, ὅτι ἤθελε νὰ μάθῃ τοὺς νέους νὰ μὴν ἀπατώνται περὶ τούτων τῶν μικρῶν ὀνομάτων· καὶ περιπλέον, ὅτι εἰς τὴν μετατύπωσιν τούτου τοῦ λεξικοῦ ἐφρόντισε νὰ ἐκβάλλῃ ὅ,τι ἦτο ἀξιόμειμπτον. Εἰς τὸ τρίτον, ὅτι τοῦτο ἦτο μία κενοδοξία, ἣτις τῷ διήλθε διὰ τῆς κεφαλῆς, καὶ ὅτι ἐχαίρετο πολὺ νὰ νομίζεται ὅτι εἶναι κάτι τι. Τέλος, ἀπεκρίθη εἰς τὸ τέταρτον κεφάλαιον τῆς κατηγορίας, ὅτι παραφερόμενος ἀπὸ τὸ ποιητικὸν πῦρ, δὲν ἐπρόσεξεν εἰς ἐκεῖνο τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον αἱ ἐκφράσεις, τὰς ὁποίας μετεχειρίζετο, ἐδύναντο νὰ ἔχωσιν.

Οἱ κριταὶ δὲν εὐχαριστήθησαν ἀπ' αὐτὴν τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ λογίου. Θεωροῦντες τὸ ἀνόμημά του ὡς ἐγκλημα ἐσχάτης παρανομίας εἰς τὸν πρῶτον ἀρχηγόν, τὸν κατεδίκασαν νὰ κοπῇ εἰς κομμάτια· καὶ πρὸς τούτοις ἀπεφάσισαν τὴν δήμευσιν τῶν ὑπαρχόντων του, καὶ θανατηφόρον καταδίκην ἐναντίον ἐκεῖνων ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς του, οἵτινες εἶχαν ἡλικίαν περισσότερον ἀπὸ δεκαεξέτη· τὰ μικρότερα ἀπ' αὐτὴν τὴν ἡλικίαν τέκνα του καὶ αἱ γυναῖκές του, κατεδικάσθησαν εἰς ἐξορίαν καὶ εἰς αἰχμαλωσίαν.

Ὁ Αὐτοκράτωρ, εἰς τὸν ὁποῖον ἐστάλη αὐτὴ ἡ ἀπόφασις, ἀπεκρίθη· «Κάμνω χάριν εἰς τὸν Οὐάνγ-Σι. Χεοὺ κατὰ τὸ εἶδος τῆς τιμωρίας του· δὲν θέλει κατακερματισθῆ, ἀλλ' ἄς κατατομηθῆ. Χαρίζω τὴν ζωὴν εἰς τοὺς συγγενεῖς του. Ὅσον δὲ διὰ τοὺς υἱοὺς του, ἄς φυλαχθῶσι διὰ τὴν μεγάλην θανάτωσιν τοῦ φθινοπώρου· ὁ νόμος ἄς ἐκτελεσθῆ κατὰ τὰ ἄλλα ἄρθρα του. Τοιαύτη εἶναι ἡ θέλησίς μου· ἄς σεβασθῆ αὐτὴ ἡ προσταγή.»

Δὲν πρέπει νὰ ἐκπλαγῆ τις διὰ τὴν αὐστηρότητα ταύτης τῆς ἀποφάσεως. Εἰς τὴν Σινικὴν μία μόνη λέξις κατὰ τῆς κυβερνήσεως ἐπιφέρει θάνατον, καὶ μάλιστα εἶναι ἐγκλημα κεφαλικῆς ποινῆς νὰ ἀναγνώσῃ τις βιβλίον κακολογοῦν αὐτήν.

Συλλογὴ καλῶν βιβλίων, σχηματισθεῖσα διὰ προσταγῆς τοῦ Κιέν-Λόνγ.

Ὁ Κιέν-Λόνγ ἐδημοσίευσεν καθ' ὅλην τὴν αὐτοκρατορίαν του ὅτι ἤθελε μίαν συλλογὴν ὅλων τῶν καλῶν βιβλίων, τὰ ὅποια ἡ Σινικὴ ἐκέκτητο, καὶ ἐπρόσταξε ταυτοχρόνως ὅλους ἐκείνους, ὅσοι ἐκτῶντο χειρόγραφα ἀξιότιμα, νὰ τὰ στείλωσιν εἰς τὴν αὐλήν, ὑποσχόμενος εἰς αὐτοὺς ὅτι θέλει τοὺς τὰ στείλει ὀπίσω, ἀροῦ κάμωσιν ἐκλογὴν μεταξὺ αὐτῶν. Ἀπεφάσισεν ὡσαύτως νὰ συνίσταται αὐτὴ ἡ συλλογὴ ἀπὸ ἑξακοσίας χιλιάδας τόμων. Ὄταν ἔρθασαν πανταχόθεν τὰ βιβλία, ἐπροσκάλεσεν εἰς τὸ Πεκῖνον τοὺς σοφωτέρους λογίους τῆς αὐτοκρατορίας, καὶ τοὺς ἔδωκε πολλοὺς συνεργάτας, τοὺς ὁποίους κατοίλιπεν εἰς τὸ μέγα παλάτιον ἔβαλεν ἡγεμόνας ἐπιστάτας ταύτης τῆς ἐπιχειρήσεως, καὶ αὐτὸν τὸν ἕκτον υἱὸν του. Ἦσαν ὑπεύθυνοι διὰ τὰ παραμικρότερα σφάλματα, καὶ μία μόνη σιγμὴ λείπουσα εἰς τοὺς χαρακτῆρας τοὺς πλέον περιπεπλεγμένους ἔμελλε νὰ τοὺς ἀφαιρέσῃ μέρος τῶν εἰσοδημάτων των. Ἐπρεπεν ὥστε ὅλα τὰ ἀπὸ τὴν τυπογραφίαν ἐξερχόμενα βι-

βλία νὰ ᾔναι ἐξηρημένα ἀπὸ πᾶν εἶδος σφαλμάτων.

Τὸ πλέον ἐνδιαφέρον εἰς ταύτην τὴν μεγαλοπρεπῆ καὶ ἀπειρον συλλογὴν, εἶναι ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ συνεσωμάτωσε μετ' αὐτὴν τρία συγγράμματα περὶ τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας, συνθεθειμένα ποτὲ παρ' ἱεραποστόλων. Τὸ πρῶτον ἦτο σύγγραμμα τοῦ Πατρὸς Ρίχκη, γνωστὸν εἰς τὴν Σινικὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα *Λυμάτ. Κού*. Τεῦτο ἦτο ἀριστούργημα. Καὶ λόγιοι τὸ ἀνεγίνωσκον ἀκαταπαύστως διὰ νὰ καλωπίσωσι τὸ ὕφος των. Ἐπιγράφεται *Τιέρ-Τιού-Χέ-Υί*, καὶ σημαίνει ἀληθῆς γνῶσις τοῦ Θεοῦ. Τὸ δευτέρον σύγγραμμα εἶναι τὸ *Υἱάνγ-Μανθ*.

ἔχει ἐπιγραφὴν τὰς δύο λέξεις *Τρι-Κέ*. Τὸ ὕφος του εἶναι πολλὰ κομψόν, καὶ οἱ στοχασμοὶ πολυάριθμοι καὶ βαθεῖς. Πραγματεύεται περὶ τῆς νίκης τῶν ἐπτὰ παθῶν τῶν εἰς τὸν ἄνθρωπον ὑπερεχόντων. Τὸ τρίτον εἶναι τοῦ Πάτερ Βερμπιέστ, ὅστις ἔζη ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Κάνγ-Χί. Ἐπιγράφεται *Κιαὸ Υἱαὸ Σοῦ Λούν*, ἡ Ἐπιτομὴ τῶν Θεμελιωδῶν ἀληθειῶν τῆς Θρησκείας. Δὲν εἶναι γραμμένον διὰ τοὺς λογίους, καὶ φαίνεται ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἠθέλησε νὰ το κάμῃ καταληκτὸν εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Ὁ Αὐτοκράτωρ Κάνγ-Χί ἀναγνώσας αὐτὸ, ἀστετεύθη περὶ τοῦ ὕφους του· ἀλλ' εἶναι συνθεθειμένον μετ' ἀναλυτικὴν μέθοδον, ἥτις τὸ ἀπεκατέστησεν ἄξιον τοῦ νὰ συγκαταριθμηθῆ μετὰ τὰ κάλλιστα συγγράμματα. Τοιαύτη εἶναι ἡ ἐλαφρόνοια καὶ ἀσκεψία τῶν Σινῶν· τιμῶσι τὰ βιβλία, τὰ ὅποια τραγματεύονται περὶ τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας, καὶ καταδιώκουσι τοὺς Χριστιανούς.

Εὐνοία λαμπρὰ γενομένη εἰς τοὺς ἱεραποστόλους, ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Κιέν-Τόνγ κατὰ τὸ 1777.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς Αὐγούστου τούτου τοῦ ἔτους, ὁ αὐτοκράτωρ ἠθέλησε νὰ κάμῃ εἰς τοὺς ἱεραποστόλους λαμ-

πρὸν χάριν ἔδωκε προσταγήν εἰς τὸν πατέρα Σικελπάρτον, πρῶν Ἰησουῆτην γερμανὸν, νὰ ὑπάγῃ κατὰ ῥητὴν ἡμέραν, εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἀγροτικῆς οἰκίας του. Οὗτος ὁ ἱεραπόστολος ἐστοχάζετο ὅτι ἐπροστάχθη τοῦτο διὰ νὰ ἐπιδιορθώσῃ μίαν εἰκονογραφίαν. Μόλις ἔφθασε, καὶ εὐθὺς εἰδοποιήθη ὁ Αὐτοκράτωρ Ἐμβῆκε μὲ ἦθος εὐπροσήγορον, τὸ ὁποῖον ἐλάμβανε καλύτερα ἀπὸ πάντα ἄλλον, ὅταν ἤθελεν. Ἐπῆγε κατευθείαν εἰς τὸν πατέρα Σικελπάρτον, ὅστις ἐζωγράφιζε, καὶ ἐπροσποιήθη ὅτι παρατηρεῖ κατὰ πρώτην φοράν, ὅτι ἡ χεὶρ του ἔτρεμεν· « ἄλλ' ἡ χεὶρ σου τρέμει, τῷ εἶπε ». — Τοῦτο δὲν βλάπτει διόλου, εἶμαι ἀκόμη εἰς κατάστασιν τοῦ νὰ ζωγραφίζω. — Τί ἡλικίαν ἔχετε λοιπόν; ἔχω ἐβδομήκοντα ἔτη. — Διὰ τί δὲν μὲ τὸ εἶπατε; Δὲν ἤξεύρετε ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἔκαμα διὰ τὸν Καστιγιλιόνην εἰς τὸ ἐβδομηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του; Θέλω νὰ κάμω τὸ αὐτὸ διὰ σᾶς. Πότε εἶναι ἡ ἡμέρα τῶν γενεθλίων σας; Ἡγεμῶν, εἶναι ἡ 20 τῆς ὀγδόης σελήνης (21 Σεπτεμβρίου 1777). Μετὰ τούτους τοὺς λόγους, ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπῆλθε.

Παρευθὺς ἕνας μανδαρῖνος ἔλαβε προσταγήν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν οἶκον τῶν πρῶν Ἰησουῆτων πορτουγάλλων, διὰ νὰ μαθῇ πῶς ἔγεινε τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πατρὸς Καστιγιλιόνη, καὶ ὅποια δῶρα ὁ αὐτοκράτωρ τῷ εἶχε προσφέρει. Ἡ τιμὴ, ἡ ὁποία ἐμελλε νὰ γένη εἰς τὸν πατέρα Σικελπάρτον, ἀνῆκεν εἰς ὄλους τοὺς Εὐρωπαίους. Ὄθεν ὁ πατὴρ Δεσπίνχας, ἀρχηγὸς τῶν ἱεραποστόλων, ἐπροσκάλεσεν εὐθὺς ἀπὸ τὰς 8 Σεπτεμβρίου ὄλας τὰς Ἐκκλησίας.

Τῆ 21 τὸ πρωῒ, ὁ πατὴρ Σὸ, ἱεραπόστολος καὶ ἐπίτροπος τοῦ *Narτὰγ*, ὄνομα τοῦ οἴκου αὐτοῦ τοῦ μοναχοῦ, μετώκησεν εἰς τὸ παλάτιον τοῦ *Χαλ-Τιέν* ὄνομα μεγάλης τινὸς κωμοπόλεως, ὅπου κεῖται ὁ τῆς ἐξοχῆς οἶκος τοῦ αὐτοκράτορος.

Τὰ δῶρα καὶ ὄλα τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν τελετὴν, ἦσαν ἔτοιμα. Ὁ πατὴρ Σὸ ἐμβαίνων εἰς τὸ παλάτιον ἀπήνεσε τὸν

πρωτότοκον υἱὸν τοῦ μονάρχου, ὅστις τὸν ἀμίλησε φιλικώτατα· Ἔλαβεν ἐκεῖ τὰ δῶρα τοῦ αὐτοκράτορος, τὰ ὅποια συνίσταντο εἰς ἕξ μεταξωτὰ ὑφάσματα πρώτης ποιότητος, ἐσθῆτα μανδαρῖνου, μέγα περιδέριον ἀπὸ ἀγάθην, καὶ διάφορα ἀντικείμενα πολύτιμα· ἀλλὰ τὸ πλεόν ἀξιόλογον ἦτο τέσσαρες χαρακτῆρες σχεδιασθέντες ἀπὸ τὴν ἰδίαν χεῖρα τοῦ αὐτοκράτορος, οἵτινες περιεῖχαν τὰ ἐγκώμιον τοῦ πατρὸς Σικελπάρτου. Ὁ ἱεραπόστολος φέρων ταῦτα τὰ δῶρα εἰς τὸ παλάτιον, σεβόμενος αὐτὰ τὰ ἐκράτει ὑψηλά. Ἐπειδὴ ὁ ὄγδοος υἱὸς τοῦ αὐτοκράτορος ἤρχετο νὰ διαβῆ, οἱ μανδαρῖνοι, οἵτινες τὸν συνώδευαν, τῷ εἶπαν, ὅτι κρατῶν τὰ δῶρα τοῦ αὐτοκράτορος δὲν ἐχρεώσται νὰ κάμῃ καμμίαν φιλοφρόνησιν εἰς ταῦτον τὸν βασιλόπαιδα, τὸν ὁποῖον προσηγόρευσαν οἱ ἴδιοι κατὰ τὸ σῆθηες.

Εἰς τὴν θύραν τοῦ παλατίου, τὰ δῶρα ἀπετέθησαν εἰς εἰδὸς τι παστοῦ ἀνοιγμένου ἀπὸ ὄλα τὰ μέρη, ἐπάνω εἰς μίαν τράπεζαν, σκεπασμένην ἀπὸ μέταξαν κιτρίνην καὶ μὲ τὸν ἦχον μουσικῆς τινος ἐκτελουμένης ἀπὸ εἰκοσιτέσσαρας μουσικῶν. Ὁδοιπόρησαν οὗτοι οἱ μουσικοὶ προηγούντο τῆς παρατάξεως. Ἡρχοντο ἀκολούθως τέσσαρες μανδαρῖνοι ἑπιπποι, ἔπειτα ὁ χειροπέητος οὐρανὸς φερόμενος ἀπὸ ὀκτὼ ἀνθρώπους ἐνδεδυμένους μὲ ἐνδύματα πομπικά, συνωδεύετο ἀπὸ τὸν μανδαρῖνον ἐπιφαντισμένον ἀπὸ τὰς προσταγὰς τοῦ αὐτοκράτορος. Ὁ ἱεραπόστολος ὠδοιπόρει πλησίον τούτου τοῦ κυρίου.

Εὐθὺς ὅτε ἔφθασαν εἰς τὴν δυτικὴν θύραν τοῦ Πεκίνου, ἡ φρουρὰ βλέπουσα μακρόθεν τὸ οἰκόστημον τοῦ αὐτοκράτορος, ἐνωπλίσθη καὶ ἀπέσκαζε στρατιώτας διὰ ν' ἀνοίξωσι τὸν δρόμον εἰς τὴν πόλιν καὶ νὰ κάμωσι κρόταν, καθὼς εἶναι συνήθεια, ἔταν θέλωσι νὰ τιμῆσωσι κανένα. Ἐστησαν σκηνὰς ἀπὸ τὰ δύο μέρη τῆς ὁδοῦ, ἧτις καταντοῦσεν εἰς ταύτην τὴν πύλην. Αὕτη ἡ ὁδὸς, ἧτις πηγαίνει κατ' εὐθείαν ἀπὸ δυτῶν πρὸς ἀνατολάς, περατοῦται μετὰ τέταρτον λεύγας, εἰς τὴν μεγάλην, ἧτις ἀρχίζουσα εἰς τὸ ἀρκτικὸν τεῖχος τῆς πόλεως, τελειώνει εἰς τὴν

Μεσημβρινήν θύραν, πλησίον τῆς ὁποίας ἔκειτο τὸ συνέδριον τῶν ἱεραποστόλων. Αὕτη ἡ ὁδὸς ἔχει μῆκος μιᾶς λεύγας, ἰθύνεται πρὸς στάθμην, καὶ τὸ πλάτος τῆς εἶναι σχεδὸν διπλάσιον ἀπὸ τὸ τῆς βασιλικῆς ὁδοῦ τῶν Παρισίων.

Ἐνόσω τὰ δῶρα τοῦ Αὐτοκράτορος ἔκαμαν τοῦτον τὸν δρόμον, εἰς τὸ μέσον πλήθους ἀπέριου, τὸ ὁποῖον τοῦτο τὸ θέαμα εἶχεν ἐλκύσει, ὅλοι οἱ ἱεραπόστολοι ἐπῆγαν εἰς τὸν κυριώτερον τόπον των, τοῦ ὁποίου τὸ μέτωπον, αἱ αὐλαὶ καὶ αἱ αἰθούσαι εἶχαν στολισθῆ διὰ τὴν τελετὴν. Εἰς τὸ μέσον τῆς ὠραιότερας ἀπ' αὐτὰς τὰς αἰθούσας, ἦτον παστὸς τις, εἰς τὸν ὁποῖον ἔμελλαν ν' ἀποθέσωσι τὰ δῶρα· ὅταν ἡ παράταξις ἐφθασε πλησίον τοῦ συνεδρίου, ὅλοι οἱ ἱεραπόστολοι ἐκάθισαν ὑπὸ μίαν στοάν, ὑψωμένην ἔμπροσθεν τούτου τοῦ κτιρίου, καὶ ἐγονάτισαν κατὰ τὴν Σινικὴν ἔθιμοταξίαν. Ἐσηκώθησαν ἀκολούθως διὰ νὰ συνοδεύσωσι τὸν παστὸν, ἐπάνωθεν τοῦ ὁποίου ἴστατο σταυρός. Ἀφοῦ αὐτὸς ὁ παστὸς ἐφέρθη εἰς τὴν αἶθουσαν, περὶ τῆς ὁποίας ὠμιλήσαμεν, ὁ μανδαρίνος, ὅστις προέδρευεν εἰς τὴν τελετὴν, ἀπέθεσε μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ τὰ δῶρα τοῦ αὐτοκράτορος εἰς τὸν πρὸς ὑποδοχὴν προσδιορισμένον παστὸν. Ὅλοι οἱ ἱεραπόστολοι ἐγονυπέτησαν, ἐκτύπησαν ἐννέα φορές τὴν γῆν μετὰ τὸ μέτωπόν των, ἐχαιρέτησαν ἀκολούθως τὸν μανδαρίνον, καὶ τὸν ἔφεραν εἰς τὸ δειπνητήριον. Ὅταν οὗτος ὁ ἀξιωματικὸς ἠρώτησε τὸν καθένα τὴν ἡλικίαν του, τὸ ἐπάγγελμά του, τὴν πατρίδα του, ἔλαβε θεῖον μετὰ αὐτοῦς, καὶ ἀνεχώρησε παρευθὺς διὰ νὰ δώσῃ λογαριασμὸν εἰς τὸν αὐτοκράτορα περὶ τοῦ τρόπου, μετὰ τὸν ὁποῖον τὰ πράγματα εἶχαν τυμῆ. Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως του, οἱ ἱεραπόστολοι τὸν ἐχάρησαν πολλὰ περιέργως τῆς Εὐρώπης, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εὐχαριστήθη κατὰ πολλὰ. Τὴν ἐπαύριον τὸ πρωτὶ, ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν ἔλειψε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ μέρος τοῦ παλατίου, ὅπου εἰργάζοντο οἱ ἱεραπόστολοι. Εἶχε καλὴν διάθεσιν, καὶ ἠρώτησε πολιτικῶς τὸν πατέρα Σικελπάρτον, ἐὰν εἶχε καλῶς.

Τιμαὶ δοθεῖσαι ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα Κιέν-Λούγ εἰς ἓνα ἀρχιστράτηγον νικητὴν, κατὰ τὸ 1771.

Οἱ *Μία - Ὀτ - Σε*, ἔθνος πολεμικόν, ἐσχημάτιζαν δύο μικρὰς ἐπικρατείας γειτνιαζούσας μετὰ τὰς Σινικὰς Ἐπαρχίας, *Σε - Τχουέρ* καὶ *Κοεϊ - Τχεού*. Ἐτόλμησαν νὰ κάμουν μερικὰς βλάβας εἰς τὰς χώρας τοῦ βασιλείου. Ἐστάλησαν κατ' αὐτῶν στρατεύματα, τὰ ὁποῖα ἐπατήθησαν ἀπροετοίμαστα καὶ κατεθραύσθησαν, καὶ τῶν ὁποίων οἱ ἀρχιστράτηγοι ἐτιμωρήθησαν ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα. Νέος τις ἀρχιστράτηγος ὀνομαζόμενος Ἀκουεϊ, ἀνὴρ μετὰ ἀκλόνητον σταθερότητα καὶ ἀταραξίαν ψυχῆς, ἐπεφορτίσθη νὰ τοὺς ὑποτάξῃ. Εἰς διάστημα ὀλιγώτερον ἀπὸ δύο ἔτη, ἐβίασε τὸν ἐχθρὸν εἰς τὰ ὄρη του, καὶ ἐκυρίευσεν τὸ *Χαραϊ*, πρωτεύουσάν του, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως τῶν *Μία - Ὀτ - Σε*. Ὁ *Κιέν - Λούγ*, εἰδοποιηθεὶς τὰ περὶ τῶν ἐκβάσεων τοῦ ἀρχιστρατήγου του, ἐπῆγεν εἰς προὔπαντησιν αὐτοῦ, συνωδευμένος ἀπὸ τοὺς ἐξ αἵματος ἡγεμόνας καὶ ἀπ' ὅλους τοὺς μεγάλους τῆς αὐτοκρατορίας.

Ἡ ὑποδοχὴ ἀρχιστρατήγου νικητοῦ εἶναι εἰς τὴν Σινικὴν μία ἀπὸ τὰς ὠραιότερας τελετὰς, τὰς ὁποίας δύναται τις νὰ φαντασθῆ. Διὰ νὰ φανῆ ὁ ἀρχιστράτηγος Ἀκουεϊ μετὰ ὅλην τὴν ἀρμόζουσαν ἀξιοσύνην, ὁ Αὐτοκράτωρ τὸν ἔκαμε Κόμητα τῆς αὐτοκρατορίας καὶ μέλος τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας. Προσέτι τὸν ἐστόλισε μετὰ πολλοὺς στολισμοὺς, τοὺς ὁποίους μόνοι οἱ αὐτοκράτορες εἶχαν δικαίωμα νὰ φοροῦν. Ἐνα μῆνα πρὸ τοῦ ἐρχομοῦ του, τὸ συμβούλιον τῶν ὑπουργῶν εἶχε προστάξει νὰ χύσουν ἐξήκοντα λεύγας μακρὰν τοῦ πρὸς ὑποδοχὴν διορισμένου μέρους κίτρινον χῶμα, ὡς εἰς τὴν διάβασιν τοῦ μονάρχου.

Τὸ ἀπὸ τὸ κριτήριον τῶν θεσμοθεσιῶν προσδιορισθὲν μέρος

ἀπειχεν ἀπὸ τὸ Πεκῖνον ὀκτὼ λεύγας, καὶ εἶχεν ὀλίγην ἀπόστασιν ἀπὸ ἑνα οἶκον ἐξοχῆς τοῦ Αὐτοκράτορος. Εἶχαν στολίσει τὰ περίξ με ἀσυνήθη μεγαλοπρέπειαν. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐξῆλθεν ἀπὸ τοῦτο τὸ παλάτιον με φόρεμα παρατάξεως, καὶ ἐπεριπάτησε μεταξὺ δύο περιφραγμάτων μανδαρίνων ἕως εἰς τὸ μέρος τὸ προσδιωρισμένον πρὸς ὑποδοχὴν. Ἐκεῖ εὕρισκοντο οἱ ἐξ αἵματος ἡγεμόνες, οἱ εὐγενεῖς, οἱ κόμητες, οἱ ὑπουργοὶ καὶ μεγάλοι μανδαρίνοι με τοὺς ἐξ κριτὰς τῆς αὐτοκρατορίας, καὶ ἓν πολυάριθμον τμήμα ἐκάστου ἀπὸ τὰ ὀκτὼ ταρταρικά τάγματα.

Ὁ Ἀρχιστράτηγος Ἀκουεῖ, προπορευόμενος τοῦ ἐκλεκτοτέρου μέρους τῶν νικητικῶν στρατευμάτων του, ἐφάνη ἀμέσως. Εὐθὺς ὅτε ἐβθασε πλησίον τῶν δύο κοκκίνων στύλων, κατέβη ἀπὸ τὸν ἵππον. Ὁ πρόεδρος τοῦ κριτηρίου τῶν θεσμοθεσιῶν ἐπροσχάλεσε τὸν αὐτοκράτορα νὰ ἀναβῆ ἐπάνω εἰς ἓν ἀνώγειον, ὑψωμένον. Αὐτὸς δέ, περικυκλωμένος ἀπὸ πλῆθος σημαιῶν, ἐστάθη ὀρθὸς μίαν στιγμὴν. Ἡ μεγάλη μουσικὴ τῆς αὐτοκρατορίας ἄρχισε νὰ παίζῃ. Ἦτον ἀκολούθως διάστημα σιωπῆς, μετὰ τὸ ὅποιον ἓνας μανδαρίνος ἐτίναξε· πέσατε κατὰ γῆς εἰς προσκύνησιν! Παρευθὺς ὁ Αὐτοκράτωρ, ὁ ἀρχιστράτηγος με τοὺς ἀξιωματικούς του, οἱ ἡγεμόνες, οἱ κόμητες, οἱ δήμαρχοι, οἱ μεγάλοι μανδαρίνοι, ὅλοι ἐγονυπέτησαν, ἐκτύπησαν ἐνεάκις τὴν γῆν με τὸ μέτωπόν των, διὰ νὰ λατρεύσωσι τὸν οὐρανὸν καὶ νὰ τὸν εὐχαριστήσωσι διὰ τὴν νίκην. Τούτου γενομένου, ὁ κύριος τῶν τελετῶν ἐπλησίασεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ καταβῆ εἰς μίαν μεγάλην αἴθουσαν, ὅπου τῷ εἶχαν στήσει θρόνον. Ἀφοῦ ἐκάθησεν ἐκεῖ, ἐχαιρετήθη ἀπὸ τὸν Ἀκουεῖ καὶ τοὺς στρατηγούς του. Ἐσηκώθη ἀκολούθως, ἐπροχώρησε πρὸς τὸν ἀρχιστράτηγον καὶ τὸν ἐνηγκαλίσθη, πρᾶγμα, τὸ ὅποιον ἔκαμε με αἰσθημα κατὰ πολλὰ ἐγγικτικόν. Σὺ ἀπηύδητες, τὸν εἶπεν· ἐλθέ, ἀναπαύθητι· καὶ ταῦτοχρόνως τὸν ἔβαλε νὰ καθῆσθαι εἰς τὸ πλάγιόν του. Οἱ

ἀξιωματικοὶ ἐκάθησαν ὑπὸ κυανᾶς σκηνᾶς. Ἐφεραν θεῖον (τσάεον)· ἀκολούθως ἑκατὸν εὐνοῦχοι, συνωδευμένοι ἀπὸ τὴν μεγάλην μουσικὴν, ἐτόνισαν τὸ πεδῖον τῶν νικῶν, εἶδος ὕμνου, ὁ ὅποιος εἶναι συντεθειμένος πρὸς τετρακισχιλίων ἐτῶν. Ἀφοῦ ἔπαυσαν ἀπὸ τὸ νὰ ψάλλωσιν, ὁ πρόεδρος τοῦ κριτηρίου τῶν θεσμοθεσιῶν ἐπροχώρησε πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα, καὶ τῷ εἶπε: « Τὰ πάντα τετέλεστα ». Τότε ὁ μονάρχης ἀνέβη εἰς τὸ φορεῖόν του, καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐφθασεν εἰς τὸ Πεκῖνον.

ΚΕΦ ΕΙΚΟΣΤΟΝ.

Συνδιάλεξις τοῦ Κιέν-Λόνγ μετὰ τινος Ἱεραποστόλου.

Οὗτος ὁ Ἱεραπόστολος, ὀνομαζόμενος Βενέδικτος, παρέδρευε συνεχῶς ὡς διερμηνεὺς εἰς τὰς συνεδριάσεις, τὰς ὁποίας ὁ Αὐτοκράτωρ ἐπέτρεπεν εἰς τὸν ζωγράφον του τὸν πάτερ Πάουσιν, διὰ νὰ κάμῃ τὴν εἰκονογραφίαν του. Ἴδαυ ἐκθέτομεν τὸν τρόπον, καθ' ὃν περιγράφει συνδιάλεξιν τινα, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἐπανειλημμένως με τοῦτον τὸν μέγαν μονάρχην. Αἱ μὲν ἐρωτήσεις εἶναι τοῦ Αὐτοκράτορος, αἱ δὲ ἀποκρίσεις εἶναι τοῦ Ἱεραποστόλου.

Ἐρ. Εἶσθε ἀπεσταλμένος παρὰ τοῦ βασιλέως σας, ἢ ἐρχεσθε εἰς τὴν Σινικὴν ἐξ ἰδίας σας θελήσεως;

Ἀπ. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Κάνγ-Χι, ὅταν ὁ βασιλεὺς μας ἔμαθεν ὅτι οὗτος ὁ μέγας βασιλεὺς ἐχάρισεν εἰς τοὺς Γάλλους τὸ προνόμιον τοῦ νὰ ἀνεγείρωσιν Ἐκκλησίαν εἰς αὐτὴν τὴν περιοχὴν τοῦ παλατίου του, ἐπρόσταξε τοὺς προεστῶτας τοῦ τάγματός μας νὰ ἐκλέξωσιν ἐκ τῶν μελῶν του μαθηματικούς καὶ διαφόρους τεχνίτας. Γενομένης τῆς ἐκλογῆς, ἐστειλεν ἐδῶ τοὺς ἐκλεχθέντας, με ὅλα τὰ ἐργαλεῖα καὶ ἄλλα

πράγματα, τὰ ὁποῖα συνετέλουν εἰς τὸ ν' ἀποκαταστήσωσιν αὐτοὺς εἰ μᾶλλον ὠφελιμωτέρους εἰς τὸν Εὐεργέτην των. Ἐκτοτε, οἱ προσεστώτες μας, τοὺς ὁποίους φροντίζομεν νὰ εἰδοποιῶμεν περὶ τῶν ἀτόμων, τὰ ὁποῖα μᾶς λείπουν ἐδῶ, καὶ μᾶς εἶναι ἀναγκαῖα, προσπαθοῦν νὰ τὰ ἐκλέγουν, καὶ νὰ μᾶς τὰ στέλλουν.

Ἐρ. Ὅταν οἱ προσεστώτες σας ἐκλέξωσιν αὐτὰ τὰ ἄτομα διὰ νὰ τὰ στείλωσιν ἐδῶ, εἶναι ἀνάγκη νὰ εἰδοποιῶσι περὶ τούτου τὸν βασιλέα;

Ἀπ. Πάντοτε κατὰ διαταγὴν καὶ διὰ δαπάνης τοῦ βασιλέως ἐπιβαίνοντες ἐπὶ τῶν γαλλικῶν πλοίων ἐρχόμεθα εἰς τὴν Καντῶνα.

Ἐρ. Τὰ πλοῖά σας λοιπὸν ἐρχονται εἰς τὴν Καντῶνα;

Ἀπ. Ναί, Μεγαλειότατε, καὶ αὐτὰ τὰ πλοῖα μᾶς ἔφεραν τὰ ἐκτυπώματα καὶ τὰς πρὸς χαλκογραφίαν πλάκας, τὰς ὁποίας ἡ Μεγαλειότης σας ἐπρόσταξε νὰ χαράξωμεν.

Ἐρ. Κατὰ τὸ φαινόμενον, εἰς τὸν τόπον σας εὐρίσκονται ἐπιτηδειότατοι χαλκοχάρακται;

Ἀπ. Εἶναι καὶ εἰς μερικὰ βασίλεια τῆς Εὐρώπης ἐπιτηδειότατοι χαλκοχάρακται· ἀλλ' ὁ διοικητὴς τῆς Καντῶνος μᾶς ἔκαμε τὴν τιμὴν τοῦ νὰ προτιμήσῃ τοὺς ἰδικούς μας, καὶ ἐνεπιστεύθη εἰς τοὺς κυβερνήτας τῶν πλοίων μας τὴν ἐκτέλεσιν τούτου τοῦ ἔργου.

Ἐρ. Σεῖς ἀπ' ἐδῶ δὲν ἐπροτεῖνατε τὸ βασίλειόν σας· καὶ ἐγράψατε διὰ τοῦτο;

Ἀπ. Ἡμεῖς, οἵτινες δὲν εἴμεθα ἄλλο τι, εἰ μὴ ἀπ' οἱ μοναχοί, καὶ οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχομεν καμμίαν ἐξουσίαν εἰς τὸν κόσμον, ἐπιφυλαττόμεθα κατὰ πολλὰ τὸ νὰ δεχθῶμεν ὑποθεσιν, ἥτις ἀνήκει εἰς τὴν Μεγαλειότητά σας. Εἶναι ἀληθές ὅτι οἱ Εὐρωπαῖοι, οἵτινες παρευρίσκονται ἐνταῦθα, ἔκαμαν ἐκ διαταγῆς τοῦ ἀπομνημονεύματος, τὰ ὁποῖα ἐστάλησαν συγχρόνως μὲ τὰς πρώτας ἰχνογραφίας· ἀλλὰ διὰ τούτων τῶν ἀπο-

μνημονευμάτων εἰδοποίησαν μόνον τὸν χαλκοχάρακτην, ὁποῖος δὴποτε καὶ ἂν ἦναι, περὶ τῆς καθ' ὅλα ὁμοιότητος, τὴν ὁποίαν αἱ χαλκογραφίαι ἐμελλαν νὰ ἔχουν μὲ τὰς ἰχνογραφίας, περὶ τῆς ποσότητος τῶν ἐκτυπωμάτων, τὰ ὁποῖα ἐπεθυμοῦσατε νὰ τυπωθῶν, καὶ περὶ τῶν ἄλλων περιστάσεων, τὰς ὁποίας εἶχετε φανερώσει ὁ ἴδιος. Ἀφοῦ αὐτὰ τὰ ἀπομνημονεύματα ἐστάλησαν ἐκ διαταγῆς τῆς Μεγαλειότητός σας εἰς τὸν διοικητὴν τῆς Καντῶνος, παρήγγειλεν οὗτος εἰς τοὺς ἀρχηγούς τῶν Γάλλων, οἵτινες καθεδρεύουσιν εἰς ταύτην τὴν πόλιν, νὰ πρακτοποιήσωσιν εἰς τὸ βασίλειόν μας τὰς ἐπὶ τούτου διατάγας τῆς Μεγαλειότητός σας.

Ἐρ. Δὲν εἶναι περισσότερο παρα τέσσαρα ἢ πέντε ἔτη ἀφ' οὗ τὰ σχέδια τούτων τῶν χαλκογραφιῶν ἐστάλησαν;

Ἀπ. Σχεδὸν εἶναι. Ἀφοῦ τὰ πρῶτα σχέδια ἔρθασαν εἰς τὴν Γαλλίαν, ὁ ἐπὶ τούτων ὑπουργὸς τοῦ βασιλέως ἠθέλησεν, ὥστε αὐταὶ αἱ χαλκογραφίαι νὰ ἐκτελεσθῶσιν μὲ τρόπον ἄξιον τοῦ μεγάλου μονάρχου, διὰ τὸν ὁποῖον ἦσαν προσδιωρισμένοι, καὶ ἐπεφόρτισε μὲ ταύτην τὴν ἐκτέλεσιν τὸν ἀρχηγὸν τῶν χαλκοχαρακτῶν τοῦ βασιλέως μας, προστάζων αὐτὸν νὰ μεταχειρισθῇ τοὺς ἐπιτηδειοτάτους. Ἀφοῦ ἐξετελέσθησαν αἱ πρῶται πλάκες, οὗτος ὁ ὑπουργὸς ἔκρινεν ὅτι, ἂν καὶ τὸ γλυφεῖον ἦτο λεπτόν, τὸ εἶδος τῆς χαλκογραφίας, τὸ ὁποῖον εἶχαν παραδεχθῆ, ἴσως δὲν θέλει εὐαρεστῆσαι εἰς τὴν Μεγαλειότητά σας. Ἡθέλησε λοιπὸν καλῆτερον νὰ θυσιάσῃ ταύτας τὰς πρώτας πλάκας, καὶ ν' ἀρχίσῃ ἄλλας μὲ φιλοκαλίαν, τὴν ὁποίαν ἐσχεδίασεν ὁ ἴδιος, πεπεισμένος ὅτι τοῦτο τὸ εἶδος θέλει ἀρέσει περισσότερο εἰς τὴν Μεγαλειότητά σας. Τοῦτο τὸ συμβᾶν ὑπῆρξεν αἰτία τοῦ νὰ μὴν ἐκτελεσθῶσιν αἱ πλάκες μὲ τὴν προθυμὴν ταχύτητα.

Ἐρ. Ἐπειδὴ δὲν πρέπει νὰ ἐνδιαφέρῃ πολὺ ἐνθέρμως εἰς τὴν Εὐρώπην ὅτι συμβαίνει εἰς χώραν τόσον ἀπωρισμένην ὅσον αὕτη, ἔπεται ὅτι μικρὰν ἐντύπωσιν ἐπροξένησε τὸ ὑπο-

κείμενον τούτων τῶν ἐκτυπωμάτων;

Ἄπ. Εἰς τὴν Εὐρώπην ἐνδιαφέρουσιν ὅλαι αἱ ὠραῖαι πράξεις· εἰς ὅποιανδήποτε χώραν καὶ ἂν γίνωνται. Πρὸ τοῦ μάλιστα νὰ καταντήσωσιν ἐκεῖ τὰ σχέδια τῶν νικῶν τῆς Μεγαλειότητός σας, ἐθαυμάζοντο ἐξ ἀκοῆς τὰ ἐνδοξα κατορθώματά σας, τὰ ὅποια ἔγειναν εἰς τὰς εὐρυχώρους χώρας τὰς ὑποταχθεῖσας εἰς τὸ σκῆπτρόν σας, καὶ αὐτὰ τὰ σχέδια ἔκαμαν μόνον τὸ νὰ βάλωσιν ὑπ' ὄψιν τῶν Εὐρωπαϊῶν τὴν πραγματικότητα καὶ τὰς λεπτομερείας τῶν συμβάντων, τὰ ὅποια εἶχαν πληροφορηθῆ ἤδη ἐκ φήμης.

Ἐρ. Μεταξὺ τῶν εἰκονογραφιῶν σας, εἶναι πολλαί, αἵτινες παρασταίνουν τὰς νίκας τῶν βασιλέων σας· κατὰ τίνος κερδίζουν ταύτας τὰς νίκας; Ποίους ἐχθροὺς ἔχουν νὰ πολεμήσουν;

Ἄπ. Πολεμοῦσιν ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τῶν ἰδίων τῶν Ἐπικρατειῶν κατ' ἄλλων Ἐπικρατειῶν, αἵτινες προσβάλλουν αὐτάς.

Ἐρ. Μεταξὺ τῶν βασιλέων τῆς Εὐρώπης, δὲν εἶναι κανεὶς ἀρχηγὸς τῶν ἄλλων, καὶ ὅστις, διὰ τῆς κυριότητός του, νὰ τελειώῃ ὅλας τὰς διαφορὰς, αἵτινες ἀναφύονται μεταξὺ αὐτῶν, καθὼς, ὅπου τὴν ἢ αὐτοκρατορία τῆς Σινικῆς διωκεῖτο παρὰ πολλῶν ἰδιαιτέρων βασιλέων, ἦτο μεταξὺ αὐτῶν εἷς, ἀρχηγός, καὶ ἔφερε τὸν τίτλον τοῦ Αὐτοκράτορος;

Ἄπ. Ἡ Γερμανία περιέχει πολλὰς ἐπικρατείας, τῶν ὁποίων οἱ βασιλεῖς ἔχουν ἀρχηγὸν ἕνα βασιλέα ἔχοντα τὸν τίτλον τοῦ αὐτοκράτορος· ἀλλὰ, μολοντοῦτο εἶναι κυριάρχης μόνον τῶν ἰδιαιτέρων του ἐπικρατειῶν, καὶ ἔκτοτε συμβαίνει εἰς αὐτὸν νὰ συγκροτήσῃ πόλεμον κατὰ βασιλέων, οἵτινες συνιστῶσι μέρος τῆς συμμαχίας, τῆς ὁποίας εἶναι ἀρχηγός.

Ἐρ. Ἐπειδὴ τὰ βασιλεία σας δὲν εἶναι ὅλα ἴσα κατὰ τὴν ἐπιρροὴν καὶ τὰς δυνάμεις, δὲν συμβαίνει ἐνίοτε ὥστε ἓν βασιλεῖον ἰσχυρότερον, ἀφοῦ πορθήσῃ μερικὰ ἀπὸ τὰ ἀδυνατώτερα, καὶ διὰ τούτου τοῦ μέσου ἀυξήσῃ τὰς δυνάμεις του, νὰ

ὑποτάξῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἄλλας ἐπικρατείας τημαντικώτερας, καὶ νὰ γένη ἀνεπαισθήτως κύριος ὅλης τῆς Εὐρώπης; (1)

Ἄπ. Ἀφότου ὅλα τὰ βασιλεία τῆς Εὐρώπης ἐνηγκαλίσθησαν τὸν Χριστιανισμόν, δὲν πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν τοιαύτην πολιτικὴν μεταβολήν. Ἡ Χριστιανικὴ Θρησκεία παραγγέλλει κατὰ πολλὰ τὴν πρὸς τὸν βασιλέα ὑποταγὴν τῶν ὑπηκόων, καὶ τὸ ἀμοιβαῖον σέβας, τὸ ὁποῖον χρεωστῶν ν' ἀπονέμωσι μεταξὺ τῶν αἰ ἐστεμμέναι κεφαλαί. Εἷς βασιλεὺς δύναται νὰ χάσῃ μερικὰς πόλεις, μερικὰς ἐπαρχίας· ἀλλ' ἐὰν ριψοκινδυνεύῃ νὰ χάσῃ ὅλας τὰς ἐπικρατείας του, οἱ ἄλλοι βασιλεῖς θέλουσιν ἐνωθῆ μετ' αὐτοῦ, καὶ θέλουσιν τὸν βοηθήσει εἰς τὸ νὰ τὰς διατηρήσῃ.

Ἐρ. Πῶς γίνεται ἡ διαδοχὴ τῶν βασιλέων σας;

Ἄπ. Εἰς τὸ βασιλεῖόν μας, ὁ πρωτότοκος υἱός, ἢ οἱ ἀπόγονοί του διαδέχονται τὸ στέμμα. Ἄν ἀποθάνῃ ἄνευ ἀπογόνων, τότε τὸν διαδέχεται ὁ δεύτερος υἱός ἢ τὰ τέκνα του.

Ἐρ. Εἰς τὴν Ῥωσίαν αἱ γυναῖκες διαδέχονται τὸν θρόνον, γίνεται τοῦτο καὶ εἰς μερικὰ ἀπὸ τὰ βασιλεία σας;

Ἄπ. Εἰς μερικὰ ἀπὸ τὰ βασιλεία μας αἱ γυναῖκες διαδέχονται τὸν θρόνον· ἀλλ' εἰς τὸ ἰδικόν μας εἶναι νόμος θεσπισμένος ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς μοναρχίας, ἥτις τὰς ἐξαιρεῖ ἀπὸ τὸν θρόνον.

Ἐρ. Ἐὰν ὁ βασιλεὺς σας ἀποθάνῃ χωρὶς τέκνα, ποῖος ἤθελεν εἶσθαι ὁ διάδοχός του εἰς τὸ στέμμα;

Ἄπ. Πρὸ πολλοῦ, ὁ θεὸς ἐχάρισεν εἰς τὸν βασιλέα μας ἱκανοὺς ἀπογόνους, ὅχι μόνον διὰ νὰ διαδεχθῶσι τὸν θρόνον του, ἀλλ' ἀκόμη διὰ νὰ προμηθεύσῃ διαδόχους καὶ εἰς ἄλλους θρόνους τῆς Εὐρώπης. (2)

(1) Μήπως ὁ Αὐτοκράτωρ Κιὲν - Λόνγ προέβλεπεν ὅ,τι ἐμελλε νὰ συμβῆ εἰς τὴν Εὐρώπην μετὰ τεσσαράκοντα ἔτη; Σημ. τοῦ Συγγρ.

(2) Ἡ ἀπόκρισις τοῦ ἱεραποστόλου διακφεύγει τὴν ἐρώτησιν τοῦ αὐτοκράτορος. (Σημ τοῦ Συγγρ.) Ἴδε εἰς τὰ παροράματα.

Ἐρ. Οὗτοι οἱ βασιλεῖς, οἵτινες εἶναι μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, ἀναμφιβόλως θέλουν εἶσθαι ἐνωμένοι μεταξύ των καὶ δὲν θέλουν πολεμεῖ;

Ἄπ. Μολονότι οἱ βασιλεῖς εἶναι μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, τοῦτο δὲν ἐμποδίζει, ὥστε νὰ μὴ πολεμῶσιν, ἀν ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτῆ· ἀλλὰ εἶναι ἐπίσης καλοὶ φίλοι. Δύο βασιλεῖς, ἔχοντες πόλεμον ὁ εἰς κατὰ τοῦ ἄλλου, κάμνουν ἐκδουλεύσεις ἀμοιβαίας εἰς ὅ,τι δὲν προσβάλλει τὰ συμφέροντα τοῦ θρόνου των.

Ὁ αὐτοκράτωρ ἐπληροφόρηθη ἔπειτα περὶ τοῦ τρόπου, κατὰ τὸν ὅποιον οἱ βασιλεῖς τῆς Εὐρώπης συγκροτοῦν τὸν πόλεμον, περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν φέρονται εἰς τοὺς αἰχμαλώτους, καὶ περὶ τῶν βοηθειῶν, τὰς ὁποίας δίδουν εἰς τοὺς μετὰ τὴν μάχην πληγωθέντας, περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διαφόρων ἐπικρατειῶν τῆς Εὐρώπης, περὶ τῶν στρατευμάτων τὰ ὅποια ἕκαστος βασιλεὺς δύναται νὰ συνάξῃ κτλ. Ὁ ἱεραπόστολος ἀπεκρίθη εἰς ὅλας αὐτάς τὰς ἐρωτήσεις μὲ τρόπον, ὥστε ἡ περιέργεια τούτου τοῦ μονάρχου ἠὺχαριστήθη.

Μετά τινος ἡμέρας, ὁ Κιέν-Λόνγ ἐπανέλαβε τὴν σειρὰν τῶν ἐρωτήσεών του· ἐκθέτομεν τὰς πλέον ἐνδιαφερούσας μὲ τὰς ἀποκρίσεις τοῦ πάτερ Βενεδίκτου.

Ἐρ. Εἰς τοὺς γεωγραφικοὺς χάρτας σας, σχεδιάζετε ὅλα τὰ βασίλεια τῆς οἰκουμένης· σεῖς δὲν ἐπεσκέφθητε ὅλας ταύτας τὰς χώρας, πῶς λοιπὸν δύνασθε νὰ σχεδιάσῃτε τὸν χάρτην αὐτῶν;

Ἄπ. Ὅλοι οἱ βασιλεῖς τῆς Εὐρώπης ἕκασταν ἕκαστος τὸν χάρτην τῆς χώρας των καὶ τὸν ἐκοινοποίησαν ἀμοιβαίως. Οἱ μαθηματικοὶ κάμνουν παρατηρήσεις εἰς διάφορα μέρη τῆς οἰκουμένης, διὰ νὰ προσδιορίσωσι τὴν τοποθεσίαν των, καὶ ἀκολουθῶς κοινοποιοῦν τὰς παρατηρήσεις των. Ὅσον δὲ διὰ τὰς ἔξω τῆς Εὐρώπης κειμένας χώρας, ἀπολαμβάνουν τοὺς χάρτας αὐτῶν διὰ τῆς κοινοποιήσεως ἐκείνων τῆς ἰδίας χώρας των.

Ἐρ. Λέγουσιν συνεχῶς, ὅτι ἡ οἰκουμένη περιέχει δέκα χιλιάδας βασιλείων ἢ γοὺν ἀναρίθμητα. Ὑπάρχουν χῶραι ἀπρόσιτοι, ἀκατοίκητοι, καὶ ἐπομένως τοιαῦται, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἐδυνήθητε νὰ εἰσχωρήσητε. Εἶναι μάλιστα καὶ ἄλλαι, ὅπου δὲν συγχωρεῖται ἡ εἰσοδός σας, τοιαῦται, ὡς ἡ Ἰαπωνία, ἣτις δὲν εἶναι μακρὰν ἀπ' ἐδῶ· Πῶς δύνασθε νὰ ἔχετε τὸν χάρτην τούτων τῶν χωρῶν;

Ἄπ. Ἀφότου οἱ Εὐρωπαῖοι ἄρχισαν νὰ περιηγῶνται, καὶ τὰ πλοῖα των διατρέχουσι τὴν οἰκουμένην, εἰς ὀλίγας χώρας δὲν εἰσεχώρησαν. Ἐὰν ὑπάρχωσι καὶ τινες, τῶν ὁποίων τὸν χάρτην δὲν ἐδυνήθησαν νὰ ἀποκτήσωσι, ἔχουν τοῦλάχιστον σχεδιασμένας τὰς πλησίον χώρας. Ἐπομένως γνωρίζουν τὰ σύνορα, τὴν ἕκτασιν, τὴν ἀληθῆ τοποθεσίαν ταύτης τῆς χώρας, τοὺς τόπους δι' ὧν ἐκβάλλουν καὶ εἰσβάλλουν οἱ ποταμοὶ· τοῦτο ἔξαρκεῖ πρὸς σχεδιασμὸν γενικοῦ χάρτου. Ἐὰν ἦναι χώρα τις περικυκλωμένη ἀπὸ θαλάσσης, καὶ ὅπου τὰ πλοῖα δὲν ἐδυνήθησαν νὰ προσορμισθῶσι, ἢ τοιαύτη, τῆς ὁποίας γνωρίζουσι μόνον μικρὸν μέρος τῆς παραλίας, ἣτις τὴν περιορίζει, σημειοῦται εἰς τὸν χάρτην μόνον ὅσον μέρος τῆς παραλίας εἶναι γνωστὸν, καὶ σχεδιάζονται, ἀν ἦναι δυνατὸν τὰ κυριώτερα βουνα καὶ τὰ στόμια τῶν ποταμῶν, τὰ ὅποια ἤθελον παρατηρηθῆ. Ἄλλα πλοῖα τὰ ὅποια πηγαίνουσι ἐκεῖ ἀκόλουθως, προσθέτουν ἐπὶ τούτου τοῦ χάρτου τὰς ἀνακαλύψεις, τὰς ὁποίας ἕκασταν ἐκεῖ τοιοῦτοτρόπως, ὀλίγον κατ' ὀλίγον προσθέτουν εἰς αὐτὸν τὸν χάρτην τὰς ἀνακαλύψεις, τὰς ὁποίας ἕκασταν εἰς αὐτὴν καὶ οὕτως ὀλίγον κατ' ὀλίγον καταπύουσι εἰς ἐντελῆ γνῶσιν ταύτης τῆς χώρας. Ὅσον δὲ περὶ τῆς Ἰαπωνίας σχεδιάζομεν τὸν χάρτην τῆς, ἐπειδὴ ἰχνογραφῆθη ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους, οἵτινες εἰσεχώρησαν ἐκεῖ προλαβόντως.

Ἐρ. Διατί δὲν ἔχετε πλέον χώραν εἰς τὴν Ἰαπωνίαν;

Ἄπ. Οἱ βασιλεῖς εἶναι κύριοι τῆς εὐνοίας των· Ὅταν οἱ τῆς Ἰαπωνίας μᾶς θαυμάζουν, ἐπροσπάθησαμεν νὰ τοὺς δουλεύσωμεν καλῶς. Ὅταν ἀπεποιήθησαν τὰς ἐκδουλεύσεις

μας, ὑπετάγημεν, ἀλλ' εἴμεθα πρόθυμοι νὰ γίνωμεν εὐχρηστοὶ δι' αὐτοῦ, ὅποτε ἤθελαν μᾶς κάμει τὴν τιμὴν νὰ μᾶς δεχθῶσιν ἀκόμη μίαν φορὰν.

Ἐρ. Τοῦτο δὲν προέρχεται, ἐὰν θελήσωμεν νὰ τὸ ἐξακριβώσωμεν, ἐκ τοῦ διότι οἱ Ἰάπωνες δὲν σᾶς θέλουν, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ χαμογελῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν θέλουν τὴν θρησκείαν σας.

Τότε, χωρὶς νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἱεραπόστολον καιρὸν νὰ τῷ ἀποκριθῇ, παρευθὺς μετέβη εἰς ἄλλας ἐρωτήσεις περὶ τῶν ὑδρογραφικῶν χαρτῶν, περὶ τῆς θαλασσοπλοῦσας, περὶ τῆς καταμετρήσεως τῶν μιλίων εἰς τὴν θάλασσαν, περὶ τοῦ γνωρίζειν τὸ μέρος ὅπου εὐρίσκονται, περὶ τοῦ μεγέθους τῶν Εὐρωπαϊκῶν πλοίων, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνθρώπων τοῦ πληρώματος, περὶ τῶν ὅσα οἱ Γάλλοι φέρουν εἰς τὴν Κίναν, καὶ ὅσα λαμβάνουν ἐντεῦθεν, περὶ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς τῶν καθεπτῶν. Ὅλαι αὗται αἱ ἐρωτήσεις ἐδηλοποιοῦν εἰς τοῦτον τὸν μέγαν μονάρχην, κρίσιν στερεὰν, ὀξύνοιαν μεγάλην, καὶ ἐπιθυμίαν ἐνθερμον τοῦ νὰ ἀποκτήσῃ τὰς γνώσεις, αἵτινες τῷ ἔλλειπαν, καὶ νὰ ἐκτείνῃ τὰ φῶτα τῶν ἐπιστημῶν εἰς τὴν αὐτοκρατορίαν του.

Ἠρώτησεν ἀκολούθως τὸν ἱεραπόστολον, πόσοι Εὐρωπαῖοι εἶναι εἰς τὸ Πεκῖνον, καὶ ἀπὸ ποῖα βασιλεία ἦσαν. Δὲν ἠμπόρεσε δὲ νὰ μὴν ἐκπλαγῇ, ὅταν ὁ πάτερ Βενέδικτος τῷ εἶπεν, ὅτι ἐκ τῶν εἰκοσιπέντε Εὐρωπαϊῶν, οἵτινες εὐρίσκοντο τότε εἰς τὴν αὐλήν του, ἦσαν ἕνδεκα Γάλλοι, καὶ ὅτι ὁ πάτερ Πάουσις ὅστις εἶχε τὴν τιμὴν τοῦ νὰ τὸν ζωγραφίσῃ, ἦτον Ἰταλός.

Ἐρ. Λοιπὸν ἡ Ἰταλία ἔχει μεγάλους ζωγράφους; ἐπανέλαβεν ὁ αὐτοκράτωρ.

Ἄπ. Ἐκπαλαὶ ἡ Ἰταλία ἐγέννησε καὶ εἰσέτι γεννᾷ περιφήμους ζωγράφους· ἐκεῖνος, ὅστις ἤλθεν ἐδῶ ἐπὶ τοῦ Κάγγ-Χι (ὁ Γερραρδίνης) καὶ ὅστις ἔλαβε τὴν τύχην τοῦ νὰ ἀρέσῃ εἰς τοῦτον τὸν βασιλέα, καθὼς καὶ ὁ Καστιλλιόνης, τὸν ὁποῖον ἡ Μεγαλειότης σας ἐπεδαφιλεύσατε μὲ τόσας εὐεργεσίας, ἦσαν Ἰταλοὶ καὶ οἱ δύο.

Ἐρ. Εἰς πόσα βασιλεία ἀνήκουν οἱ ἐνταῦθα εὐρισχόμενοι Εὐρωπαῖοι;

Ἄπ. Εἶναι κατὰ τὸ ἴπαρὸν ἐδῶ Πορτουγάλλοι, Ἰταλοὶ καὶ Γερμανοί.

Ἐρ. Γνωρίζεις τὰ μαθηματικά; ἀρά γε γνωρίζεις καὶ τὴν φιλοσοφίαν;

Ἄπ. Τὴν ἐδίδαξα δύο ἔτη πρὸ τοῦ νὰ ἀφήσω τὴν Εὐρώπην.

Ἐρ. Ἐπειδὴ ἤξεύρεις τὴν φιλοσοφίαν, πῶς θέλεις ἀποκριθῆ εἰς ἐρωτήσιν τινα, τὴν ὁποίαν κάμνουν ἐνίοτε εἰς τοὺς φιλοσόφους μας, ἐν εἶδει ἀστεϊσμοῦ· περὶ τοῦ αὐγοῦ καὶ τῆς ὄρνιθος, ποῖον ἐδημιουργήθη τὸ πρῶτον.

Ἄπ. Διὰ ν' ἀποκριθῶ εἰς τὴν μεγαλειότητά σας, θέλω ἐκθέσει ἀπλῶς ὅτι τὰ ἱερά μας βιβλία μᾶς διδάσκουν περὶ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου, πῶς τὴν πέμπτην ἡμέραν ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὰ πτηνὰ καὶ τὰ ὄψαρια, καὶ τὰ ἐπρόσταξε νὰ κλωσσήσῃ αὐγὰ, εἰμὴ ἀποῦ ἀπαξ λάβῃ ὑπαρξιν, ἡ δύναμις, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ ὄρνις τοῦ νὰ κλωσσῇ αὐγὰ, εἶναι ἐπίσης ἀρχαία ὡς καὶ αὐτὴ ἡ ὄρνις.

Ἐρ. Ὅ,τι αὐτὰ τὰ βιβλία σᾶς διδάσκουν περὶ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου εἶναι πολλὰ βέβαιον;

Ἄπ. Τὰ βιβλία μας εἶναι ἀρχαιότατα. Πάντοτε ὑπῆρξαν ἀντικείμενον βαθυτάτου σεβασμοῦ, ἐπειδὴ ἐνομίσθησαν πάντοτε ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὸν Θεόν. Παρεδόθησαν εἰς ἡμᾶς κατὰ γενεαλογίαν χωρὶς νὰ παραφθαρῶσιν ἢ νοθευθῶσι κατ' οὐδένα τρόπον.

Ἐρ. Ἐπειδὴ εἰς τὰς κανονικὰς βίβλους μας δὲν γίνεται παντελῶς μνεῖα περὶ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου, δυνάμεθα νὰ δώσωμεν πίστιν εἰς τὰ ὑπὲρ ἄλλων ἀναφερόμενα;

Ἄπ. Εἶναι πιθανὸν ὅτι τὰ περὶ ταύτης τῆς δημιουργίας πραγματευόμενα βιβλία ἐπυρπολήθησαν ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Γαὶν-Χι-Χουάγγ. Πολλοὺς χρόνους μετὰ ταύτην τὴν πυρκαϊὰν εὐρέθησαν ἀποσπάσματα τινα τούτων τῶν ἀρχαίων βι-

Ελίων, τὰ ὅποια καὶ ἀρχίσαν νὰ ἀντιγράφωνται· συνέθη λοιπὸν ὥστε ἐκεῖνοι, οἵτινες ἔγραφαν περὶ τῆς ἀρχαίας ἱστορίας, γνωρίζαντες ὅτι οἱ πατέρες των τοῖς εἶχον διηγηθῆ, κατ' ἐκείνα, τὰ ὅποια ἐγνώριζον ἐξ ἀκοῆς, κατεχώρησαν εἰς τὰ συγγράμματά των ἐκτὸς τινῶν ἀληθειῶν, τὰς ὁποίας ἐνθυμοῦντο εἶσέτι, καὶ πολλὰ ἄλλα τεμάχια μὲ περιστατικὰ ἢ προστεθειμένα ἢ παρεφθαρμένα, ἐκ τῶν ὁποίων δὲν συναγεται ἄλλο τι πᾶρεξ μῦθοι ὡς πρὸς τὴν κρίσιν τῶν πεπαιδευμένων· ἀλλὰ μεταξύ τούτων τῶν μῦθων εὐρίσκομεν τεμάχια σύμφωνα μὲ τὴν ἀλήθειαν καὶ μὲ τὴν ἐξιστόρησιν τῶν ἱερῶν βιβλίων μας.

Εἰς ταύτας τὰς ἐρωτήσεις ὁ αὐτοκράτωρ *Κιέν-Λόνγ* ἐπρόσθεσε κατὰ σειράν πολλὰς ἄλλας περὶ τῆς δημιουργίας τῶν ἀστέρων, περὶ τῆς κινήσεώς των, περὶ τοῦ μεγέθους των, περὶ τῆς ἀποστάσεώς των καὶ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ των· περὶ τῶν ἐκλείψεων τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης· περὶ τῆς ἀνισότητος τῶν ἡμερῶν καὶ τῶν νυκτῶν κατὰ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους καὶ τὰ κλίματα, καὶ περὶ τῆς κινήσεως τῆς γῆς. Μάλιστα ἐξήγητε πολλὰ φαινόμενα οὐράνια μὲ τόσην σαφήνειαν καὶ ἀκρίβειαν, ὅσην δὲν δύναται τις νὰ ἐλπίσῃ ἀπὸ βασιλέα, τοῦ ὁποίου αἱ ἐνασχολήσεις ἦσαν τόσον σημαντικαὶ καὶ πολυερεῖς.

ΚΕΦ. ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Ζήλος τοῦ αὐτοκράτορος *Κιέν-Λόνγ* διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν υἱῶν του. Μεγαλοδωρία του πρὸς τὰς ἐπαρχίας. Παραίτησις τοῦ θρόνου καὶ θάνατος αὐτοῦ.

Ἦτο πλησίον τοῦ συνήθους οἰκήματός ταύτου τοῦ βασιλέως, εἴτε εἰς τὸ *Πεκίον*, εἴτε εἰς τὸ ἐνηθητήριον, τοῦ *Υβάρ-Μίγγ*

Υβέν, παράδοσις προσδιορισμένη ἐπίτηδες διὰ τοὺς υἱούς του. Ὅταν ἐφθασαν εἰς τὴν ἡλικίαν, καθ' ἣν ἀρχίζουν συνήθως οἱ παῖδες τὰ γράμματα, ἦσαν ὑπόχρεοι νὰ μένουν εἰς ταύτην τὴν παράδοσιν ἀπὸ πρωτὰς μέχρις ἐσπέρας. Ἡ προβεβηκυῖα ἡλικία καὶ τὰ ὑπουργήματα δὲν τοὺς ἀπῆλλατταν παντελῶς ἀπὸ τοῦτο· καὶ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς ἐνησχολοῦντο εἰς ταῦτα τὰ ὑπουργήματα, ἔπρεπε νὰ πηγαίνωσιν εἰς τὴν παράδοσιν, εὐθὺς μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν χρεῶν των. Ἄν ὁ αὐτοκράτωρ ἐμάνθανεν ὅτι ἀπέφευγαν τοῦτο ἀλόγως, τοὺς ἐτιμῶρει, μολονότι ἦσαν ἐνήλικες καὶ προβιβασμένοι εἰς ἀξιώματα.

Ἦσαν εἰς τοῦτο τὸ σχολεῖον καθηγηταὶ τῆς ῥητορικῆς, τῆς ἱστορίας καὶ τῶν μαθηματικῶν, διδάσκαλοι τῆς τοξείας κτλ. Ἐκαστος διδάσκαλος παρέδιδε τὸ μάθημά του εἰς καιρὸν προσδιορισμένον. Εἰς μανδαρίνος τοῦ συνεδρίου τῶν μαθηματικῶν εἶχεν ἐκλεχθῆ παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος διὰ νὰ τὰ διδάξῃ εἰς τοὺς υἱούς του καὶ εἰς τοὺς ἐγγόνους του. Ἐπιφορτίζων αὐτὸν μὲ τοῦτο τὸ ὑπουργήμα, οὗτος ὁ μονάρχης τῷ εἶπε. «Φρόντιζε νὰ τοὺς ἐμπνέῃς ὑπακοὴν πρὸς τὸ ὑποκείμενόν σου, καὶ καθ' ὅλα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸ ὑπουργήμά σου, ἀνάλαβε ἐπὶ τῶν μαθητῶν σου τὴν ἰδίαν κυριότητα, τὴν ὁποίαν ὅλοι οἱ διδάσκαλοι χρεωστοῦν νὰ ἔχουν ἐπὶ τῶν μαθητῶν των, θέλω ἐπαγρυπνεῖ ὥστε νὰ σὲ ὑπακούωσι.

Οὗτος ὁ μέγας βασιλεὺς ἀπερχόμενος εἰς τὸ κυνήγιον, ἐπήγαινεν ἐκ διαλειμμάτων εἰς τοῦτο τὸ σχολεῖον, καὶ ἔβαλλε τὰ τέκνα του νὰ ἐπαναλαμβάνωσι τὰς ἐξηγήσεις τῶν διδασκάλων των· τοὺς ἐλάμβανε κατὰ μέρος, καὶ τοὺς ἐξέταζε διὰ νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῶν προόδων των. Εἰς τινὰς ἡμέρας εὐθυμίας καὶ εἰς τὸν ἴδιον τόπον τοῦ θεάτρου, εἰς τὸ ὁποῖον παρέδραυνεν, ἐπροσκάλεσεν ἕνα ἢ δύο ἀπὸ τοὺς υἱούς του, οἵτινες ἤδη εἶχαν τέκνα εἰς τὸ σχολεῖον, τοὺς ἐδίδεν αἰτίαν ῥητορικοῦ τινος προγυμνάσματος, τοὺς ἔβαλλε νὰ τὸ συνθέσωσιν εἰς γειτνιαζοντά τινα θάλαμον, καὶ τοὺς ἐπέτρεπε τὴν ἡδονὴν τοῦ νὰ θεωρήσωσι τὸ θέατρον, ἐὰν εὖ.

χαριστεῖτο ἀπὸ τὴν σύνθεσιν των. Ἀληθῶς ἀξιοθύμαστος ἦτο αὕτη ἡ ὑποταγὴ τῶν υἱῶν τοῦ αὐτοκράτορος εἰς τόσον προβεβηκυῖαν ἡλικίαν. Εἶναι ἀληθές ὅτι εἶχαν κατὰ τοῦτο τὸ παράδειγμα τοῦ πατρὸς των, ὅστις εἰς ἡλικίαν ἐξηκοντατριῶν ἐτῶν, ἀντὶ νὰ παραιτήσῃ ὡς πρὸς τὴν αὐτοκρατορίσσαν μητέρα του, οὖσαν εἰς ἡλικίαν ὀγδοήκοντα δύο ἐτῶν, κάμμίαν ἀπὸ τὰς ἐνοχλητικὰς τελετὰς, τὰς ὁποίας ἡ Κινεζικὴ ἐθιμοταξία διορίζει εἰς τὰ τέκνα νὰ φυλάττωσιν ὡς πρὸς τοὺς γονεῖς των, ἤθελε νομίζει ὅτι παραβαίνει τὸ πρῶτον χρέος τῆς φύσεως, τοῦ ὁποίου εἶναι βασιλεὺς, χρεωστεῖ νὰ δίδῃ τὸ παράδειγμα εἰς τοὺς ὑπηκόους του, ἐὰν δὲν ἤθελε ταπεινωθῆ, τόσον ἔμπροσθεν τῆς μητρὸς του, ὅσον ὁ ἔσχατος τῶν ὑπηκόων του ἐχρεώσται νὰ ταπεινωθῆ ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

Χαρακτήρ, μεγάλα προτερήματα καὶ διαγωγή τούτου τοῦ Αὐτοκράτορος

Ὁ Κιέρ Λόνγ ἤθελεν ἀπολαμβάνει μεγάλην ὑπόληψιν, καὶ ἐὰν ἤθελεν εἶσθαι ἀπλῶς ἰδιώτης. Οἱ ἴδιοι ἐχθροὶ του ὠμολόγουν ὅτι αἱ μέριμναι τῆς κυβερνήσεως ἦσαν ἱεραὶ δι' αὐτόν. Ἐξυπνοῦσε καθ' ἑκάστην κατὰ τὰς δύο ὥρας τῆς πρωίας, ἔκαμνε τὴν προσευχὴν του, καὶ μετεχειρίζετο τὴν ἐπίλοιπον ἡμέραν εἰς τὰς ὑποθέσεις. Ἐγνώριζε τόσον καλὰ τὴν Κίνα, τὰ ἦθη τῶν ὑπηκόων του, καὶ τὰ συμβάντα τὰ ὁποία συμβαίνουν πάντοτε κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥστε μολονότι οἱ ὑπουργοὶ του ἐπροσπάθουν καθ' ὑπερβολὴν νὰ τὸν ἀπατήσωσι, κἀνὲν σχεδὸν σφάλμα δὲν τὸν ἐξέφευγε· πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἠνάγκαζεν ὅλα τὰ μέλη τῆς κυβερνήσεως, ἀπὸ τὸν πρῶτον κολάον μέχρι τοῦ τελευταίου μανδρινίου, νὰ φυλάττωσιν ἀπαρασαλεύτως τὰ χρέη των. Ἀνεγίνωσκεν ὁ ἴδιος ὅλας τὰς εἰδήσεις, τὰς ἀγωγὰς καὶ ὅλα τὰ σχέδια, τὰ ὁποία τῷ διευθύνοντο. Ὁ συγγραφεὺς ἀπομνημονεύματός τινος, τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο γραμμέον με μεγάλην γλαφυρότητα, ἐλάμβανε πικρὰς ἐπιπλήξεις, τὰς ὁποίας

μήτε ἠλπίζε, ἐνίοτε καὶ ὁ ὑπουργὸς ἔχανε τὸ ὑπουργήμα του, ἐπειδὴ ἄφινε νὰ τῷ ἐκφεύγῃ εἰς τὸ λεκτικόν του κάμμία ἀμφίρρεπής ἔκφρασις, ἢ τὸ ἐγγραφόν του δὲν εἶχε τὴν ἀπαιτούμενην καλλιγραφίαν.

Οὗτος ὁ μονάρχης ἦτον εἰς τῶν σοφωτάτων τῆς αὐτοκρατορίας του. Ἦξευρε τόσον καλὰ τὴν Ταρταρικὴν καὶ Κινεζικὴν γλῶσσαν, ὥστε ἐσύνθετε πονήματα εἰς ἀμφοτέρας. Τὸ γνωστότερον εἶναι τὸ περὶ τοῦ Θείου, τὸ ὁποῖον εἶναι μεταφρασμένον εἰς τὸ Γαλλικόν.

Μολονότι ἦτο πολλὰ προβεβηκώς, δὲν ἔπαυσε μολοντοῦτο ποτέ ἀπὸ τὸ νὰ ἐνασχολῆται εἰς τὰς ὑποθέσεις μετὰ τὴν αὐτὴν θερμότητα, τὴν ὁποίαν εἶχε καὶ εἰς τὴν ὄριμον ἡλικίαν· αὕτη ἡ δραστηριότης ἦτο αἰτία τοῦ νὰ μὴ τολμᾷ κἀνεὶς μανδρινὸς νὰ παραιτῆ τὴν θέσιν του, προφασιζόμενος ὅτι τὸ γῆρας δὲν τὸν συγχωρεῖ νὰ ἐκτελῆ τὰ χρέη τοῦ ὑπουργήματος. « Δὲν βλέπετε, ἔλεγεν εἰς ἓνα ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς του, ὅτι « ἐγὼ ὁ ἴδιος εἶμαι πολλὰ ἡλικιωμένος, καὶ ὅμως ἐκπληρῶ « ἀκριβῶς τὰ χρέη μου »; Εἶχε τότε περισσότερα ἀπὸ ὀγδοήκοντα ἔτη.

Ὅταν οἱ ἀρχιστράτηγοί του ἐκέρδαιναν κάμμίαν νίκην, εἰς τοὺς πολέμους τοὺς ὁποίους ἔκαμνε κατὰ τῶν Ἑλούθων καὶ ἄλλων λαῶν, ἐδιπλασίαζε τὸν μηνιαῖον μισθὸν τῶν στρατιωτῶν, εἰς καὶ ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἄφησαν τοὺς οἴκους των· διένεμεν ἀφθονοπαρόχως πολλότατα χρήματα εἰς τὸν λαόν, ἤνοιγε νέους δρόμους, ἤγειρε ναοὺς καὶ ἄλλα δημόσια οἰκοδομήματα, ἔσκαπτε διώρυγας καὶ ἐξήραινεν ἐλώδεις τόπους διὰ νὰ τοὺς ἀποκαταστήσῃ γεωργησίμους. Ὅταν εἰς ἀπὸ τοὺς ἐξεταστὰς τῆς αὐτοκρατορίας τῷ ἔκαμε παρατηρήσεις εἰς τὸσας πολυεξόδους ἐπιχειρήσεις, τῷ ἀπεκρίθη. Δὲν ἐξοδεύω πρὸς ἡδονὴν μου, ἢ πρὸς ἰδιαιτέρον συμφέρον μου· ὁ σκοπὸς μου ἀποτείνεται εἰς τὸ δημόσιον ὄφελος, καὶ ζητῶ νὰ ἀπασχολῶ ὠφελίμως χιλιάδας ἀνθρώπων, οἵτινες δὲν ἔχουν ἄλλο κατα-

φύγιον πρὸς ζωάρκειαν εἰμὴ τὴν ἐργασίαν τῶν χειρῶν των .

Ὅθεν εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις, ὁ Κιέν-Λόνγ ἤξευρε νὰ ἐφευκθῆ τὰ σέβας, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ λαοῦ. Ποτὲ δὲν ἐξέδιδε διάταγμα χωρὶς νὰ τῷ ὁμιλήσῃ ὡς πατὴρ, ὡς πατήρ, ὅστις διδάσκων τὰ τέκνα του, ἐκφράζει πρὸς αὐτὰ τὰ τρυφερώτερα αἰσθήματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα συγκινεῖται ἐνδομύχως. Τῷ ἀνεκάλει εἰς τὴν μνήμην ἀδιακόπως τὴν ἀρχαίαν διδασκαλίαν, καὶ ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἐπιχειρῖζεται τίποτε χωρὶς νὰ συμμορφωθῆ μὲ τὰς ἐντολάς τῶν ἱερῶν βίβλων, ἢ μὲ τὰ παραδείγματα τῶν Θεμελιωτῶν τῆς Αὐτοκρατορίας. Ἐπειδὴ δὲν ἠγνῶει ὅτι ἡ υἱικὴ φιλοστοργία εἶναι τὸ ἀσφαλέςτερον ἐχέγγυον τῆς δημοσίας εὐταξίας καὶ τοῦ σεβασμοῦ, ὅστις χρεωστεῖται εἰς τὴν ἐξουσίαν, τὴν παρήγγειλεν εἰς τὰ συγγράμματά του, τὴν ἀντέμειβε λαμπρῶς, καὶ τὴν ἐφύλαττεν ὁ ἴδιος μὲ ἀκριβεστάτην προσοχὴν, καθὼς τὸ προείπομεν, ὡς πρὸς τὴν μητέρα του, ἐπειδὴ τὴν ἐπεσκεπτετο ἐσπέρας καὶ πρωτῆ, καὶ πάντοτε ὅταν ἐπαρουσιάζετο ἔμπροσθέν της, ἐγνονυπέτει.

Οὗτος ὁ μέγας βασιλεὺς ἦτο πολλὰ μεμακρυσμένος τοῦ νὰ διάγῃ τὸν καιρὸν του εἰς τὴν μαλθακότητα. Διέτριβε κατὰ πᾶν ἔτος ὀλίγον καιρὸν εἰς τὸ Τζέ-Χόλ, πόλιν ταρταρικὴν, ὅπου εἶχε παλάτιον. Ἐκεῖ εὐηρεστεῖτο νὰ ζῆ ὑπὸ σκηναῶν, ὡς νὰ ἦτον εἰς πόλεμον. Ὑπεδέχετο ἐκεῖ πρέσβεις, ἐπανηγύριζεν ἑορτάς, καὶ ἀπεδείκνυεν ὅτι ἐπεθύμει νὰ ἦναι ἐπίσης βασιλεὺς τῶν Ταρτάρων ὡς καὶ τῶν Κινέζων. Ἀνέβαιναν ἐφ' ἵππου, ἔτρεχεν εἰς τὸ κυνήγιον τοῦ τίγρειος, καὶ ἀπεδείκνυεν ὅτι ἤξευρε νὰ μεταχειρίζεται τὸ τόξον καὶ τὸ βέλος τόσον καλὰ, ὅσον καθεὶς ἀπὸ τοὺς μαντχοῦ. Ἐπίσης κατεφρόναι τὸ αὐστηρότατον ψύχος, καὶ τὴν ὑπερβολικωτάτην ζέσθη. Ἡ βροχὴ, ἡ χιών, ὁ ἀνεμος δὲν τὸν ἐμπόδιζαν νὰ διαμένῃ ἐπὶ πολὺν χρόνον ὑπαιθρὸς διὰ νὰ παρεδρεύῃ εἰς τὰς διαφόρους πολεμικὰς γυμνασίας, εἰς τὰς ὁποίας οἱ μαντχοῦ, ἐνίοτε μὲν πεζοί, ἐνίοτε δὲ ἔριπποι, ἔκαμαν προσβολὰς ἰσχύος

καὶ ἐπιδεξιότητος. Ὅταν ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκίνησεν εἰς δρόμον, ἐξαίφνης ἐπέρχεται τόσον μεγάλη κακοκαιρία, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ. Ἄμα ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ παλάτιον, ἡ πρώτη φροντίς του ἦτο νὰ ὑπάγῃ νὰ χαιρετήσῃ τὴν αὐτοκρατόρισσαν μητέρα του· ἔπειτα ἔτρεξε νὰ ἰδῆ, ἂν οἱ Γάρταροι, κεκοπιασμένοι καὶ καταλασπωμένοι, ἦσαν ὅλοι εἰς τὰς θέσεις των. «Τοῦτο ἦτο ἀπλοῦς περίπατος, εἶπεν εἰς ἐκείνους, εἴτινες τὸν ἠκολούθουν· ὁ πᾶλεμος ἔχει πολλοὺς ἄλλους κόπους.» — «Θέλω νὰ κάμω, ἔλεγεν ἄλλοτε, καὶ τὰ παραμικρότερα ἔργα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ συντελέσωσιν εἰς τὸ νὰ μὲ ἀποκαταστήσωσιν ὅμοιον μὲ τοὺς προγόνους μου. Διάγοντες τὴν ζωὴν των μὲ σκληραγωγίαν, κατώρθωσαν νὰ κυριεύσωσι διὰ τῶν ὅπλων τὴν αὐτοκρατορίαν. Διὰ τῆς μιμήσεως αὐτῶν οἱ ἀπόγονοί των θέλουν τὴν διατηρήσει.»

Μεγαλοδωρία τοῦ Κιέν-Λόνγ ὡς πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς νήσου Φορμόσας καὶ ἄλλων ἐπαρχιῶν. Φονεύει ἓνα ἀπὸ τοὺς υἱοὺς του. Παραίτησις καὶ θάνατος αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ 1782, ἀπευκταῖον συμβᾶν ἔδωκεν εἰς τοῦτον τὸν Αὐτοκράτορα νέαν εὐκαιρίαν τοῦ νὰ γνωστοποιήσῃ τὴν μεγαλοδωρίαν του. Ἐγένετο σεισμὸς τόσον σφοδρὸς, καὶ ἡ θάλασσα ὑψώθη τόσον ὑπερφυσικῶς εἰς τὸ στενὸν τῆς Φορμόσας, ὥστε ἡ ὠραία νῆσος, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ Εὐρωπαῖοι ἔδωκαν τοῦτο τὸ ὄνομα, κατεποντίσθη εἰς δώδεκα ὥρας. Ἡ πρωτεύουσα τῆς νήσου κατεστράφη σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου. Δύο πολεμικὰ πλοῖα, καὶ ἑκατὸν περίπου ἐμπορικὰ, τὰ ὁποῖα ἦσαν εἰς τὸν λιμένα, καὶ πάμπολλα μεγάλα πλοιάρια συνετρίβησαν. Ὅταν ὁ Αὐτοκράτωρ ἔμαθε ταύτην τὴν συμφορὰν, ἔδωκε προσταγὴν εἰς τὸν ἀντιβασιλέα τοῦ Φῶ Κιέν νὰ χρηγήσῃ εἰς ἐκείνους ἀπὸ τοὺς δυστυχεῖς κατοίκους τῆς Φορμόσας, οἵτινες διέφυγον τὴν πῶ-

σιν τῶν οἰκῶν των, καὶ τὴν μανίαν τῶν υδάτων, ὅλας τὰς ἀναγκαίαις βοηθείαις.

Ἐν ἔτος μετὰ τοῦτον τὸν φοικώδη σεισμόν, τριετῆς ἀνομβρία κατερῆμωσε τὰς ἐπαρχίας τοῦ Κιάνγ - Λάν, τοῦ Τ'χέ - Κιάνγ, τοῦ Χοράν, καὶ τοῦ Χαυτόνγ. Φοικωδεστάτη ἔλλειψις προῆλθεν ἐκ ταύτης τῆς θείας πληγῆς· ὁ αὐτοκράτωρ, καταλυπηθείς, ἤνοιξεν ὅλας τὰς ἀποθήκας, ὅπου ἐφυλάττετο ἐναποτεταμιευμένος σίτος διὰ τοὺς δυστυχεῖς καιροὺς, καὶ ἐπεδαψίλευσε τοὺς θησαυροὺς του διὰ νὰ φέρῃ σίτον καὶ ὀρύζιον ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας, ὅπου ἡ ἀνδρία δὲν ἦτο τόσο ἐπαισθητή. Ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθη νὰ διατώσῃ ὅλους τοὺς κατοίκους τῶν χωρῶν, αἵτινες ἐστεροῦντο ἀπὸ ζωτροφίας. Πολυάριθμα πλήθη ἔτρεχον ἀποπεπλανημένα εἰς τὰ βουνα διὰ νὰ φάγωσι τὴν φλοιὰν τῶν δένδρων καὶ τὰς ρίζας, τὰς ὁποίας ὑπέκρυπτεν εἰσέτι ἔδαφος στερημένον ἀπὸ παν εἶδος γλόης· καὶ ἂν κἀνεὶς ἀπ' αὐτοὺς τοὺς δυστυχεῖς ἐπιπτε νεκρὸς ἀπὸ τὸν κόπον καὶ ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν, οἱ πεινασμένοι σύντροφοὶ του ἐρρίπτοντο ἐπὶ τοῦ πτώματός του καὶ τὸ κατέτριον.

Αὕτη ἡ θλιβερά ἐποχὴ τῆς βασιλείας τοῦ Κιέν - Λόνγ ὑπῆρξεν ἐκείνη, καθ' ἣν ἀπέδειξε καλλίστα, ὅτι ἦτο ἄξιός τῆς βασιλείας. Δὲν ἐμποδίζετο ἀπὸ τὴν προβεβηκυῖαν ἡλικίαν του ἀπὸ τὸ νὰ ἐνασχολῆται ἀδιακόπως εἰς βοηθείαις, τὰς ὁποίας ἀπῆλθον αἱ ὑπὸ τῆς πείνας παθοῦσαι ἐπαρχίαι. Ἐπηγρύπτει ὁ ἴδιος εἰς τὴν προμήθειαν τῶν γειτονεουσῶν. Οἱ ἔμποροι τοῦ Πεκίνου, δι᾽ ἄσχυριζόμενοι ὅτι ἐπλήρωσαν ἀκριβὰ τὴν ὄριζαν, ἠθέλησαν νὰ βάλωσι τιμὴν, ἣτις ὑπερέβαινε τὰς χρηματικὰς δυνάμεις τοῦ λαοῦ. Ὁ αὐτοκράτωρ, πληροφορηθείς ταύτην τὴν περίστασιν, ἐπλήρωσε τὴν ζητουμένην τιμὴν, καὶ παρέδωκε τὸ ὀρύζιον εἰς τὸν λαὸν κατὰ τὴν συνήθη ἐκτίμησιν. Ἐδημοσίευσεν ταυτοχρόνως διάταγμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἔλεγε· « Εἰς ταῦτα τὰ δυστυχῆ περιστατικά, τοῦτο εἶναι ὅλον, τὸ ὁποῖον δύναμαι νὰ κάμω, καὶ τὸ κάμνω ».

Ἐναψύχωσεν, ἀντέμειψε διὰ δημοσίων ἐγκωμίων, καὶ δι' ἀξιομαμάτων, τοὺς μανδαρίνους, οἵτινες ἠκολούθησαν τὰς πατρικὰς φροντίδας του, καὶ ἐτιμώρησεν αὐστηρῶς τὴν δύσφημον αὐθάδειαν ἐκείνων, οἵτινες ἔγειναν ὑπεύθυνοι παρανομίας ἐκ τῆς διανομῆς τῶν δώρων του. Ἐπέπληξε μάλιστα αὐστηρῶς τὸν Φοῦ - Λέ - Χοῦν, διοικητὴν τοῦ Καντῶν, ἐπειδὴ τῷ εἶχε προσφέρει ἐκ μέρους τῶν ἐμπόρων ταύτης τῆς πόλεως βοήθειαν τριακοσίων χιλιάδων οὐγγιῶν ἀργύρου. Ὁ Φοῦ - Λέ - Χοῦν δύναται ν' ἀγοσῆ, εἶπεν οὗτος ὁ βασιλεὺς, ὅτι ὅλοι οἱ θησαυροὶ μου εἶναι ἀνεωγμένοι πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ μου; Ὅχι μόνον ἀπῆλλαξα παντὸς εἶδους φόρων τὰς ἐπαρχίας, αἵτινες ἐδοκίμασαν ἔλλειψιν, ἀλλὰ καὶ ἤνοιξα τοὺς δημοσίους σιτοβολῶνας, καὶ ἔδωκα πρὸς ἀγορὰν σίτου πολλὰ ἑκατομμύρια οὐγγιῶν χρυσοῦ καὶ ἀργύρου. Πῶς λοιπὸν ὁ Φοῦ - Λέ - Χοῦν ἔχει τὴν καρδίαν τόσο μικροπρεπῆ, τόσο χαμερπῆ, ὥστε νὰ μὲ νομίσῃ ἀίσχυροκερδῆ, καὶ νὰ πιστεύῃ ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ εἰσάξω εἰς τὸ κιβώτιόν μου τριακοσίας χιλιάδας οὐγγιῶν ἀργύρου, ὡς ἀποζημίωσιν τῶν ἀπείρων ποσοτήτων, τὰς ὁποίας ἐξώδευσα;

Ὁ Κιέν Λόνγ εὕρισκόμενος εἰς τὴν πόλιν τοῦ Σοῦ Χοῦ - Φοῦ, ἐρωτεύθη εἰς νέαν τινα ὡραισιότατην, προικισμένην μὲ σπανίας χάριτας, καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὴν πρωτεύουσάν του. Ἡ αὐτοκρατορίσσα μαθοῦσα διὰ τινος εὐνούχου τὸν νέον ἔρωτα τοῦ συζύγου της, καὶ φοβουμένη μήπως ἀτιμασθῆ, ἐκυριεύθη ἀπὸ τόσο ὑπερβολικὴν θλίψιν καὶ ἀπελπισίαν, ὥστε μετ' ὀλίγης ἡμέρας καὶ ἐκρεμάσθη· ὁ αὐτοκράτωρ ἀκούσας τοῦτο τὸ θλιβερὸν συμβάν, λυπηθείς ἐνδομύχως, ἐπῆγε παρευθὺς εἰς τὸ Πεκῖνον.

Εἷς ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τούτου τοῦ μονάρχου, κατὰ πολλὰ ἐράσμιος νέος, δὲν ἤξευρε κατὰ ποῖον τρόπον ἔπρεπε νὰ παρυσιασθῆ ἐμπροσθέν του. Ἐφοβέτο μήπως, ἂν ἤθελε φορέσει τὸ διὰ τὴν μητέρα του πένθιμον ἔνδυμα, φανῆ καταφρόνησις δι' ἐκεῖνον, ὅστις ἦτον αἰτία τοῦ θανάτου της· καὶ μήπως, ἐὰν

ἐξ ἐναντίας ἤθελε φωνῆ μετὰ τῆς παρατάξεως ἔνδυσά του, νομισθῆ ὅτι παραβαίνει τὸ πρὸς τὴν μνήμην τῆς μητρὸς του χρεωστούμενον σέβας. Ὡν ἀβέβαιος τοιοῦτοτρόπως, ἐσυμβουλευθῆ τὸν παιδαγωγὸν του, ὅστις τὸν ἐνουθέτησε νὰ βάλῃ δύο ἔνδυσματὰ τὸ ἓν ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο.

Ὁ νέος βασιλόπαις ἠκολούθησε ταύτην τὴν συμβουλήν, καὶ κατὰ δυστυχίαν, ἔθαλε τὸ τῆς παρατάξεως φόρεμα ἐπάνωθεν τοῦ πενήμου. Ὁ Κιέν-Λόνγ, τοῦ ὁποῖου ἡ πρὸς τὴν σύζυγόν του ἀγάπη εἶχεν ἀναζωογονηθῆ, καὶ ὅστις ἔκλαιεν εἰλικρινῶς τὴν θλιβεράν τύχην ταύτης τῆς βασιλίσσης, βλέπων ἐξαίφνης τὸν υἱὸν του εἰς τοὺς πόδας του, καὶ μὴ παρατηρήσας τὸ πένθιμον ἔνδυμα αὐτοῦ, παρωχύνθη ἐκ τούτου, τὸ ὁποῖον ἐθεώρει ὡς ἀψηφισίαν ἐνός ἀπὸ τὰ πρῶτα χρέη τῆς υἱικῆς φιλοστοργίας, ὥστε τὸν ἐλάκτισε σφοδρῶς εἰς τρυφερώτατον μέρος τοῦ σώματος. Ὁ βασιλόπαις μετὰ ὀλιγοήμερον ἀσθένειαν ἀπέθανε.

Οὗτος ὁ μέγας μονάρχης, εἷς τῶν σφρωτάτων καὶ ἐναρτοτάτων αὐτοκράτορων, ὅτινες ἐβασίλευσαν εἰς τὴν Σινικήν, ἀφοῦ ἔφθασεν εἰς τὸ ὀγδοηκοστὸν ἔκτον ἔτος τῆς ἡλικίας του, καὶ ἐβασίλευσεν ἐξήκοντα καὶ ἓν μὲ δραστηριότητα καὶ σοφίαν, αἵτινες δὲν ἐψεύσθησαν μήτε μίαν ἡμέραν, παρήτησε κατὰ τὸ 1796 τὸν θρόνον εἰς τὸν δέκατον ἑβδόμον ἀπὸ τοὺς υἱούς του, οἵτινες ἦσαν τότε μόνον τέσσαρες. Ἀκολουθίως ἐτραβίχθη εἰς ἓν παλάτιον, τὸ ὁποῖον ὠκοδόμησεν εἰς τὸ μέσον μεγαλοπρεποῦς τινος κήπου, διὰ νὰ τελεώσῃ ἐκεῖ, εἰς τὸν κόλπον τῆς ἀναπαύσεως καὶ τῶν γραμμάτων, τὸ πολυχρόνιον καὶ ἑξοχὸν σταδίου, τὸ ὁποῖον ἐτελείωσε κατὰ τὸ 1799. Ὁ διάδοχος του, ὅστις ὀνομάζεται Κιὰ-Χίνγ, εἶναι χαρακτῆρος πολλὰ διαφορετικοῦ. Εἶναι, ὡς λέγουσι, θυμαῶδης, φαντασιώδης, καὶ ἐκδοτος εἰς τὰ μεθυστικὰ ποτά. Ὁ ἐν πολλὰ ἐπαναστάσεις ἐγείναν ἤδη ἐπὶ τῆς βασιλείας του.

Ὁ Αὐτοκράτωρ Κιέν Λόνγ κατετάχθη παρὰ τῶν Σινῶν,

εἰς τὴν τάξιν τῶν καλλίστων ποιητῶν τῆς νέας ἐποχῆς. Τὸ περιφημώτατον ἀπὸ τὰ συγγράμματά του εἶναι ὡδή τις πρὸς ἔπαινον τοῦ θεοῦ, καὶ τὸ ὁποῖον ἐζωγραφίσθη ἐπάνω εἰς ὄλα τὰ παλοῦντα τσάϊοι ἐργαστήρια τῆς αὐτοκρατορίας.

Οὗτος ὁ ἴδιος αὐτοκράτωρ ἐσύνησε καὶ ἓν διεξοδικὸν ποίημα περὶ τῆς πόλεως καὶ τῆς χώρας τῶν Μουκδέν, ἧτις ἐμπεριέχεται εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Ταρτάρων Μαιτχού, τὸ ὁποῖον καὶ μετεφράσθη εἰς τὸ γαλλικόν.

ΚΕΦ. ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἀεπτομερεῖς περιγραφαὶ τῆς Πρεσβείας τοῦ Λόρδου Μακαρτινέϋ εἰς τὴν Κίνα.

Ἐπειδὴ ἡ Σινική Αὐτοκρατορία, τὰ ἔθιμα καὶ ἤθη τῶν κατοίκων τῆς ἐγνωστοποιήθησαν εἰς ἡμᾶς διὰ τῶν διηγήσεων τῶν ἱεραποστόλων καὶ τινῶν περιηγητῶν, καὶ εἰς τούτους τοὺς ἐσχάτους καιροὺς διὰ τῶν πρεσβειῶν, αἵτινες ἐστάλησαν ἐκεῖ, νομίζομεν ὅτι οἱ ἀναγνώσται θέλουσι ἀναγνώσει εὐχαρίστως τὴν περιγραφὴν τῆς περιηγήσεως τοῦ Λόρδου Μακαρτινέϋ εἰς τὴν Κίνα, κατὰ τὸ 1793, καὶ περὶ τῆς πρεσβείας τῶν Ὀλλανδῶν, ἧτις ἐπῆγεν μετὰ τὴν τῶν Ἀγγλῶν.

Εἰς τὸ διάστημα τῆς ἐν Πεκίνω κατοικίας τοῦ Λόρδου Μακαρτινέϋ, πρὸ τοῦ νὰ παρουσιασθῆ εἰς τὸν Αὐτοκράτορα, ὅστις εὕρισκετο τότε εἰς τὴν Ταρταρίαν, Ἀγγλοὶ τινὲς ἔτυχαν συνελθῶς εὐκαιρίαν νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν παλάτιον, τὸ κεῖμενον κατὰ τὴν ἐξοχὴν καὶ ἐπανερχόμενοι πᾶσαν φερανὴν δι' ἄλλης ὁδοῦ, ἠδυνήθησαν νὰ ἰδῶσιν εὐκόλως τὸ πλειότερον μέρος τῆς πρωτεύουστος. Ὁ πρέσβυς περιῆλθεν ὡσαύτως εἰς ἀγγλικὴν ἀρμάμαξαν, ἐξευγμένην μὲ τέσσαρας ταρταρικοὺς

ἵππους, ἔχοντας ὀραῖον ἀνάστημα, καὶ ὀδηγούμενους παρὰ ταχυδρόμων ἐκλεγομένων μεταξὺ τῶν φυλάκων, οἵτινες εἶχαν ἐξασκήσει προλαβόντως τοῦτο τὸ ἐπάγγελμα εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ἦτο νέον θέαμα ὡς πρὸς τοὺς Κινέζους, συνειθισμένους μὲ τὰς χαμηλὰς ἀμάξας των, τὰς χονδροειδῶς κατεσκευασμένας, τὰς διτρόχους ἀνεῦ ἐλατηρίων, αἱ ὁποῖαι ἐξισοῦνται μὲ τὰ ποταπὰ ἀμάξια τῆς Εὐρώπης. Ὅταν προετοιμάσθῃ τὸ μεγαλοπρεπὲς ὄχημα, τὸ διὰ τὸν αὐτοκράτορα προσδιωρισμένον, ὁ θαυμασμὸς τῶν θεατῶν ὑπῆρξεν ὑπερβολικός· ἀλλ' ἔπρεπε νὰ δοθῶσι προσταγαὶ διὰ νὰ ἐκβληθῇ ἡ ἐδρα, ἐπειδὴ οἱ μανδαρίνοι, βλέποντες ὅτι αὕτη ἡ καθέδρα ἦτο προσδιορισμένη διὰ τὸν μέλλοντα ὀδηγήσει τοὺς ἵππους, ἐδείξαν μεγίστην ἐκπληξιν, καθότι προετίμετο νὰ καθίσωσιν ἄνθρωπον ἄνωθεν τοῦ αὐτοκράτορος. Τόσον εὐκόλως πειράζεται ἡ φιλοτιμία τούτου τοῦ λαοῦ ὡς πρὸς τὰ ἀναπερόμενα εἰς τὸ ἄτομον τοῦ κυριάρχου του.

Παρουσίαις τοῦ πρέσβειος τῆς Ἀγγλίας ἔμπροσθεν τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κίνας.

Ὁ Αὐτοκράτωρ *Κιέν-Λόνγ* εὕρισκετο τότε εἰς τὸ ἐνήθη-τῆριόν του κείμενον εἰς τὴν Γαρταρίαν, καὶ ὀνομαζόμενον *Τζέ-Χόλ*. Καθ' ἣν ἡμέραν ὁ Λόρδος Μακαρτνέϋ ἐπαρουσιάσθη, πολλοὶ ἡγεμόνες τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας τὸν ἐσυνόδευαν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἐφαίνετο ὅτι ἀπολαμβάνει πλείοτερον σέβας παρὰ τοὺς ἄλλους, μῆτε ὅτι ἔχει ὀλιγωτάτην ὑπεροχὴν ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους. Οἱ πρέσβεις, καὶ τὰ πρῶτιστα ὑποκείμενα τῆς πρεσβείας, ὑπῆγαν εἰς τὸν κήπον τοῦ παλατίου τοῦ *Τζέ-Χόλ* πρὸ τῆς ἡμέρας, καθὼς τοὺς εἶχε διαταχθῆ. Εἰς τὸ μέσον τοῦ κήπου ἦτον εὐρύχωρος καὶ μεγαλοπρεπῆς σκηνή, ὑποστηριζομένη μὲ στήλας κεχρυσωμένας, ἐζωγραφισμένας ἢ ἐπικεχρισμένας. Τὸ πανίον ἠκολούθει τὴν πλαγιότητα τῶν σχοι-νίων, ἕως εἰς τοὺς πασσάλους, οἵτινες ἦσαν ἐμπεπηγμένοι εἰς

τὴν γῆν, ἀλλ' ἀπὸ τὸ μέσον τούτου τοῦ μήκου, ἐπιπτε καθέτως, καὶ τὸ ἐπίλοιπον ἐσχημάτιζε τὴν σκέπην. Ἡ σκηνὴ περιεῖχεν ἓνα θρόνον ὅμοιον μὲ τὸν παρ' ἡμῶν ἀλλαχοῦ περιγραφέντα, καὶ φωτιζόμενον διὰ θυρίδων πανταχόθεν τῆς σκηνῆς. Ἡ σκευασία ταύτης τῆς σκηνῆς ἦτο κομψή, ἀλλὰ χωρὶς ματαίαν λαμπρότητα καὶ χωρὶς πολυζητήτους καλλωπισμούς. Πολλὰ μικρὰ σκηναὶ στρογγύλαι ὑψώνοντο ἔμπροσθεν αὐτῆς, ὅπισθεν τῆς ὁποίας ἦτο καὶ ἄλλη τις ἐπιμήκης ἐναποτεταμιευμένη διὰ τὸν αὐτοκράτορα, ἢ ἐκ περιστάσεως ἀποσυρθῆ κατ' ἴδιον. Ἐκεῖνο σοφᾶς τις εἰς ἓν ἀπὸ τὰ ἄκρα τῆς τοῦ λοιποῦ μέρους τῆς ἦτο ἐστολισμένον ἀπὸ πυροβόλα καὶ σπάθας εὐρωπαϊκᾶς καὶ ἀσιατικᾶς.

Ἡ μία ἀπὸ τὰς μικρὰς περιφερεῖς σκηνὰς ἤμελλε νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν πρεσβειαν διὰ νὰ προσμείνωσι τὴν ἀφίξιν τοῦ αὐτοκράτορος. Εἰς τὴν μεγάλην σκηνὴν οὗτος ὁ μονάρχης ἠθέλησε νὰ ὑποδεχθῆ μετ' ἐξόχων τιμῶν τὸν πρέσβην τοῦ βασιλέως τῆς μεγάλης Βρετανίας.

Οἱ ὑποτελεῖς ἡγεμόνες, οἱ τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας, καὶ οἱ μεγάλοι μανδαρίνοι τῆς αὐτῆς ἐσχημάτιζαν πολυπληθέστατον σωρὸν ἔμπροσθεν ταύτης τῆς σκηνῆς, καὶ ἕκαστος ἦτο κεκοσμημένος μὲ τὰ διακριτικὰ τοῦ βαθμοῦ του σημεῖα, ἅπερ εἶχε λάβει παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος. Πολλοὶ αὐλικοὶ ἦσαν ἐνδεδυμένοι μὲ ἐριούχων (τσόχαν) τῆς Ἀγγλίας, ἀντὶ μεταξωτῶν ὑφασμάτων καὶ διφθερῶν, μόνου εἴδους ἐνδυμάτων, τὰ ὁποῖα εἶχαν δικαίωμα μέχρι τοῦδε νὰ φορῶσιν ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως. Οἱ ἡγεμόνες ἦσαν κεκοσμημένοι μὲ ἐρυθροῦν κόμβον διαφανῆ ἐπάνωθεν τοῦ πέλους των, σημεῖον τοῦ πρώτου ἀπὸ τὰ ἐννέα τάγματα. Κανεὶς ἀπὸ τοὺς μεγάλους τοὺς συναθροισθέντας κατὰ ταύτην τὴν περίστασιν, δὲν ἔφερε σημεῖον κατώτερον τοῦ ἐρυθροῦ σκιάδους κόμβου, ὅστις διακρίνει τὸ δεύτερον τάγμα τῆς ἐπικρατείας. Μερικοὶ ἦσαν κεκοσμημένοι ἀπὸ πτερὰ ταῶ, τεθειμένα εἰς σωλῆνα ἐξ ἁγάθης, καὶ κορυμμένα εἰς τὸν πῆλον.

των. Ὅλα αὐτὰ τὰ ὑποκείμενα ἦσαν συγκεχυμένα εἰς τὸ πλῆθος καὶ τὸ μεγαλειόν των ἐξηλείφετο παρὰ τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας.

Κατὰ τὴν ἐθιμοταξίαν, ὁ τρόπος τοῦ δεικνύειν σεβασμὸν εἰς τὸν αὐτοκράτορα εἶναι τὸ νὰ τὸν προσμένῃ τις πολὺν καιρὸν. Αὐλικοὶ τινες διῆλθον ἐξ αἰτίας τούτου μέρος τῆς νικτὸς εἰς τὸν κῆπον, ἂν καὶ ὁ μονάρχης ἐμελλε νὰ ἔλθῃ μετὰ τὴν αὐγήν.

Πρὸ τῆς ἀφίξεως τούτου τοῦ ἡγεμόνος ἡ μικρὰ σκηνὴ τοῦ πρέσβεως ἐγεμίσθη ὑπὸ πολλῶν, οἵτινες διεῖχοντο ὁ εἰς τὸν ἄλλον. Μεταξὺ αὐτῶν ἦτο ἀδελφός τις τοῦ αὐτοκράτορος, ἀνὴρ μεγάλου ἀναστήματος, λίαν προβεβηκώς τὴν ἡλικίαν, καὶ ἀπλούστατος εἰς τοὺς τρόπους του. Ἦλθον ἐκεῖ καὶ δύο ἔγγονοι τοῦ βασιλέως. Οἱ πρῶτοι ἦσαν ἄνδρες μὲ καλλίστην φυσιογνωμίαν πεπολισμένοι καὶ περίεργοι· οἱ ἄλλοι νέοι ὑψηλοὶ καὶ καθ' ὑπερβολὴν ὠραῖοι. Ὁ εἰς τῶν ὑποτελῶν ἦτον ἀπὸ τὰ πέρα τῆς Κασπίας θαλάσσης. Ὁμίει τὰ ἀραβικὰ, καὶ πιθανὸν νὰ ἐγνώριζεν ὀλίγον τι καλῆτερα τὴν Εὐρώπην παρὰ τοὺς ἄλλους.

Μετὰ τὰ ἐξημερώματα, ὁ ἦχος πολλῶν ὀργάνων καὶ συγκεχυμένων φωνῶν μεμακρυσμένων ἀνθρώπων, εἰδοποίησαν τὴν πλησίαν τοῦ αὐτοκράτορος. Παρευθὺς ἐφάνη, ὅτι ἦρχετο ὀπισθεν βουνοῦ τινος, περιωρισμένου ἀπὸ δένδρα, προηγουμένων πολλῶν, οἵτινες ἐπευφήμουν μεγαλοφώνως τὰς ἀρετὰς του καὶ τὴν δυνάμιν του· ἐκάθητο ἐπὶ τινος ἀσκεπάστου καὶ θριαμβευτικῆς ἐδρας βρασταζομένης ὑπὸ δεκαεξὶ μανδρινῶν. Οἱ φύλακές του, οἱ αὐλικοὶ ἀξιωματικοὶ του, οἱ σημαιοφόροι, οἱ σκιαδιοφόροι, καὶ ἡ μουσικὴ τὸν ἐσυνόδευαν. Ἦτον ἐνδεδυμένος μὲ μεταξωτὸν ἐνδυμα σκοτεινοῦ χρώματος, καὶ κεκαλυμμένος μὲ πῖλον ἀπὸ πτιλωτῶν, παρόμοιον ὀπισσοῦν κατὰ τὸ σχῆμα μὲ τοὺς τῶν ὀρεινῶν τῆς Σκωτίας, καὶ ἐμπροσθεν τοῦ ὁποίου ἐφαίνετο χονδρότατος μαργαρίτης, ὁ μόνος πολύτιμος λίθος, τὸν ὁποῖον ἐφόρει οὗτος ὁ αὐτοκράτωρ.

Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν εἰσῆρχετο εἰς τὸ ὀδοκηστὴν τρι-

τον ἔτος τῆς ἡλικίας του, βασιλεύσας πενήντα ἐπτὰ. Ἦ φυσιογνωμία του ἦτο μελαγχολικὴ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ὀξεῖς, ἀλλὰ ὁ ὀλόκληρος σχηματισμὸς τοῦ ὑποκειμένου του ἐδείκνυε μεγίστην εὐπροσηγορίαν, εἶχεν ἦθος εὐπρόσιτον, καὶ τὸν σοβαρὸν τόνον, ὅστις προξενεῖται ἀπὸ μεγάλην μεγαλοψυχίαν, προτερήματα, τὰ ὁποῖα εἰς αὐτὸν ἦσαν μᾶλλον ἀποτελεσματῆς φυσικῆς ὑπεροχῆς του πέραξ τοῦ βαθμοῦ του.

Ἐμβλίνων εἰς τὴν σκηνὴν του, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον του διὰ τῶν ἐμπροσθίων βαθμίδων, ἐπὶ τῶν ὁποίων αὐτὸς μόνος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πατήσῃ. Ὁ μέγας κολάος του καὶ δύο ἀπὸ τοὺς πρῶτους ἀξιωματικοὺς τῆς αὐλῆς του ἐστέκοντο πλησίον του, καὶ τῷ ὠμιλοῦσαν γονυπετεῖς. Ἀφοῦ οἱ ἐξ αἵματος ἡγεμόνες, οἱ μεγάλοι ἀξιωματικοὶ τῆς αὐτοκρατορίας ἐτέθησαν ἕκαστος κατὰ τὸν βαθμὸν του, ὁ πρόεδρος τοῦ κριτηρίου τῶν θεσμοθεσιῶν εἰσήγαγε τὸν πρέσβυν τῆς Ἀγγλίας μέχρι τοῦ πρόποδος τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τοῦ θρόνου, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν Κίναν θεωρεῖται ὡς ἐντιμὸς θέσις. Ὁ λόρδος Μακαρτνεῦ συνωδεύετο ἀπὸ τὸν θεράποντά του, καὶ ἀπὸ τὸν διερμηνέα του· εἶχε μαζί του καὶ τὸν πληρεξούσιον ὑπουργόν. Οἱ ἄλλοι σημαντικοὶ τῆς πρεσβείας μὲ πολυαριθμοὺς μανδρινοὺς καὶ κατωτέρους ἀξιωματικοὺς, ἐστέκοντο εἰς τὴν εἴσοδον τῆς σκηνῆς ὅπου ἐδύναντο νὰ θεωρῶσι τὴν περισσοτέραν παράταξιν.

Ὁ πρέσβυς ἐφόρει ἐνδυμα ἀπὸ πτιλωτῶν πολυτελῶς κεντημένον καὶ στολισμένον μὲ τὴν πλάκα τοῦ τάγματος τοῦ λουτροῦ, συνισταμένην εἰς ἀδάμαντας. Ἐπάνωθεν τούτου τοῦ ἐνδυματος εἶχε χλαμύδα τοῦ αὐτοῦ τάγματος, ἀρκετὰ μακρὰν, ὥστε νὰ σκεπάσῃ τὰς κνήμας του. Αὕτη ἡ χλαμύς ἦτον ὀλίγον τι ἀνάλογος μὲ τὸν τρόπον τῆς ἐνδυμασίας τῶν Σινῶν, τοῦ ὁποίου αἱ πλατεῖαι καὶ κυματιζόμεναι κρύπτουν ὀλοτελῶς τὰ σχήματα τοῦ σώματος. Ὁ πληρεξούσιος ὑπουργός, ὅστις ἦτο διδάκτωρ τοῦ πανεπιστημίου τῆς Ὁξόνιας, ἐφόρει κόκκινον ἐνδυμα, τὸ ὁποῖον εἶχε δικαίωμα νὰ φορῆ ὡς ἐκ τοῦ βαθμοῦ του.

Ὁ πρέσβυς διδαχθεὶς παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ κριτηρίου τῶν θεσμοθεσιῶν, ἐκράτησε μὲ τὰς δύο χεῖρας καὶ ὕψωσεν ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς μέγα καὶ πολυτελές χρυσοῦν κουτίον, πεπλουτισμένον μὲ ἀδάμαντας, καὶ τετράγωνον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐμπεριείχτο ἢ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἐπιστολή τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας. Τότε, ἀναβαίνων ἐπὶ τινῶν βαθμίδων, αἱ ὁποῖαι ἔφερον εἰς τὸν θρόνον, ἔκαμψε τὸ δεξιὸν γόνυ, ἔκαμε βραχυτάτην πρόσρησιν, καὶ ἐπρόσφερε τὸ κουτίον εἰς τὴν αὐτοῦ αὐτοκρατορικὴν μεγαλειότητα. Ὁ μονάρχης τὸ ἔλαβε χαριέντως, τὸ ἔβαλε πλησίον του, καὶ ἐπρόφερε λόγους τινὰς πρὸς ἔκφρασιν τῶν εὐνοϊκῶν αἰσθημάτων του πρὸς τὸν βασιλέα τῆς μεγάλης Βρετανίας.

Μετὰ ὀλιγοχρόνιον τινα συνδιάλεξιν μετὰ τοῦ πρέσβεως, ὁ αὐτοκράτωρ τῷ ἔδωκεν ὡς πρῶτον δῶρον λίθον τινά, τὸν ὁποῖον οἱ Σῖναι ἐκτιμῶσι κατὰ πολλὰ. Εἶχε περισσύτερον ἀπὸ ἓνα πόδα μήκους, καὶ ἦτο ἐντελῶς γεγλυμμένος εἰς σχῆμα σκήπτρου. Ὁ πρέσβυς καὶ ὁ πληρεξούσιος ὑπουργὸς ἔκαμαν ἀκολούθως εἰς τὸν μονάρχην, κατὰ τὴν σινικὴν ἐθιμοταξίαν, τὰ ἰδιαιτέρα δῶρά των, λαβόντες καὶ αὐτοὶ ἀμοιβαίως ἄλλα. Διαρκούσης τῆς παρατάξεως ὁ αὐτοκράτωρ ἐδείχθη πολλὰ εἰλικρινῆς, εὐθυμος καὶ χωρὶς τὴν παραμικροτέραν ἐπιτήδευσιν. Ἄντι νὰ σκυθρωπάσῃ καὶ νὰ μελαγχολῇ ὡς παριστάνετο ἐνίοτε, εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς λάμπαντας, τὸ βλέμμα σταθερὸν, καὶ τὸ σχῆμα εὐπρόσιτον. Ἐννοῶν τὸ ἄτοπον, τὸ ὁποῖον συνέβαινε ἐξ αἰτίας τῆς ἀνάγκης διερμηνέως, ἠρώτησε τὸν πρῶτον ὑπουργόν του, ἂν κἀνεὶς ἀπὸ τὴν πρεσβείαν ἐννόει τὴν σινικὴν γλῶσσαν. Μαθὼν ὅτι ὁ θεράπων τοῦ πρέσβεως εἰς ἡλικίαν μικροτέραν τῶν δεκατριῶν ἐτῶν, ἦτον ὁ μόνος ὅστις προώδευσεν εἰς ταύτην τὴν γλῶσσαν, τὸν εἰσήγαγε μέχρι τοῦ θρόνου του, καὶ τὸν διέταξε νὰ ὁμιλήσῃ σινιστί. Ἐἴτε ὡς ἐκ τῶν λόγων του, εἴτε ὡς ἐκ τοῦ κοσμοῦ σχήματός του καὶ τῶν τρόπων του, τοῦτο τὸ παιδίον ἤρесе τόσον εἰς τὸν μονάρχην, ὥστε

ἐξέβαλε τῆς ζώνης του πουγγεῖον προσδιορισμένον διὰ καρῦδια, τῆς Ἀρέκ, καὶ τὸ ἐπρόσφερεν εἰς αὐτόν. Τοῦτο τὸ δῶρον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἰδιαιτέρα τις εὖνοια, ἐφείλκυσε τὴν ὑπόληψιν καὶ τὰς κολακείας πολυαρίθμων μανδρινῶν, ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ ἐφθόνουν τὴν εὐδαιμονίαν του. Τὸ αὐτοκρατορικὸν πουγγεῖον δὲν εἶναι διόλου πολυτελές. Εἶναι κατεσκευασμένον ἀπλούστατα ἀπὸ κιτρίνην μετάξην, καὶ τὸ ὕφασμά του ἔχει τὸ σχῆμα δράκοντος μὲ πέντε ὄνυχας, καὶ τινὰς ταρταρικούς χαρακτῆρας.

Ἀφοῦ ὁ αὐτοκράτωρ ἔπαυσε τοῦ νὰ ὁμιλῇ μὲ τοὺς ἄγγλους, πρέσβεις τινὲς τοῦ Περσῶν καὶ τῶν Μωαμεθανῶν τῆς Κασπίας θαλάσσης ἐπαρουσιάσθησαν δεξιόθεν τοῦ θρόνου του. Ἐπανελάβαν ἐννεάκις τὰς ταπεινάς των γονυκλισίας, καὶ ταχέως ἀπεπέμφθησαν. Ἐδηγήθησαν ἀκολούθως ὁ πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας καὶ ἡ συνοδία του εἰς ἰστώματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐκάθησαν δεξιόθεν τοῦ θρόνου. Οἱ ἐξ αἵματος ἡγεμόνες, οἱ ταρταρικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν ὑποτελῶν ἐθνῶν, καὶ οἱ πρῶτοι μανδρινοὶ τῆς αὐτῆς ἐστέκοντο ἕκαστος κατὰ τὸν βαθμὸν του, πλησιέστερα ἢ μακρότερα. Οἱ ἄγγλοι ἦσαν σχεδὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος, τὸ ὁποῖον ἐχώριζε τὸν θρόνον ἀπὸ τὴν ἄκρην τῆς σκηνῆς του. Ἐστήθη τράπεζα ἀνὰ δύο δύο ἀνθρώπους. Ἀφοῦ οἱ συνδιαιτωμένοι ἐκάθησαν, αἱ τράπεζαι ἐξεσκεπάσθησαν, καὶ ἐφάνησαν γεμάται ἀπὸ πολυτελεῖ φαγητά. Ἦσαν μικραὶ, ἀλλ' ἐφ' ἐκάστης ὑψοῦτο πυραμὶς ἐκ παροψίδων, περιέχουσα πολλὰ κρέατα καὶ ὀπωρικά. Ὡσαύτως ἐτέθη τράπεζα ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου, καὶ ὁ αὐτοκράτωρ ἐτίμησε τὰ ἐπ' αὐτῆς εὐρισκόμενα φαγητά. Προτεφέρθη ἐπίσης καὶ θεῖον. Ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐπρόσφεραν τὰς παροψίδας καὶ τὰς φιάλας εἰς τὸν αὐτοκράτορα, ἐκράτουν τὰς χεῖράς των ὑψωμένας ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς, καθὼς ὁ πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας, ὅταν τοῦ ἐνεχείρισε τὸ χρυσοῦν κουτίον, τὸ ὁποῖον περιείχε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας.

Καί καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ γεύματος ὁ Αὐτοκράτωρ ἔδειξε τὴν αὐτὴν ὑπόληψιν πρὸς τοὺς Ἄγγλους. Τοῖς ἔστειλε πολλὰ τρυβλία ἀπὸ τὴν τράπεζάν του, καὶ ἀφοῦ ἀπέφαγαν, τοὺς ἐπρόσφερον ἰδιοχείρως φιάλην σινικοῦ οἴνου, ὁμοίου μὲ Μαδερικὸν οἶνον κατωτέρας ποιότητος. Ἠρώτησε τὸν πρέσβυν περὶ τῆς ἡλικίας τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας, καὶ ἀκούσας τοῦτο, παρευθὺς ἐπεθύμησε νὰ ζήσῃ τόσον πολλὰ ἔτη, ὡς αὐτός, καὶ νὰ ἀπολαμβάνῃ τὴν αὐτὴν καλὴν ὑγείαν. Οὗτος ὁ μονάρχης, ἂν καὶ πολὺ προδεθηκώς, εἶχε τόσον εὐρωστον ἰδιοσυκρασίαν, ὥστε μόλις ἐφαίνετο ὅτι ἔχει τόσα ἔτη, ὅσα ἐβασίλευσεν. Εἰς τὸ τέλος τοῦ συμποσίου κατέβη ἀπὸ τοῦ θρόνου, καὶ ἐπεριπάτησεν εὐθύτατα, χωρὶς νὰ δείξῃ τὴν παραμικρὰν ἀδυναμίαν, ἕως εἰς τὸν δῆρον, ὅστις τὸν περιέμενε.

Ἀφοῦ ἐπέστρεψεν ὁ πρέσβυς εἰς τὸ παλάτιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἑκατοικοῦσεν, ὁ Αὐτοκράτωρ τῷ ἔστειλε δῶρα συνιστάμενα εἰς σηρικὰ ὑφάσματα, ἀργιλλόπλαστα καὶ θεῖον. Τὰ σηρικὰ ἦσαν ἐν γένει ἐξυφασμένα στερεὰ καὶ πυκνὰ, καὶ χρώματος σκοτεινοῦ, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται οἱ ἄνδρες εἰς τὴν Σινικὴν. Τὰ ἀργιλλόπλαστα συνίσταντο εἰς τεμάχια ὀλίγον διάφορα ἀπὸ τὰ συνήθως ἐρχόμενα εἰς τὴν Εὐρώπην. Τὸ θεῖον συνιστάμενον εἰς σφαιρίδια διαφόρων ὄγκων, ἦτο ἀπὸ τὸ πλεόν τιμώμενον εἰς τὴν Σινικὴν εἶδος. Μεταξὺ τῶν ὀπωρικῶν, ἦσαν λευκαὶ σταφυλαὶ σπανιωτάτου τινός εἶδους· οἱ κόκκοι τῶν ἦσαν ὀγκώδεις ὡς αἱ ἐλαῖαι τῆς Ἰσπανίας, καὶ πολὺ ἐπιμηκέστεροι.

Περίπατος τοῦ πρέσβους τῆς Ἀγγλίας εἰς τοὺς κήπους τοῦ Τζέ-Χόλ.

Τὸ πρῶτον σημεῖον τῆς φιλοφροσύνης, τὸ ὁποῖον ὁ Αὐτοκράτωρ ἔκαμεν εἰς τὸν πρέσβυν μετὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν δῶρων, ἦτο πρόσκλησις εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὴν συνοδίαν του νὰ ὑπάγῃ νὰ θεωρήσῃ τοὺς κήπους τοῦ Τζέ-Χόλ. Οἱ Ἄγγλοι παρευρέθησαν εἰς τούτους τοὺς κήπους πολλὰ πρωτὶ. Περιπατοῦντες,

ἐπήντησαν τὸν Αὐτοκράτορα, ὅστις ἐτάθη διὰ νὰ λάβῃ τὰς προσρήσεις τοῦ λόρδ Μαχαρντεῦ, καὶ τῷ εἶπεν ὅτι ἐπήγαινε νὰ προσκυνήσῃ εἰς Που-τα-λά, μέγαν ναὸν τοῦ Φῶ, καὶ ὅτι, ἐπειδὴ δὲν ἦτο ὁμόθητος, δὲν τὸν ὑπεχρέωνε νὰ τὸν συνοδεύσῃ, ἀλλ' ὅτι εἶχε διατάξει τοὺς ὑπουργοὺς του νὰ περιπατήσωσι μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς κήπους.

Ὁ πρέσβυς ἐξεπλάγη κατὰ πολλὰ βλέπων τὸν πρῶτον ὑπουργόν, ὅστις τὸν περιέμενε εἰς σκηνὴν τινα.

Τὸ πρῶτον ὑποκείμενον τῆς αὐτοκρατορίας μετὰ τὸν αὐτοκράτορα ἦτο προστεταγμένον νὰ ὑποκλέψῃ κατὰ ταύτην τὴν στιγμήν μέρος τοῦ καιροῦ τοῦ ἀπὸ τὰς μερίμνας τῆς κυβερνήσεως, διὰ νὰ συνδιάγῃ τὸν ξένον εἰς περίπατον προελθόντα ἐκ καθαρᾶς περιεργείας. Ὁ ἀρχιστράτηγος τοῦ Θιβέτ, ὁ ἀδελφός του καὶ ἐν ἄλλο σημαντικὸν ὑποκείμενον τῆς αὐλῆς, ἠνώθησαν μὲ τοῦτον τὸν κολάον.

Οὗτοι οἱ Στῆαι ἔλαβαν τὸν κόπον νὰ ὀδηγήσωσι τὸν πρέσβυν καὶ τὴν συνοδίαν του, δι' εὐρυχώρων περιοχῶν πεφυτευμένων πρὸς τέρψιν, καὶ ἐμπεριεχομένων εἰς τούτους τοὺς μεγάλους κήπους. Ἀφοῦ διήλθον χλοηφοροῦσάν τινα κοιλάδα, εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν πολλὰ δένδρα, καὶ πρὸ πάντων ἰταίαι ὑπερμεγέθεις, οἱ σινικοὶ ὑπουργοὶ καὶ οἱ Ἄγγλοι ἔφθασαν εἰς τὰς ὄχθας εὐρυχώρου τινός λίμνης, ἀνωμάλου κατὰ τὸ σχῆμα, καὶ ἐπέβησαν ἐπὶ πλοιαρίων. Φθάσαντες εἰς γέφυραν, ἣτις διέτεμεν τὴν λίμνην κατὰ τὸ στενωτάτον μέρος, κατέβησαν εἰς μέρος τι, ὅπου ἦσαν πολλὰ μικρὰ παλάτια, τὰ ὁποῖα διέφερον τὸ ἐν ἀπὸ τὸ ἄλλο κατὰ τὴν οἰκοδομήν, καὶ σχεδὸν ὅλα ἦσαν ὀπωσοῦν σύμμετρα κατὰ τὸ σχέδιον μὲ τὴν θέσιν των καὶ μὲ τὰ περίξ ἀντικείμενα. Ἐκαστον εἶχεν ἀνὰ μίαν αἴθουσαν ἀκροατηρίου, μὲ θρόνον εἰς τὸ μέσον καὶ τινα δωμάτια πλαγίως. Τὰ πάντα ἦσαν κεκοσμημένα μὲ χειροτεχνήματα τῆς Εὐρώπης, καὶ μὲ τὰ περιεργότατα φυσικὰ προϊόντα τὰ εὐρισκόμενα εἰς τὴν Ταρταρίαν. Παρατηρεῖτο ἐκεῖ ἀγάτης εὐμεγεθέστατος

καὶ καθ' ὑπερβολὴν ὠραίος, καὶ λιθοτετυμημένος εἰς σκηνογραφίαν, ἦτο τεθειμένος ἐπὶ μαρμαρίνου στυλοβάτου εἰς μίαν τῶν σκηνῶν τῆς ὄχθης τῆς λίμνης. Τινὰ τῶν τειχῶν τῶν παλατιῶν ἦσαν ἐζωγραφημένα μὲ εἰκονογραφίας, παριστώσας τὸ κυνήγιον τῶν Ταρτάρων. Ὁ αὐτοκράτωρ ἐζωγραφίζετο πάντοτε ἔφιππος, καὶ ταχυδρομῶν, καὶ ἐκτοξεύων τὰ ἄγρια ζῶα ἦτον εἰς ἓνα κοιτῶνα ὠραῖον μαρμαρίνον ἄγαλμα, παριστῶν παιδίον γυμνόν, ἐπεστηριγμένον ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ χειρῶν.

Οἱ περιπατοῦντες, προχωρήσαντες μακρύτερα, εἶδαν πεδιάδας, ὅπου ἦτον συνηγμένα ὅλα τὰ διάφορα προϊόντα, τὰ ὅποια δύναται νὰ βλαστήσῃ ἡ γῆ. Εἰς ἄλλας μὲν αὐξάνουσι αἱ σκληρόταται δρύες τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν· εἰς ἄλλας δὲ τὰ τρυφερότατα φυτὰ τῶν μεσημβρινῶν κοιλάδων. Ἐκεῖ ὅπου παριστάτο εὐρύχωρός τις πεδιάς, ἐσώρευταν ὑπερμεγέθεις σκοπέλους, οἵτινες ἀποκαθίστων τὴν σκηνὴν τερπνοτέραν, καὶ τὰ πάντα ἐφαίνοντο ὅτι προήχθησαν διὰ τὴν ἀποτελέσασθαι τὴν ἐκπληκτικὴν ἀντίθεσιν τῆς τραχείας καὶ ἀγρίας φύσεως, μὲ τὴν αὐτὴν φύσιν κεκαλλωπισμένην καὶ κεκαλλιεργημένην.

Οἱ κῆποι ἦσαν ἐμψυχωμένοι διὰ τῆς κινήσεως καὶ τοῦ κρότου πολυαριθμῶν πτηνῶν, καὶ τετραπόδων ποηφάγων, ἀλλὰ δὲν εἶχαν κἀνὲν θηριοτροφεῖον ἀγρίων θηρίων. Ἐκεῖ οἱ Ἄγγλοι δὲν ἤϊραν στενωποὺς ἐστολισμένους μὲ ψηφιδωτὰ λιθάρια, μήτε δένδρα τεταγμένα κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ἢ σεσσωρομένα. Τὰ πάντα ἐφαίνοντο ὅτι ἐξεργάσθησαν μὲ τρόπον, ὥστε νὰ μὴν δμοιάζωσι παντελῶς μὲ ἰχνογραφίας. Τίποτε δὲν ἦτον ἰχνογεγραμμένον εὐθυγράμμως, μήτε ὀρθογωνίως. Τὰ φυσικὰ ἀντικείμενα ἐφαίνοντο κατὰ σύμπτωσιν διεσπαρμένα, καὶ τὰ ἐντελέστατα χειροτεχνήματα ἐφαίνοντο ὅτι ἐξετελέσθησαν διὰ χωρικῶν χειρῶν, καὶ ἄνευ τῆς βοηθείας ὀργάνου.

Καθ' ὅλον τὸ πολυχρόνιον διάστημα τῆς διαρκείας τούτου τοῦ περιπάτου, ὁ πρῶτος ὑπουργὸς ἔδειξε μεγίστην ἐπιδεξιῶσιν πρὸς τὸν πρῶτον, καὶ ἐφάνερωσε διὰ τῆς διαγωγῆς του ὅτι

εἶχε καλλίστην ἀνατροφὴν καὶ τὴν εὐτραπελίαν γεγυμνασμένου αὐλικοῦ. Ἄλλ' ὁ ἀρχιστράτηγος τοῦ Θιβέτ ἔδειξεν ἐπίμονον ψυχρότητα καὶ δυσπρόσιτον τρόπον· μάλιστα μήτε ἀπέκρυψε τὴν σφοδρὰν ἀντιπάθειαν, τὴν ὁποίαν συνέλαβε κατὰ τῶν Ἄγγλων, ἔταν τοὺς ἐπρωτοεἶδεν εἰς τὸ Καντῶν.

Συλλογὴ παρατηρήσεων τῶν Ἄγγλων περὶ τῆς Κίνας εἰς τὴν ἐκ τοῦ Πεκίνου ἐπιστροφὴν των. Ἐγκαρδίωσις πρὸς τὰς ἀγαθὰς πράξεις.

Κἀνὲν μέσον δὲν ἀμελεῖται εἰς τὴν Κίναν πρὸς παρατήρησιν τοῦ ἀνθρώπου εἰς ἀγαθοεργίας καὶ ἀποτροπὴν τῶν κακουργιῶν· ὅθεν μεταχειρίζονται τὴν ἐλπίδα τοῦ ἐπαίνου καὶ τὸν φόβον τῆς κατηγορίας. Ἔχουν δημόσιον κατάλογον, ὀνομαζόμενον βιβλίον τῆς ἀξίας, εἰς τὸν ὁποῖον καταγράφονται ὅλα τὰ ἐκπληκτικὰ παραδείγματα ἀξιοτίμου διαγωγῆς, καὶ εἰς τοὺς τίτλους των συγκαταριθμεῖται καὶ τὸ, ποσάκις τὸ ὄνομά του κατεγράφη εἰς τοῦτο τὸ βιβλίον. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ὅστις σφάλλει, ἐκπίπτει τοῦ βαθμοῦ, καὶ δὲν ἐξαρκεῖ μόνον τὸ ὅτι περιορίζεται εἰς μικρότερον τίτλον, ἀλλὰ πρέπει καὶ νὰ προσθήσῃ εἰς τὸ ὄνομά του τὰ ἔργον, διὰ τὸ ὁποῖον ἐξέπεσε τοῦ βαθμοῦ. Οὗτοι οἱ κανονισμοὶ κατ' ἐξοχὴν ἔγειναν διὰ τοὺς μανδρινούς, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ αὐτοκράτωρ ἐμπιστεύεται τὴν ἐξουσίαν διὰ νὰ ἀποκαθιστῶσι τὸν λαὸν εὐδαίμονα.

Τάφοι εἰς τὰ πέριξ τῆς πόλεως
Χάνγ-Τχού-Φού.

Εἰς τὰ δάση, ἀπὸ τὰ ὅποια γέμουσι τὰ ὄρη καὶ αἱ κοιλάδες, εὐρίσκονται πολλαὶ χιλιάδες τάφων, ὀικοδομημένων ὡς οἰκίαι. Ἔχουν ὕψος σχεδὸν ἕξ ἕως ὀκτῶ ποδῶν, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι ἐζωγραφισμένοι μὲ κυανοῦν. Τὸ ἐμπροσθεν εἶναι κε-

κοσμημένον ἀπὸ λευκοῦς στύλους, καὶ σχηματίζουσι μικρὰς ὁδοὺς. Οἱ τῶν πρωτοβαθμίων Σινῶν εὐρίσκονται κατὰ μέρος εἰς τὸν κατήφορον τῶν βουνῶν, καὶ ὠκοδομημένοι ἐπὶ προχώματος ἐν εἴδει ἡμικυκλίου. Ἔχουσι λίθινα τεῖχη μὲ θύρας ἐκ μαρμάρου λευκοῦ, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀναγινώσκονται τὰ ὀνόματα, τὰ προτερήματα καὶ αἱ ἀρεταὶ τῶν ἐνταφισμένων. Τὰ προχώματα ἐνίοτε εἶναι ἐστολισμένα μὲ ὀβελίσκους. Ταῦτα τὰ μνημεῖα τῶν μεγαλειότητων, τὰς ὁποίας ὁ θάνατος ἐξουδένωσε, περικυκλοῦνται ἀπὸ διάφορα εἶδη κυπαρίσσω, τῶν ὁποίων τὸ σκοτεινὸν καὶ μελαγχολικὸν χρῶμα φαίνεται, ὅτι ἐκλέχθη εἰς ὅλας τὰς χώρας πρὸς στολισμὸν τῶν θλιβερῶν σκηνῶν. Ἐν τούτῳ ὁ σμίλαξ τῶν κοιμητηρίων δὲν βλαστάνει μήτε κατὰ τοῦτο τὸ μέρος, μήτε εἰς τὴν λοιπὴν Σινικὴν. Ἀλλὰ πολλοὶ τάφοι ἐπισκιάζονται μὲ εἶδος τι ξύλου τῶν Ἰνδιῶν, μὲ μακροὺς καὶ κρεμασμένους κλώνους ἀγνώστου εἰς τὴν Εὐρώπην. Εὐρίσκονται εἰς τὰ περίχωρα τῆς γειτνιαζούσης τὴν πόλιν λίμνης μνήματα παντὸς σχήματος, ἐκ λίθου, ἐκ χοῦ, καὶ ἐκ ξύλου. Αὐτὸς ὁ τόπος φαίνεται, ὅτι εἶναι ἐν τῶν μεγάλων κοιμητηρίων τῆς πόλεως Χαλγ-Τχοῦ Φοῦ, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι ἐπαρθμοῦνται σχεδὸν ἐν ἑκατομμύριον. Ἐκτὸς τούτου, ἀπαντῶνται μνήματα εἰς ὅλα τὰ περίχωρα ταύτης τῆς πόλεως. Εὐρίσκονται εἰς τὰς πεδιάδας, εἰς τοὺς κήπους, εἰς τὸ μῆκος τῶν μεγάλων δρόμων, καὶ εἰς τὰς ὄχθας τῆς αὐτοκρατορικῆς διώρυγος· δὲν παρέρχεται νύξ χωρὶς νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸ κοιμητήριον. Οἱ Σῖναι πηγαίνουν ἐκεῖ μὲ δᾶδας διὰ νὰ τιμήσωσι τὰ ὅσα τῶν πατέρων των· στολίζουσι τοὺς τάφους των μὲ σηρικὰς ταινίας ἢ ἐζωγραφισμένον χάρτην· σπεύρουσι ἐκεῖ ἄνθη, καὶ καίουσιν ἀρώματα.

Κόπρος, τὴν ὁποίαν οἱ Σῖναι προκρίνουσι πρὸς
πάχυνσιν τῆς γῆς.

Οἱ Σῖναι θεωροῦν τὰς κόπρους τῶν γαιῶν των ὡς ἀντικεί-

μενον τόσον ἀξιόλογον, ὥστε πλήθη γερόντων, γυναικῶν, τέκνων ἀνίκανα εἰς ἄλλην ἐργασίαν, ἐνασχολοῦνται ἀδιαλείπτως πρὸς ζήτησιν ἀκαθαρτιῶν εἰς τὰς ὁδοὺς, εἰς τοὺς μεγάλους δρόμους καὶ εἰς τὰς ὄχθας τῶν διωρύγων καὶ τῶν ποταμῶν. Ἔχουσι μικρὸν κάνιστρον προσκολλημένον ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ φέρουσι ἀνὰ χεῖρας μικρὸν ξύστρον ξύλινον, μὲ τὸ ὁποῖον συναθροίζουσι τὰς κόπρους τῶν ζώων, καὶ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς κόπρισιν. Ἀλλὰ μετὰ τὴν κόπρον τῶν πτηνῶν, οἱ σινικοὶ γεωργοὶ προτιμῶσι τὰς κόπρους τῶν ἀνθρώπων. Αὕτη ἡ κόπρος ἀνακατώνεται, ὀλίγη ὅμως κατὰ τὴν ποσότητα, μὲ μέρος τι παχείας γῆς, καὶ ἐκ τούτου κατασκευάζουσι ἀκολούθως πλακούντια, τὰ ὁποῖα ξηραίνουσι εἰς τὸν ἥλιον.

Εἰς πολλὰ μέρη μεμισθωμένης γῆς πλησίον τῶν δρόμων καὶ τῶν στενωπῶν, θάπτονται μεγάλα ἀγγεῖα μέχρι τῶν ἄκρων πρὸς εὐχρησίαν τῶν γεωργῶν ἢ τῶν διαβατῶν. Πλησίον τῶν μεγάλων δρόμων, καὶ τῶν χωρίων, εὐρίσκονται μικρὰ οἰκίαι, αἵτινες περιέχουσι δοχεῖα ὠκοδομημένα τόσον στερεῶς, ὥστε τὸ περιεχόμενον νὰ μὴν δύναται νὰ χαθῆ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ρίπτεται ἄχυρον ἐκ διαλειμμάτων, διὰ νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἐξάτμισιν. Τέλος οἱ Σῖναι ἐκτιμῶσι τόσον πολὺ τὸ πρῶτιστον τῶν ἀρτυμάτων, τὰ ὁποῖα συνιστῶσι τὰς κόπρους των, ὥστε ὁ πολιώτατος γέρων δὲν θεωρεῖται ποτὲ ὡς διόλου ἀνωφελῆς εἰς τὴν οἰκογένειαν, ἥτις τὸν τρέφει.

Ἐπίτομος περιγραφή τῆς Καντῶνος.

Ἡ πόλις Καντῶν κεῖται πρὸς μεσημβρίαν τοῦ ποταμοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ἔδωκε τὸ ὄνομά της. Περικυκλοῦται ὑφ' ἐνὸς τείχους, τὸ ὁποῖον ἔχει ὕψος τριάκοντα ποδῶν. Ἡ ὑπεράσπισίς του συνίσταται εἰς φρούρια ἀπέχοντα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, πρὸ πάντων ἐκ μέρους τοῦ ποταμοῦ, καὶ προμεμηθευμένα μὲ ὑπερμεγέθη πυροβόλα, καὶ πολυάριθμον φρουρὰν. Αἱ ὁδοὶ εἶναι πλατεῖαι δεκαπέντε ἕως εἴκοσι πόδας, καὶ εἶναι ἐστρω-

μέναι με επίπεδους λίθους· οί οἰκοί, ὠκοδομημένοι ἐκ ξύλου, σπανίως ὑψοῦνται ὑπεράνω τῆς μιᾶς ὀροφῆς. Τὸ ἔμπροσθεν τῶν πωλητηρίων κεκαλλωπισμένον χαριέντως, ὑποστηρίζει ἐξώστεγόν τι θεμιμένον ἐν τῷ μέσῳ, καὶ κεκαλυμμένον ὑπὸ γεισώματος. Οἱ κάτοικοι τῆς Καντῶνος ἐπαριθμοῦνται ἐν ἑκατομμύριον. Τὰ προάστειά του μόνον πρέπει νὰ ἔχωσι τούλάχιστον τὸ ἥμισυ.

Αὕτη ἡ πόλις, ὡς εἶναι γνωστὸν, εἶναι ὁ μόνος λιμὴν τῆς Σινικῆς, ὅπου συγχωρεῖται εἰς τοὺς ξένους νὰ ἐμπορεύωνται, μάλιστα διαμένουσιν εἰς μόνον τὰ προάστεια, ἀπέχοντα σχεδὸν ἡμίσειαν λεύγαν. Οὐδεμία ἀποθήκη ἀργιλλοπλάστων καθ' ὅλον τὸν κόσμον δὲν δύναται νὰ συγκριθῆ κατὰ τὴν ἔκτασιν, τὴν πολυτέλειαν καὶ τὴν διανομὴν τῶν τῆς Καντῶνος. Τὸ θεῖον κατέχει εἰς τοῦτον τὸν λιμένα ἀπείρους ἀποθήκας, ὅπου περικλείεται εἰς κιβώτια διατεταγμένα κατ' ὀροφάς.

Τὰ γραφεῖα τῶν διαφορῶν ἐθνῶν τῆς Εὐρώπης κεῖνται κατὰ μῆκος τοῦ ποταμοῦ, ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς, καὶ δὲν ἔχουν κἀμμίαν ἐσωτερικὴν συγκοινωνίαν πρὸς ἀλληλα. Διακρίνονται διὰ τῆς σημαίας τῆς χώρας των, ἐπὴρμένης καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτάτου μέρους τοῦ καταστήματος.

Βαμποῦ, χωρίον ὠραιότατον καὶ πολυανθρωπότατον, ἀπέχον σχεδὸν ἕξ λεύγας τῆς Καντῶνος, εἶναι τὸ μέρος ὅπου προσηρμίζονται ὅλα τὰ πλοῖα, τὰ ὅποια δὲν δύναται νὰ ἀναβῶσι τὸν ποταμὸν εἰς τὰ ἄνω.



ΚΕΦ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Λεπτομερῆς περιγραφή τῆς πρεσβείας τῶν Ὁλλανδῶν εἰς τὴν Σινικὴν, κατὰ τὸ 1795.
Ἡθικὴ περιγραφή καὶ ἐνδυμασία Κιέν-Λόνγ, παρὰ τοῦ Κ. Βανδραάμ, δευτέρου τῆς πρεσβείας.

« Ἐπειδὴ εἶδον πλησιέστατα τὸν αὐτοκράτορα τῆς Σινικῆς, λέγει οὗτος ὁ πρέσβυς, κρίνω εὐλογον νὰ εἰπῶ κάτι τι περὶ τοῦ ὑποκειμένου του καὶ τῆς ἐνδυμασίας του. Τὸ ἐξωτερικόν του φέρει ὅλους τοὺς χαρακτῆρας τοῦ γηρατείου, κατ' ἐξοχὴν δὲ οἱ ὀφθαλμοί του, οἵτινες ἀκαταπαύτως δακρυρροοῦσι, καὶ τόσον εἶναι ἀδύνατοι, ὡς μόνον δύναται νὰ ὑψώσῃ τὸ βλέφαρον, ἐπειδὴ εἶναι διόλου περιπεπτυγμένον καὶ καταπεπιεσμένον, καὶ μάλιστα τὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὀφθαλμοῦ. Ὅθεν βιάζεται, ὅταν θέλῃ νὰ στήσῃ τὰ βλέμματά του ἐπὶ τινος ἀντικειμένου, τὸ ὅποιον δὲν εἶναι τόσον πλησίον, νὰ ὑψώσῃ τὴν κεφαλὴν, καὶ νὰ τὴν κλίνῃ ὀλίγον εἰς τὰ ὀπισθεν. Αἱ παρεαὶ του εἶναι κεχαυνωμέναι καὶ κρεμάμεναι. Τὸ γένειόν του εἶναι κοντὸν καὶ ἀρκετὰ λευκόν.

« Ἡ ἐνδυμασία του συνίσταται εἰς ἐνδύματα κεκοσμημένα με μηλωτὴν, ἧτις μ' ἐφάνη ὅτι ἦτο ἀπὸ ἐνυδρίδα, καὶ ὁ πῖλος του εἶχε τὴν ἄκρον ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης. Ἐνίοτε ὁ πῖλος εἶναι κεκοσμημένος με χονδρὸν μαργαρίτην. Εἰς καιρὸν χειμῶνος ὁ σταλισμὸς τούτου τοῦ μονάρχου εἶναι πολλὰ ἀπλοῦς, μολονότι καθ' ὅλους τοὺς καιροὺς ὑπηρετεῖται καὶ λατρεύεται ὡς θεότης. Δὲν ἀπολαμβάνει μήτε τὸ δεκατημόριον τῶν ἡδονῶν καὶ διασκεδάσεων τοῦ μικροτάτου ἡγεμόνος τῆς Εὐρώπης, καὶ αἱ τέρψεις του δὲν συνίστανται μόνον εἰς παιγνίδια καὶ ἀντικείμενα, με τὰ ὅποια εἶναι δύσκολον νὰ τέρπεται ὁ χυδαῖος λαὸς τῆς Εὐρώπης εἰς τὰς δημοσίους πανηγύρεις. Ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν γνωρίζει πλέον πολυζητήτους τέρψεις, καὶ δὲν δύναται νὰ

σχηματίση τὴν ἰδίαν των, δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι τὰς στερεῖται.

Διήγησις προγεύματος τινὸς τῶν πρέσβεων τῆς Ὀλλανδίας παρὰ τῷ Αὐτοκράτῳ.

« Ἀρχίσαμεν τὸν δρόμον μας, λέγει προσέτι ὁ Κ. Βανβραάμ, τὴν 29 Ἰαννουαρίου κατὰ τὰς τέσσαρας ὥρας τῆς πρωτῆς διὰ νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν παλάτιον, καθήμενοι εἰς μικρὰ ἀμάξια, ὀλίγον τι μακρὰν μεγαλοπρεποῦς τινος γεφύρας λιθίνης. Εἰσῆχθημεν ἀκολούθως εἰς ἓν μικρὸν δωμάτιον τοῦ παλατιῦ, διὰ νὰ προσμεινωμεν ἐκεῖ τὸν ἐρχομὸν τοῦ αὐτοκράτορος. Πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ἐξήλθομεν εἰς εἶδος τι κῆπου. Περιεμείναμεν ἐκεῖ πλησίον μεγάλου καὶ πολυτελοῦς κτιρίου τὴν ἐμφάνισιν τοῦ μονάρχου.

Παρελθούσης ὀλίγης ὥρας μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ἔφθασε καθήμενος ἐπὶ τῆς συνήθους ἑδρας του, βασιτάζομένης ὑπὸ ὀκτὼ ἀνθρώπων. Ἐγονατίσαμεν ἐπὶ τῆς διαβάσεως του χωρὶς νὰ τὸν χαιρετήσωμεν. Ὄταν εἰσῆλθεν εἰς τὸ κτίριον, εἰσῆχθημεν καὶ ἡμεῖς εἰσελθόντες εἰς αἴθουσάν τινα, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ἦτον ὁ θρόνος. Ἐφαίνοντο ἐκεῖ ὡσαύτως μουσικὰ ὄργανα, καὶ μικρὰί τράπεζαι, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐτέθησαν φαγητὰ ἐξ ὀρύζης, ἐκ ζωμοῦ, ἐκ κοκκάλων κρέατος καὶ ἐξ ἀλευρίνων σφαιριδίων.

Ἄφου ὁ αὐτοκράτωρ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου, ὅλοι οἱ προσκεκλημένοι τὸν ἐχαιρέτησαν, καὶ ἐπομένως ἐκάθισαν ἐπὶ στρωμάτων. Ὁ μονάρχης, ἀφου ἔφαγεν ὀλίγον, μᾶς ἔστειλε μικρὸν τι τρυβλίον ἐκ τῆς τραπέζης του, τὸ ὁποῖον ἦτο γεμάτον ἀπὸ ἀλεύρινα πλακούντια, ἀρκετὰ νόστιμα. Ἐν ὄσῳ ἐτρώγαμεν, μουσικοὶ ἐκτελοῦσαν συναρμονίαν διὰ φωνῆς καὶ δι' ὀργάνων· μετὰξὺ τῶν ψαλτῶν ἦτο καὶ ἓνας χονδρόιατος ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ ἐσχημάτιζε τὴν ἐντονωτάτην βρυτοίαν, τὴν ὁποίαν ἤκουσα ἐπὶ ζωῆς μου, καὶ μὲ ἐκπληκτικὴν καθαρότητα τοῦ ἤχου.

Μετὰ τὸ γεῦμα ἐφέρθη εἰς ἕκαστον συνεστιάτορα φιάλη γάλακτος ἐκ κυάμων, τὸ ὁποῖον δὲν ἐδυνήθη νὰ πῖω, ἐπειδὴ ἦτο καθ' ὑπερβολὴν καυμένον. Μετ' ὀλίγον ἐσήκωσαν τοὺς πρέσβεις τοῦ βασιλέως τῆς χερσονήσου Κορέας, καὶ ἡμᾶς, διὰ νὰ μᾶς ὀδηγήσῃσι πρὸς τὸν θρόνον, ὅπου ἐκάμαμεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα τὰς ἐν χρήτει προσρήσεις. Ἐλάβαμεν ἀπὸ τὰς χεῖρας του φιάλην ἐκ σαμοῦ ἢ οἴνου σινικοῦ· τὸν ἠτπάσθημεν ἀκόμη μίαν φορὰν ὁ πρέσβυς καὶ ἐγὼ, καὶ ὑπήγαμεν νὰ ἐπαναλάβωμεν τὰς θέσεις μας. Ὄταν ἐκαθίσαμεν, ἦλθαν μερικαὶ κωμωδοποιοί, μετὰξὺ τῶν ὁποίων μικρὸν τι παιδίον ἐτέλεσεν ἐπάνω εἰς ἓν βαμβοῦ τὰς μόνας περιστροφάς, αἵτινες ὀπισσοῦν ἦσαν ἄξιαί προσοχῆς.

Μετ' ὀλίγον ὁ μονάρχης ἐσηκώθη καὶ ἀνεχώρησε πρὸς τὸ παλάτιον. Τότε μᾶς κατεβίβασαν εἰς τὸν κῆπον, ὅπου ἐστήθη μεγάλη σκηνὴ κίτρινη ἐπάνω τριῶν μικρῶν τραπεζῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἦσαν πινακίδες ξύλιναι γεμάται ἀπὸ δῶρα, προσδιωρισμένα διὰ τοὺς ἀπεσταλμένους, οἵτινες παρέδρευαν εἰς τὴν ἐορτήν. Ταῦτα τὰ δῶρα διενεμήθησαν εἰς ἡμᾶς παρὰ τῶν τριῶν πρώτων ὑπουργῶν. Ἐκτὸς τῶν ὅσα ἔδωκαν εἰς ἡμᾶς, προσετέθη καὶ ἄλλο διὰ τὸν Στατχοῦδερ τῆς Ὀλλανδίας, τὸ ὁποῖον ἦτο εἶδος σκήπτρου κατὰ τὸν Σινικὸν τρόπον, ἐκ πολυτελοῦς πρασινωποῦ καὶ διαφανοῦ λίθου. Τοῦτο τὸ κειμήλιον, ὡραιότατα ἐξειοργασμένον, καὶ ἐντελῶς ἐστιλβωμένον, ἐξετιμήθη δύο χιλιάδας ταλήρων, ἑνδεκα χιλιάδας φράγκων. Ἦτο συνωδευμένον ἀπὸ πεντήκοντα πέντε κυλίνδρους ἐκ διαφόρων μεταξωτῶν ὑφασμάτων οἵτινες ἐνεχειρίσθησαν εἰς τὸν πρέσβυ, καὶ τινα ἄλλα διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς πρεσβείας, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῶν ἑβδομήκοντα δύο ὑφάσματα ἐκ λεπτῆς μετάξης καὶ ἑβδομήκοντα δύο ἐκ μελαψῆς ἀγκίνας ἦσαν προσδιωρισμένα διὰ τὸν μηχανικὸν καὶ διὰ τοὺς δεκαεπτὰ πολεμικοὺς ἠοικιακοὺς. Τελειωθείσης τῆς παρατάξεώς, ὁ πρῶτος ὑπουργὸς μᾶς εἰδοποίησεν ὅτι ἡ μεγαλειότης του εἶχε προστάξει νὰ μᾶς

δείξωσι μερικούς ἀπὸ τοὺς εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ παλατιοῦ εὐρισκομένους ναοὺς καὶ κτίρια. Ἦτο ἐνδεκάτη καὶ ἡμίσεια ὥρα, ὅταν ἐτελειώταμεν ταύτην τὴν διασκεδαστικὴν ἐπίσκεψιν. Τὴν μεθαύριον ὁ πρέσβυς ἔλαβεν ὡσαύτως τὴν τιμὴν νὰ προγευθῇ μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος εἰς τὸ ἐνηθητήριόν του, κείμενον δύο λεύγας πρὸς ἄρκτον τοῦ Πεκίνου. Ἡ παράταξις τοῦ γεύματος ὑπῆρξεν ἡ ἴδια μὲ ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἐξιστορήσαμεν προηγουμένως.

*Λεπτομέρειαι τῆς προπεμπτηρίου ἀκροάσεως
τῆς παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος Κιέν-Λόνγ
εἰς τὴν πρεσβείαν τῆς Ὀλλάνδης δοθείσης.*

Ἐπιστολὴ αὐτοῦ πρὸς τὸν Στατχοῦδερ.

Τὴν 8 Φεβρουαρίου 1795, κατὰ τὰς ἑνδεκα ὥρας τῆς πρωίας, ὁ πρέσβυς τῆς Ὀλλάνδης καὶ ὁ Κ. Βανβραῦμ ἀνεχώρησαν ἐκ τοῦ Πεκίνου, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸ ἐνηθητήριον τοῦ αὐτοκράτορος, ὅπου ἔμελλαν νὰ λάβωσι τὴν ἐξιτήριον ἀκρόασιν. Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸ *Υβέν Μινγ-Υβέν*, ὄνομα ταύτης τῆς οἰκίας, ὠδηγήθησαν εἰς ἓν δωμάτιον, ὅπου διέτριψαν τὸ πολὺ δύο ὥρας. εἰς τοῦτο τὸ διάστημα, τοὺς ἔφεραν λείψανά τινα ἀπὸ τὸ γεῦμα τοῦ αὐτοκράτορος εἰς χρυσᾶ τρυβλία. Ἀπὸ τοῦτο τὸ δωμάτιον εἰσήχθησαν ἀκολούθως ὑπὸ σκηνάς, καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἀνεδιβάσθησαν εἰς ἓν προαύλιον, ὅπου ἔμελλαν νὰ ῥίψωσιν εἰς τὸν ἀέρα πυροτεχνήματα.

Κατὰ τὰς τέσσαρας ὥρας, ὁ αὐτοκράτωρ ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ κτήριον, καὶ ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς ἔδρας του, κειμένης ἐπὶ τινος στασειδίου. Τότε ὅλοι οἱ ἀπεσταλμένοι εἰσήχθησαν εἰς αὐτὸν, τεταγμένοι συνάμα καθ' ἕκαστον ἔθνος, καὶ οἱ Ὀλλανδοὶ ἦσαν οἱ τρίτοι. Μετὰ τὸν τιμητικὸν ἀσπασμὸν, ὁ αὐτοκράτωρ ἔστειλε λόγον εἰς τὸν πρέσβυν διὰ τοῦ πρώτου ὑπουργοῦ, νὰ διηγηθῇ εἰς τὸν βασιλέα του εἰς ποίαν κατάστασιν τὸν εἶχεν ἀφήσει

κατὰ ποῖον τρόπον ἐκεῖνος τὸν ὑπεδέχθη καὶ τὸν ἐφιλοφρόνησε, καὶ τί εἶδεν εἰς τὰ παλάτια του.

Ἀφοῦ οἱ διάφοροι ἀπεσταλμένοι ἔλαβαν τοιοῦτοτρόπως γενικὴν ἐξιτήριον ἀκρόατιν, εἰσήχθησαν εἰς τὸν αὐτοκράτορα, καὶ ἐπομένως ἐδόθη εἰς ἕκαστον προσκεκλημένον φιάλη γάλακτος ἐκ κυάμων. Μετέπειτα ἠτοιμάσθη διὰ τοὺς Ὀλλανδοὺς μικρὰ τράπεζα μὲ ζυμαρικὰ καὶ γλυκύσματα, μετὰδὲ τούτων ἐπροξένει μεγάλην ἐντύπωσιν ἓν τρυβλίον βραστοῦ προβάτου, τὸ ὁποῖον εἶχαν συνενώσει μὲ αὐτά. Ἡ λοιπὴ συνάθροισις ἔλαβε τὴν αὐτὴν περιποίησιν. Ἐνῶ ἐπρογεύοντο, παλαισταί, μουσικοὶ καὶ θαυματοποιοὶ ἔκαμαν παντοειδεῖς περιστροφάς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ὁ γηραιὸς αὐτοκράτωρ διεσκέδατεν εἰς τόσον βαθμὸν, ὥστε διεμοίρασε χρήματα εἰς σημεῖον ἐπιδοκμασίας.

Πρὸς δυσμὰς τοῦ ἡλίου, ἤρχισε τὸ πυροτέχνημα, οὕτινος ἡ ἐκτέλεσις ἦτον ἐντελής. Αἱ κυρίαι τῆς αὐλῆς, καθήμεναι εἰς τὸ ὑψηλότερον πάτωμα τοῦ παλατιοῦ, ἔλαβαν ὡσαύτως τὴν εὐαρέσκειαν νὰ μεθεξώσιν ἀπὸ τοῦτο τὸ θέαμα. Τελειωθέντος δὲ τοῦ πυροτεχνήματος, ἡ αὐτοῦ αὐτοκρατορικὴ μεγαλειότης ἐπῆγεν εἰς τινα κατοικίαν τούτου τοῦ εὐφροσύνου τόπου, συρόμενος ἐν χαμουλκῷ ἐπὶ τοῦ πάγου. Οἱ πρέσβεις τὸν ἤκολουθησαν εἰς ἄλλον ἐπίπεδον χαμουλκόν, κατὰ μῆκος διώρυγός τινος στρεβλῆς. Ἐξῆλθον τοῦ ἐλκυτόρου πολλὰ μακρὰν τοῦ τόπου τῆς ἀναχωρήσεως, καὶ ἔφθασαν περιπατοῦντες εἰς ἓν περυτευμένον κτίριον, πρὸς τὸ ὁποῖον ὁ αὐτοκράτωρ εἶχεν ἤδη καθῆσει. Ἐκάθησαν δὲ ἐπὶ στρωμάτων. Κωμωδοποιοὶ τινες ἄρχισαν ἀηδεῖς βωμολοχίας, ἀφοῦ μουσικοὶ τινες ἔψαλαν τεμάχιόν τι, οὕτινος τὸ ὑποκείμενον ἦτο, κατὰ τὸ φαινόμενον, ἡ δόξα τοῦ μονάρχου, πανηγυριζομένη παρ' ὄλων τῶν λαῶν.

Μετὰ παῦσιν ἡμισείας ὥρας εἰς τοῦτο τὸ μέρος, ὁ αὐτοκράτωρ ἀνεχώρησεν. Τότε οἱ πρέσβεις ἐπέβησαν εἰς τὴν ἀκρὰν τῆς διώρυγος, ὅπου ἔλκυτόρον τοὺς ἐδέχθη διὰ νὰ τοὺς φέρη, διὰ πολλῶν περιστροφῶν, κλησιέστατα θύρας τινός, ὅπου

ἤσαν ἀμάξια, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπέβησαν διὰ νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τὴν κατοικίαν των, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔλειπαν ἑννέα ὥρας.

Τίποτε δὲν ἦτο δι' αὐτοὺς πλέον εὐάρεστον, μολοντί τὰ ἀμάξια τοὺς ἐκλόνιζαν ἀρκετὰ κίττα τοῦτο τὸ ὀλιγοχρόνιον ταξείδιον, ὅπου ἡ θεωρία τῆς ἐξόχου διώρυγος 'Γουέν - Μίγγ - Γιουέν, τῶν διὰ τινος δάσους ἐπ' ἀνίστου ἐδάφους ἐλιγμῶν της, τῶν μὲ σκοπέλους κεκοσμημένων ἄκρων της, οἷτινες, λαβόντες χρῆσιν πλίνθων ἢ λίθων, ἀπέκτησαν διὰ τῆς χειρὸς τοῦ ἀνθρώπου σχῆμα, τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅτι ἐκληροδοτήθη εἰς αὐτοὺς παρὰ τῆς φύσεως. Πόσον ἐχάρησαν ἰδόντες μέρος τούτου τοῦ φρουρίου, τὸ ὁποῖον τοὺς ἦτον ἀγνώριστον μέχρι τῆς σήμερον, ἂν καὶ δὲν ἐθεώρησαν μῆτε τὸ εἰκοστὸν μέρος τῶν ὠραιοτήτων, τὰς ὁποίας περιέχει εἰς τὴν εὐρύχωρον περιφέρειάν του!

Τὴν 14 Φεβρουαρίου, τοὺς ἐφέρθη μετὰ τὸ γεῦμα ἡ πρὸς τὸν Στατχοῦδερ ἐπιστολή τοῦ αὐτοκράτορος. Ἐτέθη ἐπὶ τραπέζης εἰς τὴν μεγάλην αὐλὴν τοῦ παλατιῶ των, καὶ ἐπῆγαν νὰ τῇ προσφέρωσι τὸν τιμητικὸν ἀσπασμόν· ἐξεβλήθη ἀκολούθως τῆς ἐκ βαμβοῦ θήκης της διὰ νὰ δειχθῇ εἰς αὐτούς. Ἦτο γεγραμμένη ὅλη ἐπὶ μιᾶς σελίδος ἐκ μεγάλου φύλλου σινικοῦ κεχρωματισμένου καὶ στίλβοντος χάρτου, ταρταριστί, σινιστί καὶ λατινιστί. Ἦτο συνηνωμένος με' αὐτὴν καὶ εἷς κατάλογος δώρων, τὰ ὁποῖα ὁ Αὐτοκράτωρ ἐξαπέστειλε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ τῶν ὅσα ἔκαμε πρὸς ἕκαστον μέλος τῆς πρεσβείας. Ὁ πρῶτος πρέσβυς ἀνέγνωσε τὴν λατινικὴν ἐπιστολήν, καὶ εὔρεν αὐτὴν μονοειδεστάτην. Τελειωθείσης δὲ ταύτης τῆς ἀναγνώσεως, ἡ ἐπιστολή περικεκλεισμένη εἰς τὸ κίτρινον περιτύλιγμά της, ἐξαναβάλλθη εἰς τὴν θήκην, ἔπειτα τὴν ἔλαβεν ἕνας μανδαρίνος διὰ νὰ τὴν ἐγχειρίσῃ εἰς τοὺς πρέσβεις, ὅταν ἐπιστρέψωσιν εἰς Καντώνα.

Μετὰ ταύτην τὴν παράταξιν, ἄρχιζαν νὰ βάλλωσι τὰ σχεῦη

των ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν, μέχρις ὅτου ἡ νύξ διακόψῃ ταύτην τὴν ἐργασίαν. Τὸ ἑσπέρας, ὑπουργός τις ἦλθε νὰ τοὺς ἀποχαιρετήσῃ, καὶ νὰ τοὺς εὐχρηθῇ καλὸν ταξείδιον. Τὴν ἐπαύριον, τὰς 15, ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὸ Πεκῖνον κατὰ τὰς τρεῖς ὥρας καὶ ἡμίσειαν μετὰ τὸ γεῦμα.

Ὀλίγον μακρὰν ἀπ' αὐτὴν τὴν πόλιν, ἀνέβησαν εἰς ὄχμηματα πολὺ εὐχρηστότερα παρὰ τὸ εἶδος τῶν ἀμαξίων, ἐπὶ τῶν ὁποίων τὴν εἶχαν διέλθει.

Παρατηρήσεις τῶν πρέσβευ τῆς Ὀλλάνδας εἰς τὴν ἐκ Πεκίνου ἐπιστροφῆν των.

Ξύλον ἀδιάφθορον.

Ἵπάρχει εἰς τὴν Σινικὴν ξύλον τι θεωρούμενον ὡς ἀφθαρτον, καὶ τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται εἰς τὰ νεκροφορεῖα. Εἶναι νεκροφορεῖα, τὰ ὁποῖα τιμῶνται περισσότερον ἀπὸ ἑκατὸν πενήκοντα Λουδοβίκεα χρυσᾶ τῆς Γαλλίας. Ἔως καὶ ὁ μὴ πολὺ εὐκατάστατος Σίνης προμηθεύεται ἐπὶ ζωῆς του, εἴτε δι' ἑαυτὸν, εἴτε διὰ τὴν οἰκογένειάν του, τὸ καλλίτερον ξύλον, τὸ ὁποῖον δύναται ν' ἀγοράσῃ, καὶ τοῦτο τὸ ξύλον φυλάττεται εἰς τὴν εἴσοδον τῆς οἰκίας του με' ὑπερβολικὴν φροντίδα, ἕως ὅτου λάβωσιν ἀνάγκην νὰ τὸ κάμωσι τελευταίαν κατοικίαν ὄντος μὴ ὑπάρχοντος πλέον, ἀλλὰ τοῦ ὁποίου ἡ κενοδοξία ἐπέζησε μετ' αὐτό.

Περὶ τοῦ Κιτρίνου ποταμοῦ.

Ὁ κίτρινος ποταμὸς εἶναι ὁ μέγιστος πάντων τῆς Σινικῆς αὐτοκρατορίας, καὶ ὁ πλέον ἀξιοφόβητος διὰ τῶν ἐκχειλίσεών του ἐξ αἰτίας τῆς ὀρμητικῆς ῥοῆς του. Ὄθεν ἠθέλησαν νὰ τὸν ἀναχαιτίσωσι διὰ διπλῶν προχωιμάτων πανταχόθεν. Τὸ ἑσωτερικὸν ὑπολογίζεται διὰ τὰς συνήθεις ἀυξήσεις τοῦ ὕδατος, καὶ τὸ ἐξωτερικὸν διὰ τὰς ἀσυνήθεις ἐκχειλίσεις· ἡ περὶ αὐτὰ ἐπα-

γρύπνησις ἐνεπιστεύθη εἰς τὰς φροντίδας τῶν τριῶν ἀντιβασιλέων τῆς πρώτης τάξεως. Ἐκαστος αὐτῶν χρεωστεῖ νὰ καθεδρεύῃ εἰς πόλιν γειτνιαζούσαν μὲ τὸν νομόν του. Ἐκ τούτου τοῦ προσόντος ἔλαβαν τίτλον, ὅστις ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸν τοῦ ἐπιστάτου τῶν προχωμάτων.

Γενικὸν ὄφελος τοῦ βαμβοῦ εἰς τὴν Σινικήν.

Ἄπο ὅλα ὅσα αὐξάνουν εἰς τὴν εὐρύχωρον ἔκτασιν τῆς Σινικῆς Αὐτοκρατορίας, δὲν εἶναι τίποτε ἄνευ ἀντιλογίας, τοῦ ὁποίου τὸ ὄφελος νὰ ὑπερβαίῃ τὸ τοῦ βαμβοῦ. Δὲν γνωρίζουν σχεδὸν τίποτε ἀπὸ τὰ ἐν τινι χρήσει ἤκοντα εἴτε ἐπὶ γῆς, εἴτε ἐφ' ὕδατος, εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ ὁποίου νὰ μὴν εἰσέρχεται τοῦτο τὸ ξύλον, ἢ νὰ μὴ ἦναι συνηνωμένον εἰς τὴν ὥφελειαν αὐτοῦ. Ἄπο τὰ πλέον ἀξιότιμα ἀντικείμενα ἅτινα χρησιμεύουσι πρὸς καλλωπισμὸν τῶν παλατιῶν τοῦ αὐτοκράτορος, μέχρι τοῦ μικροτάτου ὄργάνου, ὅπερ μεταχειρίζεται ὁ πτωχὸς τεχνίτης, τὸ βαμβοῦ εὐρίσκει παντοῦ τὸν τόπον του. Ἐκ τούτου κατασκευάζονται ὀλόκληροι οἰκίαι καὶ ὅλα τὰ κινητὰ, ἅτινα τὰς στολίζουσιν. Εἰς τὴν θαλασσοπλοῖαν, τὸ βαμβοῦ προμηθεύει καὶ τὸ μικρὸν σχοινίον, τὸ ὁποῖον ἐπισύρει τὸ εὐθραυστον σκάφος, καὶ τὸν ἀγκυρίτην, ὅστις δεδεμένος μετὰ τῆς ἀγκύρας, ἐξασφαλίζει τὴν εὐμεγεθεστέραν ὀλκάδα. Τοῦτο τὸ δένδρον, τὸ ὁποῖον πληθύνει μὲ ἐκπληκτικὴν ἀφθονίαν καὶ αὐξάνει μὲ ἀξιοσημείωτον ταχύτητα, ὅταν φυτευθῇ εἰς καλὴν γῆν, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς μία τῶν μεγίστων εὐεργεσιῶν, τὰς ὁποίας ἡ φύσις ἐχορήγησεν εἰς τὸ σινικὸν ἔδαφος. Ὄθεν ὁ λαὸς τῶν πόλεων καὶ τῶν ἀγρῶν πολλαπλασιάζει ἀδιακόπως τὴν πολύτιμον χρῆσιν αὐτοῦ.

Θλιβερά διαγωγή τῶν γυναικῶν τῆς Σινικῆς.

Εἰς τὴν Σινικήν, ὅλαι αἱ γυναῖκες εἶναι ἀντικείμενον ἐμπορίου. Ὁ σύζυγος ἔχει τὸ δικαίωμα, ὅταν ἡ νόμιμος γυνή του ὑποπέσῃ εἰς τινὰ τῶν παρὰ τοῦ νόμου προσδιωρισμένων ἐγκλημάτων, νὰ τὴν πωλήσῃ, ἐκτὸς μόνον ἂν ἡ οἰκογένειά της θελήσῃ καλῆτερα νὰ τὴν ἐξαναλάβῃ καὶ νὰ ἀποδώσῃ τὴν προῖκα, τὴν ὁποίαν ἔλαβε κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ συνοικεσίου.

Δὲν ὑπάρχει διόλου χώρα εἰς τὸν κόσμον, ὅπου αἱ γυναῖκες νὰ ζῶσιν εἰς μεγαλητέραν ταπείνωσιν, καὶ νὰ ὑπολήπτωνται πολλὰ ὀλίγον. Ὅταν ἔχουν συζύγους τῆς πρώτης κλάσεως, εἶναι πάντοτε κεκλεισμένοι αἱ τῆς δευτέρας δὲν ἀπολαμβάνουν κἀμμίαν ἐλευθερίαν· εἰς τὴν τελευταίαν, συμμετέχουν μετὰ τῶν ἀνδρῶν τὰς ἐπιπονωτάτας καὶ χονδροειδεστάτας ἐργασίας. Ἐὰν ἦναι μητέρες, ἔχουν ἐν φορτίον περιπλέον, ἐπειδὴ φέρουν, ἐργαζόμεναι, τὸ τέκνον των προσκολλημένον ἐπὶ τῆς βράχειας, ἕως ὅτου νὰ ἦναι εἰς κατάστασιν τοῦ νὰ περιπατήσῃ.

Ὅσον αὐστηρὰ καὶ ἂν ἦναι ἡ τύχη τοῦ γυναικείου φύλου, ταῦτα τὰ ἀδύνατα πλάσματα τὴν ὑποφέρουν μὲ ὑπομονὴν καὶ ὑποταγὴν, τὰς ὁποίας μόνῃ ἡ συνήθεια δύναται νὰ δώσῃ καὶ νὰ διδάξῃ.

Περιγραφή μεγαλοπρεποῦς τινος μνημείου ἀνεγερθέντος πρὸς τιμὴν μεγάλου τινος μανδαρίνου.

Οὗτος ὁ ἔξοχος τάρος κεῖται εἰς τὸ *Τχέ-Κιάγγ*, μεταξὺ δύο βουνῶν, καὶ πλησιέστατα τῆς πόλεως *Χὰν-Τχέου Φου*. ἔχει ἀρχαιότητα περισσοτέραν τῶν χιλίων ἐτῶν, καὶ ἀνηγέρθη πρὸς τιμὴν ἐνὸς μανδαρίνου τῆς πρώτης τάξεως, τὸν ὁποῖον ἡ ἀρετὴ του καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη του δὲν ἐδυνήθησαν νὰ σώσω-

σιν ἀπὸ τὴν καρτομίαν. Ἐπειδὴ ἐκατηγορήθη ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς του εἰς τὸν αὐτοκράτορα, καὶ ἡ συκοφαντία ἀνεκαλύφθη μετ' ὀλίγον, τὸ σῶμα τούτου τοῦ δυστυχοῦς ὑπουργοῦ ἐτάφη, κατὰ προσταγὴν τοῦ αὐτοῦ μονάρχου, μὲ ὄλην τὴν παράταξιν, ὅσην δύναται νὰ φαντασθῇ τις. Ἀνήγειρεν ἐν μεγαλοπρεπὲς μνημεῖον, τὸν ὠνόμασεν Ἅγιον, ἀνύψωσε τὸν υἱὸν του εἰς ἀξίαν, καὶ κατεδίκασεν εἰς ποινὴν τοὺς ἀπίστους κατηγοροῦς του. Ὁ τάφος τούτου τοῦ ἀξιοσεβάστου ἀνδρὸς σχηματίζει ἡμίσειαν σφαῖραν ἐκ πλίνθων. Ἀριστερόθεν εἶναι ἐν ἄλλο μικρότερον, τὸ ὁποῖον περιέχει τὰ λείψανα τοῦ υἱοῦ τούτου τοῦ δυστυχοῦς· εἰς τὰ ἔμπροσθεν καὶ πρὸς τὸ μέσον τοῦ μεγάλου μνήματος, ὑψώνεται θυσιαστήριον φέρον ἀγγεῖον διὰ τὰ ἀρώματα. Εἶναι ὠκοδομημένον ἐκ λίθων πελεκητῶν διὰ τὰς θυσίας.

Τὰ δύο μνήματα, ὠκοδομημένα ἐπὶ τινος ὑψώματος, εἶναι κεχωρισμένα διὰ τινος μνήματος μὲ θύραν τριῶν διαβάσεων. Κατὰ μῆκος καὶ εἰς τὸ μέσον ἑνὸς προαυλίου τετραγώνου καὶ πλατέως, ἀπὸ τῆς πρώτης θύρας τῆς εἰσόδου μέχρι τῆς τοῦ ἐσωτερικοῦ, εὐρίσκονται ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν πολλὰ ἀρχαῖα ἀγάλματα ἐκ πελεκητῶν λίθων. Ἐκάστη τάξις παρουσιάζει τρεῖς μανδαρίνους, ἕνα ἵππον μετ' ἐφιππίου, ἕνα κριὸν πλαγιασμένον, καὶ ἕνα λέοντα καθήμενον. Ἀπὸ τὰ δύο μέρη τῆς θύρας τῆς εἰσόδου, φαίνονται τὰ χυτὰ ἀγάλματα τῶν τεσσάρων συκοφαντῶν, τεθειμένα ἀνὰ δύο, γονυπετῆ, μὲ τὰς χεῖρας δεδεμένας ὀπισθεν τῆς ῥάχους, μὲ τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὸν τάφον, ἀλλὰ χαμηλωμένον, μὲ τὰ ὀνόματά των ἐγγεγραμμένα ἐπὶ τοῦ στήθους των. Διετηρήθη ἀπὸ δύο αἰώνων καὶ ἐπέκεινα ἡ χρῆσις, ὅταν προσφέρωσι θυσίας ἔμπροσθεν τοῦ τάφου, νὰ κτυπῶσιν εἰς τὸ μέτωπον μὲ κομμᾶτιον ξύλου, ἢ πέτραν, τὸ πρόσωπον τούτων τῶν τεσσάρων κακούργων.

Ὅλον τὸ μνημεῖον εἶναι περικυκλωμένον ἀπὸ τοίχους καὶ

ἀπὸ μερικὰ δένδρα. Μεγάλη καὶ ἔξοχος τις πύλη μὲ τρεῖς διαβάσεις σχηματίζει τὴν εἰσοδὸν αὐτοῦ, ἣτις εἰσέρχεται εἰς μεγάλην αὐλὴν ἐστρωμένην ἐκ λίθων πελεκητῶν, τῆς ὁποίας τὰ πλάγια εἶναι ἐστολισμένα ἀπὸ δύο ὠραίας στήλας, ὡσαύτως ἀπὸ λίθους πελεκητοῦς, καὶ ὑψηλοῦς σχεδὸν δεκαπέντε πόδας. Ὅλιγον τι μακρότερα εἶναι δύο στύλοι ὀκταγώνοι καὶ τετράγωνοι τοῦ αὐτοῦ ὑψώματος. Ὁ καιρὸς φαίνεται ὅτι ἐπρόσθεσεν εἰσέτι βαθύτερον καὶ ἀνεξάλειπτον σεβασμὸν εἰς τοῦτο τὸ δικαίως περίφημον μνημεῖον, ἐπειδὴ ὀκτακόσια ἔτη παρήλθον ἀφότου, πρὸς ἐπιδιόρθωσιν σφάλματος σκληροῦ, ἀλλ' ἀθελήτου, τὸ ἀνήγειρεν ὁ αὐτοκράτωρ, ὡς ἀποκατάστασιν τῆς μνήμης τούτου τοῦ ἑναρετοῦ ὑπουργοῦ τῆς Ἐπικρατείας.

ΚΕΦ. ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Λεπτομερὴς περιγραφή τῆς παρελθούσης
προσβείας τοῦ Λόρδου Ἀχμέρστ εἰς
τὴν Σινικὴν κατὰ τὴν 1816.

Ὁ Λόρδος Ἀχμέρστ ἀνεχώρησεν ἐκ Πορτομούθης τὴν 9 Φεβρουαρίου 1816, ὡς πρέσβυς παρὰ τῷ αὐτοκράτορι τῆς Σινικῆς, ἐπὶ τοῦ δικρότου ἢ Ἄλκηστις, συνωδευμένη μετὰ τοῦ τρικρότου ἢ Ἀύρα, καὶ μετὰ τινος πλοίου τῆς ἑταιρείας τῶν Ἰνδιῶν, ἔφθασεν εἰς τὴν κιτρίνην θάλασσαν εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰουλίου, καὶ ἐξέβη τὴν 9 Αὐγούστου εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πετχελί, ὀλίγον τι μακρὰν τοῦ Πεκίνου. Ἐνόσω ὤδευε πρὸς ταύτην τὴν πρωτεύουσαν, οἱ μανδαρίνοι μετεχειρίσθησαν ὅλα τὰ δυνατὰ μέτρα διὰ νὰ τὸν καταπέισωσι νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὴν τελετὴν τοῦ Κα. τοῦ, ἣτις συνίσταται εἰς γονυκλίσιαν, καὶ εἰς ἑνεαπλοῦν κτύπημα τοῦ μετώπου κατὰ γῆς ἐπὶ παρουσίᾳ

τοῦ αὐτοκράτορος. Αὕτη ἡ ταπείνωσις ἀπαιτεῖται παρὰ τῆς νενομισμένης σινικῆς συνθηθείας ὅλων τῶν βασιλείων τῆς οἰκουμένης, τοὺς ὁποίους ἡ αὐλή τῆς Κίνας θεωρεῖ ὡς τόσους ὑποτελεῖς, ὄχι μόνον ὅταν οἱ ἀπεσταλμένοι των ἦναι δεκτοὶ εἰς τὴν ἀκρόασιν τοῦ μονάρχου, ἀλλὰ καὶ ὅταν τοῖς στέλλῃ καὶ νὲν ἄγγελμα ἢ φαγητὸν ἀπὸ τὴν τράπεζάν του. Ὁ Λόρδ Μακαρτνέϋ δὲν καθυπεβλήθη εἰς τοῦτο κατὰ τὸ 1793. Οἱ Ὀλλανδοὶ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ τὸ ἀποφύγῃσι κατὰ τὸ 1795· ὁ λόρδος Ἀχμέρστ, μὴ θέλων νὰ τοὺς μιμηθῇ, ἀπέδωκεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ σεβασμοῦ τὰ σύμφωνα μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ βασιλέως, τὸν ὁποῖον ἀντεπροσώπευε καὶ μὲ τὴν τιμὴν τοῦ ἔθνους του. Ἐπειδὴ τὰ πράγματα δὲν ἐδύναντο νὰ συμβιβασθῶσιν, ἡ πρεσβεία, ἡμέρας τινὰς μετὰ τὴν εἰς Πεκῖνον ἀφίξιν του, ἀπεπέμφθη πρὸ τοῦ νὰ λάβῃ ὑποδοχὴν. Ὁ αὐτοκράτωρ εὐρίσκετο τότε εἰς τὴν ἀγροτικὴν οἰκίαν του. Ἄς ἀκούσωμεν τοῦτον ὁμιλοῦντα εἰς τὴν ἐφημερίδα τοῦ Πεκίνου, τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1816.

• Ἐὰν οἱ Ἄγγλοι, σταλέντες ἐσχάτως παρὰ τῆς κυβερνήσεώς των μὲ φόρον πολυτελῶν δώρων, δὲν ἐδυνήθησαν νὰ πλησιάσωσιν εἰς τὸ ὑποκείμενόν μας κατὰ τὸ *Τιέρ-Σιγγ*, κατὰ τὰς εἰθισμένας παρατάξεις, καὶ ἂν ἐξαναφέρθησαν εἰς τὰ πλοῖα των διὰ νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα των, τὸ σφάλμα πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸν *Λαλιγγ* καὶ εἰς τὸν *Κουάγγ-Χοτ* (δύο ὑπουργοὺς τῆς Ἐπικρατείας). Ὅταν ἔφθασαν εἰς *Τόγγ-Χεοῦ*, ἐπειδὴ δὲν εἶχαν ἐκτελέσει ἀκόμη τὰ ἐν χρήσει καθιερωμένα νόμιμα, ὁ *Χὸ-Τσὲ-Ταῖ* καὶ ὁ *Λεοῦ-Κὲ-Τίγγ* (δύο *μανδαρίνοι*) ἐνοχοποιήθησαν, διότι ἔκαμαν ὡς πρὸς αὐτοὺς συγκεχυμένην καὶ ἐσφαλμένην ἀναφορὰν, καὶ τοὺς ὠδήγησαν εἰς τὴν αὐλήν χωρὶς κάμμίαν ἐτοιμασίαν ἀπὸ μέρους των. Τὴν ἐβδόμην ἡμέραν, ἐγὼ, ὁ αὐτοκράτωρ, δώσας τὰς προσταγὰς μου, καὶ ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θρόνου μου, ἐκραζατούτους τοὺς ἀπεσταλμένους εἰς ἀκρόασιν. Ἄλλ' ἐπειδὴ οὗτοι

οἱ ἀπεσταλμένοι καὶ ἡ συνοδία των εἶχαν περιοδεύσει καθ' ἑλὴν τὴν νύκτα ἀπὸ τοῦ *Τόγγ-Χεοῦ*, καὶ ἦλθον κατ' εὐθείαν εἰς τὸ παλάτιον χωρὶς νὰ σταματήσωσι εἰς τὴν δι' αὐτοὺς ἡτοιμασμένην καθέδραν, καὶ τὰ τῆς τελετῆς ἐνδύματά των δὲν εἶχαν φθάσει ἀκόμη, δὲν ὑπῆρξε δυνατὸν, ὥστε νὰ παρουσιασθῶσιν ἔμπροσθέν μου. Ἄν κατὰ ταύτην τὴν ἐποχὴν, ὁ *Χὸ-Τσὲ-Ταῖ* μοι εἶχε κάμει ἀναφορὰν ὁμοίωσχημον μὲ τὴν ἀλήθειαν, ἤθελα δώσει βεβαίως τὰς διαταγὰς μου, καὶ ἤθελα μεταβάλλει τὴν ἡμέραν τῆς ἀκρόασης, διὰ νὰ ἀποκριθῶ εἰς τοὺς σκοποὺς τούτων τῶν ἀπεσταλμένων, οἵτινες ἦλθον τόσον μακρόθεν διὰ νὰ ἐπισκεφθῶσιν τὴν αὐλήν μου· ἐξ ἐναντίας, διεύθυνε πρὸς ἐμὲ ἐκθέσεις γεγραμμένας μὲ ἄσεμνον λεκτικὸν, κατὰ συνέπειαν τῶν ὁποίων αἱ τελεταὶ δὲν ἐδύναντο νὰ διατηρηθῶσι, καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπεπέμφθησαν. Τὸ λάθος καὶ ἡ κακὴ διάγωγὴ τοῦ *Χὸ-Τσὲ-Ταῖ* εἰς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν εἶναι ἀσυγχώρητα.

• Οἱ συμβιβασμοὶ διὰ τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν ἔγειναν. Ἐκτὸς τοῦ ὑπουργοῦ *Τοτσιν* ἀτόντος λόγῳ ἀσθενείας, τοῦ *Τοῦ-Καὸ* καὶ τοῦ *Λέρ-Ἰμ-Πὸ*, τοῦ ὁποίου ἡ παρουσία δὲν εἶχε ζητηθῆ παντελῶς, ὅλοι οἱ ἡγεμόνες κύριοι καὶ μεγάλοι ἀξιωματικοὶ τῆς ἐπικρατείας καὶ τοῦ παλατίου ἦσαν συνηθροισμένοι εἰς τὰς πρώτας αἰθούσας. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἔπρεπε νὰ ἦναι αὐτόπτηι μάρτυρες ὅλης τῆς ὑπεθέσεως, καὶ πρέπει νὰ καταπεισθῶσιν ὅτι ἦτο χρέος τούτων τῶν ὑπουργῶν νὰ μᾶς κάμουν ἀκριβῆ ἀναφορὰν καὶ νὰ μὲ παρακαλέσωσι νὰ μεταβάλλω τὴν στιγμὴν τῆς ἀκρόασης. Μολοντοῦτο ἔμειναν ἀκίνητοι καθ' ὅσον ἡ ὑπόθεσις ἐπροχώρει εἰς τὸ χεῖρον. Ἄν καὶ ὁ *Χὸ-Τσὲ-Ταῖ* ἦτο βεβητισμένος ἐπαισθητικῶς εἰς τὴν ταραχὴν καὶ εἰς τὴν ἀπάτην, κανεὶς δὲν ἐκινήθη διὰ νὰ τὸν πληροφορήσῃ περὶ τούτου.

• Μετὰ τὴν αὐτοκρατορικὴν ἀκρόασιν, μερικὰ ὑποκείμενα, ἀπὸ τινὰ ἐγνώριζαν τὴν ἀλήθειαν, ἀνεκάλυψαν τὴν ἀπάτην καὶ τὸν δισταγμὸν τοῦ *Χὸ-Τσὲ-Ταῖ*. Ἀλλὰ διατί διευθύνθησαν καλῆ-

τερον εἰς ἐμὲ παρά εἰς αὐτόν; Διὰ τὸ δὲν τὸν ὑπεχρέωσαν εἰς τὸ νὰ μὲ ἀναφέρωσι τὴν ἀλήθειαν; Οὕτω εἰς τὰς κατεπειγούσας ὑποθέσεις ἢ διαγωγή των εἶναι πάντοτε σεμνὴ καὶ ἡσυχος, καὶ θεωροῦν τὴν κακὴν ἔκβασιν μὲ ὄμμα ἀδιάφορον. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἰδῶμεν τοιαύτην διαγωγήν εἰς τινὰς περιστάσεις χωρὶς νὰ στενάξωμεν βαθύως. Ἡ ὑπόθεσις, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Χὸ-Τσέ-Τὰν ἔσφαλεν, εἶναι καθ' ἑαυτὴν ὀλιγοσήμενος. Ἐν τοσοῦτω οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς αὐλῆς ἐδείχθησαν ἀμέτοχοι ἀξιοῦτος πρὸς ἐκδούλευσιν τῆς πατρίδος των. Ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς στεροῦνται παντὸς αἰσθημάτων φιλαυτίας. Ὅστις δὲν ἔχει ἐμπιστοσύνην ἢ δημοτικότητα, δὲν δύναται νὰ διῆσχυρισθῇ ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἀνήκει προσωπικῶς εἰς αὐτόν. Ἄς κανονίσῃ τὴν διαγωγήν του κατὰ τὸ ἀληθὲς πνεῦμα τῶν διδασκαλιῶν, τὰς ὁποίας ἔδωκε πολλάκις ἐπανηλειμμένως.»

Ἐν τοσοῦτω ὁ αὐτοκράτωρ, τοῦ ὁποίου ἡ βία καὶ φαντασιώδης διάθεσις ἐχειροτέρευσε ἐτι περισσότερον διὰ τῆς πρὸς τὰ μεθυστικὰ ποτὰ κλίσεώς του, ἐφοβήθη εἰς τινὰ στιγμὴν κατευνάσεως τῶν παθῶν, μήπως ἢ ἀποστολὴ τῆς πρεσβείας ἔχει δυσάρεστα ἀπακέλουθα. Ἐφρόντισε τὴν ἀνταλλαγὴν δώρων τινῶν. Εἶπεν ὅτι ἦτο εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸ σέβας τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας, ὅστις εἶχε στείλει τὸσον μακρόθεν πρέσβυν τινὰ διὰ νὰ τῷ ἀποδώσῃ ὑπόκλισιν, ἀπέρριψεν ὅλην τὴν κατηγορίαν εἰς τοῦτον, ὅστις εἶχεν ἀπαρνηθῆ νὰ τῷ ἀποδώσῃ τὰς τιμὰς, τὰς ὁποίας ἀπῆτουν οἱ συνήθεις κανόνες τῆς φιλοφροσύνης, καὶ ἐπρόσταξεν ὥστε ἡ πρεσβεία εἰς τὴν διὰ ξηρᾶς ἔδοιπορίαν τῆς εἰς Καντῶνα νὰ ἀπολαύσῃ τοὺς βαθυτάτους σεβασμούς.

Ἐνὸσφ ταῦτα συνέβαιναν εἰς Πεκῖνον, ἢ Ἀλκηστὶς καὶ ἡ Λύρα ἠσυχολοῦντο ν' ἀναγνωρίσωσι τὰ παράλια, καὶ ἔκαμαν πολλὰ γεωγραφικὰ λάθη, κατ' ἐξοχὴν εἰς τὸ τῆς Καρίας. Ταῦτα τὰ πλοῖα ἀνεκάλυψαν πολλὰς νήσους ἀγνώστους μέχρι τοῦδε καὶ ταῖς ἔδωκαν ὀνόματα. Ὑπῆσαν ἀκολούθως πρὸς τὰς νήσους τοῦ

Λεοῦ, Κιεοῦ πρὸς μεσημβρίαν τῆς Ἰαπωνίας, καὶ ἐπεσκευάσθησαν εἰς τὴν μεγάλην Λέουχεν, τὴν μεταξὺ αὐτῶν πρωτίστην.

Τὰ πλοῖα ἐπιστρέφοντα εἰς Καντῶνα, ἔλαβαν ἀναξίαν ὑποδοχὴν παρὰ τοῦ ἀντιβασιλέως. Δὲν ἐδυνήθησαν νὰ εὐρωσι πρόσφατον ὑδωρ καὶ ζωοτροφίας κατ' ἄλλον τρόπον, εἰ μὴ διὰ πανουργίας καὶ βοηθούσης τῆς νυκτός. Τέλος, δὲν ἐδόθη ἡ ἄδεια εἰς τὴν Ἀλκηστὶν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν ποταμόν. Ὁ πλοίαρχος Μαξβέλτ πεπεισμένος ὅτι ἡ τιμὴ τῆς σημαίας του τὸν ἀπηγόρευε νὰ σγκαταβῆ εἰς τὰς θελήσεις τοῦ ἀντιβασιλέως, ἐπροχώρησεν ἄνευ ἄδειας. Τὰ δύο φρούρια ἐπυροβόλησαν κατ' αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἀνταπεκρίθη μὲ τόσην ἐπιτυχίαν, ὥστε παρευθὺς κατήντησαν εἰς σιωπὴν τὴν ἐπαύριον ὁ ἀντιβασιλεὺς, μεταβάλλων τρόπον, ἔστειλε νὰ τὸν χαιρετήσωσι διὰ τὴν εἰς τὸν ποταμόν ἀφίξιν του, καὶ ἔδειξε περισσοτέραν φιλοφροσύνην, περιποιηθεὶς αὐτόν ὡς ἤξιζεν.

Ἡ πρεσβεία καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Κίνας περιηγήσεώς της, ἀπέκτησεν ὀλίγας γνώσεις περὶ ταύτης τῆς αὐτοκρατορίας. Ὁ σινικὸς λαὸς τῇ ἐφάνη ὅτι ἔχει πάντοτε τὴν αὐτὴν ἀντιπάθειαν κατὰ παντὸς νεωτερισμοῦ. Δὲν εἶχαν ἀκούσει εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας περὶ τοῦ πολέμου τῶν Ἀγγλῶν κατὰ τοῦ Νεπώλ, εὐρυχώρου περιοχῆς, ἣτις γειτνιάζει τὴν Σινικὴν αὐτοκρατορίαν μεσημβρινοδυτικῶς. Δὲν ἐγνώριζαν μάλιστα μήτε ποῦ κεῖται αὕτη ἡ χώρα. Οἱ Ἀγγλοὶ εἶδαν ὀλίγους στρατιώτας. Τὸ μεγαλύτερον πολεμικὸν σῶμα, τὸ ὁποῖον εὐρέθη εἰς τὸν δρόμον, δὲν ὑπερέβαινε τοὺς ἑξακοσίους ἄνδρας· ἡ γῆ τοῖς ἐφάνη ἐν γένει καλῶς καλλιεργημένη.

Θέλουμεν παρατηρήσει ἐδῶ ὅτι ἡ ἐκθεσις ταύτης τῆς πρεσβείας, ἀν καὶ μᾶς δίδουν λεπτομερείας τινὰς περὶ τῆς Κίνας, δὲν μᾶς διδάσκει μολοντοῦτο κανέν πρᾶγμα πολλὰ νέον, καὶ ὅτι πρέπει νὰ φυλαχθῶμεν καλὰ ἀπὸ τὸ νὰ πιστεύσωμεν, ὅσα πρέσβυς λαβῶν κανὴν ὑποδοχὴν, εἶπε περὶ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κίνας καὶ περὶ τοῦ ἔθνους του.

ΚΕΦ. ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Ἀποσπάσματα ἢ ἀναλύσεις πολλῶν διαταγμάτων, διακηρύξεων, προσταγῶν καὶ θεσπισμάτων τῶν αὐτοκρατόρων τῶν διαφόρων δυναστειῶν, καὶ τινῶν λόγων καὶ παραινέσεων τῶν ἐμπειρωτάτων ὑπουργῶν τῶν.

Διακήρυξις τοῦ αὐτοκράτορος Βού-Τί, ἀκυροῦσα νόμον τινὰ, ὅστις ἀπηγόρευε τὸ νὰ κρίνωσι τὰς πράξεις τῆς κυβερνήσεώς του.

Ἐπὶ τῶν ἀρχαίων αὐτοκρατόρων μας ἐξετίθετο εἰς τὴν αὐλὴν, ἀφ' ἑνὸς μέρους, σημαία, εἰς τὴν ὁποίαν καθεὶς ἐδύνατο νὰ γράψῃ καὶ νὰ προτείνῃ ἐλευθέρως ὅ,τι καλὸν ἔκρινεν εὐλογον ἀπ' ἄλλου δέ, στανίς, εἰς τὴν ὁποίαν καθεὶς ἐδύνατο νὰ σημειώσῃ τὰ ἐλαττώματα τῆς κυβερνήσεως, καὶ ὅ,τι ἐπιπλήξιμον εὑρίσκεν εἰς τὰς πράξεις τῆς. Ἐγείνετο δὲ τοῦτο διὰ νὰ εὐκολωνῶνται αἱ ἐπιπλήξεις, καὶ νὰ εὐρίσκωνται καλὰ συμβουλαί. Μεταξὺ τῶν ἐνεστώτων νόμων μας, εὐρίσκω ἓνα, ὅστις ἐνοχοποιεῖ τὸν κατακρίνοντα τὰς πράξεις τῆς κυβερνήσεως. Δὲ τοῦτο τοῦ μέσου, ὄχι μόνον στερούμεθα τῶν φώτων, τὰ ὅποια δυνάμεθα νὰ λαμβάνωμεν παρὰ τῶν μεμαχρυσμένων σοιῶν, ἀλλὰ προσέτι κλείομεν τὸ στόμα εἰς τοὺς ἀξιωματικούς τῆς αὐλῆς μας. Πῶς λοιπὸν ὁ αὐτοκράτωρ θελεῖ μάθει εἰς τὸ ἐξῆς τὰ σφάλματα καὶ ἐλαττώματά του; Οὗτος ὁ νόμος εἶναι ὑποκείμενος εἰς ἄλλο ἄτοπον. Ἐπὶ προφάσει ὅτι οἱ λαοὶ ἐκτραν δημοσίας καὶ πανηγυρικὰς διαμαρτυρήσεις πίστεως, ὑποταγῆς καὶ σεβασμοῦ ὡς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, ἂν τις φαίνεται ὅτι παραβαίνει τοῦτο ὅπως οὖν, κατηγορεῖται ὡς ἀντάρτης. Οἱ πλέον ἀδιάφοροι λόγοι θεωροῦνται παρὰ τοῖς ἄρχουσιν, ὅταν θέλουν,

ὡς στασιώδεις γογγυσμοὶ κατὰ τῆς κυβερνήσεως. Ὅθεν ὁ ἀπλοῦς καὶ ἀμειβῆς λαὸς προσβάλλεται, χωρὶς νὰ τὸ στοχασθῇ, μὲ κεραλικὸν ἐγκλημα. Ὅχι, δὲν δύναμαι νὰ τὸ ὑποφέρω· ἄς ἀκυρωθῇ οὗτος ὁ νόμος.

Ἄλλη διακήρυξις τοῦ αὐτοῦ αὐτοκράτορος εἰς εὗρεσιν ἐμπειρῶν ἀνδρῶν

Ὁ Καδ-Αι, ἀφοῦ ἠλευθέρωσε τὴν αὐτοκρατορίαν ἀπὸ τὰ κακὰ, τὰ ὅποια ὑπέφερον, ἐνησχολήθη ἐπιμόνως νὰ προμηθευθῇ ἀξιους ἄνδρας. Ἔβαλεν εἰς ὑπουργήματα ὄσους εὗρε, καὶ τοὺς παρήγγειλε μὲ μεγίστην ἐπιμονὴν νὰ τὸν βοηθῶσιν εἰς τὸ νὰ διοικῇ καλῶς. Οὕτως ὑποστηριζόμενος ἀπὸ τὴν ἰσχυρὰν βοήθειαν τοῦ Τιέν, ὑπῆρξεν εἰρηνικὸς κτήτωρ ταύτης τῆς εὐρυχώρου αὐτοκρατορίας, καὶ ἐγνωστοποίησε τὰς ἀγαθότητάς του εἰς ὅλα τὰ πλησιόχωρα ἔθνη. Αὐτὸς μὲ ἔδωκε τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν, μεγιστάνες τῆς αὐλῆς μου, τὸ ἠξεύρετε. Δὲν ἀγνοεῖτε ἐπίσης· καθὼς σὰς εἶπα καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος, ὅτι δὲν ἔχω πρὸς ὑποστήριξιν τούτου τοῦ βάρους μήτε ἀρκετὴν ἀρετὴν, μήτε ἀρκετὰ φῶτα.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἀπεφάτισα νὰ προστάξω ὅλους τοὺς ἐν ὑπουργήμασιν ἀπὸ τῶν ἡγεμόνων, μέχρι τῶν ἀπλῶν ἀρχόντων, νὰ μὲ ζητήσωσι μετ' ἐπιμελείας ἀξιους ἄνδρας, οἵτινες νὰ ἔχωσιν ἡ μεγάλην πείραν τοῦ κόσμου, ἡ γνώσεις ἐκτεταμένας περὶ ὅλων τῶν ὑποθέσεων τῆς ἐπικρατείας· ἀλλὰ πρὸ πάντων τοιοῦτοι, οἵτινες νὰ ἦναι πεπροικισμένοι ἀπὸ τὴν εὐθύτητα καὶ σταθερότητα διὰ νὰ μὲ εἰδοποιῶσιν ἐλευθέρως περὶ ὅλων ἐκείνων, ὅσα κρίνουσιν ὡς μεμπτά, θέλω ἀρκετοὺς τοιοῦτους καθ' ὅλα τὰ εἶδη διὰ νὰ ἀναπληρώσω τὴν ὀλίγην ἰκανότητά μου.

Ἡ πολυτέλεια ἦτο μεγάλη καὶ ἡ γεωργία ἡμελημένη ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοκράτορος Βού-Τί. Οὗτος διευθυνόμενος ἐν μὲ τῶν ἡμερῶν εἰς ἓνα τῶν ὑπουργῶν του, τῷ εἶπεν· «θέλω νὰ ἀναμορφώσω τοὺς λαοὺς μου· ὑπαγορεύσατέ μοι τὰ μέσα

τούτου εἶπατέ μοι πῶς πρέπει νὰ τὸ ἐπιχειρησθῶ. Ὁ ὑπουργὸς τῷ ἀπεκρίθη οὕτω δι' ἐγγράφου.

«Βασιλεῦ, δύναμαι νὰ σᾶς προτείνω τὸ παραδειγμα τοῦ Ἰαδ, Χοῦν, Ἰοῦ, Τάγγ κτλ. ἀλλ' αὐταὶ αἱ εὐδαίμονες βασιλείαι εἶναι πολλὰ μεμακρυσμένα ἀπὸ ἡμᾶς. Πρὸς τί τέλος νὰ ἀναβῶμεν τόσον ὑψηλά; ἐμποδίζομαι εἰς καιροὺς πλησιέστερους ἡμῶν καὶ εἰς παραδείγματα οἰκειακά. Οὗτοι εἶναι οἱ χρόνοι τοῦ Βέν-Τι, τοὺς ὁποίους σᾶς προτείνω. Ἡ βασιλεία του πλησιάζει τόσον εἰς τὰς ἡμέρας μας, ὥστε τινὲς τῶν γερόντων μας ἔλαβαν τὴν εὐτυχίαν νὰ τὸν ἰδῶσιν· ὅθεν ὁ Βέν-Τι ὑψωθείς εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ αὐτοκράτορος, κτώμενος ταύτην τὴν εὐρύχωρον αὐτοκρατορίαν, τὴν ὁποίαν σεῖς κτάσθαι σήμερον, ἐφόρει ἐνδύματα ἀπλά, ἄνευ κοσμημάτων, καὶ μάλιστα ἐκ παχυλωτάτου ὑφάσματος. Τὰ ὑποδήματά του ἦσαν ἐκ δέρματος κακῶς εἰργασμένου, εἰς κοινὸς ἱμάς τὸν ἐχρησίμευεν εἰς τὸ νὰ κρατῇ τὴν σπῆθην του· τὰ ἔπλα του δὲν ἦσαν διόλου ἐπιτηδευτὰ, ἡ καθέδρα του ἦτο ψίαθος ἐκ τῶν κοινοτάτων· τὰ δωμάτιά του, δὲν εἶχαν παντελῶς πολῦτιμα καὶ στίλβοντα σκευῆ· σάκιοι γεμάτοι ἐξ ὠφελίμων ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα τῷ παρεστάνοντο, ἐσχημάτιζαν ὅλον τὸν στολισμὸν αὐτῶν. Ἡ σοφία καὶ ἡ ἀρετὴ ἦσαν οἱ μόνοι καλλωπισμοὶ τοῦ ὑποκειμένου του. Ἡ εὐπορία καὶ ἡ δικαιοσύνη ἦσαν οἱ κανόνες τῆς διαγωγῆς του. Ὅλη ἡ αὐτοκρατορία ἐκπλαγεῖσα διὰ τὰ παραδείγματά του ἐνησχολεῖτο νὰ συμμορῶται μὲ αὐτά.

«Τὴν σήμερον βλέπομεν διόλου διαφορετικά· ἡ Μεγαλειότης σας εὐρίσκειται στενοχωρημένη εἰς τὸ περίφραγμα παλατίου, τὸ ὁποῖον ὁμοιάζει μὲ μεγάλην πόλιν. Καθημέραν ἐπιχειρίζεσθε νέα κτίρια καὶ τοῖς δίδετε μεγαλοπρεπῆ ὀνόματα.

«Εἰς τὰ ἐσωτερικὰ δωμάτια, αἱ γυναῖκές σας εἶναι γεμάται ἀπὸ ἀδάμαντας, μαργαρίτας καὶ ἄλλα πολῦτιμα στολίσματα. Οἱ ἵπποι σας εἶναι πολυτελῶς ἐπισεσαγμένοι. Οἱ ἴδιοι σκύλοι σας ἔχουν πολῦτιμα περιδέραια· τέλος πάντων μόνον τὸ ξύλον

καὶ τὸν ἄργιλλον δὲν καλλωπίζετε μὲ κέντημα· μάρτυρες ἐκείναι αἱ ἄμασαι τῆς κωμωδίας, τῶν ὁποίων τοὺς ἐλιγμοὺς ἀγαπάτε. Ὅλα στίλβουν εἰς αὐτὰ, ὅλα εἶναι πολυτελῆ καὶ πολυζήτητα. Ἐδῶ, ἀναλύετε καὶ θέτετε κώδωνας, εἴτινες ζυγιάζουν ἑκατόν. Ἐκεῖ, κατασκευάζονται τύμπανα, τὰ ὁποῖα διαφιλονεικοῦν κατὰ τὸν ἦχον μὲ τὴν βροντήν. Τέλος πάντων δὲν φαινόνται εἰς τὴν αὐτοκρατορίαν μας ἄλλα τι, εἰ μὴ κωμωδία, συναρμονία, χοροὶ, ὅπου κακοῖσι θυγάτρια ἐπιδεικνύουσι τὴν εἰς τὴν χορείαν ἀγχίνουσαν των. Διὰ νὰ ὁμιλήσω ἐλευθέρως, ἀδύνατα ἐπιθυμοῦμεν, καταπνώντες ἀφ' ἑνὸς μέρους μὲν τὴν πολυτέλειαν εἰς τοῦτον τὸν βαθμὸν, ἀπὸ τοῦ ἄλλου δὲ μέρους ἐμπνέοντες συγχρόνως εἰς τοὺς ὑπηκόους σας τὴν λιτότητα, τὴν κοσμιότητα, τὴν ἐγκράτειαν καὶ ζῆλον διὰ τὴν γεωργίαν. Ἐὰν ἡ Μεγαλειότης σας μὲ συμβουλευέσθε εὐκρινῶς, ἂν θέτετε σταθερῶς νὰ ἀκολουθήσητε τὴν γνώμην μου, στοχάζομαι ὅτι ἤθελετε κάμει καλῶς, ἐὰν συνάξετε ὅλην ταύτην τὴν ἀποσκευὴν των ματαίων κοσμημάτων, νὰ τὴν ἐκθέσετε εἰς μίαν τρίοδον, καὶ νὰ τὰ κατακαύσητε διὰ νὰ καταπέσσητε τοὺς λαοὺς ὅτι μεταβάλλετε ὅλως διόλου τὴν γνώμην σας.

Ἀπόκρισις τοῦ αὐτοκράτορος Κουάγγ-Βού εἰς ἓν ἀπομνημόνευμα, τὸ ὁποῖον ἐπαρουσιάσθη εἰς αὐτὸν διὰ νὰ τὸν ὑποχρεώσῃ, ὥστε νὰ κηρύξῃ πόλεμον κατὰ τῶν βαρβάρων τῆς ἄρκτου.

«Ἐνθυμοῦμι νὰ ἀνέγνωσα ὅτι, ὅσα εἶναι ἀδύνατα καὶ εὐκαμπτα κατὰ τὸ φαινόμενον, ὑπερβαίνουν συνεχῶς τὰ δυνατὰ καὶ τραγέα. Ἴδω τις ἀποδεικνύει ὅτι τὸ ὀνομαζόμενον ἰσχύς καὶ δύναμις πρέπει νὰ παραχωρῇ, καὶ παραχωρεῖ πραγματικῶς εἰς τὴν γλυκύτητα καὶ εἰς τὴν ἀρετὴν. Οὕτω συνειθίζου νὰ λέγουσθε, ὅταν βασιλεὺς τις ἦναι ἐνάρετος, ὅτι πρᾶγμα προξενεῖ ἡ-

δονήν εἰς αὐτόν, ὡσαύτως προξενεῖ ἡδονήν καὶ εἰς τὸν λαόν σου, ἐνῶ, ὅταν ὁ βασιλεὺς δὲν ᾖ ἐνάρετος, αἱ ἡδοναὶ τοῦ εἶναι τοιαῦται, ὥστε οἱ ὑπῆκοοὶ τοῦ δὲν δύνανται νὰ τὰς ἀπολαύσωσι. **Μάλιστα** δικαίῳ τῷ λόγῳ λέγουν, ὅτι αἱ ἡδοναὶ τοῦ πρώτου εἶναι διαρκεῖς καὶ τὸν διατηροῦσιν εἰς ἀσφάλειαν· ἀλλ' αἱ τοῦ δευτέρου εἶναι ὀλιγοχρόνιοι καὶ προξενοῦν τὸν ὀλεθρόν του. Ὅστις ζητεῖ ὑποθέσεις εἰς τὰ ἔξω, κοπιᾷ χωρίς κἀνὲν ὄφελος· ὅστις περιορίζεται εἰς τὰς ἐσωπεριχὰς, τὰς ἀπεξάγει χωρίς περιπλοκάς, καὶ εὐστόχως μέχρι τέλους. Ὁ λαὸς βλέπων τὸν βασιλέα ἡτυχόν, ἀφοσιοῦται εἰς αὐτόν. Ὅταν δὲ ἔχη περιπεπλεγμένους ὑποθέσεις πολλοὶ θορυβοῦσιν ὡφελεῦνται ἀπὸ τοῦτο. Ἐκ τούτου προήλθε τοῦτο τὸ ἀπόφθεγμα. Ὅστις ζητεῖ νὰ ἐκτείνῃ τὴν κυριότητά του, τὴν ἀποκαθιστᾷ ἔρημον καὶ ἄκαρπον· ὅστις ζητεῖ νὰ αὐξάνῃ κατὰ τὴν ἀρετὴν, βλέπει ταῦταχρόνως αὐξανόμενας τὰς δυνάμεις του. Ἐὰν τις εὐχαριστῆται εἰς ὅ,τι ἔχει, τὸ διατηρεῖ χωρίς μεγάλας προσπάθειας. Ἐὰν θέλῃ νὰ πορθήσῃ τὸ εἰς ἄλλους ἀνήκον, πρέπει νὰ κοπιᾷ βλάπτων καὶ ἐξολοθρεύων. Τοιαῦται νίκαι εἶναι πραγματικῶς ἀληθεῖς ἦνται. Ἡ κυβέρνησις μου εἶναι εἰσέτι ἀτελεστάτη ἢ αὐτοκρατορία μου συνεχῶς ὑποφέρει δημοσίας συμφοράς· ὁ πτωχὸς μου λαὸς μόλις ζῆ, καὶ διάγει πολλὰ θλιβερῶς τὰς ἡμέρας του. Τί ἤθελε γένει, ἂν δι' ἀκαίρων ἐπιχειρήσεων ἠῤῥα ἀκόμη τὴν ἀθλιότητά του.

Ἐπιστολὴ τοῦ αὐτοκράτορος Τχάνγ-Τι πρὸς τὸν Βάγγ, ἢ βασιλέα τοῦ Τόγγ-Πίγγ.

Ὁ Τάγγ-Τι, δίδων μίαν ἡμέραν συμπόσιον εἰς τοὺς μεγάλους ἀξιωματικούς τῆς φυλακῆς του εἰς ἓν τῶν μεσημβρινῶν δωματίων διέβη κατὰ τύχην, πηγαίνων ἐκεῖ, ἔμπροσθεν μεγάλης τινὸς αἰθούσης, ὅπου ἐφυλάττοντο τὰ ἐνδύματα καὶ τὰ σκεύη τὰ ὅποια ἦσαν εἰς χρῆσιν τῆς αὐτοκρατορίας **Κουάγγ-Αἰ** συζύγου τοῦ **Κουάγγ-Βού** πάππου του. Θεωρῶν τοῦτο ἤλλαξεν ἐν τῷ ἄμα

πρόσωπον, καὶ παρεθύς ἐπρόσταξε νὰ ἐναποταμειευθῇ ἀπὸ δλα αὐτὰ ἐν ἐνδύμα τελετῆς διὰ πᾶσαν ὥραν τοῦ ἔτους, καὶ πενήκοντα κιβώτια πενήκρων ἐνδυμάτων. Ἀκολούθως ἔστειλε τὰ λοιπὰ εἰς τοὺς Βάγγ, δι' ἀπεσταλμένου, τὸν ὁποῖον ἐξαπέστειλεν εἰς ἕλασον αὐτῶν. Ἐκαμε περιστότερον διὰ τὸν τοῦ **Τόγγ-Πίγγ**, ὅστις ἐδοιοκῶσε τὰ σύνορα, ἐπειδὴ ἐσυνόδευσε τὸ δῶρόν του μὲ τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν.

«Κατ' αὐτὰς ἐπιτάξων τοὺς ἀξιωματικούς τῆς φυλακῆς μου εἰς τὰ μεσημβρινὰ δωμάτια, διέβην πηγαίνων ἐκεῖ ἔμπροσθεν τῆς αἰθούσης, ὅπου φυλάττεται ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον πάλαι ποτὲ ἐχρησίμευσεν εἰς τὴν προμήτορά μου **Κουάγγ-Αἰ**. Ὁ Κομφύκιος εἶπεν: Ὅταν βλέπωμεν ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἦτο εἰς χρῆσιν ὑποκειμένου τινός, τοῦ ὁποῖου ἡ μνήμη πρέπει νὰ μᾶς εἶναι ἀγαπητὴ, καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ὑπάρχει πλέον, τὰ αἰσθημάτων τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ πόθου γεννῶνται ἐκ φύσεως εἰς τὴν καρδίαν μας. Τὸ ἐδοκίμασα εἰς ταύτην τὴν περίστασιν. Εἰσθε κάλλιστος υἱὸς (1) καὶ κάλλιστος φίλος, ὥστε δεκιμάζετε τὸ αὐτὸ αἶσθημα λαμβάνοντες ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον σᾶς πτέλλω. Τοῦτο εἶναι ἐν κιβώτιον τῶν ἐνδυμάτων, τὰ ὅποια ἄφησεν ἢ αὐτοκρατορίσσει **Κουάγγ-Αἰ**, καὶ ἐν ἀπὸ τὰ τῆς κεφαλῆς κοσμήματά της. Τοῦτο θέλει σᾶς παρηγορήσει ὁπωσδήποτε, ὅταν λυπῆσθε ζωηρότατα, ἐπειδὴ τὴν ἐγάσατε, καὶ οἱ ἀπόγονοί σας θέλουν ἰδεῖ με τοῦτο, ὅποια ἦσαν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας τὰ ἐνδύματα τῆς αὐτοκρατορίας. Ἡ οἰκογένεια τοῦ Κομφυκίου διατηρεῖ ἀκόμη τὴν ἀμαξίαν του, τὴν ἐδραν του, τὸν πῖλόν του, καὶ τὰ πέδιλά του. Τοιαύτη εἶναι ἡ δύναμις τῆς σοφίας· ὅταν ᾖ ἐξοχός, ἀποκαθιστᾷ ἐνδοξὸν ἐπὶ πολλὸν χρόνον τὸ ὄνομα τῶν ὑποκειμένων, τὰ ὅποια ἦσαν πεπροικισμένα μὲ αὐτὴν· ἐνὼνω μὲ τὸ δῶρόν μου ἓνα ἵππον ἐκ τῆς χώρας τοῦ **Βούαν**· τοῦτο τὸ ζῶον ἔχει τοῦτο τὸ μονοειδὲς ἰδίωμα τὸ ὅτι ἐκβάλλει αἷμα διὰ τινος μικρᾶς ὀπῆς, τὴν ὁποίαν ἔχει ἐκ φύσεως ἐπὶ τοῦ ὤμου.

(1) Ὁ Βάγγ τοῦ Τάγγ-Πίγγ ἦεν ὡσαύτως ἕγγονος τοῦ **Κουάγγ-Βού**.

Τραγῳδίον τι, συντεθέν ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Βοῦ-Τι, ἐγκωμιάζει ἕνα ἵππον, ὅστις ὠνομάζετο Οὐράνιος, καὶ ὅστις, ὡς λέγεται, ἐξήτιμιζεν ἐπὶ τοῦ ἰδρωτός του θρόμβους αἵματος. Αὐτός ὁμοιάζει ὅπως οὖν μὲ ἐκεῖνον. Ἀλλοίμονον! ἐνόσω σοὶ γράψω ταύτην τὴν ἐπιστολήν, ἵσως τρέχετε διὰ νὰ ἀναχαιτίσητε ἐπιδρομὴν τινα ἢ διὰ νὰ ὑποστηρίξητε τὰς παρὰ τῶν στρατευμάτων μας κατεχομένας θέσεις. Συλλογίζομαι συνεχῶς τὰς θλίψεις σας καὶ τοὺς κόπους σας, καὶ εἶμαι ὅλως διόλου εὐαίσθητος εἰς αὐτάς. Περιποιεῖσθε καλῶς τὸν ἑαυτὸν σας, σὰς τὸ παραγγέλλω, καὶ μὴ τὸν στερηθε ἀπὸ τίποτε. Πολλὰ ἐπιθυμῶ νὰ σὰς ἐξαυαῖδῶ παρευθὺς.

Λόγος ἀντιβασιλέως τινὸς πρὸς νέους σπουδαστάς.

Ἐπὶ τῆς ἐβδόμης δυναστείας ἀντιβασιλεύς τις, ὀνομαζόμενος Τσιν-Γου Που, ἤνοιξε μέγα σχολεῖον εἰς τὸ Πάν-Υάγγ. ἐγνωστοποίησε τὴν ἐναρξιν τούτου διὰ προγράμματος, τὸ ὁποῖον ἐξέθεται τὸν κανονισμὸν τούτου. Ἐπῆγαν εἰς αὐτὸ πλείοτεροι τῶν ἐπτακοσίων νέων σπουδαστῶν. Καθ' ἣν ἡμέραν ἤρχισαν τὰ ἀσκήματα, οὗτος ὁ θεμελιωτὴς διεύθυνε τὸν ἐπόμενον λόγον.

« Ἴδου εἶσθε ἐδῶ συνηθροισμένοι, ὧ νέοι σπουδασταί, καθ' ὑπερβολὴν πλυαρίθμοι, ὅλοι προσδιωρισμένοι εἰς τὸ νὰ ἐκτελέσητε ποτὲ τὰ ἀξιολογώτατα ὑπουργήματα ὅλοι ἐν ἀκμῇ τῆς ἡλικίας, καὶ πλήρεις ζέσεως, ἧτις μοὶ προξενεῖ γλυκυτάτην εὐχαρίστησιν. Σήμερον ἀνοίγεται διὰ σὰς αὕτη ἡ νέα ἀκαδημία· τί ἔρχεσθε νὰ κάμητε εἰς αὐτήν; ἀναμφιβόλως ἔρχεσθε εἰς αὐτήν νὰ μάθητε νὰ ὁμιλήτε ὀρθῶς, νὰ γράφητε ὀρθῶς, καὶ πρὸ πάντων νὰ ζῆτε ἐναρέτως· ἔρχεσθε εἰς αὐτήν νὰ θεμελιώσητε ἕξοχον ἀρετὴν, ν' ἀποκατασταθῆτε ἱκανοὶ καθ' ὅλα τὰ μέγιστα ὑπουργήματα τῆς Ἐπικρατείας· ἐν ἐνὶ λόγῳ νὰ διδαχθῆτε σπουδαίως τὴν ἀληθῆ σοφίαν.

« Συμφέρει νὰ σὰς προειδοποιήσω ὅτι τοῦτο τὸ γένος τῆς

σπουδῆς δὲν παρουσιάζει κατὰ πρώτην προσβολὴν οὐδὲν εὐάρεστον καὶ ἐλκυστικόν, καὶ ὅτι συνεχῶς ἀηδιάζουν οἱ μαθηταὶ καθὺς εἰς τὰς ἀρχάς· ἀλλὰ, προϊόντος τοῦ χρόνου, γίνεται εὐαρεστότερον. Ἐπειδὴ διάφορα ἀσκήματα διαδέχονται τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου, τελειοποιεῖται τις εἰς αὐτὰ βαθμηδὸν ἀποκτῶσι καθ' ἐκάστην ἡμέραν διὰ τῆς ἀναγνώσεως νέας γνώσεις· κάμνουν αὐτοὶ ἀπ' ἑαυτῶν ἀνακαλύψεις· προσπαθοῦν νὰ τὰς διερευνήσωσιν ἀκριβέστατα· τὸ πνεῦμα ἀκονίζεται· ἡ καρδία πλατύνεται· ἐννοεῖται εὐκόλως πόσον πολῦτιμος εἶναι αὕτη ἡ σοφία· δοκιμάζουν εἰς ταύτην τὴν ἀναζήτησιν ἡδονὴν, ἧτις ὑπερβαίνει ὅλας τὰς ἄλλας, καὶ ἰσοδυναμεῖ μὲ ὅλας συνάμα. Τέλος, ἐκπλήττεται κατ' εὐτ' οὐχίαν καθείς, διότι βλέπει τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἐξολοκλήρου μετηλλαγμένον, χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ σχεδὸν πῶς ἐπρακτοποιήθη αὕτη ἡ μεταβολή. Ἡ βαφὴ, τὴν ὁποίαν λαμβάνουσι τὸ πνεῦμα καὶ ἡ καρδία, ἐνῶ σπουδάζει μὲ ζέσιν καὶ σταθερότητα, ὑπερβαίνει κατὰ τὴν διάρκειαν τὰς ἐπιζητήτους βαφάς. Αὗται, ἢ ἐξαλείφονται μὲ τὴν πολυκαιρίαν, ἢ τοῦλάχιστον χάνουν πολλὴν λάμψιν· ἀλλ' ἡ ἄλλη δὲν ὑπέκειται εἰς αὐτὴν τὴν ἐκπτώσιν, ὅταν πιασθῆ καλῶς.

« Διὰ νὰ λάβῃ τις καλῶς ταύτην τὴν πνευματικὴν βαφὴν, πρέπει νὰ μιμηθῆ, τρόπον τινά, τοὺς βαφείς. Οὗτοι οἱ ἐργάται καταρχὰς ἐτοιμάζουν καλῶς τὸ ὕφασμα, ὅπερ πρόκειται εἰς βαφὴν, ἐπομένως δίδουν εἰς τοῦτο τὸ πεδῖον τὰ χρώματα, ἅπερ εἰσὶ προσδιωρισμένα. Οὕτως ἕκαστος σοφὸς ἀνὴρ ἐνεργεῖ εἰς τὴν ἠθικὴν. Ἐσωθεν, καρδία καθαρὰ καὶ εὐθεΐα, ἐξωθεν, πράξεις, αἵτινες ἰσοδυναμοῦν μὲ ταύτας τὰς ἐναρέτους διαθέσεις. Ἴδου τὸ οὐτιῶδες καὶ ἀναπόφευκτον· ἀλλ' ἕκαστος δύναται νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν περισσοτέραν ἢ ὀλιγωτέραν στιλπνότητα, κατὰ τὰς ἐκ φύσεως εὐτυχεστέρας ἢ δυστυχεστέρας διαθέσεις, τὰς ὁποίας ἔχει, καὶ κατὰ τὴν μᾶλλον ἢ ἥττον πρὸς τὴν σπουδὴν ἐπίμονον ἐνασχόλησιν του. Περιπλέον, μολονότι ἡ φυσικὴ ἀγχνίνοια δὲν εἶναι ἴση, ὅταν δὲν ὠφελεῖται τις σπουδάζων, εἶναι πολλὰ

ὀλιγώτερον ἔλλειψις ἀγχινοίας πάρεξ σταθερότητος. Δυνάμεθα νὰ ἐποχούμεθα καλῶς, λέγει ἡ παροιμία, χωρὶς νὰ ἔχωμεν τὸν ἵππον Κί (1). χωρὶς νὰ ἐξισωθῶμεν καθ' ὅλα μὲ τὸν Γιέν-Τσὲ (2), δυνάμεθα νὰ γίνωμεν καλοὶ μαθηταί. Τὸ πᾶν εἶναι ἡ σταθερότης: ἀρχίζεις νὰ κόπτης καὶ νὰ προοίξεις, ἔπειτα παύεις ἀμέσως. Ἐστὼ καὶ ξύλον τρυφερόν ἢ σστηπός, δὲν θέλεις δυνθῆ μολοντοῦτο μήτε νὰ τὸ κόψης μήτε νὰ τὸ προοίξης ταχύτατα. Ἐξ ἐναντίας, ἐξικολουθῶν τὴν ἐργασίαν, κόπτεις καὶ προοίξεις τὸ σκληρότατον μάρμαρον.

Θαυρεῖτε λοιπὸν, νέοι σπουδασταί, ἰδοὺ ὅτι σεῖς εἰς τοῦτο τὸ σχολεῖον ἐνατχολεῖσθε μόνον εἰς τὸ νὰ διδαχθῆτε τοὺς μεγάλους κανόνας, τοὺς ὁποίους μᾶς ἄφησαν οἱ ἀρχαῖοι σοφοὶ μας· μὲ τὰ βοηθήματα, τὰ ὁποῖα ἔχετε, δύνασθε νὰ ἐλπίσητε ὅτι θὰ προχωρήσητε ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν, νὰ σεβασθῆτε ἐν τῷ ἅμα παρὰ τῶν συνομηλικῶν σας, νὰ ἐφελκύητε τοὺς ἐπαίνους τοῦ δημοσίου, νὰ τιμηθῆτε παρὰ τῶν ἐν ὑπουργήματι τῆς αὐλῆς, καὶ διὰ τούτου τοῦ μέσου νὰ εἰσχωρήσητε ἐγκαίρως εἰς τὰ πολιτικά. Εὐρέθησαν ὑποκείμενα, ἄτινα χωρὶς νὰ ἔχωσι τὰ βοηθήματα, τὰ ὁποῖα ἔχετε, καὶ ὑπερνικῶντα τὰ ἐκ τῆς φύσεως ἢ τῆς τύχης ἐμπόδια, ἔγειναν ἔξοχοι συγγραφεῖς, περίφημοι ὑπουργοί, μέγιστοι ἄνδρες· ἀλλ' ἐκεῖνα ἦσαν πνεύματα σπάνια, καὶ ἄτινα δὲν χρησιμεύουν ὡς κανόνες. Ὅστις δὲν κτᾶται ταῦτα τὰ σπάνια προτερήματα, χρεωστεῖ νὰ προσπαθῆ ἵνα σχηματίσῃ, οὕτως εἰπεῖν, μέγαν ποταμὸν, συνάγων ῥανίδας ὕδατος, ἢ ἵνα ὑψώσῃ βουνόν, ἐνώνων κόκκους ἄμμου. Αὗται εἶναι ἐπιχειρήσεις, αἵτινες δὲν τελεσφοροῦν χωρὶς ἐπιμονήν. Γοιαύτη εἶναι ἡ ἰδική σας, νέοι σπουδασταί, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ προσδεύσητε, ἂν, ἀποβάλλοντες μέχρι τινος πᾶ-

(1) Περὶφημος ἵππος.

(2) Ἐκεῖνος τῶν μαθητῶν τοῦ Κομφυκίου, ὅστις ἠγαπᾶτο καθ' ὑπερβολὴν παρὰ τοῦ διδασκάλου του. Σαμ. τοῦ Συγγραφέως.

σαν ἄλλην μέριμναν, ἐνατχολεῖσθε ἐξ ὅλης καρδίας καὶ ἐνθέρμως καὶ ἂν συγκετρῶνετε πρὸς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπὸν ὅλας τὰς σπουδᾶς σας· ἂν καὶ ἴσως δὲν δύνασθε νὰ ὀδεύετε ὅλοι μὲ βῆμα ἴσον, δὲν εἶναι ἐν τοσοῦτῳ κἀνεὶς ἀπὸ σᾶς, ὅστις νὰ μὴ δυνθῆ νὰ προχωρήσῃ εἰς τὸ μὴ περαιτέρω τῆς τελειότητος.

Ἀπόσπασμα διαταγῆς τινος τοῦ αὐτοκράτορος Τσαί-Τόγγ.

« Εἶδοποιούμεθα ἐκ διαφόρων μερῶν ὅτι οἱ λαοὶ φυλάττουν ἀπαρταλεύτως τὰ χρέη των, κλοπαὶ συμβαίνουσι σπανίως, καὶ αἱ εἰρκταὶ πολλῶν πόλεων εἶναι κεναί. Μανθάνω ταύτας τὰς εἰδήσεις εὐχαρίστως· ἀλλὰ δὲν σκοπεύω ν' ἀποδώσω ταύτην τὴν μεταβολὴν εἰς τὰς φροντίδας μου καὶ εἰς τὰ παραδείγματά μου. Ἴδοὺ αἱ σκέψεις, τὰς ὁποίας κάμνω. Ἀηδιάζει τις, λέγω ἐν ἑμαυτῷ, μὲ τὰς ταραχὰς καὶ ἀρπαγὰς, ἐξαναβάλλονταί εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς. Πρέπει νὰ προσπαθήσωμεν νὰ ὠφελθῶμεν ἀπὸ ταύτας τὰς εὐτυχεῖς διαθέσεις διὰ νὰ μεταβάλωμεν ἐπὶ τὸ κρεῖττον ὅλην τὴν αὐτοκρατορίαν. Αἱ πολεμικαὶ ἐκστρατεῖαί μου μ' ἔκαμαν νὰ περιέλθω ἀρκετὸν μέρος τῶν ἐπαρχιῶν μου. Εἰς ἕκαστον χωρίον, τὸ ὁποῖον ἀπῆντων, ἀνεστέναζον, πλήτων τὸ στήθος μου, διότι ἔβλεπα τὴν ἀθλιότητα τοῦ πτωχοῦ λαοῦ. Πληροπορηθεὶς αὐτοῖσι, ἀπαγορεύω ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς νὰ μὴ καθυποβάλληται κἀνεὶς εἰς ἀνωφελεῖς ἀγγαρείας. Προσπαθῶ ὅσον τὸ κτὰ δύναμιν νὰ προξενήσω ἀνετον βίον εἰς ὅλους τοὺς ὑπηκόους μου, ὥστε οἱ γονεῖς νὰ ἦναι εἰς καλῆτέραν κατάστασιν τοῦ νὰ καλοανατρέψωσι τὰ τέκνα των, καὶ ἐκ μέρους των τὰ τέκνα νὰ φυλάττωσι καλῆτερα ὡς πρὸς τοὺς γονεῖς ὅλα τὰ χρέη των, καὶ μὲ τὴν υἱϊκὴν φιλοστοργίαν ὅλοι αἱ ἄλλαι ἀρεταὶ νὰ ἀνθῶσι.

« Διὰ νὰ γνωστοποιηθῆ καθ' ὅλην τὴν αὐτοκρατορίαν ὅτι δὲν ὑπερασπιζομαι τίποτε περισσότερον, δημοσιεύων ταύτην τὴν

διαταγήν, θέλω ὥστε νὰ δοθῇ εἰς ἕκαστον τμήμα ἐπαρχίας, εἰς τοὺς ὅσοι ὑπερέχουσι κατὰ τὴν πρὸς τοῦ γονεῖς φιλοστοργίαν, πέντε φορτία ὀρύζης, εἰς τοὺς προβεβηκότας πλέον τῶν ὀγδοήκοντα ἐτῶν, δύο φορτία, εἰς τοὺς ἐννενηκοντούτους, τρία, ἰσάριθμα εἰς τοὺς ἑκατοντούτους, καὶ δύο τεμάχια ὑραμάτων, καὶ ἀνὰ ἓν φορτίον εἰς ἑκάστην γυναῖκα, ἥτις γεννήσει ἄρρην. Ὅσον διὰ τοὺς ὅσοι ἐβιάσθησαν ἀπὸ τῆς δυστυχίας νὰ παραιτήσωσι τὴν γενέθλιον γῆν, ἃς ληφθῇ φροντίς τῆς ἐπιστροφῆς των, καὶ ἅμα ἐπιτρέψωσι, νὰ τοῖς προμηθεύωσι δι' ἐμῆς δαπάνης τὰ μέσα, μὲ τὰ ὅποια θέλουσι κατασταθῇ πάλιν κατὰ τὴν προηγουμένην κατάστασιν των. Ὡσαύτως διατάττω εἰς τοὺς γενικοὺς ἀξιωματικοὺς ἑκάστης ἐπαρχίας νὰ ἐξετάζωσιν ἐπιμελῶς, ποῖοι εἶναι οἱ ἕξοχοι, οἱ καλοὶ καὶ οἱ κακοὶ ὑποδεέστεροι ἀξιωματικοί, καὶ νὰ μοὶ στείλωσι τὸν κατάλογόν των ἐσφραγισμένον. Ἄς φροντίζωσιν εἰσέτι νὰ πληροφορηθῶσιν, ἕκαστος εἰς τὴν ἕκτασιν τῆς δικαιοδοσίας του, ἂν εὐρίσκωνται, εἰς ὁποιοδήποτε βαθμὸν κοινωνίας καὶ ἂν ἦναι, ἄνδρες, οἷτινες ἔχουν πραγματικῶς ἀληθῆ φυσικὴν ἰκανότητα εἰς τὰς ὑποθέσεις ἢ εἰς τὸν πόλεμον, ἢ οἷτινες διαπρέπουσι κατὰ τὰς ἀρετάς, καὶ νὰ μοὶ στείλωσι λεπτομερὲς ὑπόμνημα περὶ τούτων. Τέλος, ἂν ἦναι μερικοὶ, οἷτινες, ἀροῦ ἔγειναν ἔκδοτοι εἰς τὰς ἀταξίας κατὰ τὰς παρελθούσας ταραχὰς, ἐκέροδισαν διορθωθέντες κατὰ τοῦτο τὸ διάστημα τῆς εἰρήνης, θέλω ὥσαύτως νὰ μὲ πληροφορήσωσι περὶ τούτων. Τὸ νὰ ἠξεύρωμεν νὰ ὀρηγολογῶμεν τὰ ἐλαττώματά μας, καὶ νὰ διορθωνώμεθα, εἶναι πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον πολλοὶ φρόνιμοι βασιλεῖς ἐτίμησαν, καὶ προσιμῶ ἀπὸ πᾶν ἄλλο μιμούμενος τὸ παράδειγμα αὐτῶν.

Σκέψεις σινικοῦ τινος συγγραφέως περὶ
τοῦ παιγνιδίου τῶν πεσσῶν.

« Εἰπὸν τινες ὅτι τὸ παιγνίδιον τῶν πεσσῶν προήλθεν ἀπὸ

τὸν αὐτοκράτορα Υἱὰδ, καὶ ὅτι οὗτος ὁ βασιλεὺς τὸ ἐφεῦρε πρὸς διδασκαλίαν τοῦ υἱοῦ του εἰς τὴν τέχνην τοῦ κυβερνᾶν τοὺς λαοὺς, καὶ τοῦ πολεμεῖν, ἀλλ' εἶναι ἀπίθανον. Ἡ μεγάλη τέχνη τοῦ Υἱὰδ ἐσυνίστατο εἰς τὴν πρακτοποίησιν τῶν πέντε ἀρχικῶν ἀρετῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἐξάσκησις τῷ ἦτο τόσον συνήθης, ὅσον εἶναι εἰς ἕκαστον ἄνθρωπον ἡ χρῆσις τῶν ποδῶν καὶ χειρῶν. Διὰ τῆς ἀρετῆς καὶ ὄχι διὰ τῶν ὄπλων καθυπέταξε τοὺς βαρβαρωτάτους λαοὺς.

« Ἡ τέχνη τοῦ πολέμου, τοῦ ὁποίου ὡς εἰκὼν εἶναι τὸ παιγνίδιον τῶν πεσσῶν, εἶναι ἡ τέχνη, δι' ἧς βλάπτονται ἀμοιβαίως οἱ λαοί. Ὁ Υἱὰδ ἦτο πολλὰ μεμακρυσμένος τοῦ νὰ δώσῃ εἰς τὸν υἱόν του παρόμοια μαθήματα. Τὸ παιγνίδιον τῶν πεσσῶν ἤρχισεν ἀναμφιβόλως ἀπ' ἐκείνης τῆς δυστυχοῦς ἐπαχθῆς, καθ' ἣν ἔλη ἡ αὐτοκρατορία ἡρημώθη ἀπὸ τοὺς πολέμους. Εἶναι ἐφευρέσις διόλου ἀνάξια τοῦ μεγάλου Υἱὰδ.

Ἄλλος τις πεπαιδευμένος ὁμιλεῖ τοιούτο-
τρόπως περὶ τοῦ αὐτοῦ παιγνιδίου.

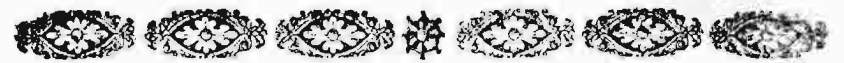
« Κατὰ τὸν ἡμέτερον αἰῶνα, οἱμοὶ! πόσοι ἄνθρωποι, ἀφίνοντες τὴν σπουδὴν τῶν ἀρχαίων βιβλίων μας, ἐνασχολοῦνται εἰς τοὺς πεσσούς! Παραδίδονται εἰς τοῦτο μὲ ἀκατάσχετον μανίαν, τόσον, ὥστε ἀμελοῦν ὅλα τὰ ἄλλα, ἕως καὶ αὐτὸ τὸ ποτὸν καὶ τὴν ἰδίαν τροφήν. Ὅταν νυκτώσῃ, ἀνάπτουν κηρία, ἐξακολουθεῦν, καὶ ἐνίοτε ἐπανερχεται ἡ ἡμέρα πρὸ τοῦ νὰ τελειώσωσιν. Ἐξαντλεῖται εἰς ταύτην τὴν διασκέδασιν τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα. Ἄν ἔχωσιν ὑποθέσεις, τὰς ἀμελοῦν. Ἄν ἔρχωνται ξένοι, ἀποβάλλονται. Δὲν θέλει ἐπιτύχει τις ἀπὸ τούτους τοὺς παίκτας ὥστε, διὰ τὸ μέγιστον γεῦμα τῆς παρατάξεως, ἢ διὰ τὴν ὠραιοτάτην μου σικὴν, νὰ διακόπτωσι τοὺς μικροπρεπεῖς διαπληκτισμούς των. Εἰς τοῦτο τὸ παιγνίδιον, ὡς καὶ εἰς πᾶν ἄλλο, δύναται τις νὰ χάσῃ καὶ τὰ ἐνδύματά του. Ταράττονται, θλίβονται, ἐρεθίζονται· καὶ διὰ τί; διὰ νὰ μεί-

νωσι κύριοι πεδίου τινος τῆς μάχης, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰ μὴ σανίς· ἢ διὰ νὰ κερδίσωσι νίκην τινά, διὰ τῆς ὁποίας οὐδέποτε νικητῆς δὲν ἀπήλαυσε μήτε τίτλους, μήτε σιτηρέσια, μήτε ὑποστατικά.

• Εἶναι ἐπιτηδειότης τὸ νὰ παῖζῃ τις καλῶς τοῦτο τὸ παιγνίδιον, θέλω νὰ τὸ πιστεύσω· ἀλλ' εἶναι ἐπιτηδειότης ἀνωφελῆς εἰς τὴν Ἐπικράτειαν γενικῶς, καὶ εἰς τὰς οἰκογενεῖας ἰδιαιτέρως. Εἶναι δρόμος, ὅστις δὲν ἀποπερατοῦται εἰς τίποτε. Τῷ ὄντι, ἂν ἐξετάσω κατὰ βάθος τοῦτο τὸ παιγνίδιον ὡς πρὸς τὴν τέχνην τοῦ πολέμου, δὲν εὐρίσκω παντελῶς ὁμοιότητα μὲ τὰ μαθήματα τῶν περιφημοτάτων διδασκάλων. Ἐὰν τὸ ἐξετάσω ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν κυβέρνησιν, ἀναγνωρίζω ἔτι ὀλιγώτερον τὰ γνωμικὰ τῶν ἡμετέρων σοφῶν. Ἡ ἐπιτηδειότης τούτου τοῦ παιγνιδίου συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἀπατήσῃ ἐξαίφνης τὸν ἀντίπαλον, νὰ τῷ στήσῃ ἐνέδρας, νὰ ὠφελῆθῃ ἀπὸ τὰ σφάλματά του. Οὕτως ἐμπνέεται ἡ ἐμπιστοσύνη καὶ ἡ εὐθύτης. Λαφυραγωγεῖ, φονεύει, καὶ ἄλλαι παρόμοιαι λέξεις, εἶναι ἡ διάλεκτος τούτων τῶν παικτῶν. Οὕτως ἐμπνέεται ἡ ἀγαθωσύνη καὶ ἡ ἐπιείκεια. Τέλος, ἡ μικροτέρα βλάβη, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ εἴπῃ τις περὶ τούτου τοῦ παιγνιδίου, ὡς καὶ περὶ τῶν ἄλλων, εἶναι ὅτι ἐμποδίζει ἀπὸ τὰς ὠφελίμους ἐνασχολήσεις. * Ἄν οὗτος ὁ ἀνὴρ ἐνησχολεῖτο εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ἡμετέρων ἀρχαίων βιβλίων, ὅσον καιρὸν κατέτριψεν εἰς τοῦτο τὸ παιγνίδιον, ἤθελεν εἶσθαι σήμερον ἄλλος *Υἱὸν - Τσέ* (1). Ἄν ἄλλος, ἀντὶ νὰ προσκολληθῇ εἰς τοῦτο, εἰσήρχετο εἰς τὰ πολιτικά, ἠθέλαμεν τὸν ἔχει ὡς ἄλλον *Λεάγγ-Πίγγ* (2). Τέλος, ἂν ἄλλος ἐνησχολεῖτο τόσον εἰς τὸ ἐμπόριόν του. τὰ πλούτη του ἤθελαν ἐξισωθῆ μὲ τὰ πλούτη τοῦ *Υ'-Νύ* (ὁ Κροῖσος τῆς Σινικῆς). Πόσον οὗτοι οἱ παῖκται ἀπέχουν ἀπὸ τὸ ὅτι ἐδύναντο νὰ ἦναι.

(1) Ὄνομα τοῦ ἐναριτωτάτου μαθητοῦ τοῦ Κομφυκίου.

(2) Ὄνομα ἐνδόξου τινὸς ὑπουργοῦ. Σημειώσεις τοῦ Συγγραφέως.



ΚΕΦ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Ἀνέκδοτα ἀναφερόμενα εἰς τινὰς διαδοχικούς ἡγεμόνας τῆς Σινικῆς αὐτοκρατορίας.

• Ὁ Αὐτοκράτωρ *Καδ - Τι* ἐπιτοχάζετο νὰ στερήσῃ τῆς ἀξίας τὸν διαδοχικὸν ἡγεμόνα, διὰ νὰ ἀντικαταστήσῃ ἀντ' αὐτοῦ ἄλλον υἱόν, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀπὸ μίαν τῶν δευτέρων γυναικῶν του, ὀνομαζομένην *Τοί*. Ἦσαν πολλὰ ἐναντιότητες διὰ νὰ τὰς νικήσῃ, καὶ μέτρα διὰ νὰ τὰ φυλάξῃ. Ἐπειδὴ οὗτος ὁ σκοπὸς δὲν εἶχε ἐκτελεσθῆ ἀκόμη, ἡ αὐτοκρατορῖσσα ἐζήτησεν ἓνα, ὅστις νὰ δυνηθῇ διὰ τῶν συμβουλῶν του ἢ ἀλλέως, νὰ διατηρήσῃ τὴν αὐτοκρατορίαν εἰς τὸν υἱόν της. Τῷ ἐδειξαν ἀρχαῖόν τινα αὐλικὸν τῆς αὐλῆς, ἄνδρα πολλὰ πεφωτισμένον, ὅστις, ἀποχωρήσας ἔκλειε τὴν θύραν του εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Αὕτη ἡ ἡγεμονίς ἔστειλε παρευθὺς εἰς αὐτὸν δύο πιστοὺς, διὰ νὰ τὸν πληροφορήσωσι τὰ συμβαίνοντα, καὶ νὰ τῷ ζητήσωσι συμβουλήν εἰς περίστασιν τόσον ἀξιολογωτάτην διὰ τὴν ἀνάπαυσιν τῆς αὐτοκρατορίας.

• Εἰς τὴν χαιρῶστατιν, καθ' ἣν εὐρίσκονται τὰ πράγματα, εἶπεν οὗτος ὁ κύριος, τὸ νὰ διευθύνῃ τις νοθεσίας εἰς τὸν αὐτοκράτορα, σημαίνει νὰ τὸν βιάσῃ τὸ τέλος τῆς ὁποθέσεως. Ἴδού ἐν μέσον, τὸ ὁποῖον ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν μου, καὶ δυνάμεθα νὰ δοκιμάσωμεν μὲ ἐπιτυχίαν, ἐπειδὴ γνωρίζω τὸν *Καδ - Τι*, δὲν θέλει νὰ ταραξῇ τὴν αὐτοκρατορίαν. Γνωρίζω τέσσαρας ἄνδρας, οἵτινες δὲν φοβοῦνται τίποτε· οὗτοι εἶναι τέσσαρες σεβασμίοι γέροντες, οἵτινες, βλέποντες τὴν ὀλίγην τιμὴν, τὴν ὁποίαν ἀπέδδαν εἰς τοὺς πεπαιδευμένους, ἀπεχώρησαν εἰς τὸν ἀγρὸν, καὶ δὲν ἠθέλησαν ποτὲ νὰ λάβωσιν. Ὁ Αὐτοκράτωρ τοὺς γνωρίζει ὡς εὐὺπολήπτους, ψηφᾷ τὴν ἀδωροδοκίαν των, καὶ ἠξιοῦρε ὅτι οἱ σημαντικώτεροι θησαυροὶ δὲν εἶναι ἱκα-

νοὶ νὰ τοὺς διαφθείρωσι. Πρέπει, ὥστε ὁ διαδοχικὸς ἡγεμὼν νὰ τοῖς γράψῃ σεμνὴν ἐπιστολήν, νὰ τοῖς στείλῃ ἀμάξας καὶ ἀποπέμψῃ πρὸς αὐτοὺς νοήμονα ἄνδρα, ὅστις νὰ τοὺς ὑπαχρεώσῃ νὰ ὑπάγωσιν πλησίον τοῦ βασιλέως. Ὄταν φθάσωσιν, οὗτος ὁ μονάρχης θέλει τοὺς περιποιηθῆ ὡς ξένους του, καὶ θέλει τοὺς κρατήσῃ πλησίον του, εἰς τρόπον ὥστε ὁ αὐτοκράτωρ νὰ ἐννοήσῃ καὶ νὰ καταπεισθῆ ὅτι οὗτοι οἱ ἀξιολάβοι ἄνδρες, καὶ ἔλοι ὅσοι τοὺς ὁμοιάζουν, εἶναι προσκεκολλημένοι εἰς τὸν υἱὸν του.

Ἡ αὐτοκρατορίσσα δὲν ἠλλοίπε νὰ ἀκολουθήσῃ ἐξηκριβωμένως ταύτην τὴν συμβουλήν. Ἡ ἀφιξίς τῶν τεσσάρων γέροντων ἐφείλκυσε καὶ ἄλλους, καὶ ἐφαίνοντο καθ' ἑκάστην μετὰ τοῦ διαδοχικοῦ ἡγεμόνος πολυάριθμοι ἄνδρες σεβάσμιοι διὰ τὴν σοφίαν καὶ πολιάν των. Ὁ Αὐτοκράτωρ, ὅστις τοὺς παρετήρησε καὶ ἐσημείωσε πρὸ πάντων τέσσαρας, εἰς τοὺς ὁποίους οἱ ἄλλοι ἀπέδιδαν πολὺ σέβας, τοὺς ἠρώτησεν ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ποῖοι ἦσαν. Ἀφεῦ ἕκαστος αὐτῶν εἶπε τὸ ὄνομα του· « Πῶς! σεῖς εἴσθε, ἀνέκραξεν ὁ Αὐτοκράτωρ; ἤκουσα συνεχῶς περὶ τῆς ἀξίας σας. Πολλάκις ἠθέλησα νὰ σᾶς ὑψώσω εἰς ἀξίαν, καὶ πάντοτε ἐπιμείνατε νὰ ζῆτε εἰς μεμονωμένον βίον. Ἴδοὺ σήμερον, χωρὶς νὰ ζητηθῆτε, εὐρίσκεισθε εἰς τὴν συνοδίαν τοῦ υἱοῦ μου. Ποία δύναται νὰ ἦναι ἡ αἰτία ταύτης τῆς μεταβολῆς; — Θέλομεν σᾶς τὸ εἰπεῖ, βασιλεῦ, ἐλευθέρως, ἀπεκρίθησαν οἱ γέροντες. Ἐπειδὴ, πρὸς τί τέλος ἡ ὑπόκρισις; Κατεδικάσθημεν εἰς τὴν μόνωσιν, διὰ νὰ μὴ καθυποβληθῶμεν εἰς τὴν καταφρόνησιν, ἣτις ἀπεδίδοτο εἰς τοὺς πεπαιδευμένους. Βασιλεῦς, ὁ διάδοχός σας, διὰ τὸν ὁποῖον δὲν εἶναι ἐνάρετος ἀνὴρ, ὅστις νὰ μὴ προσφέρῃ ἐκουσίως ἑαυτὸν εἰς κατατομίαν. Βασιλεῦς ἀληθῶς φιλόστοργος ἐν γένει ἀγαθός, ἔχων ἰδιαιτέραν εὐνοίαν πρὸς τοὺς πεπαιδευμένους εἶναι αἰτία τοῦ ὅτι παρητήσαμεν τοὺς ἀγροὺς μας καὶ ἤλθομεν νὰ διατρίψωμεν πλησίον του τὸ ὀλίγον χρονικὸν διάστημα, τὸ ὁποῖον μᾶς μένει

νὰ ζήσωμεν. — Κάλλιστα, ἐπανελάβεν ὁ Αὐτοκράτωρ, λάβετε τὸν κόπον διδάξετε καλῶς τὸν διάδοχόν μου.

Οὗτοι οἱ τέσσαρες γέροντες μετὰ τὰς συνήθεις ἐθιμοταξίας ἐγερθέντες ἀνεχώρησαν· ὁ αὐτοκράτωρ, χωρὶς νὰ τοὺς χάσῃ ἀπὸ τὴν ἔρασιν, ἐπροσκάλεσε τὴν *Τοι*, δευτέραν σύζυγόν του, καὶ δεικνύων αὐτοὺς εἰς αὐτήν: « Ἡξεύρεις, τὴν εἶπε, τί θέλω πράξῃ ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ σου, αὕτη ἦτον σπουδαιότατη πράξις· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ διαδοχικὸς ἡγεμὼν ἔχει ὑπὲρ ἑαυτοῦ τούτους τοὺς σοφοὺς γέροντας, δὲν πρέπει πλέον νὰ συλλογιζώμεθα τοῦτο· » τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἔκθεσις τῆς συμβουλῆς, τὴν ὁποίαν ὁ γέρονι κυρίως εἶχε δώσει εἰς τὴν αὐτοκρατορίσσαν.

Ὁ *Χο-Αἰ*, υἱὸς τοῦ αὐτοκράτορος *Χουεῖ-Γέ*, καὶ διορισθεὶς διάδοχός του, ἔχασε τὴν μητέρα του πρόωρα· ὅταν ἤλθεν εἰς ἡλικίαν τοῦ νὰ ἐμῆ εἰς τὰ πολιτικά, ὑπουργός τις ὀνομαζόμενος *Κια-Μιέ* ἔλαμεν εἰς τὴν βασιλεύουσαν αὐτοκρατορίσσαν ψευδοκατηγοροῦσαν ἀναφορὰν κατὰ τούτου τοῦ νέου ἡγεμόνος αὕτη ἡ ἡγεμονίς, ἣτις δὲν τὸν ἠγάπα διόλου, ἐπίστευσεν εὐκόλως τὰ κατ' αὐτοῦ ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶχεν ἀποχρῶντας λόγους πρὸς ἀποκλήρωσιν, προτεποιήθη ὅτι ὑποπτεύθη μήπως ἡ ἔκθεσις ἦτον ψευδής. Ἐκράτησε λοιπὸν ἐπὶ πολὺν χρόνον πλησίον τῆς τὸν *Κια-Μιέ*, διὰ νὰ τὸν ἐξετάσῃ, καὶ πότε μὲν διὰ πανουργίας, πότε δὲ διὰ δυναστείας, τὸν ἐμέθυσε καὶ τὸν κατέπειτε νὰ γράψῃ μὲ κακόβουλον φράσιν, τὴν ὁποίαν αὕτη τὸν ὑπηγόρευσε τὴν ἔκθεσιν, τὴν ὁποίαν τῷ εἶχε κάμει. Ἐπειτα ἔφερε τοῦτο τὸ ψευδὲς ἔγγραφο εἰς τὸν αὐτοκράτορα. Ἡ μηχανουργία ἦτο παχυλὴ καὶ εὐκολὸς εἰς ἀνακάλυψιν. Ἐν τούτῳ ὁ αὐτοκράτωρ, ὡς ἀπαιδευτος βασιλεῦς, δὲν εἶδεν ὅτι αὕτη ἡ ἔκθεσις δὲν ἦτο τεθεμελιωμένη ἐπὶ τινος πραγματικῆς διαγωγῆς τοῦ υἱοῦ του, καὶ οἱ πλείότεροι τῶν μεγιστάνων δὲν ὑπῆρξαν ὀξυδερκέστεροι παρ' αὐτὸν ὡς πρὸς τοῦτο. Εἷς μόνος ἐδάθυεν εἰς τὸ βάθος τῆς περιπλοκῆς, ἀλλ' εἶτε φοβούμενος, εἶτε ὑπεραγαπῶν τὸ ἴδιον συμφέρον, ἠμέλησε νὰ τὸ φανερῶσῃ.

Ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς· ὁ νέος ἡγεμὼν ἀπεβλήθη τοῦ βαθμοῦ, καὶ ἀπέθανεν ἀδικαιολόγητος.

Ὁ Χιέν-Κόγγ, βασιλεὺς τοῦ Ἵσιν, εἶχε δευτέραν γυναῖκα, ὀνομαζομένην Λι-Κι, τὴν ὁποίαν ἠγάπα ἐρωτομανῶς, καὶ ἐκ τῆς ὁποίας εἶχε ἀποκτήσει υἱόν. Αὕτη ἡ γυνὴ συνέλαβε τὸν σκοπὸν νὰ κάμῃ τὸν υἱὸν τῆς διαδόχου τοῦ θρόνου, καὶ νὰ θανατώσῃ τὸν πρωτότοκον υἱὸν τῆς βασιλίσσης, ἡγεμῶνα ἤδη ἐνήλικα, καὶ τὸν ὁποῖον ὁ πατὴρ του εἶχε διακηρύξει πρὸ πολλῶν ἐτῶν διάδοχόν του. Ἐπειδὴ αὐτὸς ἐξεπλήρωνεν ἐντελῶς ὅλα τὰ χρεῖα ἀγαθοῦ υἱοῦ, ἡ Λι-Κι ἔκρινεν εὐλογον ὅτι, ἐνόσῳ αὐτὸς εὐρίσκεται εἰς τὴν αὐλήν, δὲν ἤθελε δυνηθῆ ποτὲ νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦμένου. Ἐστοχάσθη λοιπὸν τὸ μέσον τοῦ νὰ τὸν χωρίσῃ ἀπὸ τὸν πατέρα του. Τὸ ἐξεμυστηρεύθη εἰς ὑπουργόν τινα, τὸν ὁποῖον πρὸ πολλοῦ ἐφρόντιτε νὰ προσκολλήσῃ ἐφ' ἑαυτήν. Ἐπειδὴ ὁ Χιέν-Κόγγ ἦτο φιλόδοξος καὶ ἐπιχειρηματίας ἡγεμῶν, ἐσυμπέρανεν ὅτι ἔπρεπε νὰ τῷ προταθῶτι δορυκτησίαι πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν τέκνων του Ὁ ὑπουργὸς τῷ προέτεινε τοῦτο, τὸ ὁποῖον καὶ παρεδέχθη.

Ἀφοῦ ὁ διαδοχικὸς ἡγεμῶν, διορίσθη εἰς τὴν διοίκησιν τῶν στρατευμάτων, ἡ Λι-Κι δὲν ἀμφίβαλλε πλέον περὶ τῆς ἐκβάσεως τοῦ σχεδίου τῆς· κατὰ πρῶτον ἔρχισε νὰ τὸν συκοφαντῆ εἰς τὸν βασιλέα. Μίαν ἐσπέραν, ἐπῆγε πλησίον αὐτοῦ τοῦ βασιλέως, καὶ δεικνύουσα ὅλα τα σημεῖα βλαθυτάτης θλίψεως, τῷ εἶπεν ὅτι ἔμαθε διὰ βεβαίων εἰδήσεων, ὅτι ὁ υἱὸς του ἐξύφαινε ἐπανάστασιν· ὅτι αἱ πρὸς αὐτὴν ἀγαθότητες τοῦ βασιλέως ἐχρησίμευαν ὡς πρόστασις διὰ νὰ ἐμψυχώσῃ τὴν φατρίαν τῆς, καὶ ὅτι τῷ ἐζήτηε ὡς χάριν νὰ τὴν ἐπιτρέψῃ ν' ἀποθάνῃ, ἢ τοῦλάχιστον νὰ τραβιχθῆ κατὰ μέρος, διὰ ν' ἀραιρῆσῃ αὐτὴν τὴν εἰς τὴν ἀποστασίαν πρόστασιν. Ὁ Χιέν-Κόγγ κατεπίσθη, καὶ ὑποσχέθη εἰς τὴν Λι-Κι νὰ φονεύσῃ τὸν υἱὸν του.

Ἐπειδὴ ὁ διαδοχικὸς ἡγεμῶν δὲν εἶδεν οὐδεμίαν λαβὴν,

καθ' ἑαυτοῦ, ὁ πατὴρ του, ἀποφασίσας νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπ' αὐτὸν, τῷ ἐνεπιστεύθη κινδυνωδεστάτην τινα ἐκστρατεῖαν, ἀπ' ὅπου, κατὰ τὰ φαινόμενα, ἦτον ἀδύνατον νὰ ἐπιστρέψῃ ὑγιῆς καὶ σῶος. Ἡ Λι-Κι, ὑπερχαρεῖσα περὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς ἀπάτης τῆς, τὴν ἐκοινοποίησεν εἰς τοὺς τὰ πάντα αὐτῆ συνειδότας, καὶ τοῖς ἐφανέρωτε ταῦτοχρόνως, ὅτι ἐφοβεῖτο, μήπως ὁ μονάρχης ἀλλάξῃ γνώμην, καὶ ὅτι ἂν ὁ διαδοχικὸς ἡγεμῶν ἐχάνετο, μήπως οἱ μεγιστάνες ψηφίσωσι διάδοχον ἄλλον τινὰ πᾶρὰ τὸν υἱὸν τῆς. Πρὸς ἀποφυγὴν τούτου τοῦ δευτέρου ἀτόπου, συνειφωνήθη ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐφελκύσωσι πρὸς τὸ μέρος των ὑπέρτερον τινα ἀξιωματικὸν τοῦ στρατοῦ. Ἐβρίψαν τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν Λι-Κι, ἄνδρα ἐπίσης κακότερον καὶ αὐθάδη. Οὗτος, πληροφορηθεὶς τὴν θέλησιν τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκθαμβηθεὶς ὑπὸ κολακευτικωτάτων ὑποσχέσεων, ἔδωκε τὸν λόγον του ὅτι, ἐὰν ὁ νέος κύριός του ἐχάνετο, ἤθελε δυνηθῆ νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ συμφέροντα τοῦ υἱοῦ τῆς Λι-Κι. Δὲν ἔμενε λοιπὸν ἄλλο εἰμὴ νὰ ταχύνωσι τὸν ὄλεθρον τοῦ Χιέν-Σέγγ, οὕτως ὠνομάζετο ὁ διαδοχικὸς ἡγεμῶν). Ἐπομένως, διέσπειραν παρευθὺς λόγους περὶ τῆς νομιζομένης ἐπαναστάσεώς του, καὶ τῆς γενομένης ἀνακαλύψεως. Διέδωκαν συγχρόνως ἄσματα, τὰ ὁποῖα, ὑποθέτοντα τὸ πρᾶγμα βεβαίον, τὸ ἀποκαθίστων ἀξιοπίστον εἰς ὅλον τὸν λαόν, καὶ ἐξησφάλιζαν τὸν ἴδιον βασιλέα εἰς τὸ λάθος του· ὁ Χιέν-Σέγγ μὴ δυνηθεὶς νὰ ὑποφέρῃ αὐτὴν τὴν δύσφημον συκοφαντίαν, αὐτοχειριάσθη· ὁ ὁμομήτριος ἀδελφός του, φοβούμενος παρεμοίαν τινα τύχην, ἀνεχώρησεν εἰς ἄλλην Ἐπικράτειαν. Εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ, ὁ Χιέν-Κόγγ ἀπέθανε, χωρὶς νὰ διορίσῃ διάδοχον. Ὁ υἱὸς τοῦ διαδοχικοῦ ἡγεμόνος, παιδίον εἰσέτι, διεκηρύχθη βασιλεὺς ὑπὸ τῶν μεγιστάνων τοῦ βασιλείου, τὸν ἐφόνευσαν, καὶ ὁ δευτερότοκος ἀδελφός του ἐδοκίμασε τὴν αὐτὴν τύχην· ὁ υἱὸς τῆς Λι-Κι ἀνεβιβάσθη εἰς τὸν θρόνον· ἀλλ' ἡ βασιλεία του δὲν ὑπῆρξε ποτὲ εἰρηνική, καὶ αἱ ταραχαὶ ἀδικαίως ἐξηκολούθηον, ἕως ὅτου ὁ Τχόγγ

Σούλ, ἀδελφός τοῦ Χίν-Σέγγ, ἀνεγνωρίσθη βασιλεὺς, μετὰ εἰκοσαετῆ ἀπουσίαν.

ΚΕΦ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Ἀνέκδοτα ἀναφερόμενα εἰς νοθεσίας δοθεί-
σας εἰς σινικούς μονάρχας παρὰ τῶν
ὑπουργῶν.

Ὁ Κίν-Κόγγ, βασιλεὺς τοῦ Οὐεϊ (1) ἔδιδεν ὅλην τὴν ἐμπιστοσύνην του εἰς ἄνδρα στερημένον παντὸς εἴδους ἀξίας, καὶ ἀπηξίωνε τὸν σοφόν, καὶ ἐνάρετον Κιοὺ-Πέ-Υίου. Εἷς τῶν πρώτων ἀξιωματικῶν τῆς αὐλῆς ἐπροσπάθησε παντοιοτρόπως καθ' ὅλην τὴν ζωὴν του νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν πρῶτον ἀπὸ τὸν βασιλεα, καὶ νὰ εἰσάξῃ τὸν ἄλλον ἀλλ' εἰς μάτην. Βλέπων τὸν ἑαυτόν του εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ θανάτου, ἐκάλεσε τὸν υἱόν του, καὶ τῷ εἶπε: Σὰς ἐμποδίζω νὰ κάμῃτε, ὅταν ἀποθάνω, τὰς τελετὰς τοῦ πένθους εἰς τὸν συνήθη τόπον· δὲν ἀξίζω ταύτην τὴν τιμὴν, ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρξα ἄρκετὰ ἐπιτιθεὶς διὰ ν' ἀπολαύσω ἀπὸ τὸν βασιλέα μου ν' ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὸ ὑποκείμενόν του τὸν κακόν, ὅστις τὸν ἀκατᾶ, καὶ νὰ ὑψώῃ εἰς ἀξίαν τὸν ἐνάρετον Κιοὺ-Πέ-Υίου. Λάβετε τὴν ἀρκτικὴν αἰθουσαν ὡς τόπον τελετῆς· τοῦτο εἶναι πολὺ ἀρκετὸν δι' ἐμέ. Ἀφοῦ ἀπέθανεν οὗτος ὁ κύριος, ὁ βασιλεὺς ἐπῆγεν εἰς τὴν αἰθουσαν τῶν πρὸς τιμὴν τῶν νεκρῶν συνεπιζομένων ἐθιμοταξιῶν. Βλέπων ὅτι ἐκλέχθη πρὸς ἐκτέλεσιν τούτων ἀρκτικὴ τις αἰθουσα,

(1) Πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους τῆς Σινικῆς σχεδὸν διακόσια ἔτη πρὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, αὕτη ἡ αὐτοκρατορία διηρεῖτο εἰς πολλὰ βασίλεια, τὰ ὅποια, ἐνωθέντα ἀλληλοδιαδοχῶς, ἐσχισμάτισαν τέλος πάντων τὴν εὐρύχωρον αὐτοκρατορίαν, ἧτις ὑπαρχει τῆς σήμερον. Σημειώσεις τοῦ Συγγραφέως.

ἠρώτησε τὴν αἰτίαν τούτου. Ὁ υἱὸς τοῦ ἀποθανόντος τῷ ἐξέθεσε κατὰ λέξιν ὅτι ὁ πατήρ του τῷ εἶχεν εἰπεῖ, διακηρύττων εἰς αὐτὸν τὰς τελευταίας θελήσεις του. Ὁ Κίν-Κόγγ τότε πλήττει τὴν γῆν μὲ τὸν πόδα, ἀλλάττει πρόσωπον, καὶ ἀνεγειρόμενος ὡς ἐκ βαθέος ὕπνου, εἶπεν ἀναττανάζων· « ὁ κύριός μου ἀνωφελῶς ἐπραξε πάντα τὰ δυνατὰ διὰ νὰ μὲ δώσῃ καλὸν ὑπουργόν, καὶ νὰ μὲ ὑποχρεώσῃ ν' ἀπομακρύνω ἀπ' αὐτὸν ἀνάξιον τῆς ἐμπιστοσύνης μου. Δὲν ἀπέκαμε διόλου, ἀλλ' εὔρε τὸ μέσον τοῦ νὰ μὲ δευτερώσῃ, καὶ μετὰ θάνατον, τὰς ἀνωφελεῖς νοθεσίας, τὰς ὁποίας μοὶ ἔκαμεν ὡς πρὸς τοῦτο καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ζωῆς. Ἴδού ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ὀνομάζεται ἐπίμονος ζῆλος. Παρευθὺς ἀφοῦ ἐξεφώνησε τούτους τοὺς λόγους, ὁ Κίν-Κόγγ ἤλλαξε τὴν αἰθουσαν τοῦ πέθου, κατὰ τὸ ἔθος τοῦ βασιλείου· ἀπεδίωξε τὸν κακὸν ὑπουργόν του, καὶ ἔδωκε τὸ ὑπουργημά του εἰς τὸν ἐνάρετον Κιοὺ-Πέ-Υίου. Ὅλον τὸ βασίλειον ἐπευρήμηται εἰς ταύτην τὴν ἀλλαγὴν, καὶ πολλὰ εὐχαριστήθη ἀπὸ τοῦτο. Ὁ Κίν-Κόγγ, βασιλεὺς τοῦ Γοε, εἶχεν ὠραῖον ἵππον, τὸν ὅποιον ἠγάπα. Τοῦτο τὸ ζῶον ἀπέθανεν ἐξ ἀπροτεξίας τοῦ ἱπποκόμου. Ὁ βασιλεὺς, κυριευθεὶς ὑπὸ θυμοῦ ἐπίασε λόγχην τινα, καὶ ἐπῆγε νὰ διατρυπήσῃ τούτον τὸν ἄνδρα, ὅστις ἦτο πλησίον του. Ὁ ὑπουργὸς Υἱέρ-Τσε ἀπέστρεψε τὴν βελὴν, καὶ ἀναλαμβάνων παρευθὺς τὸν λόγον, « Βασιλεῦ, τῷ εἶπεν, ὀλίγον ἐλείψεν ὥστε οὗτος ὁ ἀνὴρ νὰ φονευθῇ πρὸ τοῦ νὰ πληροφορηθῇ καλῶς περὶ τῆς βαρύτητος τοῦ σφάλματός του. — Ἐκκλᾶ, διδάξετέ τον· συγκατανεύω εἰς τοῦτο, εἶπεν ὁ Κίν-Κόγγ· Ἐπεὶ ὁ Υἱέρ-Τσε, λαμβάνων τὴν λόγχην, καὶ διευθυνόμενος εἰς τὸν ἐνοχόν, « Δυστυχῆ! τῷ εἶπεν· ἰδού τὰ ἐγκλήματά σου· ἄκουσον αὐτὰ καλῶς κατὰ πρῶτον, σὺ εἶσαι αἰτία τοῦ θανάτου τούτου τοῦ ἵππου, σὺ, τὸν ὅποιον ὁ βασιλεὺς εἶχεν ἐπιφορτίσει νὰ τὸν περιποιηθῆς καλῶς· διὰ τοῦτο εἶσαι ἀξίος θανάτου. Δεύτερον, σὺ εἶσαι αἰτία τοῦ ὅτι ὁ βασιλεὺς μου, ἐπειδὴ ἀπώλεσε τὸν ἵππον του, παρω-

ξύνθη τόσο, ὥστε νὰ θελήσῃ νὰ σὲ φονεύσῃ ἰδιοχειρῶς. Ἴδου δεύτερον ἔγκλημα μεγαλύτερον παρὰ τὸ πρῶτον. Τέλος πάντων, ὅλοι οἱ πλησιόχωροι ἡγεμόνες μέλλουν νὰ μάθουν ὅτι ὁ βασιλεὺς μου ἐθανάτωσεν ἄνδρα τινα διὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὸν θάνατον ἑνὸς ἵππου. Ἴδου λοιπὸν ἔχασε τὴν ὑπόληψιν. Δυστυχῆ! Τὸ σφάλμα σου ἐπισύρει μεθ' ἑαυτοῦ ὅλα ταῦτα τὰ ἐπακόλουθα. Ἔννοεῖς καλῶς τοῦτο τὸ σφάλμα; — Ἄφετέ τον νὰ ὑπάγῃ. εἶπε τότε ὁ βασιλεὺς· ἄφετέ τον νὰ ὑπάγῃ· ἄς μὴ καταισχύνωμαι παντελῶς τὴν ἀγαθωσύνην μου· τὸν συγχωρῶ.

Οὗτος ὁ ἴδιος βασιλεὺς, ἐπειδὴ ἔπτε μίαν ἡμέραν περισσότερον ἀπὸ τὸ συνειθισμένον, ἄφητε τὸν πῖλόν του καὶ τὴν ζώνην του, ἐκάθισεν ἀμελῶς· λαμβάνων ἀκολούθως μουσικὸν ὄργανον, ἠρώτησε τοὺς παρόντας κυρίους, ἂν ἐνάρετος ἀνὴρ ἐδύνατο νὰ διασκεδάσῃ τοιοῦτοτρόπως· ἕκαστος ἀπεκρίθη· ναι, ἀναμφιβόλως, εἶ! καὶ διατί ὄχι; — Ἐπειδὴ οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα, ἐπανελάβε ὁ Κιν-Κόγγ, ἃς ζεύξωσι τοὺς ἵππους εἰς ἄμαξάν τινα, καὶ ἃς ὑπάγωσι νὰ προσκαλέσωσι τὸν Γιέν-Τσέ. Οὗτος ἀνεχώρησεν ἅμα ὅτε εἰδοποιήθη, ἀλλὰ μὲ ἔνδυμα παρατάξεως, κατὰ τὸ σῆμα. Ὁ βασιλεὺς, βλέπων αὐτὸν εἰσερχόμενον «Ἐἴμεθα ἀκκλώπιστοι ἐδῶ, τῷ εἶπε· διασκεδάζομεν. Σᾶς ἔστειλα νὰ ζητήσητε διὰ νὰ διασκεδάσητε μὲ ἡμᾶς.— Συγχωρεῖτε, Βασιλεῦ, ἐπανελάβε παρευθὺς ὁ Γιέν-Τσέ· θέλω φυλαχθῆ καλὰ ἀπὸ τοῦτο· ἤθελα ἐνεργήσῃ παρὰ τὰ ἡμέτερα ἔθιμα· ὅθεν, φοβοῦμαι κατὰ πολλὰ νὰ τὰ παραβῶ· θεωρεῖται ὡς γνωμικόν, ὅτι αὐτοκράτωρ, ὅστις λησμονεῖ τὸν ἑαυτὸν τοιοῦτοτρόπως, δὲν δύναται νὰ διατηρήσῃ ἐπὶ πολὺ τὴν αὐτοκρατορίαν. Πρέπει νὰ εἰπῶμεν τὸ αὐτὸ, φυλάξαντες τὴν ἀναλογίαν, περὶ τῶν βασιλέων, περὶ ὅλων τῶν ἡγεμόνων, περὶ τῶν μεγάλων ἀξιωματικῶν καὶ περὶ τῶν οἰκογενειάρχων.» Ὁ Κιν-Κόγγ ἠρυθρίασεν ἀκούσας ταῦτα, ἠγέρθη, καὶ εὐχαριστῶν τὸν ὑπουργόν του· εἶμαι, τῷ εἶπε ἄνθρωπος χωρὶς ἀρετὴν, καὶ τὸ γνωρίζω· ἀλλ' ἤσασάτως ἔχω συνακολουθήσει κακὰ ὑποκείμενα. Ὅλοι οὗτοι τοῦ

ὁποίους βλέπετε ἐδῶ μετέχουσι τοῦ σφάλματός μου, θέλω νὰ τοὺς θανατώσω διὰ νὰ τὸ ἐξαλείψω. — Βασιλεῦ, ἐπανελάβε παρευθὺς ὁ Γιέν-Τσέ, ἡ συμμετοχὴ τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ἔχωσιν εἰς αὐτὰ, εἶναι κατὰ τὴν γνώμην μου ὀλιγοσήμαντος. Ὅταν βασιλεὺς τις ἔχη κλίσιν πρὸς τὰ ἔθνη, ὅσοι τὸν ἠμοιᾶζουσι πλησιάζουσιν εἰς τὸ ὑποκείμενόν του, καὶ οἱ ἄλλοι δὲν ἀργοποροῦν νὰ ἀποχωρήσωσιν· ἐπίσης φυσικῶς συμβαίνει τὸ ἐναντίον, ὅταν ὁ βασιλεὺς ἀμελῇ. Μὴ ῥίπτῃς τὴν αἰτίαν εἰς αὐτούς.— Ἔχεις δίκαιον, εἶπεν ὁ Κιν-Κόγγ. Παρευθὺς λαμβάνει ἀρμόδια ἐνδύματα, πίνει τρία ποτήρια μὲ τὸν Γιέν-Τσέ, καὶ τὸν ἐκπροσθεύει.

Ὁ βασιλεὺς τοῦ Οὔ, ἀποφασίσας νὰ προσβάλῃ κατὰ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Κιγγ, διεκήρυξε δημοσίως τὴν ἀπόφασίν του, προσθέτων ὅτι ἦτο τότε σταθερὰ, ὥστε, ὅστις ἤθελε τὸν νοθεύσει ὡς πρὸς τοῦτο· ἤθελε τιμωρηθῆ ἀμέτῳ μὲ κεφαλικὴν ποινὴν. Ἀξιοματικὸς τις τοῦ οἴκου του, πεπεισμένος περὶ τοῦ κινδύνου ταύτης τῆς ἐκστρατείας, ἐζήτηε μέσον τοῦ νὰ κάμῃ τὸν βασιλέα νὰ τὸ ἐννοήσῃ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐρρίψκειν κινδύνους τὴν ζωὴν του λέγων τοῦτο ἀναφανδόν, τὸ ἐπεχειρήσθη ἀλλεοτρόπως· καὶ ἰδοὺ πως. Τὸ πρῶτ' ἐπήγαιεν εἰς τὸν κῆπον μὲ τὰ ὄπλα του, ὑπέφερε τὰς ἐνοχλήσεις τῆς δρόσου, καὶ ὅταν ἤρχετο ἡ ὥρα, ἐπαρουσιάζετο ὡς καὶ οἱ ἄλλοι ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως. Τὴν τρίτην ἡμέραν οὗτος, παρατηρήσας ὅτι ἦτο διόλου βρεγμένος, τὸν ἠρώτησε πόθεν ἤρχετο. — «Βασιλεῦ, ἀπεκρίθη αὐτός, ἔρχομαι ἀπὸ τὸν κῆπον· ἦτον ἕνας τέττιξ, καθήμενος εἰς τὸ ὕψος δένδρουτινός, ἀφοῦ ἐχόρτασεν, ἐτραγῶδει ἠσύχως. Ὅπισθεν αὐτοῦ ἦτον ἓν ἔντομον, ἐχθρὸς του, τὸ ὁποῖον δὲν ἐβλεπεν· ἂν τὸ εἶχε παρατηρήσει, ἤθελε βέβχια ἀλλάξει ἤχον φωνῆς· ἐβλεπα ἐγὼ τοῦτο τὸ ἔντομον, τὸ ὁποῖον ὠλίσθαινε κρυφίως, καὶ τὸ ὁποῖον ἐπλησίαζεν εἰς τὸ λάφυρον, καὶ ἐνόμιζεν ἤδη ὅτι τὸ ἔχει· ἀλλὰ δὲν ἐβλεπεν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δένδρου ἀρκετὰ πλησίον τοῦ πολίον κίτρινον, ἔτοιμον νὰ ριφθῆ ἐπάνω του· ἀλλ' ἐγὼ ἐβλεπα

τοῦτο τὸ πουλίον, διόλου προσεκτικὸν εἰς τὸ λάφυρόν του, ἐσκόπευε νὰ τὸ κτυπήσῃ, χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἤμουν κάτω καὶ τὸ ἐκύτταζα. Θεωρῶν ὅλα αὐτὰ ἔλεγα· πτωχὰ ζῶα, ἐνασχολεῖσθε εἰς λάφυρον, τὸ ὁποῖον σὰς παρουσιάζεται, καὶ νομίζετε ἤδη ὅτι τὸ ἔχετε· ἓνας κίνδυνος εἶναι ἀκόμη πλησιέστερος εἰς ἐσᾶς, καὶ σεῖς δὲν κάμνετε προσοχὴν εἰς τοῦτο. Ἐὰν τὸ ἐπαρατηροῦσατε, τὸ λάφυρον δὲν ἤθελεν ἔχει πλέον διὰ σᾶς θέλητρον, ἤθέλετε ἀναχωρήσει ταχέως, εὐτυχῆς ἐὰν σωθῆτε χωρὶς αὐτήν. — Ἐννοῶ, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἃς ἀρήτωμεν τὸν Κίγγ, καὶ ἃς συλλογίζωμεθα δι' ἡμᾶς αὐτούς.»

Ὁ Τχοῦαγγ-Βάγγ βασιλεὺς τοῦ Τσοῦ, ἐπεχειρίσθη νὰ ὑψώσῃ εὐρύχωρον δῶμα μὲ πολλὰς ὀροφάς. Τοῦτο τὸ ἀνωφελέστατον ἔργον ἀπῆται σημαντικὸν ἔξοδον, καὶ πρὸς ἐπάρκειαν, ἐκάκωνεν τὸν λαόν, ἀσπυδῶν τοὺς στρατιώτας. Οἱ μεγάλοι ἀξιωματικοὶ τοῦ βασιλείου ἔκαμαν περὶ ταύτης τῆς ἐπιχειρήσεως ἐντόνους νοουθεσίας εἰς τὸν βασιλέα, ἀλλ' οὗτος ὁ ζῆλος ἐξέθεεν εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν των, καὶ ἐβδομήκοντα δύο ἐξ αὐτῶν ἐχάθησαν κατὰ σειράν. Ὁ Τχοῦ-Γιού-Κι, ἔμπειρος ἀνὴρ, ὅστις εἶχε τραβιχθῆ εἰς τὴν ἐξοχήν, ἔμαθε τὰ συμβαίνοντα, καὶ ἐργαζόμενος τὸν ἀγρόν του ἔλεγε· «θέλω νὰ ὑπάγω νὰ ἰδῶ τὸν βασιλέα. Γί λοιπόν; ἀπεκρίνετο ἀκολουθῶς εἰς τὸν ἑαυτόν του· ἄρα γε ἀπηύδητες νὰ ζῆς; Πολλοὶ εὐυπόληπτοι καὶ ἱκανοὶ ἄνδρες, οἵτινες συνεβούλευον τὸν βασιλέα, ἐκέρδιζαν μόνον ταχὺν θάνατον, καὶ σὺ τολμᾷς, ἐνῶ ἦσαι πτωχὸς χωρικός, νὰ νομίζης εὐτυχεστέραν ἔκβασιν! Ἐν τσοῦτω, ἐὰν οὗτοι οἱ κύριοι τῆς αὐλῆς ἤρχιζαν νὰ γεωργοῦν, ἴσως καλῆτερα ἤθελαν ἐπιτύχει πάρεξ ἐγώ· ἴσως θέλω κάμει καλῆτερα παρ' αὐτοί, ἂν ἀρχίσω νὰ δίδω συμβουλὰς εἰς τὸν βασιλέα μας.

Ὁ εὐθήθης ἄνθρωπος ἀφίνει λοιπόν τὸ ἄροτρον, καὶ πηγαίνει νὰ παρουσιασθῆ εἰς τὸν αὐτοκράτορα. Οὗτος βλέπων αὐτὸν εἰσερχόμενον, λέγει διευθύνων πρὸς αὐτὸν τὸν λόγον. Ὁ Τχοῦ-Γιού-Κι ἔρχεται ἀναμφιβόλως νὰ μὲ νοουθετήσῃ. — Ἐγώ, βα-

σιλεῦ, παντελῶς· θέλω προφυλαχθῆ ἀπὸ τοῦτο· εἶναι ἀληθές ὅτι δὲν ἄγνοῶ διόλου, ὅτι οἱ βασιλεῖς χρεωστοῦν νὰ ἦναι δίκαιοι καὶ ἐπιεικεῖς. Εἶναι ἀληθές προσέτι ὅτι λέγουν συνήθως ὅτι, καθὼς μία καλὴ γῆ δέχεται μὲ ὄφελος τὸ νερὸν, μὲ τὸ ὁποῖον ποτίζεται, καὶ ὅτι μόνον τὸ ὀμαλὸν ξύλον ὑποφέρει τὸν κανόνα καὶ τὸν διαβήτην, οὕτω καὶ οἱ σοφοὶ καὶ ἐνάρετοι βασιλεῖς λαμβάνουν εὐμενῶς τὰς παραινέσεις. Ἐπίσης εἶναι ἀληθές ὅτι ἐπεχειρίσθητε ἔργον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὁ λαός σας πάσχει πολὺ. Ἀλλὰ τίς εἶμαι ἐγώ, ὥστε νὰ τολμήσω νὰ σᾶς συμβουλεύσω; Ὅχι· θέλω φυλαχθῆ ἀπὸ τοῦτο εἰσέτι ἄπαξ.» Παρευθὺς, στραφεὶς πρὸς τοὺς παρόντας ἀξιωματικούς, καὶ ἐξακολουθῶν νὰ ὀμιλῆ, τοῖς ἔκαμε μακρὰν ἐπαρίθμησιν τῶν ἡγεμόνων, οἵτινες ἔχασαν τὰς ἐπικρατείας των ἢ καὶ ἐχάθησαν, ἐπειδὴ δὲν ἤθελσαν νὰ ὑποφέρωσι τὰς νοουθεσίας τῶν ὑπουργῶν των. Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὸν λόγον τοῦ ἐξῆλθε ταχέως, διὰ νὰ ἐλευθερωθῆ ἀπὸ τὴν ὀργὴν τοῦ βασιλέως. Ἀλλ' οὗτος ὁ μονάρχης ἔστειλε δρομαίως νὰ τὸν κράξωσι, καὶ ὅταν ἐπανήρχετο, «Πλησίασον ἀφόβως, τὸν λέγει· αἱ συμβουλαὶ σου ἔκαμαν ἐντύπωσιν εἰς τὸ πνεῦμά μου. Ὅλοι ὅσοι αὐτόκλητοι ἐπενόησαν νὰ μὲ νοουθετήσωσι, ἀντὶ νὰ συγκινήσωσι τὴν καρδίαν μου μὲ παρῶξοναν· οὕτως ἔχασαν τὴν ζωὴν. Σεῖς ἐξ ἐναντίας δὲν μὲ εἶπατε τίποτε πειρακτικόν, καὶ τὰ παραδείγματα τὰ ὁποῖα ἀνεφέρατε εἶναι πολὺ ἱκανὰ εἰς τὸ νὰ μὲ πλήξωσι· οὕτω παραδίδομαι.» Προσταγὴ ἐδόθη παρευθὺς τοῦ ν' ἀφήσωσι τὸ δῶμα ὅπου ἦτο. Ὁ Τχοῦαγγ-Βάγγ δὲν ἔμεινεν ἕως εἰς αὐτὸ· ἐδημοσίευσεν παντοῦ ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς θέλει θεωρήσει ὡς ἀδελφούς του τοὺς ὅσοι τῷ δώσωσιν ὠφελίμους συμβουλὰς. Αὕτη ἡ μεταβολὴ πρακτοποιηθεῖσα παρὰ τινος γεωργοῦ ἔγεινε περίφημος, καὶ οἱ λαοὶ τοῦ Τσοῦ ἐσύνησαν τραγῳδίον διὰ νὰ διαιωνίσωσι τὴν μνήμην του.

ΚΕΦ. ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΟΓΔΟΥΝ.

Ἀνέκδοτα ἀναφερόμενα εἰς τὴν Σινικὴν Κυβέρνησιν.

Ὁ Χοέν-Κόγγ βασιλεὺς τοῦ Τσι, ψηφίσας τὸν Κοάν-Τχόγγ δι' ὑπουργόν, τῷ εἶπε μίαν ἡμέραν. «Ἡ φιλοτιμία μου εἶναι νὰ ἰδῶ τὴν κυβέρνησίν μου διωργανισμένην μὲ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ μὴ ᾔηται κανεὶς μήτε μεταξὺ τοῦ χυδαίου λαοῦ, ὅστις νὰ μὴ ᾔηται εὐχαριστημένος, καὶ νὰ μὴ λέγῃ ὅτι ὄλα ἔχουσι καλῶς. Νομίζετε ὅτι δυνάμεθα νὰ κατορθώσωμεν τοῦτο; — Ναὶ εἶπεν ὁ Κοάν-Τχόγγ, νομίζω ὅτι τοῦτο εἶναι δυνατὸν. ἀλλὰ δὲν πρακτοποιεῖται, ἐὰν κυβερνήσωμεν κατὰ τοὺς κανόνας ἀληθοῦς σοφίας. — Διατί; ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς. — Ἐξ αἰτίας τοῦ ὅτι μικρά τις ἄκρα σχοινίου δὲν ἐξαρκεῖ πρὸς ἐξάντλησιν ὕδατος ἀπὸ βαθύ φρέαρ. Καὶ μεταξὺ τῶν πεφωτισμένων ὑποκειμένων, εὐρίσκονται διάφορα τάγματα πολὺ κατώτερα τὸ ἐν ἀπὸ τὸ ἄλλο. Μὲ δικαιότερον λόγον, τὸ πλῆθος δὲν δύναται νὰ φθάσῃ τοὺς ὑψηλοὺς σκοποὺς τοῦ ἀληθοῦς σοφοῦ. Ὅθεν δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προχωρήσῃ ἕως εἰς τοῦτον τὸν βαθμὸν τῆς τελειότητος. Ἄρκει, καὶ μάλιστα εἶναι ἀρμόδιον νὰ αισθανθῇ ὅτι οἱ κυβερνῶνες ἔχουν θεωρίας ἀπείρως ὑπερτέρας ἀπὸ τὰς ἰδικὰς των· εἶναι ἔτι μᾶλλον εὐπειθέστερον· ἐὰν θελήσωμεν νὰ χειραγωγῶμεν τὸν λαόν, καὶ νὰ τῷ φέρωμεν, οὕτως εἰπεῖν, τὸν φωμὸν εἰς τὸ στόμα, τὸν διαφθείρομεν. Πρέπει μόνον νὰ τὸν κρατῶμεν εἰς εὐταξίαν, νὰ ἐπαγρυπνῶμεν εἰς τὴν ἀσφάλειάν του καὶ νὰ τὸν βόσκωμεν, καθὼς ὁ ποιμὴν βόσκει τὸ ποίμνιόν του. Δὲν πρέπει ὡς πρὸς τοὺς λαοὺς, μήτε τυραννία, μήτε σκληρότης, ἀλλὰ πάλιν δὲν πρέπει νὰ φοβώμεθα νὰ τὸν ὀδηγῶμεν καὶ νὰ τὸν ἀφίνωμεν νὰ ἐνεργῇ. Πρὸ τοῦ νὰ δημοσιεύσωμεν διαταγὴν τινα, τὸ νὰ τὴν διασπείρωμεν ἀπὸ θύραν εἰς θύραν, διὰ νὰ ζητῶμεν ἐγκρίσεις, ἤθελεν εἶσθαι κινδυνώδης μέθοδος.

Ἐξετάζομεν τὰ ἀρμόζοντα, τὰ προτινάττομεν γενικῶς εἰς ὅλον τὸν κόσμον, οἱ σοφοὶ τὰ ἐγκρίνουσι, οἱ ἄλλοι τὰ ἀκολουθοῦν· τοῦτο ἐξαρκεῖ καὶ εἶναι τὸ κάλλιστον.

Ὁ ἴδιος Χοέν-Κόγγ, ὦν μίαν ἡμέραν εἰς τὸ κυνήγιον, καὶ ἀκολουθῶν μόνος μακρὰν τῆς συνοδίας του ἑλαφόν τινα, τὴν ὁποίαν εἶχαν ἀκοντίσει, ἀπῆντησεν ἀγαθόν τινα γέροντα εἰς εὐάρεστόν τινα κοιλάδα. Πῶς ὀνομάζεται τοῦτο τὸ μέρος; τὸν ἠρώτησεν — Ὀνομάζεται, ἀπεκρίθη ὁ ἄκκος ἄνθρωπος, κοιλάς τοῦ γέροντος εὐήθους. — Πόθεν τῷ προσήφη τοῦτο τὸ ὄνομα; — Ἀπ' ἐμέ τὸν ἴδιον — Πῶς λοιπὸν ἔχεις πνευματώδη φυσιογνωμίαν καὶ δὲν φαίνεσαι παντελῶς εὐήθης; — Ἴδου ὅλη ἡ ἱστορία, ἐπειδὴ θέλεις νὰ τὴν ἠξεύρης· ἡ δάμαλις μου ἐγέννησεν ἓνα μόσχον· ὅταν ἠξύνθη, τὸν ἐπώλησα καὶ ἠγόρασα ἐν πωλάριον. Μερικοὶ ἀπὸ τὴν γειτονίαν εἶπον ὡς περιτίζοντές με. Τοῦτο εἶναι ἄποπον, ποτε δάμαλις δὲν προήγαγε πωλάριον, πρέπει νὰ ἀφαιρέσωμεν τοῦτο τὸ τέρας. Τὸ ἐπίασαν, καὶ τὸ ἐπῆραν μαζὺ των, καὶ ἐγὼ τοὺς ἄφησα. Παρευθὺς ἐγνωστοποιήθη αὕτη ἡ ἱστορία εἰς ὅλον τὸ χωρίον καὶ ἕκαστος εἶπεν· ὦ τὸν εὐήθη! Ἴδου διατί αὕτη ἡ κοιλάς ὀνομάζεται κοιλάς τοῦ γέροντος εὐήθους. — Σὺ βεβαίως εἶσαι τοιοῦτος, εἶπεν ὁ Χοέν Κόγγ· διατί νὰ παραχωρήσῃς τοιοῦτοτροπῶς τὸ πωλάριον σου; Τὴν ἐπαύριον ὁ Χοέν-Κόγγ ἐπιστρέφων εἰς τὸ παλάτιόν του, ἐβιάσθη κατὰ πολλὰ νὰ διηγηθῇ τοῦτο τὸ συμβάν εἰς τὸν ὑπουργόν του Κοάν-Τχόγγ, διὰ νὰ διασκεδάσῃ μὲ αὐτόν· ἀλλ' οὗτος ἐξέλαβε τὸ πρᾶγμα διαφορετικῶς. Πιστεύσατέ με, βασιλεῦ, εἶπε, μὲ θλιβερόν ἄερα καὶ σκουδαῖον τόνον, δὲν εἶναι παντελῶς τίποτε ἀξιογέλαστον εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν. Ἡ διήγησις τούτου τοῦ χωρικοῦ εἶναι μάθημα καὶ διὰ σέ καὶ δι' ἐμέ. Ἐὰν ὁ αὐτοκράτωρ Υἱὰς ἐβασίλευεν ἐδῶ, ὁ ὀρθὸς λόγος καὶ ἡ δικαιοσύνη ἤθελεν βασιλεύσει μὲ αὐτόν, καὶ δὲν ἤθελεν ἔχει ὡς μηδὲν τὸ νὰ ἀρπάζωσι τὰ ξένα ὑπάρχοντα. Ἐὰν οὗτος ὁ γέρον ὑπέμεινε, καὶ ἄφησε νὰ τῷ κλέψωσι τὸ πωλάριον του

χωρίς νά παραπονεθῆ, πίστευσον ὅτι τοῦτο εἶναι ἐξ ἀνοησίας. Πρέπει νά ἤξεύρῃ ὅτι δὲν δύναται τις ν' ἀπολαύσῃ τὰ δίκαιά του ἔμπροσθεν τῶν κριτηρίων. Βασιλεῦ! ἄς τραβιχθῶμεν διαμερικὸν καιρὸν, καὶ ἄς στοχασθῶμεν σπουδαίως ἕως ποῦ προχωρεῖ τὸ κακὸν διὰ τὸ θεραπεύσωμεν δραστηρίως.»

Ὅταν ὁ Κάν-Τσέ ἐβασίλευεν εἰς τὴν χώραν τοῦ Λου, πατήρ τις καὶ ὁ υἱὸς του ἐνεκλοῦντο εἰς τὸ κριτήριον ὃ εἶς τὸν ἄλλον. Ὅταν ἡ ὑπόθεσις ἔφθασεν ἕως εἰς αὐτόν, ἔδωκε γνώμην ὅτι ὁ υἱὸς εἶναι ἄξιος θανάτου. Ὁ Κομφύκιος ἀντέτεινεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ταύτης τῆς κρίσεως, λέγων ὅτι δὲν ἦτον ἀκόμη καιρὸς νά τιμωρῶμεν τὰ σφάλματα μὲ τοιαύτην ἀυστηρότητα. «Οὔτοι οἱ πτωχοί, ἐπρόσθεσε, πρὸ πολλοῦ εἶναι ἀμαθεῖς, καὶ ἐπιμένοντες ὀλίγον πεφωτισμένοι ὡς πρὸς τὰ χρέη των. Ἀναμφιβόλως οὗτος ὁ υἱὸς δὲν ἐγνώρισεν ὅποιον κακὸν εἶναι τὸ νά κατηγορήσῃ τὸν πατέρα του. Ἴδὸν βασιλέα καὶ τοὺς κυβερνῶντας πρέπει νά κατηγορῶμεν. Ἐὰν ἔκαμναν καλῶς τὸ χρέος των, καὶ ἂν ἦσαν ὅλοι ἐνάρετοι, δὲν ἤθελαν πέσει εἰς πτόμοια σφάλματα — Γί λοιπὸν; ἐπνελάθεν ὁ Κάν Τσέ, ἐπειδὴ ἡ υἱική ἀγάπη εἶναι κατὰ τὴν ὁμολογίαν ἔλου τοῦ κόσμου τὸ θεμέλιον τῆς κυβερνήσεως, τὸ νά ἀναχαιτῆσωμεν διὰ τοῦ θανάτου ἐνὸς ἀνθρώπου τὰς εἰς ταύτην τὴν ἀρετὴν ἐναντίας ἀταξίας, δὲν εἶναι πρῶτον συγκεχωρημένον καὶ μάλιστα ἀναγκαῖον; — Λέγω, ἐπνελάθεν ὁ Κομφύκιος, ὅτι εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις σκληρότης εἶναι νά τῷ ἀραιρέτωμεν τὴν ζωὴν. Προμήθευσον εἰς τὸν λαόν σου τὴν παιδείαν, τῆς ὁποίας ἔχει χρεῖαν· πρόσθετον ἐνταυτῇ καὶ τὸ καλὸν παράδειγμα. Θέλεις τιμωρῆσαι ἀκολούθως μὲ ἀυστηρότητα, καὶ ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους θέλετε τιμωρῆσαι, θέλουν ἤξεύρει ὅτι εἶναι ἄξιοι τιμωρίας. Τοῦτο τὸ τεῖχος ἔχει ὕψος δέκα ποδῶν. Ἐν τοσούτῳ εἰς ὅλον σου τὸ βασίλειον, δὲν θέλει εὑρεθῆ μήτε ἓνας ἄνθρωπος ὅστις νά δυνηθῆ, παρευθὺς καὶ χωρὶς κλίμακα, νά ἀναβῆ ἐπάνω. Ἐξ ἐναντίας δὲν εἶναι σχεδὸν κανεὶς, ὃ ὅποιος νά μὴ δυνηθῆ ὀλίγον κατ' ὀλίγον νά

φθάσῃ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦτου τοῦ ὄρους, ἑκατοντάκις ὑψηλοτέρου παρὰ τὸ τεῖχος. Εἰς τὴν κατάστασιν καθ' ἣν εἶναι ὁ λαός σου, ἡ εὐποιία, ἡ δικαιοσύνη, αὗται αἱ δύο κύρια ἀρεταί, καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ αἱ ἄλλαι, εἶναι, ὡς πρὸς αὐτόν, ὡς δύσβατον τεῖχος. Εἶναι καιρὸς νά τιμωρῆσῃς τὸν ὅστις δὲν ἀναβαίνει εἰς αὐτό;

Ὁ βασιλεὺς τοῦ Χάγγ συνδιαλεγόμενος μετὰ τοῦ Κομφύκιου, τῷ εἶπε. Ἴδού ποῖαι εἶναι αἱ ἐπιθυμίαι μου. Θέλω νά ἦμαι βασιλεὺς πολλῶν ἡγεμόνων· νά βλέπω τὴν αὐλὴν μου εἰς εὐταξίαν, καὶ νά ἦμαι προμηθευμένος ἀπὸ καλοὺς ἀξιωματικούς· νά κρατῶ τὸν λαόν μου παντοτε ἤτυχον καὶ εὐχαριστημένον· νά βλέπω τοὺς πεπαθεμένους ἐνασχολουμένους εἰς τὸ νά ἀποκαταταίνωνται ὠφελίμοι εἰς τὴν ἐπιχράταιαν, καὶ τὰς ὄρας καλῶς διατεταγμένας. Ἐὰν στοχάζεσθε ἐπι βλα αὐτὰ εἶναι δυνατὰ, εἴπατε μοι, πῶ, ἔμπορῶ νά το κατορθώσω; — Ἐπαρουστάθην ἔμπροσθεν πολλῶν βασιλέων, ἀπεκρίθη ὁ Κομφύκιος, ὅλοι μ' ἔκαμαν ἐρωτήσεις, ἀλλὰ κανεὶς δὲν μ' ἔκαμνε τόσας, ὅσας σύ. Θέλω σὰς εἰπεῖ μ' ὅλον τοῦτο, ὅτι βλα αὐτὰ ὅσα ἐπιθυμεῖτε εἶναι δυνατὰ. Ἴδού πῶς. Ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον, ἐξαρκεῖ, εἰς τὴν κατάστασιν, καθ' ἣν βλέπω τὰ πράγματα, νά συμμαχήσῃς μὲ τοὺς γείτονάς σου εἰλικρινῶς καὶ εὐπίστως. Διὰ τὸ δεύτερον, πρέπει νά ἦσαι ἀγαθὸς καὶ μεγαλόδωρος ὡς πρὸς ὅλους ἐκείνους, οἵτινες σὰς συναναστρέφονται. Διὰ τὸ τρίτον, θέλει σὰς ἐξαρκεῖσαι νά μὴ καταδυναστεύετε ποτέ τὴν ἀθωότητα, καὶ νά τιμωρῆτε τὴν κακίαν χωρὶς συγκαταβάσιν. Διὰ τὸ τέταρτον, βαλε εἰς πολιτικά ὑπουργήματα τοὺς πεπαθεμένους, οἵτινες ἔχουν ἀξίότητα, καὶ μὴ ἀφήσῃς σχεδὸν κανένα χωρὶς ὑπουργήματα. Ὅσον διὰ τὸ πέμπτον, τίμα τὸν Τιένσ καὶ σέβου τὰ πνεύματα. — Ἐχεῖς δίκαιον, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, δὲν εἶναι τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτὰ, τὸ ὅποιον νά μὴ δυναμαὶ νά ἐκτελέσω.

Ὁ Τόγγ-Νγάρ· Υἱὸν διωρίσθη ἐπιστάτης ἐπαρχίας τι-

νός. Πρὸ τοῦ ν' ἀναχωρήσῃ, παρεκάλεσεν ὑπουργόν τινα νὰ τῷ δώσῃ, εἰς ὀλίγας λέξεις, ὡφέλιμόν τι μάθημα περὶ τῆς κυβερνήσεως τῶν λαῶν. Οὗτος ἀπεκρίθη μόνον ταύτας τὰς τρεῖς λέξεις: ζῆλος, εἰλικρίνεια, γενναιοφυχία. Ἐπειδὴ ὁ Τόγγ-Νγάν-Υιὸν τὸν παρεκάλεσε νὰ ἐξηγηθῇ, τὸν εἶπε: ζῆλος καὶ ἀφοσίωσις πρὸς τὸν βασιλέα, τὸν ὁποῖον δουλεύετε· εἰλικρίνεια καὶ εὐθύτης εἰς τὸ νὰ ὑποστηρίξετε τὰς προσταγὰς, τὰς ὁποίας ἐδώκατε, καὶ τὰ ὑπακείμενα τὰ ὁποῖα θέλετε μεταχειρισθῆ· γενναιοφυχία καὶ σταθερότης κατὰ τῶν κακῶν, ὁποῖου βαθμοῦ καὶ ἂν ἤθελαν εἶθαι. Τοῦτο εἶναι σαφές εἶπεν ὁ Τόγγ-Νγάν-Υιὸν, καὶ ἐννοῶ τὴν σημαντικότητά αὐτοῦ.

Ὁ Υἱάγγ-Τχοῦ συνδιελέγετο μίαν ἡμέραν μὲ τὸν βασιλέα τοῦ Λεάγγ περὶ τῆς κυβερνήσεως τῶν Ἐπικρατειῶν. Ἐπροχώρησε καὶ ὑπεστήριξεν ὅτι τίποτε δὲν ἦτο εὐκολώτερον. «Κυριέ μου, τὸν εἶπεν ὁ βασιλεύς· ἔχεις δύο γυναῖκας, καὶ γνωρίζω ὅτι δὲν ἠξεύρετε νὰ τὰς κυβερνήσετε· ἐν τοσοῦτῳ, κατὰ τοὺς λόγους σας, ἡ κυβέρνησις Ἐπικρατείας ἤθελεν εἶσθαι διὰ σᾶς μικρὸν πρᾶγμα. — Βασιλεῦ, ἀπεκρίθη ὁ Υἱάγγ-Τχοῦ, ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀληθῆ, καὶ δὲν ἐπιδέχεται ἀντίρρησην. Εἰς μόνος ποιμὴν, μὲ τὴν καλαύροπα εἰς τὴν χεῖρα, διεξάγει εὐσώχως τὰ πρόβατα ἂν θελήτωσι δύο ποιμένες νὰ διοικήσωσιν ἐν, δυσκόλως θέλουσιν ἐπιτύχει. Ἀλλὰ ἠξεύρετε ἀναμιμνῶσιν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον λέγουσιν τόσοσιν συνεχῶς. Τὰ μεγάλα ὄργανα δὲν ἀξίζουν διὰ τραγῳδία· τὰ μεγάλα ὄψαρια κολυμβῶσιν εἰς πολὺ ὕδωρ· ὅστις προκόπτει εἰς τὰ μικρὰ πρᾶγματα, δύναται νὰ εὐδοκιμήσῃ εἰς τὰ μεγάλα.

Ὁ Χοῦν-Κόγγ, περὶ τοῦ ὁποῖου ὠμιλήσαμεν ἤδη, ἠρώτισε μίαν ἡμέραν τὸν ὑπουργόν τοῦ Κόαν Τχογγ ποῖον πρᾶγμα εἶναι τὸ πλέον ἀξιόφθιτον εἰς μίαν ἐπικράτειαν. «Βασιλεῦ, ἀπεκρίθη αὐτὸς ὁ ὑπουργός, κατὰ τὴν γνωμὴν μου, τίποτε δὲν εἶναι πλέον ἀξιουσεθῆτον παρὰ τὸ ὀνομαζόμενον Μῦς τοῦ ἀγάλματος. — Γι' ἕλεει νὰ εἰπῇ τοῦτο — ἠξεύρετε ὅτι εἰς

πολλὰ μέρη ἀνεγείρονται ἀγάλματα εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ τόπου. Ταῦτα τὰ ἀγάλματα εἶναι ξύλινα, ἐσκαμμένα ἐσῶθεν, καὶ κεχρωματισμένα ἐξῶθεν. Ἐνας ποντικός εἰσέρπυσεν εἰς τὰ ἔνδον, δὲν ἠξεύρουσιν πῶς νὰ τὸν διώξωσι· δὲν τολμῶσι νὰ μεταχειρισθῶσι τὸ πῦρ, φοβούμενοι μήπως ἀνάψῃ τὸ ξύλον, μήτε νὰ βάλωσι τὸ ἄγαλμα εἰς τὸ ὕδωρ, φοβούμενοι μήπως ἀναλύσῃ τὰ χρώματα. Οὗτος ὁ ποντικός ὑπερασπίζεται διὰ τὸ σέβας, τὸ ὁποῖον φέρουσιν εἰς τὸ ἄγαλμα. Τοιοῦτοι εἶναι σχεδὸν εἰς ἐπικράτειαν, οἱ χωρὶς ἀξιοῦσιν καὶ ἀρετὴν ἀνθρώποι, οἵτινες χείρονται τὴν εὐνοίαν τοῦ βασιλέως. Τὸ βλέπουσιν, καὶ στενάζουσιν δι' αὐτὸ, ἀλλὰ δὲν ἠξεύρουσιν, πῶς νὰ φερθῶσι, διὰ νὰ τὸ θεραπεύσωσι.

Ὁ Κι-Τσέ, εἰς μίαν τῶν περιηγήσεών του, διέβη διὰ τοῦ βασιλείου τοῦ Τσῖν. Μόλις ἐπάτησεν ἐκεῖ, καὶ εὐθὺς ἔκραξεν ἀναστενάζων· «ὦ! Πόσον μεγάλη εἶναι ἡ καταδυναστεία εἰς τοῦτο τὸ βασίλειον!» Ἐμβαίνων ἀγαλῶσιν εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ἔκραξε μὲ τὴν αὐτὸν τόνον· «ὦ! πόσον ἐξηντημένον, εἶναι τοῦτο τὸ βασίλειον!» Τέλος, ἰδὼν τὸν βασιλέα καὶ τὴν αὐλήν· «ὦ! εἶπεν, πόσον αἱ ταραχαὶ καὶ αἱ ἀποστασίαι δὲν εἶναι μεμακρυσμέναι!» Ἐκεῖνοι, οἵτινες τὸν συνώδευαν, ἐκπλαγέντες ἀπ' αὐτὰς τὰς ἐκφωνήσεις, τῷ εἶπαν τότε· «Μόλις τώρα ἤλθετε εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Τσῖν· — πῶς ἀποφασίζετε περὶ ὅλων αὐτῶν τόσοσιν ἀποφασιστικῶς;» — Ἰδὼν τὸ αἴτιον τοῦτου, ἀπεκρίθη ὁ Κι-Τσέ· Ἐμβαίνων εἰς τὰς γαίας τοῦ Τσῖν, παρετήρησα πολλὰς πεδιάδας ἀκαλλιεργήτους, καὶ τὸ ἐπίλοιπον κάκιστα ἐξεργασμένον· εἶδον ταυτοχρόνως ὅτι εἰργάζοντο εἰς διάφορα μέρη, ἀνωφελέστατα χειροτεχνήματα. Ἐτυμπεράνα ὅτι οἱ λαοὶ ἦσαν ἐπιρροτισμένοι ἀπὸ ἀγνοίας. Ἐμβαίνων εἰς τὴν πρωτεύουσαν, παρετήρησα ὅτι ὅλα τὰ νέα κτίρια ἐκλονοῦντο, καὶ τὰ παλαιὰ στερεώτατα. Τοῦτο μ' ἔκαμε νὰ εἰπῶ, ὅτι τοῦτο τὸ βασίλειον εἶναι ἐξηντημένον. Εἰς τὴν αὐλήν, εἶδον βασιλέα, ὅστις ἔχει ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ θεωρῇ ἐξῶ

ἐκεῖ, καὶ ὅστις δὲν ἀνοίγει τὸ στόμα διὰ τὰ κάμη τὴν μικρο-
πάτην ἐρώτησιν. Παρατήρησα ὡσαύτως εἰς τοὺς ὑπουργούς του,
πολλὴν ὑψηλοφροσύνην καὶ κενοδοξίαν. Ἐν τούτῳ ὅλοι εἶναι
ἄφρωνι ὡς πρὸς τὰ ἀφορῶντα τὸ δημόσιον καλόν, καὶ μεταξὺ
αὐτῶν δὲν εἶναι μήτε εἰς μόνος, ὅστις τὰ δίδῃ εἰς τὸν βασιλέα
τὴν παραμικροτέραν συμβουλήν, ἀπὸ τὸ ὅποιον ἐσυμπέρανα ὅτι
ἡ ταραχὴ καὶ ἡ ἀποστασία δὲν εἶναι μακρὰν ταύτης τῆς ἐπι-
κρατείας.

ΚΕΦ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Ἀνέκδοτα ἀφορῶντα τὰς θυγατέρας τῶν
αὐτοκρατόρων, τὰς συζευθείσας μὲ
ἀπλοῦς ἰδιώτας.

Ὁ αὐτοκράτωρ *Ται-Γσὸγγ* συνέζευξε μίαν τῶν θυγατέρων
του μὲ τὸν υἱὸν τοῦ προέδου τοῦ κριτηρίου τῶν θεσμοθεσῶν.
Οὗτος δεχόμενος ταύτην τὴν βασιλόπαιδα εἰς τὸν οἶκόν του,
τῇ εἶπε «Κυρία μου, εἶναι καθιερωμένος ἀπὸ τὰ ἔθιμα ὁ τόπος
τῆς παρουσιάσεως μιᾶς νύμφης ἔμπροσθεν τοῦ πενθεροῦ τῆς
ἢ τῆς πενθερᾶς. Ἐπ' ἀληθείας, εἰς τούτους τοὺς τελευταίους
χρόνους καθ' οὓς τὰ πλέον ἀξιέπαινα ἔθιμα ἀκυροῦνται ὀλίγον
κατ' ὀλίγον, δὲν διατηρήθη τοῦτο τὸ ἔθιμον εἰς τὰς ἡγεμονίδας
συζευγόμενας· ἀλλ' ἔχομεν σήμερον αὐτοκράτορα πολλὰ πεφω-
τισμένον, ὅστις ἤξεύρει πόσον ἀξιόλογον εἶναι τὸ νὰ ἔχωσι κῦ-
ρος τὰ καλὰ ἔθιμα, καὶ ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ φυλάττωνται. Ὅθεν,
ὦ ἡγεμονίς, κρίνατε εὐλογον νὰ σὰς δεχθῶμεν, καθὼς ἀνήκει
εἰς μίαν νύμφην. Δὲν κάμνομεν τοῦτο ἀπὸ αἴσθημα μεταιο-
φροσύνης, μήτε πρὸς ἰδιαιτέραν τιμὴν μας, ἀλλ' ἀπο ζῆλον
πρὸς τὰ ἔθιμά μας ἐκ τῆς διατηρήσεως τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται
τὸ καλὸν τῶν οἰκογενειῶν καὶ τῶν ἐπικρατειῶν. Ἡ παρεὺς ὁ

πενθερός καὶ ἡ γυνὴ του κάθηνται εἰς τὸ ὕψος τῆς αἰθούσης,
καὶ ἡ νέα βασιλόπαις, μὲ τὸ χειρόμακτρον ἐπὶ τοῦ βραχίονος,
τοὺς ἔδωκε πρῶτον νύμφιον, ἔπειτα φαγητόν, καὶ ἀκολούθως ἀ-
πεσύρθησαν. Ὁ *Ται-Γσὸγγ* πληροφορηθεὶς περὶ τούτου τοῦ
συμβάντος εὐχριστήθη ἀπὸ τοῦτο, καὶ μάλιστα ἐπρόσταξεν
ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς αἱ ἡγεμονίδες νὰ συζεύγωνται τοιοῦτοτρόπως.

Ὁ αὐτοκράτωρ *Χιαὸ-Βου*, ἠξεύρων ὅτι αὐταὶ αἱ ἡγεμο-
νίδες ἐγίνοντο ἀνυπόφοροι εἰς τὰς οἰκογενείας, εἰς τὰς ὁποίας
εἰσέρχοντο, ἐζήτησε τὰ μέσα τοῦ νὰ θεραπεύσῃ ταύτην τὴν
διαγωγὴν, ἀποτέλεσμα τῆς κενοδοξίας τῶν μετεχειρίσθη ἔν
πολλὰ μονοειδῆς μέσον. Προσδιόρισας μίαν τῶν θυγατέρων του
διὰ τὸν υἱὸν τοῦ *Κὸγγ Χιτ*, ὑποκείμενον, τὸ ὅποιον αἱ ἀρε-
ταί του καὶ αἱ ἐκδουλεύσεις του εἶχαν ὑψώσει εἰς τὰς μεγίστας
τιμὰς, ἐπρόσταξε μυστικῶς νὰ ἐκθέσωσιν εἰς ὄνομα τοῦ μέλ-
λοντος συζύγου ἰσχυράν τινα ἐπίπληξιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ διαγω-
γὴ τούτων τῶν ἡγεμονίδων νὰ περιγραφῆ λεπτομερέστατα, καὶ
τῆς ὁποίας τὸ συμπέρασμα ἐμελλε νὰ ᾖναι ὅτι δὲν ἐδύνατο
νὰ λάβῃ σύζυγον ἐκείνην, ἡ ὁποία τῷ ἐπαρουσιάζετο. Τοῦτο
τὸ ἔγγραφον, τὸ ὅποιον ἐνεχειρίσθη εἰς τὸν αὐτοκράτορα, πε-
ριεῖχε τὰς ἀκολούθους λέξεις.

«Βασιλεῦ, ἡ Ὑ μετέρα *Μεγαλειότης* ἐπροστάξατε, ὥστε ἡ
βασιλόπαις *Αἰγγ-Χαι* νὰ ταπεινωθῆ εἰς τόσον, ὥστε νὰ γένη
σύζυγός μου· τοῦτο εἶναι μονοειδῆς χάρις, καὶ τὴν ὁποίαν δὲν
ἤλπιζα. Ἐν τούτῳ δὲν ἔμπορῶ νὰ κρύψω ὅτι ἔλαβα ταύτην
τὴν προσταγὴν μὲ τόσην ταραχὴν καὶ λύπην, ὅσον σέβας καὶ εὐ-
γνωμοσύνην ἡ προσωπικὴ ἀναξιώτης μου, πολὺ περισσότερον
πάρειξ ἡ καταγωγὴ μου, μὲ μακρύνουσιν ἀπὸ συμπεθερίαν τό-
σον ἔνδοξον. Ἀρμόζουσα εἰς ἐμὲ σύζυγος δὲν εἶναι βασιλόπαις,
ἀλλὰ κοινὴ τις θυγάτηρ. Οἱ ὁμοβάθμιοι μὲ ἐμὲ ἄνθρωποι, ἂν
καὶ ὄχι τόσον πλούσιοι, μόλις ἠνδρύνθησαν, καὶ εὐθὺς νυμφεύον-
ται· ἐκτελοῦν τοῦτο μὲ τινα δῶρα ὀλίγης ἀξίας, καὶ δὲν εἶναι
τόσον πτωχοί, ὥστε νὰ φοβηθῶσι νὰ σχηματίσωσιν ἔντιμον συμ-

πεθερίαν και ανάλογον, ήτις να τους αποκαθιστά ευτυχεις. Παρά-
τηρώ εξ έναντίας οτιθέκταινοι, οτινες συνεζεύχθησαν ήγεμονίδας,
εζησαν σχεδόν ολοι εις την θλίψιν δια τουτο με όλον το βαθύ
αίσθημα της ευγνωμοσύνης, το όποιον δοκιμάζω δια την τιμήν,
την όποιαν ή 'Υμετέρα Μεγαλειότης κατεδέχθη να με κάμη,
εϊμαι τόσον μακράν του να καυχηθώ δι αυτό, ώστε, εάν δέν
εδυνάμην να έμποδισθώ, νομίζω ότι ήθελα παύσει από του να
ζώ. Συγχώρησον, μέγα βασιλεū, την έλευθεροστομίαν μου και
απλότητά μου. 'Η ιστορία μας γέμει παραδειγματών συζύγων,
οτινες εγειναν δυστυχεις, διότι συνεζεύχθησαν ήγεμονίδας. 'Ο
εις προσεποιήθη τον άνόσιον δια να έλευθεριωθή από τον δυσ-
βάστακτον ζυγόν της γυναίκος του· εις άλλος εκαυσε τους πό-
δας του δια να απαλλαγή από τοιαύτην συμπεθερίαν· άλλος έρ-
ρίφθη όλόγυμνος εις την χιόνα, δια ν' αποφύγη εκείνην, με την
όποιαν τον είχαν ενώσει. 'Ο Χολί κατεβυθίσθη από απελπι-
σίαν εις πηγάδιον. 'Ο Λιέ·Τροάγγ εγεινε σχεδον τυφλός,
και ο Γιού·Τχάγγ καθυπεβλήθη εις τας εσχάτας τιμωρίας
δια να συντριφή τους δυστυχεις δεσμούς, οτινες τον έπροσκολ-
λοῦσαν με μίαν ήγεμονίδα.»

Το να δύναται τις να κηραίνη και να έρχεται, να επιτελέ-
πτεται τους φίλους του και να τους δεχεται εις τον οίκον, είναι
έλευθερία, την όποιαν καθείς πρέπει ν' απολαμβάνη. Συνεζεύχθη
τις ήγεμονίδας· Αυτη κηραίνει και έρχεται κατά την άρέθειαν
της· δέν έχει καιρόν προσδιορισμένον δια την έπιστροφήν της,
μήτε κανένα κανονισμόν εις την οίκιαν της. Πρέπει ώστε ο σύ-
ζυγος ν' αποφεύγη το να περιποιηται τους φίλους του, και
σχεδόν πάσαν συκοινωνίαν με τους συγγενεις του. 'Εάν έ-
νίοτε ή ήγεμονίς έχη ευδιαθεσίαν, και θέλη να φερθή προς αυτόν
όλιγώτερον αυστηρώς, κατά πρώτον μία γραία τροφός ζαρώνει
τά όφρύδια· μία βόνζα κάμνει το ίδιον· και άμρότεροι παρασαί-
νουν εις την κυρίαν ότι δέν ήξεύρει να κρατήση τον βαθμόν της,
και ότι άφανίζει όλα. Περιπλέον έχει πάντοτε εις την συνοδίαν

της πλήθος ευνούχων, ανθρώπων ποταπών, ανοήτων, άπολιτεύ-
των, οτινες κάμνουν όλα κατά τύχην, χωρίς λόγον, και όμι-
λουν άδιακρίτως μη ήξεύροντες τί λέγουν. 'Ιδοῦ ή συμβουλή
της κυρίας. 'Η τροφός νομίζει ότι ή ηλικία της τη δίδει το δι-
καίωμα του να μιση τον όστις έγγίσει την πίστιν της, ή βόνζα
υπακρίνεται την σοφήν, και λέγει τόσα περι του μέλλοντος, ώστε
είναι αδύνατον να μην αποβῶσι μερικά αληθή κατά τύχην.
Εις αυτάς τας δύο γυναίκας προστίθεται ένιοτε μία γραία χει-
ροσκόπος, ήτις έμφανίζεται πρό πάντων εις το τέλος των
συμποσιών, δια να κερδίση τά έναπολειφθέντα. 'Ο πτωχός σύ-
ζυγος πρέπει να υπομένη, και μάλιστα ήθελεν εϊσθαι ευτυχής,
εάν δέν δοκιμάση τίποτε δυσχεροτέρον.

•Μία από τας μεγάλας ταραχάς του είναι το να απολαμβάνη
την παρουσίαν της κυρίας. Δέν ήξεύρει πώς να φερθή δια να
ευχαριστήση κατά τουτο τας παραδόξους άρεσκειάς της βασιλό-
παιδος. 'Εάν παρουσιάζεται συνεχώς, δέν είναι δεκτός. Γίνεται
δεκτός· δέν δύναται να έκβη όταν θελή· 'Αφίνει την κυρίαν χωρίς
να λάβη άδειαν· νομίζει τον εαυτόν της ως καταρρονημένον, και
κυριεύται από όργην. Λαμβάνει τά εξιτήρια, άρου την ίδη· κη-
ραίνει, ως αυτή λέγει, να ίδη κάμμιαν άλλην. Όταν διάτην κυρίαν,
έκβαίνει όταν θέλη, και επανέρχεται συνεχώς το μεσονύκτιον,
και ένιοτε την αύγην. 'Ενίοτε μέν διατρίβει την νύκτα παίζουσα
όργανα· ένιοτε δε διεξάγει όλην την ήμέραν έχουσα τας χείρας
εσταυρωμένας εμπροσθεν βιβλίου τινός. 'Η ζωή της, κυρίως
είπειν, είναι σειρά παραδόξων φαντασιών. Τά έθιμά μας δέν ά-
παγορεύουσι να έχωμεν και άλλας γυναίκας με την πρώτην, δέν
κατακρίνεται τις ότι άτιμάζει με τουτο την σύζυγόν του, αν δέν
αυτή ήναι ήγεμονίς, δέν πρέπει να συλλογισθῆ τουτο. Εις τον
παραμικρότερον κρότον, εις την παραμικροτέραν ύποψίαν έκβαίνει
από το δωμάτιον της κυρίας νέα τις δούλη ανάίσχυντος, ήτις
έρχεται να κατασκοπεύση τον σύζυγον. 'Εάν δεχθῆ κάμμιαν
έπίσκεψιν και ή συνδάλαξις μακρόν ήλίγον τι, αί γραίαι έρ-
15 *

χονται να ακούσωσι διά να εἰπῶσιν ὅλα εἰς τὴν κυρίαν.

«ἄλλος, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀποκαθιστᾷ εἰσέτι πλέον ἀνυποφόρους ταύτας τὰς ἡγεμονίδας, τὰς συνεζευγμένας ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, εἶναι αἱ συνεχεῖς ἐπίσκεψεις, τὰς ὁποίας κάμουν ἀναμεταξύ των. Συνδιαλέγονται πάντοτε περὶ τῶν συζύγων. Ἡ καταγωγή του, οἱ τρόποι του, ἡ διαγωγή του, ὅλα συζητοῦνται εἰς τὰς συναναστροφάς των. Δίδουν ἀναμεταξύ των μαθηματα ἀλαζονείας καὶ ζηλοτυπίας· καὶ ἔταν μία ἔχη καλὸν χαρακτῆρα καὶ ἔλλογον πνεῦμα, δὲν ἀργοπορεῖ νὰ γείνη ὁμοία μὲ τὰς ἄλλας. Ὅθεν ἐκεῖνοι, οἵτινες μέχρι τοῦδε συνεζεύχθησαν ἡγεμονίδας, ἠθέλησαν νὰ τὰς παραιτήρωσι· καὶ ὅσοι ἀπ' αὐτοὺς δὲν ἐδυνήθησαν νὰ κάμωσιν ἄλλως, μετενόησαν σχεδὸν ὅλοι.

«Περὶ πλέον, ὅταν λαμβάνωμεν μίαν γυναῖκα, τὸ κυρίως σκοπούμενον εἶναι ἡ τεκνογονία. Τίποτε δὲν εἶναι πλέον ἐναντίον εἰς τοῦτον τὸν τελικὸν σκοπὸν παρὰ τὴν ὑπέρμετρον ζηλοτυπίαν, καὶ εἶναι γνωστὸν ἐκ πείρας ὅτι, ὅσοι συνεζεύχθησαν βασιλόπαιδας, κοντὰ εἰς ὅλας τὰς ἄλλας θλίψεις των, ἀπέθανον οἱ περισσότεροι χωρὶς ἀπογόνους. Πρῶτος εἶμαι ἐγὼ, ὥστε νὰ ἐλπίσω ὅτι θέλω ἀποφύγει ταύτας τὰς δυστυχίας; Δὲν σκοπεύω λοιπὸν νὰ καθυποβάλω εἰς αὐτὰς τὸ ὑποκείμενόν μου καὶ τὴν οἰκογένειάν μου. Ἐὰν μερικοὶ ὑπειτάχθησαν εἰς αὐτὰς χωρὶς ἀπαιτήσιν, προῆλθεν ἐκ τοῦ ὅτι θεωρήσαντες τὰς διαθέσεις τῆς αὐτῆς, δὲν ἐδύναντο μῆτε ἐτόλμων κατὰ πρῶτον νὰ ἐμφανίσωσι τὰς ἀπολογίας των καὶ τὰ παράπονά των. Ὅσον το κατ' ἐμέ, ἔχω τὴν εὐτυχίαν τοῦ νὰ ζῶ ὑπὸ περωτισμένον, δικαίον καὶ ἀγαθὸν βασιλεῖα, ὅστις συμβουλευεται τὸν ὀρθὸν λόγον, καὶ ὅστις δὲν εἶναι προκατειλημμένος ἀπὸ κάμμιαν εὔνοιαν τοῦτο καὶ μὲ βιάζει νὰ ἀποκαλυφῶ εἰς αὐτὸν τὴν καρδίαν μου.

• Εὐχαριστῶ τὴν ὑμετέραν Μεγαλειότητα, ἡ οἰκογένειά μου εὐρίσκειται εἰς ἀρκετὰ ὑψηλὸν βαθμόν. Ἡ πρωτίστη φροντίς μου πρέπει νὰ ᾖ τὸ νὰ τὴν ὑποστηρίξω εἰς τὴν κατάστασιν, καθ' ἣν εὐρίσκειται, καὶ νὰ προλάβω τὴν πτώσιν τῆς. Τοῦτο ἐλ-

πίζω νὰ κατορθώσω ἐπὶ ταύτης τῆς εὐδαίμονος βασιλείας. Ἐὰν δύναμαι νὰ ἐλπίσω, προϊόντος τοῦ χρόνου, μεγαλήτερα ὑπουργήματα καὶ ὑψηλότερον βαθμὸν, χαίρω καθ' ὑπερβολὴν ὅτι εἶμαι ἄξιος τούτων διὰ τῆς ἀφιλοκερδίας μου, τῶν προτερημάτων μου, τῆς προσηκροτητέας μου καὶ τῶν ἐκδουλεύσεών μου. Σᾶς ὁμολογῶ ἐλευθέρως, μέγα βασιλεῦ, ὅτι δὲν ἠθέλην εἶσθαι παντελῶς εὐάρεστον δι' ἐμέ τὸ νὰ τὰ ἀπολαύσω διὰ τῆς συμπεθερίας, μὲ τὴν ὁποίαν φρονεῖτε νὰ μὲ τιμήσετε. Περιπλέον ἐκθέτων ἤδη τὴν λύπην μου, ὁ σκοπός μου δὲν ἀποβλέπει μόνον εἰς τὸ νὰ τὰς ἀνακαύσω τὰ ἀληθῆ μου αἰσθήματα καὶ νὰ προπαρσκευάσω τὴν ἰδίαν μου ἀσφάλειαν, ἀλλὰ προσέτι καὶ νὰ σᾶς γνωτοποιήσω τὰ δεινὰ, ὅσα παρόμοιαι συγγένειαι προξενούσι κατὰ τὸ παρὸν εἰς ἄλλας οἰκογενείας. Καθικετεύω τὴν ὑμετέραν Μεγαλειότητα νὰ ἐξετάη τὰ ἐξ αὐτῶν προερχόμενα, ἀλλὰ πρὸ πάντων νὰ μὲ ἔχητε παρητημένον. Ἀφήσατε, σᾶς ὁμνῶ, ἀφήσατε τὰ μικρὰ πτηνὰ νὰ πετῶσιν εὐθύμως μὲ τοὺς ὁμοίους των, ἀφήσατε τοὺς μικροὺς σκώληκας νὰ πολλαπλασιάζωσιν ἐν εἰρήνῃ τὸ εἶδός των· καὶ ὅσον καὶ ἂν ᾖ ἐντιμὸς δι' ἐυὲ ἡ ἐκλογή σας, καταδεχθῆτε νὰ μὲ κάμῃτε τὴν χάριν τοῦ νὰ τὴν ἀιατρέψῃτε. Ἐὰν ἡ ὑμετέρα Μεγαλειότης δὲν εἰσακούσῃ τὴν ταπεινὴν δέησίν μου, θέλω κόψει τοὺς πλοκάμους καλῆτερον, θέλω ἀκρωτηριασθῆ ὁ ἴδιος, θέλω φύγει πέραν τῶν θαλασσῶν.

Ἀποῦ ὁ αὐτοκράτωρ ἀνέγνωσε τοῦτο τὸ ἔγγραφο, τὸ ὁποῖον εἶχε συντεθῆ ἐκ διαταγῆς του, ἐπέπληξε τὰς ἡγεμονίδας, καὶ διεσκέδασε πολὺ μὲ τοῦτο κατ' ἰδίαν. Δυνάμεθα νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἐπέτρεψεν εἰς ἐκεῖνον, ὅστις τὸ διεύθυνεν εἰς αὐτὸν νὰ συζευθῆ μὲ ὁποίαν γυναῖκα θέλει.

ΚΕΦ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ.

Ἐκλογή παραδειγμάτων ἀφορώντων τὰ ἦθη. Ἀξιοσημείωτα γνωμικὰ τῆς Σινικῆς ἠθικολογίας..

Νέος τις κατηγορήθη ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς του ἔμπροσθεν ἐ-
νὸς μανδαρίνου, ὅτι δὲν ἐφύλαξε τὸ ἀνῆκον πρὸς τοὺς γονεῖς
του σέβας. Ὁ κριτὴς ἀντὶ τὸν τιμωρήσῃ, εὐχαριστήθη γὰρ
τὸν φέρῃ εἰς τὸ μέρος τοῦ παλατίου του τὸ προσδιωρισμένον
εἰς τὰς πρὸς τὸν Κομφύχιον ἀποδιδόμενας τιμὰς, καὶ εἰς τὸ
ὅποιον ἦσαν δύο πίνακες περιφήμου ζωγράφου. Ὁ πρῶτος
παρίστανε τοῦτον τὸν τεχνίτην ξυλοκοπούμενον ταπεινῶς καὶ
ἡσυχῶς ἀπὸ τῆς μητέρας του· καὶ ὁ ἄλλος ταύτην τὴν κυρίαν,
ὡς καταβεβαρυμένην ὑπὸ τῆς ἡλικίας, καὶ τὸν υἱὸν της κλαίοντα
πλησίον της ἐκ συμπαθείας καὶ φιλοστοργίας. Ὁ ἡμέτερος νέος,
θεωρῶν ταύτας τὰς ζωγραφίας, τότε ἐγγίχθη, ὥστε ἔγεινεν
ὡς ἔξω ἑαυτοῦ. Τότε ὁ μανδαρίνος λαβὼν εὐκαιρίαν ταύτην
τὴν στιγμήν τὸν ἐπέπληξε προσηκόντως, καὶ ὕστερον τὸν ἀπέ-
στειλεν. Ὁ νέος ὠφελήθη τόσον πολὺ ἀφ' ὅσα εἶδε καὶ ἤκουσεν,
ὥστε ἔγεινεν ἀκολούθως πρωτότυπον ἀρετῆς.

Μέγας τις μανδαρίνος ἐπισκεπτόμενος μίαν ἡμέραν τὴν ἐ-
παρχίαν, τῆς ὁποίας ἦτον ἀντιβασιλεὺς, παρετήρησε μίαν γυ-
ναῖκα ἐνδεδυμένην ῥάκη, καὶ φέρουσαν ἵππον διὰ τὸν ποιίση.
Ἴδὼν τοῦτο ἔφριξεν, ἔκλινε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀνασθενάξας βαθέως,
εἶναι δυνατόν ἀνέκραξεν, ὥστε οἱ πτωχοὶ στρατιῶται νὰ ἦναι
τόσον δυστυχεῖς, ἐνῶ ἐγὼ εἶμαι ἀντιβασιλεὺς; Ὅποια αἰσχύνη
δὲ ἐμεῖ! Ἀρῶν εἶπεν οὕτω καθ' ἑαυτὸν, διένειμε μὲ προκαταβο-
λὴν εἰς ὅλους τοὺς στρατιώτας τρία μηνιαῖα, καὶ ἐφιλοδώρησεν
ἀφθόνως εἰς τοὺς πτωχοτέρους. Ὅσοι ὑπῆρξαν αὐτόπται μάρ-
τυρες ταύτης τῆς ἀγαθοεργίας ἢ ὅσοι ἤκουσαν περὶ ταύτης,

δὲν ἐθυνήθησαν νὰ κρατήσωσι τὰ δάκρυα, καὶ ἕκαστος πῆρε-
στίτεο νὰ διηγήται τὴν αἰτίαν τούτου.

Αὐτοκράτωρ τις ἐπισκέπτετο ποτε τὰς μεσημβρινὰς ἐπαρ-
χίας του· κατὰ συνέπειαν οἱ διοικηταὶ τῶν πόλεων, διὰ τῶν
ὁποίων ἐμελλε νὰ διαβῆ, ἔκαμαν μεγάλας προπαρασκευάς,
καὶ συνήθροισαν πολλοὺς ἵππους, ἀμάξας καὶ πολύτιμα σκεύη
διὰ δαπάνης τῶν κατοίκων τοῦ νομοῦ· φοβούμενος μήπως
ταλαιπωρήσῃ τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ κυβερνωμένους, δὲν ἠθέλησε νὰ
ἀκολουθήσῃ τοῦτο τὸ παράδειγμα. Εὐχарιστήθη λοιπὸν νὰ
προμηθεύσῃ ἐπιμελῶς τὸ ἀναγκαῖον ἄντι μεγαλοπρεπείας καὶ
περιττότητας· ἐνδεδυμένος μὲ ἀπλοῦν πανίον, ἐπηγγύρνει εἰς
ἔλα· καὶ ἡ κεχρυσωμένη ζώνη του ἦτο τὸ μόνον διακριτικὸν
σημεῖον τῆς ἀξίας του. Οἱ μανδαρίνοι τῆς αὐλῆς, μὴ εὐχαρι-
στηθέντες εἰς αὐτὴν τὴν τιμητικὴν ἀπλότητα, τὸν ἔκαμαν ἐπι-
πλήξεις, τὰς ὁποίας ἐδέχθη μὲ σταθερότητα, χωρὶς νὰ δείξῃ τὴν
παραμικρὰν συγκίνησιν.

Ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καθ' ἣν ὁ αὐτοκράτωρ διεσκέδαζε μὲ τὴν
ἀλίευσιν, ἐπίσταν ἕνα ὠραιότατον κυπρίνον. «Εἰς ποῖον νὰ πω-
λήσω τοῦτο τὸ ὄφαιον ὀψάριον;» ἠρώτησε γελῶν τοὺς αὐλικούς,
οἷτινες ἦσαν πλησίον του. Αὐτοὶ τῷ ἀπεκρίθησαν ὅτι ὁ ἐπαρχος
τῆς Νιάγγ-Γχεοῦ ἦτον ὁ μόνος, ὅστις ἐδύνατο νὰ τὸ ἀγοράσῃ.
«Ἐ καλὰ! ἔπανελαβεν ὁ μονάρχης, ἄς τῷ τὸ φέρωσιν!» Ὁ
διοικητὴς ἰδὼν τοῦτο τὸ δῶρον, τοῦ ὁποίου τὴν τιμὴν τὸν ἠ-
ρώτησαν ἐκ μέρους τοῦ αὐτοκράτορος, ὅδοιπορεῖ εἰς τὴν οἰκίαν
του, λαμβάνει μερικὰ ἀργυρᾶ κοσμήματα, τὰ ὅποια ἡ σύζυγός
του εἶχεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων της, καὶ
ἐπέστρεψε πλησίον τοῦ βασιλέως. «Μέγα αὐτοκράτωρ, τῷ εἶπε,
γονοπετιῶν, τοῦτο τὸ ὀψάριον ἀξίζει χρήματα, καὶ δὲν ἔχω ἄλλο
τι διὰ νὰ τὸ πληρώσω παρὰ ταῦτα τὰ μικρὰ κοσμήματα τῆς
γυναικί μου. Ἴδού τὰ ἔφερα καὶ προσφέρω τὸν ἑαυτὸν μου εἰς
θάνατον. Ὁ αὐτοκράτωρ τότε ἐννοήσας τὴν κακίαν τῶν αὐ-
λικῶν του· εἶπε, νὰ θλίβωμεν τοιοῦτοτρόπως τοῦτον τὸν

ἄθλιον κριτήν, ἄς τὸν ἀφήσωσι νὰ ἐπιστρέψῃ ἐν εἰρήνῃ.

Ἄλλος τις μανδαρίνος ἦτο τόσον ἀφιλοκερδής, ὥστε ἤθελε νὰ ἦναι τοιοῦτοι καὶ οἱ ἄνθρωποι του. Ὅταν παρήτησε τὸ ὑπουργεῖο του διὰ νὰ τραβιχθῆ εἰς τὸν οἶκόν του, ἐροθήθη μήπως κἀνεὶς ἀπ' αὐτοὺς ἔλαβέ τι ἄνευ εἰδήσεώς του. Ὅταν λοιπὸν ἐπέβησαν ὅλοι, ἐπρόσταξε νὰ τοὺς σκαλίωσι, καὶ ὕστερον νὰ ρίψωσιν εἰς τὸ νερὸν ὅλα ὅσα εὑρέθησαν ἐπάνω των. Ἄνδράποδα, τοῖς εἶπεν, οὕτω λοιπὸν μ' ἐκθέτετε εἰς τὸν γέλωτα τοῦ δημοσίου! Ἡθέλετε λοιπὸν νὰ εἰπῶσιν ὅτι, μὴ τολμῶν νὰ λάβω μόνος, ἠθέλησα νὰ λάβω διὰ τῶν χειρῶν σας;

Κριτὴς τις τοῦ Χιού-Τσου, πηγαίνων νὰ λάβῃ τὸ ὑπουργεῖο του, ἔφερε μαζύ του μόνον τὸν υἱὸν του καὶ ἓνα δοῦλον. Ἐπειδὴ ὁ χειμὼν ἦτο τραχὺς, ὁ πρῶτος ὅστις ἐκρύωσε, παρεκάλεσε τὸν πατέρα του νὰ τῆ προμηθεύσῃ ὀλίγους ἄθρακας διὰ νὰ ζεσταθῆ. Οὗτος δὲν συγκατένευεν εἰς τοῦτο· ἀλλὰ προστάξας νὰ τῷ φέρωσι μίαν βάρβον, «λάβε ταύτην τὴν βάρβον», εἶπεν εἰς τὸν υἱὸν του· μεταχειρίσου τὴν διὰ νὰ κάμῃς ὀπλαστίαν μὲ ταύτην· στρέφον αὐτὴν καθ' ὅλας τὰς εὐθυβολίας, καὶ παρευθὺς δὲν θέλεις κρυῶσαι. «Εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, καθ' ἣν σύρουσι πυλόκλαστρα (1) εἰς σημεῖον ἀγαλλιάσεως, ὁ ἡμέτερος νέος, θέλων νὰ κάμῃ καθὼς καὶ ὅλοι, ἐζήτησε νὰ εὕρῃ ἀπ' ἐξῆ. Ὁ πατήρ του, ὅστις τὸ ἔμαθε, τὸν εἶπε νὰ πλησιάσῃ, καὶ δίδων εἰς αὐτὸν τεμάχιον ἐκ τοῦ βραβοῦ. Ἄν ἀγαπᾷς τὸν κρότον, υἱέ μου, τὸν εἶπε, κτύπησον μὲ τοῦτο τὸ ξύλον ταύτην τὴν θύραν, θέλεις κάμει σχεδὸν τὸ ἴδιον ὡς καὶ μὲ τὰ πυλόκλαστρα.»

Πεπαιδευμένος τις, ὅστις εἶχε μὲν ὑπόληψιν, ὀλίγην δὲ πείρην εἰς τὰς ὑποθέσεις, ἀφοῦ ἔχασε τὸν ἀδελφόν του, τοὺς ἀνεψιούς του καὶ τὸν υἱὸν του, ἀπέθανεν εἰς ἐσχάτην πτωχείαν, ἀφήσας τρεῖς θυγατέρας ἀνηλίκους. Ὁ μόνος δοῦλος, τὸν ὁποῖ-

(1) Μηχαναὶ, δι' ὧν κρημνίζουσι τὰς πύλας τῶν κάστρων. Σομ. τοῦ ἐκδ.

εν εἶχεν, ἐφρόντισε περὶ τῶν ἀναγκῶν τούτων τῶν ὄρφανῶν· διὰ τῆς βιομηχανίας του καὶ τῆς ἐργασίας του, εὔρε τὸ μέσον τοῦ νὰ μὴ τὰς ἀφήσῃ νὰ στερῶνται τίποτε· μάλιστα, ἐφέρθη ὡς πρὸς αὐτὰς μὲ τὴν προφύλαξιν καὶ σέβας, ὥστε, εἰς διάστημα δέκα ἐτῶν, καθ' ἃ ἐπιμελεῖτο αὐτὰς, δὲν τὰς ἐθεώρησε ποτὲ κατὰ πρόσωπον.

Ὅταν ἐμεγάλωσαν, ἀπεράτισε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν αὐλὴν διὰ νὰ ἀνακαλύψῃ κἀνενα γνώριμον τοῦ κυρίου του, καὶ ὅστις νὰ θελήσῃ νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς τὸ νὰ τὰς συζεύξῃ συμφώνως μὲ τὸν βαθμὸν των. Μόλις ἔρθασεν ἐκεῖ, καὶ εὐθὺς ἀπήνησε κατ' εὐτυχίαν δύο διδάκτορας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ μὲν εἰς ἦτον ἀπὸ τὸ αὐτοκρατορικὸν Σχολεῖον, ὁ δὲ ἄλλος, ἀπὸ τὰ μεγάλα κριτήρια. Ἀκολουθήσας αὐτοὺς ἕως εἰς ἓν ὀλιγάνθρωπον μέρος, ἐβρίβη εἰς τοὺς πόδας των, καὶ τοῖς ἐκοινοποίησε μὲ ὄφθαλμοὺς δακρυρροοῦντας, τὴν αἰτίαν τοῦ ταξειδίου του.

Οὗτοι οἱ δύο κύριοι, ἐκπλαγέντες καὶ κινηθέντες εἰς συμπάθειαν ἀπ' αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἔσπευσαν νὰ τὸν παρηγορήσωσιν. Ὁ κύριός σου καὶ ἡμεῖς, τῷ εἶπαν, ἐγνωρίσθημεν ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων. Λυπούμεθα ὅτι ἀγνωσώσαμεν τὰς δυστυχίας του, καὶ χαίρομεθα ταυτόχρονως ὅτι μᾶς δίδεις τὴν εὐκαιρίαν τοῦ ν' ἀποδώσωμεν μικρὰν τινα ἐκδούλευσιν εἰς τὴν οἰκογένειάν του. Δὲν ἔμειναν μόνον μὲ τοὺς λόγους, ἀλλὰ παρευθὺς ἔδωκαν τὰς ἀναγκαίας διατάγας διὰ νὰ ἔλθωσιν αἱ τρεῖς ὄρφανὰί με ὅλας τὰς εἰς τὸ ταξειδίον των ἀναγκαίας εὐπορίας. Δὲν ἤργοπύρησαν νὰ συζευχθῶσι συμφερόντως· καὶ ὁ ἐνάρετος δοῦλος ἐπέστρεψεν, ἀπολαύσας τὴν ἀνταμοιβὴν τῶν ὅσα ἔκαμεν ὑπὲρ αὐτῶν.

Ἐπὶ ἀρχαίας τινος δυναστείας, εἰς ἀπεσταλμένος τοῦ αὐτοκράτορος, διαβαίνων διὰ τῆς Κιάγ-Ποάν, εἰς προλύτης τῆς χώρας τὸν ἔστειλε χαιρετισμὸν διὰ τινος τῶν δούλων του μὲ σύνθηές τι γραμμάτιον. «Εἰς τί ἐνασχολεῖται ὁ κύριός σου; ἠρώτησεν ὁ ἀπεσταλμένος τοῦτον τὸν δοῦλον, ὥστε δύναται νὰ διὰγῃ τό-

σον μονήρη βίον; Κύριε, ἀπεκρίθη οὗτος, ἐπειδὴ ἡ συγκομιδὴ τοῦ ἔτους δὲν ἦτον καλὴ εἰς ταῦτα τὰ περίχωρα, οἱ δρόμοι εἶναι γεμάτοι ἀπὸ ἀνθρώπων ἀποθανόντας τῆς πείνας· διὰ τὰ νὰ συνάξωσι καὶ ἐνταφιάτωσι τὰ σώματα τούτων τῶν δυστυχῶν, ὁ κύριός μου πληρῶναι καθ' ἑκάστην ἀρκετοὺς ἀνθρώπους. Διὰ τῶν φροντίδων του, περισσότερα ἀπὸ χίλια πτώματα ἔλαβαν ἐνταφιασμόν. — Ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς τῶν νεκρῶν εἶναι ἀρκετὰ μέγας, ὁ κύριός σου ἔχει χρεῖαν ἀναλόγου ἀριθμοῦ ἐργατῶν διὰ τὰ ἐκτελέσει τοιοῦτον ἔργον. Πῶς ἐξαρκεῖ εἰς τὴν πληρωμὴν των; Τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἦναι μικρὰ περιπλοκή. — Αὐτὸ δὲν τὸν ταράττει παντελῶς. Ἐπροσδιώρισε κοσότητά τινα σιταρίων διὰ τὰ ἐξοδα ἐκάστης ταφῆς, καὶ ἡ διανομὴ αὐτῶν ἔγινε διὰ τινος συγγενοῦς τοῦ κυρίου μου. » Ὁ ἀπεσταλμένος δὲν ἠρώτησε περιπλέον· ἀλλ' ἐκαινέσας εἰς τὸν δούλον τὴν εὐποιάν τοῦ κυρίου του, ἔγραψεν εἰς αὐτὸν μικρὸν γραμματίον, διὰ τοῦ ὁποίου τὸν εἰδοποιεῖ, ὅτι πᾶν ἀγαθὸν ἔργον πρέπει νὰ κρύπτεται, ἢ τοῦλάχιστον νὰ μὴ ζητῶμεν νὰ τὸ δημοσιεύσωμεν. » Τίποτε δὲν εἶναι χαμερπέστερον, ἔλεγεν, ἀπὸ τὰς εὐποιίας, τῶν ὁποίων ἐλαττήριον εἶναι ἡ ματαιοφροσύνη.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοκράτορος Υἱόγγ-Λό, ἐμπορὸς τις, ὀνομαζόμενος Σοῦν-Υιόγγ, ὅστις ἐταξείδευεν, εἶδεν, ἐνῶ ἐπεριπάτει, ἐν πουγγεῖον κρεμάμενον εἰς ἕνα πάσσαλον, καὶ εὔρεν ἐκεῖ δύο χρυσᾶς βελόνας ἀπ' ἐκείνας, τὰς ὁποίας φοροῦσιν εἰς τοὺς πλοκάμους των αἱ κυρίαι τῆς Κίνας. Ἐκάθησεν εἰς τοῦτο τὸ μέρος, καὶ ἐπρόσμεινεν ὥστε τὸ ὑποκείμενον, τὸ ὁποῖον τὰς ἔχασε, νὰ ἔλθῃ νὰ τὰς ζητήσῃ. Ἦτον ἤδη νύξ, ὅταν ἔρθασε μία δούλη ὅλως δακρυβροοῦσα, ἣτις ἐζήτηε τὰς βελόνας, τὰς ὁποίας ἡ κυρία τῆς ὑποκτεύετο ὅτι αὐτὴ ἔκλεψεν. Ἀφοῦ ὁ ἡμέτερος ἔμπορος ἐβεβαιώθη ὅτι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εὔρεν, ἦτο κατ' ἀκριβείαν τὸ ζητούμενον, τῇ τὸ ἔδωκεν. Αὕτη ἡ κόρη, ὑπερχαρεῖσα, τὸν ἐρωτᾷ τὸ ὄνομά του, καὶ τί ἔμπορεῖ νὰ κάμῃ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς· ἀλλ' ἀντὶ νὰ τὴν ἀπο-

κριθῇ, φεύγει κρυφίως, καὶ μελονότι ἦτο νύξ, διευθύνει τὰ βήματά του πρὸς ἕν κατάλυμα ἀρκετὰ μακρυσμένον ἐκείνου τοῦ μέρους. Φθάσας εἰς τὴν Μὰν-Υιόγγ, πόλιν, ἣτις ἦτο τὸ τέλος τοῦ ταξιδίου του, ἀπέλαυσεν εἰς ὀλίγον καιρὸν κέρδος πολὺ τημαντικώτερον παρ' ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἠλπίζεν. Ἀφοῦ ἐπώλησε τὰς πραγματείας του, ἐμβῆκεν εἰς ἕν πλοιάριον διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ μὲ πολλοὺς ἄλλους ἐμπόρους. Ὅταν ἔρθασεν εἰς τὸ μέρος, ὅπου εἶχεν εὔρει τὸ πουγγεῖον, καὶ τὸ πλοιάριον κατετάχθη κατὰ μῆκος τῆς ὄχθης, εἶδε τὴν δούλην, εἰς τὴν ὁποίαν αὐτὸ εἶχεν ἀποδώσει. Αὕτη ἡ κόρη, ἣτις ἤρχετο νὰ πλύνη τὰ πανικά, τὸν ἐγνώρισε, καὶ δὲν ἔλειψε τοῦ νὰ τὸν ἐμιλήσῃ· ὕστερον δὲ, ἀπεχώρησεν. Ὁ Σοῦν-Υιόγγ, τὸν ὁποῖον αὕτη ἦ συνδιάλεξις εἶχεν ἐμποδίσει ν' ἀκολουθήσῃ τὰ ἄλλα πλοιάρια, βλέπων ὅτι ἦτο πολὺ ἀργὰ διὰ νὰ ἀναχωρήσῃ μόνος, ἀπεφάσισε νὰ σταθῇ εἰς τοῦτο τὸ μέρος μέχρι τῆς αὔριου. Τοῦτο ἔγινε κάλλιστον δι' αὐτὸν, ἐπειδὴ παρευθὺς ἐσηκώθη τρικυμία, εἰς τὴν ὁποίαν ἐχάθησαν ὅλοι οἱ ἀναχωρήσαντες.

Ἐνας ὀνομαζόμενος Οὐ-Πὰν, ἐπιστρέφων ἀπὸ μικρὸν ταξιδίον, καὶ εὐρισκόμενος ὀλίγον τι μακρὰν ἀπὸ τὸν οἶκόν του, παρατηρεῖ ἕνα ἄνθρωπον, ὅστις ἔκλεπτε κάστανα εἰς τὸν κήπον του· ἐπιστρέφει παρευθὺς, καὶ παρεκτρέπεται ἡμίσειαν λεύγαν τῆς εὐθείας ὁδοῦ. Μετὰ τὴν οἴκαδε ἐπιστροφήν του, ἐδοῦλος, ὅστις τὸν συνώδευεν, ἔλαβε τὴν ἐλευθερίαν τοῦ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ τὴν αἰτίαν τῆς περιστροφῆς, τὴν ὁποίαν εἶχε κάμει. « Ἐπειδὴ, εἶπε, παρετήρησα ἄνθρωπὸν τινα, ὅστις ἀναβάς ἐπὶ τινος καστανέας τοῦ κήπου μου, ἐσύναιζε κάστανα. Ἦν οὗτος ὁ δυστυχὴς ἤθελε μὲ ἰδεῖ, ὁ φόβος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἤθελε κυριευθῆ, ἤθελε τὸν κάμει νὰ πέσῃ ἴσως πίπτων ἤθελε πληγῶθῃ βαρέως. Ἐπρεπεν, ἐπειδὴ μὲ ἔκλεπτε, νὰ τὸν ἐκθέσω εἰς τοῦτον τὸν κίνδυνον;

Εἰς μίαν ἐπανάστασιν, νέος τις σπουδαστὴς ἔπεσεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐπαναστατῶν, καὶ παρετήρησε μεταξύ ἐκείνων, τοὺς

ὁποίους εἶχαν ἀρπάξει, τὴν σύζυγον ἄλλου ἰεῦς γνωρίμου του. Ἀμέσως πηγαίνει νὰ εὔρη τὸν ἀρχηγὸν τούτων τῶν στασιαστών, καὶ τῷ λέγει « Εὖρον ἐδῶ τὴν ἀδελφὴν μου. Ἔρχομαι νὰ σᾶς ζητήσω ὡς χάριν τὸ νὰ μὴ ἀτιμασθῆ. Τὸ λύτρον μας δὲν θέλει ἀργοπορήσει νὰ φθατῆ· σᾶς τὸ ὑπόσχομαι. Ἄλλ' ἐὰν ἡ ἀδελφὴ μου ὑπέφερε τὴν παραμικροτέραν ὑβρίν, μῆτε αὐτὰ μῆτε ἐγὼ δὲν ἠθελαμεν δυνηθῆ νὰ ἐκιζησωμεν. Ὁ τόνος καὶ ὁ ἀήρ, μὲ τοὺς ὁποίους ἐπρόφερε τούτους τοὺς λογους, κατέπεισαν τὸν ἀξιωματικόν, ὅστις τὸν ἐποποθέτησεν εἰς τὸν αὐτὸν κοιτῶνα μὲ τὴν νεάν. Διέτριψε μὲ αὐτὴν κατὰ περισσότερον ἀπὸ ἓνα μῆνα, καὶ κατὰ τοῦτο τὸ διάστημα, δὲν τῷ ἐξέφυγε μῆτε μία λέξις, μῆτε χειρονομία, ἥτις νὰ ἦναι ἐναντία εἰς τοὺς ἀκριβεστάτους νόμους τῆς εὐπρεπειᾶς.

Ἰατρός τις ὀνομαζόμενος *Kin - Kō*, ἐκτὸς τῆς μεγάλης τοῦ ἐπιτηδειότητος, εἶχε καὶ ἀφιλοκέρδειν καὶ εὐποιεῖν ἀτυχήθη. Ὅστις καὶ ἂν ἦτο ἐκεῖνος, ὅστις τὸν ἔκραζε, πτωχὸς ἢ πλούσιος, ἀνεχώρει παρευθὺς, ὁποῖος καιρὸς καὶ ἂν ἦτο. Ἀντὶ νὰ φέρεται εἰς φορεῖον, κατὰ τὸ ἔθιμον τῶν συγγρόνων του ἰατρῶν, δὲν ἔπαυσε ποτὲ νὰ κάμνῃ τὰς ἐπισκέψεις του περὶ μέχρι τῆς ὀγδοηκονταετοῦς ἡλικίας. Ὅταν ἠρωτᾶτο τὴν αἰτίαν. « Νομίζω, ἔλεγεν ὅτι, τοῦτο τὸ ἔξοδον ἠθελε γένει ὠφελιμώτερον, ἐὰν τις ἀνακουρίξῃ τὰ ἄρρώστα τέκνα πολλῶν πτωχῶν οἰκογενειῶν. » Ἐῶ ὄντι, ἔσωζε τὴν ζωὴν εἰς ἄπειρα παιδιὰ καὶ δὲν ἐπεριωρίζετο ἢ εὐποιεῖα του εἰς μόνον αὐτά. Ἄν πτωχὸς τις ἄρρώστος εἶχεν ἀνάγκην ἀπὸ γενσέγγ, ἢ ὁποῖον δήποτε ἄλλο ἰατρικὸν ἀκριβώτερον, τῷ τὸ ἐπρομήθευεν ἐξ ἰδίων του, τῷ ἀνακάνωνε, χωρὶς νὰ εἰπῆ τίποτε, μὲ ἄλλα κοινὰ φάρμακα, καὶ τῷ τὸ ἐπρόφερε χωρὶς νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου. Διὰ ταύτης τῆς διαγωγῆς, ἀπέδωκε τὴν υἰγιάν εἰς πολλοτάτους πτωχοὺς ἄρρώστους.

Διαβαίνων ποτὲ εἰς μίαν ὑδρὸν, εἶδεν ἄνδρα τινα, ὅστις ἐπώλει τὴν γυναῖκά του διὰ νὰ πληρώσῃ τὸν φόρον, τὸν ὁποῖον ἐ-

χρεώσται εἰς τὸν αὐτοκράτορα. « Φύλαξον τὴν γυναῖκά σου, τῷ εἶπε, καὶ παρευθὺς ἐπλήρωσε δι' αὐτόν.

Ἦτο εἰς ἡλικίαν ὀγδοήκοντα ἐπτὰ ἐτῶν, ὅταν ἀπέθανε. Πρὸ τοῦ νὰ ἐκπνεύσῃ, εἶδεν εἰς τὸν ὕπνον του ἐρχομένην ἐμπροσθεν τοῦ νεάν τινα παρθένον, τῆς ὁποίας ἡ λαμπρότης ὑπερέβαινε τὴν τῶν πολυτίμων λίθων, καὶ παρευθὺς ὄλος ὁ οἶκος ἐγεμίσθη ἀπὸ ὀσμῆν ἡδυτέραν καὶ τῶν ἐξαιρετωτέρων ἀρωμάτων.

Ὁ *Τοῖ - Κίγγ*, ἀνὴρ πλούσιος, ἀφοῦ μετεχειρίσθη ἀνωφελῶς ὄλα τὰ συνήθη ἰατρικὰ διὰ νὰ ἰατρεύσῃ τὴν μητέρα του ἀπὸ μίαν ἀρρώστιαν, μανθάνει ὅτι ἄρρώστοι, τῶν ὁποίων οἱ ἰατροὶ ἦσαν ἀπηλπισμένοι ὡς πρὸς τὴν ἀνάρρωσίν των, εἶχαν ἰατρευθῆ τρώγοντες ἀνθρωπίνην σάρκα. Παρευθὺς κόπτει ἐν κομματίον τοῦ μηροῦ, τὸ μαγειρεύει καὶ τὸ παρουσιάζει εἰς τὴν μητέρα του, ἥτις μὴ δυναμένη νὰ τὸ γευθῆ, ἀποθνήσκει σχεδὸν παρευθὺς. Ἡ εἰδήσις τοῦ θανάτου τῆς τῷ ἐπροξένησε τόσον ζωηρὰν θλίψιν, ὥστε ἐλείποθύμησεν ἕως τρεῖς φοράς. Ἀφοῦ ἀπέδωκεν εἰς ταύτην τὴν πολυαγάπητον μητέρα ὄλα τὰ χρεὴ τῆς ταφῆς, ἐπεθύμησε νὰ ἔχη πρὸς τιμὴν τοῦ τὴν εἰκονογραφίαν τῆς. Ἐπροσκάλεσε λοιπὸν ἓνα ζωγράφον, ὅστις τὴν ἐγνώριζεν. Ἐπειδὴ οὗτος ὁ τεχνίτης δὲν ἐδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ὁμοιότητα, κατεβυθίσθη εἰς θλίψιν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, πλησίον τοῦ τάφου τῆς. Κατὰ τοῦτο τὸ διάστημα, ὁ ζωγράφος βλέπει ταύτην τὴν κυρίαν εἰς τὸν ὕπνον· ἀφοῦ ἐξύπνησεν, ἡ φαντασία του πλήττεται εἰσέτι ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ, τὰ ὁποῖα αὐτὴ ἀπεικόνισε καθ' ὕπνον· λαμβάνει τὸν κάλαμόν του, κάμνει μίαν εἰκονογραφίαν ἐντελῶς παρομοιάζουσαν, καὶ τὴν φέρει εἰς τὸν *Τοῖ - Κίγγ*. Οὗτος τὴν ἐδέχθη μετὰ πολλῆς χαρᾶς, καὶ ἐτίμησεν, ὡς νὰ ἦτον ἀκόμη ζωντανή, ἐκείνην, τῆς ὁποίας τὸ ἐκτύπωμα τὸν ἐπρόφερε.

Μετὰ μερικὸν καιρὸν, λητταὶ ὀπλισμένοι, οἵτινες διέτρεχον τοὺς ἀγρούς, ἐπλησίασαν εἰς τὸ μέρος, ὅπου κατῶκει οὗτος ὁ ἐνάρετος ἀνὴρ. Μολονότι καθεὶς στοχάζεται νὰ τραπῆ εἰς

φυγήν: Ἐγώ, εἶπε, μολοντοῦτο θέλω φυλαχθῆ ἀπὸ τὸ νὰ παραιτήσω οὕτω τὸν τάφον τοῦ πατρὸς μου καὶ τῆς μητρὸς μου. « Παρευθὺς συναθροίζει ὄλους τοὺς συγγενεῖς του, καὶ ἐγκαρδιώνει ἄλλην τὴν συνοικίαν του εἰς τὸ νὰ ἐτοιμασθῶσι νὰ κάμωσι γενναίαν ὑπεράσπισιν. Οἱ λησταί, μαθόντες ταύτην τὴν ἀπόφασιν, ἐλαφυραγώγησαν τὰ κόνιξ χωρία, καὶ ἀνεχώρησαν χωρὶς νὰ τολμήσωσι νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς τὴν πατρίδα τοῦ ἀνδρείου Τσι - Κίγγ. Οἱ κριταί, μαθόντες ὅτι ἦτον αἰτία τῆς σωτηρίας τῆς συνοικίας του, ἠθέλησαν νὰ τὸν ἀνταμαίψωσι διὰ ταύτην τὴν ἐκδούλευσιν. « Ὄχι, εἶπεν, ὄχι, δὲν θέλω λάβει τίποτε. Ἡ αἰτία μου ἦτο τὸ νὰ διαφυλάξω τὸν τάφον τῶν πατέρων μου. Ἡ παρηγορία, τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι, διότι ἐπέτυχα εἰς τοῦτο, εἶναι δι' ἐμέ ἡ γλυκυτάτη ἀνταμοιβή.

Ἐπειδὴ ἓνας πεπαιδευμένος ἀπεχώρησεν εἰς τὰ ἔρημα βουνά, διὰ νὰ ζῆσῃ μεμονωμένος τῶν ἄλλων· ἐνεφανίσθη ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας κατὰ σειρὰν ἓν ἄγριον θηρίον, τὸ ὁποῖον, χωρὶς νὰ τὸν κακοποιήσῃ διόλου, ἐστέκετο ἔμπροσθέν του μὲ τὸ στόμα κεκμηδὸς, καὶ ἀνεχώρει μετὰ τινὰς στιγμάς. Κυριευθεὶς ἀπὸ φρίκην, μόλις ἐτόλμα νὰ ρίψῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπ' αὐτοῦ· τέλος ἐνεθάρρυνθη. Μίαν ἡμέραν καθ' ἣν ἐθεώρει πλησίον εἰς τὸ στόμα τούτου τοῦ τρομεροῦ ζώου, παρετήρησεν ἓν ὄστον, τὸ ὅποιον ἦτον εἰσηγμένον ἐκεῖ, ὥστε τὸν ἐνωχλοῦσεν ὅταν ἐλάβανθαι τὴν τροφήν του. Ἐγκαρδιωνόμενος ἐπιφέρει τὴν χεῖρα, καὶ ἐκβάλλει τοῦτο τὸ ὄστον. Τὸ ζῶον ἀνακουρισθὲν διὰ ταύτης τῆς χειρουργικῆς ἐργασίας, ἀναχωρεῖ παρευθὺς. Τῇ ἐπαύριον, ὁ ἐρημίτης μας ἐξεπλάγη κατὰ πολλὰ, ὅταν τὸ εἶδεν ἐπιστρέφον μὲ μίαν ὀλόκληρον ἔλαφον, καὶ ἐναποθέτον αὐτὴν εἰς τοὺς πόδας του, ὡς διὰ νὰ τῷ ἀποδείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του.

Ὁ βασιλεὺς, ὅστις ἐπληρορήθη λεπτομερῶς τοῦτο τὸ συμβῆν, κῆλησε νὰ ἴδῃ τὸν ἐρημίτην, καὶ τὸν ἔκαμε νὰ ἔλθῃ ἀκουσίως εἰς τὴν αὐλήν. Ὅταν ἐνεφανίσθη ἐκεῖ, καθεὶς ἔσπευσε

νὰ τὸν ἴδῃ, καὶ ὄλος ὁ κόσμος τὸν ἐθεώρει μὲ σέβας, χωρὶς νὰ φανῆ ὅτι κἂν προσέχει εἰς τὴν γενικὴν ἐντύπωσιν, τὴν ὁποίαν ἐνέπνεε. Μίαν ἡμέραν ἐζήτησε παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα τὴν ἄδειαν ἀπὸ τὸν βασιλέα τοῦ ν' ἀναχωρησῇ. Γενόμενος ἐλεύθερος ἐπῆγε νὰ κατιστηθῆ εἰς μονιρὴν τινὰ κοιλάδα, καὶ φκοδόμησεν ἐκεῖ καλύβην ἐκ καλάμων. Μόλις ἐτελείωσε καὶ εὐθὺς ἐξεβράγη μεγάλη τις ἀποστασία, καθ' ἣν ὅλη ἡ χώρα ἐηλατήθη, ἐκτὸς τῆς περιοχῆς, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐκλέξει διὰ κατοικίαν του. Αὕτη ἡ περίστασις ἔδωκεν αἰτίαν νὰ πιστεύσωσιν ὅτι ἐγνώριζε τὸ μέλλον.

Διδασκαλίαι σινικοῦ τινος φιλοσόφου, διευθυνηθεῖσαι πρὸς τινὰ νέον προσδιορισμένον διὰ μεγάλα ὑπουργήματα.

Νέος τις κύριος, ὅστις εἶχεν ὑπάγει εἰς τὸ Σι Τρεοῦ, παρεκάλεσεν ἓνα περίφημον φιλοσοφον ὅστις κατῴκει ἐκεῖ, νὰ τῷ δώσῃ μερικὰς διδασκαλίας ἐγγράφως, αἱ ὁποῖαι εἶναι αἱ ἐφεξῆς.

1. Ὅταν γνωρίζωμεν τὴν θελήσειν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῦ βασιλέως, πρέπει νὰ τὴν ἐκτελῶμεν, θυσιαζόντες καὶ τὰ πλέον πολύτιμα πράγματά μας.

2. Ἄν ἦναι ἀληθές ὅτι μόνος ὁ σοφὸς δύναται νὰ ὑποφέρῃ μὲ σταθερότητα μεγάλας συμφορᾶς, δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἀληθές ὅτι ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον καταδραμάζουσι, δὲν εἶναι σοφός.

3. Ὅσῃν ὑπόληψιν καλοκάγαθιας καὶ ὕσῃν ἀρετῆν ἀποκτήτητις, δὲν πρέπει νὰ νομίζει ὅτι ἔρθασεν εἰς τὴν τελειότητα. Πρέπει νὰ προσπαθῇ ἀκαταπαύστως νὰ κάμῃ βήματά τινα περιπλέον εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς.

4. Ὅταν λαός τις λησμονῇ τὴν εὐπειθειαν καὶ τὸ σέβας, τὸ ὁποῖον χρεωστῆ εἰς τὸν βασιλέα ἢ εἰς τοὺς ἄρχοντας, τὸ καλύτερον μέτρον τοῦ νὰ τὸν ἐπαναφέρωμεν εἰς τὸ χρέος, εἶναι τὸ νὰ τὸν προμηθεύσωμεν ἀπ' ὅσα τὸν ἔλειπαν, ὅταν ἤρχισαν αἱ ταραχαί.

5. Ὅστις δὲν ἐξολοθρεύει τὸ δυστυχὲς ἐγὼ, δὲν θέλει εἶσθαι ποτὲ ἱκανὸς νὰ ἐκτελέσῃ τίποτε μέγα.

6. Ὁ οὐρανὸς ἐμβάλλει συνήθως εἰς σκληρὰς δοκιμασίας ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον προσδιορίζει εἰς μεγάλα ὑπουργήματα.

7. Πᾶν τὸ σκληρότατον καὶ τραχύτατον συντριβεται εὐκόλως, ἂν δὲν ληφθῇ πρόνοια νὰ συγκερασθῇ διὰ τινος εὐλυγίστου πράγματος.

8. Περί σοφίας καὶ ἀρετῆς, τὸ κύριον, καὶ μάλιστα τὸ οὐσιῶδες εἶναι, τὸ νὰ ἦναι ἡ καρδιά γεμάτη ἀπὸ αὐτά. Τὸ νὰ συνθέτῃ τις, νὰ φιλονεικῇ, νὰ συνδιαλέγεται, δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰ μὴ μόνον ἐπέισακτα.

ΤΕΛΟΣ

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΜΟΥ.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

Σελ.	Στ.	Ἄντι	Γράφει
7	8	οἵτινες ἐφύλατταν	οἷτινες τὸ ἐφύλατταν
—	27	ἐξ πόδας ὕψους καὶ δύο πάχους	ὕψος ἐξ ποδῶν καὶ πάχος δύο
9	6	δείχνονται	δεικνύονται.
—	10	ἀφήνουν	ἀφίουν.
—	29	ἐπιθέτει	ὑπαγορεύει.
11	31	τῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας του ἡγεμόνων	τοὺς ἐκ τῆς οἰκογενείας του ἡγεμόνας.
—	32	ἀτλάζιον	(ἀτλάζιον)
16	28	πραγμάτων, πράγμα,	πραγμάτων σύμπτωμα,
—	15	διὰ καθένα·	διὰ καθένα,
17	31	οἱ κολασί	οἱ κολασοί
18	19	ἑξακοσίας,	ἑξακοσίους
19	3	τοῦ τείχους	τοῦ τοίχου.
—	5	(βαμβοῦ)	βαμβοῦ.
—	11	πανί	πανίον
34	7	τὸ πράσιον τσαῖον	τὸ πράσινον καὶ τὸ καὶ τὸ μαῦρον τσαῖον μαῦρον
—	9	κάθε τι,	ἕκαστον πράγμα
35	12	θα	θε
44	1	ὡς εἰς τα	ἕως εἰς τὰ
—	29	φιλονικία	φιλονεικία
46	15	δὲν κατοικεῖ	κατοικεῖ
49	5	ὀνομαζομένην	τὴν ὀνομαζομένην
—	9	πενήντα	πεντήκοντα
—	18	διὰ τῆς βασιλείας	διὰ τὰς βασιλείας
52	3	Ἐπιτήδειος	Ὦν ἐπιτήδειος.
54	20	τὸν ἀποκατέστησαν	τὸν ἀποκατέστησαν

σελ.	Στ.	Ἀντί	Γράφε
55	11	ἀντεκατέστησαν	ἀντικατέστησαν
—	26	ἐσυμβουλευθή	καὶ ἐσυμβουλευθή
56	12	ἐγγιχθεῖς	συγκινηθεῖς
61	32	ὥστε ὁμοῖος μὲ	ὥστε γενόμενος ὁμοῖος μὲ
		τοὺς παλαιούς βασιλεῖς	τοὺς παλαιούς βασιλεῖς
63	30	διὰ τῶν δορυκ- τήσεών του	διὰ τῶν δορυκτησιῶν του
64	19	ν' ἀποθανάτιση	ν' ἀπαθανάτιση
—	20	ἐνόμιζαν	ἐνόμιζεν
—	24	λαμβάνουν	διαλαμβάνουν
—	29	κα τὰ	καὶ τὰ
65	10	τὴν διαφύλαξιν	ἢ διαφύλαξις τοῦ προ- τῶν προσώπων του
—	11	διὰ τὴν πολυτέλειαν	πρὸς τὴν πολυτέλειαν
66	5	ἐβασίλευσεν	ἐβασίλευε κατὰ τὰ
67	21	ἐνόησαν	ἐνόησαν
73	3	ὅ,τι	ὅτι
—	22	ὡς τόσον	Ἐν τοσοῦτῳ
74	1	Φρίγ-Γεδ	Φόργ-Γαδ
75	9	εἶναι	ἦτο
—	13	κοπιασμένος ἀπὸ	ἀπαυδάσας ἀπὸ τῶν τόσας περιστάσεις
—	15	συνάζει	συνάγει
82	6	ὄψιν τῶν ἄστρον	συγκύρκειν ἢ σύναδον τῶν ἄστρον
87	21	κ' ἐσυμφώνησαν	καὶ ἐσυμφώνησαν
88	7	τοῦ χριστιανικοῦ νόμου,	τῆς χριστιανικῆς θρησκείας,
102	31	ἐξετάσῃ	ἐξέτασαν ποτὲ
104	26	διαίρου	τὸν διαίρου
122	8	καθημένων	καθημένων

	Στ.	Ἀντί	Γράφε
124	7	περισσότερον	περισσότερον,
—	8	μεταξὺ τῶν δύο	ἢ μεταξὺ τῶν δύο
		Ἐπικρατειῶν ἢ μεγάλη ἀπόστασις	Ἐπικρατειῶν μεγάλη ἀπόστασις
—	29	ἐφιλοξενίσθη	ἐφιλοξενίθη
127	14	θέλω τῷ κάμει,	θέλω τὸ κάμει
—	16	πολὺ ζέστη,	πολλὴ ζέστη
128	9	νὰ λαμβάνη καὶ εἰς τὸ νὰ δίδῃ δωρα	εἰς τὸ νὰ λαμβάνη καὶ νὰ δίδῃ δῶρα
130	23	τὸ 17 6	τὸ 1746
151	5	πολιτικὴν μεταβολὴν	πολιτικὴν μεταβολὴν (2)
—	28	τῆς Εὐρώπης (3)	τῆς Εὐρώπης (3) (α)
—	32	Εἰς τὴν Σημ. τὸ	Ἴδε εἰς τὰ παραρά- ματα ἀπακαθίσταται πάντῃ περιττόν.
154	17	τῷ ἔλλειπαν,	τῷ ἔδειπαν,
157	4	Ἡ προβεβηκεῖ	Ἡ προβεβηκυῖα
155	10	τοῦ ὁποῦ εἶναι βα-	τοῦ ὁποῦ τὸ παρά- σιλεύς, χρεωστεῖ νὰ δίδῃ τὸ π. δειγμα χρεωστειῶς ράδειγμα εἰς τοὺς ὑπηκόους του, βασιλεὺς νὰ δίδῃ εἰς τοὺς ὑπηκόους του,
174	23	ἡ σε, σε, ρυμμένα,	ἡ σε, σε, ρυμμένα.
—	31	ἐπιδεξίωσιν	ὑποδεξίωσιν
192	30	εἰς τὸ τῆς Καρίας	εἰς τὸ τῆς Κορέας.
193	28	ἀν καὶ μᾶς δίδουν	ἀν καὶ μᾶς δίδῃ
—	31	καλὴν ὑποδοχὴν	καλὴν ὑποδοχὴν
197	5	Ἐκατόν.	Ἐκατόν χιλιάδας λι- τρῶν (25,000 ὀκάδων.)

(α) Τὰ συμβάντα δὲν ἀπέδειξαν ὀρθὴν τὴν παρατήρησιν τοῦ ἱερα-
ποστολοῦ μας. Ἄρα γε ἠγνόει ὅτι οἱ δορυκτῆτορες λογίζονται ἕως οὗ
δὲν τὰς ἀληθείας τοῦ χριστιανισμοῦ διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀνο-
ρεστον ἐπιθυμίαν τῆς λαοφθόρου φιλοδεξιάς τιν, Σημ. τοῦ Συγγρα-

Σελ.	Στ.	Ἀντί	Γράφε
201	8	ἡ καρδία πλατύνεται ἢ καρδία εὐφραίνεται.	
206	17	λαφυραγωγεῖ, φονεύει, Τὸ λαφυραγωγεῖν, τὸ φονεύειν,	
—	16	καὶ ἡ Εὐθύτης.	καὶ ἡ Εὐθύτης;
—	19	καὶ ἡ Ἐπισείκεια.	καὶ ἡ Ἐπισείκεια;
207	30	νὰ λάβωσιν.	νὰ λάβωσιν ὑπούργημα.
214	20	Σὰς ἔστειλα νὰ ζητήσητε	Ἐστειλα νὰ σὰς ζητήσωσι
223	28	ἀπὸ ἀγυρτίας	ἀπὸ ἀγγαρείας
224	20	ὁ τόπος	ὁ τρόπος



ΠΙΝΑΞ

τῶν ἐν τούτῳ τῷ πρώτῳ τόμῳ περι-
χομένων Κεφαλαίων.

Πρόλογος τοῦ ἐκδότου.	α
Προεισιδωθεὶς παρατηρήσεις τοῦ Γάλλου συγγραφέως	γ'
ΚΕΦ. Α'. Η ΚΙΝΑ. Ἡ τοποθεσία· οἱ ποταμοὶ· αἱ λίμναι· ὁ οἰκισμὸς· Ἐπαρίθμησις τῶν ἐπαρχιῶν, τῶν πόλεων καὶ τῶν φρουρίων. Τὰ στρατεύματα· τὰ μνημεῖα καὶ τὰ δημόσια οἰκοδομήματα αὐτῆς κτλ.	1
Β'. Φυσιογνωμία, χαρακτήρ, ἐνδυμασία, τέχναι, ἔθη τῶν Σινῶν κτλ.	8
Γ'. Σοφία· ἠθική· Γλῶσσα καὶ θρησκεία τῶν Σινῶν. Περὶ τοῦ ἀξιώματος τῶν Μανδρινῶν.	14
Δ'. Διοικήσις, ἄρχοντες, ἐγκληματικὴ δικαιοδοσία τῶν Σινῶν.	20
Ε'. Στρατὸς Σινικός· μίσθωσις τῶν στρατιωτῶν· ἐνδυμασία καὶ ὄπλα αὐτῶν. Σημαῖαι.	23
ΣΤ'. Περὶ τῶν κυριωτέρων προϊόντων τῆς Σινικῆς, ζωτικῶν, φυτικῶν τε καὶ ὀρυκτῶν.	28
Ζ'. Περιγραφή τῶν κυριωτέρων πόλεων τῆς Σινικῆς.	35
Η'. Ἀρχαιολογία, ἀρχὴ τῆς Σινικῆς αὐτοκρατορίας καὶ ἐπαρίθμησις τῶν δυναστειῶν τῶν αὐτοκρατόρων.	47
Θ'. Συγκεφαλαίωσις τῶν πρώτων μοναρχῶν τῆς Σινικῆς μέχρι τοῦ Υἰά.	50
Ι'. Συγκεφαλαίωσις τῆς βασιλείας τῶν περιφημωτέρων αὐτοκρατόρων τῆς Σινικῆς ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ Ὑδ, καὶ ἀνέκδοτα ἀναφερόμενα εἰς αὐτούς.	57
ΙΑ'. Συνέχεια τῶν κυριωτέρων συμβάντων τῆς βασιλείας μερικῶν αὐτοκρατόρων τῆς Σινικῆς.	67

- ΙΒ'. Συνέχεια τῶν ἀξιολογωτέρων συμβάντων ἐπὶ τῆς βασιλείας μερικῶν αὐτοκρατόρων τῆς Σινικῆς 76
- ΙΓ'. Τελευταία ἐπανάστασις τῆς Σινικῆς. 86
- ΙΔ'. Περίληψις τῆς βασιλείας τοῦ Χόν-Τσί. Ἐρήμισις πολλῶν ἐπαρχιῶν τῆς Σινικῆς. 90
- ΙΕ'. Περίληψις τῆς βασιλείας τοῦ Κάνγ-Χί. 95
- ΙΣΤ'. Περίληψις τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοκ. Ὑόνγ-Τχίνγ. 108
- ΙΖ'. Ἀξιολογία τινῶν συμβάντων τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοκράτορος Ὑόνγ-Τχίνγ. Τελετή, ἣτις ἐκτελέσθη, ὅταν οὗτος ὁ αὐτοκρ. διεκήρυξεν ὅτι ἐκλεξε βασίλισσαν ἀπὸ τῶν γυναικῶν τοῦ παλατιοῦ του. 110
- ΙΗ'. Πρεσβεία τῆς Πορτουγαλλίας παρὰ τῷ αὐτοκράτορι Ὑόνγ-Τχίνγ κατὰ τὸ 1727. Λεπτολογία περὶ τοῦτου τοῦ ἀντικειμένου 120
- ΙΘ'. Ἀξιολογηθέντα συμβάντα τῆς βασιλείας τοῦ Κιέν-Λόνγ τετάρτου αὐτοκράτορος τῆς παρελθούσης δυναστείας. 129
- Κ'. Συνδιάλεξις τοῦ Κιέν-Λόνγ μετὰ τινος ἱεραποστόλου 147
- ΚΑ'. Ζῆλος τοῦ αὐτοκράτορος Κιέν-Λόνγ διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν υἱῶν του. Μεγαλοδωρία του πρὸς τὴν ἐπαρχίαν. Παραίτησις τοῦ θρόνου καὶ θάνατος αὐτοῦ 156
- ΚΒ'. Λεπτομερεῖς περιγραφαὶ τῆς Πρεσβείας τοῦ Λόρδου Μακαρτινέου εἰς τὴν Κίναν 165
- ΚΓ'. Λεπτομερὴς περιγραφή τῆς πρεσβείας τῶν Ὀλλανδῶν εἰς τὴν Σινικὴν, κατὰ τὸ 1795. Ἠθικὴ περιγραφή καὶ ἐδυμασία Κιέν-Λόνγ, παρὰ τοῦ Κ. Βανδραάμ, δευτέρου τῆς πρεσβείας. 179
- ΚΔ'. Λεπτομερὴς περιγραφή τῆς παρελθούσης πρεσβείας τοῦ Λόρδου Ἀμχέρστ εἰς τὴν Σινικὴν κατὰ τὸ 1816. 189

- ΚΕ'. Ἀποσπάσματα ἢ ἀναλύσεις πολλῶν διαταγμάτων, διακηρύξεων, προσταγῶν καὶ θεσπισμάτων τῶν αὐτοκρατόρων τῶν διαφόρων δυναστειῶν, καὶ τινῶν λόγων καὶ παραινέσεων τῶν ἐμπειροτάτων ὑπουργῶν των. — Διακήρυξις τοῦ αὐτοκράτορος Βόν-Τι. ἀκυροῦσα νόμον τινά, ὅστις ἀπηγόρευε νὰ κρίνωσι τὰς πράξεις τῆς κυβερνήσεώς του. 194
- ΚΣΤ'. Ἀνέκδοτα ἀναφερόμενα εἰς τινὰς διαδοχικοὺς ἡγεμόνας τῆς Σινικῆς αὐτοκρατορίας 207
- ΚΖ'. Ἀνέκδοτα ἀναφερόμενα εἰς νοθεσίας δοθείσας πρὸς Σινικοὺς Μονάρχας παρὰ τῶν ὑπουργῶν. 212
- ΚΗ'. Ἀνέκδοτα ἀναφερόμενα εἰς τὴν Σινικὴν Κυβέρ. 218
- ΚΘ'. Ἀνέκδοτα ἀφορῶντα τὰς θυγατέρας τῶν αὐτοκρατόρων τὰς συζευχθείσας μετὰ ἀπλοῦς ἰδιώτας. 224
- Λ'. Ἐκλογή παραδειγμάτων ἀφορώντων τὰ ἥθη. Ἀξιολογηθέντα συμβάντα τῆς Σινικῆς ἠθικολογίας. 230

